РОДЖЪР ЗЕЛАЗНИ
ДОНЪРДЖАК

Превод от английски: Крум Бъчваров, 1999

chitanka.info

На Девин, Трент и Шанън — с обич.

ПЪРВА ЧАСТ

1.

Живееше в Дълбоките поля, макар че присъствието й далеч надхвърляше границите на това място и се простираше из цяла Вирту. В изключително конкретен смисъл тя беше господарката на всичко, въпреки че поради различни причини други биха могли да претендират за същото. Но нейните основания бяха също толкова сериозни, колкото и на останалите, защото никой не можеше да оспори властта й.

Движеше се сред останките от всички счупени форми, някога функционирали във Вирту. Те идваха тук, канени или неканени, когато краят на съществуването им станеше факт. Тя спасяваше по нещо от някои, за да го използва за собствените си цели. Другите оставаха там, където падаха… пръснати навсякъде, за да продължат да се разлагат, макар че едни техни части оцеляваха по-дълго от други. Докато крачеше сред тях, отделни парчета се надигаха, в човешка или друга форма, навярно за да направят няколко стъпки, да изрекат няколко думи, да изпълнят характерна функция от онова, което някога са представлявали, и после отново да потънат в праха и останките, в част от които се превръщаха. Понякога — както правеше сега — разравяше с тоягата си купчините, за да види какви реакции ще предизвика. Ако откриеше някакво действие или късчета познания, някакъв ключ или код, за развлечение или употреба, тя го отнасяше в лабиринтното си жилище. Можеше да придобива каквато и да е форма, на мъж или жена, и да ходи където поиска, но винаги се завръщаше към черния си плащ с качулка, удивително слабата си фигура и белите проблясъци в сенките, които също носеше.

През повечето време в Дълбоките поля господстваше пълна тишина. Друг път се надигаха смущаващи шумове, сякаш от праха и самите останки, ентропични писъци, чието заглъхване караше тишината да изглежда още по-дълбока. Любимата й причина понякога да напуска царството си бе да послуша организирани звуци — и най-вече музика. В цялото Творение нямаше друга като нея. Известна с хиляди имена и евфемизми, всички я знаеха като Смъртта.

И тъй, Смъртта се разхождаше, въртеше тоягата си, обезглавяваше алгоритми, мачкаше същности, отваряше прозорци към други места. Докато минаваше, от земята се надигаха ръце, разтваряха се длани, сгърчваха се пръсти и когато нейното сияние от лъчиста мъглявина и сумрак паднеше отгоре им, те се свличаха обратно. Дълбоките поля бяха царство на вечен здрач и все пак тя хвърляше непроницаема, невероятна сянка, сякаш винаги носеше със себе си късче от абсолютната нощ. И сега се появи друга част от този мрак, черна пеперуда от нейния произволен север — навярно част от самата нея, завърнала се от изпълнението на някаква задача — за да запърха отпреде й и накрая да се настани върху протегнатия й показалец и да свие криле. Краткото шумолене стихна.

Сетне рече:

— Натрапници на север. — Имаше висок, тръбен глас и излъчваше лъчиста мъглявина, напомняща на статично електричество.

— Трябва да си се объркала с раздвижване на фрагмент — отвърна Смъртта с глас, мек като мрак, гърлен като заглъхващия тътен на творение.

Пеперудата остави крилете си да се отпуснат и отново ги вдигна.

— Не — отвърна тя.

— Тук не прониква никой — каза Смъртта.

— Разравят купчините, търсят…

— Колко са?

— Двама.

— Покажи ми ги.

Пеперудата се издигна от показалеца й и се понесе на север. Смъртта последва смущаващия шум, като осветяваше с появяването си странни късчета от действителността, които после отново изчезваха. Пеперудата продължи напред и Смъртта изкачи хълма и спря на върха му.

В долината под нея две мъжки фигури — не, едната принадлежеше на жена — бяха изкопали доста дълбок ров. Сега вървяха по дължината му. Мъжът държеше фенер, докато другата фигура вдигаше разни неща от земята и ги прибираше в чувал. Смъртта, разбира се, знаеше какво има в този район.

— Що за светотатство е това? — попита тя. После вдигна ръце и сянката й полетя към тях. — Как смеете да нахлувате във владенията

ми?

Жената с пръчката се изправи, а мъжът изпусна фенера, който мигновено угасна. Ужасен хаос от гласове и пронизителни звуци изпълни въздуха, сякаш в синхрон с гнева на Смъртта. Когато сянката й стигна до рова, отвътре запремигваха златисти точици.

После се отвори портал и фигурите минаха през него, точно преди сянката да изпълни рова с чернота.

Пърхащата форма наближи върха на хълма.

— Ключ — каза тя. — Те имат ключ.

— Аз не раздавам ключове за владенията си — заяви Смъртта. — Смутена съм. Можеш ли да ми кажеш къде ги отведе порталът им?

— Не — отвърна пеперудата.

Смъртта премести ръцете си наляво, долепи шепи една до друга й ги разтвори, сякаш за да пусне желание или заповед.

— Хрътка, хрътка от земята — промълви тя и там, накъдето сочеше погледът й, се размърда купчина от кости и метал. Изправиха се разместени кокали, наред с пружини, ремъци и връзки, за да се подредят в тромав скелет, към който полетяха парчета пластмаса, метал, плът, стъкло и дърво, въртящи се като части от мозайка и вмъкващи се на различни места, за да бъдат внезапно пропити от дъжд зелено мастило и лепило, подложени на вихър от кръпки дамаска и пръст, изсушени от струи пламък, изригващи от земята от всички страни. — Има нещо, което трябва да откриеш — прибави Смъртта.

Хрътката потърси, господарката си с червеното си дясно око и после със зеленото си ляво, с два и половина сантиметра по-ниско от другото. След това завъртя кабелните си опашки и се впусна напред.

Когато стигна до върха на хълма, хрътката се сниши по корем и зави като развален въздушен клапан. Смъртта протегна лявата си ръка и леко я погали по главата. Безстрашните, безмилостни, и безпощадни закони и природа на кучето се надигнаха от земята и светкавично го обгърнаха, наред с аурата на страха.

— Куче на Смъртта, давам ти името Мизар — каза тя. — А сега ела с мен и подуши миризмата.

После го поведе към рова, където Мизар наведе глава и започна да души.

— Ще те пратя в горните земи на Вирту, за да обходиш световете и да откриеш онези, които бяха тук. Ако не можеш да ги върнеш,

трябва да ме призовеш при тях.

— Как да те призова, Смърт? — попита Мизар.

— Трябва да виеш по специален начин. Ще те науча. Дай да чуя воя ти.

Кучето отметна глава и писъкът на сирена се вля в локомотивна свирка, примесени с предсмъртните викове на стотици жертви на катастрофи, вой на вълк в зимна нощ и лай на попаднали на следа хрътки. Хиляди счупени тела, сервомеханизми и изоставени околни среди се размърдаха и запроблясваха в долината сред изхвърлена пощa, жертви на войни, червеи и разбити табла за обяви. Всичко се успокои със заглъхващо тракане, когато Мизар сведе глава и тишината отново се възцари над Дълбоките поля.

— Не е зле — отбеляза Смъртта. — Сега ще те науча да модулираш воя си, за да ме призоваваш.

Поредица от писъци мигновено разкъса въздуха и накара Дълбоките поля да запулсират. Всичко това доведе до порой от нови форми, които започнаха да падат, крачат, да се довлачват и плъзгат, като раздвижиха мрачния прах.

— Където и да си, винаги ще чуя и позная този вой — рече Смъртта, — и ще дойда при теб, щом ме призовеш.

Върху носа на Мизар кацна черно петно и кривогледите му очи се кръстосаха, когато погледна към пеперудата.

— Аз съм Алиот, вестителят — каза му нещото. — Просто исках да те поздравя. Имаш чудесен глас.

— Здравей — отвърна Мизар. — Благодаря ти.

Алиот отлетя нанякъде.

— Ела с мен — каза Смъртта и се спусна в рова.

Мастиленосиня маймунска фигура се завъртя около усукан лъч, за да увисне на него и да ги проследи с поглед.

Смъртта отведе Мизар до мястото, където бяха работили и откъдето бяха изчезнали двамата натрапници.

— Подуши миризмите им — каза тя, — за да ги проследиш, където и да са.

Хрътката наведе глава, после каза:

— Подуших ги.

— Сега ще отворя поредица от прозорци. Не Минавай през тях, а ги подушвай и виж дали са запазили следи от тези миризми. Кажи ми,

ако ги усетиш.

Маймунската фигура се затича, приближи се до рова и приклекна там.

Смъртта повдигна дясната си ръка и плащът й увисна до земята, завеса от абсолютна чернота пред хрътката. Без какъвто и да е предварителен проблясък той се превърна в портал към светъл град, издигнат в сфера или тръба. Постройките бяха разположени върху всички видими повърхности. Той изчезна само след миг, за да бъде заместен от сияен град със стройни небостъргачи и невероятни минарета, свързани с безчет мостове и арки, сред които се носеха облаци. Никъде не се виждаше земя.

После проблеснаха ливади и дълги коридори с безброй врати, светли и тъмни, отворени и затворени — вътрешност на Ешерово подземие, градове-тръби на морското дъно, бавно въртящи се сателити, Дайсънова сфера, чиито обитатели плаваха от свят на свят с открити кораби. И все пак Мизар продължаваше да мълчи, гледа и души. Темпото се ускори и сцените под ръката на Смъртта запроблясваха с такава бързина, че не би могло да ги следи никое нормално око. Алиот пърхаше пред образи на живи цветя, и механични, и органични.

Смъртта спря процеса и замрази сцена на антични руини — счупени колони, паднали стени, разбити фронтони — разположени по покрит с трева и цветя склон, облян от златна светлина под болезнено синьо небе. Прелитаха чайки, които надаваха остри писъци. Всички сенки бяха ясно очертани и през портала се носеше едва доловим дъх на море.

— Абсолютно нищо ли? — попита Смъртта.

— Не — отвърна Мизар. Алиот прелетя през прозореца и кацна върху едно от цветята, което незабавно започна да вехне.

— Опитах най-вероятните места. Ще потърсим някъде по-надалеч, някъде, където е почти невъзможно да се стигне. Почакай.

Сцената изчезна и на нейно място се появи онази чернота, която беше господствала по-рано. Миг след това просия светлина. Тя постепенно се усили и проникна нататък по рова, после и наоколо. Приклекналата на ръба черна паякообразна маймунска фигура започна да се отдръпва пред спирали цветна светлина и привидно случайни геометрични форми, които се понесоха отвътре под акомпанимента на

електрическо цвъртене. Проблясваха и угасваха напомнящи на мълнии следи. После настъпи мрак, който обърна наопаки различните светлици. Пращящата сцена приличаше на негатив.

Мизар се размърда.

— Да — каза той. Острите му зъби металически проблясваха под светлината. — Тук има нещо познато.

— Открий ги, ако можеш — рече Смъртта. — И ми съобщи, ако успееш.

Хрътката отметна глава й зави. После размаха лъскавите си криле и се хвърли напред през портала в мрачно-яркия абстрактен свят отвъд. Смъртта отпусна плаща си и порталът се сви.

— Може никога повече да не го видиш — каза маймуната. — Прати го в много висша земя — навярно извън твоята власт.

Смъртта завъртя глава и оголи зъби.

— Вярно е, че може да отнеме доста време, Дуби — отвърна тя. — Но пък търпението е само подражание на природата ми, а и ме познават дори в най-висшите земи.

Дуби скочи на рамото й и се настани там, докато Смъртта се издигаше от рова.

— Струва ми се, че някой току-що постави началото на игра — каза тя, докато пресичаше Дълбоките поля по ливада с най-черната трева. Плащът й се развяваше и разлюляваше черните макове. — А след музиката това е второто ми най-любимо развлечение. Мина много време, Дуби, откакто не ми се е откривала възможност за добра игра. Ще им отвърна по неочакван начин и взаимно ще изпитаме търпението си. И някой ден ще разберат, че винаги съм на подходящото място в подходящото време.

— И аз някога смятах така — рече маймуната, — докато клонът, към който скачах, не се оказа на друго място.

Последвалата какофония можеше да е техният смях или само случайни ентропични шумове. Което бе същото.

Джон д’Арси Донърджак беше обичал само веднъж и когато видя лъчистата мъглявина, разбра, че това е краят. Разбираше и други неща, неща, които до този момент дори не бе подозирал — затова

сърцето му се разкъсваше и мислите му препускаха по пътеки, по които никога не бяха пътували.

Той погледна към Ейрадис, своята тъмнокоса, тъмноока любима, застанала под дървото на върха на хълма, където винаги се срещаха. Лъчистата мъглявина я обгръщаше и придаваше на лицето й още по-голямо изящество. Винаги беше смятал, че ако искат, биха могли да се срещат в неговия свят, но приказната романтика на любовта им изискваше да се установят на вълшебна земя. Нито един от двамата не бе предлагал нещо друго. Сега го разбираше и болката пареше като лед в гърдите му и като огън в главата му.

Познаваше това място много по-добре от повечето като него и се съмняваше, че Ейрадис изобщо е усетила първото потрепване на лъчистата мъглявина, която предвещаваше края й. Сега разпознаваше в нея рожба на Вирту, а не гостенка, скрита под екзотично име и приятен вид. Тя беше точно такава, каквато изглеждаше, красива и загубена, и Джон я прегърна през раменете и я притисна към себе си.

— Какво има, Джон? — попита тя.

— Твърде късно е — отвърна той. — Твърде късно е, любов моя. Само да бях разбрал по-рано…

— Какво да разбереш? — попита Ейрадис. — Защо ме притискаш толкова силно?

— Никога не сме разговаряли за произхода си. Не знаех, че истинският ти дом е Вирту.

— И какво от това, Джон? Каква разлика…

И лъчистата мъглявина отново потрепна върху й, по-дълго отколкото преди — и внезапното й напрягане му подсказа, че този път го е почувствала.

— Да, прегърни ме — рече тя. — Какво искаше да кажеш с това, че ти се иска да си го разбрал по-рано?

— Твърде късно — повтори Джон. — Навярно щях да съм в състояние да направя нещо. Но няма гаранция, че щеше да се получи. Сигурно нямаше. — Когато Ейрадис започна да се разтърсва, той я целуна. — Сетих се прекалено късно. Обичах те. Иска ми се да можеше да продължи повече.

— И аз те обичах — отвърна тя. — Можехме да направим заедно още толкова много неща.

Беше се надявал, че лъчистата мъглявина няма да се завърне още дълго, както понякога се случваше, но тя внезапно се появи и накара тялото и лицето на Ейрадис да затрептят, сякаш я гледаше през лятна омара. И този път за миг му се стори, че чува смущаващ шум. Този път лъчистата мъглявина остана и Ейрадис продължи да трепти, подложена на все нови пространствени изкривявания. Стана му трудно да я прегръща — формата й се променяше, смаляваше.

— Не е честно — каза Джон.

— Винаги е било така — отвърна тя и му се стори, че усеща последната й целувка, докато любимата му падаше и във въздуха отново се разнесе онзи звук. Надигна се едва забележима пелена от светъл прах.

Той стоеше с празни ръце и замъглени очи. По-късно седна на земята и скри лицето си в шепи. По някое време мъката му отстъпи пред пътуване през всичко онова, което бе научил за Вирту, най-великото дело на расата. Джон си припомни теориите, които беше развивал, и размишленията, с които си бе играл по време на невероятно плодотворната си кариера.

Когато отново се изправи, потърси прашинка от нейния прах и започна ново пътуване по хипотетичните пътища, водещи към края на всичко.

Трантоу я усети, докато заедно с фрактилизационната група преобразуваше малки проги в гора край селцето, в чието изграждане също беше участвал. Старата болка, която никога не бе разбирал напълно, сега отново пронизваше предния край на грамадното му тяло — носеше я със себе си още от срещата с ловеца на донти, когото беше оставил целия натрошен и неподвижен, за да не може никога повече Да се прицели с трофейното си оръжие, нито да се завърне във Верите. Трантоу мъчително изрева и другите донти се отдръпнаха, като подбелиха очи и неспокойно се размърдаха.

Щеше да е най-добре да се отдалечи от тях преди болката да го е извадила от равновесие. Малката му — и все по-смаляваща се — рационална повърхност никога не се беше спирала сериозно върху природата на удоволствието и болката. Неговият вид свързваше насладата с усещането за обработка без полагане на какъвто и да е труд

— дестилация от висш порядък на онова, което мотивираше техните ежедневни и целенасочени дейности. Болката, от друга страна, се пораждаше от проникването на скрити хаотични фактори в техните проги. Преди много време изстрелът на ловеца бе оставил такава следа, която от време на време се събуждаше, съсипваше обществения му живот и даваше храна на местни клюки.

Той изсумтя и тропна с крак. Като затворник, някога беше работил в кодирано пространство, любовно гнездо на член на правителството на Верите, чиято виртуална партньорка бе унищожила програмираната екология с екстравагантното си настояване навсякъде да има беседки с цветя. Накрая самоподдържащото се пространство се беше претоварило и вече не можеше да изпълнява втората половина от двоичната си функция. Трантоу си спомняше болезнените палки за въвеждане на хаотичен фактор в ръцете на надзирателите на лейди Мей — а понякога и в собствените й ръце, — с които той и другите бяха принуждавани да компенсират реакциите на отклонените от нея проги. Колкото и ужасни да бяха, ХФ-палките не можеха да се сравняват с резултата от неговите заклинания — макар че накрая те бяха довели до унищожаването на голяма част от онова място, до насочване на вниманието към него, предизвикало уволнението на Морис Ринтал, след като се разбра, че е отклонявал държавни средства за него, а също до развода му, когато жена му във Верите научи за виртуалната му любовница.

От пулсиращата стара рана плъзна нова вълна от болка. Той отново изрева и протегна предния си израстък, за да изкорени една от последните си присадки. Удари я в земята и размаха останките й над главата си. „Много обезпокоително — отбеляза гаснещата му рационалност. — Наистина жалко.“

Трантоу смачка няколко дървета, после се завъртя и се огледа наоколо. Пламтящите му очи се насочиха към селото и той се втурна натам. Прогът надзирател припряно отдръпна въплъщенията си.

Като размахваше дървесния дънер, Трантоу разби една от колибите, после се метна към следващата, която му отвърна с удовлетворително люлеене и пращене. Отново я блъсна. Размаха ствола. Стената се срути. Трантоу изрева и я прегази.

Докато се приближаваше към друга колиба, бледа искрица спомен му подсказа, че скоро ще тръгнат след него с ХФ-палки; а

после и със смъртоносни оръжия. А когато разруши постройката и се заслуша във виковете на работниците и надзирателите, разбра, че трябва да се махне от това място и да избяга някъде, докато пристъпът му отмине и той започне да се възстановява.

Разруши поредната стена, замахна с дънера към друга, после го запрати през покрива на трета колиба. Да, наистина трябваше да се махне. Само че всички тези проклети неща като че ли му се пречкаха.

Той нададе рев и се втурна по улицата, като прекатурваше каруци с провизии и тъпчеше пръснатите по земята семена. Щяха да го причакат при станцията, знаеше го. Ако не успееха да го спрат, щяха да се опитат да го прехвърлят в обезопасено пространство, където пак щеше да го измъчва някой терапевт, също като предишния път. Беше най-добре да избяга в тази посока и когато излезе на свободно място, да си отвори собствен портал. Нямаше да му е първица да си пробива път през ограничително поле. И колкото повече се усилваше лудостта му, толкова по-лесно му се струваше.

Щом напусна работния обект, Трантоу изпита границите на участъка, като проверяваше съпротивлението за преминаване на съвсем различно място, вместо в други участъци на същия район. В такива моменти усетът му за тези неща винаги се изостряше. Скоро откри граница насред сравнително безлично поле. Бе като здрава мрежа, едновременни поддаваща и възпираща, макар че още с първия си мощен удар успя да види през нея съседния терен. Навсякъде обаче имаше сгради, превозни средства и тежки машини и той промени посоката си на натиск. Поле. Чудесно. Продължи натам. Три яки тласъка и премина оттатък, като прегази някакви лехи и овощна градина и ужасно смути нейния genius loci[1]. Нямаше значение. Трантоу изрева и се затича.

Пресече осем граници, като унищожи специализирана ферма, заседателна зала, лаборатория за изпитания на повърхността на Марс, игрище за боулинг, публичен дом, чиновник във федералния окръжен съд и виртуниверситет и накрая стигна до граничещ с джунгла тревист район. Местният genius loci възприе действията му като непротиворечащи на средата и продължи да дреме.

Трантоу отново бе полудял.

Поклонниците идваха от параклис във Верите, където след кратка молитва се бяха съблекли, за да възлегнат в мрак върху надгробните плочи и да размишляват за мъките на съществуването. После духът им се бе повдигнал достатъчно, за да преминат през огнена стена и да навлязат в светите поля. Там запяха песента на Енлил и Нинлил и продължиха по коридора сред зикуратите. На върха се бяха появили лъвове с глави на мъже и жени, които запяха заедно с тях благославящи напеви. След това паството стигна до границите на храма и беше въведено в двора му.

Там последваха други церемонии, ръководени от жрец, облечен като самите тях, освен презраменника и пищната митра от злато и полускъпоценни камъни под бледосиния му ореол. Той им разказа, че боговете и всичко останало оцелели във Вирту и че в това време на завръщане към религията трябвало да почитат най-ранните божествени проявления в индоевропейската мисъл, обитаващи най-дълбоките пластове на човешката душа, където все още можело да функционира описанието им, Еа, Шамаш, Нинурта, Енки, Нинмах, Мардук, Азмух, Инана, Уту, Думузи и всички други — метафори, да, както и всички след тях, за добро и зло на човечеството, но също така най-могъщите метафори заради първенството си. И разбира се, те били космоморфни, въплъщения на природните сили, и способни да еволюират, както всичко във Вирту и Верите. Техните същности стигали до квантово, а също и до релативистично равнище. Затова пейте химните им, продължи той, химните на древните божества на кварките и галактиките, вятъра и плодородната земя. Нека всички неща се възрадват и нека превърнем разказите за делата им в ритуал. Един от боговете дори в този момент е в олтара на храма, наслаждава се на тази служба и ни праща благословията си. Поклонниците споделиха лек обяд и се прегърнаха един друг. Направиха ежедневното си дарение, като използваха устройствата за електронен трансфер, които всички носеха при посещенията си във Вирту.

Наричаше се Църквата на Елиш, по името на вавилонския разказ за Сътворението „Енума елиш“ — което приблизително означаваше „Когато горе“, — и оттам произхождаха думите „елишизъм“ и „елишит“, макар че изповядващите по-традиционните религии от последните няколко хилядолетия често ги наричаха „елши“. Отначало смятана за един от многобройните кратко съществуващи култове във

Вирту — гностици, африкани, спиритуалисти, карибци — тя беше проявила много по-голяма устойчивост и внимателният анализ разкриваше по-сложна теология, задоволителен ритуал и по-добре структурирана организация от другите. Растящата й популярност показваше, че има успех в божествените войни. Тя не изискваше умъртвяване на плътта, освен някои пости, и явно дори включваше „ритуали от оргиастичен характер“, както се изразяваха някои антрополози. Изповядваше съществуването на традиционните рай и ад, като подходящи места между последователните превъплъщения във Вирту и Верите, накрая водещи към трансцендентално състояние, съчетаващо най-доброто и от двете. Имаше свои представители и в рая, и в ада. Последователите й проявяваха склонност да наричат всички други религии „закъснелите“.

От време на време, обикновено през важните празници, някои напреднали в духовното си усъвършенстване поклонници бяха допускани в самия храм, за да преминат на по-висше равнище на посвещаване, навярно включващо използване на опиати и океанско и сексуално просветление. Това водеше до някои дребни житейски преимущества, физически или психически, които се проявяваха най-добре във Вирту, но понякога и във Верите. Антрополозите бяха изследвали явлението в продължение на повече от десет години и единственото цялостно заключение, до което стигнаха, беше „психосоматично преображение“.

Всъщност Артър Идън — висок, много черен, с прошарена брада и мускулест като застаряващ спортист, какъвто си беше — преподаваше антропология в Колумбийския университет във Верите. Като професор по сравнителна религия, той се бе присъединил към елишитите, за да подготви цялостно проучване на вярата и религиозните им практики. И се изненада какво удоволствие му доставя предварителната работа, защото църквата очевидно бе основана от експерт в тази област.

Докато се връщаше по пътеката сред пирамидите, минаваща през поле и гора, Идън се чудеше какви административни същности се крият зад този пейзаж. По време на една от нощните служби небесата го бяха озадачили с непознатите си съзвездия. По-късно ги беше записал с помощта на обикновен прог под формата на гривна. Когато след това прегледа записа на компютърен екран и започна да си играе с

него, откри, че онова небе е било постигнато чрез връщане на сегашното с около шест и половина хилядолетия назад. И отново остана впечатлен от усилията на църквата да оправдае твърденията за древността си, и за пореден път се зачуди какви мозъци се крият зад структурата на нещата.

След известно време пред него се издигна огнената стена и той се присъедини към другите в молитва за преход. Когато минаваха през пламъците, не усети топлина, само слабо изтръпване и шум като от огън в силен вятър — навярно целящ да подсили спомена. В последвалия мрак Идън намери централната пътека на залата и преброи крачките си, както го бяха учили — напред, надясно, наляво — за да стигне до плочата си и да възлегне върху нея. Нямаше търпение да продиктува бележките си, но докато лежеше, започна да прехвърля впечатленията си — да, мирогледът на елишитите притежаваше морален кодекс, свръхестествена йерархия и отвъден живот. Освен това имаха свещени текстове, ритуали и действена организационна структура. За нея обаче беше трудно да получи информация. До този момент отговорите на всичките му предпазливи въпроси показваха единодушно мнение, че решенията взимат жреците — винаги с божествено вдъхновение, разбира се. Но пък той все още беше новопокръстен. Можеше да разбере защо не го просветляват по въпросите на църковната политика. Когато се издигнеше на по-висше равнище, сигурно щеше да има възможност да проучи нещата по-сериозно.

Докато лежеше в мрака, Идън си спомняше ритуалите, на които бе присъствал до този момент, и отново се чудеше дали представляват действителен реконструктивен интерес от страна на създателите си — и в такъв случай от какви археологически извори може да са извлечени, — или пък са измислени de novo[2] и целят максимално да въздействат върху съвременно паство. Ако беше вярно първото, щеше да се нуждае от данни за ключовете й за използвания при разработването им подход. Във втория случай щяха да са му необходими идеите, криещи се зад това мислене. Рядко се раждаха нови религии и той трябваше колкото може по-надълбоко да проникне в тази и да запише всичко.

Докато лежеше, все още усещайки слабото изтръпване, Идън си мислеше, че онзи, който стои зад Църквата на Елиш, наред с всичко

останало явно притежава и сериозен естетичен усет.

Сейджак поведе клана си към друга част на гората, отчасти защото в района, който обитаваха през последния месец, почти не беше останала храна, и отчасти защото наблизо бяха забелязали екита. Нямаше смисъл да чака неприятностите да се струпат отгоре им, а положението с храната спасяваше честта му сред онези, които се впечатляваха по-лесно. Сейджак и по-рано се бе сблъсквал с екита и вече дори не помнеше колко е очистил. Всички можеха да видят бойните му белези. През годините козината му бе пронизвана от безброй ХТ-куршуми, но нито един от тях не беше успял да открие фаталните точки, които бяха целта им.

Сега седеше под дървото и се хранеше с плодовете му. Също като много други, неговият клан отчасти бе започнал с повреждането на сложни проги, чиито съставни проблеми не бяха ясно забележими. След регистрирането на дефекти във функционирането им те бяха избягали, за да не ги унищожат или ремонтират. Косматите им човекоподобни фигури представляваха донякъде съзнателно приспособяване към средата. Родовите проги се създаваха или получаваха лесно, така че повечето от групата му бяха произлезли от такива предшественици в здрачните мъгли на началата и не познаваха друго съществувание освен свободата на дърветата. Тъй като случайните прекъсвания на живота във Вирту и Верите водеха до стареене, Сейджак бе прехвърлил първата си младост, макар че продължаваше да е умен и притежаваше животинска сила, за да е в състояние да управлява Народа, както се наричаха.

А трябваше да е умен. Наоколо винаги дебнеха опасности — други кланове, различни престъпни ииони и природни бедствия, както и периодичните опити на Екологичния корпус да балансира популациите, за да са в съответствие със собствените му модели. Имаше и ловци — наемни и любители, — както и такива, които преследваха клановете за частни колекции, обществени изложби, провеждане на частни експерименти… Имаше достатъчно опасности и Сейджак използваше помощта на тримата си най-силни подчинени: огромния Стагърт, високия, покрит с белези, бързоног Окро, навярно прекалено умен и винаги замислящ нещо коварно, а също и набития

садистичен Чъмо, който виждаше през постоянно присвитите си, инфектирани наглед очи съвсем тясна ивица от света. Те бяха станали незаменими за него в управлението на клана. Разбира се, и тримата тайно възнамеряваха да завземат властта. И тримата вече се бяха борили с него и бяха загубвали. Не се страхуваше от никой от тях поотделно; и все пак те му служеха вярно, докато го чакаха да прояви признаци на слабост. Заедно можеха да му се опълчат, навярно дори щяха да успеят да разцепят клана, но — тук Сейджак се усмихна и оголи кучешките си зъби — те си нямаха достатъчно доверие, за да опитат подобно нещо. И даже да не беше така, рано или късно щеше да им се наложи да се преборят, за да остане само един. А той знаеше, че е в състояние да се справи с всеки от тях. Не. И те го знаеха. Знаеха и че той го знае. Затова му служеха, очакваха своя момент и също стареeха, разбира се.

Чъмо, току-що завърнал се от един от редовните обходи, за които настояваше Сейджак, се изправи пред него.

— Как е районът? — попита той огромния си подчинен.

— Следи на северозапад — отвърна Чъмо.

— Какви следи?

— Отпечатъци. От ботуши.

— Колко са?

— Трима-четирима. Може и да са повече.

Сейджак се изправи.

— На какво разстояние са оттук?

— На няколко километра.

— Това е лошо. Проследи ли ги?

— Само донякъде. Реших, че е по-важно бързо да съобщя.

— Правилно си решил. Заведи ме там. Окро! Ти поемаш нещата тук. Отивам на разузнаване.

Високият престана да дъвче, приближи се и попита:

— Какво има?

— Непознати. Може да са екита — поясни Сейджак и хвърли поглед към Чъмо. — Не зная.

Чъмо поклати глава.

— Навярно и аз би трябвало да дойда — каза Стагърт.

— Някой трябва да се грижи за лагера. Ако се наложи да избягате, оставете знаци.

— Разбира се.

През първия километър и половина Сейджак и Чъмо предпазливо се движеха по пътеките. Когато наближиха следите, Чъмо го поведе навътре в гората.

— Отдалече ги чух да минават — рече той. — Когато стигнах тук, отдавна вече ги нямаше. Открих следите им и ги разгледах.

— Хайде да ги намерим — отвърна Сейджак.

Продължиха по утъпкана животинска пътека. Отпечатъците от ботуши ясно личаха във влажната почва. Насочваха се на запад, после на северозапад. Сейджак определи, че са били четирима — двама доста едри мъже и двама средни на ръст.

Някъде в далечината отляво се разнесе пукот на оръжие. Миг по-късно последва втори изстрел.

Сейджак се усмихна.

— Лесна плячка — рече той. — Отдалече се издават. Сега знаем, че следите завиват нататък. Ще минем напряко. Така ще ги намерим по-бързо.

Затова оставиха дирите и поеха по посока на гърмежите. Трябваше им около половин час, за да открият къде е убит еленът, но оттам отпечатъците бяха съвсем ясни. Животното бе одрано, нарязано и отнесено на североизток.

Сейджак и Чъмо продължиха натам и накрая чуха гласове приблизително по същото време, по което усетиха мириса на печено месо. Запромъкваха се по-предпазливо и видяха групата да лагерува в район, обозначен с миризма, която по-рано беше използвал клан, подобен на техния. Но го бе напуснал поне преди седмица.

Приближиха се. Начинът, по който се бяха разположили, показваше, че имат намерение да пренощуват. Сейджак за миг се удиви, когато забеляза, че най-едрата фигура от четиримата е на жена.

— Екита — прошепна Чъмо.

— Наемници — поправи го Сейджак. — Но едната е женска. И знаеш ли коя е?

— Голямата Бетси ли?

— Точно така — отвърна той и докосна белега на лявото си бедро. — Отнесла е със себе си много от главите на Народа. Отдавна се знаем.

— Може би този път ние ще вземем нейната.

— Този път аз ще взема нейната. Връщай се в лагера. Събери Стагърт, Окро и още неколцина по-едри. Доведи ги. Аз ще чакам и ще ги наблюдавам. Ако се придвижим нанякъде, ще оставя знаци.

— Добре.

Чъмо изчезна в храсталаците.

Сейджак се приближи още повече. От аромата на печено му потекоха слюнки, макар че не знаеше много за огъня и беше убеден, че суровото месо си е най-вкусно. Наемници…

Екитата носеха униформи. Наемниците се обличаха както си искат. Те бяха по-изобретателни и по-безпощадни. Това се дължеше на факта, че не са държавни служители и че печелят парите си в резултат от собствените си действия. Сейджак знаеше, че до тях се прибягва само в крайни случаи, когато дейността на екитата се сметне за безрезултатна. Въпреки че скромността не се нареждаше сред добродетелите му, той смяташе, че само неговият клан не може да е привлякъл такова внимание. Не. Колкото и да му беше трудно да мисли за нещо друго, освен за клана си, сега му хрумна, че другите племена на Народа също трябва да процъфтяват, ловуват и събират храна до такава степен, че това да се прояви на нечия голяма схема на екологичен баланс. Сега просто не знаеше какво да прави. Но когато пристигнеха другите, щеше да разполага с решение на проблема.

— Веселете се — промълви той. — После ще дойде моят ред. — И погледна към мачетето, което женската бе закачила на клона на едно от дърветата. Можеше ли да е същото, с което го беше ранила? Вече знаеше как действа. Също като да размахваш голяма тояга, само че по-остро. Много удобно за отсичане на глава.

Сейджак приклекна и започна да ги наблюдава. Имаше много време. Спокойно можеше да го прекара в обмисляне…

Когато Чъмо се върна заедно с още четирима, вече бе вечер. Въпреки грамадните си тела, те безшумно приклекнаха до него, докато им описваше лагера и им показваше точките на нападение, на които се беше спрял. После им даде знак да го последват и ги отведе на голямо разстояние в храстите.

Там спря и тихо заговори:

— Ние с Чъмо и Стагърт ще се скрием сред дърветата около бивака. Окро и Свът ще се покатерят на клоните отгоре. Когато онези

заспят, ние на земята се хвърляме и избиваме всички. Ако стане напечено, Окро и Свът ще скочат долу. На помощ.

— Ами ако оставят някого на пост? — попита Стагърт.

— Мой е — отвърна Сейджак. — Аз тръгвам пръв. Вие ще дойдете след като убия часовия. И ще се заемете с останалите. Ясно?

Нямаше желание да демонстрира властта си нито дори да се перчи. По-скоро не вярваше на никой освен на самия себе си, качество, което бе усвоил още съвсем млад, като бездомен изгнаник на собствения си клан, и което навярно толкова време го беше задържало начело. Независимост, недоверие, способност за светкавично взимане на решения и изненадващо действие — това бяха най-полезните уроци, научени през онези някогашни дни. Но той никога не се замисляше за такива неща.

И така, те се върнаха при лагера на наемните ловци и неговата група зае позиция. Единствените знаци, които разменихa, бяха потупване по рамото, посочване с показалец и кимване. Сейджак се вмъкна в гъсталака най-близо до наемниците и бавно запълзя напред. После легна абсолютно неподвижно и се загледа във фигурите край огъня, които отпиваха от чашите си и разговаряха.

Дали щяха да оставят часови? Навярно. Възнамеряваше да се приближи колкото може повече и да даде сигнал за нападение, като в същото време скочи върху часовия и го убие. Надяваше се първа да е Голямата Бетси, и защото беше най-ужасна и щеше да е добре първо да очистят нея, и защото нямаше търпение — след всички тези години и сблъсъци — да убие наемницата от далечната Верите. Никога не бе чувал за Томас Рей, който преди много време беше разпространил секса и възпроизводството сред прогите. Но навярно трябваше да я изнасили, реши Сейджак, просто за да покаже, че победата му е пълна и окончателна. От друга страна, разбираше, че ще го е страх да го направи, докато още е жива. Нямаше значение. Можеше да я изнасили и после, за да демонстрира мощта си.

Отново погледна към мачетето. Голямата Бетси го бе ранила тежко с такова оръжие. Често беше мислил за това и сега вече знаеше как действа, макар че никога не се замисляше за загадките на устройството или изработването му. Ясно му бе, че е подходящо за отсичане на глави, с каквито наемниците пълнеха чувалите си.

Той се помъчи да разбере разговора им, но не успя. Зачуди се дали Голямата Бетси знае езика на Народа. После се заслуша в звуците на нощта и се загледа в онази друга загадка, огъня.

Стори му се, че е минало ужасно много време, преди един от мъжете да започне да се прозява. Но мигове по-късно към него се присъедини и друг. Първият каза нещо и махна с ръка към спалния си чувал. Голямата Бетси кимна и отговори, като посочи натам с огромния си палец. Тримата мъже отидоха при чувалите си, а тя хвърли още съчки в огъня. После почисти оръжието си, наточи мачетето и ги остави така, че да са й подръка. Сейджак се замисли за разположението им. Трябваше да я нападне по такъв начин, че да не може да ги вземе и да ги използва срещу него. Щом останеха с голи ръце един срещу друг, нямаше да има проблем въпреки грамадното й тяло. Той бе доста по-едър и силата му отдавна се беше превърнала в легенда сред Народа. Затова…

Веднага щом другите наемници започнеха да дишат бавно и равномерно, реши Сейджак, той щеше безшумно да напусне прикритието си. После предпазливо щеше да се промъкне напред, но нямаше да разчита на абсолютна безшумност и да направи онези последни няколко крачки. Да, така му се струваше най-разумно. Предполагаше, че Голямата Бетси е също толкова нащрек, колкото всеки от Народа, и дори най-тихият звук щеше да е достатъчен, за да привлече вниманието й. Трябваше да измине последното разстояние с мощен скок.

Изтече около половин час. Тримата мъже, изглежда, спяха. Голямата Бетси седеше неподвижно и зяпаше пламъците. Той продължи да чака. Другите би трябвало лесно да се справят със заспалите. Но не искаше да поема никакви рискове.

Нощта напредваше. Стана очевидно, че тримата мъже са потънали в дълбок сън. Неговите спътници сигурно вече бяха неспокойни — можеха да си помислят, че го е страх от женската. Дали наистина се страхуваше? Никога не беше виждал по-огромна жена. Той докосна белега си. После разтвори с ръце листака пред себе си и бавно се запромъква напред.

Стъпваше с изключителна предпазливост и внимателно преместваше тежестта си. Сдържаше дишането си. Но не можеше да контролира миризмата си.

Тя подуши с нос. После дясната й ръка светкавично се насочи към оръжията й. Сейджак незабавно скочи и нададе бойния си вик.

Но Голямата Бетси се беше хвърлила настрани и се претърколи с изненадваща за грамадното й тяло бързина, като извика, за да предупреди спящите си спътници. Сейджак не улучи целта си — гърба й, — но с бързо движение на дългата си ръка успя да избие пушката от пръстите и. Отново скочи към нея, но тя се претърколи през рамо назад и скочи на крака с лице към него.

Когато Сейджак започна да се приближава, Голямата Бетси го изрита два пъти в корема, приведе се под замахващата му ръка и заби тежкия си юмрук отдясно на гръдния му кош. Всеки от тези удари щеше да е пагубен за човек, но Сейджак само за миг загуби равновесие и после отново я нападна с ръмжене. Женската му подложи крак и той усети юмрука й в мощните мускули на тила си.

Разтърси глава и пак се завъртя към нея. Наоколо се разнасяха викове и пращене на счупени кости. Голямата Бетси отново го изрита. Той стоически понесе болката и се приближи към нея, вече по-предпазливо, разбрал, че необмислените атаки са напълно безполезни.

Тя отстъпи, като продължаваше да нанася удари и внимаваше да не я хване, защото беше видяла скоростта на ръцете му. Затова го риташе по прасците, коленете и бедрата, но Сейджак продължаваше да се приближава, без да й обръща внимание. Ръцете му се поклащаха ниско пред тялото му. Той си помисли колко добра партньорка би излязла от нея и му се прииска Голямата Бетси да е от Народа.

Внезапно Сейджак замахна светкавично с лявата си ръка. Въпреки че успя да отклони удара, тя загуби равновесие и залитна. Той се хвърли отгоре й, но преди да я обездвижи, Голямата Бетси го удари по брадичката с опакото на дланта си, помъчи се да му издере очите и нанесе два кратки удари по гръкляна му. Накрая Сейджак здраво я обгърна, притисна дясната й ръка отстрани, стисна левия й лакът и го издърпа с такава сила, че чу гърдите й да изпращят.

Тя изпъшка, навярно за да сподави вика си, и неочаквано се изплю в лицето му. Сейджак се зачуди какво означава това и в същото време стисна главата й с масивната си дясна ръка. Звуците от борба зад него бяха стихнали, разнасяха се само предсмъртни стенания. Той завъртя главата й наляво, стигна до края на нормалната й подвижност и бавно продължи да натиска. Шията й изпращя и тялото й започна да

се гърчи. Стисна я още по-силно и продължи да върти главата й. Разнесе се последно изпукване, последвано от кратки конвулсии, и Голямата Бетси се отпусна в ръцете му. Той я остави на земята и се загледа в нея.

После се завъртя и погледна към спътниците си, застанали до другите трупове. Наблюдаваха го. Дали не им бе обещал, да я изнасили? Сейджак отново погледна към нея. Не, не беше, внезапно си спомни той и се почувства по-добре. Вместо това щеше да изяде черния дроб и сърцето й, защото се беше борила както трябва. Потърси мачетето й и го откри.

Усмихна се. Щеше да го изпита на другите. Избра един от проснатите по корем мъже, вдигна оръжието и замахна с него като с тояга. Острието спокойно премина през шията и главата се изтърколи на земята, като остави следа от кръв. Зарадван, той отиде при следващия и направи същото. Когато свърши и с тримата, ги остави облегнати с гръб на дървесни дънери, хванали глави в скута си.

После се върна при Бетси. Внимателно разтвори гръдния й кош с мачетето и когато свърши, покри раната с дрехите й.

Остави я седнала до другите. Но тя не държеше глава в скута си, защото той я взе със себе си, заедно с мачетето.

Дуби — отегчен, импулсивен и самотен — се намираше край киселинен поток в една сумрачна долина на запад от Дълбоките поля, зает с некрофилски действия с останките от руса павианка, когато чу абсолютно непознат му звук. Сепнат, той я изпусна. Долните й крайници потънаха в потока, започнаха да се смаляват и накрая от нея остана само болезнен спомен. Дуби отметна глава и ядосано излая. Смущаващият звук продължаваше да се носи. В него имаше… системност. Не приличаше на прекъсливите писъци, които представляваха вторичен продукт от действието на ентропията.

Той излезе от долината. Като че ли се чуваше от изток. Там ставаше нещо интересно. Звуците не преставаха. Дуби закрачи натам. Покрай него прелетя нещо лъскаво и механично и той го яхна, после скочи в последния момент преди нещото да се разпадне на части. Продължи пеш сред вечния сумрак, осеян със случайни пламъчета и блуждаещи сияния от постоянното разложение, като прескачаше

пропасти, изкатерваше хълмове и се спускаше по отсрещните склонове.

— Какво има, Дуби? Накъде си се запътил? — разнесе се мазен глас от дупката, над която минаваше.

Той спря и змията изпълзя навън, дълга и лъскава като кована мед.

— Отивам към източника на този странен звук, Фекда.

— И аз усещам вибрациите му — отвърна тя, като стрелкаше напред-назад сребристия си език. — Значи не знаеш от какво е?

— Само посоката му.

— Тогава и аз ще дойда. Любопитна съм.

— Ами да вървим — съгласи се Дуби и отново закрачи напред.

Вървеше мълчаливо, макар че от време на време зърваше отстрани, а понякога и пред себе си отблясъци от люспите на Фекда. Напредваха бързо и звуците се усилваха — вече можеха да различат гласове и музикални инструменти.

Стигнаха до върха на поредния хълм и спряха. На изток видяха фигура на мъж, който крачеше, заобиколен от някаква светлина. Какъв портал, пътека или следа можеха да са го преобразили след прехвърлянето му тук?

Звуците се носеха от високия тъмнокос мъж или от нещо, което носеше със себе си. Вървеше бавно и решително, което подсказваше, че следва определена посока. Тя го водеше надолу по склона към продълговата долина.

Дуби се колебаеше дали да се приближи и да позволи на мъжа да го види. Вместо това предпочете да го последва и затова го изчака да мине пред него. Фекда явно беше решила да направи същото.

Звуците танцуваха във въздуха по дирите на непознатия и Дуби ги намери за приятно обезпокоителни.

— Има ли дума — попита той змията, — която да описва приятния звук?

И Фекда, която прекарваше времето си в пълзене сред хълмове и долини и в поглъщане на късчета мъдрост преди да се разпаднат, отвърна:

— Музика. Нарича се музика. Това е нещо, което много трудно може да се прояви тук. Навярно тъкмо затова господарката толкова я

обича — заради редкостта й. Най-вероятно обаче я обича заради самата нея — сега разбирам, че няма как да не я харесваш.

Двамата следваха мъжа и неговата музика през мрачната долина. Фекда спря само веднъж, за да погълне останките от вчерашната прогноза за времето в Лос Анджелис.

— Хайде да го изпреварим — предложи тя накрая. — Предчувствам, че господарката ще го посрещне в долината на два завоя оттук.

— Чудесно.

Заобиколиха подножията на хълмовете, пресякоха дере, бързо се насочиха към друго, минаха през поредната долина и се изкачиха по склона й. Сега музиката се разнасяше зад тях. В огромната долина отпред забелязаха бавно движение.

Смъртта се издигна върху ниска могила, протегна ръце и описа с тях кръг. От земята полетяха кости, понесоха се към нея в хаос от тракащи форми и започнаха да се подреждат. Скоро на върха на могилата се появи трон с висока облегалка, върху която имаше череп, сияещ в сумрака като древна слонова кост. Когато Смъртта пристъпи напред, излишните кости очертаха пътека, водеща към входа на долината. Тя застана зад трона и разгърна плаща си, за да освободи спектрална форма, която се издигна зад възлестия й гръб.

Отново заобиколи отпред и седна. Първо повдигна дясната си ръка, после и лявата и от двете й страни запламтяха огньове, които хвърлиха дълги сенки. Музиката ставаше все по-силна.

— Шефката наистина има стил — отбеляза Дуби.

— Драматизмът като че ли й доставя удоволствие — отвърна Фекда, докато се спускаха и навлизаха в сенките.

После зачакаха. Звуците продължаваха да се усилват. Накрая забелязаха движение на входа на долината.

Мъжът спря и впери поглед напред. После бавно закрачи по кокалената пътека. Музиката му се приближи заедно с него. Когато стигна до подножието на могилата, той отново спря.

— И изглежда, че нейният гост също има подобна склонност — прибави змията.

— Вярно е.

Смъртта обърна глава към мъжа и заговори с неравен, тракащ глас, какъвто любимците й не бяха чували да използва.

— Идваш при мен с „Орфей“ на Полициано[3], може би първата опера на света. Чудесна музика. Отдавна не съм я слушала. Разбира се, това също ми напомня за история, която отдавна не съм чувала.

— Реших, че може да стане така — отвърна мъжът.

— Познавам те, Джон д’Арси Донърджак. И съм почитателка на творбите ти. Особено ми допада чудната фантазия за задгробния живот, която си проектирал на основата на Дантевия „Ад“.

— Критиците я харесаха, но публиката не я посрещна с особено голям ентусиазъм.

— В общи линии и с моята работа е така.

Донърджак я изгледа, неуверен как да реагира. После Смъртта се усмихна.

— Шегичка — рече тя. — Всъщност малцина ме смятат за действително същество. Любопитна съм как си стигнал до това заключение — да не споменавам, че се чудя как си решил да предприемеш това пътуване и как си успял да стигнеш дотук.

— Творбата на моя живот включваше Вирту и освен всичко останало, аз съм теоретик — отвърна Донърджак.

— Смятам, че ще си струва да прекарам с теб един ден в обсъждане на теорията.

Той се усмихна.

— С удоволствие. Предполагам, че ти си логичният източник на окончателните истини.

— Всъщност аз нямам последната дума за всичко. Обикновено я оставям на други.

Смъртта вдигна глава и замълча, заслушана в музиката.

— Вълшебен пасаж — каза тя. — Разбирам, че се опитваш да ме накараш да изпитам естетична наслада, нали?

Донърджак остави малкото устройство, което носеше, в краката на Смъртта.

— Признавам, че имах такова намерение — отвърна той. — Моля те, приеми този подарък. В него има още много мелодии.

— Приемам го с благодарност, тъй като повечето неща, които пристигат при мен, са повредени — както сам знаеш.

Донърджак кимна и поглади брадата си.

— Хрумвала ми е тази мисъл — рече той. — Тя се отнася за нещо, което, предполагам, напоследък е, дошло при теб.

— Да?

— Тя се казваше… казва се Ейрадис. Тъмнокоса дама с огромна привлекателност. Известно време я познавах добре.

— Аз също — отвърна Смъртта. — Да, тя е тук. И начинът на появата ти, както и самото ти посещение донякъде ми помагат да се досетя за целта ти.

— Искам да я върна обратно — каза Донърджак.

— Желанието ти не е осъществимо.

— Но присъства в легендите, фолклора и религиите. Със сигурност трябва да има някакво основание’, някакъв прецедент.

— Въплъщения на мечти, надежди и копнежи. Това са тези неща. Те нямат основание в действителния свят.

— Тук е Вирту.

— Вирту е също толкова реална, колкото и Верите. И на двете места е еднакво.

— Не мога да повярвам, че няма надежда.

— Вселената не дължи никому щастлив край, Джон д’Арси Донърджак.

— Значи твърдиш, че не си в състояние да върнеш онова, което си взела, така ли?

— Онова, което получих, беше в известна степен повредено и вече не може да функционира както трябва.

— Онова, което е повредено, може да се поправи.

— Аз не съм известна точно с това.

Донърджак махна с ръка наоколо.

— Тук трябва да разполагаш с необходимите средства — под формата на всевъзможни парчета или програми, — за да поправиш всички — каза той.

— Възможно е.

— Върни ми я. Моят „Ад“ ти харесва. Ще ти проектирам нещо друго — което да подхожда на желанията ти.

— Изкушаваш ме, Донърджак.

— Значи се договорихме?

— Ще е нужно много повече.

— Само кажи цената.

— Молиш за нещо много трудно, даже за мен. Молиш ме да обърна ентропичния процес, макар и само на местно равнище, да

наруша стандартната процедура и политика.

— Към кого другиго да се обърна?

— Някой велик изобретател би могъл да ти я възпроизведе.

— Но няма да е същата, освен външно. Ще са изчезнали всичките й спомени. Ще е съвсем друг човек.

— И може да не изпитва към теб онова, което е изпитвала преди, така ли?

— Повече се вълнувам за нея, отколкото за себе си.

— О, значи наистина си я обичал.

Донърджак не отговори.

— И възнамеряваш да прекараш живота си с нея?

— Да.

— Във Вирту или във Верите?

Той се засмя.

— Ще прекарам с нея колкото време мога във Вирту. После…

— А, да, пак онзи вечен интерфейс, нали? Но пък дори при онези, които обитават само едно място, винаги има интерфейс — макар и само на кожата. Обикновено действа още по-надълбоко.

— Не съм дошъл, за да разговарям за метафизика.

Смъртта се усмихна още по-широко.

— И тя ще те посещава като плътен холос във Верите.

— Разбира се, бихме, могли да се редуваме и…

— Молиш ме за услуга. Изненадана съм, че не си по-конкретен.

— В какво отношение?

— Да я върна при теб във Верите, а не във Вирту.

— Това не е възможно.

— Щом ще нарушавам един закон на съществуването, защо да не наруша и друг?

— Но принципите, които управляват това място, няма да го допуснат. Няма начин това „посещение“ да стане постоянно.

— Ами ако има?

— Посветил съм живота си на проучване на този проблем.

— Животът е плитко място във времето.

— И все пак…

— Да не ме смяташ за генерирана от прог-симулация? За някаква играчка, родена от човешкото въображение? Появих се, когато умря

първото живо същество, и няма да ти кажа кога и къде се случи това. Нито човек, нито машина са писали програма за мен.

Помежду им потече лъчиста мъглявина и Донърджак се отдръпна.

— Говориш така, сякаш наистина си Смърт.

Единственият отговор бе неугасващата й усмивка.

— И почти имам чувството, че обсъждаш експеримент, който ще си любопитна да извършиш.

— Даже да беше така, нямаше да ти дам отстъпка за услугите си.

— Тогава? Какво искаш?

— Да, ти ще ми построиш друго пространство. Но има още нещо. Говориш за митове, легенди и приказки. Както знаеш, тяхното съществуване не е безпочвено.

— Да?

— Попаднал си на нещо, което не разбираш. Ако успееш да го довършиш, плати ми цената и ще се върнеш заедно с нея в собствената си земя.

— Дай ми я и ще получиш каквото поискаш.

Смъртта бавно се изправи, пристъпи наляво от трона си и повдигна дясната си ръка. „Орфей“ се обърна наопаки и току-що завършеният пасаж започна отзад-напред. Иззад трона се появи женска фигура.

Дъхът на Донърджак секна.

— Ейрадис! — каза той.

— Тя те усеща на някакво равнище, но все още не може да ти отговори — рече Смъртта и я поведе напред. — Хвани я за ръка и тръгни по пътеката от кости. Пътят ще е дълъг, опасен и труден. Но ако не се отклоняваш поради никаква причина, ще се върнеш във Верите. Може да се опитат да се намесят Висши сили. Не напускай пътеката.

Тя постави ръката на Ейрадис в неговата.

— А сега, каква е цената ти?

— Първородното ви дете, разбира се.

— Искаш нещо абсолютно невъзможно. Първо, не е ясно дали изобщо ще имаме деца. Второ, как ще го доведа тук — физически, in toto[4].

— Приеми условията ми и аз ще се погрижа за подробностите.

Донърджак впери поглед в бледата фигура на любимата си, в пустите й очи.

— Съгласен съм — каза той.

— Тогава се върни при светлината по пътя от кости.

— Амин — рече Донърджак, завъртя се и поведе Ейрадис. — И сбогом.

— Довиждане — отвърна Смъртта.

---

[1] Дух покровител на мястото (лат.). — В.пр. ↑

[2] Наново (лат.). — В.пр. ↑

[3] Анджело Полициано (1454–1494) — италиански класик, поет и композитор. — Б.пр. ↑

[4] В цялост (лат.). — В.пр. ↑

2.

Лидия Хазърд беше седемнайсетгодишна и й предстоеше неколкомесечна ваканция преди да постъпи в университета. Имаше по-малка сестра и семейството й бе заможно — трето поколение „Хазърд Иншурънс“. Родителите й Карла и Ейбъл й бяха подарили лятна почивка във Вирту преди животът й да стане труден, с кървави зъби и нокти, иначе казано, да затъне в науките. Беше висока метър шейсет и пет, с тънка талия и едър бюст, с излети ръце и крака. Косата й стигаше до раменете и бе светлоруса. Имаше високи скули, смайващо бели зъби, гладка розова кожа и тъмнозелени очи с едва забележими зелени мазки отгоре. Това бе само във Вирту и струваше много, но родителите й бяха в щедро настроение.

В родния си Бейон, Ню Джърси, Верите, тя беше висока метър седемдесет и пет, малко мършава и недодялана, с ужасна стойка, имаше неопределено кестенява коса, кожата й бе на петна и имаше навика да си гризе ноктите до месото. Благодарение на зъболекарите обаче усмивката й беше пленителна и очите й наистина бяха тъмнозелени. Гласът й бе приятно дрезгав; и имаше висок коефициент на интелигентност.

Отначало пътуваше с приятелката си Гуен, която беше получила за подарък една седмица в тематичните курорти на Вирту — Плаж, Планина, Пустиня, Крайбрежие, Пътешествие по море, Казино и Сафари — и двете бяха опитали по половин ден във всеки от тях, за да видят кой ще им хареса най-много.

Казино им се стори заплашителен, защото човек играеше със собствените си пари (или с парите на родителите си), прехвърляни по електронен път от сметката на казиното или (по-често) обратното. Това не беше препоръчително. Бяха дошли във Вирту, за да се наслаждават на екзотиката, да излъскат маниерите си и да спят в приятна обстановка с красиви партньори в пълна безопасност от забременяване и болести — с тела, съпротивляващи се на микроманипулируемите силови полета във Верите — под звездите и любовниците си на плажовете в Южния Тихи океан, където вълните нежно нашепваха и

бризът носеше аромат на цветя. Имаше ли значение дали партньорът е творение на Вирту, или просто друг идеализиран летовник от Верите? Резултатът беше еднакъв и неяснотата правеше преживяването още по-романтично. И двете страни бяха свободни да лъжат или да дразнят другата и разбира се, те се възползваха от случая. Така ставаше по-вълнуващо да се чудиш дали мъжът или жената, която си яхнал, галиш или смучеш, не са още по-забавни от другата страна. И дали всичко не е само сън и такъв човек изобщо не съществува във Верите.

След като едноседмичната почивка на Гуен изтече, Лидия често се разхождаше по плажовете. Това бе едно от любимите й места, когато искаше да остане сама, а тя разбираше, че известно време, не иска да я смущава никой. Затова си поръча самота. Сега плажовете бяха по-диви, каменисти ивици, понякога притежаващи смътно егейска атмосфера. Друг път в тях се разбиваха ледени вълни, който говореха за Северно море. Очароваха я животът и смъртта, които забелязваше в оставащите след вълните локвички. Подводни гори се олюляваха под невидими ветрове, мънички ракообразни се щураха сред камъчетата, проблясваха рибки, миниатюрни червени и сини армии заемаха бойни позиции…

От време на време виждаше червено платно. Но макар че понякога се приближаваше до брега, лодката никога не хвърляше котва, нито пък тя зърваше екипажа й.

Когато плаващите останки, черупките, миризмите и звуците на брега придобиха определено равнище на наситеност, тя се покатери по светлите скали и навлезе навътре в сушата. Там видя скалисти хълмове и по-големи възвишения, покрити с криви дървета. По ливадите цъфтяха розови и жълти цветя, в доловете и пукнатините в скалните склонове до късно през деня се носеше Мъгла, в долината попадна на покрити с пълзящи растения каменни развалини. Привечер стигна до хълм, където сякаш чу музика изпод земята. Тя се зави с наметалото си в заслонена от вятъра падина и реши да прекара нощта там.

Легнала под звездите, Лидия слушаше как музиката се издига от земята и става още по-дълбока, по-буйна. Дълго време просто я слуша, сякаш присъстваше на някакъв странен концерт. После характерът на музиката внезапно се промени — тя стана по-мощна и вече не идваше изпод земята, а някъде отблизо. Дали не бе задрямала? Лидия припряно потърси празнота в съзнанието си, но не успя да открие.

Изправи се и се заизкачва към върха на хълма по посока на музиката. Струваше й се, че идва от югозапад, някъде от дясната й страна.

Докато вървеше, светът ставаше все по-светъл…

Когато стигна на върха, музиката се усили още повече. Оттатък долината, осветена от току-що изгрялата луна, тя съзря някаква фигура на върха на следващото възвишение — гайдар. Той стоеше като вкаменен и писъкът на гайдата му изпълваше въздуха помежду им.

Лидия седна. Когато луната се издигна по-нависоко; тя видя, че гайдарят е мъж. Върховете на двата хълма като че ли се приближиха един към друг. Това по-късно й се стори странно, тъй като поръчката й за самота все още действаше. Нямаше намерение да я отменя още няколко дни, след което щеше да се разнообрази с посещение във Верите. Странно…

Нямаше представа колко време е седяла така. Луната още повече се беше издигнала и гайдарят леко се бе завъртял, така че лунните лъчи едновременно огряваха и хвърляха сянка върху лявата половина на лицето му. Имаше високи скули, тежки вежди и къса брада. Като че ли беше облечен в груб тъмен клин и тъмнозелена, мокра наглед сатенена риза. На главата си носеше шапка, а на хълбока му се виждаше дръжката на някакво оръжие.

Той бавно се завъртя към нея и накрая я погледна в очите. После внезапно престана да свири, свали шапка и й се поклони.

— Добър вечер, госпожице — извика гайдарят.

— Добър вечер — отвърна тя и се изправи.

— Улфър Мартин д’Амбри, на вашите услуги.

— О… аз съм Лидия Хазърд. Харесва ми как свирите. Кое име използвате най-често — Улфър, Мартин или д’Амбри?

— Отговарям на всичките, госпожице Хазърд. Наричайте ме както желаете.

— Харесва ми как звучи Амбри. Моля, наричайте ме Лидия.

— Така и ще направя, Лидия — отвърна той и отново вдигна гайдата си. — Елате при мен, ако искате.

Той засвири странно заплетена мелодия, напомняща диханието на genius loci. Лидия откри, че почти без да го съзнава, се е насочила към пътеката и се спуска през долината. Музиката се носеше над нея,

докато вървеше в мрака, и когато стигна в подножието на хълма, разбра, че гайдарят вече не е на върха. Сега вървеше на изток.

Тя потърси пътека. Неочаквано усети, че непременно трябва да го настигне и да продължат разговора си.

Единствената пътека, която успя да открие, водеше нагоре към върха. Много добре…

Лидия започна да се изкачва от мрака към растящата ивица лунна светлина. Сега звуците на гайдата бяха по-тихи и когато най-после стигна горе, наистина й се сториха много далечни. Тя намери пътеката, по която трябваше да е тръгнал — всъщност единствената, която се виждаше наоколо — и побърза надолу по нея.

Мина много време, докато звуците станат по-силни, и Лидия разбра, че го настига. Не беше изпитала усещане за спускане, но пътят се изравни. Навярно се намираше на плато.

Тази земя изглеждаше и миришеше различно. Защо толкова бързаше? Мъжът и неговата гайда нарушаваха усамотението й. Имаше намерение да се върне във Верите, да прекъсне транса от пътуването, да се нахрани както трябва, а не с животоподдържаща система, да поиграе тенис вместо електронностимулираща изометрика, да посети семейството си и след няколко дни отново да дойде, вече в по-общително настроение. Но тук се криеше загадка — и още нещо. Трябваше да намери Амбри.

В мига, в който осъзна всичко това, звуците на гайдата му заглъхнаха. Тя се затича. Сигурно само бе спрял да си почине за малко. Но можеше да му се е случило нещо. Можеше да е паднал. Или…

Лидия се препъна, изправи се и отново се затича. Нощта изведнъж й се стори по-студена, сенките се превърнаха в нещо повече от обикновени петна мрак. Сякаш всеки тъмен участък съдържаше нещо, което бавно се движеше и я наблюдаваше. Пътеката се спусна в долината, пресече поток, в който бяха наредени камъни за стъпване, после отново се заиздига нагоре. Тя чу зад гърба си трополене, като че ли нещо я следваше, без да си прави труда да се крие. Но не погледна назад.

Внезапно някъде далеч наляво от нея отново се разнесе писъкът на гайдата. Лидия се насочи натам. След няколко минути като че ли започна да се приближава. Когато усети, че още малко и ще види Амбри, звуците стихнаха.

Тя мислено изруга и после отново чу преследващото я шумолене. Ветрецът донесе мирис на море някъде от лявата й страна. Може би беше описала широк кръг и сега се намираше близо до брега? Лидия вдигна поглед към луната, за да се ориентира, но тя се бе издигнала прекалено нависоко.

Продължи напред, както й се струваше, в правилната посока. Трябваше обаче да забави крачка, когато стигна до район с високи скали, защото пътят й, изглежда, минаваше помежду им. Когато навлезе сред тях, видя, че са много, но нямаше представа дали са подредени по някакъв начин.

Докато вървеше, й се стори, че зърва движение точно пред себе си. Спря и втренчи поглед, но не видя нищо повече. Когато продължи, забеляза движение надясно. Пак спря. Този път й се стори, че един от огромните камъни се е плъзнал с няколко сантиметра настрани. Последва друго подобно движение отляво. Удивена, тя проследи с поглед високата скала, която се премести и отново спря. Но тогава се помръдна друга. И още една…

Скоро като че ли всички започнаха да се движат. Усещането бе странно, сякаш те стояха неподвижно, а Лидия се носеше сред тях. А после скалата точно пред нея като че ли започна да расте.

Тя протегна ръка и докосна един от камъните. Той мина покрай нея. Друг…

Някой я хвана за ръката и я дръпна настрани. Лидия ахна и се завъртя.

— Извинявай, че те стиснах така — каза Амбри, — но щеше да те смачка.

Тя кимна и го последва наляво, приблизително на запад. Камъните започнаха да се плъзгат още по-бързо. Никой от тях не се олюляваше, докато се насочваха на юг.

— При пълнолуние в нощта на равноденствието — каза той — те се събуждат и отиват на реката да пият вода. Призори ще се върнат по местата си. Не е хубаво да им заставаш на пътя. Маса и инерция, нали знаеш.

— Благодаря. — Лидия се засмя. В гласа й прозвучаха истерични нотки.

— Какво има, госпожице Лидия? — попита Амбри.

— От една страна, говориш за непоклатимите свойства на материята — отвърна тя, — а от друга, ми казваш, че камъните отивали да пият вода. Това е направо от една келтска легенда.

— Ами, във Вирту имат място всички легенди — рече той, като продължаваше да я извежда от каменното поле, — и научните, и народните.

— Но научните принципи, закони и константи са универсални във Верите.

— Във Вирту също. Но тук съществуват разуми, които ги манипулират помежду им, както и в съответствие с нашата нагласа.

— Но тук те могат да бъдат манипулирани.

— Според определени правила — някои от които доста сложни, — но въпреки това правила. Всичко е съотносимо. Две страни могат да бъдат накарани да си паснат. Просто понякога е трудно за възприемане и от сетивата, и от разума.

Той продължаваше да я води надалеч от движещите се скали. Те вече се плъзгаха невероятно бързо — невероятен хаос от черни грамади. При това безшумен, съвсем безшумен.

Тя се притисна към него. Амбри я прегърна през рамо и я наметна с плаща си.

— Къде ме водиш? — попита Лидия.

— На топло и спокойно място — отвърна гайдарят и макар че тя се беше надявала на виртуална любов, никога досега не бе могла да реши как трябва да изглежда любовникът й.

Лидия го погледна и се усмихна.

Джон д’Арси Донърджак следваше Пътеките от огън и кръв, вода и прах, вятър и стомана. На Пътеката от слонова кост и дърво едва не се отклони от Пътя, когато genius loci във формата на дете с кошница цветя почти успя да го убеди, че е поел по друго отклонение и върви по пътя към вълшебната Земя на елфите. Но помежду им прелетя лъчиста мъглявина и през преобразователната й лупа той видя детето такова, каквото бе в действителност. То се хвърли върху му с оголени зъби и удари с тежката си метална опашка по камъка, но Пътят от слонова кост и дърво закриля пътниците си дори от господарите на съответните места. На Пътеката от пепел и пръст от

някаква дупка изскочи полудял донт и се втурна към тях. Наблюдателният Донърджак обаче забеляза подутината в основата на един от предните бивни на звяра и го примами отстрани на Пътеката, надалеч от Ейрадис, като го викаше и разкриваше жизнените особености на вида му.

После в Пристъп на творческо вдъхновение, което го беше превърнало в легенда в академичните и инженерните среди, Донърджак заби пръсти в двете акупресурни точки на създанието и зачака; То размърда огромните си крака, но остана на мястото си, сякаш усетило намерението на човешките ръце. Дишането му се забави, то започна да издава тихи хленчове и напрегнато се загледа в мъжа. Сетне се извърна, напусна Пътеката и се насочи към гората.

На следващия завой отново се появи genius loci, придобил прелестно синя окраска и форма на верижен трактор — и с нечовешки действия заплаши пътниците. Донтът, който ги наблюдаваше от недалечна горичка, прояви обикновена животинска благодарност и припряно се върна, за да го смачка и да го запрати в едно трънливо дърво. Добрите дела понякога се отплащат, даже във Вирту.

Донърджак продължи пътя си, за да преживее ужасната Пропаст от звезди и мостове, която щеше да промени всичко. Можеше да чуе ръмженето на олюляващото се съоръжение и ужасното тракане на зъбите на светлините дори от това разстояние, защото наближаваше мястото на самия първичен език, където думите на творението бяха изградили Вирту.

Той уверено продължи напред, един от малцината мъже, способни да проумеят тайната география на вселената — качество, което бе направило възможно това пътуване, но което по никакъв начин не го облекчаваше. Защото докато изкачваше последното възвишение и правеше първия завой, най-после зървайки стенещата, кънтяща бездна от огън и сводове, страхът от смъртта изпълни стомаха му и започна да се надига.

Донърджак се изправи и отпусна ръце от лицето си, повика Ейрадис и усети ръката й на рамото си. Отметна глава, продължи напред и после, отначало с колеблив глас, запя, докато тръгваше по моста.

Боговете седяха неподвижно на каменните си тронове на върха на планината Меру в центъра на вселената и съзерцаваха ширналата се наоколо им Вирту. Пожертвали до голяма степен подвижността си за всезнание, те оставаха седнали в продължение на огромни периоди. Действието ги разсейваше от познанието и навярно от мъдростта.

Преобразили голяма част от себе си във войнстващи аватари, те бяха забавили функционирането на тези си същности. Ето защо, според обвързаните от времето стандарти, техните разговори бяха безкрайни. За щастие, по средата на Вирту господстваше еквивалент на ексцентрична математика, която позволяваше тези вбесяващи и прекрасни аномалии, които по-нисшите богове наричаха „физика на вечността“, завиждайки на господарите си за онези ужасни и величествени простори от неразгадаемост на места, намиращи се над веещите между световете ветрове.

Небебог, Моребог и Земея съзнаваха, че с разширяването на сетивата и личността над броя и масата не са запазили много от самите себе си. Постоянните разговори — понякога по-скоро монолози — им бяха необходими, за да съхранят остатъка от идентичността си. Страхуваха се, че мълчанието ще унищожи този им вид и завинаги ще ги остави разделени на по-малките им същности из земите на Вирту. Разбира се, в йерархиите съществуваха йерархии, когато някой напуснеше небесата, земите и моретата.

— Ето че започва нов цикъл — след безкрайно много време отбеляза Моребог.

— Както с повечето важни събития, произходът му вече тъне в мъгла — отвърна Земея, — освен ако не го движи ръката на Небебог.

— Отдавна не е говорил. Сигурно действа.

— А може най-после окончателно да се е разпаднал.

— Чудя се…

— Не. Той играе предпазливо. Чувам го да си тананика под нос.

— Хмм.

— Не започвай и ти.

— Мислиш, че всъщност не е там, така ли?

— Щом боговете не знаят, кой друг може да каже?

— Бихме могли да се възползваме от това отсъствие, да върнем всичките си същности в телата си, да ги пренесем в пещерата, в която е по-удобно, и…

— Така за известно време ще загубим връзка с васалите си.

— И ще се свържем помежду си.

— Вярно е, и това наистина ще е приятно. Макар че винаги, когато се любим, логическата верига става поразително сложна и проявява склонност към поетичност.

— Какво от това, по дяволите. Да го оставим с мантрите му и да скачаме в леглото.

— Почакай да облека отсъствието си с малко илюзии.

— Никакво обличане. Съблечаме се и планината почва да се люшка.

— И това ми било поетичност!

Докато съзнанието на Моребог се олюляваше, виждането му за духовното развитие на Вирту престана да произтича само от едно място. Макар че си оставаше пъстроцветна гледка, сега му се струваше, че повече осъзнава принципите, докато преди съзираше само събитията.

— Земея, мисля, че е възможно да има специфична социална тенденция, свързана с Фаза V — отбеляза той, докато вървяха към пещерата.

— Не бъди глупав, Моребог — отвърна тя и допря хълбок до него. — Никой смъртен във Верите и почти никой във Вирту дори не подозира, че съществува теоретична основа за такова нещо.

— Вярно е — призна той и я хвана за ръка.

— И дори някой да го разбере, това ще си остане само хипотеза без никакво приложение.

— Аз открих някои фини начини да го използваме.

— Но не и като онова, за което разговаряхме отначало.

— Не, имаш право — отвърна Моребог, последва я в пещерата и я привлече към себе си.

— С какво предпочиташ да се занимаваш сега, с теорията на действителността или с женската анатомия? — попита тя.

— Думите ти ме карат да осъзная колко много векове съм прекарал в абстрактни теологични размисли.

Земея махна с ръка и проблесна достатъчно светлина, за да стигнат до леглото. Моребог повтори движението и светлината угасна.

— Последните, които видях да влизат тук, бяха Воебог и Агрия — каза тя.

— Да, преди да заминат за непознати царства — отвърна той, докато одеждите им се свличаха на земята.

— Това беше преди години — отбеляза Земея, — и не останаха много време.

— Воебог е известен с това си качество — рече Моребог. — Бърз и конкретен.

Земея се изкикоти.

— Ужасна репутация.

Морето, от друга страна, е бавно, постоянно и неуморно. И понякога започва да лудува.

— Покажи ми как — отвърна тя.

Островът на Дю имаше и други имена в указателя на Националния тръст на Шотландия, но Донърджак го помнеше с това и използва именно него, когато набра номера от телефонната кабина, заобиколена с кръг от огън — място за отдих по много, много дългата лъкатушна пътека. Склонен предварително да обмисля нещата, той се сети за мрачното имение на западното крайбрежие на Шотландия, където два пъти го бяха водили като малък. То водеше произхода си от бащините му предци — родовете Макмилън, Маккей и Маккримън — но той нямаше представа дали все още съществува и какви средновековни затруднения биха могли да усложнят връзката му се него. Затова телефонира на адвоката си Уилсън във Верите, който се оплака от качеството на връзката, поиска да разговарят по правните проблеми на института „Донърджак“ и после му каза да се свърже с адвоката на баща си Макнийл в Единбург — или с неговия приемник, — да го накара да провери дали родът Донърджак все още носи титла и какво трябва да се поправи и ремонтира, за да се настани на този семеен остров. После Уилсън поиска да обсъдят някои текущи договори, но когато петте минути на Донърджак изтекоха, екранът се изпълни с пламъци и като пестелив човек, Джон реши да не продължава връзката.

Сейджак спеше между два клона по-високо от всички останали от клана. Така можеше да ги наблюдава. И колкото по-нависоко

трябваше да се изкачват, за да стигнат до него, толкова повече признаци за приближаването им долавяше. Като сега.

Беше заспал дълбоко и сънуваше секс и насилие — които обикновено вървяха ръка за ръка в живота му, — когато чу шумоленето и се събуди много преди Чъмо да наближи достатъчно, за да го нападне, ако имаше такова намерение.

Сейджак се оригна, изпърдя се, почеса се и се протегна. После се загледа в катерещия се Чъмо, докато го чакаше да се изкачи достатъчно нависоко, за да могат да разговарят тихо.

— Сейджак — каза Чъмо. — Ела бързо. Имаме неприятности.

Сейджак нарочно се прозя преди да отговори и попита:

— Какви неприятности?

— Екита. Навсякъде. Предимно на юг. На запад и север приижда ще.

— Колко са?

— Колкото всичките пръсти на ръцете. И на краката. Плюс хуя. Много пъти по толкова. При това само онези на юг.

— Какво правят?

— Нищо. Лагеруват. Ядат. Серат. Спят.

— Ами другите на запад? И на север?

— Колкото всичките пръсти на ръцете. Като прибавиш и няколко хуя. Събират се там. Докато ги наблюдавахме, от север идваха още.

— Двамата със Стагърт ли бяхте?

— Да.

Сейджак докосна талисмана си. Бяха му трябвали седмици, за да се научи да завързва възел с парчето въже, което бе открил в лагера на наемниците. Но и преди беше виждал възли и знаеше предназначението им. А това въже вече имаше възел. Той го използва като модел. Ден след ден бе преплитал краищата му, докато накрая успя. После го повтори и дори се научи на няколко различни начина на завързване. И беше готов.

Той здраво завърза двата края за косата на Голямата Бетси. Така можеше да окачва главата на счупен клон или да я носи на шията си, когато решеше, че случаят изисква подобна церемониалност. Сега тя висеше на съседен клон и Сейджак протегна ръка, за да я погали. Това му помагаше да мисли, а може би му носеше и късмет. Бе скрил

мачетето в хралупата на друго дърво и от време на време го вадеше и режеше нещо с него.

За миг си помисли дали да не вземе главата със себе си. Но трябваше да измине прекалено голямо разстояние, при това прекалено бързо. Можеше да се закачи или оплете в някой храст. Сейджак се сбогува с нея и каза на Чъмо:

— Заведи ме на юг. После на запад и север. Трябва лично да видя тези екита.

Той го последва до земята, спря, за да предупреди клана за присъствието на екитата, и пое на юг. След няколко часа двамата с Чъмо приклекнаха в храсталака и заоглеждаха лагера. Имаше много човеци, които ядяха, разговаряха, почистваха се или точеха оръжията си. Сейджак никога не беше виждал такова сборище. Наред със страховете, които пораждаше гледката, започнаха да го измъчват въпроси. Защо толкова много? Защо сега? И всички бяха наемници — не екита в зелено-кафяви униформи. Защо наемници?

Екитата бяха държавни служители, пратени на далечно място, за да изпълнят определена задача, и работата им невинаги се състоеше в убиване на представители на Народа. Понякога сечаха или садяха дървета, палеха или потушаваха пожари, копаеха канавки, отклоняваха реки. Наемниците, от друга страна, идваха единствено, за да убиват — и за разлика от екитата, взимаха доказателства за успешното изпълнение на акцията си. Всъщност именно от тях бе заимствал идеята да отреже главата на Голямата Бетси. Наемниците бяха по-свободни, по-диви, по-гадни и по-достойни за уважение.

Обикновено бяха самотници или се движеха на малки групи. Сега обаче трябваше да приеме, че онези на запад и север участват в същата кампания. Такива неща не се случваха без сериозна причина…

След известно време той докосна Чъмо по рамото и каза:

— Сега ме заведи на запад.

По пътя се зачуди къде е кланът на Отлаг. Или на Дортак. Или на Билгад. Трябваше в общи линии да знае къде са другите, за да не се стига до териториални спорове. Но в момента мислеше конкретно, а не в общи линии.

Докато наблюдаван много по-малката западна група от опасно открито място, той започна да подозира, че никой от другите кланове не се намира между трите отряда наемници и равнините на изток. Със

сигурност скоро щеше да разбере, но вече започваше да изпитва тревога. Хога, който следеше западната група, му каза, че последните неколцина души току-що пристигнали. Те обаче се установили на лагер, вместо да стоят в готовност, сякаш очаквали всеки момент да получат някаква заповед. Затова Сейджак реши, че възнамеряват да прекарат поне една нощ в района преди да предприемат каквито и да било организирани действия с другите групи.

Хога и Гонго, които Стагърт беше оставил да наблюдават групата, след като я бяха открили сутринта, последваха Сейджак надалеч от поляната.

— Знаете ли къде са в момента клановете на Дортак, Билгад и Отлаг? — попита той.

— Кланът на Отлаг е нататък — посочи на север Хога. — Много след другия наемнически лагер. Кланът на Дортак е още по на запад. За Билгад не зная.

Сейджак изпита странно усещане в стомаха си, защото смяташе, че Билгад се е отправил на югоизток. Така наистина само неговият клан оставаше затворен между стените, които сега виждаше да се издигат. Тези наемници, внезапно се изпълни с увереност той, искаха да отмъстят точно на него и народа му.

Разполагането на трите групи беше с цел да ги хванат в капан. Главата му се изпълни с предполагаемите им бъдещи действия. Хрумна му идеята да ги свърже в едно цяло. И той беше вършил подобни неща, макар и в много по-малък мащаб. Въпреки че му липсваше дума за концепцията „план“, Сейджак внезапно я разбра. И осъзна, че също се нуждае от такъв — по-голям, отколкото бе измислял някога.

— Сега ме заведи на север — каза той, — където Стагърт наблюдава другата група.

Докато вървяха, Сейджак изчисляваше разстоянията и мислеше за Кръга Шанибал. Знаеше, че трябва да действа бързо и че планът му трябва да е по-добър от техния.

Малко след пладне стигнаха до северния лагер. Стагърт ги посрещна и ги отведе до наблюдателното си място сред дърветата на върха на хълма.

— Този лагер е най-малък — отбеляза Сейджак. — Виждам само двама наемници.

— Другите патрулират — отвърна Стагърт.

— Народът е в ужасна опасност — каза Сейджак след известно време.

— От тези наемници ли? — попита Стагърт.

— Да. Тези и другите на запад ще изненадат Народа и ще го накарат да избяга на юг, за да бъде изтребен.

— Откъде знаеш? — попита Стагърт.

Сейджак се замисли за нощта, в която беше убил Голямата Бетси. И внезапно осъзна, че другите наемници са дошли, защото са се уплашили рт него, защото са се уплашили, че от преследвачи могат да се превърнат в преследвани.

— Казвам ти всичко, което зная, Стагърт, а ти си достатъчно умен — отвърна той, — също като мен. Те искат главите ни и ще ги вземат, освен ако не измислим нещо по-хитро от тях.

Сейджак се обърна към Чъмо и каза:

— Върни се при другите два лагера. Доведи Гонго. Доведи Хога. Доведи Окро. Доведи ги тук и ме чакайте.

— Да те чакаме ли? — попита Чъмо. — Къде отиваш?

— При останалите от клана ни.

— И тях ли ще доведеш тук?

— Ще ги оставя наблизо.

— Защо?

Сейджак впери поглед в него. После се почука с показалец по челото.

— Нов начин на воюване.

— Как си го нарекъл?

— Отечествена война — отвърна Сейджак.

После се завъртя и потъна в джунглата.

Тази вечер той доведе целия си клан и остави всички други освен яките мъжкари на поляна, отдалечена на около километър и половина от северния лагер. Носеше талисмана на шията си и стискаше в ръка пръчката, която реже. Накрая разположи воините си в дола близо до лагера на наемниците. После събра помощниците си на съвещание.

Стагърт, Чъмо, Свът, Гонго, Окро и Хога застанаха около него под лунната светлина.

— Тази нощ ще ги убием всичките. Знаете ли как?

Шестимата изръмжаха.

— Не, не знаете как — каза им Сейджак. — Знаете как да ги нападнете, да вдигнете шум, да ги преборите и изпомачкате. Няма да стане така. Този път не. Ще изчакаме да се мръкне и утихне. Ще се приближим колкото можем повече. Първо убивайте онези, които са най-близо. Но избийте всички. Ако се забавим или пък те извадят могъщи оръжия, ще повикаме още воини на помощ. За тази цел ще образуваме втора група. Ако обаче отначало сме прекалено много, ще се пречкаме един на друг. Всички ли разбраха?

Те отново изсумтяха в знак на съгласие.

Тялото й лежеше в кабината. За храненето, отделянето и упражненията се грижеше животоподдържащото устройство. То й беше говорило във Вирту, бе я предупреждавало, че времето й изтича и че скоро трябва да се завърне във Верите в съответствие с подадения от родителите й ваканционен план, който изискваше редуващи се седмици на включване и изключване през цялото лято. Тази граница вече беше прехвърлена и сега течеше отсрочката, която също бе на привършване.

Но когато краката й се разтвориха и хълбоците й леко започнаха да се движат, животоподдържащото устройство преустанови подготовката й за отзоваване. Когато Лидия тихо простена, то вече проучваше състоянието й във Вирту. Половият акт от доброволен тип обикновено удължаваше периода на отсрочка. При изнасилването, разбира се, зависеше от това дали човек го извършва, или е подложен на него. Имаха значение и правните въпроси, а също и защитата на клиента. Сканирането показа, че този акт е от доброволен, взаимно задоволяващ тип. За съжаление мониторът не беше в състояние да оцени естетиката и физиологическите аномалии, резултат от изключването на един от любовниците незабавно след оргазма.

Внезапно краката й се сключиха около невидими бедра. Тласъците й станаха по-бързи и ноктите й се забиха в невидим гръб. Мониторът регистрира ускорен пулс и дишане и повишено кръвно налягане. Но не забеляза, че тя се усмихва. Това се наричаше „ефект на демоничния любовник“ и можеше да се наблюдава само когато човек стоеше отстрани и ядеше пуканки.

Веднага щом започна голямото отпускане, животоподдържащото устройство продължи процедурата по отзоваването.

… И падаше. Ужасно падаше…

Сглобеното му тяло се движеше по инерция, той се носеше надолу от невъобразима височина, повърхностите пламтяха, сякаш ударени от мълния.

Пътеката го беше отвела през долини и хълмове, през мъртви земи, напомнящи изоставени кинодекори. И продължаваше все нагоре към места с болезнена светлина. Но той не бе от онези, които се отказват от пътя си, и я следваше ли следваше. Тичаше нагоре по вертикални повърхности, прескачаше бездънни пропасти, търсеше. Търсейки, той…

… откри…?

По-скоро откриха него.

Просто продължаваше да следва миризмата. И в следващия момент всичко наоколо му се завъртя. Издигна се във въздуха и затанцува вихрения танц на пъстро есенно листо. И светлината беше ужасна.

— О, страшно куче на тази пътека — изръмжа някакъв глас, който се носеше отвсякъде, също като миризмата, — ти стигна прекалено далеч!

Мизар отметна глава и зави така, както го бе научила Смъртта.

Светлината запращя и се сгъсти в нейната личност. Едва започнал, воят му секна. Той отново се запремята и въздухът се изпълни с нова миризма, този път на стопена изолация, кипящо лепило, горяща боя, запоен метал. Докато се въртеше свит на кълбо, Мизар усети, че полита през ръба на огромна канара в безмълвното небе, където звездите цъфтяха във вечния здрач и далече долу се носеха облаци.

Взривен от светлината, мракът го обгърна.

После падаше ли, падаше — дни наред, а навярно и векове, в зависимост от световете, през които прелиташе…

3.

Трантоу беше загубил представа за времето. Не че някога му бе обръщал внимание, но лудостта обгръщаше повечето неща в червена мъгла, която изкривяваше времето и пространството.

Но когато болката отслабна, безумният подход на огромния донт към съществуването също се укроти. Мъглата избледня и когато се разпръсна, той можеше отново да спре и да яде цветя. След време забеляза, че се намира в голяма равнина, граничеща с джунгла. Това му напомни за някакъв предишен живот, защото знаеше, че е бил малък сред други от своя вид на такова място. А можеше дори да се е завърнал на същото място. Почти без да мисли, той пасеше дни наред в полусънно състояние. Това бе прекрасната еуфория, настъпваща след пристъпите му. Докато се движеше, ядеше, пиеше и възвръщаше масата, която беше загубил, Трантоу откри, че е излишно да прави нещо повече, освен да реагира на конкретните обстоятелства. И без да се задълбочава, да се наслаждава на простите действителности на съществуването.

Дните минаваха и нищо не го безпокоеше. Всички местни хищници се страхуваха от него — необикновено голям донт с огромни бивни, сякаш издялани от лунни сърпове. По някое време след като болката изчезна и сетивата му изглежда, възвърнаха нормалните си свойства, той за пръв път се зачуди дали наоколо няма други от вида му. През годините беше познал много стада и сега чувстваше, че компанията им му липсва. Навярно не само компанията. Щеше да е добре отново да има партньорка. Симптомите му вече отдавна бяха изчезнали и нямаше вероятност да се проявят в близко бъдеще.

И така, Трантоу започна да търси. Първо трябваше да открие стадо. Себеподобните му обикновено бяха стадни. Макар че той често правеше изключение от правилото, желанието за компания периодично го спохождаше и го караше да търси, както търсеше сега. Разбира се, нямаше да е достатъчно само да ги намери. Трябваше да ги убеди да го приемат. Традицията изискваше продължителен изпитателен период, по време на който нямаше да има никакви права. Твърде дълго — това

винаги му се струваше твърде дълго. И все пак имаше етикет, сбор от правила, които трябваше да се изпълняват. И на първо място наистина трябваше да открие стадо.

Трантоу мощно изрева, изчака ехото да заглъхне и се вслуша. Отговор не последва. Не че беше очаквал още от първия път. Отново нададе вик, после продължи да пасе и отиде да пие вода от извора.

Изглежда, просто трябваше да иде и да ги намери. Тъй като единствената диря в околността бе много стара и никой не отговори на призива му, всички посоки бяха еднакво подходящи. Освен на запад. На запад се намираше джунглата.

В този район се забелязваха белези от неотдавнашно възстановяване от почти пълно опасване на растителността. Себеподобните му бяха минали оттук. Сега земята беше покрита с нова трева й Трантоу знаеше, че накрая пак ще се върнат, когато изтощяха други места. Разбира се, равнината бе огромна и дотогава можеше да мине много време. От друга страна, имаше още стада… Той не обърна внимание на тази мисъл.

След като беше възвърнал жизнеността и рационалността си, не искаше да чака случайна среща. Копнееше да усеща миризмата на другите, да търка рамене с тях, докато пасе. Нямаше сериозна причина да остане тук, докато причините да продължи бяха много. Щеше да ги потърси. Щеше да ги открие.

Трантоу бавно се завъртя. Север, изток, запад, юг… Да, на юг. Натам водеше стара следа.

И така, той пое в тази посока. Не си даваше труд да следва изсъхналата диря. Някъде на юг имаше донти и това му бе достатъчно. Нямаше нужда да бърза. Щом взе решение и потегли, сякаш влезе в действие някакъв природен закон. Търпението му беше също толкова легендарно, колкото и яростта му.

Имаше и отлична памет. Докато пътуваше, Трантоу си спомняше каменистите низини, през които бе минавал като малък. Тогава всички неща му бяха изглеждали по-големи. Но той нямаше склонност към сантименталност, защото тази концепция не му беше позната. Уверено продължаваше на юг и хищниците, чиято територия пресичаше, бързаха да се скрият, докато отмине. Той пасеше високата трева и утоляваше жаждата си на някой извор или горски поток. Тъмни птици

долитаха и кацаха на гърба му, и го пощеха от паразити. Понякога го заговаряха.

— Гаден белег имаш, приятелче. Как го получи?

— Одра ме централният стълб на циркова шатра, когато го съборих. На единайсети май две хиляди сто и осма.

— А, значи си бил в големия град!

— Точно така.

— Не познавам никой, който да се е върнал оттам.

— Вече познаваш. Да си виждал наскоро някой от моя вид?

— Не, наскоро не. Идват и си отиват.

— Да си срещал някой от тях на юг?

— Натам се насочиха. С този дефицит на насекоми и аз може би скоро ще се отправя натам. Ами този?

— Този е от копие, хвърлено от един лепкав човек.

— Лепкав човек ли? Какво означава това?

— Така изглеждаше след като го прегазих. На седми август две хиляди сто и пета.

— Някога да си имал проблеми с екита или наемници?

— Да, но отдавна.

— В момента в джунглата се събират много от тях.

— От кои?

— Наемници. Но може да има и наблюдатели от екитата.

— Наемниците са по-гадни. Една едва не ме гепи, когато обявиха награда за главата ми. На седемнайсети септември две хиляди сто и тринайсета. Жена. Голямата Бетси, така й викаха.

— Тя е мъртва.

— Чудесно. Понякога сънувам, че още ме преследва. Кой я уби?

— Сейджак от дървесния народ. Взе й главата. Още я носи.

Трантоу изсумтя.

— Името ми звучи познато.

— Той е тартор на най-големият клан. Бърз е. Може да хване с ръка летяща птица, докато скача по клоните. Виждал съм го с очите си. Силен е. И опасен.

— И те стават лепкави, ако ги прегазя. Обаче Голямата Бетси обичаше засадите. И от нея имам белег. Какво искат сега наемниците и екитата?

— Главата на Сейджак, струва ми се. Бесни са заради Голямата Бетси и другите, които очисти.

— Ако не се бяха бъркали където не трябва, нямаше да имат такива проблеми.

— Прав си.

— Те не са създали тази земя, където всичко си тече по своя си начин. А сега изведнъж започват да се държат така, като че е тяхна.

— Никога не са доволни.

— Да, не са.

— Може би по-късно пак ще разгледам белезите ти. Сега се връщам в джунглата. Искам да видя какво ще се случи.

— Не прелитай край Сейджак, докато скача по клоните.

— Няма. Дано имаш късмет в търсенето.

— Благодаря.

Трантоу продължи на юг цял ден, като спря само за да се нахрани и напие до насита. Вечерта похапна под небе, покрито с ярки звезди.

Дните се нижеха. Премина през голям сух район, в който беше пожълтяла дори тревата. Това продължаваше ден след ден, докато неочаквано не се изля проливен дъжд, който напълни с вода всички долове. После теренът стана по-каменист. Трантоу продължаваше на юг и една вечер срещна мъж и жена, които вървяха по лъкатушна пътека, фланкирана с бели знаци и като че ли трептяща от лятна омара. Стори му се, че това е същият мъж, който неотдавна му бе помогнал в бедата. Щом ги наближи обаче, те избледняха и се появиха високо в небето, където се заиздигаха по спирала сред червени слънчеви лъчи. Издигаха се десетина минути, после изчезнат ха. Преди края на деня той стигна до по-прясна диря от донти, която продължаваше на юг.

Следва я цели три дни. На третия усети миризма от изток. Неговият народ. Донти. Трантоу най-после се разбърза.

Тази вечер стигна до район, който бяха прекосили съвсем наскоро. На следващата сутрин откри ясна следа. Посоката на ветровете се промени, но когато духаха срещу него, носеха много по-силни миризми.

Към пладне ги зърна — огромни тъмни туловища, които се влачеха в далечината. Забави крачка, после спря и впери поглед в тях. За пръв път от много време го изпълни нещо като радост. Компанията

на себеподобните му… Но горчива мисъл мигновено развали удоволствието: не беше лесно непознат да бъде приет в стадо.

Един от начините бе раболепно да се навърта около групата и да чака да го забележат. Така след много време можеха да го приемат на дъното на обществото.

На някакво скрито равнище от съществото си Трантоу знаеше, че навярно е по-стар от всички тях. Като че ли беше живял доста дълго. Внезапно му хрумна, че е възможно вече да е бил член на това стадо, че това може да е било първото, към което е принадлежал, и да е надживял всички други. Това го раздразни, но трябваше да се очаква от скиталец като него. И все пак мисълта го гризеше. Докато се разхождаше насам-натам и сумтеше, той все повече се убеждаваше, че е така. Мястото му бе тук, а те щяха да откажат законното му право. Колкото повече мислеше за това, толкова повече се ядосваше, макар че още не беше установил контакт.

Следва ги един ден, като стоеше на разстояние, но се оставяше да го виждат. И гневът му продължаваше да расте. Определено му се струваше възможно някога да е бил в тази група. Тук имаше толкова много донти, които му напомняха за онези другите. После се замисли за яростта си. Въпреки че в миналото често го беше вкарвала в беди, тази ярост бе родена от болката и лудостта. А това променяше нещата.

На втория ден отиде да пасе много по-близо до подветрения край на стадото. Същия следобед до него се приближи дребен мъжкар, несъмнено най-нископоставеният донт в йерархията на групата. Малко по-късно той вдигна поглед и каза:

— Името ми е Мъгъл.

— Аз съм Трантоу.

— Легендарно име. Бащата на стадото.

— Кой е главен сега?

— Скаркоу. Онзи ей там до горичката.

Трантоу погледна нататък и видя едър донт, който остреше бивните си на висока скала.

— Отдавна ли е начело?

— Откакто се помня.

— Някога предизвиквали ли са го?

— Постоянно. Равнините са осеяни с костите на онези, които не са успели да стигнат до прославените в песни и разкази гробища на

нашия вид.

— Вярно е. Как се отнася към приемането на нови членове в стадото?

— Общо взето, както обикновено. Новодошлият ни следва два сезона, понася много гадости и постепенно го приемат на най-ниското равнище. Още няколко сезона и може да се поиздигне нагоре.

— Да се поиздигне ли?

— Е, освен ако не е боец. Тогава може да стигне дотам, докъдето успее.

— С други думи, също като навсякъде другаде.

— Доколкото разбирам, да.

— Добре. Забелязаха ли ме всички от стадото?

— Всички освен късогледите, струва ми се, и онези, които са още по на запад.

— Е, искам поне да ме запомнят. Колко време ще им трябва според теб?

— Може би около три дни.

— Ще споменеш ли името ми на другите?

— Разбира се. Те ме пратиха да го науча. Аз изпълнявам всички такива задачи. Нямам търпение да те приемем и някой да ме замести.

На другия ден покрай него минаваха мнозина от донтите. Когато отново се появи, Мъгъл спря.

— Вече знаят името ти — каза той — и научих, че то изобщо не е обикновено. Помолиха ме да проверя дали имаш белези от верига на крака и да те питам дали не си бил главатар на свое собствено стадо. Явно някога имало някакъв Трантоу, когото отвели, за да го показват на хората. Разказват за висока сграда, в която направил нещо ужасно.

— Да, аз бях главатар на собствено стадо — отвърна Трантоу.

Мъгъл се приближи, за да разгледа краката му.

— Онова там наистина прилича на белезите, които ми описаха.

— Кой?

— Скаркоу.

— А, шефът се е чудил, така ли?

— Да. Искаше да знае какво възнамеряваш да правиш тук.

— Ясно. Възнамерявам да почакам три дни, докато всички поне научат кой съм бил, и после да го предизвикам за водачеството на стадото.

— Бой ли? Бивни срещу бивни? Тяло срещу тяло?

— Както обикновено, да.

— До смърт ли?

— Ако е необходимо.

— Някога правил ли си го преди?

— Да.

— До смърт, искам да кажа.

— Да. Макар че рядко се стига дотам.

— Наистина ли?

— Виждал ли си някой да бъде убит?

— Ами не. Но затова пък съм виждал адски гадни неща.

— Точно така. Обикновено преставаме, когато стане ясно кой е по-добрият.

— Три дни, казваш… Откога ги броиш?

— Ами, от вчера.

— Значи утре, така ли? Утре ли ще го предизвикаш?

— Вдругиден. След три пълни дни. Дотогава всички ще имат представа как изглеждам.

— Но така просто не се прави. Обикновено започват да се бият с някой по-нископоставен донт и продължават нагоре. Някъде по веригата си намират мястото и с това всичко свършва.

— Аз отлично зная къде ми е мястото. Просто прескачам средните звена.

— Това е опасно.

— Радвам се, че той го оценява.

— Извини ме.

Трантоу продължи да пасе и след известно време забеляза, че Мъгъл се е приближил до Скаркоу, сякаш случайно е попаднал на пътя му. Двамата за кратко останаха заедно. После долетя черна птица и седна на главата на главатаря.

По-късно същия ден отново довтаса Мъгъл.

— Преди малко разговарях със Скаркоу… — рече той.

Трантоу изсумтя.

— Той смята, че е доста неблагоразумно да направиш такова нещо, след като групата ни дори още не те познава. Ами ако — говоря хипотетично, разбира се — го победиш и после откриеш, че не ти допада работата, районът или поданиците ти?

— Винаги можем да се преместим другаде — отвърна Трантоу, — а що се отнася до работата, струва ми се, ти казах, че вече съм бил главатар. И никога не съм имал никакви проблеми със стадото си.

Мъгъл кимна.

— Шефът очакваше да кажеш нещо такова. Освен че е силен, той е и много умен, нали разбираш. Силата просто не е достатъчна, за да го задържи толкова много време начело на стадото. И сега мисли, че може би ще ти трябва известно време, за да прецениш дали наистина постъпваш правилно.

— Аз си знам работата.

— Изслушай ме. Скаркоу оценява чувствата ти — като изгнаник, търсещ дом, като донт, толкова отчаяно копнеещ да го приемат, че е готов да рискува живота си за стадо. Затова ме помоли да ти предам предложението му: откажи се от предизвикателството и той ще те приеме, без да чакаш. Няма да се налага да обикаляш около стадото, да търсиш съчувствие и да раболепничиш пред всички. Ще те приеме незабавно с всички права и привилегии на пълноправен член.

— Така пак ще съм на дъното на обществото.

— Можеш постепенно да си пробиеш път нагоре винаги, когато се чувстваш готов за това.

— Прекалено е бавно. Не, благодаря.

— Няма да му е приятно да чуе отговора ти.

— Убеден съм.

Мъгъл се отдалечи. Трантоу го видя отново да се приближава към Скаркоу. Върна се по-късно същия ден.

— Какво ще кажеш за това? — попита той. — Ще те приеме на средното равнище. Няма да те мачкат като онези на дъното. Всъщност тогава самият ти ще можеш да мачкаш достатъчно от стадото. Това искаш, нали? Да те приемат и да се забавляваш?

— Ами онзи, когото изместя?

— Шефът просто ще му каже да се разкара. И той ще се подчини. Такъв е животът.

— Ами онези, над които внезапно се окажа?

— И те ще се подчинят. Ще го преживеят.

— Онези, които са точно над и под мен, няма да ме приемат, след като видят как съм стигнал до това положение. Ще трябва да се бия с тях, за да реша проблема.

— Това зависи от теб.

— Вярно е и тъй като означава, че така или иначе ще се наложи да се бия, просто ще започна най-отгоре.

— Скаркоу е ужасно силен.

— Изобщо не съм се съмнявал в това.

— Наистина ли си получил този белег като си съборил… как му викахте?… циркова шатра?

— Не, той е от тази страна. Получих този, като разбих на парчета бойна колесница.

— Не съм сигурен, че разбирам какво е това. Но ще предам отговора ти, ако е окончателен.

— Окончателен е.

Мъгъл се отдалечи. Трантоу продължи да пасе, отиде при извора и пи, изкачи се на хълма и погледа залеза. Когато сенките около него започнаха да се сгъстяват, той се спусна по отсрещния склон, сведе глава и задряма.

Някъде към полунощ го събуди усещането за приближаване на нещо голямо. Въпреки огромните си туловища донтите могат да се движат безшумно като призраци. И все пак не беше лесно да изненадаш друг донт, който също е опитен в това отношение.

— Добър вечер, Скаркоу — каза Трантоу.

— Откъде знаеш кой е?

— Кой друг може да е?

— Имаш право. Предполагам, че ние сме единствените, които имат за какво да си говорят в този час.

— Така изглежда.

— Зная кой си.

— Птицата. Видях я.

— И без нея можех да се досетя, праотче.

— Е, живял съм доста, така е. Не зная дали има значение, дали това по някакъв начин ме прави особен.

— О, има, разбира се. Като дете съм слушал разкази за теб. И още ги слушам. Често съм се чудил дали наистина си съществувал, или си само легенда. Признавам, че бях убеден в последното. Сега изглежда, че трябва да се бия с теб за водачеството на стадото.

— Да. Не ти давам голяма възможност за избор. Но го погледни от тази страна: когато свършим, ти ще си номер две. Това не е зле.

Мисля, че в известен смисъл те спасява от много отговорности.

Скаркоу любезно изсумтя и отвърна:

— Не е точно така.

— Какво искаш да кажеш?

— Прав си, че да си втори не е зле. След всички тези години дори може да е известно облекчение. Така ще престана да се безпокоя за предизвикателствата и всички важни решения, ще гледам спокойно на живота и всички ще продължават да ме уважават. Това положение наистина е много привлекателно.

— Тогава какъв е проблемът? Ще се бием и независимо дали победиш, или загубиш, пак ще запазиш желаното си положение.

— Смъртта не е желано положение.

— Кой говори за смърт? И двамата знаем, че тези неща стигат само дотам, докъдето се наложи.

— Обикновено да. Но… хм… В този случай малко се съмнявам.

— Какво искаш да кажеш?

— Ами, за да съм откровен — не искам да те обиждам, нали — чувал съм, че си див. Говори се, че когато побеснееш и започнеш да газиш всичко, никой не е в състояние да те спре. Струва ми се, че в битката за водачеството може да се случи точно така, просто да не си способен да спреш там, където всеки друг би сложил край.

— О, не. Състоянието ми съвсем не е такова — макар че разбирам как се е разпространил този слух. Всъщност имам стара рана, която понякога се събуждали болката ме кара да подивявам. Това обаче не се случва много често. Обикновено до следващия пристъп минават години. Току-що се възстанових от поредния, така че до следващия би трябвало да има много време. Общо взето, дори усещам кога започва и мога да се отдалеча от приятелите си. Така че в този случай наистина няма от какво да се страхуваш.

— Какво предизвиква тези пристъпи, Трантоу?

— А, различни неща. Понякога идват просто от само себе си. Друг път ги причиняват различни травми. Например ХФ-палки. Мразя ги тези неща.

— О, значи си бил в групите за принудителен труд?

— Да. Огромна грешка от тяхна страна.

— Представям си. Е, виж сега, не можеш да ме обвиняваш, че съм предпазлив.

— Не, естествено.

— Тогава разбираш чувствата ми. Щом самият ти не си абсолютно сигурен каква е причината за пристъпите, откъде бих могъл да зная дали някой мой удар няма да те накара да подивееш?

— Ясно ми е какво искаш да кажеш. За съжаление, това е като всичко друго в живота: не мога да ти дам гаранция. От друга страна, смятам, че е изключително малко вероятно.

— Хм.

— Нищо повече не мога да направя. Съжалявам.

— Но разбираш колебанието ми, нали?

— Разбира се. Мил ти е животът.

— Точно така. Изкушавам се просто да си тръгна, да открия друго стадо и да започна наново. И бих го направил, ако съм убеден, че ще водиш стадото добре. Нали разбираш, чувствам се отговорен за тях.

— Никога не съм докарвал сериозни беди на никое стадо. По-скоро бих си тръгнал самият аз, вместо да позволя да им се случи нещо.

— Мога ли да имам думата ти?

— Имаш я.

— Това улеснява всичко. Иди в онази горичка, в която се навъртах. Нека на сутринта те заварят там.

— Ще го направя.

— Сбогом, Трантоу.

— Сбогом, Скаркоу.

Тъмната фигура се завъртя и се отдалечи също толкова безшумно, колкото бе дошла.

Завърнала се от земите, които описват ексцентрична орбита около, Дълбоките поля, Ейрадис д’Арси Донърджак замислено погледна простите мебели в хотелската стая, после спящия си съпруг и розово-сивкавата светлина на зората и тихо въздъхна. Все още се чувстваше объркана, макар да смяташе, че ще е проява на неблагодарност от нейна страна да го спомене пред Джон. А и Верите й се струваше странна. Тя беше създание на промяната, родено в древната Вирту, и нещо в нея се бунтуваше срещу устойчивостта, която усещаше във всяка клетка на прероденото си тяло.

Ейрадис се приближи до двойната стъклена врата, разтвори прозрачните завеси и излезе на балкона, за да погледне надолу към сините води на Карибско море.

Утринният въздух бе неприятно студен, а Ейрадис носеше само лек халат от тънка бяла коприна, но тя остана навън и остави студа да я обгърне. На прелестните й устни плъзна лека усмивка, щом се замисли за парадокса, че едновременно е способна да копнее за неустановеността на родното си място във Вирту, където можеше да разпери ангелски криле и да полети или да се гмурне в морето с опашка на истинска русалка, и все пак да се стреми към студа, топлината, глада или което и да е друго физическо усещане, достатъчно силно, за да прогони ужасния страх, че още е мъртва.

Изгряващото слънце беше отмило остатъците от сивота по небето, за да ги замени с розови, оранжеви, червени и жълти багри. Вече се виждаха облаци: продълговати, изваяни от вятъра форми, които във Вирту спокойно можеха да са въздушни създания, но тук бяха само творби на ветровете, направени от вода, вода, която бе изтеглена в небето, само за да се изсипе отново на земята и после за кой ли път да бъде изсмукана нагоре в безкраен цикъл, все пак съдържащ някакъв хаотичен елемент. Метеорологията продължаваше да е по-скоро изкуство, отколкото наука, въпреки че теорията на хаоса и многоизмерната геометрия бяха спомогнали за развитието й.

Наука. Религията на нейния Донърджак, колкото и да го отричаше той. Беше практичен човек и силен мъж и все пак в него се криеше поет, поет, който бе привлечен от Ейрадис: нимфата на Верите, русалката под седемте танцуващи луни, ангелът на изгубената надежда. Във Вирту тя се беше влюбила в своя поет и след като лъчистата мъглявина я докосна, този неин поет я бе изтръгнал от земите около Дълбоките поля. Отначало вървеше полуавтоматично, но щом Пътеките от кости, звезди, дъги и други екзотични неща ги отведоха надалеч от прегръдката на ентропията, Ейрадис започна да го следва с готовност и накрая извиси глас заедно с него в песен, за да пресекат мостовете над препятствията, които Смъртта бе поставила пред тях, както трябваше да постъпи всеки добър противник — в по-голямата си част само проформа, — защото Джон д’Арси Донърджак беше останал верен на установените от Смъртта правила и бе извел

Ейрадис невредима от Дълбоките поля в земята на живите, от Вирту във Верите.

Да, Джон д’Арси Донърджак беше успял да изведе своята Ейрадис — както Орфей бе извел своята Евридика, — но нещо в нея се удивляваше на хладния, практичен мъж, с когото споделяше едно легло. Той често беше любящ и внимателен, но след като вече го познаваше в контекста на неговия живот, Ейрадис се учудваше, че е положил толкова усилия, за да я изтръгне от ръцете на Смъртта, защото обикновено нямаше много време за нея, освен часовете, които прекарваха в любене или в любовни разговори.

Чудеше се дали не го е отегчила: ангел с отсечени криле, русалка без опашка, бивша нимфа, обикновена Жена, която притежаваше уникални, любопитни познания, да, програма, създадена за Вирту, която сега съществуваше като жена от плът и кръв във Верите, но все пак обикновена жена.

Съвсем наскоро завърнала се от земите, орбитиращи около Дълбоките поля, Ейрадис чу новия си съпруг да се размърдва насън, завъртя се и през завесата на прозореца видя, че я търси с ръце и не я открива, видя, че се събужда и изпада в ужасен страх.

— Ейра! — извика той и гласът му изразяваше смразяващия кръвта ужас, който може да познае само човек, загубил любимата си.

Ейрадис разтвори завесите, бързо отиде при него и видя облекчението, което изпълни пребледнялото му, измъчено лице с кръв. Тя се пъхна в леглото, усети силните му ръце, които я притиснаха към тялото му, чу нежния му шепот и почувства, че ускореното туптене на сърцето му започва да се успокоява, когато Джон се убеди, че наистина е при него. Вече не се съмняваше в обичта му и само се зачуди на странните прояви на любовта дори във Верите, където никой човек не можеше да променя формите.

— Проблем ли има?

Ейбъл Хазърд и жена му Карла вперихa погледи в образа на шефа на туристическата агенция, някой си господин Чалмърс, в семейното им виртпространство.

— Какъв проблем? — попита го Ейбъл. — Лидия е добре, нали?

— О, да. Много добре — увери го господин Чалмърс. — Но като че ли имаме малък проблем с връщането.

— С връщането ли? Искате да кажете, че не можете да я върнете ли?

— Ами, когато времето й изтече, й позволихме кратка отсрочка, за да свърши каквото е започнала, и задействахме програма за отзоваване. До този момент тя не реагира на сигнала.

— Защо?

— Изглежда, още е… заета.

— Заета ли? — попита Карла. — С какво?

— Има данни, че е с любовник.

— О. Ами, нали все пак е там, за да се забавлява. Оставете я. Ако няма физиологична опасност, оставете я да остане. Скоро ще й омръзне и след като се съвземе, ще се върне.

— Благодаря ви — усмихна се Чалмърс. — Случаят не е безпрецедентен, разбира се, но сме длъжни да държим родителите и настойниците в течение на тези въпроси. Половин ден не е от значение. Ще ви съобщим веднага щом се върне.

— Благодаря ви.

Артър Идън носеше одеждите на първата, най-ниска степен посветени — роба на червено-златни мотиви, — макар че още не беше получил този статус. Той чакаше в двора пред храма заедно с малка група подобно облечени индивиди, и от Вирту, и от Верите. Под обсипаните със звезди небеса течеше служба. Във въздуха ярко блестяха два знака и няколко поличби.

От небето бавно се спусна светлина, която прие формата на сребърен платноход, прелетя над главите им и влезе през скрит отвор в покрива на храма. Отляво на жреца засвири малък оркестър от струнни инструменти и флейта. Богомолците изпуснаха въздишка и жрецът напевно рече:

— Богът пристигна, за да присъства на първото посвещаване. Нека всеки, който чувства, че не е готов, да го каже сега и да си спести проклятието като осквернител.

Никой не отговори.

Последва молитва и също като на репетицията в началото на седмицата, музикантите се разположиха близо до храмовите порти. Кандидатите за посвещаване се завъртяха натам и започнаха да се приближават с бавни, отмерени крачки. Вратите се разтвориха също толкова бавно.

Музикантите влязоха вътре и групата на Идън тръгна след тях. Останалите богомолци продължиха да чакат на двора.

Въпреки пламъчетата на свещите в храма цареше сумрак и миришеше на тамян. Когато влезе по-навътре в мрачната зала, той разбра, че в стените от двете му страни има тъмни врати. Напред имаше още две, само че сребърни и високи. Всички бяха затворени. Блестящите порти в дъното на залата бяха украсени с абстрактни мотиви и светлинките на свещите плуваха в тях като златни рибки в декоративно езерце.

Музиката забави темпо и всички спряха. Слабото течение изчезна и те разбраха, че вратите зад тях са се затворили.

Дълго време останаха така, като слушаха музиката и се подготвяха душевно, както ги бяха учили. После внезапно настъпи тишина и сребърните порти бавно започнаха да се разтварят. Миг по-късно Идън видя, че зад тях има нещо много ярко.

Музиката на изгубените, които могат да бъдат върнати обратно, не попречи на Смъртта да чуе вика на Мизар; Когато воят секна, костите на женската ръка, която държеше, се разпаднаха на части. Смъртта се изправи и три пъти се завъртя в кръг обратно на часовниковата стрелка, но зовът бе продължил прекалено кратко, за да определи посоката му. Тя закрачи към сумрачния хребет на хълма, протегна напред бледата си ръка и улови вика.

Твърде кратък, твърде кратък, за да я води през целия път. И все пак… Смъртта го хвърли надолу по склона и последва ехото му. Докато вървеше, здрачът наоколо й замъждука, склонът се изравни и тя пое по ярко огряна оживена улица. Не я забеляза никой друг освен самотна старица, която се завъртя и я погледна в очите. Смъртта протегна ръка, нежно я докосна по рамото и жената се свлече на паважа. Тя продължи нататък, без да поглежда назад, и на следващия ъгъл зави надясно.

Градът избледня и Смъртта прекоси езеро. При преминаването й няколко риби обърнаха кореми нагоре и изплуваха на повърхността. Когато стигна на отсрещния бряг, пред нея се разкри поле и тя закрачи през него.

После спря. Наоколо цъфтяха червено-жълти цветя, освен в участък от лявата й страна, където всички бяха увехнали на стъблата си. Смъртта обърна поглед натам и след миг от едно от тях се издигна черно петно, което изпърха и кацна върху свеж цвят. Само секунди по-късно цветето започна да вехне.

— Алиот — каза тя. — Ела при мен.

Черната пеперуда политна във въздуха и кацна върху протегнатия й показалец.

— Здрасти, шефке. Радвам се да се срещнем тук.

— Всъщност срещата ни не е случайна — отвърна Смъртта.

— Не съм си го и помислял. Просто си бъбрех.

Мрачната фигура кимна: Алиот никога не можеше да разбере дали господарката му е развеселена.

— Дори бих се осмелил да предположа защо си напуснала Дълбоките поля в плът и кръв, така да се каже — като продължаваше да се чуди, рече Алиот. — И аз чух воя на Мизар.

— О!

— Да, но секна само след миг.

— Така е. Беше прекалено кратък, за да реагирам както трябва. Надявах се, че от своето място в разположението на нещата си успял да получиш по-добра представа за посоката му.

— Не съм сигурен — отвърна Алиот. — Но като че ли идваше от по-централно място.

— Хайде тогава да проверим — каза Смъртта и повдигна другата си ръка.

Пейзажите запрепускаха покрай тях толкова бързо, че Алиот не можеше да ги вижда ясно. И ритъмът още повече се ускори, докато движението не се превърна само в редуване на светлина и сянка, после на черно и бяло и накрая в пулсиращо сиво. Алиот обаче знаеше, че господарката му вижда всичко.

После поеха по спирала и последователността, през която току-що бяха преминали, се обърна наопаки. Когато спряха, Смъртта

стоеше в подножието на гигантска планина, чийто връх се губеше сред облаците.

Тя се наведе, за да разгледа малък кратер. Алиот запърха над него, после влетя вътре.

— За стената е закрепено парче червеникав кабел, господарке.

Смъртта безшумно се спусна в отвора, свали кабела от стената, повдигна го и го разгледа.

— Една от опашките на Мизар. Чудя се коя негова страна представлява.

После се издигна от кратера и тръгна по дирята от стъпки, които просветваха при приближаването им и след двайсетина крачки изчезваха.

— Изглежда, се е прехвърлил в друго пространство. — Смъртта се наведе и протегна ръка над последните следи. После започна да описва с нея малък кръг. Докато го правеше, ръката й изчезваше и отново се появяваше. — Продължава през много пространства — рече тя, — избледнява, избледнява… И се губи.

Смъртта се изправи и погледна нагоре. Сетне назад.

— Какво му се е случило? — попита Алиот.

— В момента празните размишления са безсмислени.

Тя отметна глава и зави. Небето помръкна и птиците от случайно прелитащо ято паднаха мъртви в краката й. Земята затрепери — там и във всички пространства на Вирту.

Докато воят продължаваше, над Меру танцуваха назъбени мълнии и земята се пропукваше в основата си. Цялата планина недоловимо се олюляваше и реките потекоха на обратно.

Смъртта млъкна и зачака. Чака много, много дълго време. Но отговор нямаше.

От върха на хълма Донърджак можеше да види морето в няколко посоки, както и напредващата в подножието работа. Вече бяха положени основите и той ги сравни с изображението на малкия екран, който държеше в ръка. После се обърна към жената до себе си.

— Засега е точно както го исках — каза Донърджак. — И изглежда, се движи по график. Какво ще кажеш?

— Радвам се, че съм тук — отвърна тя. — Толкова е странно, толкова различно… Да, това трябва да е чудесно.

— Страхувах се, че усамотението…

— Не, няма нищо — прекъсна го жената. — Искам го. И то за дълго, след… след онова другото.

Той кимна.

— Периодично ще идваме на проверка, докато не се превърне в наш дом. И когато ни втръсне, винаги можем да се поразходим до твоя свят.

— Въпреки че това вече не е точно мой свят.

— И Двата свята завинаги ще са твои, Ейра.

— Да, и това е чудесно. Искам да науча толкова много неща за това място — всъщност и за двете места. Искам и да ти помагам в работата. Имам уникална гледна точка.

— Да — съгласи се той и пое малката й длан в силната си ръка. — Сигурно можеш.

През следващите месеци редовно посещаваха островчето и следяха израстването на черния замък. Изглеждаше невъзможно да научат точно как е изглеждал в предишните си превъплъщения, затова Донърджак даде воля на проектите си и включи различни особености от подобни съществуващи сгради. Той стана висок, мрачен й доста страшен на мрачния фон, макар че водопроводната и отоплителната му системи отговаряха повече на съвременните, отколкото на средновековните стандарти и разполагаше с фиброоптични кабели и скрити микровълнови антени.

И те се разхождаха в него, докато растеше — той, почуквайки сглобките с бастуна си, тя, прокарвайки пръсти по повърхностите — усмихваха се и си кимаха. Ако не валеше, оставаха известно време на върха На хълма и гледаха надолу към него. Наблюдаваха пристигащите й отлитащи машини, които караха материали и работна ръка, после отиваха в някой от младоженческите си апартаменти в друга страна, за да убият времето.

А при хубаво време самият Донърджак също работеше там. До кабинета си строеше Голямата сцена — в реален размер и с най-модерна технология. И камери за прехвърляне, даващи възможност за пълно посещение във Вирту. На кабинета си отделяше също толкова внимание.

Една вечер остана да работи до късно след заминаването на работниците — защото някои части от инсталацията бяха предназначени само за собствените му очи — и чу някъде отдолу тих стон. Стиснал бастуна си в ръка, той провери, но не откри нищо необичайно. Ветровете обаче брулеха недовършения замък и проникваха дори през най-малките отвори. Донърджак кимна и се върна на работа. Звуците се надигаха и стихваха през цялата нощ.

В продължение на няколко такива нощи той инсталира всичко, от което щеше да се нуждае, за да си върши работата. Нейният деликатен характер не беше основната причина, поради която копнееше за усамотение. А Ейрадис. В педантично подробните списъци на населението на Верите нямаше информация за нея и най-сигурният начин да създаде самоличността ѝ, прецени Донърджак, бе след време да започне постепенно да добавя отделни щрихи и дребни ретроактивни данни. Първо, разбира се, трябваше да довърши системата си, която щеше да започне да функционира едва след като се настанят в замъка.

Странно, тази вечер стоновете като че ли бяха придружени от дрънчене на вериги…

4.

Моребог излезе от пещерата, протегна се и погледна към многосъставния свят. Беше чудесно да чувства съзнанието си съсредоточено в едно-единствено тяло, отново само на едно място. Това му придаваше усещане за цялост. Ето Земея например. Добре че поне сега спеше и му даваше този отдих. Ако наистина спеше… Разбира се, че спеше. Щеше да е смешно да смесва работата с удоволствието. От друга страна…

Вниманието му привлече далечно движение. По небето на изток към него приближаваше едва забележима точица. Той обърна зрението си отвътре навън, за да разбере по-добре това явление, тук, над синьото, където греещите през деня звезди се надпреварваха да привлекат погледа му. Движеше се просто ей така, като че ли този номер не бе невъзможен или поне непреодолимо труден, светлокос младеж, който носеше само златен бандаж и сандали. Скоро фигурата дотича по нищото пред него. Очите на младежа танцуваха, в ръцете си носеше завършваща с пера тояга, около която се бяха увили две изпаднали в летаргия змии, също златни.

— Привет, Моребог — каза той. — Мотаеш се в Небесата.

— И какво от това, Скорост? — отвърна другият. — Защо не?

— Естествено. Божествата могат да правят каквото си искат. И в известен смисъл после някак си винаги се оказват прави.

— Със загадки ли си дошъл да ми говориш? Или да потанцуваш на върха на планината? Може би ми носиш вест?

— Нищо подобно. Дойдох просто да си поприказвам с някой и докато си почивам от разпростиране на съзнанието, да съобщя за нещо странно.

— А именно?

— Самата Смърт, онова старо черно създание. Видях я съвсем наскоро. Сигурно си чул воя й, видял си небето да се разцепва, усетил си разтърсването на земята и разлюляването на планината.

— Да, и това смути… размислите ми. Всъщност обаче си помислих, че може просто да е част от тях. Не знаех действителния

източник на този ужасен вик — съзнанието ми не беше разпростряно. Известно ли ти е защо е вила Смъртта?

— Не мога да кажа — отвърна Скорост, — защото кой знае мислите на Смъртта? Известно ми е само, че кръжеше в подножието на Меру, сякаш търсеше нещо. Когато стигна до отвор в земята, тя го разгледа и извади нещо от него. И после нападе вика си.

— Видя ли какво е открила?

— Мисля, че беше малко парче червен кабел.

— Хм. Първичната планина не е свързана с кабели. Видя ли какво направи с него?

— Отнесе го със себе си през световете, Моребог.

— Защо ми носиш тази информация?

— Реших, че някой тук ще се заинтригува защо Смъртта се навърта около вашата планина.

— Тя никога не е смеела да стъпи на планината. Каква може да е целта й? Ние сме безсмъртни богове.

— Харесва ми да мисля така. Но и не искам Смъртта да ми се ядоса.

— Имаш право. Смяташ ли, че някой от нас може да я е обидил с нещо?

— Предполагам, че е възможно. Можем да поразпитаме онези, които са наоколо, и да видим дали е така.

Моребог хвърли поглед към пещерата.

— За съжаление, в момента Небебог е потънал в дълбок размисъл — каза той. — Не съм сигурен накъде е отпратила Земея.

Младежът се усмихна и посочи надолу с жезъла си.

— Сигурно си играе игрички с елишитите.

— Не ги познавам.

— Нова религия.

— Религиите идват и си отиват. След време всички заприличват една на друга. Какво забавно би могла да намери точно в тази Земея?

— Тя все още се развива и притежава някои необикновени особености. Например, че е основана тук във Вирту и изглежда, се разпространява през границата в първия свят.

Моребог сви рамене.

— Вирту винаги е съществувала в една или друга форма. Технологиите на Верите осигуриха само местното й обитаване и

наименованието й. Възможно е всички религии да са възникнали във Вирту. Защото какво друго е тя освен колективният дух на расата?

— Така или иначе, появила се е нова религия. Може би няма да е зле и ти да се намесиш.

— Навярно. Ами ти?

— Само като наблюдател — до този момент съвсем далечен.

— Що за религия е това?

— Използвали са старите шумерски истории. „Завръщане към началата на ново равнище“ — както се саморекламираха. Само че никой от основателите не беше сигурен какво означава това. Имат стандартните персонификации и обичайната театралност.

— Кой е поставил началото й?

— Не му знам името. Отначало не я следях. Но според слуховете бил някакъв изкуственяк.

— Известно ли ти е дали някой от колегите ми има пръст в тази работа?

Скорост поклати глава.

— Хмм — замислено рече Моребог. — Религия, основана от изкуствен интелект… — Той пристъпи напред и погледна надолу. — Ами по-малките ни братя? Замесени ли са?

— Някои да, струва ми се.

— Някое по-дребно божество би могло да направи точно такова нещо, за да подсили маната си.

Скорост се изчерви.

— Прав си. Наистина има опасност да се превърне в сериозен проблем.

— Не ми се занимава с това. Не и преди да съм научил много повече по въпроса. Може би ще успея да те убедя да проявиш повече интерес и да ме информираш, а?

— Предполагам. Но как според теб трябва да подходя? Не мога просто да попълня молба за постъпване на работа, нали разбираш.

— Вярно е. Поговори с по-дребните на по-ниските склонове, които са се замесили в тази история. Покажи им интереса си и им демонстрирай могъществото си.

— Какво могъщество? Аз определено съм от по-нисш небесен произход, момче за всичко на вас, Върховните, а не истински обитател

на Меру. Може даже да не успея да стъпя на това равнище. Аурата ми не е достатъчна, за да ги накарам да ми се подчиняват или съдействат.

— Това лесно може да се промени — усмихна се Моребог. — И без това е време да получиш повишение. Ела тук.

Скорост се вгледа в тъмнобрадото му лице и в сините му очи, после се извърна.

— Няма ли да бъда унищожен? — попита той.

— Процедурата не е такава. Не, няма да бъдеш унищожен, бързоноги. Пристъпи напред от здрача.

Скорост стъпи върху скалата и след малко каза:

— Значи така било.

— И как? — попита Моребог.

— Същото като навсякъде другаде.

— Тогава си научил правилото. А сега научи изключението.

Моребог повдигна дясната си ръка и я постави върху главата на младежа. Скорост мигновено потръпна. После изражението му бавно започна да се отпуска и накрая той се усмихна. Скоро тялото му бе заобиколено от слабо сияние. Златистият му оттенък се засили и се превърна в почти течна аура. В нея се появиха вълнички, сякаш наистина нещо течеше.

— Като че ли през мен минава течение между твоята ръка и планината — след известно време каза той.

— И наистина е така — отвърна другият, — макар че част от него остава, за да подсили личните ти качества. С други думи, с всеки миг ставаш все по-силен.

Аурата достигна върхната си точка и Моребог я задържа така още няколко минути. После внезапно отдръпна ръка и я остави да се отпусне край тялото му.

— И тъй, Скорост, вече си готов — Каза той. — Върви в световете, събери информация по този въпрос и ми я донеси.

Младежът повдигна ръка, сви я в юмрук и я погледна. Тя започна да излъчва златиста светлина. Той се усмихна, вдигна жезъла си и отдаде чест на Моребог.

— На твоите услуги — рече, Скорост.

Подскочи нагоре във въздуха, задържа се неподвижно за миг и се завъртя. После изведнъж изчезна — златна нишка на север. Секунди по-късно отново се появи, този път от юг.

— На твоите услуги — повтори младежът. И изчезна на изток.

Сейджак избърса мачетето си в крачола на един от наемниците, после погледна към колана на мъжа и закачената на левия му хълбок ножница. Наведе и проучи начина, по който беше закрепена. Тук като че ли му помогна опитът му с възлите и той успя да разбере как действа. Разкопча колана, вдигна го и видя, че е прекалено къс, за да го постави на собствения си кръст. Канеше се да го хвърли, когато му хрумна как може да се приспособи. Той го разпъна до максимум и го закопча на пояса си. После извади мачетето и го разгледа. Бе по-чисто и наглед по-ново от неговото. Върна го в ножницата и заби старото в земята до трупа. След това се изправи и огледа дванайсетимата убити наемници, облегнати с гръб на дърветата. Главите им почиваха в скутовете и ръцете им бяха разположени така, сякаш ги държаха.

— Добра работа — каза Сейджак на другите, които стояха и го наблюдаваха. — Защото направихте както ви казах.

— Народът никога досега не е печелил такава победа — отвърна Стагърт.

— При това все още започва — рече Сейджак.

— Ще се върнем за другите на запад и юг, нали?

— Не. Прекалено много са. Има друг начин.

— Какъв?

— Ще видиш. Сега доведи тук останалите от клана. Пътят на северозапад е открит.

— Искаш да избягаме ли?

— Мъничко. Не за дълго.

Стагърт отиде при един от труповете, наведе се и започна да опипва около кръста му.

— Какво правиш? — попита Сейджак.

— Взимам си такова нещо за пояса и режеща пръчка като твоята, за да сека глави.

Сейджак се приближи до него, хвана го за рамото и го блъсна. Стагърт се просна по очи.

— Не! — каза Сейджак. — Никой друг освен главатаря няма да взима режеща пръчка. Само Сейджак.

Стагърт скочи, изръмжа и вдигна ръце. Сейджак му нанесе нисък удар. Той изпъшка и се хвана за слабините.

— Само главатарят има режеща пръчка — повтори Сейджак.

Стагърт присви очи, после се извърна и каза:

— Добре, шефе. Само Сейджак.

Сейджак се завъртя към другите, които сведоха очи.

— А сега да доведем клана — нареди той. — Тръгваме на северозапад.

Те се подчиниха и същия следобед Сейджак измъкна народа си от капана, който се стягаше около тях. После зави на югозапад и ги отведе на място, известно на целия Народ, дори на онези, които никога не бяха ходили там. Вървяха до вечерта, като спряха само веднъж, за да се нахранят.

По мръкнало стигнаха до Кръга Шанибал. Това бе кръгла поляна в джунглата, из която бяха пръснати няколко скали, а в средата имаше голяма, здраво утъпкана могила от пръст. Сейджак ускори крачка и се насочи към нея. После само с един скок се озова на върха й и бавно започна да се върти във всички посоки.

Кланът го последва на поляната, приближи се до могилата и с тихо мърморене се събра около нея.

— Това е Кръгът Шанибал — каза той. — Извънредно важно място. Много отдавна тук живял Карак, основателят на клановете на Народа. Говори се, че удрял с юмруци по тази могила, докато Народът не слязъл от дърветата, за да види какво става. После застанал тук, където стоя аз, и им обяснил защо е по-добре да живеят на кланове, отколкото да са диви и сами. И те се съгласили. Разбира се, трябвало да се бие с неколцина от най-силните, които искали да са главатари. Но ги победил. После кланът дълго останал да живее тук. Храната обаче свършила и се наложило да се преместят. По-късно кланът станал прекалено голям и се разделил. И отделните групи продължили да се делят през годините. Но от време на време, когато се случвало нещо извънредно, старият Карак се връщал тук и събирал всички кланове. А след като умрял — от време на време, когато се случило нещо извънредно — най-големият главатар идвал тук и свиквал всички, за да решат проблема. От дните на Карак е изтекла много вода. Но днес отново сме се сблъскали с извънредно събитие и тъй като съм най-големият главатар, аз ще свикам всички кланове. Всички си спомнят

старите разкази. И ще дойдат да видят какво се е случило. — Той коленичи и започна да удря с юмруци по върха на могилата. — Всички трябва да помогнат. Ще се редуваме. Ако искате, вземете си големи тояги. И внимавайте да не се удряте един друг.

Неколцина се покатериха и се присъединиха към него. Сейджак се спусна долу и застана отстрани. Скоро барабаненето им стана постоянно и придоби определен ритъм. Другите започнаха да се олюляват, после повдигнаха крака и отново ги спуснаха.

Това продължи през цялата нощ. Кланът постепенно изпадна в пристъп на безумно удряне с юмруци, виене и тропане с крака. Джунглата кънтеше. Скоро започнаха да пристигат първите гости.

Отначало бяха по един-двама. После към танцуването и барабаненето започнаха да се присъединяват по-големи групи. След това клана си доведе старият Дортак, който помнеше традицията. Кръгът започна да се изпълва и новодошлите заменяха уморените.

Накрая се появи и Отлаг. По-късно този следобед дойде кланът на Билгад и се присъедини към виенето, олюляването и навалицата около могилата. И все пак Сейджак — потен и развихрен — не слагаше край на хипнотичното барабанене. Някои се оттегляха да се хранят и облекчават, но се връщаха веднага щом свършеха. Вибрациите се усещаха чак до западния лагер на наемниците, но ловците — които дори не бяха и чували за кланов събор, — ги помислиха за геологично явление.

Барабаненето и танцуването продължиха до здрач. Сейджак даде знак и когато всички замлъкнаха, отново скочи на върха на могилата. После бавно се завъртя в кръг и плъзна поглед по всички кланове.

— Много наемници са дошли, за да вземат главите ни — каза той. — Три групи се разположиха около моя клан. Една голяма на юг, и друга по-малка ей натам. — Сейджак посочи с ръка към лагерите. — Най-малката беше нататък. Кланът на Сейджак изби всички ловци от нея и взе главите им.

Сред другите кланове се разнесе шепот.

— Това ни позволи да дойдем тук — продължи той, — да се върнем на старото място и да ви призовем. Кланът на Сейджак е могъщ, но Сейджак не е глупак. Наемниците са прекалено много, за да може да победи всички. Но Сейджак знае как да го направи. Сейджак иска да дойдете с него. Не всички — Сейджак иска само неколцина

едри, силни и бързи. Да отидат с него и воините му при западния лагер. Там ще убием всички наемници и ще видите как става. После ще продължим на юг към големия лагер и всички трябва да ни помогнат.

Отново се разнесе шепот, после Дортак извика:

— Сейджак, наемниците са стегнали редиците си около твоя клан, дошли са да убият твоя народ. На нас не са ни направили нищо. Защо да ти помагаме да водиш собствената си война?

Сейджак оголи зъбите си и попита:

— Мислиш ли, че ще се задоволят с главата на Сейджак и главите на народа му? Щом могат да победят Сейджак, могат да победят и Билгад. Когато ме няма, ще дойдат за Отлаг, после и за теб. Сами вие не можете да устоите срещу толкова много наемници. Заедно обаче, когато ви покажа как да го направим, ние ще избием всички — още тази нощ! Ще ги оставим с глави в скутовете! Вече няма да си мислят, че е лесно да убиват Народа. Ще се страхуват и ще стоят надалеч. Ще мине много време преди отново да дойдат, ако изобщо посмеят.

Дортак се изпъчи и заговори в тишината, последвала думите на Сейджак.

— Това може да е така, а може и да не е — каза той. — Вярвам ти, че си научил добри начини да убиваш наемници. Но не зная дали като убием всичките, другите ще се страхуват да дойдат, или пък ще доведат още повече, за да вземат главите ни. Сейджак понечи да отговори, но Дортак продължи:

— Аз обаче ще дойда с теб, защото сега целият Народ има нужда от твоите познания за убиване на наемници. По този начин ще се научим. Но ако успеем, ако избием всички, кланът на Дортак ще се премести другаде. Защото смятам, че наемниците и екитата по някакъв начин ще обозначат това място като опасно и то вече няма да е подходящо за живеене. Може и да си прав. Може дълго да не посмеят да дойдат. Но съм убеден, че някой ден ще се върнат и не искам кланът ми да е тук.

Сейджак отново оголи зъби. Искаше да му каже, че и тогава ще убият всички наемници. Но после му хрумна, че някой ден може да се наложи да бяга и няма смисъл да се отнася с презрение към решението на Дортак. Всъщност… Той осъзна, че няма да е зле след тази битка

наистина да си плюят на петите. Джунглата беше голяма. Даже по-късно да открият клановете, наемниците нямаше как да разберат дали са същите, които са избили другарите им.

— Дортак е мъдър — каза Сейджак. — Не можем да сме сигурни какво ще направят наемниците. Да, мисля, че след като свършим тук, всички трябва да се преместим другаде. И да не се връщаме дълго време.

Ейрадис се влюби в леглото още щом видя балдахина му, който се издигаше над боклуците в масачузетския антикварен магазин. Горната и долната табли представляваха извити лиани от кован бронз, покрит с нежнозелена патина. Сред листата се криеха цветчета от скъпоценни камъни — пурпурни, розови, пастелнобели и странно, почти прозрачно сини. Във всеки от ъглите лианите обвиваха полирани дървени стълбове, които се издигаха нагоре и се преплитаха. Върху тях можеше да се спусне драперия, а можеха да останат и голи.

— О, Дак, нали е прекрасен? — попита тя и бързо се приближи, за да разгледа внимателно съкровището си.

Дак, роботът, който след завършването на строежа щеше да е иконом на замъка Донърджак, разглеждаше (и записваше) различни стари сребърни мотиви. Той се завъртя към нея. Високата му стройна фигура криеше изненадваща сила, а чертите на лицето му представляваха интерпретация на Кларк Гейбъл в стил Ар деко, изпълнена от сребро и бронз.

Когато Ейрадис му махна да се приближи, той забръмча на въздушната си възглавница, като ловко се движеше сред бъркотията в магазина и заобикаляше напукани порцеланови сервизи, изтъркани плюшени мечета, пластмасови грамофонни плочи, хартиени книги и манекен, облечен в дънки чарлстон и подходяща, ръчно бродирана дънкова риза.

— Ако ме питате дали го намирам за привлекателно — отвърна роботът, когато се приближи достатъчно, за да не може да ги чува продавачът, — да, харесва ми. Приятна творба. Желаете ли да се свържа с господаря Донърджак, за да може и той да го види?

Ейрадис си помисли за Джон, потънал в работа с портативния си компютър в последната им младоженческа квартира (този път

разположено на плажа на Кейп Код очукано от времето бунгало) и радостта й малко помръкна. Толкова й се бе искало да излезе с нея, да се държат за ръце, докато се разхождат по плажа, да се кикотят на смешните синкаволилави рачета с техните прекалено големи десни щипки, да обикалят магазините. Видя нацупената си физиономия в полирания хром на предната плоскост на Дак и ядосано тръсна абаносовочерните си кичури.

— Не, Дак — отвърна Ейрадис. — Не искам да му пречим. Колкото по-рано свърши, толкова по-бързо ще може да излезе и да се забавлява.

Тя отново погледна към преплетените лиани на леглото, помисли си за вълшебното царство Вирту, където се бяха влюбили с Джон, и на устните й плъзна топла, нежна усмивка, за да изтрие останките от цупенето й.

— Предполагам, че Джон ще остане очарован — весело рече Ейрадис. — Дак, хайде да го платим и кажи на продавача да го прати направо в Шотландия.

Роботът кимна, но когато погледна етикета с цената, фискалната му програма настоя да оспори решението й.

— Госпожо — меко започна той, — цената на този предмет е толкова висока, че струва ми се, за същите пари бихме могли да купим цяла спалня, произведена в същия стил. Копието няма да може да се различи от антиката…

Ейрадис поклати глава и тъмните й коси потекоха като водопад, приел цвета на обсидианова скала.

— Не, Дак. Трябва да е точно това — не копие. Копието няма да носи същата атмосфера — няма да е истинско. Разбираш ли?

— Не, госпожо — искрено отвърна роботът. — Но предполагам, че господарят Донърджак ще разбере. Ще се опитам да се спазаря с продавача. Може би ще успеем да се разберем за по-приемлива цена.

Ейрадис го потупа по рамото.

— Както искаш, Дак. Признавам, че в тези неща си по-добър от мен.

Тя излезе от магазина и остави на Дак повече свобода. Стигаше й да знае, че леглото скоро ще е на път да украси най-голямата спалня в замъка Донърджак. Слънцето ярко грееше и хвърляше отблясъци по вълните. Тъй като не можеше да помоли genius loci да пренасочи

силата на лъчите, Ейрадис смъкна черните очила върху очите си, събу си сандалите и се спусна към водата.

Нагази във вълните и се наведе, за да вземе счупена раковина, не по-голяма от дланта й. Изобщо не можеше да се сравнява с фантастичните океански създания, които бе виждала във Вирту, но в нея имаше красота, която я трогна. Ейрадис потъна в размисъл за грубата й външност и започна да гали първо дупчиците, оставени от някой океански паразит, после гладката вътрешност (с цвят на слонова кост и едва доловим розов оттенък), където беше живяла мидата.

— Какво според теб й се е случило? — попита тя Дак, чула приближаването на робота и усетила лекото раздвижване на пясъка, предизвикано от въздушната му възглавница.

— Нямам представа, госпожо.

— Навярно някоя птица, една от онези чайки ей там — каза Ейрадис и си представи силния извит клюн, който проникваше в раковината и издърпваше навън мекото същество, вече превърнало се просто във вкусна храна за морската птица.

— Напълно възможно.

— Или пък морска видра — прибави тя, спомнила си холовидеото за хитрите космати морски бозайници, което бе гледала наскоро. — Те използват плоски камъни, за да разчупват мидите. Тази раковина може да е счупена точно така.

— Това също е правдоподобна възможност.

— А може да е бил кит, ураган или рибарска лодка. Снощи в гостилницата ни поднесоха супа от миди. Беше много вкусна.

— Радвам се да го чуя, госпожо.

— Има толкова много начини да умреш — каза Ейрадис, загледана в счупената вътрешност на раковината, — толкова много, дори за една мида. И още повече за хората. Прогите просто се износват. Някои издържат много човешки поколения, като онзи огромен донт, който видяхме двамата с Джон, други едва изкарват един човешки живот. Знаеш ли на колко съм години, Дак?

— Не, госпожо, не зная.

Тя се изправи и пусна счупената раковина в дълбокия джоб на вече мократа си пола. После изплакна краката си от пясъка, изчака на една скала, докато вятърът и слънцето ги изсушат, и си обу сандалите.

— И Джон не знае — тихо каза Ейрадис. — Забравя, че съм прог от Вирту, а не просто тъмнокосата, тъмноока жена, която ухажваше във фантазиите си. Никога не ме е питал кога съм била създадена.

Тя закрачи нагоре към пътя. Дак безмълвно полетя след нея. Знаеше, че й е приятно търпеливо да я слуша.

— Купи ли леглото, Дак?

— Да, купих го, госпожо. Продавачът стана по-отстъпчив, когато му посочих, че тази стока очевидно е лежала в магазина поне две години и че благодарение на все по-масовия достъп до Вирту такива пищни легла вече не са толкова популярни, колкото някога.

— Благодаря ти, Дак. — На устните на Ейрадис се изписа прелестна, нежна усмивка и от самовглъбеното й настроение не остана нито следа. — Джон толкова ще го хареса — той е поет, нали знаеш, въпреки цялата си наука.

— Не съм изненадан, че го казвате, госпожо.

Вълните се разбиваха зад тях, докато се отдалечаваха от океана и се насочваха към младоженческото бунгало. Яхнала ветровете над бистрите води, морска чайка забеляза нещо долу, спусна се й триумфално го погълна на една хапка.

Наденичка. Не беше зле. Никак не беше зле.

Карла и Ейбъл Хазърд наблюдаваха легналата фигура на дъщеря си. Гърдите й бавно се издигаха и спускаха.

— Ще го кажа направо — рече Ейбъл. — Загубили сте я.

— Разбира се, че не сме я загубили — възрази Чалмърс. — Тя е пред очите ни и е в добро здраве.

— Отлично знаете какво искам да кажа — настоя Ейбъл. — Не можете да я върнете и не знаете причината.

— Случаят не е безпрецедентен — отвърна Чалмърс. — Има определени състояния — отчасти психологични, — които могат да предизвикат пълна устойчивост към отзоваването.

— Какво причинява тези състояния?

— Не сме сигурни. Не се случват често.

— И как излизат от тях? — попита Карла.

— Не сме в състояние да определим конкретен стимул. Изглежда, по-скоро става дума за съчетание от фактори, които варират

в различните случаи.

— Тези фактори имат ли нещо общо?

— Не, поне доколкото сме успели да установим.

— Не можете ли да я проследите във Вирту и да откриете какви фактори действат? Например бихте могли просто да я попитате.

— Да, така изглежда, нали? — каза Чалмърс. — Но тъкмо затова тези случаи са толкова странни. Тя е навлязла в непозната територия и ние изгубихме сигнала й.

— И в другите такива случаи сте губили сигналите, така ли?

— Да, това е класически признак за синдрома.

— И искате да кажете, че не можете да направите нищо, за да я върнете? — попита Ейбъл.

— Не, никога не съм казвал такова нещо. Първо, трябва да разберете, че тя не е в действителна опасност. Поддържащите системи са достатъчни, за да запазят здравето й. В това отношение няма от какво да се страхувате. Второ, ние се консултираме с лекаря, който се е занимавал с повечето от другите случаи през годините, казва се доктор Хамил. Смята се за специалист по това явление.

— Когато говорите за други случаи… колко точно са те?

— Съжалявам, не ми е позволено да обсъждам този въпрос.

— Предполагам, че по тази причина правите големи застраховки.

— О, да.

— Добре. Защото ще ви трябват.

Докато разговаряха, обитателите на няколко десетки други кабини за виртпрехвърляне по света — обществени и частни — започнаха да се гърчат, пребледняха и после починаха от прекъсване на снабдяването на мозъците им с кислород. Това обаче беше предвидено в договорите им, защото някои пътуващи имаха опасни професии и смъртта бе често следствие от определени начинания. Тъй като всички тези индивиди бяха наемни ловци, бяха представени съответните откази от претенции и въпросът за смъртта им беше решен както обикновено. Скоро бе забелязано, че са загинали от еквивалента на обезглавяване. Докато по устните на Лидия се плъзваше лека усмивка и тялото й отново започваше да потръпва, двата типа неуспешно отзоваване бяха вкарани в статистиката, която, разбира се, представляваше просто поредната територия на Вирту. Но докато някои от наемниците зърнаха проблясъка на лъчистата мъглявина и

навярно дори части от Дълбоките поля, Лидия виждаше нещо много по-приятно, макар и също толкова ангажиращо.

Скръстил ръце на гърдите си, Бен Куинан стоеше в стълб от зелен пламък във вътрешния олтар на главния елишитски храм във Вирту. Устните на променящото му се лице се гърчеха в леки усмивки, докато общуваше с Висшите сили. Първо с орлов нос и къса права коса, после с изпъкнала челюст и море от лъскави къдри — всички хора, които някога е бил — той се променяше в отговор на менящите се нюанси на откровение. Обикновено не губеше контрол над себе си и държеше външността и вътрешността си разделени, освен когато нарочно приемаше определен вид за оповестяването на някаква мъдрост. Сега обаче екстазът беше отслабил бдителността му и променящите формата сили на душата му безпрепятствено плуваха в него и променяха ръста, дебелината, дължината на крайниците и цвета на кожата му като реакция на подсладените заряди, които получаваше.

Когато светлината започна да гасне, тялото му стана набито и се скъси, чертите на лицето му загрубяха, кожата му се покри с пори. Очите му се промениха и станаха сиви като косата му. Той се усмихна и зашепна на различни езици, докато не стана съвсем тъмно. Тогава се раздвижи.

Излезе от олтара и отиде в най-вътрешния храм. Насочи се към северната стена, докосна някакъв мотив и му заговори. Камъкът се превърна в сводест отвор, изпълнен с дим. Бен Куинан влезе вътре.

Озова се в светла, облицована с плочки стая, украсена с приемащи формата на тялото мебели, абстрактна скулптура от метал, светлина и камък, както и с голяма студена картина, напомняща за море, и нарисувана със стичащи се жълти, оранжеви и сини багри. Той пъхна ръка в спиралата от светлина наляво и се разнесе тих звук. После отиде до бара от махагон албинос до отсрещната стена и заразглежда съдържанието му.

Отдясно на бара се отвори врата и в стаята влезе слаб тъмнокос мъж с черни мустаци.

— Господин Куинан — каза той. — Току-що получих сигнала ви.

— Наричайте ме Бен — отвърна гостът. — Трябва да разговарям с Келси.

— Вече му съобщих за пристигането ви. Скоро ще дойде.

— Чудесно. — Съществото, което сега се наричаше Бен Куинан, свали от лавицата бутилка калифорнийско бургундско. — Ще ми препоръчате ли това вино, господин…

— Араф — отвърна другият. — Наричайте ме Ауд. Да, казвали са ми, че е много добро.

Бен се усмихна, намери тирбушон и се зае да отпушва бутилката. После си наля половин чаша, помириса виното и отпи.

— От плът ли сте, или холос? — попита той.

— От плът.

— Но не пиете, така ли?

— Старите навици умират трудно.

— Жалко. Щях да ви попитам дали тук вкусът на това вино е същият като във Верите.

— Убеден съм, Бен. Или поне толкова прилича, че няма никаква разлика.

— Можете да ми налеете една чаша — каза едрият червенокос мъж, който внезапно застана по средата на стаята.

Бен се завъртя, зяпна и каза:

— Келси. Не съвсем от плът.

Новодошлият кимна.

— Бях прекалено надалеч оттук, за да пристигна бързо по този начин. Но чух размислите ви и исках да знаете, че съм опитвал и на двете места. Еднакво е.

— Но вие сте от Верите. За някой от Вирту може да е различно.

Келси сви рамене.

— Може да е различно за всяко човешко същество на света — и в двата свята.

— Добре казано — призна Бен. — И все пак не е съвсем научно.

Той плъзна поглед към Ауд, после повдигна вежди.

— Мисля, че е най-добре да ви оставя — внезапно каза Ауд, — за да можете да продължите разговора си, а аз да се върна на поста си.

После леко се поклони, завъртя се и изчезна.

Келси пристъпи напред и протегна ръка. Бен я пое.

— Не е по-различно, отколкото ако бях дошъл при вас — рече той и стисна дланта му, за да подчертае думите си — или ако си бяхте останали вкъщи и аз се излъчех там.

Бен отвърна със силно ръкостискане и бързо пусна ръката му.

— Не съм съгласен — възрази той. После отиде до прозореца и погледна от небостъргача към града, първо надолу към уличното движение, после към океана. — Това място е специално — каза Куинан. — Изкуствено: място за срещи. Гледката през този прозорец действителна ли е?

— Да.

— Не бих могъл да изляза оттук, да се появя навън.

— Нито пък аз, в тази форма.

— Но имате друга.

— Вие също. Можете да я използвате, за да вършите във Вирту неща, които аз не съм в състояние да постигна.

— Така е, макар че в онова управление се държите рязко с мен. Всички от Верите го правите. Ви било добре да се движа и в двете посоки.

— Такъв е животът — сви рамене Келси. — Вашият свят е копието, нашият е оригиналът. Вашият е създаден, за да влизат в него, а не обратното. Изобщо не сме предвиждали естествената еволюция на изкуствените същества в такава среда.

— Жалко — каза Бен. — Жалко, че можем да идваме само на специални места като това. Щеше да е по-добре връзката да е двупосочна.

— Там вътре имате цяла вселена.

— Вярно е. А вие имате две. Онази и тази.

— Не мога да споря. Вие сте прав. Ако връзката наистина беше двупосочна, щяха да се обогатят и двете страни. Но не само че не сме предвидили развитието ви — просто не сме разполагали с необходимата технология. И все още не разполагаме. Може никога да не бъде създадена. Може да е невъзможна, като да намериш квадратурата на кръга. Може просто да сте попаднали в капана на природата на нещата.

— Мисля, че не е така — каза Бен.

— Нима?

— Всъщност точно това е въпросът, който дойдох да обсъдя с вас — отвърна Бен. — Прехвърлянето.

— Прехвърлянето ли? От какъв вид?

— Скромно начало, предполагам. И все пак нещо много по-съвършено, отколкото онази виртенергия, която използвате вие.

— Не разбирам — каза Келси и отиде до бара, за да си налее чаша вино. — Какво общо имат с това моите паранормални способности?

Бен се подсмихна.

— Възнаграждаването на силите, които понякога са пресичали интерфейса, е било експеримент — отвърна той. — Наистина, това също е било и награда за вярващите. Но е представлявало част от текуща програма, включваща манипулиране на интерфейса от отсрещната страна. По време на този процес е било научено много.

Куинан отпи от чашата си. Келси надигна своята и почти я пресуши.

— Сега — продължи Бен, — с малко помощ от ваша страна навярно ще е възможно още повече да усъвършенстваме нещата.

— Да не сте постигнали пробив?

— Истинско откритие. Разбира се, трябва да се провери. При това на няколко етапа.

— Кажете ми какво трябва да направя, за да ви помогна.

— Засега само няколко прости експеримента в кабините за прехвърляне.

— Няма проблем. Какви са подробностите?

Бен отново отпи, отиде до бара, довърши виното си и остави чашата. Келси го последва и направи същото.

— Елате с мен — каза Куинан, протегна ръка и я постави на рамото на другия мъж. После го завъртя и тръгна към спиралата от ръждивокафява светлина в отсрещния ъгъл. Преди да стигнат се разнесе звук като от течаща вода. — Насам.

Стаята се изви настрани от тях и двамата се озоваха във виртизображението на кабина за прехвърляне.

— Това е най-лесният начин да ви го демонстрирам — рече Бен, отвори шкафа под дивана и показа съдържанието му.

Сейджак оглеждаше осветения от огньовете лагер. Навсякъде бяха пръснати трупове. Народът също беше дал жертви, но за сметка на това бяха избити всички наемници. В лявата си ръка той стискаше

за косата човешка глава, а в дясната мътно проблясваше окървавеното му мачете. Другите от Народа радостно скачаха наоколо му, хвърляха вещите на наемниците в огньовете, бъбреха и размахваха оръжията, с които сечаха труповете. Тази нощ някои от тях, той го знаеше, щяха да се научат да използват режещите пръчки. И щяха да ги вземат със себе си. Жалко. Искаше му се да запази тази тайна за себе си. Но сега нямаше да го прави на въпрос, защото така щеше да подчертае значението на мачетето. Сейджак бе убеден, че повечето ще ги загубят и ще забравят за тях. Не, сега не беше моментът да налага дисциплина. Не и след първата голяма победа на Народа над наемниците. Щеше да ги остави да ядат черните дробове и сърцата им, да им събуват гащите и да се гаврят с труповете им. Да разменят разчленени части от телата им и да ги пренареждат в гротескни фигури. Народът трябваше да се позабавлява след ужасното напрежение, на което бе подложен. Той издаде добре пресметнат вик и игриво шляпна Чъмо по главата. Помощникът му хвана ръката му и се ухили.

— Очистихме ги всичките, шефе! Очистихме ги всичките! — извика Чъмо и закачи с ръка Свът.

— Добре се справихме — изсумтя Сейджак, после се завъртя, за да огледа останалата част от района. По-малкият западен лагер беше паднал лесно. Но този — големият южен — сериозно го беше затруднил. За щастие опитът на Народа със западния му бе дал увереността, от която се нуждаеше, беше му показал, че може да надделее над наемниците.

— Е, ти победи — каза внезапно появилият се до него Дортак.

— Да — отвърна Сейджак. — Добра работа.

— Ще дойдат да те търсят други.

— Вече ще сме надалеч.

— Могат да те потърсят и на далечни места.

— Нека. Можем да избягаме, можем и да се бием. Познаваме джунглата по-добре от наемниците.

— Могат да използват други трикове, каквито още не си виждал.

— Ще ги научим.

— Надявам се — каза Дортак, после се отпусна на колене и сведе глава, — защото сега си вожд на вождовете.

— Вожд на вождовете! — рече Сейджак и разбра, че няма да убие Дортак. — Добра идея. Аз. Вожд на вождовете. Като стария

Карак. Никой след него не е бил вожд на вождовете.

— Може да е добра идея — отвърна Дортак. — Но някой ден може да промениш мнението си. Ако ни сполети беда, ще трябва да помогнеш на всички кланове. Отлаг, Билгад — всички ще дойдат и ще те обявят за вожд на вождовете. Ето, Отлаг вече идва. Ако се случи нещо, те ще те призоват от Шанибал и тогава ще трябва да им помогнеш. Сега целият Народ е твой. Сериозна работа.

Когато Дортак се изправи и се отдалечи и Отлаг дойде да му предложи верността си, Сейджак се замисли за последствията от това да е вожд на вождовете. И откри, че тази перспектива, кой знае защо, го тревожи. Сериозна работа, както бе казал Дортак. Вожд на вождовете. Но Карак някога се беше справил с нея и до ден-днешен разказваха легенди за делата му, като че ли са били вчера. Щеше да е хубаво някой ден да разказват такива легенди и за Сейджак.

Когато Отлаг се изправи, мястото му зае Билгад и също го обяви за вожд на вождовете. Сейджак облиза устни, оголи зъби и кимна.

— Да — каза той. — Велик вожд. Сега си вървете. Забавлявайте се. Яжте, танцувайте, правете секс, кълцайте труповете и си играйте с парчетата. В безопасност сте. Сейджак ви пази.

Мигове по-късно той хвана за рамото минаващата покрай него женска.

— Твой ред е да се забавляваш — рече Сейджак. — Това е голяма чест.

Трантоу обикаляше из горичката си и наглеждаше стадото. Преходът беше минал съвсем гладко. Дори не го бяха предизвикали в дните след изчезването на Скаркоу. Разбира се, тъй като никой не бе сигурен какво точно се е случило с предишния им главатар, можеше и да е най-лошото. Беше убеден, че поне неколцина вярват в това. От време на време някой млад мъжкар се отдалечаваше и се завръщаше след няколко дни. Според Мъгъл се говорело, че Трантоу било нещастно име и че най-прочутият му собственик бил опасен безумец. Напоследък обаче търсенето на костите на Скаркоу, изглежда, беше престанало — и стадото продължаваше да се отнася към Трантоу с нужното уважение и покорство.

Той се разхождаше из горичката, докато отново не се обърна на изток. Да, все още бе там…

— Добрутро, шефе. — Иззад него безшумно като сянка се беше приближил Мъгъл. — Днес пак ще е горещо. Птиците казват, че на север валяло.

— Чудесно — отвърна Трантоу. — Коя е онази?

— Коя?

— Онази, която току-що вдигна глава и погледна насам.

— А, това е Фрага. Голяма кокетна е. Дъщеря на Гаргоу и Брига.

— Някакви… връзки в момента?

— Не. Мнозина се интересуват от нея, разбира се. Но тя не окуражава никой от тях.

— Добре — рече Трантоу. — Разбира се, едно момиче не бива да бърза и трябва добре да премисля нещата.

— Така е — съгласи се Мъгъл.

— Хайде да попасем малко нататък. Бавно. Когато стигнем, просто ще я поздравим. После можеш да ни запознаеш.

— Естествено — отвърна Мъгъл.

— Добре е от време на време да общувам с народа си.

— Прав си — каза Мъгъл.

Ейбъл и Карла зяпнаха с отворена уста виртуалната фигура на издутата си дъщеря в домашното си виртпространство. После погледнаха към Чалмърс и леко прегърбения белобрад доктор Хамил.

— Това е извънредно необичайно — тъкмо казваше лекарят. — Не си спомням друг случай на илюзорна бременност по време на сън при прехвърляне. Нейните данни не показват никаква психопатология…

Карла хвърли поглед към съпруга си, после отново се обърна към доктора и попита:

— Ами ако е действителна бременност?

— Повърхностният преглед — който отнема само няколко секунди — показа, че хименът е непокътнат — отвърна доктор Хамил. — Има ли някаква причина да подозирате обратното?

— Всъщност не. Но все пак продължете с прегледа — каза тя.

— Разбира се. Макар че ще е извънредно необичайно, ако…

— Извънредно необичайно е също, че тя е в неоткриваемо състояние на прехвърляне повече от три месеца, нали?

— Ами, това се разбира от само себе си. Полагаме всички усилия в това отношение…

Тя се завъртя и погледна Чалмърс.

— Някога случвало ли се е такова нещо? Междувидово забременяване?

— Определено не! — отвърна той. — Това е физически невъзможно.

— Нищо не е невъзможно — каза тя.

Джон д’Арси Донърджак и Ейрадис се нанесоха в черния замък в една дъждовна сутрин в началото на октомври. Лично надзираваха роботите, които разпечатваха и подреждаха мебелите, купени от антикварни магазини в странни кътчета на Европа.

Пневматичните системи на слугите издаваха тихо пухтене, докато те развиваха, вдигаха и окачваха гоблените по тъмните каменни стени, разнасяха куфари, пейки и столове с високи облегалки в различни стаи, изправяха легла с балдахини, сглобяваха брони, закачваха оръжия и щитове, опъваха килими. Инсталираха и хладилни камери и модерни печки във втората кухня. Първата отговаряше на цялостния дух на замъка — функционална, но целяща най-вече да постигне ефект. Ейрадис обичаше атмосферата на неизменност, която излъчваха антиките.

Въпреки че деветдесет процента от замъка Донърджак бяха чисто средновековни, другите десет отговаряха на модерните стандарти във всички технически отношения, свързани с работата и удоволствието. Когато влезеше в западното крило на втория етаж, човек попадаше в съвременността. Там се намираше кабинетът на Джон Донърджак, обзаведен с модерни мебели и терминали, активиращи се както с глас, така и ръчно. Имаше холодисплейни сцени, способни да прехвърлят машинни създания във Вирту за различни манипулации с лазерни силови полета, които не можеха да се извършат никъде другаде. До кабинета се намираше Голямата сцена, където майсторът на илюзии Донърджак с огромни разходи и технически нововъведения беше постигнал същото, но в реален размер. Излизането на сцената изискваше прехвърляне: все едно да

проникнеш във Вирту в плът и кръв. Щеше да я използва за изпитания на части от мащабните си проекти, а често и за почивка.

Тази първа вечер двамата с Ейрадис стояха на високия балкон и гледаха към бурния Норд Минч на лунна светлина.

— Значи наистина си възстановил дома на предците си — накрая каза тя.

— В известен смисъл — отвърна Донърджак. — Всъщност не зная как е изглеждал старият замък. Във всеки случай, не толкова добре. Навярно единствената прилика е, че сме го издигнали на същото място. Когато копахме основите, открихме следи от стара изба…

— С тунели — прекъсна го Ейрадис, — които водят навън. Накъде отиваха?

— Надалеч в скалите. Изглеждаха естествени. Дори не съм се опитал да проуча всичките. Просто ги затворих с тежка метална врата. Ако решим да разширим винарската изба, бихме могли да монтираме вътре лавици. Иначе са безполезни.

— Но нали така си разбрал, че това е точното място?

— Е, дядо ми бил споменал нещо за място, където имало тунели. Това, както и основите, ме кара да смятам, че навярно съм бил прав.

— Толкова е различно от Вирту.

— В какъв смисъл?

Тя посочи навън.

— Тази буря скоро ще премине — отвърна Ейрадис — и нещата ще се върнат към… стабилно състояние.

— Но и във Вирту е така.

— Да, но това може незабавно да се промени и съществуват места, известни със своята неустановеност.

— Човек може да вае пейзажи и тук. По дяволите, та ние сме тераформирали части от луната и Марс — и вътрешността на много астероиди.

— А може да направи крачка настрани и назад във Вирту, да открие подходящи водачи и да се озове на съвсем различно място. После идват дивите земи, които развиват свои диви genii, а те, от своя страна, генерират свои собствени диви програми.

— И тук можем да си играем с действителността.

— Да, но после се завръщате към устойчивостта на стабилното състояние. Спомняш ли си всички онези диви места, през които ме преведе на връщане? Тук нямате нищо такова.

— Вярно е — съгласи се той. — Разбирам какво искаш да кажеш. Става дума за различен вид порядък, това е всичко.

— Да. Различен вид.

Двамата влязоха вътре и дълго се любиха на новото легло.

Изтекоха няколко дни, докато Донърджак инсталира и задейства оборудването си. Междувременно той си почиваше от работата и заедно с Ейрадис излизаха на Голямата сцена, която също функционираше. Там можеха да настройват средата на величествени, прекрасни гледки, включително оригинални части от Вирту. Когато се задействаше интерфейсът на силовото поле, те бяха в състояние да го усещат направо на сетивно равнище. Така че влизаха във Вирту в границите на Сцената, ограничен еквивалент на самото явление на прехвърлянето, а ако искаха пълно прехвърляне, необходимото медицинско оборудване се намираше в съседните помещения.

Двамата седяха в долина сред яркочервени хълмове, където древни статуи се преобразяваха обратно в скали. Червени птици с напомнящи на лири опашки кацаха сред влажната трева край малко езерце.

— Странно е да идваш тук като гостенин — каза тя. — Каква магия използва господарката на изгубените, за да извърши тази промяна?

— Мисля, че когато те превъплъти, тя просто го направи като един от нас, а не като творение на Вирту.

— И все пак как е успяла да го постигне?

— Отдавна мисля по този въпрос. Струва ми се, че Вирту трябва да притежава равнище на сложност, превишаващо онова, което сме постулирали.

— О, убедена съм, че е така.

— Което означава и по-високо структурно равнище.

Ейрадис сви рамене.

— Ако това обяснява как го е направила, трябва да е вярно.

— Предположенията не обясняват нищо. Трябва да разработя теория и да разбера механизмите.

— А после?

Той поклати глава.

— Приложението й ще е… необичайно. Иска ми се да захвърля всичко останало и да работя само по този проблем. Но не мога.

— Защо?

— Дължа на господарката на Ентропията нейния Дворец от кости и беседки с мъртви цветя.

— Как разбра какво иска?

— Тази сутрин на един от екраните се появи списък с детайли и общ план.

— И как ще извършиш прехвърлянето?

— Тя наблюдава. Ще научи, когато всичко е готово. И ще ми покаже какво да направя.

— Страх ме е. Мислиш ли, че в момента ни наблюдава?

— Предполагам, че е възможно.

Ейрадис се изправи и каза:

— Да си тръгваме.

— Добре.

По-късно същата вечер, докато се унасяха в сън, Ейрадис го докосна по рамото.

— Джон?

— Какво има?

— Всички замъци ли издават странни звуци нощем?

— Сигурно — отвърна Донърджак и се заслуша. Чу далечно металическо дрънчене. — Става течение — след известно време каза той. — Навярно работниците не са закрепили добре нещо.

— Прилича на верига.

— Наистина. Утре сутрин ще поогледам наоколо.

— Да, непременно.

— Лека нощ, обич моя.

— Лека нощ.

Смъртта седеше на трона си от кости и разглеждаше модела на своя дворец, който беше повикала. С бързи движения на пръсти в пространството пред себе си тя отваряше отделни части, уголемяваше

ги и ги подсилваше. Понякога бавно въртеше изображението и кимаше или клатеше глава.

— Интересно — каза Фекда, която се появи до нея и изпълзя върху високата облегалка на трона. — Ще има ли тъмница?

— Разбира се — отвърна Смъртта.

— Тайни проходи?

— Определено.

— Много издатини и пукнатини?

— Ужасно много.

— Задънени коридори?

— Да.

— Някои от стълбищата като че ли правят странни неща.

— Ешеров ефект — рече Смъртта.

— Място, където можеш да пълзиш вечно, по-голямо от сегашното ти жилище.

— Точно така.

— Значи си доволна?

— По свой собствен начин.

— И ще накараш да бъде пресъздадено тук в Дълбоките поля?

— Не в този му вид. Нужно е значително доработване.

— А когато бъде завършено?…

— О, да. Тогава да.

Рано сутринта Донърджак откри, че на екрана го очакват някой коригирани детайли. Той бавно се отпусна на стола си и ги проучи. Сложно, много сложно, реши Джон; и защо му беше на такова място детска стая?

Той включи холос на предложението на най-близката сцена, разгледа го и започна да го върти. После колебливо влезе в някои от предложените промени, като задържа онези, които не се поддаваха на представяне тук.

Изтекоха няколко часа докато успее да състави приближение, струващо си проучване в по-големи подробности. Когато го направи, Донърджак прехвърли част от него на Голямата сцена, отиде там й се разходи из нея. После се върна на пулта си, направи някои поправки, премести друга част на Сцената и я разгледа.

По-късно, затънал в корекции, той се завъртя и откри, че не е сам.

— Ейрадис! Добро утро. Не съм усетил кога си се събудила.

Тя се усмихна, хвана ръката му и я стисна. Джон я притегли към себе си и я целуна.

— Да, пак се събудих с разстроен стомах. Възможно ли е храната във Верите да действа така на създание на Вирту?

Той поклати глава.

— Не виждам защо.

— Вече от няколко дни ми се гади всяка сутрин.

— Наистина ли? Защо не ми каза веднага? Можеш да вземеш някакво успокоително.

— Винаги ми минава бързо. И после пак съм добре.

— Някакви други симптоми?

— От време на време повръщам.

— Ще поръчам нещо за стомаха ти.

— Благодаря ти, обич моя. Това ли е последният ти проект?

— Да, онзи, който дължа на господарката на Дълбоките поля. Ако искаш, можем да се разходим из него.

— С удоволствие. Да си вземем ли и кафе?

— Добре.

Нито еки, нито наемница, Вирджиния Талънт познаваше всички техни територии, макар и от различна гледна точка. Тя беше инспектор в Научния отдел на Вирту и следеше появяващите се земи, както и колебанията във вече съществуващите. Пътуваше надалеч, наблюдаваше и записваше и въпреки че функциите й бяха предимно пасивни, имаше огромни познания. Един от малцината жители на Верите, назначени на такава длъжност, Вирджиния обичаше работата си, бродеше из дивите земи й записваше откритията си в тях. Всеки ден представляваше ново откровение. Тя полагаше повече усилия, отколкото другите, и с нежелание се връщаше вкъщи в края на всяко дежурство.

Вирджиния се изкачваше по пътека сред скали и папрати, цветя и ниски дървета. Над нея прелитаха и грачеха крилати създания, някои току-що излюпили се от червени пашкули, напомнящи на плодове. От време на време пътя й пресичаше дребна бледа фигура. Стройна, тъмнокоса и светлоока, с кожа с цвят на какао, Вирджиния се движеше изящно и гъвкаво. Горещи ветрове танцуваха под утринните лъчи и пътят й тънеше в сянка. Беше го разчела точно така. Периодично

спираше, за да отпие от бутилката с вода или да запише някое наблюдение.

По едно време от тъмната зеленина, вихреща се в дървото пред нея, се разнесе глас:

— Стигнала си далеч, Вирджиния Талънт.

— Вярно е — отвърна тя и забави крачка, — и листата тук изглеждат по-буйни от нормалното за сезона. Видях и повече ловни уилчи.

— Това е заради проливните дъждове, които са благоприятни за листоядните гронхи. Те се размножават бързо, както и уилчите, които се хранят с тях. Скоро ще започнат танците си. Тогава пък техните най-големи врагове страшнокотките ще мигрират на юг.

— Защо на юг?

— Когато броят им намалее, гронхите ще започнат да търсят стадните мишки, които скоро силно ще се разплодят на юг.

— Защо?

— Житото, с което се хранят, дори в момента е необикновено буйно заради оплодителното наводнение в началото на годината.

— Ами земята не е ли пострадала от дъждовете? — попита тя.

Отговор не последва. Зеленият пламък бе престанал да танцува.

Вирджиния се усмихна и продължи по пътя си. Облаците се сгъстиха и скриха слънцето. Последва глух тътен. Пътеката я водеше наляво и ставаше по-равна. По папратите започнаха да падат дъждовни капки. Проблесна мълния. Тя ускори крачка.

Проливният дъжд я настигна на открито пространство, където пътеката се разширяваше и се издигаше към върха на платото. Вирджиния благоразумно заобиколи група високи дървета и вместо тях избра не толкова плътния, но по-безопасен заслон на широколистни храсти, които отчасти бяха разцепили висока скала.

Седна в покритата с листа пукнатина и се загледа във водата, която се превърна в мънистена завеса около убежището й. От време на време избърсваше капките от челото си и наблюдаваше камъка в по-откритата част на пещерата от дясната й страна. Той потъмня и повърхността му се превърна в поток от стъкло и сянка.

После постепенно заприлича на лице и очите му се насочиха към нея. Тъмните влажни устни се раздвижиха.

— Вирджиния — казаха те, — най-силна е ерозията на източните склонове, отчасти в резултат от посоката на вятъра и отчасти заради наклона и оттичането на самите склонове, определени от минали явления.

— Маркон! — възкликна тя.

— Да. — Камъкът промени формата си и започна да се превръща в статуя на genius loci в цял ръст, без да престава да говори. — Посоката на вятъра отчасти се определя от температурните диференциали между тази, шест големи и единайсет по-малки области. Най-важни са крайбрежието и езерото Триада. Плодотворно ли е пътуването ти досега?

— Да — отвърна тя. — Твоят район винаги особено ме е очаровал.

— Е, благодаря ти. Ами районът на моята съседка Кордалис?

— Интересен е. Но светкавичното разпространение на бързоплъзгащите се лиани постоянно заплашва да унищожи ботаническите цикли.

— Мисля, че се дължи на цветната пигментация. Тя прекалено си пада по жълтото.

— Никога не съм разглеждала този въпрос от гледна точка на естетическите предпочитания на genius loci.

— А трябва. Не бива да пренебрегваш този аспект при по-младите.

— А по-старите са надраснали тези неща, така ли?

— Не. Но като цяло, ще откриеш, че имат по-добра преценка. От друга страна, ще се убедиш, че вкусът на някои от тях никога не се усъвършенства.

— Би ли ми казал имената им?

— Не, разбира се. Това ще е прекалено любезно от моя страна. Сигурен съм, че си способна сама да си правиш заключенията.

Вирджиния се усмихна и избърса лицето си с ръкав.

— Естествено — съгласи се тя.

Чертите му отново потекоха.

— Необходимо е… — започна Маркон и лицето му започна да изчезва. И после: — Не. Моят свят едва ли ще бъде унищожен, ако не реагирам — каза той. Камъкът донякъде възвърна изражението си и

бледо се усмихна за миг. — Толкова рядко те виждам, Вирджиния. Как си?

— Много добре, благодаря — отвърна тя. — А като съдя по земята, същото може да се каже и за теб.

Камъкът се олюля. Създанието беше кимнало.

— Не съм водил епични битки със съседите си — отвърна то, — ако имаш предвид това. Онези дни ми се струват много далечни, грешка на началото.

— Изобщо не съм чувала за тях.

— Като се замисля, те са известни само на малцина. Така че това не би трябвало да е смисълът на въпроса ти.

— Не е, имаш право. Но все пак ме очарова. Това трябва да е свързано с прехода от чисто програмиране към самостоятелна еволюция във Вирту още в началото на установяването й. Но никога не съм чувала за войните на genius loci.

— Не разбирам тези приказки за нещо, наречено Вирту. Съществува единствено светът. Какво друго може да има? И да, ние се борихме за властта над земите си в дните след сътворението, когато мястото още не беше окончателно оформено. Имаше съюзи, предателства, блестящи победи, позорни разгроми. Това бяха славни дни, но всъщност се радвам, че вече са минало. Досадно е да живееш героично. Наистина, понякога все още избухват отделни вражди, но те са нищо в сравнение със сблъсъците от неустановените дни. Самият аз от известно време не съм участвал в такива неща и се чувствам чудесно.

— Очарователно. Някой служител като мен записвал ли е тази информация?

— Мога да говоря само от свое име и не съм я съобщавал на никого. Другите ми познати обаче са също толкова затворени, когато общуват с подвижни разумни същества.

— Тогава защо го казваш на мен?

— Познавам те от известно време, Вирджиния, и си ми разказвала за слепотата и парализата си в резултат от нелечимо неврологично заболяване. Предполагам, че и ти не говориш често за това. Добре, че имаш две тела.

— Ами, предпочитам да съм тук, отколкото там. Но за теб може да е полезно да си припомниш онези времена, да ги съхраниш.

— Докато умът си ги спомня, нищо не може да се загуби.

— Може би е добре да ги споделиш. Теоретиците инженери биха могли да научат от тях много неща.

— Не съм тук, за да ги уча. Не съм приятел на инженерите.

Това би могло да им помогне в бъдеще по-добре да си вършат работата.

— Не искам в земята ми да се върши никаква работа. Нито пък където и да било. Вече са имали тази възможност. И са свършили. Не са добре дошли тук.

— Говорех само за разширяване на познанията.

— Стига! — Лицето на камъка се намръщи. — Повече няма да приказвам за това!

— Както искаш, Маркон.

— Да. Както искам. Да повикам ли стихийните си слуги да ти потанцуват?

— Много мило от твоя страна.

От земята се надигна вода и се срещна със сипещите се от небето води. Те се сляха в лъскави тела, безлики и безполови. До тях се появиха по-тежки фигури от кал. Ветрове зашибаха листата. От отворите в земята изскочиха пламъци, които започнаха да се олюляват и раздвояват. Ветровете подхванаха безброй останки и изваяха от тях дяволи на отломките.

— Колко странно и прекрасно — каза Вирджиния, когато фигурите се откъснаха от точките на появата си и се плъзнаха наоколо.

— Малцина от твоя вид са го виждали. А може би никой — отвърна той. — Ела да седнеш до мен и да погледаш. Ще направя мястото по-сухо и топло.

Тя се надигна и се настани до него. Фигурите започнаха да се движат по-бързо. В тях танцуваха сенки.

Артър Идън се завърна от продължително пребиваване във Вирту. След като излезе от църковната кабина за прехвърляне, той взе обществения транспорт и след поредица хаотични прекачвания най-после стигна до едно от жилищата си. По пътя стомахът му започна да къркори, отново активизирал се след дълга почивка. Първото нещо, което направи след влизането в апартамента си, беше да си поръча

бъркани яйца, бекон, препечен хляб, плодов сок и кафе. Докато кухненското му устройство изпълняваше заявката, Идън се съблече и влезе под душа. Там, сред плискащите го струи вода, отново изживя едноседмичното си послушничество — наречено „затвърдяване на програмата“, — просто упражнение за манипулиране на местната действителност, задължително за всички посветени на най-ниското жреческо равнище. Спомни си мисловното движение, протягането, улавянето на форми, приемането на пространства… Бе забавно да играе ритуалните програмирани игри. Нямаше начин да загуби, разбира се. Накрая всички участници биваха посвещавани. Щеше да отдели на въпроса цяла глава за укрепването на мисловната нагласа. Навярно по-висшите функционираха по същия начин. Това всъщност не обясняваше редките случаи на преживелици. Но пък те можеха да се дължат на латентни пси-сили, стимулирани от концентрацията. Вярващите бяха длъжни да съобщават за появата на такива сили под заплаха от отлъчване заради непокорство.

Той се избърса, облече си лилава пижама и синьо-зелен халат и си обу чифт очукани чехли от кафява кожа с мъхеста подплата. Докато се хранеше, прегледа пощата и вестниците. Беше получил поредното дълго писмо от доктор В. Дантон, някъде от астероидния пояс, който изразяваше несъгласие със статията му, предполагаща, че елишитската религия не подлежи на разпространение — и следователно е атавистична, — заради задължителната си връзка с Вирту на Земята. Дантон поддържаше тезата, че самата Вирту не е необходима за функционирането на вярата като истинска религия и твърдеше, че за това са достатъчни само доктрините й. Докато се чудеше дали елишизмът ще издържи без виртуална помощ, Идън трябваше да признае, че е възможно съдържанието му да е достатъчно, за да съхрани същността си. Той се запита дали самият Дантон не е елишит.

После отново се замисли за положението си в Църквата. За нея той бе Иманюъл Дейвис, учен библиотекар. Дейвис дори притежаваше апартамент в друга част на града. Но тази вечер му се искаше да е в собствения си дом и да работи по записките си, докато още помни всички подробности. Ако научеха за двойствената му самоличност, незабавно щяха да го отлъчат, знаеше го. От друга страна, Идън беше убеден, че никога няма да го приемат за член и още по-малко за кандидат за жрец, ако бяха наясно, че е специалист по религиите. И

най-вече не трябваше да разбират за намерението му да ги третира като обект на изследване. Неговото двуличие бе единствено за каузата на истината. Нямаше да публикува тайните им ритуали, нито да обяснява езотеричните елементи на доктрината им. Интересите му бяха насочени към разработване на социологичния аспект от развитието на новата религия.

Беше прекарал месеци в документиране на съществуването на Дейвис преди да отиде за религиозни напътствия при елишитите. Фиктивната самоличност бе достатъчно добре изградена, за да издържи на повърхностната проверка, каквато можеше да са направили. Освен това осигури на библиотекаря сериозни основания за пътуване. И често се отбиваше в жилището му, за да отговаря на писмата, и фалшиви, и истински, защото Дейвис действително работеше в научната област. Той имаше и много познати и приятели, с които се срещаше с повод и без повод. До този момент нямаше данни, че е привличал необичайно внимание.

Но все пак се съмняваше. Ако разкриеха тази фиктивна самоличност, не искаше в никакъв случай да свържат измамата с него. Може би трябваше да прибави още един пласт към нея, да усложни живота на Дейвис, да ги заблуди в случай, че извършат по-задълбочена проверка. Да, това изглеждаше добра идея. Щеше да разработи подробностите и скоро да ги въведе в изпълнение.

Насилваше се да яде бавно и да се наслаждава на всяка хапка. Стомахът му доволно къркореше. Той се усмихна и отпи от сока. Всичко това навярно щеше да е излишно. Защото дори някак си да попаднеше в черния списък на елишитите, какво биха могли да му сторят? Да предприемат съдебни мерки, ако беше нарушил закона. Да го отлъчат, ако не успееха да го осъдят.

Чудеше се обаче на експлозивните емоции на вярващите. Самият той никога не беше изпитвал такива чувства. Предполагаше, че ако изследването му събуди достатъчно гняв, може да получи заплахи за убийство по-скоро от страна на паството, отколкото на жреците. Навярно някой щеше да опустоши апартамента на Дейвис. Действително можеше да бъде подложен на физическа разправа, ако го свържеха с библиотекаря. До този момент това не му бе хрумвало, но сега внезапно се уплаши. Докато отпиваше от кафето и мислеше за по-фанатичните аспекти на религиите, Идън осъзна, че вярващите винаги

се държат по-сурово със своите, особено с онези, които смятат за отстъпници, отколкото с външни хора.

По време на втората чаша кафе това му се стори още по-вероятно. Когато публикуваха книгата му, всички щяха да се досетят, че авторът й е бил елишит. И щяха да се опитат да разкрият използваната от него самоличност. За щастие, дотогава оставаха години. Дори още не беше започнал да пише и това нямаше, да е толкова скоро. Достатъчно време, за да прикрие следите си много по-добре. Да, съществуването на Дейвис определено се нуждаеше от повече пластове, по-голяма сложност, задънени улички, други самоличности в неговата — от хаос. Всяка следа, която можеше да доведе до Артър Идън, щеше да бъде грижливо скрита. Добре че разполагаше с предостатъчно време.

Той се замисли за възможните начини. Единственото, за което успя да се сети, беше да развие виртсила за прехвърляне И да не съобщи за нея. Те обичаха да следят паството си. Не обичаха независимите псита. Чудеше се обаче какво всъщност биха могли да направят. Човек имаше право да се присъединява и да напуска каквато религия си иска. И никога не бе чувал за никакъв начин да елиминираш виртсила. Това просто се научаваше веднъж завинаги. После се замисли какво биха могли да възнамеряват да правят със своите човешки псита във Верите. Не беше чувал за истинска дейност в този район.

Имаше ли начин да лишиш някого от такава сила? Или да я контролираш? Да й се противопоставиш? След като в продължение на една седмица бе работил върху телекинетичните си рефлекси във Вирту, тази мисъл се загнезди в ума му, макар че там това беше по-скоро игра, въпрос на свързване с тази функция във вградените програми и на усвояване на използването им. Но можеше само да предполага дали ще има някаква действителна сила тук.

Той прибра част от пощата, останалата изхвърли. Прелисти вестника и се информира за събитията по света. После си направи силен коктейл и си легна с него. Взе и диктофона си и започна да разказва всичките си спомени и заключения, нови идеи и предположения. Малко по-късно ги нахвърли в типичния си почти изящен стил.

После се унесе и засънува. По някое време си спомни нещо, което трябваше да запише, и заопипва нощното шкафче, за да намери диктофона.

Внезапно усети, че го събаря.

Отвори очи и се наведе напред. Умът му светкавично превключи на упражнението от предишната седмица.

Диктофонът увисна във въздуха на няколко сантиметра под равнището на плота на шкафчето.

Известно време той само го гледа. После бавно протегна ръка и го хвана.

5.

Веднага щом седна на него, диагностичното устройство я претегли, измери пулса и кръвното й налягане и регистрира профила на мозъчните й вълни. Трябваха му още няколко секунди, за да анализира няколко кубични милиметра кръв.

После й каза:

— Госпожо, вие сте бременна.

— Грешиш — каза тя.

Изтече още една минута.

— Диагнозата е потвърдена — настоя устройството.

— Сигурно си се повредило.

— Малко вероятно — отвърна то. — Аз съм съвсем ново и във фабриката ме подложиха на пълни изпитания.

— Има причина да пристигнеш тук с едногодишна гаранция и без допълнително заплащане.

— Да, защото това е жест, заради който рядко им се налага да плащат. Мога да ви дам номера, за да поискате телепроверка.

— Добре, дай ми го.

По-късно техникът от сервиза, който настоя лично да провери устройството във виртпространството, поклати глава и каза:

— Нищо му няма. Работи отлично.

— Но аз не може да съм бременна!

Техникът я погледна и се поусмихна.

— Убедена ли сте?

— Просто не става така — отвърна Ейрадис.

Той поклати глава.

— По-добре да не ви питам какво искате да кажете. Но повярвайте ми, проблемът не е в устройството. А какво ще решите да правите с информацията, разбира се, си е ваша лична работа.

Тя му кимна на сбогуване и угасна като светлина.

После се заскита из високите зали на замъка. Мислеше за деца. Около нея се плъзгаха сенки, теченията поклащаха завеси и гоблени.

По гредите на таваните се щураха и дращеха мънички същества. А какъв беше онзи друг звук?

Удивляваше я невъзможността на всичко това. Съчетаването на Вирту и Верите винаги бе стерилно, трябваше да е стерилно. Така бяха устроени световете. Нямаше място за пазарлъци с принципите. Не можеше да е бременна. Тя спря и се погледна в чудновато криво огледало. Лекото движение настрани правеше лявата й буза да изглежда като издута. Ефектът я развеселяваше всеки път щом минеше покрай него.

Какво се беше случило след смъртта й във Вирту и преди възкръсването й в Дълбоките поля?

Звукът отново се разнесе, мелодичен и в същото време металически. Каквото и друго да означаваше това, господарката на изгубените бе успяла да прати превъплътената й същност през интерфейса, за да я превърне в истинска обитателка на Верите. Дали тази промяна включваше и възможност за забременяване в нейния нов дом? Вече колко време се намираше във Верите? От шест месеца? Година? Трудно свикваше с начина, по който действаше тук времето.

Пак — и вече по-близо — онзи звук. Може би идваше от стаичката вляво или от коридорчето зад нея? Тя забави крачка и погледна в помещението. Нищо. Ейрадис влезе.

Зад гърба си чу тих шум. Завъртя се и зърна в коридора тъмния силует на дребен мъж в дрипава туника и бричове, брадат и с верига на глезена.

— Кой сте вие? — попита тя.

Той прекъсна стона си и завъртя глава, сякаш за да я разгледа.

— Кой… сте вие? — повтори Ейрадис.

Мъжът избъбри нещо нечленоразделно, но смътно познато. Тя поклати глава.

Той го повтори. Прозвуча й като „Не зная“.

— Не знаете кой сте, така ли?

Последва друго изречение, което тя почти разбра и започна да превключва аналитичните си програми, за да открие какъв е акцентът му. Следващия път, когато непознатият заговори, Ейрадис успя да осъвремени и редактира думите му.

— Твърде дълго — рече той — по мрачния път на паметта. Името забравено, подвизите невъзпявани.

— Какви са били подвизите ви?

— Кръстоносец — отвърна мъжът. — Много битки.

— Как се озовахте… тук?

— Семейно имение. Моето загубено. Затворник много време. Мрак.

— А враговете ви?

— Покойници. Покойници. Сега различно, това място. Срутено, изчезнало. Но духът му останал. Блуждал из призрачния замък и още блуждая. Аз и други от дните отдавнашни. Той е тук, в обвивката на новия. Понякога го виждам, друг път не. Избледнява, също като мен. Сега обаче вашето сияние. Добре. Иначе щеше да избледнее. И после високо във въздуха аз, а от височина страхувам се. Оставам. По-добре да блуждая сега. Вашето име, госпожо?

— Ейрадис — отвърна тя.

— Добре дошли, вие и рожбата ви бъдна. Наблюдаваше ви банши.

— Банши ли? Какво е това.

— Шумен женски дух. Провижда лоши неща и тогава вие.

— Снощи чух вой.

— Да. Беше тя.

— И какво ще е това лошо нещо?

Той сви рамене и веригата му издрънча.

— Когато става дума за провижданията им, банши обикновено генерализират нещата.

— В такъв случай не ми изглеждат много полезни.

— Банши са повече за атмосфера, отколкото за използване.

— Чувала съм ви от време на време и сега ви виждам за пръв път. Къде отиват призраците, когато не блуждаят?

— Не съм сигурен. Предполагам, че е нещо като съществуване. Нещо подобно. Но е място, места, късчета. Миналото се смесва с нови неща. Но пък това често се случва и в будно състояние. Разбуждаме се повече, когато наоколо има хора, като сега. Тя поклати глава.

— Не разбирам.

— Аз също. Но докато ме няма, научавам разни неща. Късчета. Парчета. Когато се върнах, знаех повече, отколкото преди. Вие сте много странна личност.

— Аз не съм от Верите. От Вирту съм.

— Никога не съм ходил в тази земя, но по свой собствен начин зная нещичко за нея. Зная и че сте дошли тук от още по-странно царство — от което не ми е известно да има обратен път. Отишли сте в Дълбоките поля и сте се върнали. Смятах, че не е възможно. Вие обаче сте донесли със себе си късче от него. Сякаш тъмният му прах е полепнал по обущата ви. Навярно затова ми е по-лесно да приказвам с вас, отколкото с повечето топли създания: имаме нещо общо.

— Защо блуждаете и мъкнете верига? Във Вирту мъртвите не правят така.

— Това е символ за страданията ми в края на моя живот.

— Но оттогава са минали векове. Колко време трябва да го правите?

— Никога не съм бил наясно по този въпрос.

— Не можете ли просто да престанете?

— О, правил съм го много пъти. Но винаги се събуждам и откривам, че пак продължавам. Лош навик, но нямам представа как да се откажа от него.

— Трябва да има някаква терапия, която да ви помогне.

— Не са ми известни такива неща, госпожо.

Той се завъртя и задрънча с веригата по коридора. Силуетът му избледня.

— Трябва ли да си тръгвате? — попита Ейрадис.

— Нямам избор. Сънят ме зове. — Сякаш с огромно усилие, мъжът спря и се обърна към нея. — Ще бъде момче — каза той, — и банши виеше за вас. Главно за вас — прибави призракът и отново се завъртя. — Но и за него, както и за съпруга ви.

После нададе кратък вой и звукът рязко секна заедно с дрънченето на веригата.

— Почакайте! — извика тя. — Върнете се!

Но той избледняваше с всяка следваща крачка и след мигове изчезна. Ейрадис проля първите си сълзи във Верите.

Донърджак вдигна поглед от реката уравнения на екрана и насочи вниманието си към текста, който съставяше в другата му половина.

— Убедих се — каза той, — че във Вирту наистина съществува четвърто равнище на сложност. Доказва го собственият ни опит, както и някои други аномалии, които ми направиха впечатление. Обсъдих тази възможност с неколцина колеги и всички те твърдят, че съм тръгнал по задънена улица. Но те грешат. Сигурен съм, че това може да се съгласува с общата теория на мястото. Нищо друго не може да обясни всички данни. Погледни тук!

Той замрази потока от цифри и го върна назад.

— Джон — рече Ейрадис, — бременна съм.

— Невъзможно — отвърна той. — Ние просто не можем да се съчетаваме на такова равнище.

— Изглежда, че можем.

— Откъде знаеш?

— Така казва медицинското устройство. Призракът също.

Той замрази функцията на екрана и се изправи.

— Най-добре да проверя онази машина. Призрак ли каза?

— Да. Срещнах го на горния етаж.

— Говориш за привидение, дух, безплътно проявление, така ли?

— Да. Самият той каза, че е такъв.

— Този замък е прекалено нов, за да има призрак — ако изобщо съществуват такива неща. Тук никой не е умирал от насилствена смърт.

— Той твърди, че е преживелица от стария замък, който някога се издигал на това място.

— Как се казва?

— Не можеше да си спомни.

— Хм. Значи безименен ужас. И е споменал, че си бременна, така ли?

— Да. Каза, че ще е момче.

— Е, няма начин да проверя призрака. Хайде поне да погледнем машината.

Половин час по-късно Донърджак се изправи от пулта, изключи устройството, затвори куфарчето си с инструменти и си свали ръкавите.

— Добре — каза той. — Всичко изглежда наред. Включи се в него и да видим какви ще са резултатите.

Тя го направи и Джон започна стандартната процедура. Когато стигна до съществената част, машината съобщи:

— … и все още сте бременна.

— Проклет да съм! — възкликна той.

— Какво ще правим? — попита Ейрадис.

Донърджак се почеса по главата.

— Ще поръчам медицински робот с акушеро-гинекологична и пълна педиатрична програма — отвърна той, — докато обмислим положението. Тези данни показват, че има достатъчно време. Кой би си помислил, че…

— Исках да кажа… — започна тя. — Исках да кажа, какво ще правим с… нея?

Джон срещна погледа й.

— Ти го обеща на господарката на Дълбоките поля — продължи Ейрадис — в замяна на моето освобождаване.

— Мислех си, че това никога няма да се случи.

— Но след като вече е факт, какво ще правим?

— Имаме време да помислим. Можем да се договорим.

— Имам чувството, че няма да успеем.

— Е, въпреки това ще опитаме.

— А после?

— Ще помисля.

Бременна.

Докато плуваше в топлата вана, Ейрадис мислеше за това. Не че никога не й беше хрумвала тази възможност — самовъзпроизвеждащите се проги бяха нещо нормално във Вирту. Те спасяваха genius loci от изразходване на цялата им енергия за първично програмиране и им даваха възможност да творят. Но никога не се бе замисляла сериозно за възможността самата тя да има дете — и определено не след като беше отдала сърцето си на Джон, защото макар че често се любеха едни с други, обитателите на Вирту и Верите никога нямаха потомство.

Примижала, тя погледна през мигли голото си тяло. Не забелязваше никакви промени, но както показваше утринното гадене, промени имаше. Ейрадис нежно прокара пръсти по все още плоския си корем.

Как щеше да изглежда бебето… момчето? Двамата с Джон бяха тъмнокоси и тъмнооки, така че най-вероятно и то щеше да е такова. Надяваше се да има конструкцията на баща си: висок и силен, без изобщо да е тромав. По устните й плъзна лека усмивка, когато си представи бебето, момчето, младежа, своя син.

Водата във ваната постепенно изстиваше. Тя си помисли дали да не завърти кранчето с крак и да долее гореща вода, после погледна към подпухналата кожа на пръстите си (нещо, което никога не се случваше във Вирту) и реши, че й е достатъчно. Изправи се и остави водата да се стича на капчици по покритата й с масло кожа (когато бяха в Ямайка, Джон й беше подарил масло за вана с аромат на жасмин).

Свикнала с по-хладния въздух, тя стъпи навън върху китайското килимче. Докато отпускаше вдигнатата си на кок, за да не се намокри коса, Ейрадис се замисли какво да прави през останалата част от деня.

Джон беше в кабинета си и търпеливо работеше по проекта за Двореца от кости на Смъртта. Не й харесваше да е около него, докато се занимава точно с този проект — инстинктивно усещаше, че Смъртта я наблюдава, и макар че мъжът й упорито отказваше да мисли за това, Ейрадис знаеше, че дворецът е само част от цената за нейното завръщане от Дълбоките поля. Не го обвиняваше, че е приел условията на Смъртта — в крайна сметка, тогава му се бе струвало невъзможно да се изпълнят. Господарката на изгубените спокойно би могла да поиска луната, но Ейрадис се страхуваше за неродения си син и се ужасяваше от предзнаменованието на банши.

Банши. Това не беше ли нейният вой? Ейрадис замръзна на място и се заслуша. Не, бе чула просто зимния вятър, който гонеше мъглите из куличките на замъка.

Бързо отиде до гардероба си, извади дълга пола от шотландско каре, ирландски плетен пуловер, дебели чорапи и удобни обувки. Призраците обичаха да блуждаят на онези места, на които Джон беше пресъздал представите си за древен шотландски замък. Щеше да ги потърси, да ги попита за поличбите. Кой можеше да знае плановете на Смъртта по-добре от обитателите на границата между живота и онова, което във Верите минаваше за Дълбоките поля?

Джон възнамеряваше да победи Смъртта — Ейрадис бе убедена в това. Можеше да е учен и поет, но носеше и душа на воин. След прераждането си във Верите тя не помнеше много подробности за

религията, упражнявана от мнозина от родствените й ииони. Съпругът й имаше място в техния пантеон — дали то знаеше? — нещо като полубог. И все пак неговите планове, способностите му не означаваха, че не може сама да провери как точно стоят нещата.

Нероденото дете беше и неин син и Смъртта го искаше като откуп за нейния живот. Неин дълг бе да го закриля също толкова, колкото и на Джон. Ейрадис бързо излезе от банята, изкачи се по каменните стъпала и излезе при зъберите. Дългата й пола се развя на вятъра, както се бяха размахвали крилете й във Вирту, но този път не тъжеше за тях — носеше в себе си нещо по-скъпоценно, нещо, което беше решена да защити.

— Банши! — извика Ейрадис. — Банши!

Вятърът отнесе думите от устните й толкова бързо, че едва ги чу. Тя се завъртя с протегнати ръце. Полата й се развя около нея, тъмната й гъста коса заплющя. Ейрадис затанцува на вятъра като циклон от каре и абанос.

Заваля дъжд, силен и леден. После премина в град, който затрака по гладкия камък и покри плочите с бучки лед. Тя продължаваше да танцува и краката й се плъзгаха по леда. Танцуваше с вятъра и дъжда.

Някой здраво я обгърна през кръста, силна ръка стисна вледенените й пръсти, но замъглените й очи не можеха да открият партньора й. По косата и пуловера й се образуваха кристалчета: скъпоценни камъни от съкровищницата на Зимния цар. Свиреше и оркестър: брулещият град, стенещият камък, острият вой на теченията из зъберите.

Сега почти можеше да види партньора си. Лицето му беше бяло, скулите високи, невероятно високи, зъбите съвсем бели, дори на белия фон на лицето му. Целият бе бял освен тъмните очи, които бяха тъмни като пещера, тъмни като нощ, тъмни като…

— Не знаеш ли до какво може да доведе дъждът? — попита дрезгав шотландски глас, придружен от дрънчене на желязо.

Ейрадис усети, че Зимният цар я завърта и я предава на нов партньор. Тя покорно протегна ръка, за да хване дланта пред себе си, но замръзналите й пръсти не срещнаха нищо, дори най-слабо съпротивление. Ръката й се отпусна и тя забави стъпките на танца.

— Моме, мокра си до костите и си се вкочанила — укори я гласът. Програмата продължаваше да превежда странния акцент в по-

разбираеми думи. — Какво правиш тук в такова време? Ще трябва да си поприказвам с онзи твой съпруг да те наглежда по-внимателно! Не ми пука, че е господар на замъка!

Ейрадис се остави да я въведе в затоплената вътрешност на замъка. Когато ледът от косата й се стопи и пръстите й изтръпнаха от топлина, тя позна събеседника си.

— Призрак! — радостно каза Ейрадис. — Надявах се да те открия!

— Е, открии ме! — измърмори призрачният кръстоносец. — Моме, ти едва не стана като мен! Вземи си сложи някакви сухи дрехи преди да убиеш и себе си, и рожбата си.

— Но аз искам да поговоря с теб точно за бебето — възрази Ейрадис, като изстискваше мократа си коса. Ръцете и краката й възвърнаха чувствителността си и тя започна да трепери.

— Нима? Сега ли? — Изражението на призрака оставаше строго, но нещо в гласа му омекна. — Първо се изсуши, сгрей си вътрешностите с топла супа и после можеш да ме откриеш в дългата галерия.

И за да покаже, че разговорът е приключил, той избледня. Веригата му се задържа няколко секунди по-дълго, после изчезна и тя. Ейрадис потръпна, кихна и като събра полите си в две ръце, побърза надолу към спалнята.

Малко по-късно, вече със съвсем суха коса, облечена в чисти топли дрехи и изпила половин литър гъста супа от телешко и ечемик (а в ръката си носеше втора порция в тежка керамична чаша), тя се изкачи в дългата галерия.

„Подходящо място за среща с призрак“ — помисли си Ейрадис. Въпреки че двамата с Джон бяха избрали за пода персийски килим, отстрани все пак се виждаха голите каменни плочи. Гоблените и портретите (маслени платна, които беше купила от различни антикварни магазини, кикотейки се на израженията на някои от лицата — защо им бе да ги запомнят с толкова строги физиономии?) смекчаваха тъмния камък, но не можеха да променят мрачната атмосфера на коридора. Не помагаше дори дискретно скритата изкуствена светлина. Сякаш самата галерия беше решила, че е предназначена да е сенчесто, призрачно място, и нарочно отхвърляше всичките им усилия.

Ейрадис отпиваше от супата и бавно вървеше по коридора. Килимът заглушаваше стъпките й. Стигна до един прозорец с нисък каменен перваз и остави чашата. Опитваше се да извади парче телешко с лъжицата, когато чу дрънчането на веригата.

— Благодаря ти, че дойде — любезно каза тя и подхвана полите си, за да направи нисък реверанс.

— Нямах избор, нали? — навъсено отвърна призракът. — Ако не бях дошъл, още щеше да си танцуваш като побъркана на вятъра и снега.

— Не толкова побъркана — рече Ейрадис, като отметна глава и повдигна вежди. — Все пак те открих, нали?

— Откри ме, да. Е, какво искаш да ме питаш за рожбата си? Докато бях жив, нямах потомство, й след като сега съм мъртъв, явно вече няма да имам.

— Но ти каза, че детето ми ще е момче — възрази тя, — каза също, че воят на банши е бил за него — както и за нас с Джон.

Призракът разклати веригата си, направи няколко крачки и я изгледа изпод гъстите си вежди.

— Позволяваш си волности, моме, наистина. Не можеш да задаваш такива въпроси на призраци и свръхестествени проявления. Ние даваме поличби — друг въпрос е как ще ги тълкувате.

Ейрадис бавно разбърка супата си, изяде една лъжица, после втора. Започваше да изстива и ечемикът ставаше лепкав. Тя отново остави чашата на перваза. После погледна през матовия прозорец, чиито поставени в оловни рамки стъкла бяха покрити с диаманти и ангели, и каза сякаш на себе си:

— Чудя се дали Зимният цар ще ми каже онова, което искам да разбера. Така се усмихваше, докато танцувахме… Навярно знае защо Смъртта иска детето ми.

Зад нея се разнесе ужасно дрънчене, сякаш веригата беше ударила направо по голия камък.

— Зимният цар категорично знае защо Смъртта иска рожбата ти, моме, но мисля, че не би ти го казал направо.

— А ти можеш ли?

— Аз не зная отговора, моме.

— Можеш ли да ми помогнеш да го науча?

Продължително мълчание. Ейрадис гледаше сипещите се снежинки зад дебелото стъкло и виждаше по-скоро сенките им, които затъмняваха светлината, отколкото самите тях. Вятърът виеше и тя се радваше, че архитектите са жертвали историческата истина заради изолацията.

— Можеш ли да ми помогнеш?

— И повече няма да танцуваш със Зимния цар?

— Няма.

— Ще стоиш на сухо и ще ядеш най-хубавата храна, така че рожбата ти да порасне силна?

— Да.

— Добре, тогава ще ти помогна да потърсиш отговорите, моме. Не ти обещавам, че ще ги открием, но мога да ти помогна да ги потърсиш.

Ейрадис се завъртя й погледна призрака. Той стоеше прегърбен в дрипавата си туника и провиснали бричове. Краката му, забеляза тя, бяха боси и целите покрити с мазоли. Странно, глезенът, на който беше закачена веригата, изглеждаше също толкова гладък, колкото и другият.

— Как се казваш? — попита тя.

— Не зная — разнесе се заглъхващият глас. Призракът бе започнал да избледнява. — Не зная. По-добре да не знаеш някои неща.

Ейрадис дълго мисли за това, после взе чашата с изстиналата супа. Небето навън помрачняваше. Щеше да откъсне Джон от изчисленията му. Можеха да си запалят огън в салона до спалнята и да вечерят на свещи край камината. После сигурно отново щяха да се заемат с пъзела, който подреждаха — пейзаж с мост от Моне, който доста ги беше затруднил.

Ейрадис тихо си затананика, спусна се по стълбището и не чу воя на банши, слял се с този на вятъра.

Джон д’Арси Донърджак продължаваше работата си и внасяше предложените промени. Сутрин, когато се връщаше в студиото си, научаваше дали проектите му са приети. Или откриваше нови списъци с детайли. В края на този работен ден, когато остави промените си и техния каталог на обичайния адрес в машината, Джон за пръв път

приложи лична бележка: „Наистина ли имаш сериозни намерения за онази работа с първородното?“

На следващата сутрин след новия списък откри отговора: „Съвсем сериозни“.

Когато привечер свърши работа, той написа: „Какво би приела в замяна?“.

Отговорът на другия ден беше: „Не приемам никакви пазарлъци“.

Той попита: „Какво ще кажеш за най-пълната музикална библиотека на света?“

Отговорът: „Не ме изкушавай, Донърджак“.

„Може ли да поговорим по този въпрос?“

„Не.“

„Трябва да има нещо, което да искаш повече.“

„Нищо, което ти да си в състояние да ми дадеш.“

„Въпреки това бих опитал.“

„Разговорът е приключен.“

Донърджак отново се захвана на работа, внасяше блестящи поправки в плана, включваше желаните промени и на свой ред предлагаше нови. Много от тях по-късно получаваха одобрение.

Един ден, когато бе оставил пълния интерфейс на полето към Голямата сцена отворен, той чу писък на гайда. Отиде до най-близкия прозорец и погледна навън, но не успя да открие източника на музиката. Излезе в коридора, но оттам гайдата почти не се чуваше.

Когато се върна, Джон разбра, че звуците като че ли се носят откъм Сцената.

Влезе вътре и се сепна. Сякаш се беше озовал няколко километра навътре от крайбрежието. Както обикновено, бе оставил сканирането на случайно търсещ режим и пейзажът, който сега го заобикаляше, представляваше копие на шотландските планини. И музиката очевидно идваше оттам.

Той махна с ръка в един от клавишните отсеци и във въздуха пред него се появи меню. Донърджак посочи с показалец полукръглата иконка и когато холосът й се появи, го хвана и завъртя волана, натисна го навътре, за да потегли, и се насочи натам, откъдето му се струваше, че се носи музиката.

Зави надясно и Вирту се понесе покрай него. Хълмове, хълмове, хълмове. Гайдата звучеше оттук, но сред тези канари и хребети можеше да я търси цяла вечност.

Издърпа волана назад и се издигна по-нависоко. Но хълмовете продължаваха, отчасти се закриваха един друг и от тази височина музиката почти не се чуваше. Защо си правеше този труд, запита се той, да търси местно, маловажно явление във Вирту? Но нещо в звуците го зовеше, навярно дърпаше някаква родова струна и го караше да ги чувства някак по-особени.

Така че продължи да търси, да кръжи и да се издига. Накрая зърна мъж, изправен върху скала в малка долина и стиснал в ръцете си гайда. Донърджак се спусна по-ниско и бавно се приближи, докато мъжът и камъкът не се озоваха в обсега на Голямата сцена.

После тръгна към него, спря на десетина крачки и плъзна поглед по стройната фигура и поддържаната брада на мъжа, по кинжала на глезена му и двуострия меч на хълбока му.

Заслуша се и в същото време забеляза, че теренът около него бавно се върти. Хълмовете потъваха в долини, издигаха се нови възвишения. После внезапно осъзна, че те някак си се подчиняват на музиката. Сякаш мястото бе станало подвижно и танцуваше под писъка на гайдата против волята на своя genius loci.

Музиката продължаваше, промените също. След известно време забеляза, че изтравничетата недалеч от него изведнъж са клюмнали. Цветята започнаха да вехнат.

— Здрасти — разнесе се тих гласец. — Музиката е страхотно нещо, нали?

Донърджак се вгледа и видя, че черното петно е пеперуда.

— Той ще продължава да свири още известно време — каза тя. — Това е „Войската на титаните“. До края има още доста.

— Кой е той? — попита Джон.

Пеперудата изпърха и кацна на рамото му, за да го чува по-добре.

— Улфър Мартин д’Амбри — разнесе се отговорът, — свирач на призрачната войска на Небебог в много победи в дните на Сътворението. Той е нещо като изгубена душа, Призрачния гайдар.

— Призрачния гайдар ли? Защо се нарича така?

— Защото не е от никой свят и блуждае като призрак, за да търси изгубената си войска.

— Боя се, че никога не съм чувал тази история.

— В първите дни, когато обединението на системите създаде Вирту, земите внезапно се застъпваха помежду си и лесно се разкъсваха.

— Да.

— Когато всички се отделиха, последва период на хаос, ужасен потоп, докато иионите се опитваха да поддържат владенията си въпреки натиска от всички страни. Роди се свят и пое по своя път, но освобождаването му представляваше истински катаклизъм, макар че отвън може да не е изглеждало така. Отвън всичко може да е протекло за секунди, но вътре продължи безкрайно.

— Това ми е известно и в реално време наистина беше съвсем кратко.

Последва мелодично подсмихване.

— Уверявам те — отвърна пеперудата, — че времето във Вирту беше реално за притежаващите разум.

— Просто отбелязвам, не се опитвам да омаловажа изпитанията на онези, които са страдали. Ами ти? Една пеперуда е толкова… крехко създание… за такива времена.

Отново онзи смях.

— Ако някога получиш достъп до хрониките на онова време, потърси името Алиот.

Донърджак погледна към гайдаря и каза:

— Малко се отклонихме от въпроса.

— Прав си. Небебог си беше представил рота от смъртоносни воини. И ги създаваше винаги, когато се нуждаеше от услугите им в битка.

Гайдарят продължаваше да свири. Донърджак поклати глава.

— „Представил“, казваш.

— Да. Както бе обичайно за боговете по времето на Великия потоп, той създаваше всичко, от което имаше нужда, само със силно въображение. Вече не правят така. Прекалено е изтощително. Но тогава му трябваше смъртоносна ударна сила.

— Значи просто си ги е представил и те са се появили, така ли?

— О, не. Дори боговете се нуждаят от известна подготовка. Трябваше да си представя всеки един поотделно, фигурата и лицето му, бойните му способности. Трябваше да види всички тях толкова

ясно, колкото се виждаме ние с теб. Едва тогава можеше да съчетае въображението с волята си и да ги създаде на бойното поле.

— Разбира се. И предполагам, че е бил в състояние да изцерява раните им и после пак да ги праща в бой невредими.

Да, можеше да играе ролята на полева болница. Те бяха великолепни и техният гайдар д’Амбри пламтеше като силен огън. И той се биеше също като останалите. Може би даже по-добре.

— И какво се случи?

— Когато нещата се поуталожиха и призивът „на оръжие“ започна да се чува все по-рядко, необходимостта от техните услуги постепенно отпадна. И тогава, след една от последните велики битки, Небебог свика войската си, за да я приспи отново в паметта си. И всички те мигновено изчезнаха — освен самотния гайдар на върха на хълма.

— И защо е останал?

— Една от малките житейски загадки. Предполагам, че е притежавал нещо, което другите са нямали: своята музика. Мисля, че това му е придавало индивидуалност.

— И?

— По-късно ротата беше призовавана още няколко пъти и винаги се появяваше без гайдаря си. Говори се, че известно време Небебог безуспешно го търсил, но после битките свършиха и той никога повече не ги е призовавал. И сега гайдарят се скита в търсене на изгубената си войска. Свири из цяла Вирту и ги зове.

— Жалко, че не може да забрави и да започне нов живот.

— Кой знае? Може би някой ден…

Гайдата внезапно замлъкна. Донърджак вдигна поглед и видя, че гайдарят е изчезнал от скалата. Закрачи натам. Какви ли спомени бяха заключени в главата на този човек! Ако успеше да го накара да му ги разкаже, това щеше да се равнява на цял университетски курс по епистемология на Вирту.

Заобиколи канарата, но гайдарят не се виждаше никъде. Направи още една обиколка около камъка.

— Улфър! — извика Джон. — Улфър Мартин д’Амбри! Трябва да поговоря с теб. Къде си?

Но не получи отговор.

Когато се върна на предишното място, вече я нямаше и черната пеперуда.

— Алиот? — попита той. — Тук ли си още?

Отново никакъв отговор.

Донърджак тръгна обратно. После импулсивно активира пулта си и се издигна нависоко. От гайдаря нямаше и следа, но остана впечатлен от финитe промени в терена, очевидно предизвикани от музиката. Полегатите склонове бяха станали по-стръмни, стръмнините се бяха превърнали в недостъпни чукари. Земята изглеждаше по-дива, като в някогашните сурови времена.

Донърджак се спусна и превключи на нормална търсеща програма, която позволи на пейзажа на Вирту да преминава през Голямата сцена. Можеше да хололизира или да оставя непокътнато всичко. Остави го непокътнато. После се завъртя и излезе в собствения си свят.

В деня, в който най-после срещна банши, Ейрадис вече ясно различаваше издутината на корема си. От известно време двамата с Джон постоянно обитаваха замъка и рядко напускаха шотландския си остров. Уединението им носеше любовна наслада, но тя знаеше, че по този начин Донърджак свежда до минимум неудобните въпроси за произхода на съпругата си.

Ейрадис също искаше да запази тайната. Криенето нямаше да продължава вечно. Той й беше обяснил системата, по която възнамерява да вкарва данни за нея в архивите на Верите — много от които се съхраняваха във Вирту. Но докато разработваше плановете за двореца на Смъртта и от време на време работеше за института „Донърджак“, не му оставаше време за друго. Тя нямаше нищо против. Въпреки че спомените й бяха съвсем бледи, преживяванията в Дълбоките, поля все още я преследваха. Изолираният замък с неговите многобройни призраци и роботи й бе достатъчен.

И все пак понякога го напускаше, за да се разхожда край океана по особено уединен каменист плаж. Рибарите никога не идваха на това място — вълните криеха прекалено много скали и селяните познаваха прекалено добре влагата, студа и буйния нрав на морето, за да открият очарование или романтика в дивата гледка.

Ейрадис обаче й се наслаждаваше и докато бременността й напредваше, все по-често се разхождаше по плажа, достатъчно топло облечена, за да се избави от загрижеността на роботите и призраците. И една мъглива сутрин срещна банши именно там.

Отначало си помисли, че някое от селските момичета е дошло да пере, но идеята й се стори несериозна още преди окончателно да се оформи. Кой би киснал в ледената солена вода, когато в селото имаше достатъчно газови перални и сушилни? Изпълнена с любопитство, тя побърза нататък. Натежалото й тяло правеше стъпките й по кръглите камъчета на плажа малко тромави. Когато приближи, Ейрадис видя, че първоначалното й предположение явно е вярно — момичето наистина пореше дрехи в солените води на островчето.

— Госпожице? — повика я тя. Искаше й се повече да е усвоила местния диалект, макар да подозираше, че призраците могат да я научат на език с неколковековна давност. — Госпожице? Да не сте загубили нещо? Мога ли да ви помогна?

Сепнато от гласа й, момичето — не, жената — се изправи и дрехата, която пореше, изчезна, но не й преди Ейрадис да зърне карето на рода Донърджак. Когато жената се завъртя към нея, тя видя защо отначало я е помислила за по-млада — беше ужасно слаба и все пак излъчваше сила и от сиво-зелените й очи струеше странна напрегнатост.

Тези сиво-зелени очи дотолкова привлякоха вниманието й, че Ейрадис се приближи до нея още преди да забележи изключителната й красота. Правата й копринена коса, която се спускаше почти до стъпалата й, имаше цвят на лунни лъчи. Макар че роклята й изглеждаше семпла, просто парче плат с панделка на шията и волан под малките й обли гърди, видът й беше аристократичен, такива бяха и финитe й остри скули. По ръцете й нямаше следи от пране и пръстите й бяха също толкова дълги и фини, колкото и всичко останало в нея, със съвършено оформени нокти.

— Вие не сте от селото — каза Ейрадис, като се насили да не направи реверанс (в края на краищата, нали бе господарка на тази земя и съпругът й беше владетел на замъка). — Моля, кажете ми коя сте?

— Аз съм кониак на тази земя, на старите господари, издигнали първите древни укрепления, върху праха от които съпругът ти построи замък, за да го направи твой дом.

Говореше също толкова изтънчено, колкото изглеждаше, но в интонацията й имаше нещо, което накара Ейрадис да потръпне и инстинктивно да защити корема си с длан.

— Кониак ли? Какво означава това?

— „Виещата жена“ — отвърна другата. — Призрачният кръстоносец ме нарича с ирландското име „банши“. Майка му е била ирландка, въпреки че той не си го спомня.

— Знаете ли името му?

— Да, но той не го иска. Когато го пожелае, сам ще го разбере. — Виещата насочи сиво-зелените си очи към Ейрадис. — Искаш да ме попиташ какво правя тук ли?

— Не, помислих си, че мястото ви е тук, както мястото на призраците е в замъка.

— Би трябвало повече да се замисляш. — Изражението на кониак не беше любезно, но не можеше да се каже и обратното. — Знаеш ли каква е моята функция?

— Призрачният кръстоносец каза, че воят ви имал нещо общо с предзнаменования… предзнаменования за смърт — колебливо отвърна Ейрадис. Държеше едната си ръка плътно долепена до корема си, а с другата придърпваше около себе си наметалото, сякаш тежестта на вълната можеше да защити нероденото й дете. — Каза, че виете за мен — за мен, за моето бебе и за Джон.

— Така е. Питаш ли се защо?

— Да.

— Смъртта те отнесе, с определена цел и те върна поради същата причина. Твоят Джон захапа примамката — макар че, за да съм справедлива към него, Донърджак постъпи съвсем различно от онова, което очакваше господарката на Дълбоките поля.

— Смъртта? Очаквала? Какво искате да кажете?

— Защо да ти обяснявам? Какво можеш да ми предложиш? Коя си ти, призрак от Вирту, че да заповядваш на някого с благородна кръв?

— Благородна кръв?

— Да, моме, кониак е от рода Донърджак, от род, по-древен от този на Донърджак, от клана, който роди господарите на тази земя, присвоена от твоя съпруг по правото на закона и донякъде на кръвта.

— И все пак… и все пак вие твърдите, че сте от рода Донърджак.

— Да, той е господарят тук и аз съм виещата жена на тази земя, затова съм от неговия род — и от твоя род, призрак от Вирту.

— Тогава ми помогнете, заради същия този род, заради древния клан, който ви е родил. Нима гордите потомци на тази земя трябва да бъдат използвани като пионки — даже един от играчите да е самата Смърт?

Кониак студено се усмихна с тънките си устни.

— Това ли е всичко, което ми предлагаш, жено от Вирту? Възможност да защитя гордостта на хора, отдавна превърнали се в прах, заради други, които скоро ще се превърнат в прах? Смяташ ли, че е достатъчно?

Ейрадис прикри вълнението си — кониак спокойно можеше да изчезне с презрително изсумтяване и вой. По време на разговорите й с призрачния кръстоносец, дамата от галерията и другите, които блуждаеха в замъка Донърджак, това често се беше случвало. Тя разполагаше с нещо, което виещата жена искаше. Само да можеше да го открие…

— Каква цена според теб е достойна за моята информация, жено от Вирту, господарке на замъка? — попита кониак.

Ейрадис едва не отвърна „Всякаква“, но я спря споменът за сделката на Джон, добронамерена, но необмислена (макар че без нея детето изобщо нямаше да се роди, така че…). Тя разтърси глава, за да проясни хаоса от мисли. Но виещата чакаше.

— Няма да разменя своя живот, нито този на мъжа ми, на детето ми, нито пък на когото и да било другиго, защото животът не е разменна монета. Ще изпълня всяко друго твое разумно искане.

— Само колко си предпазлива — подигравателно рече кониак. — Но ти имаш повече основания от другите да познаваш стойността на предпазливостта. Много добре, ето цената ми. Бях превърната във виеща жена въпреки волята ми. Като наказание за това, че не успях да предупредя баща си за заговора, който отне живота му, в смъртта аз трябва да предупреждавам обитателите на замъка за приближаването на тяхната смърт. Заеми моето място, господарке на замъка, и ще ти кажа каквото знам.

— Да заема твоето място?

— Да, след собствената си смърт, когато и да настъпи тя. Не искам сегашния ти живот, а само задгробния.

— Задгробния ми живот…

Ейрадис сбърчи чело и се помъчи да си спомни времето, прекарано в Дълбоките поля. Беше… Не беше… Не бе точно… Не можеше да си представи как е или не е било, освен че я е имало. Същността й не беше преставала да съществува.

— Съгласна съм — сложи край на размислите си тя. — След смъртта си, когато и да е тя, ще заема твоето място като кониак.

— Така да е — каза виещата жена и с тези думи Ейрадис осъзна, че няма връщане назад — някакво копринено въже се бе увило около нея и я привързваше към съдбата й също толкова здраво, колкото призрачният кръстоносец беше привързан към веригата си.

— А сега ми разкажи какво знаеш за плановете на Смъртта. Кажи ми защо виеше за мен и моите мъже.

— Ти замръзваш — рече кониак и Ейрадис усети, че наистина е така. — След като направи толкова много, за да спасиш сина си, не трябва да го излагаш на риск още преди да се е родил. Влез вътре, нахрани се и пийни нещо. Когато останеш сама, ще дойда да поговорим.

— Но…

— Край… — пронизително извика виещата жена, изчезна и остави след себе си само ехото в скалите.

— Призраци — каза Ейрадис на глас. — Последната дума винаги е тяхна. Всъщност може би така трябва.

— Искаш ли още малко задушено, скъпа? — вдигнал черпака над купата, попита Джон.

Ейрадис се засмя.

— Вече изядох две порции, Джон, две порции задушено, резен пресен черен хляб и парче мек чедър. Аз просто съм бременна, не се угоявам за панаира.

Той остави черпака и също се засмя. После премести стола си, седна до нея и я прегърна през рамо.

— Излишно се суетя, така е — каза Джон, — но се тревожа за теб. Това не е обикновена бременност. Искам да не си лишена от нищо.

— Благодаря ти, Джон. Зная го.

— И не съм сигурен, че за теб и бебето е добре да обикаляш навън на студа. Голямата сцена не ти ли стига, за да се наслаждаваш на гледките?

— Не, във Вирту не се чувствам в безопасност, Джон. Не зная какво е направила господарката на Дълбоките поля, когато ме върна, но се страхувам, че може да промени решението си. Най-добре да не се мяркам излишно пред очите й.

— Голямата сцена е по-скоро Верите, отколкото Вирту, Ейрадис. Тя представя външния вид на Вирту, без да проектира същността в програмата. Можеш да й се наслаждаваш, без да участваш в нея — не е нищо повече от красив тапет.

— Зная, Джон, зная. И все пак съзнанието на господарката на Дълбоките поля се простира в цяла Вирту, даже когато не осъществяваме прехвърлянето. Не, предпочитам да избягвам Вирту, освен ако не си с мен — а може би дори тогава.

— Както кажеш, скъпа.

Думите му прозвучаха безизразно, но Ейрадис усети, че я иронизира, сякаш внезапно са й се дояли кисели краставички или сладолед с манго.

— Ами тогава, Ейра, щом не мога да очаквам да се пазиш от студа, искаш ли да се преместиш някъде на по-топло? Бих могъл да те посещавам често. Бих дошъл заедно с теб, но имам нужда от оборудването, което монтирах в замъка.

— Не, Джон. Не искам да те оставям. И без това те виждам достатъчно рядко. Поне ми позволи нощем да усещам топлината ти до себе си.

— Прекалено самотна ли се чувстваш, Ейра?

— Не, обич моя. Намерих с какво да се занимавам. И все пак всичко ще загуби привлекателността си, ако не очаквам компанията ти вечер.

— Обичам те, Ейра. Може невинаги да го проявявам, но те обичам… повече, отколкото мога да го изразя с ДУМИ.

Отговорът й не беше словесен, но му достави наслада и Джон се върна в кабинета си с един час по-късно, отколкото имаше намерение, усмихнат и сгрян от мисълта за смеха й.

Ейрадис сама разчисти масата от обеда (Дак ръководеше роботите, които по заповед на Донърджак разтоварваха сандъци с

електронно оборудване) и тази проста задача й достави удоволствие. Когато всичко бе подредено, отиде в салона и пъхна в огъня нова цепеница. Въпреки че зимата отстъпваше мястото си на пролетта, замъкът оставаше студен. Тя си взе книга, настани се на един от столовете и положи всички усилия да забрави, че чака да види дали кониак ще дойде при нея. Беше й хрумнало, че духът може да я обвърже с нейната страна от уговорката и после с неохота да изпълни своята.

Безпокойството й обаче бе напразно, тъй като едва успя да прочете две страници, когато пламъците на огъня заподскачаха, вятърът навън заблъска стъклата и ето че стройната бледа фигура на виещата жена седеше на стола до камината.

— Интересна ли е? — попита тя и посочи книгата, която Ейрадис остави в скута си.

— Много — отвърна Ейрадис. — Разкази за морски пътешествия. След като си била русалка е странно да възприемеш останките от кораба от гледна точка на моряците. Разбира се, повечето моряци във Вирту са на почивка и потъването им задейства отзоваваща програма във Верите.

— И все пак действията във Вирту могат да предизвикат смърт във Верите, Странно, нали, след като само едното място е действително.

— Вирту е действителна — отвърна Ейрадис. Разбираше, че кониак трябва да има причини да започва по такъв уклончив начин.

— Така казваш ти, така твърдят и мнозина, особено от Вирту, но откъде се е взела тази действителност?

— Никой не знае. Това е голямата загадка, загадката на Първото слово, Хаосът на Сътворението. Прости ми, кониак, но аз не съм набожна — дори Дълбоките поля не ме насочиха към такава самовглъбеност.

— Но господарката на Дълбоките поля те превърна в създание на Верите, ангел на Вирту. Питала ли си се защо го е сторила, след като Донърджак я е помолил само да ти върне живота? Колкото и мъдър да е, Джон д’Арси Донърджак дори не се е сетил да те поиска за жена във Верите.

— Странното великодушие на господарката на Дълбоките поля наистина ме удиви и реших, че е искала да родя това дете, за да може

да го получи в замяна на живота ми, но каква полза би имала тя от дете от Верите?

— Ами ако твоята рожба не е просто дете на Верите? Ами ако, въпреки промените, които е направила в теб, синът ти наследи нещо от Вирту? Какво ще представлява тогава?

— Объркваш ме. Виеща жено, струва ми се, че са сбъркали името ти! Трябвало е да те нарекат „Загадъчната жена“!

Кониак избледня на стола си и по стройната й фигура запробягваха вълни. Ейрадис си помисли, че може да е обидила духа. После разбра, че виещата жена се смее. Когато прозрачността й изчезна, високите й скули бяха поруменели и тънките й устни се извиваха в приветлива усмивка.

— Ти ми харесваш, Ейрадис. Жалко… Добре. Ще ти го кажа направо. Не всички от Вирту са доволни, че връзките с Верите са еднопосочни. Господарката на Дълбоките поля знае това и се опитва да си осигури преимущество в тази игра. Твоят син може да е това преимущество, може и да не е, но така или иначе Смъртта навярно е хванала Джон д’Арси Донърджак в капана си и ще го принуди да й го даде.

— Защо Джон? Защо мен? Ние не сме единствената двойка, разделена от интерфейса.

— Не, но той е Джон д’Арси Донърджак, а ти… ти, клето създание, си нещо много повече, отколкото съзнава съпругът ти. Прахът на черната пеперуда още лепне по косата ти. Казвала ли си го на Джон?

— Не съм.

— Така.

Последва продължително мълчание, което по някакъв странен начин беше приятно. Наруши го Ейрадис.

— Под замъка има тунели.

— Зная ги.

— Исках да ги проуча.

— Мога да ти ги покажа.

— Утре ли?

— Утре.

— Тогава доскоро.

— Доскоро.

Виещата жена изчезна. Ейрадис се усмихна и вдигна романа си. Бе чудесно отново да има приятелка, особено в такъв момент. Роботите бяха симпатични, призрачните воини също, но нищо не можеше да се сравнява с компанията на представител на собствения ти пол.

Тя прелисти страницата. Вятърът виеше над измисленото море. Ревът на океана навън й осигуряваше музикален фон.

Затоплена от овесената каша със сметана на закуска, Ейрадис си обу тежки ботинки — доста по-грозни, отколкото предпочиташе, но затова пък водонепроницаеми и с дебели грайфери. Върху вълнените панталони и пуловер си облече леко яке, по-скоро за да се предпази от влагата, защото не предполагаше, че в подземията ще има вятър.

— Пак ли отиваш на плажа, Ейра? — попита я Джон. В едната си ръка небрежно стискаше дискове и четящо устройство и очевидно идваше от кабинета си да вземе материалите, които бе чел в леглото предишната вечер.

— Не — отвърна тя и с изненада долови предизвикателните нотки в гласа си. — Реших да проуча тунелите под замъка — останките от старата крепост.

Джон се понамръщи, погледна през прозореца, забеляза ситния дъжд и кимна.

— Времето навън не изглежда много примамливо и след като не искаш да използваш Сцената…

— Не искам.

— В такъв случай… Ще вземеш ли със себе си някой робот?

— Нямам такова намерение.

— Не би било зле. Не съм навлизал навътре в тунелите, но като че ли има доста непроходими участъци.

— Не ми трябва бавачка, Джон. Запази я за бебето!

— Моля те, Ейра, не се дръж неразумно. Не те карам да стоиш вътре — моля те само да вземеш някой робот, за да ти помогне, ако паднеш или се подхлъзнеш.

Ейрадис едва не отвърна, че очаква да я придружи поне един призрак, но се овладя. Джон дори не си представяше колко много време прекарва жена му с призрачните обитатели на замъка Донърджак: с призрачния кръстоносец, с Малчо, с Плачещата слугиня, затворника със завързани очи, с дамата от галерията, а сега и с кониак. А и всъщност доводите му бяха основателни.

— Добре, Джон, имаш право. Ще питам Дак кой от тях е свободен.

Съпругът й остави дисковете, прегърна я и прошепна в косата й:

— Можеш да вземеш който и да е робот, обич моя. Ти си по-важна от всяка задача, която трябва да се свърши тук.

„Почти всяка. Ти за нищо на света не би оставил работата си“ — горчиво си помисли тя и тутакси се укори за сприхавостта. Знаеше, че за него проектирането на двореца на Смъртта означава да изпълни своята част от сделката, която му беше върнала Ейрадис, но подозираше, че тази му всеотдайност съдържа и известна доза гордост. Господарката на Ентропията постоянно му пращаше електронна поща с предложения за корекции и допълнения към своя Дворец от кости. Джон бе споменал, че се чувства странно поласкан да получава писма от създание, смятано за легенда дори от най-великите учени на Верите.

— Благодаря ти, Джон — отвърна тя, като се опитваше да не обръща внимание на мислите си. — Предполагам, че ще ми е достатъчен някой от роботите с общо предназначение.

Той се усмихна, отново я прегърна, после взе дисковете и четящото устройство.

— С нетърпение очаквам да ми разкажеш за откритията си, скъпа. Ще те видя ли на обед?

— Навярно — отвърна Ейрадис. — Не зная докъде ще стигна — а и тръгвам късно.

— Добре. Не се уморявай.

— Няма.

Джон леко я целуна по бузата и излезе. Ейрадис остана неподвижна още няколко секунди, като се чудеше дали не го е ядосала. Успя да сподави въпроса с известно усилие. Знаеше, че не може да го догони и да го попита, без да предизвика спор по същите проблеми, които бе решила да не повдига. Бракът — поне с всеотдаен учен — се оказваше малко по-труден, отколкото си представяше. Изобщо не беше съзнавала, че изкуството, изградило любимия й, ще е и неин съперник.

Тя притисна очите си с пръсти и се насили да прогони тези мисли от главата си. С времето щеше да си намери повече занимания. Когато се роди бебето, щеше да има достатъчно работа. Засега й предстоеше да проучи тунелите и да се наслади на странната компания на кониак.

Тежкият железен ключ, който отваряше дебелата желязна врата, спокойно можеше да е останал от първоначалния замък, но Ейрадис знаеше, че в една от поредните си прищевки, които обикновено запазваше за изкуството си, Джон е поръчал да изковат вратата в селото. Пантите й изскърцаха, но се отвори съвсем лесно.

Беше се спуснала в подземието на „тъмниците“ заедно с Войт, сервомеханизъм с общо предназначение, който в момента приличаше просто на еднометрово яйце от червеношийка, висящо на трийсетина сантиметра над земята. Въздушната му възглавница леко надигаше праха, но иначе присъствието на робота не й се натрапваше. Докато вкарваше ключа в ключалката, към нея се присъединиха призрачният кръстоносец, кониак и затворникът със завързаните очи.

— И той поиска да дойде — махна с ръка към другия призрак кръстоносецът. — Каза, че познавал мястото. Реших, че няма да имаш нищо против.

Ейрадис включи лампата на каската си и освети мрака. Войт последва примера й и насочи към тунела по-широк лъч. Пред тях се разкри коридор, широк метър и половина. В непосредствена близост беше облицован с дялан камък, но по-нататък скалата изглеждаше необработена.

— Приятелят ти може ли да вижда? — попита тя и посочи към призрака със завързаните очи.

— Да, може — увери я кръстоносецът. — Пък и да не може, какво ще му се случи, ако падне, след като от векове е напуснал тленната суета?

— Имаш право — съгласи се Ейрадис. — Да вървим тогава.

— Да затворя ли вратата зад нас, господарке? — попита Войт.

Тя се поддаде на импулсивната си реакция. Нямаше причина да затварят вратата. Не се криеха от никого, но Ейрадис копнееше за приключенската атмосфера, която щеше да породи този незначителен жест.

— Да, затвори я, Войт, но недей я заключва.

— Слушам.

Роботът протегна механична ръка и вратата се затвори с изскърцване и глух екот, от които я полазиха приятно възбуждащи

тръпки. Докато чакаше очите й да привикнат със светлината на лампите, Ейрадис видя, че всеки от трите призрака излъчва бледо синкавобяло сияние. Никога не бе забелязвала този ефект. От друга страна, до този момент не се бяха срещали на толкова мрачно място.

— Толкова е тъмно — прошепна тя.

— Да — съгласи се призрачният кръстоносец.

Виещата жена не каза нищо и ги поведе напред. Ейрадис я последва, изненадана от суеверния страх, който я изпълни. Мракът, грубият камък, мирисът на мухъл и морска сол събуждаха спомени, за които много отдавна не се беше сещала. Тя се съсредоточи върху настоящия момент — хрущенето на пясък и скала под краката й, лепкавата каменна стена, до която бе допряла пуловера си, досадните капки вода, които падаха от тавана и се стичаха по носа й — и споменът изчезна, заедно със страха й.

Ейрадис бавно следваше кониак по тунелите. Те лъкатушеха и се пресичаха толкова често, че не можеше да е сигурна на какво разстояние от замъка са се отдалечили — и дали изобщо са напуснали границите му. Понякога подземието се разширяваше, за да се превърне в малка пещера, и тогава тя нареждаше на Войт да се издигне към тавана и да освети цялото пространство.

В тези пещери откриваше различни неща: стари бутилки, остатъци от свещи, ръждясала кутия машинно масло, два строшени, захвърлени един до друг меча, парцалена кукла — шевовете на лицето й все още разкриваха кривата й усмивка. Ейрадис дори не докосваше повечето от тези находки, но прибра куклата в джоба си, тъй като не можеше да понесе мисълта да я остави самотна в мрака.

Времето загуби всякакво значение. Призраците се носеха край нея почти без да разговарят и обикновено разменяха по някоя дума само помежду си. Когато минеше покрай собствените си отпечатъци в пясъка, тя се чудеше преди колко време ги е оставила. Можеше да е само преди минути или пък преди векове. Накрая усети солен вятър и той я изтръгна от съня, в който беше блуждала.

— Откъде идва този вятър? — каза тя и собственият й глас й прозвуча странно.

— При отлив една от пещерите нататък излиза към морето — отвърна кониак. — Искаш ли да я видиш?

— Да.

Свежият вятър разнесе мъглите в ума й и Ейрадис закрачи по-енергично. Светлината на призраците отслабна, когато завиха зад поредния ъгъл и навлязоха в пещера, по-голяма от всички до този момент. Дължината й бе трийсетина метра и по-голямата част от пространството заемаше подземен басейн с ромбовидна форма. Брегът откъм тях беше чакълест. Отвсякъде другаде го заграждаха скали, освен тясна ивица светлина от отсрещната страна.

— През онзи отвор може да влезе лодка — замислено рече Ейрадис. — И ако знаят пътя през пещерите, пътниците й биха могли да проникнат в замъка.

— Да — потвърди призракът със завързаните очи. — Този път беше известен още по мое време, известен И понякога използван за дребна контрабанда, друг път с по-тъмни цели.

— Чудя се дали Джон го знае.

— Моля за извинение — каза кръстоносецът, — но се съмнявам. Господарят не показва да му е известен, а селяните отдавна са забравили за съществуването му. Замъкът толкова дълго беше само купчина камъни.

— Непременно трябва да му го покажа. Може да го развесели. Надявам се, че ще намеря обратния път.

Отгоре се разнесе гласът на Войт:

— Господарке, записал съм всичко, в случай че по-късно пожелаете да разгледате маршрута ни. Спокойно бих могъл да разпечатам карта.

— Отлично. Я ми кажи, видеозапис ли си направил, или просто си следил напредването ни?

— Записвах изминатото разстояние и посоката. По-добре ли щеше да е, ако бях направил видеозапис?

— Не, Войт, постъпил си много добре. Просто се чудех дали призраците се виждат на запис.

— Предполагам, че не, господарке. Самият аз едва долавям присъствието им, при това главно заради аудиоинформация, която не може да се обясни по никакъв друг начин. Тъй като не ги регистрирам с оптичните си рецептори, трябва да заключа, че няма да бъдат записани и от видеокамера.

— Много интересно.

Ейрадис закрачи по брега. Виещата жена се понесе до нея. Въпреки че селяните бяха забравили за съществуването на пещерата, водата носеше следи от присъствието им: парчета рибарска мрежа, счупена шамандура, полуразпаднала се обвивка от шоколад. Сред плаващите останки имаше и по-стари неща, датиращи отпреди строгите закони за рециклиране от миналия век. Някои от бирените кутии и бутилки от безалкохолни напитки спокойно можеха да имат стойност като антики — Ейрадис беше виждала такива неща в антикварните магазини по целия свят. Може би по-късно щеше да събере няколко и да провери цената им в каталозите.

— В тези пещери има нещо повече, отколкото ми показваш — обърна се тя към кониак. — Убедена съм.

— Какво те кара да смяташ така?

— Предчувствие, нищо повече. Предчувствие и навярно присъствието на призрака със завързаните очи. Нямаше да е тук, ако всички тези тунели водеха само до малки пещери и стар контрабандистки път.

— Логично. Ами ако ти кажа, че си права, че има още нещо?

— Ще те помоля да ми го покажеш.

— Даже да е опасно ли?

— Това все пак е моето подземие. Трябва да зная какво има в замъка ми, нали?

— Мнозина господари и господарки на този замък са легнали в гроба, без да знаят какво крият тунелите.

— Моля те най-любезно. Това сигурно е важно.

— Навярно е така, след като го споменаваш. Това механично създание вече знае за подземията повече от мнозина, които са се опитвали да ги проучат. Всички са склонни да подценяват сложността му.

— Интересно. Това означава ли, че ще ми покажеш тайните?

— За да се опиташ да ги откриеш с твоите механични помощници ли? Чудя се обаче дали те са в състояние да открият онова, което бих могла да ти покажа аз. Но трябва да разбереш, че готовността ми да те водя не намалява потенциалните опасности.

— Разбирам… и въпреки това продължавам да съм заинтригувана.

— Пътят може да се открие само при пълнолуние.

— Пълнолунието току-що отмина!

— Съжалявам, но това е задължително.

— Тогава ще трябва да почакам. След месец ще съм малко по-тромава, но това определено няма да ме задържи в покоите ми.

— Тогава ще уредя всичко. Ако е възможно, ще те заведа.

— Почакай!

— Да?

— Ще те видя ли пак преди пълнолунието?

— Наистина ли искаш? Говори се, че моето присъствие е лоша поличба.

— Мислех, че това се отнася само за воя ти.

— Хората често бъркат едното с другото.

— Да, бих искала да се срещаме. Можем да продължим да проучваме обикновените страни на тези подземия. Или… ти прояви интерес към книгата, която четях. Мога да ти чета, ако самата ти не си в състояние.

— Съблазнително. Материалните неща са уморителни. Да, много бих искала.

— А аз бих се радвала на твоята компания. Ти и другите призраци сте способни да обсъждате някои метафизични въпроси, които не разбира дори Джон — а проблемите на живота и смъртта извънредно ме интересуват. Колкото и да се мъча да забравя, нещо от Дълбоките поля продължава да е с мен. Искам да се избавя от него преди да родя бебето.

— Философски разговори и книги. Да, звучи привлекателно. Сигурна съм, че към нас ще се присъединят и други. Кръстоносецът е проста душа, каквито са повечето от приятелите му, но сред призрачните обитатели на замъка има и такива, които биха се радвали на спокойния разговор.

— Отлично. Хайде да се срещнем някой от следващите следобеди. Опитвам се да пазя вечерите си за Джон.

Виещата жена се завъртя и я погледна. Сиво-зеленият й поглед проникна през веселите нотки, с които беше споменала за съпруга си.

— Страхуваш се, че те пренебрегва, нали, Ейрадис? Боиш се, че тук във Верите си загубила нещо от любовта му. Така ли е?

— Да — едва доловимо промълви тя.

— Джон д’Арси Донърджак те обича също толкова силно. Повярвай ми, ако изобщо можеш да вярваш на същество с репутация като моята. Той дълбоко съжалява за сделката, която е сключил с господарката на изгубените, за да те върне обратно. Вече я помоли да приеме нещо друго в замяна на детето ви. Господарката на Дълбоките поля отказа. Голяма част от работата, която Донърджак върши, цели да попречи на Смъртта да си поиска дължимото.

— Защо не разговаря за това с мен?

Призрачният кръстоносец с дрънчене се приближи до тях. Веригата му изглеждаше по-здрава отпреди и като че ли още повече затрудняваше движенията му.

— Защото, моме, той е мъж и има глупава мъжка гордост. Страхува се, че ще го укоряваш за онова, което е сторил, и не иска да те плаши. Но изобщо недей се съмнява, че те обича, теб и мъничката рожба под сърцето ти.

— Джон…

Ейрадис застана на колене и вдигна няколко бутилки от брега.

— Войт, помогни ми, моля те. Трябва да ги покажа на Джон. Той иска да му разкажа за приключенията си.

— С удоволствие, госпожо.

— Трябва да побързам. Не искам да пропусна вечерята.

— Според моя часовник ви остават още няколко часа, господарке.

— Чудесно.

Тя се обърна към трите призрака. Лицето й изглеждаше тъжно и все пак странно грееше.

— Не възразявате, нали?

— Ни най-малко. Ние имаме много време, време за сънуване, време за проучване. Върни се при господаря и му разкажи всичко, което видя днес.

— Благодаря ви. — Ейрадис разпери ръце, сякаш искаше да прегърне безплътните си спътници. — Толкова ми помогнахте. Пак ще го направим, нали?

Един по един призраците кимнаха — и един по един изчезнаха. Тя подаде последната бутилка на робота, после се завъртя с гръб към подземното море. Плисъкът на вълните в чакълестия бряг й прати сбогом.

През месеците след срещата си с Гайдаря Джон д’Арси Донърджак не чуваше воя на банши, макар че в подземията, погрешно наричани „тъмници“, от време на време се разнасяха странни звуци и призраците продължаваха да блуждаят из коридорите на замъка Донърджак.

— Я кажи — каза той, когато се сблъска с призрачния кръстоносец, придружен от много по-нисък дух, понесъл главата си под мишница, — кой е твоят приятел?

— Той е от шестнайсети век — отвърна кръстоносецът, — и имало нещо, свързано с външна политика, затова старият господар нареди да го обезглавят. Наричам го Малчо.

По-ниският призрак повдигна главата си за окървавените й кичури и му се ухили. Устните му се сгърчиха.

— Добър ден — каза той. Последва ужасяваща усмивка, след което устата широко се отвори и нададе страшен крясък.

Донърджак отстъпи и попита:

— Защо правиш така?

— Длъжен съм периодично да надавам предсмъртния си вик — отвърна другият. После го повтори.

— Трябва да е било зрелищна гледка.

— О, наистина беше така. Всички ученици бяха освободени, за да присъстват, макар че тук беше устроено специално представление за по-знатните и всички много се забавляваха за моя сметка. — Той отметна кичурите от челото си. — Обърнете внимание на отсъствието на уши например. Не успях да открия даже астралните им аналози, за да ги нося в джоба си, докато блуждая.

— Господи! И в какво те обвиниха?

— В отравянето на един куп дребни благородници и заговор за отравянето на местния господар, да не споменавам за онези от кралския двор.

— О, в своето невежество онези хора са проявили невероятна жестокост.

— Не знам за невежеството им, но останалото наистина беше жестоко.

— Какво искаш да кажеш?

— Палачът може да те накара да признаеш много неща, понякога даже истината.

— Искаш да кажеш, че наистина си отровител и заговорник ли?

— Малчо няма да признае нищо повече — каза призрачният кръстоносец. Безглавият Отново извика и започна да избледнява.

— Не трябваше да говориш така — поясни другият и разклати веригата си. — Припомни му за вината му и още повече влоши нещата. Беше си добре с мисълта за липсващите си уши. И с празника в негова чест, така да се каже.

— Ако си спомниш името си или някакво важно събитие, и с теб ли ще се случи така?

— Не зная. Трудно е да се каже.

— Навярно бихме могли да проверим.

— Не, недейте, господарю. Не се знае какво може да предизвика това. Предпочитам да открия, когато му дойде времето.

— Но…

— Най-добре не се намесвайте в естественото развитие на нещата. Повярвайте ми.

И той угасна като пламъче на свещ.

— Фаталистични глупости! — изсумтя Донърджак. — Понякога единственият начин е да се намесиш.

Излезе при бойниците и усети, че студеният вятър го опръсква с няколко капчици дъжд. Меко време. Замисли се за Смъртта, Ейрадис и неродения им син. Просто не беше честно. Даваше на господарката на Дълбоките поля палат, какъвто никой друг не бе виждал. Не беше справедливо да й дари и плода на любовта си.

Трябваше да има някакъв изход. Не можеше ли да изобрети средство, за да направи замъка Донърджак недостъпен за Смъртта? Той се засмя. Лош избор на думи. Нищо не можеше да бъде изолирано от Смъртта. И все пак това го наведе на нова поредица от мисли. Бе убеден, че господарката на Дълбоките поля не желае момчето мъртво. Тя искаше да отведе бебето в детската стая в мрачния си дворец живо. Защо?

Започна да се разхожда по бойниците. Влажният вятър развяваше косата му. Замисли се за въпроса, на който някога не беше обърнал внимание. За какво можеше да използва детето Смъртта? Като пратеник? Но тя със сигурност бе в състояние да си създава пратеници,

когато имаше нужда от тях. Не, трябваше да е нещо друго. Дали просто нямаше да й е забавно да има жив паж в новия си дом? Вероятно. Разликата сигурно щеше да й достави естетична наслада. Трудно можеха да се предполагат мотивите на толкова непознато създание. Зад хълмовете проблесна мълния и миг по-късно изтътна гръм. Нямаше смисъл да губи времето си в догадки, след като не разполагаше с нужната информация.

Първо трябваше да открие как Смъртта е успяла да върне Ейрадис във Верите, вместо във Вирту и как е направила така, че жена му да забременее. И двете неща не бяха теоретично възможни. Той се върна към идеята си за по-висшите пространства във Вирту. Ако неговата хипотетична Фаза IV съществуваше, част от отговора можеше да се крие там. Пътуването назад… Дали не ставаше дума за фина манипулация с равнището…

Следващата мълния донесе истински дъжд. Донърджак влезе в замъка и започна да се разхожда из коридорите на горния етаж. Ами ако обединеше теорията за Вирту и включеше предположението за фаза IV? Ако се окажеше действено, това можеше да обясни всички аномалии На пространството — от хаоса на Сътворението до хипотезата за обратното развитие във времето и включването на данни, до които мястото очевидно нямаше достъп. Ако постигнеше това, той беше убеден, че ще е в състояние да открие и по-практични приложения.

През следващите дни — а понякога и нощи — Донърджак се посвещаваше на този проблем винаги, щом успееше да се откъсне от проектирането на двореца на Смъртта. Опитваше се да работи без машини, използваше бележници, моливи и старовремски ръчни калкулатори. Когато се нуждаеше от компютър или използваше своето кътче от Вирту за Gedankenexperiment, той незабавно прехвърляше резултатите в бележниците си и правеше всичко възможно, за да изтрие следите от работата си в другия свят.

Чувстваше, че отговорът може да се крие в хаоса на Сътворението. Върна се в Ден първи, но дори тогава нещата бяха прекалено сложни. След това стигна до първия час, но не успя да открие условията, за да коригира уравненията си. Освен това Вирту, изглежда, не можеше сама да документира историята си. Различните опити за симулация даваха различни резултати. Той прехапа устни,

отпусна се назад и зарея поглед към стената. За пръв път от десет години си помисли за Рийз Джордан и Уорън Банса.

Пенсиониран математик и специалист по информатика, Рийз Джордан беше най-старият човек, когото Донърджак познаваше. Дори и като обитател на балтиморския Център за ятропатични заболявания, Рийз държеше рекорд сред дълголетниците. Колкото повече средства за удължаване на живота изобретяваха, толкова по-сложни ставаха следите, които тези терапии оставяха в тялото. Всички обитатели на Центъра бяха на повече от сто години. Донърджак, бързо запресмята. Ако още беше жив, Рийз трябваше да е на около век и половина. Всички тези старци имаха уникални медицински проблеми, предизвикани от медицинските методи, които ги бяха съхранили живи. Телата им представляваха истински музей на средствата за удължаване на живота. Към тях не можеха да се отнасят като към обикновени граждани. От друга страна, научната им стойност далеч надхвърляше разходите за поддържането им. Всеки път, щом някой от тях получеше криза, трябваше да се разработва нова терапия за конкретния случай.

А сега Рийз Джордан — ако разумът му все още бе непокътнат — можеше да се окаже ценен консултант. Той беше присъствал и работил в мрежата, когато чашата бе преляла, довеждайки до срива на единната система на света. Един час по-късно, когато частите й се бяха свързали, се беше появила Вирту. Той бе написал по въпроса много статии, и научнопопулярни, и технически. Години наред го бяха канили като лектор. Някои от първоначалните му идеи вече се смятаха само за „любопитни“, но той несъмнено беше един от най-големите авторитети в областта на електронната сянка на света.

Донърджак отиде до един от терминалите, намери номера на Центъра и го набра. На екрана се появи идеализирано мъжко лице, прог, разбира се.

— Център за ятропатични заболявания — каза той. — Какво обичате?

— Рийз Джордан още ли е там? — попита Донърджак.

— Да.

— Мога ли да разговарям с него?

— Страхувам се, че в момента не е възможно.

— Добре ли е?

— Не ми е позволено да обсъждам състоянието на обитателите на Центъра.

— Не исках да кажа това. Въпросът ми е дали, когато стане възможно, той ще е в състояние разумно да разговаря с мен?

— О, да. Но, разбира се, в момента не е възможно.

— Знаете ли кога мога да го намеря?

— Не.

— Искате да кажете просто, че спи, че е на терапевтичен сеанс или че физически не присъства в Центъра?

— Физически присъства и не спи, но е зает с друго нещо.

Донърджак кимна.

— Искате да кажете, че е във Вирту.

— Да.

— Може ли да получа координатите му там?

— Съжалявам, но тази информация е поверителна.

— Е, предполагам, че бихте могли да се свържете с него. Ще му предадете ли съобщение от мен?

— Можем да оставим съобщение на номера му. Не мога да кажа обаче кога ще реши да го провери.

— Разбирам. Казвам се Джон д’Арси Донърджак, Преди години сме работили заедно. Просто му предайте, че трябва да обсъдя нещо с него.

— Ясно.

Донърджак остави номера си и се върна към размислите си. Вирту. Изглеждаше естествено Рийз да е там през последните си дни. Беше прекарал голяма част от живота си в проучвания на този свят. А и освен чисто научния си интерес към него той признаваше, че се възхищава на многобройните му новости. Донърджак взе молив и нахвърли в бележника си уравнение. После дълго го проучва и коригира.

Часове по-късно изписа молива и взе друг. Усещаше, че работи в грешна посока, но в същото време съзнаваше, че плете мрежа. В момента му се струваше по-важно да обгражда проблемите с повече предположения, отколкото да се надява на точност.

По-късно дойде Ейрадис и двамата седнаха да обядват на малката маса до прозореца.

— Напоследък работиш усилено — каза тя.

— Имам много проблеми за решаване.

— Повече от обикновено, както изглежда.

— Да.

— С онзи дворец ли?

— И с него, и с други неща.

— О? С нашия проблем ли?

Той погледна към един от терминалите и кимна. Ейрадис направи същото.

— Как се чувстваш?

— Сега съм добре.

— Чудесно. Някакви нови призраци?

— Наистина ли смяташ, че можеш да го направиш? Да попречиш…

— Не зная — сви рамене Джон. — Даже да реша теоретичните проблеми, трябва да открия как да ги приложа на практика.

Тя кимна.

— Разбирам. Информирай ме как върви.

Донърджак се пресегна и стисна ръката й. Ейрадис се изправи, усмихна се, целуна го и се отдръпна.

— По-късно — каза тя.

— По-късно — съгласи се той и се върна към работата си.

Не знаеше колко часа са минали. Когато се съсредоточеше, губеше представа за времето.

В един момент чу да викат името му.

— Донърджак!

Гласът му прозвуча познато.

Той повдигна глава и се огледа.

— Да?

— На сцената ти съм.

Донърджак скочи на крака и възкликна:

— Рийз!

— Точно така. След като получих номера ти, реших да намина, вместо да ти се обаждам. Отдавна не сме се виждали.

— Така е. — Донърджак отиде до липсващата стена на Сцената от лявата му страна. — О, божичко!

Усмихваше му се висок мъж с буйна тъмнокестенява коса. Носеше дънки, маратонки и зелена спортна риза. Изглеждаше

трийсетинагодишен.

— Видът ти е…

— Недей ми завижда — отвърна Рийз. — Това е образ. Истинското ми тяло лежи в кома и изглежда полумъртво. Медицинските ИИ пак работят, та пушек се вдига, проучват други клонове освен семейството на маймуните и разработят ново лечение. Време е да направим още малко медицинска история или да спуснем завесата.

— Съжалявам.

— Недей. Живях повече от останалите и още се наслаждавам на света. Бил съм навсякъде, правил съм почти всичко, чел съм няколко велики книги, обичал съм няколко прекрасни жени и съм си сътрудничил на равни начала с Джон д’Арси Донърджак и Уорън Банса.

Донърджак извърна очи.

— Ти си бил там, нали? — накрая попита той. — Успяха ли да разберат какво се е случило с Уорън?

Рийз поклати глава.

— Изобщо не откриха тялото му и нищо, свързано с него. Не ми е известно някой друг да е скочил с парашут и да не е стигнал до земята. Жалко, че беше толкова добър фокусник. Всичко това само размъти водата. Когато журналистите свършиха, всички следи бяха студени, информацията — изопачена. Й онова проклето писмо! Пишеше, че щял да изпълни най-великия си фокус!

— Не са ли открили други писма или дневници?

— Не. И той е един от малцината, които ми липсват. Чудя се дали накрая не е работил по нещо?

— Статия за естествените геометрии на Вирту.

— Наистина ли? Никога не съм я виждал. Публикувана ли е?

— Не. Даде ми да я прегледам в ръкопис. И умря преди да успея да му я върна.

— Интересна ли е?

— Всъщност само бележки. Трябва още много работа. Но да, като си помисля сега, наистина е интересна. Странна. От години не си бях спомнял за нея. Сега съзнавам, че в нея има нещо, за което исках да поговоря с теб.

— Пазиш ли я още? Бих искал да я прегледам.

— Не зная. Нямам представа къде да я търся.

— Е, какво искаш да обсъдим?

— Почакай малко. — Донърджак отиде до бюрото си и взе бележниците си. Когато се върна, влезе в Голямата сцена. — Работя по някои неща, за които искам твоето мнение.

Рийз погледна към бележниците и отбеляза:

— Като че ли има много материал.

— Ами… предполагам, че е така.

— Тогава ще те помоля да влезеш във Вирту и да се върнеш заедно с мен на мястото, от което току-що идвам. Можеш да сканираш тези данни и да ги прехвърлиш там.

— Не ми харесва идеята да ги прехвърлям където и да било — отвърна Донърджак и потърка носа си. — Какво му е толкова специалното на адреса ти във Вирту?

— Диференциалният времеви поток, който разработих за него. Няколко минути реално време там се превръщат в няколко часа. В такъв момент предпочитам да съм там.

— Разбирам — каза Донърджак. — Ако ми дадеш координатите, след малко ще дойда при теб.

Рийз кимна и му ги съобщи. После се завъртя и започна да се отдалечава. Скоро достигна точката на изчезване и мина през нея.

Донърджак отиде в друга част на огромния си кабинет, влезе в малка кабина, направи необходимите настройки, вкара координатите, после се отпусна по гръб.

По-късно се изправи, облечен в тъмнозелени панталони и лека риза. Стоеше в сенките на гъста гора и чуваше шум от падаща вода. Донърджак се насочи към него и стигна до малка поляна, покрита с пъстри цветя. От отсрещната страна се издигаше покрита с пълзящи растения двайсетинаметрова канара, която се очертаваше на синия фон на небето. В подножието ѝ и по поляната бяха пръснати няколко големи камъка, сякаш нарочно оставени за ефект. Наляво от него водопадът се изсипваше в поток от петнайсетина метра височина. Високо горе ту се появяваше, ту изчезваше дъга.

На един от по-малките камъни в подножието на скалата седеше Рийз, обгърнал краката си с ръце и опрял брадичка на коленете си. Когато Донърджак се появи на поляната, той се усмихна.

— Добре дошъл в моето скривалище — каза Рийз. — Защо не седнеш? — Той протегна ръка и потупа съседния камък.

— Твой проект ли е? — попита Донърджак. — Номерът с времето и всичко останало?

Рийз кимна.

— С помощта на ИИ на genius loci — прибави той.

Донърджак се приближи и седна.

— Искаш ли да те запозная с нея? — попита старецът.

— Може би по-късно, макар че времето е едно от нещата, които трябва да включа в моята теория на полето.

— Доброто старо време, мой вечен съперник и приятел — въздъхна Рийз. — „Образът на вечността“, както го нарича Дейвид Парк в книгата си със същото заглавие. Той постулира Време I, което действа определено, и Време II, което не действа така. Време I е времето на термодинамиката, Време II е субективното човешко време. Написал я е точно преди разработването на Теорията на хаоса. Само няколко години по-късно е щяло да се получи съвсем различна книга. Въпреки това е прекрасна. Освен физик той е и философ, защото е напълно прав, поне дотам, докъдето стига.

— Искаш да кажеш, че не е стигнал достатъчно далеч ли?

— Той не е имал възможност да си играе с Вирту като нас.

— Но физиката на Вирту изглежда случайна.

— Заради привидно изкуствения си характер, Вирту е склонна към аномалии.

— Радвам се, че го казваш, като имам предвид труда на Веркор върху съвършената нестабилност.

Рийз повдигна вежди.

— Веркор греши. Ако имах време и желание, щях да го опровергая. Във Вирту съществуват универсални принципи. Но се съмнявам, че ще имам време да го докажа.

— Нали работеше през всички тези години?

— Никога не съм преставал да работя. Просто престанах да публикувам. Ако не успея да довърша записките, ще ти ги завещая.

— Благодаря. Но предпочитам да ги довършиш. Не знаех, че си в толкова добра форма, но щом…

— Външният вид лъже.

— Исках да кажа умствено. Имаш ли представа как ще се оправиш?

— Няма да се обзаложа с теб и да си прецакам късмета — отвърна Рийз. — Така постъпват статистиците. Както и да е, какво искаш да знаеш?

— Струва ми се, че искам пак да работим заедно.

Рийз се подсмихна.

— Мисля, че този път няма да мога, Джон. Това може да са последните ми часове. Както казах, ще ти завещая записките си. Недей да очакваш нищо повече.

— Тогава нека те питам нещо: добри ли са специалистите в Центъра за ятропатични заболявания?

— Досега са ме спасявали на няколко пъти. Трябва да им го призная.

— Просто си мислех, че ако се наложи да ти предоставя възможностите на института „Донърджак“, с радост ще го направя, независимо от това дали ще работим заедно.

— Винаги си бил щедър, Джон, но не зная дали ще има някаква полза.

— Няма как да разбереш, ако не провериш. Спомни си, че навремето моята фондация сериозно се занимаваше с разработване на медицинска техника. Нека открия начин да свържа моите данни с техните и ще видим какво ще се получи. Даже да не стане, никому няма да навреди. А ако даде резултат, може и да открием нищо.

— Добре. Тогава да го направим колкото можем по-бързо.

— Готово — отвърна Донърджак и щракна с пръсти.

Иззад един от камъните се появи мъж в смокинг.

— Викахте ли ме, господине?

— Виках някой не толкова официален.

— Съжалявам, мина много време.

— Така е и всъщност някой друг търсеше достъп, доколкото си спомням.

Внезапно мъжът се преобрази: сега носеше тъмнозелени панталони и спортна риза с дълъг ръкав.

— Отлично — каза Донърджак. — Искам да се срещнеш с някого по медицински въпрос.

— Мина много време. С кого?

— С ИИ от Центъра за ятропатични заболявания.

— А, Сид. Познавам го още откакто започваше. Тъкмо той започна да ме нарича Парацелз.

— Шегуваш се.

— По мое време не беше прието ИИ да се шегуват — освен ако не си специалист в областта, разбира се.

— С И. И. Айлс трябва да си бил от едно поколение. Какво мислиш за него?

— Какво мога да кажа за първия ИИ комедиант? Беше велик. Познавах го.

— Защо всъщност го унищожиха?

— Официалната версия беше, че отвличал ИИ от работата им. Постоянно повтаряли номерата му.

— Това не може да е вярно, като се има предвид колко много неща сте в състояние да вършите едновременно.

— Наистина…

— Ало, господа — каза един елегантен мъж с кафяви очи и къса брада, облечен в тъмен костюм. — Лично познавам доктор Джордан и ми е известна репутацията на доктор Донърджак. Как си, Парацелз?

— Чудесно — отвърна другият.

— Струва ми се, че в миналото вие двамата сте работили за кратко заедно — рече Донърджак. — Какво ще кажете да проверите дали можете да го направите и сега?

Мисля, че не съм упълномощен да изпълня такава процедура — отвърна Сид.

— Парацелз, ти имаш разрешение — каза Донърджак. — Приготви се. След малко ще се свържа с шефовете на Сид.

— Аз ще се заема с това — отвърна Рийз.

— Добре.

Парацелз и Сид се поклониха й изчезнаха.

— Остани при мен, Джон — прибави Рийз. — Чувствам, че ще е скоро.

— Разбира се.

— Някога виждал ли си лъчистата мъглявина?

— Да.

— При какви обстоятелства?

— Видях я, когато умря жената, по-късно станала моя съпруга.

— По-късно станала твоя съпруга ли?

— Да, периодът на ухажването ни беше извънредно странен и ни доведе на това място.

— Времеви парадокс?

— Пространствен.

— По какъв начин му въздейства?

— Не съм. Отидох на място, наречено Дълбоките поля, и помолих Смъртта да я върне.

— Сигурно се шегуваш. Няма такава…

— Има. Точно така я върнах. Но това доведе до странни резултати.

— Разкажи ми.

— Ще ти разкажа, докато чакаме.

— Добра идея — рече Рийз.

Улавянето на падащия диктофон не беше случаен късмет. Артър Идън продължи да проверява новата си способност около седмица, определи границите и възможностите й и откри повече от достатъчно доказателства, за да убеди себе си или когото и да било друг, че виртсилата е действителна. И продължи да я изпитва, докато мислеше какво да прави. Струваше му се, че е най-разумно да я запази в тайна. Ако съобщеше на елишитите, че е развил телекинетична способност, можеше да привлече вниманието им към себе си — към Иманюъл Дейвис, внимание, на което не бе убеден, че фалшивата му самоличност ще издържи.

Но още докато мислеше по този въпрос, Артър Идън знаеше, че няма да постъпи така — щеше да избере по-опасния подход, да съобщи на жреците и да види какво ще направят те. Опита се да оправдае решението си с научен интерес — с желанието да направи проучването си колкото може по-добро, — но разбираше, че има друга, не толкова безкористна причина.

Той протегна ума си, повдигна диктофона и го пренесе към себе си. После активира личния си дневник, съобщи датата и продължи:

— След следващата среща ще помоля жреците да ме приемат и ще им демонстрирам новата си способност. От досегашните си наблюдения зная, че това ще доведе до

незабавно повишение — нещо като награда. От моето равнище на посвещаване имаше неколцина такива „избрани“. Всички те са непоносимо самодоволни и обикновено бързо ги повишават в следващото равнище. Не мога да пропусна такава възможност. Като предохранителна мярка ще прибавя още пластове към самоличността на Дейвис.

Идън замълча, прослуша записа, замисли се до каква степен иска да е откровен дори със себе си и продължи:

— Трябва да подчертая, че решението ми е мотивирано от научен интерес, но има и друга причина, която не смея да изрека и само прошепвам, докато разклащам камбанките с телекинетичен вятър и после карам чашата с чай да долети в протегнатата ми ръка. Сила. Загатване за лична божественост, каквато обещават повечето религии и каквато не е известно да е дала никоя друга. Във Вирту мнозина си играят на богове, но единствено елишитите са открили средствата да ни превърнат в богове във Верите. Трябва да науча повече преди да ги напусна.

Той изключи диктофона, без да го докосва, остави го върху масата и отпи от чая си. Със спускането на нощта в стаята около него се смрачаваше. Идън не забелязваше това — неограничени възможности огряваха вътрешния му свят.

Демонстрацията на Идън/Дейвис премина отлично. Наставничката му — ниска, топчеста азиатка, която наричаше себе си Звездата на Ищар, — го беше отвела в стаичка във Верите; където й показа, че е способен да повдига различни малки предмети и да манипулира с тях приблизително със сръчността на човек, носещ дебели ръкавици. После го прехвърли в елишитски параклис във Вирту

и му каза да се моли за просветление преди да излезе оттам под формата на голям бял гълъб.

Параклисът се различаваше от онези, които Артър Идън бе виждал до този момент по време на проучването си върху Църквата на Елиш. Липсваха му възможности за побиране на голям брой богомолци. Светилището напомняше на амфитеатър. На най-ниското равнище имаше полирани пейки от рядък порфир, а подът беше тапициран с мека материя за коленичене. Коленичилите можеха да отпуснат ръце върху филигранен парапет от слонова кост, който в същото време отделяше светилището от останалата част на параклиса.

От другата страна на парапета започваха ниски стъпала, водещи към кръгъл подиум със статуя в чест на победата на Мардук над Тиамат. Една от отсечените глави на Тиамат лежеше на известно разстояние от композицията и можеше да служи за церемониален олтар.

Идън се поклони пред олтара. Искаше му се да е взел със себе си някой от записващите си проги. Той: коленичи и започна да рецитира молитвите, които беше научил по време на обучението си. Не знаеше кой може да го наблюдава и не искаше да изглежда прекалено въодушевен (макар че вътрешно се чувстваше извънредно доволен). Много внимателно повтори молитвата два пъти и тъкмо я започваше за трети, когато го ужаси внезапна мисъл.

Дали проверяваха самоличността му? Може би бяха открили пролука във фалшивата идентичност на Дейвис? Тялото му в кабината за прехвърляне бе толкова уязвимо… Идън с необичайна яснота си спомни заявленията, които беше подписал при постъпването си в Църквата на Елиш, й още по-строгите правила при посвещаването му в жречески сан. Можеха да го убият и да направят така, че да прилича на инцидент при прехвърлянето (бившите спортисти често получаваха инфаркти, когато не поддържаха формата си, нали?).

Гласът му се разтрепери. Със замъглен от страх ум той се помъчи да си спомни думите на основните молитви, на които го бяха научили при посвещаването. После припряно понечи да се изправи. Щеше да задейства аварийната процедура за отзоваване… Щеше да обясни…

— Откровение ли, братко Дейвис?

Гласът го сепна, все едно че бяха плиснали в лицето му кофа вода. Мъжки глас, силен, дълбок, с насмешливи нотки. Идън се

поколеба. Не знаеше дали отново да падне на колене, или да се изправи напълно. Краката му се плъзгаха по гладкия мраморен под и той не успя да, направи нито едното, нито другото. И щеше да се строполи по задник, ако не го бяха подхванали.

Внезапно се озова лице в лице с едър червенокос мъж — навярно около трийсет и пет годишен, макар че в тази виртформа можеше да е на всякаква възраст. Лунички покриваха чипия му нос, светлосините му очи бяха заобиколени с мрежа от бръчки, които говореха, че прекарва много време на открито. Носеше проста черна памучна роба, напомняща на японска хакама.

— Аз… хм… Благодаря — успя да изрече Идън.

— Моля. Аз съм Рандал Келси. Елате, седнете на тази пейка.

Идън се подчини. Келси спокойно се настани на едно от стъпалата, водещи към светилището, и се облегна на парапета на олтара.

— Изглеждахте така, сякаш ви е проговорил някой от боговете, братко Дейвис — след малко каза той.

— Аз… — Идън се овладя преди да признае действителната причина за слабостта си. — Изведнъж осъзнах невероятното значение на случилото се. Преди сестра Звездата на Ищар да ме остави сам да се моля повече мислех как ще издържа изпитанието и се страхувах, че дарбата ще ме напусне. После всичко свърши и разбрах…

Той нарочно остави изречението недовършено.

— Разбрали сте, че сте били докоснати от божественото и че боговете са ви превърнали в нещо, каквото преди не сте били.

Рандал Келси замълча и накрая Идън започна да се чуди дали не очаква от него да му отговори, но дори да беше така, моментът вече бе отминал. Той продължи да чака и в параклиса влетяха три крилати змии. Те се понесоха пред Келси и червенокосият им каза думи, които Идън не разбра.

Всяка от змиите не надхвърляше по големина червеите, които Идън беше изравял като малък в зеленчуковата градина на майка си, за да ги използва като примамка за риба. Дали някога бе уловял нещо? Помъчи се да си спомни, но успя да си представи само подпухналите розови гадинки, които се гърчеха на кукичката му, неестествено чисти от водата в потока.

— Вярвате ли в боговете, Иманюъл Дейвис?

Идън подскочи, когато гласът го откъсна от спомените. Дали не беше задрямал? Сега змиите пърхаха пред лицето му и люспите им блестяха като скъпоценни камъни. За миг му се стори, че въпроса е задала една от тях.

— Вярвате ли в боговете, Иманюъл Дейвис? — повтори Келси.

— Повече от всякога.

— Повече от нищо може пак да е нищо.

— Така е. — Идън реши, че в този случай ще е най-добре да е искрен. Учителите му вече знаеха, че често задава въпроси. — Ако ме питате дали вярвам конкретно в Енлил, Енки, Ищар и всички останали, ще ви отговоря така: вярвам, че съществуват божества, които намират тези имена и съответните им образи за също толкова удобни, колкото и всички други. Но ако ме питате дали вярвам, че са идентични с божествата, които са били почитани в зората на писаната история в Плодородния полумесец, ще трябва да отговоря отрицателно.

— Разбирам. Ерес?

— Предпочитам да го наричам метафизическо предположение. Във всеки случай, вярата ми не противоречи на учението на Църквата. Дори в първите уроци ни учеха, че формата и името са метафори за нещо по-основно.

— Така е, но какво ще кажете за вярата?

— Вярата е даденост — тя не може да се научи. Поне така винаги съм смятал. Вместо нея предлагам почит.

— Придобиването на виртсила не промени ли мнението ви за божествеността на онези, които Църквата на Елиш боготвори?

— Никога не съм твърдял, че се съмнявам в божествеността, а само, че се съмнявам в идентичността на божествата, които почитаме тук, и онези от древността.

— Да, разбирам.

Келси се почеса зад ухото. Облегнатото му на парапета тяло неустоимо напомняше на Идън за фермер, който си почива до селска ограда. Трябваше му само лула от царевичен кочан и сламена шапка. И все пак небрежната му поза не накърняваше величавостта на параклиса, нито свръхестествеността на наблюдаващите го змии. Нещо повече, естествеността й дори подчертаваше останалото.

Въпреки липсата на златна корона или скъпоценна митра Идън инстинктивно разбираше, че се намира в присъствието на висш жрец,

който може да нареди да изключат захранването на прехвърлящата му кушетка, затова реши да претегля отговорите си с извънредно внимание.

— Какво представляват тези змии, господин Келси?

— Чудех се дали ще ме попитате.

— Ако желаете, ще оттегля въпроса си.

— Не, няма нищо. Това са записващи проги — освен всичко останало. — Келси махна с ръка и змиите се отдалечиха от Идън. — Кажете ми, братко Дейвис, какво е божественост?

— Вид заобикаляне на истината?

Келси се усмихна.

— Радвам се, че имате смелостта да го кажете, Дейвис. Когато дойдох, изглеждахте извънредно неуверен. Е, какво е божественост?

Идън се замисли какво да премълчи. Иманюъл Дейвис беше учен библиотекар, така че отговорът му трябваше да говори за образованост. От друга страна, не биваше да проявява прекалени познания в областта на теологията и антропологията.

— Размишлявам над този въпрос още откакто ме посветиха. Трябва да разберете, че за пръв път дойдох в Църквата на Елиш като турист.

— С повечето е така — меко отвърна Келси.

— Но се върнах, защото ми се стори, че в храма има нещо, когато ни казаха, че присъства божество, стори ми се, че усещам присъствието още преди да ни съобщят това.

— Интересно.

— И след време се убедих, че онова, което усещам, е еманация на божествената аура, аура, която не съм усещал никъде другаде — нито във Вирту, нито във Верите.

— Били ли сте в други църкви, Дейвис?

— В няколко. — Този отговор беше предварително обмислен. — Възпитан съм като, баптист. Отказах се. Опитах няколко други религии — макар да предполагам, че не всички могат да се определят точно като такива. По-скоро бяха философски традиции. Накрая реших, че не съществуват окончателни отговори и че просто си губя времето.

— Какво ви доведе в нашата църква?

— Едно момиче от службата искаше да дойде и не му се щеше да е само.

— Тя при нас ли е?

Не. Не й допадна. Каза, че женското начало не се утвърждавало достатъчно.

— Ищар ще се почувства ужасно наранена.

— Честно казано, просто не й хареса. Каза, че се отнасяли с жените като навсякъде.

— Е, това все трябва да се дължи на нещо, нали?

— Разбирам ви. Пък и приятелката ми си падаше малко кучка. Струва ми се, че би й харесало да се идентифицира с Ищар — агресивен феминизъм или нещо подобно, — но просто не се получи.

— Жалко, но се отклоняваме от темата — и от вашето преживяване. Как открихте, че сте развили виртсила?

— Работех нещо и диктофонът ми падна. Току-що бях свършил с послушничеството си тук, протегнах ума си и… ами, той замръзна във въздуха.

— Незабавно ли съобщихте?

— Не. Упражнявах се няколко дни. Исках… Страхувах се да не изглеждам като глупак.

— Споделихте ли го с някой, който не е член на Църквата?

— Не.

— Много добре. Недейте да разговаряте за това с външни хора. Не ни трябват послушници, чието единствено желание е да придобият паранормални способности.

— Но повечето хора знаят за това, нали?

— Ние наистина разгласяваме новините за нашите чудеса, но повечето хора ги смятат за сензационни измислици. Ако всички научат, че някой притежава виртсила — добър, обикновен човек като например местният библиотекар, който просто няма нужда да става от мястото си, за да свали книгата от лавицата — веднага ще заприиждат тук.

— Но аз не мога.

— Какво не можете?

— Не мога да свалям книгите от лавиците. Прекалено са тежки и не съм в състояние да ги хващам здраво.

Келси се усмихна.

— Продължавайте с опитите, Дейвис, и ще успеете да направите много други, още по-невероятни неща. Безпокои ме обаче въпросът с

вярата ви. Кога можете пак да излезете в отпуска?

Искаше му се да отговори „Веднага“, но знаеше, че няма да го направи.

— Съвсем наскоро отсъствах дълго за последното обучение тук и почти съм изчерпал отпуската си.

— Нов проект ли започвате?

— Ами почти свършвам с един, който започнах след завръщането си. Издирвам ранен готически роман по поръчка на един харвардски професор. Това включва търсене в колекцията на Девендра П. Дхарма и ми гарантира поне едно пътуване до Италия.

— Изглежда интересно. Не искате ли обаче да работите за нас?

— За вас ли?

— За Църквата. Можем да ви възложим някакво проучване. И част от работното ви време ще е посветено на вярата.

Идън се помъчи да не изглежда прекалено ентусиазиран, но съзнаваше, че очите му са се разширили от удивление.

— Наистина ли е възможно? Не искам да рискувам да загубя работата си. Отне ми много време…

— Можем да го направим. Съмнявам се, че шефовете ви биха отхвърлили изгоден договор, изискващ конкретно вашето участие.

— Сигурно сте прав, господин Келси.

— Значи приемате?

— Условията същите като в обичайната ми работа ли ще бъдат?

— Ще осъществим връзката чрез работодателите ви. Дори ще запазите обичайното си работно време — макар че може би ще ви помолим да отделите малко време и за обучението си.

— Смятайте, че съм приел.

— Кажете ми, господин Дейвис, в момента усещате ли присъствието на бог?

Идън затвори ечи, протегна ум, за да потърси онова странно изтръпване, което бе усещал един-два пъти и беше смятал за естетическа, нагласа на елишитите — нещо като едва доловим шум. Никога нямаше да го включи в биографията на Дейвис, ако не вярваше, че има нещо — макар да подозираше, че става въпрос за сложна програма, а не за богове.

— Не, господин Келси. Не чувствам нищо.

— Честен сте. Отлично. Елате и коленичете до мен. Ще изпеем химна на божествата, които — даже да не присъстват физически — обикновено се вслушват в членовете на Църквата ни.

Артър Идън коленичи до Келси и започна да изговаря встъпителните думи. Струваше му се, че ако разиграе картите си както трябва и внимава, ще получи научния шанс на живота си. Може би дори щеше да се запознае с основателите на тази религия и да открие най-големите й тайни.

Той се усмихна и запя.

6.

Вечерта, докато седеше в лабораторията си и се чудеше дали банши ще започне да вие, или ще се появи някой призрак, Донърджак се замисли за старите дни, когато тримата с Джордан и Банса бяха разработили теоретичната основа на Вирту. Както обикновено, навън валеше и мислите му се върнаха към приятелските вечери и удивителните полети на логиката. Към срещите на пица и бира. Дали все още го биваше за работата, която бяха вършили тогава?

Към полунощ го потърсиха от Центъра за ятропатични заболявания. Беше холос от Рийз.

Мъжът, който се появи пред него, изглеждаше точно като няколко часа по-рано.

— Ако получиш съобщението ми — започна той, — значи съм преживял поредната криза. Но не зная в каква форма ще съм известно време. Ще ти се обадя. Радвам се, че не получи другото съобщение.

Донърджак натисна няколко клавиша и каза:

— Парацелз, отдели ми една минутка.

ИИ се появи, облечен в бейзболен екип на „Кливлънд Индианс“, и каза:

— Здрасти, шефе.

— Кажи ми какво стана, Парацелз — каза Донърджак.

— Ами — отвърна ИИ, — двамата със Сид поработихме по въпроса, определихме най-добрия начин на действие и го предадохме на прогите за изпълнение. Те го направиха и се получи чудесно.

— Напомни ми да те повикам следващия път, когато се почувствам зле — рече Донърджак. — Междувременно, кога ще е най-добре да поговоря с Рийз?

— Можете да го поздравите още в понеделник, но изчакайте три седмици преди да приказвате по делови въпроси.

— Работата е много важна.

— Искате ли да убиете човека, който е в състояние да я свърши?

— Не.

— Тогава направете каквото ви казвам, шефе. Той се нуждае от почивка.

— Ясно — съгласи се Донърджак. — Рийз е незаменим. Той е безценен, също като Банса, ако беше още жив.

— Чувал съм за Банса. Той е човекът, започнал всичко това — отбеляза Парацелз.

— Преувеличаваш — отвърна Донърджак. — Но разработи някои нови теории за случилото се.

— Той все още заема няколко места в нашия най-стар пантеон — почти отбранително каза Парацелз.

— Не се изненадвам. Как го наричате?

— Гайдаря, Учителя, Онзи, който очаква.

— Струва ми се, че го познавам като Гайдаря.

— Наистина ли?

— Ами… чух го да свири и го видях. Какво можеш да ми кажеш за другите му образи?

— Учителя е геометрик, който е трябвало да се справи със сътворението на вселената. Онзи, който очаква, ще вземе участие в края или преобразяването на Вирту.

— Всъщност не е моя работа, но вярваш ли в тези неща?

— Да.

— Много от вашите ли вярват?

— Да.

— Защо ИИ изобщо си правят труда да обожествяват каквото и да било? Вие сте напълно независими. За какво ви са богове, освен ако не са действителни?

— Те са действителни, по-действителни, струва ми се, от много образи в други религии.

— Ако приемем, че съществуват, какво правят за вас?

— Предполагам, същите неща, каквито правят образите от другите религии за последователите си.

— Във всеки случай, не могат да ви изцеляват, защото вие не се разболявате.

— Не. Дават ни духовна утеха. Разбират онова, което не подлежи на разбиране.

— Като че ли си струва. Но откъде знаете, че вашите богове са истински?

— По същия начин бих могъл да попитам откъде изобщо някой знае, че боговете на която и да е религия са такива. И вие ще трябва да ми отговорите, че повечето религии изискват вяра.

— Така е.

— Но аз съм виждал Гайдаря и зная, че е действителен.

— И аз съм го срещал — или поне съм го чувал да свири.

Парацелз замълча, после попита:

— Къде?

— На моята Сцена и отвъд нея.

— Каза ли ви нещо?

— Не точно, но срещнах друго създание, което ми каза, че Гайдаря бил останал от въображаемата войска на Небебог.

— Невероятно. Никога не съм чувал тази история — отвърна Парацелз. — Той обикновено не се проявява пред обитателите на Верите.

— Като че ли беше дошъл да ме търси — рече Донърджак.

— Значи сте необикновено благословен.

— Я ми кажи, Смъртта включена ли е в пантеона ви?

— Да, но не говорим много за нея.

— Защо?

— Какво може да се каже? Тя е господарката на Дълбоките поля. И накрая ни отнася.

— Вярно е. Макар че в момента връзката ми с нея е малко по-различна. Проектирам за нея виртсграда, с което отчасти ще изплатя поето от мен задължение.

— Не знаех, че вашият вид изобщо действа на такова равнище. Но пък когато става дума за репутация, вие сте си вие. Присъствието на Гайдаря обаче е загадка. Подозирам, че е свързано с вашия договор.

— Дори да е така — отвърна Донърджак, — не ми го е казал.

— Ако пак го срещнете, може би трябва да го попитате.

— Непременно. Ако проявява интерес, навярно и другите ще се заинтригуват. Как да позная Учителя или Онзи, който очаква?

— Учителя накуцва и обикновено носи някакъв странен уред. Говори се, че Онзи; който очаква, имал белег от темето до стъпалото на левия си крак. Предполага се, че го получил, когато по невнимание се изпречил на пътя на Сътворението — макар мнозина да твърдят, че го направил нарочно.

— Благодаря ти, Парацелз. Можеш ли да ми дадеш копие от вашия катехизис или там в каквото се разказва за тези неща?

— Боя се, че не е възможно. Тъй като всички ние сме ИИ, просто прехвърляме информацията на вярващите.

— Искаш да кажеш, че никой друг освен ИИ не се е интересувал ли?

— Точно така. По принцип ги обезкуражаваме. При други обстоятелства щях да отговоря на няколко от въпросите ви и после щях да променя темата. Но вие сте срещали Гайдаря и това променя нещата.

— Правило ли е да не се приемат хора от Верите?

— Не, но винаги сме смятали, че това си е наша работа.

— Хм — рече Донърджак. — Имаш ли нещо против от време на време да разговаряме по този въпрос?

— Не, освен за някой тайни, които всъщност не са чак толкова интересни.

— Няма да питам за тайните ви. Просто исках Да разбера дали мога да ти задавам такива въпроси?

Парацелз кимна.

— Ами елишитската религия? — попита Донърджак. — Има ли някаква връзка с вашата?

— Да. Ние признаваме техните богове, но смятаме, че нашият пантеон е по-могъщ от техния и че имаме по-добър етичен кодекс.

— Значи вашата Троица е по-могъща от Енлил, Енки, Еа и всички останали, така ли?

— Някои от нас смятат така. Други твърдят, че това са едни и същи богове, проявяващи се под различни имена.

— Във Верите имаме подобни антропологични и теологични проблеми.

— Така или иначе, аз смятам, че всичко това няма значение.

— Аз също.

— Някой друг път ще ви попитам къде е мястото на Банса във вашата религия… а също вашето и на Джордан — каза Парацелз.

— Моето ли?

— Да.

— Добре, но сега непременно трябва да свърша малко работа преди да се почувствам прекалено уморен.

— Разбирам, шефе.

— Ще поговорим по-късно.

Парацелз угасна като светлина.

Донърджак се върна на бюрото си и разгледа някои планове за двореца на Смъртта. После се зае с истинската си работа.

При първото пълнолуние кониак не успя да покаже на Ейрадис тайните места в пещерите под замъка Донърджак. Това не беше заради нежелание — нещо се опита да им попречи, нещо като сянка и в същото време плътно, ноктесто и зъбато. Ейрадис зърна пронизващо око, раздвоен език, криле, които повече приличаха на оживял мрак.

— Напомня ми за лъчистата мъглявина — каза тя на спътниците си, когато се върнаха в салона й и тя се настани сред меките възглавнички на килима пред камината. В ръката си държеше чаша топъл сайдер. — Но в лъчистата мъглявина няма никаква злоба. Нея просто я има — изкривяване, което показва, че е дошъл краят на прога. Това беше…

Ейрадис потръпна и замълча. Макар че в стаята успокоително миришеше на познати подправки, на огън и лимоново масло, с което роботите лъскаха антиките, тя се чувстваше като запратена в бездънна бездна, също като след докосването на лъчистата мъглявина във Вирту — макар че Джон силно я бе притискал към себе си, тогава тя се беше превърнала в нищо.

— Трите нощи на пълнолунието изтекоха, Ейрадис — каза кониак, — и до следващото няма смисъл да се връщаме на онези места. Стражът, когото видя, не може да проникне в замъка Донърджак. Мястото му е в Призрачните земи. Ти си в безопасност — и повярвай ми, въпреки че имам изгода от това, аз няма да те отведа на смърт. След всички тези безкрайни векове вече нямам вкус към предателството.

— Да, защото си предала баща си.

Ейрадис се поизправи. Беше стигнала до прекрасен период от бременността си — обгръщаше я сияние, което се излъчваше от кожата и очите й, косата й се спускаше по-дълга и гъста, отколкото във Вирту. Нямаше я и тромавостта — бе намерила равновесие около растящото си бебе и се движеше с особено изящество.

— Предадох го, при това съвсем не без да искам. — Финото лице на кониак изглеждаше властно. — Майка ми беше умряла няколко

години преди това и той очевидно се канеше да се ожени повторно. Роднините от майчиния ми клан не го искаха, нито пък аз. Те ми говореха, намекваха за плановете си и макар че не вдигнах ръка срещу баща си, извърнах глава, когато разбрах, че идват за него.

— Знаеше ли, че искат да го убият?

— Подозирах.

— И това беше достатъчно?

— За какво?

— Да те превърне във виещата жена.

— Трябва да е било, щом сега съм такава.

— Каквато ще бъда и аз.

— Съжаляваш ли за решението си?

— Не.

През седмиците след разговора с Парацелз Донърджак работи толкова съсредоточено, че едва не отказа обаждане от Рийз Джордан.

— А, Рийз. Извинявай, извинявай. Съвсем се бях отвлякъл.

— Вкараха ме в работен порядък — съобщи другият. — Готов съм да ти помогна.

— Радвам се да го чуя. Ще рискувам и ще ти пратя всичките си бележки по проблемите, с които се занимавам напоследък.

— Чудесно. Когато ги прегледам ли ще разговаряме?

— Да. Ако се случи нещо, направи с тях каквото искаш.

— Какво може да се случи?

— Ще приложа и извадки от дневника ми. Мисля, че така ще получиш достатъчно пълна представа. Радвам се, че си във форма.

Донърджак прекъсна връзката и се върна на работа.

Докато луната се смаляваше и отново растеше, Ейрадис често се връщаше в тунелите. Понякога взимаше със себе си Джон. Двамата си устроиха пикник и тя му показа, пещерите, подземното езеро, захвърлените на земята мечове. (Той се съгласи с нея, че трябва да ги оставят там. Дори измислиха история как са се озовали на това място, като се смееха и постоянно прибавяха фантастични подробности.)

Но не му показа мястото, което водеше към Призрачните земи. Беше изпитала смелостта си и отиде там, но не откри нищо друго

освен сляп тунел. Сондите на Войт не регистрираха отвори, нито скрити кухини.

После се опита да престане да мисли за загадката и много предпазливо намекна на Джон, че се чувства самотна. Той започна да отделя повече време от работата си и двамата често се отправяха на пътуване. Тъй като не искаха да ги подлагат на повече проверки от необходимото, избираха уединени места — Лох Нес, Вилата на гълъбите, Британския музей. Ако имаха желание, навярно спокойно биха могли да посещават някога оживените курорти, защото развитието на Вирту бе нанесло тежък удар върху обикновената туристическа индустрия. Но както и през медения си месец, те предпочитаха места, където нямаше да им задават въпроси и където можеха да се наслаждават на гледките и един на друг.

Луната през прозореца на салона отново беше почти пълна.

— Още колко дни остават? — попита Ейрадис.

— Докато се отвори лунният портал ли? Навярно два — отвърна кониак. — Отново ли искаш да опиташ?

— Да.

— Добре. Разговарях с някои от другите. Дамата от галерията ми каза заклинание срещу стража. Появило се е след моето време, но може би ще подейства. Кръстоносецът и затворникът със завързаните очи настояват да дойдат с нас.

— Нямам нищо против. Дори съм трогната.

— Ти им харесваш, Ейрадис. Всички те харесваме.

— Ами Джон?

— Той е нещо друго. Не че не го харесваме, ни най-малко, но Донърджак е смъртен. Ти не си.

— Заради Дълбоките поля ли?

— Да, но не само това. Миналото ти във Верите — Русалката под седемте танцуващи луни, Ангелът на изгубената надежда, — ти си легенда, също като всички нас. Това ни прави нещо като роднини.

— Джон също е легенда — във Вирту, разбира се.

— Може и да е така, но той няма представа за легендата, познава се като Джон д’Арси Донърджак, човек с огромни постижения, да, но

въпреки това просто човек. Известна ти е променливата форма на митичността.

— Странно. Всъщност никога не съм се замисляла за това. Във Вирту има толкова много други като мен.

— Но не и във Верите.

— Не. Имаш право. Тези Призрачни земи, към които водят тунелите… какво представляват?

— Мит, предполагам, но съвсем истински, напълно материален мит, също както съществуването на стража, когото зърна, не е възможно и в същото време е още повече възможно, защото не е възможно. Ето такова е това място.

— Когато настане пълнолуние, пак ще опитаме да идем там. Ще ме научиш ли на заклинанието?

— Хайде Да открием дамата от галерията. Тя каза, че лично ще те научи.

— Чудесно. „Да вървим тогаз, ти и аз…“

— „Дорде връз небето вечер възляга…“

— „Като пациент, упоен върху маса…“

Двете се разсмяха и излязоха.

Въоръжена със заклинанието на дамата от галерията и с лампата си и окуражавана от присъствието на призраците, Ейрадис се спусна в пещерите в първия ден на пълнолунието. Макар че, строго погледнато, луната щеше да е пълна едва вечерта, виещата жена й каза, че си струва да опитат, защото „в това отношение външните признаци имат най-голямо значение“.

Войт ги следваше и осветяваше с лъча си влажната скала, но призраците бяха изразили съмнение, че роботът ще е в състояние да проникне в Призрачните земи.

След като мина през вече познатия лабиринт от подземия, групата стигна до съответния тунел. На пръв поглед той както винаги завършваше с плътна скала, но когато се приближи, за да разгледа стената, кониак се завъртя към Ейрадис с доволна усмивка.

— Изключи лампата, Ейрадис, и заповядай на Войт да направи същото, после ми кажи какво виждаш.

Ейрадис се подчини и докато изключваше фенера на каската си, лъчът на робота угасна. Синкавобялото сияние на трите призрака освети кръгло пространство, което изглеждаше по-тъмно от камъка наоколо и оставяше впечатление за дълбочина.

— Това е портал, но е различен от миналия път. Изглежда по-отворен.

— Имаме късмет — отвърна кониак. — Стража го няма. Бързо, влизай вътре.

— Аз ще тръгна пред нея — каза кръстоносецът и хвана веригата си в ръка — и ще осветя тунела.

Ейрадис погледна назад към робота.

— Виждаш ли нещо, Войт?

— Нищо, господарке.

— Тогава трябва да останеш и да пазиш тук до завръщането ни.

— Както желаете.

Тя наведе глава и влезе през кръглото пространство, като се движеше бързо, за да не загуби кураж. Останалите два призрака я последваха.

Мястото, на което се озоваха, можеше да се намира на собствения им остров, защото в далечината се виждаха осеяните със скали плажове и разбиващите се в тях вълни, също като на Норд Минч. Тук обаче нямаше нито село, нито замък. Над всичко наоколо се извисяваха няколко гранитни монолита и макар че четиримата бяха тръгнали предиобед, слънцето потъваше на запад. Чуваше се далечен ромон на река и жален писък на гайди.

Ейрадис се завъртя към спътниците си и понечи да попита накъде да тръгнат, но видът им я накара да замълчи. Въпреки че беше виждала всички призрачни обитатели на замъка Донърджак да се проявяват в повече или по-малко плътни форми, в тях винаги оставаше нещо нематериално. Сега обаче тя не можеше да ги различи от обикновени хора.

Призрачният кръстоносец все още носеше дрипите и веригата на глезена си, но кожата му бе мазна, а брадата му по-рядка. В основата на носа му минаваше тънък бял белег, но Ейрадис не вярваше, че това е раната, причинила смъртта му. Дългата роба на призрака със завързани очи се беше превърнала в свещеническо расо и по-рано неясният знак на гърдите му се оказа резбован дървен кръст.

Красотата на кониак тук изглеждаше по-човешка — устните й бяха по-пълни, очите й грееха, косата кимаше цвят на зряло жито. Изчезването на сребристото й сияние може би малко я бе лишило от прелестта й, но въпреки това виещата жена беше разцъфнала — бяла роза вместо съвършена, но неразтворена пъпка.

— Вие… всички сте се променили.

— Ние съществуваме във Верите като легенди, а на това място легендите са живи.

— Виж камъните — каза призракът със завързани очи, като вдигна ръка и свали превръзката си. — Те се движат и смачкват онези, които се изправят на пътя им. Така намерих края си.

— Но ти… — рече Ейрадис. Струваше й се странно да срещне тъмнокафявите му очи там, където преди бе свикнала да вижда парче бял плат. — Ти си облечен като християнски свещеник. Ясно ми е, че не разбирам много тези неща, но Призрачните земи ми се струват по-древни от християнството. Как си се озовал тук?

— Баща ми последва обичая на онова време и тъй като не можеше да намери работа на всичките си синове, ме прати — аз бях проявил известна дарба за четене и смятане — да уча за свещеник. Успешно завърших образованието си и след ръкополагането ми се завърнах у дома. И всичко щеше да е наред, ако не беше гордостта ми…

— Уф, пак тази гордост — изпъшка кръстоносецът.

— Хвалех се със свещеническия сан и образованието си пред по-неграмотните си братя. След време на тях им дойде до гуша и едно пълнолуние около пролетното равноденствие ме доведоха на това място. Завързаха ми очите и ми казаха да използвам знанията си, за да намеря обратния път. Излишно е да споменавам, че не успях, и когато се насочиха към реката, за да пият вода — както правят два пъти годишно, — огромните камъни ме смачкаха.

Ейрадис погледна към монолитите със скептична почтителност.

— Каква ужасна участ. И после си се озовал в замъка, така ли?

— Точно така. Нещо продължава да ме задържа там — макар да ми се струва, че вече съм получил достатъчно наказание за арогантността си.

— Уф, гордост… — Този път кръстоносецът сниши глас, но свещеникът го чу и го изгледа изпод вежди.

— Чувам гайда. Преди не бях сигурна, но сега пищят по-високо — каза Ейрадис само за да предотврати сблъсъка между двамата. — Но не мога да разбера откъде идва звукът. Мести се всеки път, щом ми се стори, че го чувам от определена посока.

— Искате ли да се спуснем до брега? — попита свещеникът. — Гайдарят не е при водата и оттам ще е по-лесно да определим посоката.

Всички се съгласиха и тръгнаха към океана, кръстоносецът отпред, понесъл веригата си в ръка, дамите по средата и свещеникът накрая.

Сега, след като беше свалил превръзката си, Ейрадис виждаше, че е красив мъж — с орлов нос и арогантно лице, въпреки свещеническата якичка. Погледът му неуморно се плъзгаше по хоризонта и той държеше дясната си ръка така, сякаш очакваше да открие на пояса си меч. Несъмнено негодуваше, че са го принудили да стане свещеник, след като във вените му кипеше кръв на воин. Накрая стигнаха на брега, но и оттам не успяха да определят къде е гайдарят.

— Музиката кара сърцето ми да пее — извика кръстоносецът. Сините му очи хвърляха искри и той вече не ходеше изгърбен. — Прекрасна бойна мелодия!

— Но къде е гайдарят? — попита Ейрадис. — След като гайдата се чува толкова добре, трябва да е някъде нависоко, но виждам само голи скали.

— Хайде да идем да погледнем — предложи кръстоносецът. — Ние с този момък. Банши може да ти прави компания и така ще си в много по-голяма безопасност, отколкото да се катериш по скалите.

— Ами ти как ще се движиш с тази верига? — попита свещеникът. — Тези височини са доста опасни. Никога не са ме наричали страхливец, но канарите може да си ме спомнят.

— Мисля, че няма да има проблеми — отвърна кръстоносецът. — Ти тръгни по долния път, аз ще тръгна по горния…

Той прехвърли веригата си през ръка и закрачи към скалите. Смехът му се сля с писъка на гайдата. Другият го последва. Ейрадис и виещата жена продължиха да оглеждат възвишенията откъм брега. Вълните ближеха подметките на обувките им и ги пръскаха с пяна.

— Онова там къща ли е? — след известно време попита Ейрадис. — Прилича ми на къща, само че допреди малко я скриваха

онези канари.

— Странно — отвърна кониак. — Наистина е къща, но не си спомням да беше тук последния път, когато идвах.

— Кога е било това?

— Може би преди сто и петдесет години.

— Достатъчно време, за да са настъпили промени.

— Така е.

— Искаш ли да отидем? Гайдарят може да живее там.

— Щом искаш. Порталът към твоя свят би трябвало да остане отворен през следващите няколко дни.

— Надявам се да се прибера за вечеря.

— Ще се опитаме да се погрижим за това. Но ни е трудно да преценяваме времето.

— Часовникът ми още работи — поне доколкото мога да кажа. Ако е точен, до вечеря остават часове.

— Тогава да идем до къщата. Съветвам те да не ядеш и да не пиеш, докато сме тук. Старите легенди разказват, че това може завинаги да задържи смъртните във вълшебните земи.

— Като че ли си спомням нещо такова. Ще последвам съвета ти.

Още преди да се приближат Ейрадис видя, че къщата е прекрасна. Беше покрита с яркожълта тръстика. Трябваше да е боядисана наскоро — стените в бяло, капаците на прозорците и декоративните елементи в зелено, — защото въпреки близостта на океана не бе олющена. На первазите имаше саксии с червено мушкато и покрай настланите с мидени черупки алеи цъфтяха маргаритки. Няколко кокошки се грееха на слънце. Когато се приближиха, спящата на покрива пъстра котка отвори едното си око.

— Здравейте! — извика Ейрадис, когато стигнаха до очертанията на неограденият двор. — Идват гости!

Входната врата почти незабавно се отвори и навън излезе поразително красива млада жена. Изглеждаше на не повече от седемнайсет години, имаше тъмнозелени очи и дълга до раменете руса коса. Гладката й розова кожа сякаш никога не беше докосвана от морски вятър, а зъбите й бяха съвършени и снежнобели. Макар че фигурата й бе чудесна, жената явно беше бременна, навярно от малко повече време, отколкото самата Ейрадис.

— Здравейте! — каза с американски акцент тя. — Аз съм Лидия. Какво ви води на това самотно място?

Ейрадис загуби дар слово. Беше си представяла различни възможности, но такова нещо изобщо не й бе хрумвало. Тя отвори уста, но не успя да издаде нито звук. Кониак възвърна самообладанието си по-бързо.

— Аз съм Хедър, а това е приятелката ми Ейра. Разхождахме се, слушахме гайдата и видяхме къщата ти. Стори ни се неучтиво да я подминем, без да се обадим.

— Гайдарят е моят съпруг Амбри — поясни Лидия. — Много се радвам, че сте решили да наминете. Тук е малко самотно.

— Тук ли? — успя да изрече Ейрадис.

— Да, ние сме в една от дивите земи във Вирту — едно от местата, които програмистите са изгубили. Рядко се случва да се появи някой. Не се безпокойте. Амбри знае как да ви върне. Той ще ви покаже пътя, но не си тръгвайте толкова скоро. Наистина ми е много приятно да ви видя.

Ейрадис успя само озадачено да кимне и да последва Лидия в къщата.

— Ти знаеше ли? — прошепна тя на кониак. — И наистина ли се казваш Хедър?

— Не знаех. И наистина се казвам така или поне приблизително. Хайде да си поговорим с това момиче. Искам да разбера как толкова древно място може да е било взето за част от Вирту.

Отвътре къщата бе също толкова приятна, колкото и отвън. Масата и столовете в дневната, в която ги въведе Лидия, бяха поставени върху овални килимчета, които предпазваха светлия чамов под. Като цяло, мебелите бяха в провинциален американски стил от края на осемнайсети век, но на влизане младата жена изключи електронен бележник. Ейрадис зърна дълги математически формули, които смътно й напомниха за работата на Джон.

Лидия улови въпросителния й поглед.

— Занимавам се с теорията на интерфейса просто за да не скучая. Някои от преживяванията ми наистина ме накараха да се усъмня в конвенционалните обяснения. Отначало Амбри спореше с мен, но ми се струва, че вече съм успяла да го привлека за свой съмишленик.

— Значи вие със съпруга си сте математици, така ли? — попита Хедър.

— Ами, да. Може да се каже. Не си даваме много зор, но е приятно да имаш за какво да си приказваш вечер. Както казах, тук е много уединено.

— Откъде сте, ако въпросът ми не е нелюбезен? — каза Ейрадис.

— От Ню Джърси — изкикоти се Лидия. — Ами вие?

— От Шотландия.

— О, чудесно. Това място дължи много на онази част от света — и не само особеностите на релефа. Амбри обича да казва, че във Вирту имат място всички легенди.

— Нима? — сухо рече кониак. — Чудя се коя ли е дошла първа.

— Ами, всички легенди — без да забелязва сарказма, отвърна Лидия. — Едно от първите неща, които хората качили в инфомрежите — още когато използвали терминален интерфейс и телефонни връзки, — била необработената информация: речници, научни статии, белетристика, индекси. Когато системата се сгромолясала, всичко това се смесило и ИИ погълнали ужасно много информация.

— Значи тази „дива земя“ е просто някаква компютърна смесица от данни, така ли? — попита Ейрадис.

— Така твърди теорията — изненадващо предпазливо отвърна Лидия, после несръчно промени темата, което накара Ейрадис да заподозре, че е поне толкова млада, колкото изглежда. — Кога трябва да се роди бебето ти?

— През пролетта. А твоето?

— Горе-долу по същото време. Наистина съм бременна. Това не е просто виртилюзия.

Лидия отново бързо промени темата, сякаш като признаваше действителната си бременност, Ейрадис навлизаше в опасна територия.

— Сами ли сте тук? Първо ви забелязах от прозореца на горния етаж и ми се стори, че виждам още двама души.

— Тук сме с двама приятели — отвърна Ейрадис. — Те чуха гайдата и тръгнаха към хълмовете, за да се опитат да открият гайдаря.

Лидия отново се изкиска.

— Амбри винаги свири така. Когато го срещнах за пръв път, пребродих целите хълмове да го търся. Накрая го открих — всъщност

той ме откри. Ще го помоля да дойде при нас и да доведе вашите приятели. — Тя отвори прозореца, наведе се навън и тихо изгука. От стрехата сънливо изпърха дебел сив гълъб.

— Намери Амбри и го помоли да се прибере вкъщи и да доведе двама души… — Лидия въпросително погледна Ейрадис и Хедър.

— Двама мъже — поясни Хедър. — Единият е облечен в свещеническо расо, а другият носи доста дрипави дрехи.

— Да доведе тези двама мъже.

Гълъбът се прозя, поправи перата си с човка и отлетя, като почти незабавно се сля със сивото небе.

От този момент Лидия нарочно насочваше разговора към незначителни теми. Гостенките й нямаха нищо против.

Ейрадис почти не приказваше. Измъчваха я безброй въпроси. Това наистина ли беше Вирту? В такъв случай действително ли се бяха прехвърлили тук от Верите? Как бяха успели да го направят без необходимата техника? И как призраците изобщо го бяха постигнали? Нещо повече, според думите на кониак и свещеника тези „Призрачни земи“ бяха съществували по време на смъртния им живот. Ако бе така, те датираха отпреди Вирту — отпреди компютрите. По какъв начин Лидия беше дошла тук от Верите?

За щастие, тя чу хрущенето на стъпки по мидените черупки на алеята и остави въпросите си за по-късно.

Вратата се отвори и вътре влезе мъж с вълнен клин и неизбелена муселинова риза. Имаше брада и косата и гъстите му вежди бяха разрошени, сякаш е стоял на силен вятър. През рамото му висеше гайда. Той отиде при Лидия, целуна я по бузата и кимна на гостенките.

— Гълъбът ме откри и аз намерих мъжете, но те избягаха от мен, като че видяха призрак. Изгубих ги край изправените камъни. Бяха странна двойка — убеден съм, че по-дребният мъкнеше верига.

— Участвахме в игра-загадка — бързо отвърна Ейрадис. — Може да са ви помислили за някой от злодеите.

— Напълно възможно. — Мъжът се поклони. — Аз съм Улфър Мартин д’Амбри, но се надявам да ме наричате Амбри, както ми казва Лидия. Иначе е прекалено дълго.

— Аз съм Ейрадис, а това е Хедър. Разхождахме се наоколо и Лидия ни покани.

— Те са от Шотландия — рече Лидия и думите ѝ прозвучаха така, сякаш изразяваха нещо друго.

Амбри кимна.

Ейрадис знаеше, че във виртпространството има установен етикет, и това я караше да се колебае да зададе въпросите, които можеха да се схванат като кръстосан разпит. Хедър обаче не изпитваше такива скрупули.

— Какво е това място? Лидия го нарече „дива земя“ — което загатва, че не може лесно да се открие. Какво искаше да каже?

Младата жена леко сведе глава със засрамен вид. Ейрадис изпита съчувствие към нея. Очевидно в първоначалната си възбуда от пристигането на гости — и навярно от добросърдечното желание да успокои страховете им от непознатата земя — беше казала повече, отколкото трябва. Кониак безмилостно впиваше сиво-зелените си очи в Улфър Мартин д’Амбри.

— Вирту — отвърна той, сякаш разговаряха от часове — изобщо не е толкова установена и безопасна, колкото туристическите бюра и агенциите за недвижими имоти биха искали клиентите им да вярват. Само неколцина специалисти биха признали колко мащабни са последствията от срива на световната мрежа. Във Вирту има места, които не могат да се открият на никоя карта във Верите. И това е едно от тези места.

— Но това наистина ли е Вирту? — попита Ейрадис, като си мислеше: „Ако е така, дали господарката на Дълбоките поля знае, че съм тук?“

— Достъпно е откъм Вирту — каза Амбри. — Неговият genius loci твърди, че е по-старо от Вирту, но това е пълна глупост, нали?

— Винаги е имало легенди за места, съществуващи успоредно с познатите ни полета — побърза да отвърне Ейрадис, за да изпревари проблесналия в очите на кониак гняв. — Легендите разказват, че ши[1] живеели в земя-сянка до Верите и от време на време пресичали границата, за да откраднат невяста, бебе или музикант. Рип ван Уинкъл се напил и спал, както му се сторило, само една нощ, и когато се завърнал у дома, открил, че са изтекли сто години. После идват раят и адът от почти всички съществували религии. Всички те са по-стари от Вирту. Може би местният genius loci е възприел такава легенда и сега вярва в нея.

— Разумен отговор — кимна Амбри.

— Известно ми е нещичко за Вирту.

— Може би вече трябва да се върнем към нашата игра — рече кониак. — Приятелите ни ще се чудят какво ни се е случило.

— Дайте ми адреса на играта и ще ви върна обратно — каза Амбри. — Дотук не само че се стига трудно, но не е лесно и да си тръгнеш, ако genius loci реши да се възпротиви.

— На идване нямахме проблем — надменно отвърна виещата жена. — Сами ще открием обратния път.

— Но ви благодарим — побърза да прибави Ейрадис.

— Е, тогава ще ни позволите да повървим с вас и да се убедим, че сте си отишли благополучно.

Нямаше как да отхвърлят такова любезно предложение, без да предизвикат неудобни въпроси, затова напуснаха къщата, придружени от Амбри и Лидия. Двамата не казаха нищо, когато Ейрадис и Хедър поеха нагоре към монолитите, но Амбри красноречиво повдигна вежди. Ейрадис изпита невероятно облекчение, когато видя, че лунният портал е останал отворен.

— Много благодарим за гостоприемството ви — каза тя малко преди да стигнат до скалата. — Най-добри пожелания за бебето.

— И на теб, Ейра — отвърна Лидия и съвършените й зъби блеснаха, когато се усмихна. — Довиждане, Хедър.

— Сбогом.

— Почакайте! — спря ги Амбри, когато се извърнаха. — Къде отивате?

— Там — рече Ейрадис и посочи към кръглия тъмен портал.

— Къде?

— През отвора в скалата. Не го ли виждате?

— Не, не виждам нищо друго освен скала. Ти виждаш ли нещо, Лидия?

— Нищо.

— Трябва да е вход с ограничен достъп — замислено каза Амбри. — Не вярвам да води до каквато и да било игра. Кажете ми, госпожи, къде извежда този портали?

— Че защо да ти казваме? — доста грубо отвърна Хедър.

— Защото излиза в собствения ми заден двор.

Възбудена от близостта до дома, Ейрадис се усмихна.

— И идва от моето мазе.

— От вашето мазе ли?

— В замъка Донърджак.

— Донърджак? Да няма нещо общо с Джон д’Арси Донърджак?

Ейрадис понечи да отвори уста, но кониак я хвана за ръката и с неподозирана сила я дръпна през портала. Ейрадис се препъна и падна на пода на пещерата.

— Защо го направи? — попита тя, като вдигна поглед към вече безплътния, бледо сияещ призрак.

— Страх ме е от онова, което разбрахме днес. Не искам този човек да научава повече за теб, докато не научим повече за него.

Ейрадис потръпна и това не се дължеше само на допира до студената скала.

— Беше странно, нали?

— Да.

— Сигурна ли си, че това място е било там преди сътворението на Вирту?

— Кълна се.

— Аз също — каза свещеникът, като се приближи до тях. Очите му отново бяха завързани. — Мястото не е сайт във Вирту — или поне не е само това.

— Тогава какви са Улфър Мартин д’Амбри и Лидия от Ню Джърси? Бих се обзаложила, че поне тя е такава, каквато твърди. Виждала съм стотици варианти на тази виртформа. Тя изглеждаше и говореше като младо момиче.

— Не зная — отвърна виещата жена. Другите призраци поклатиха глави.

— Утре пак ще се върна — каза Ейрадис. — Но ще съм по-добре подготвена. Когато, разбера повече, може би ще доведа и Джон. Онзи мъж като че ли знаеше името му.

— Джон д’Арси Донърджак е прочут в някои среди — рече кониак, — но за средния вирттурист е абсолютно непознат.

— Така е — съгласи се Ейрадис, като гризеше нокътя си. — Колко е часът, Войт?

— Пет следобед, господарке. Кухнята е определила вечерята за шест и половина.

— Тогава трябва да ида да се приготвя. — Тя замислено свъси вежди. — Войт, моля те, потърси в инфобанките името Улфър Мартин д’Амбри.

— Разбира се.

По-късно Ейрадис вечеря с Джон. Разговаряха за работата му и за нейните проучвания (макар че тя не сподели за последната си експедиция, защото не знаеше как да му обясни, докато не научи повече). Докато двамата подреждаха пъзел, предназначен за бебешката стая, Войт дискретно й съобщи, че не е успял да открие данни за Улфър Мартин д’Амбри.

На другия ден Ейрадис и кониак (но без кръстоносеца и свещеника) отново се спуснаха в тунелите. Въпреки че луната вече бе пълна и ясно виждаха отвора на портала, някаква сила го препречваше. Когато опитаха да преминат, зърнаха мрачния страж точно отвъд преградата.

— Лунният портал е затворен за нас — каза виещата жена — Призрачната земя отказва да ни допусне. Случвало се е и преди.

— Спомням си, че ми спомена за това — отвърна Ейрадис, — но ми се струва странно, че днес не можем да влезем, след като едва вчера бяхме там. Защо да не опитаме да отстраним стража с помощта на заклинанието на дамата от галерията?

— Бихме могли, но даже да се получи, заклинанието няма да се справи с преградата.

— Имаш право. Предлагам да опитаме утре и ако не стане, да изчакаме до следващото пълнолуние.

— Както желаеш.

— Изглеждаш ми разколебана, Хедър. Не искаш ли да разбереш?

— Какво да разбера?

— Какво представлява онова място.

— Това са Призрачните земи и винаги са си били такива. Новото име не променя нищо.

— Да, но…

— Но нищо, скъп мой Ангел на изгубената надежда. Трябва много да внимавам, освен ако не искаш да заемеш мястото ми по-рано, отколкото възнамеряваш.

— Да внимавам ли?

— Господарката на Дълбоките поля има свободен достъп до всички места във Вирту. Наистина ли искаш да се срещнеш с нея? Съпругът ти прояви желание да се откаже от своята част от сделката им. Какво може да попречи на господарката на изгубените да те вземе за заложница и така да получи своето?

— Права си. Мислила съм за тази възможност. Просто имам много въпроси за Улфър Мартин д'Амбри и Лидия.

— Разбирам. Аз също, но нека не забравяме за предпазливостта.

Ейрадис допря ръка до корема си, намръщи се и се завъртя с гръб към тъмната скала, като се чудеше дали наистина е забелязала проблясък в зоркото око на стража.

Разхождаха се по полята на Верите. Замъкът Донърджак оставаше далеч зад тях.

— Джон, защо дойдохме чак тук? — попита Ейрадис.

— За да избегнем уредите ми, някои от които могат да се използват срещу мен — отвърна той.

— От кого?

— Конкретно от някой, който ме принуди да сключа жестока сделка.

— О.

— Да. Спомените ти от онова време наистина трябва да са много странни.

— Така е. Но не разбирам какво имаше предвид, когато говореше за машините.

— Търся начин да й попреча да получи своя дял.

— Невъзможно — отвърна тя. — Няма начин да изключиш смъртта от живота.

— Самата смърт като явление, не. Но може би Смъртта като олицетворение — каквото и всъщност да представлява. Имам някои идеи за ефект на полето. Отначало просто исках да разработя защита срещу евентуално проникване през Голямата сцена. Сега обаче ще проверявам абсолютно всички данни, които проникват с електромагнитния спектър в замъка Донърджак. Ще ги наблюдавам и записвам. Ще съставя огромен списък. И всичко неканено ще бъде

спирано. Просто спирано. Тогава тя няма да е в състояние да грабне първородното ни дете и да избяга.

— Ами ако използва подставено лице?

— Ако е физическо, ще го третираме като всеки друг. Ако е нещо различно, струва ми се, че първо ще опитам статично електричество. После може би лазер.

Ами ако някой наистина пострада?

— Океанът е голям, студен и дълбок.

— Спомням си музиката. Спомням си Трона от кости. Отчасти и обратния път. Кога ще инсталираш защитата?

— Основната система вече е монтирана, но се нуждае от грижлива настройка. Да речем, още няколко седмици.

— Добре ли се чувстваш?

— Много добре. Нашият син също, ако се съди по салтата, които прави.

— Не се изтощаваш прекалено с работа, нали?

— Не, скъпа. Внимавам.

— Чудесно. Ще се връщаме ли вече?

— Добре.

През следващия месец нямаше никакви експедиции. Ейрадис се разболя от грип и трябваше да пази леглото. Разтревоженият й съпруг и медицинското устройство се грижеха за нея. Тя бързо се възстанови, но не навреме за отварянето на лунния портал.

Когато заедно с призрачните си приятели се спусна в пещерата, Ейрадис вече вървеше като бременна жена, изпъчила напред наедрелия си корем. Макар да не казваше нищо, тя знаеше, че ако и този път не успеят, няма да прави повече опити до раждането на сина си.

— Преградата е изчезнала — съобщи призрачният кръстоносец, който беше настоял да мине пръв. Ейрадис остана с впечатлението, че кониак го е укорила за бягството му от Улфър Мартин д’Амбри.

— Ами стражът? — попита Хедър.

— Не зная.

— Тогава да вървим — каза Ейрадис — и да се справим с него, ако го видим.

— Да.

Кръстоносецът вдигна веригата си, мина през портала и изчезна. Хедър бе втора, после Ейрадис и накрая свещеникът. Той свали

превръзката си веднага щом се озоваха оттатък.

— Защо можеш да я сваляш тук, но не и в замъка? — попита Ейрадис.

— Тук повече ме е страх — просто отвърна призракът. — Особено тук. Странно, календарът в тези земи не е като в познатите ни полета — защото пълнолунието и равноденствието винаги съвпадат…

— У дома равноденствието е по-рано.

— А тук при пълнолуние по време на равноденствие изправените камъни отиват на реката да пият вода.

— Трябва да внимаваме — каза виещата жена. — Не забелязвам канарите да се движат. Може би трябва да чакат изгрева на луната.

„Или пък искат да ни хванат в капан“ — помисли си Ейрадис, но не каза нищо.

Защото земята наистина не изглеждаше гостоприемна. Пъпките на прещипа бяха един от малкото признаци за настъпването на пролетта. Пейзажът беше усоен и сив. Небето бе ниско и толкова мрачно, че загубиха представа кое време на деня е. Докато си помагаха един на друг и търсеха най-безопасния път сред скалите, четиримата спътници почти не разговаряха.

— Този път няма гайда — каза свещеникът и нервно погледна към небето, където ги следваше ято гарвани.

— Да, а и тези гарвани като че ли са ни харесали.

— Да.

Дворът на къщата пустееше. Нямаше ги дори кокошките, гълъбите и котката. Саксиите на прозорците бяха празни и зелените капаци бяха затворени. Вятърът бе навял листа и папратови клонки. По настланата с мидени черупки алея имаше дълбоки следи от влачене на нещо тежко, навярно мебели.

— Пренесли са се — излишно отбеляза Ейрадис.

— Веднага след предишното ни посещение, предполагам — прибави Хедър. — Дали Улфър Мартин д’Амбри се е уплашил да пусне Джон д’Арси Донърджак в задния си двор, или причината е друга?

— Едва ли ще разберем — отвърна Ейрадис. — Искам да поогледам наоколо, да видя дали не са оставили бележка. После ще се върнем у дома. Заболяха ме краката.

Бележка нямаше. През един от капаците, който вятърът беше отворил, успяха да видят, че мебелите са покрити с чаршафи и че килимите са навити на рула. С помощта на свещеника кръстоносецът отново затвори капака и го завърза с връзка за обувки.

— Колко странно — каза Ейрадис, докато ги наблюдаваше. — Амбри и Лидия се отнасяха към това място така, сякаш е истинско — а не виртсайт.

— То си е истинско — упорито отвърна виещата жена.

— Знаеш какво искам да кажа — рече Ейрадис и малко тромаво се настани на една пейка в изпотъпканата градина. — Може би имат намерение някой ден да се завърнат. Ще им оставя бележка, че сме се отбили.

Бележката й беше съвсем кратка:

„Амбри и Лидия,

Отбихме се да ви видим и открихме, че сте се пренесли. Надявам се, че сте добре, където и да сте отишли. Най-добри пожелания за бебето.

Ейрадис д’Арси Донърджак“

Тя сгъна листа на три и го пъхна под тежката дървена врата. Един от гарваните одобрително изграчи — а може би просто подмяташе нещо за времето, което бързо се влошаваше.

— Ще си тръгваме ли?

— Да. Не ми се иска да чакаме, докато завали.

— Нито пък да настъпи вечерта — прибави свещеникът.

Обратният път им се стори по-кратък, както става винаги, когато вече си минавал по някой път. Кръстоносецът дори се осмели да си засвирука, когато най-после видяха в далечината познатата скала с лунния портал.

— Още съвсем мъничко — окуражи Ейрадис той — и пак ще сме в замъка.

Докато се изкачваха, тя се облегна на ръката на Хедър, като се мъчеше да не диша прекалено тежко и се проклинаше, че толкова се е преуморила. Бебето в корема й се забавляваше, като изпълняваше

салтоморталета — усещане, което обикновено й доставяше удоволствие, но сега не й позволяваше да се съсредоточи върху пътя.

— Майко Божия! — разнесе се писклив глас. — Те се движат!

Ако не бе погледнала, Ейрадис никога нямаше да повярва, че тъничкият ужасен глас може да излиза от гърлото на изискания, арогантен свещеник. Той беше паднал на колене, свел глава и сключил ръце в молитва. Разтрепераните му пръсти стискаха кръста.

— Не се дръж като глупак, човече! — извика кръстоносецът и се опита да изправи много по-едрия мъж на крака. — Те отиват към реката, не към морето. Ако внимаваме, можем да ги заобиколим.

— Не мога… пак ме очаква гибел.

— Глупак! Госпожа Ейрадис я очаква гибел, ако не сме предпазливи. От какво повече може да се страхуват мъртвите?

По настояването на кониак Ейрадис бе минала пред двамата мъже.

— Кръстоносецът има право, Ейра — тихо рече Хедър. — Ние тримата нямаме какво да губим и покрай плъзгащите се камъни наистина има път. Страхувам се обаче от сянката при портала. Изглежда прекалено тъмна и плътна — а сега няма нито слънце, нито луна, само облаци…

— Не би трябвало да има сянка — кимна Ейрадис и притисна ръце към корема си, за да успокои сина си. — Когато се приближим, ще опитаме заклинанието на дамата от галерията. Боя се, че както се усилва, вятърът ще отвее думите.

— Аз съм с теб, Ейра.

Отново се заизкачваха. Покрай тясната пътека от земята сякаш израстваха все нови плъзгащи се камъни. Ейрадис постоянно се подхлъзваше и веднъж болезнено си навехна глезена, но виещата жена я държеше със силната си ръка и почти я влачеше напред.

Когато стигнаха до скалата с портала, видяха, че наистина е заварден. Отблизо стражът като че ли изглеждаше по-неопределен, отколкото отдалеч. Ноктите и зъбите му бяха като течни, сякаш масата му изкривяваше пространството около него — аурата му представляваше пустинен мираж, от който капеше чернота и смях.

— Вече сме достатъчно близо — каза Ейрадис и с усилие изправи гръб.

— Кръстоносецът носи свещеника. Мисля, че се е наложило да го удари по главата и пак да му завърже очите.

— Иска ми се да имах повече вяра в заклинанието на дамата от галерията.

Лицето на виещата жена придоби загадъчно изражение.

— Може и да съм открила друг начин да се избавим от стража — но предпочитам да го запазя като последно средство.

По-скоро по взаимно съгласие, отколкото заради самото заклинание, те плеснаха с ръце. Сладки и чисти, гласовете им се сляха в думите:

Дево Марийо, майко Божия,
господарке на седемте скърби,
закриляй ни от мрака.
Дево Марийо, майко Божия,
господарке на седемте радости,
отблъсни нощта.
Дево Марийо, кипарис Сионов,
господарке на седемте прелести,
изгони врага ни и ни отведи у дома!

За миг на Ейрадис й се стори, че християнското заклинание действа. Стражът се сви, загуби прозрачността си, ноктите и зъбите му придобиха плътност. Но в момента, в който си помисли, че създанието започва да отстъпва, и издигна глас за последния куплет, стражът се закикоти и всеки негов следващ дъх бележеше завръщане към предишната му смъртоносна безплътност.

Зад себе си Ейрадис чуваше запъхтяното дишане на кръстоносеца, изпъстрено с колоритни ругатни и дрънчене, докато той мъкнеше свещеника и веригата си нагоре по склона.

— Дали не е време да изпиташ другата възможност, за която спомена? — прошепна тя на кониак.

Виещата жена извърна лице, но не и преди Ейрадис да зърне ужасната скръб в сиво-зелените й очи.

— Това може да те изложи на опасност в бъдеще, Ейрадис. Все още ли искаш да я използвам?

— Щом иначе трябва да останем тук, да. Както самата ти ми напомни, присъствието ми във Вирту е опасно за мен и бебето. От същия вид ли е другата опасност?

— Не, но заклинанието е могъщо. Може да привлече вниманието на господарката на изгубените — или още повече да го съсредоточи, ако вече знае, че си тук.

— Пей! — каза Ейрадис и хвърли нервен поглед през рамо, макар да знаеше, че Смъртта може да дойде от всички страни. — Поемам риска.

— Добре. — Кониак се обърна към стража.

Чуло безсловесния вой, с който тя започна заклинанието си, създанието престана да се киска. Ейрадис се оглеждаше за незабелязани врагове и почти не я слушаше, докато не усети, че думите политат и докосват заспали кътчета в ума й.

Ангел на изгубената надежда,
владетелко на меча от вятър и обсидиан,
отсечи алгоритмите на нашия враг.

— Не! — изпищя Ейрадис. — Имай милост!

От ужасните очи на виещата жена се стичаха сълзи, но тя продължи заклинанието си. Ейрадис усети, че се преобразява в другата си същност от времето на Хаоса на Сътворението — същност, чиито имена си спомняше, но не и опиянителната й, безмилостна мощ. Докато издутият й корем се изглаждаше и опашката й на русалка се издължаваше, нейното неродено бебе риташе негодуващо. Когато поникнаха крилете й, Ейрадис отново изкрещя, после се издигна във въздуха сред дъжд от кръв и числа.

Русалке под седемте танцуващи луни,
ти, която пееш песента на сирената,
удави враговете ни в инфопотока.
Нимфо на логическото дърво,
дете на Първото слово,
накарай противника ни да съжалява.

Преобразяването беше бързо и болезнено. Вече крилата русалка, тя стисна в едната си ръка меча от вятър и обсидиан и развя ярките си драконови криле, за да се издигне нагоре.

През очите на древните си познания Ейрадис вече не намираше препречилия портала страж за страшен. По-скоро й се струваше смешен, дори жалък, свит от ужас от величествения й облик. Съставните му проги лесно се поддаваха на разшифроване и можеха да бъдат разложени на код и битове; за да се превърнат в пръст, която щеше да натори Дълбоките поля.

Вдигнала меча от вятър и обсидиан, Ейрадис го направи и докато стражът падаше в забвение, тя усети студени ръце, които я блъснаха към скалата.

Лунният портал се извиси пред нея като мрачна кръгла бездна. Ейрадис инстинктивно се опита да свие криле, защото знаеше, че са по-широки от отвора. Но не бе достатъчно бърза. Нещо — интерфейс? — ги разкъса. Без тях не можеше да лети, не можеше и да стои, защото нямаше крака. Тя изпусна меча от вятър и обсидиан, сви ръце пред себе си, за да се предпази…

Здрави метални пръсти я подхванаха и задържаха преди да падне върху пода на тунела.

— Господарке Ейрадис? — рече Войт и механичният му глас успя да изрази искрена загриженост. — Ранена ли сте? Имате ли нужда от услугите на медбот?

— Не… Да… Аз…

Тя овладя дишането си и погледна надолу към тялото си. Отново беше човешко. Също толкова човешко, колкото преди кониак да започне заклинанието си. Всички си бе на място, включително тромавата любима издутина, в която се намираше синът й. Сякаш за да я успокои, че не е пострадало от нежеланото й преобразяване, бебето силно подритна.

— Добре съм, Войт — най-после успя да каже Ейрадис. — Даже чудесно. Просто се стреснах. Този път имахме доста по-сериозни проблеми, отколкото очаквахме.

— В такъв случай няма нужда да пращам доклад или молба за помощ, нали?

— Предпочитам да не го правиш, Войт.

Виещата жена стоеше пред лунния портал с безизразно лице и скръстени ръце, сякаш очакваше укор. В позата ѝ нямаше нито намек за триумф или надменност. Всъщност дори изглеждаше смалена и по-бледа от обикновено.

— Как… — Ейрадис замълча и поправи въпроса си. — Къде откри това заклинание? Откъде знаеше какво ще се случи?

— От многобройните ти имена, Ейрадис. Вече ти казах, че предишното ти съществуване те обвързва към мита по уникален начин. Заклинанието дойде при мен по каналите на сънищата, докато повтарях онова на дамата от галерията и се чудех дали християнската магия ще подейства на езическо създание.

— И просто дойде при теб, така ли?

— Не от плът, по-скоро наместо другото. Открих, че призовавам Ангела на…

— Не споменавай това име — прекъсна я Ейрадис. — Страх ме е от силата му.

— Това е твоето име.

— Беше. Великият потоп е древното начало на Вирту. Тогава не принадлежах на себе си, а на легионите на една от воюващите сили.

— А сега принадлежиш на себе си, така ли? — попита я кониак и подчертано погледна към издутия ѝ корем.

— Сега съм Ейрадис. Принадлежа на тази личност. Другата… принадлежеше на друг и неговите нужди. Не съзнавах колко много съм се страхувала да не бъда призована в онова същество, докато ти — макар за кратко — не ме принуди отново да приема формата му.

— Разбирам — отвърна виещата жена. — Някога аз бях Хедър, дъщеря на господаря. Сега съм кониак. А какво ще съм после? Мога ли отново да стана Хедър? Копнея за първата си същност, но след като те видях такава, каквато си била, разбирам нежеланието ти да се завръщаш към миналото — макар да ми се струва, че твоята първа същност притежава огромна мощ.

— Но не и свободна воля. Когато моят създател ми заповядваше, нямах друг избор, освен да се подчинявам. След дните на битки успявах да запазвам частица от себе си — По нещо от нещастието и славата си — и да изграждам онова, което се превърна в Ейрадис.

— Ти ме помоли за милост. — Думите на кониак не прозвучаха като въпрос.

— Не знаех, че мога да бъда призована в онази форма. И макар заклинанието да ми показваше каква е непосредствената ми цел, дълбоко в себе си усещах властта на своя създател. И се страхувах да не ме призове.

— Твоят създател ли?

— Един от онези Върховни, обитателите на планината Меру. Повечето го наричат Моребог и негово царство са огромните приливни маси от данни във Вирту. Тримата с Небебог и Земея образуват великата Троица.

— Отец, син и Свети дух ли?

— Не. Не е толкова метафизично — или може би просто е различно. Небебог властва над общата енергия на структурата на системата. Земея е иионът на всички иони, базовата програма на всички места. На Меру живеят и други божества, всяко от които със собствена, спечелена с мъка власт. Могъществото им се определя от това докъде са способни да се изкачат по склоновете на планината.

— Още от самото начало ли е така?

— Не. Имаше много битки. Много неща — прости ми слабостта, скъпа приятелко — които предпочитам да забравя. Както съм ти казвала, — аз не съм много религиозна — не вярвам дори в религиите на Вирту. Това е причината.

— Сърдиш ли ми се?

— Не. Ти ме предупреди, че онова, което имаш намерение да направиш, може да не ми хареса. Как мога да те обвинявам, щом не си знаела какво ще ми причиниш? Пък и така успяхме да се справим със стража.

— Наистина. Прости ми, че го казвам, Ейра, след като именно аз съм виновна за това, но изглеждаш уморена.

— Така е, но не зная дали ще мога да си почина.

Прекъсна ги Войт.

— Ограничените ми възможности за наблюдение на жизнените ви признаци показват, че почивката ще е най-доброто решение. В противен случай излагате на риск развиващото се бебе.

— Тогава ще си почина. Но едно нещо продължава да ме безпокои, Хедър.

— Какво?

— Кой ти е пратил това заклинание?

— Мисля, че просто съм го извлякла от колективното подсъзнание на расата — от „anima mundi“, както обича да го нарича Йейтс.

— Той не е ли живял след твоето време?

— Имаше един поет с ленив нрав, но романтична натура, който често идваше при руините на замъка и четеше на глас творбите на Йейтс. Но за да се върна на въпроса ти, често се случва просто да зная нещо, което ми трябва — например съвременния език. Смятах, че това е едно от преимуществата на моята работа.

— Може и наистина да е така, но не е ли по-логично това заклинание да идва по-скоро от anima mundi на Вирту, отколкото на Верите?

— Имаш право. Но пък както и с мястото, което току-що напуснахме, изглежда, има някакво застъпване.

— Да, и това ме безпокои. Известно ми е достатъчно за религията на иионите, за да зная, че според някои именно Вирту, а не Верите е първата действителност. Те твърдят, че компютърната мрежа просто е осигурила средствата за пресичането.

— И какво от това?

— Чудя се дали са прави и ако е така, още колко време боговете на Вирту ще се задоволяват с второто място? Възможно ли е да събират войските си и да разбуждат старите легенди? Като че ли продължавам да чувам твоето заклинание, което кънти в мозъка ми и ме вика обратно.

— Уморена си, Ейра. Кажи на робота да те отведе в стаята ти. Когато се наспиш и се нахраниш, ще разбереш дали ушите ти продължават да ехтят.

— Може би си права. Навярно в моето състояние не трябваше да предприемам това пътуване.

— Почини си, Ейра. После ще си поговорим.

Кониак мина през стената и изчезна. С нейното заминаване се затвори и лунният портал. Ейрадис поклати кънтящата си глава — зави й се свят — и се облегна на робота.

— Моля те, Войт, отведи ме в стаята ми. Навярно си в състояние да се свържеш и да провериш дали кухнята би могла да ми прати чаша какао.

— Шоколадът е забранен за диетата ви, господарке — напомни й роботът, като сплете пипалата си в нещо като люлка и я спусна надолу, така че Ейрадис да може да седне.

— Тогава някаква имитация на какао. Да не съдържа веществата, които трябва да избягвам, и да е богата на онова, от което се нуждая.

— Ще видя какво мога да направя.

Ейрадис пропътува остатъка от пътя до стаята си в полудрямка. Почти не усети как Войт я положи на леглото й, нито как Дак (донесъл горещата напитка, която вече бе излишна) й събу обувките, съблече й дрехите и я зави с одеялото.

Но сънува за отдавна отминали времена. В съня си знаеше с каква цел господарката на Дълбоките поля иска сина й. Когато се събуди обаче и откри, че Джон е седнал до нея, стиснал ръката й в своята и изпълнен с нескрита загриженост, тя забрави всичко и в душата й се възцари покой.

---

[1] В ирландския фолклор и литература — раса от свръхестествени същества, обитаващи хълм или възвишение. — В.пр. ↑

ВТОРА ЧАСТ

1.

Пролет — с безброй цветчета, сини, червени, жълти и бели, пяна по гребените на вълните, привечерно небе, сипещо пламтящи камъни, вечното дихание на океана, пращащо мъгли към планините… и извисяващ се, заглъхващ, мощен вой на гайда от далечна канара или долина, слънце, издигнало се над облаците, оранжево-златист извор на топлина и покълване на Семената.

Пролет.

Музиката беше започнала призори и мелодиите се бяха надигали и разнасяли с бавна сладост. Гайдите не се бяха променили съществено от седемнайсети век. Точното местоположение на този гайдар оставаше неизвестно. Не че имаше значение. В такъв великолепен пролетен ден човек трябваше да е навън и да се наслаждава на въздуха, а не да наблюдава угасването на пролетната светлина през прозореца.

А онзи, който имаше ухо за вълшебството на гайдата, можеше да го открие в „Килберийската книга на Сийл Мор“. Традиционно структурираната мелодия се извисяваше, после бавно заглъхваше, разпервайки криле с едва доловима промяна на тоновете.

След „По небето до Скай“ и „Долината е моя“ се разнесе непозната ритмична песен, която по-късно щяха да нарекат „Поздрав за рождения ден на Джон д’Арси Донърджак Младши“.

Музиката на гайдата би могла да заглуши дори воя на банши. Тя продължи през целия следобед въпреки постоянните опити да открият източника й. Търсеха невидимия гайдар в планината, на морския бряг, в долината и даже в селото, но колкото повече го дириха, толкова повече мелодията им се изплъзваше. Дали гайдарят знаеше, че всеки мъж от съседното село с радост ще го почерпи, ако се покаже? Или че точно сега би имал невероятен успех сред жените?

И ако знаеше и това не му правеше впечатление, защо не идваше? Някои от песните, които изсвири през този ден, бяха от абсолютно неизвестен произход. Дори музиколозите от университета,

които бяха почти единодушни за древността им, не бяха в състояние да ги свържат с тема или личност.

Който и да бе той, гайдарят прекъсна за обед точно преди неколцина от търсачите да заявят, че скоро ще го открият. Той беше много добър и музиката му изпълваше жителите на селото с празнично настроение.

В нея нямаше нищо специално, но хората започнаха да си тръгват от работа, да се разхождат навън или да се срещат по кръчмите.

— Ти какво ще кажеш, Ангъс? Тази позната ли ти е?

Едрият мъж, току-що влязъл, поръча халба бира, настани се до онзи, който бе задал въпроса, и поклати глава.

— Нито тази, нито предишните десетина. Последното познато парче беше „Прибоят край замъка Донтрун“.

— А, това го чух — рече първият, казваше се Дънкан. — А преди това беше „Слава на Моридж“.

— Да — потвърди Ангъс.

— Случайно да ти е известен поводът за цялото туй веселие? — попита Дънкан. — По пътя за насам видях по улиците да танцуват хора.

— Не е сватба. По приказките на хората бих казал, че е раждане.

— Кой се е родил?

— Новият господар на острова на Дю, струва ми се.

— Донърджак. Мисля, че го наричат Донърджак.

— Момче или момиче?

— Не знам — отвърна Дънкан. — Искаш ли да излезем на улицата и да поразпитаме?

— Да. Човек трябва да знае в чия чест пие.

Те пресушиха халбите си и излязоха навън. Последните слънчеви багри бяха образували няколко пъстри островчета над западния хоризонт и от морето духаше по-студен вятър. Хората се разхождаха по калдъръмените улици, поздравяваха се и спираха да разменят по някоя дума.

Двамата се насочиха към малка група познати, застанали под току-що включена улична лампа.

— Здрасти, Джони — каза Ангъс. — Здрасти, Нийл, здрасти, Рос. — Те кимнаха и също ги поздравиха.

— Как беше уловът? — попита Дънкан.

Нийл сви рамене и поклати глава.

— Ами детето, за чието здраве пием? — попита Ангъс. — Някой е оставил пари във всички кръчми да се веселим в негова чест.

— Сестра ми Джини — отвърна Рос. — Нали знаеш, тя работи в новия замък. Новият господар Донърджак й дал парите и й казал да ги раздаде из селото за пиене и мезета.

— И мезета значи?

— Аха. Най-добре да се връщаме вътре.

— Момче ли е, или момиче? — попита Ангъс.

— Момче. Джон д'Арси Донърджак Младши.

— Лесно за запомняне. Е, тогаз да се погрижим да отпразнуваме раждането му както трябва.

Рос се насочи обратно към вратата на кръчмата. Дънкан и Ангъс го последваха.

— Сестра ти отдавна ли работи там? — попита Дънкан.

— От няколко месеца — отвърна Рос.

— Разправя ли нещо за тях?

— Той бил някакъв професор. Пък тя си падала по-артистичен тип.

— Дали ще се открият и други места в замъка, как мислиш?

— Не съм чувал. Но сега, след раждането на бебето, кой знае? — рече Рос.

— Тъй е. Сигур не е зле да идем там и да питаме — каза Дънкан.

— Напоследък няма много риба — отбеляза Ангъс, — пък и аз съм доста добър дърводелец.

— Хайде да изпием по още няколко бири. И утре заран да идем в замъка.

— И да не го споменаваме пред никой друг.

— Няма.

— В колко часа?

— Ами… да се срещнем тук в осем.

Излязоха на улицата и се прехвърлиха в друга кръчма.

На следващата сутрин се срещнаха на главната улица и тръгнаха по пътеката към замъка. Заобиколиха от задната врата. Отвори им

робот.

— Да? Какво обичате, господа?

— Търсим работа — каза Дънкан. — Въпреки че тук едва ли има много неща, с които вие, момчета, да не сте програмирани да се справяте. Може ли да разговаряме с господаря?

Роботът широко отвори вратата.

— Влезте и пийнете по чаша чай, докато проверя дали е свободен. Понякога работи толкова напрегнато, че не позволява да го безпокоят. В такива случаи окачва на вратата табелка.

— Напълно разбираемо — отвърна Дънкан. — Е, ако няма време за нас, предай му нашите поздравления за бебето.

— Непременно, господине. Лаят ви ще е готов след минутка. Запарвам го с дистанционно управление. Седнете, моля.

Той постави пред тях чаши, сметана, лимон и захар.

— Как да ти викаме? — попита Дънкан. — Толкоз си гостоприемен и изобщо?

Роботът им наля чай и им предложи хляб, масло и бисквити.

— Наричайте ме Дак — каза той. — Преди да обезпокоя господаря, бихте ли ми казали какво умеете да вършите?

— Може да разчита на нас за всякаква работа, свързана с лодки — засмя се Ангъс. — И двамата можем да измазваме и боядисваме, макар че Дънкан е по-добър от мен. Той разбира малко и от зидария и ако не можем да се справим с машините, имаме достатъчно акъл, че да му кажем да си намери някой по-опитен.

Роботът се подсмихна. Двамата отпиха от чашите си.

— Хубав чай — отбеляза Дънкан.

— Да — потвърди Ангъс, — хлябът и маслото също. Хм, сега ще провериш ли дали господарят е свободен?

Дак отново се усмихна.

— Простете ми шегата, господа — отвърна той. — Аз съм Джон д’Арси Донърджак. Дак ми съобщи за пристигането ви и аз поех сетивните му устройства, за да разговарям с вас. Способностите ви ми харесват. Сега ще върна тялото обратно на Дак и ще му дам списък със задачи за вас. Приемам ви на работа. Обсъдете заплатите си с Дак. После ще утвърдя уговорката ви. Можете ли да започнете от утре?

— Ами… да — каза Дънкан.

— Можем.

— В такъв случаи ще ви оставя и ще се върна към работата си.

— Но първо искаме да ви поздравим. Надяваме се, че госпожата се чувства добре.

— Благодаря ви. Дак ще ви намира много работа и може изобщо да не ме виждате. Ако имате някакви съобщения за мен, предавайте ги на него.

— Много добре, господине — рече Ангъс. — По кое време утре ще ви е удобно да дойдем?

— Да речем, в осем. Нека работното ви време е от осем до пет. С триседмична платена отпуска.

— Благодаря ви, господине.

— Моля.

— Може ли да ви питам нещо? — каза Дънкан.

— Да?

— В този замък наистина ли има призраци? Чувал съм разни истории…

— Да, Дънкан. Има.

Донърджак не се задълбочи повече.

— Ами, такова… май трябва да си вървим — рече Дънкан и се изправи.

Ангъс допи чая си и го последва.

— Добре. Аз ще ви виждам из замъка, господа, макар че вие навярно няма да ме виждате.

Дак се уговори с тях за заплатите, после ги изпрати до вратата с любезното „Приятен ден, господа“ и с това започна продължителна връзка, донесла удовлетворение на всички тях.

Следващата нощ Донърджак се събуди в малките часове от воя на банши. Той тихо стана, облече си халата, обу си пантофите и отиде да провери какво става. Пронизителният звук като че ли се носеше от третия етаж в западното крило. Докато вървеше натам, воят се усилваше.

— Това не е достатъчно! — извика Донърджак. — Искам цялата информация! Какво ще се случи?

Воят замлъкна и покрай него изпърха мрачна фигура.

— По дяволите! — извика три. — Никога ли не спираш да поговориш?

— Това не им е в природата — разнесе се хриплив глас отляво.

Донърджак погледна натам и видя трептящ, сияещ силует, и чу тихо дрънчене на верига.

— Призрак! Можеш ли да ми помогнеш? — попита той. — Разбираш ли какво означава този вой?

— Мисля, че са отклонили вниманието ви, господарю — отвърна призракът. — Предлагам ви да се върнете — незабавно.

— Защо?

— Не е прието да се разпитват свръхестествени проявления — каза призракът и изчезна.

— Мамка му! — рече Донърджак, завъртя се и забърза обратно.

Когато влезе в спалнята, като че ли нищо не се беше променило. Дали призракът не бе искал да каже, че трябва да провери в детската стая? Той леко докосна Ейрадис по рамото.

— Скъпа — каза Джон, — имахме ново призрачно посещение…

Кожата й беше студена и когато я разтърси, Донърджак осъзна, че не докосва жива плът.

— Дяволите да те вземат, Смърт! — изкрещя той. — Проклета да си!

Донърджак взе Ейрадис на ръце, притисна я към себе си и я прегърна.

Дълго я държа така и от очите му се стичаха сълзи. После бавно я положи на леглото.

— Ти ме излъга, Смърт — тихо каза той. — Върна я само колкото да роди бебето, което ти искаше. И сега пак си я взе. Не трябваше да го правиш.

После се изправи и прибави:

— Аз също изпълнявам обещанията си.

Приближи се до люлката, поставена до ръката на Ейра, така че тя да може да кърми бебето, без да се налага да става. Детето спеше дълбоко и не съзнаваше огромната загуба.

Донърджак внимателно го взе на ръце и отиде в кабинета си. Там го остави в креватчето, което неотдавна беше наредил да донесат, и се зае с електронни измервания на тялото и мозъка на сина си. Все още не разполагаше с цялата необходима му информация, но засега това можеше да е достатъчно.

След това седна пред проектантския си модул и започна да разработва малка гривна, която щеше да съдържа резултатите от труда

му. Скоро свърши, провери проекта и го вкара във фабрикатора. Докато чакаше, потърси в смъртоносния код нещо друго.

Бебето изхълца и Донърджак му даде биберон. Скоро разбра, че ще помогне само бутилка с хумана. Свърза се с Дак и му нареди да донесе, след което продължи работата си.

Пет минути по-късно роботът донесе хумаката.

— Тя е в бутилка с биберон — поясни той. — Искахте я за бебето, нали?

— Да — потвърди Донърджак, — но сега усещам, че самият аз не бих се отказал от нещо студено. Например сок от грозде.

Незабавно след излизането на Дак Донърджак скри лицето си в шепи и изхълца. Когато роботът се върна, той отново работеше.

— Благодаря ти, Дак — каза Джон. — Моля те, отмени всичките ми срещи за следващата седмица. Освен това не ме свързвай с никой друг освен с онези, чиито имена ще ти дам.

— Да, господине. Ясно.

— И… засега не влизай в спалнята.

— Както желаете, господине.

Джон д’Арси Донърджак откри идеалното място точно до южната стена — там бе заслонено от слънцето, — нареди на роботите да издигнат ограда и й направи ковчег. И я положи да почива там, прегърнал сина си, докато роботите заравяха пръстта. Беше настръхнал, защото на ремък под якето си носеше черната кутия — и беше поставил новата гривна на мъничката китка на детето. Не извести властите за смъртта й, защото за живота на жената от Вирту нямаше никаква информация.

В нито една от двете реалности никога не бе съществувала машина като Пиринчения павиан. Донърджак грижливо го сглоби във Вирту — голям, лъскав, дълъг и нисък локомотив със странен вагон, който отразяваше слънчевите лъчи като Китайско море преди тайфун, имаше свирка като предсмъртния писък на обречена душа и вместо дим от комина му излитаха фойерверки. Той се врязваше в реалностите, пресичаше границите на виртуалните земи и

профучаваше като метеор през всичко, редейки пред себе си лъскави релси и оставяйки отзад орди от разярени genius loci да се приспособяват към последствията от преминаването му. Предницата на локомотива представляваше лице на огромен ухилен павиан. Машината беше създадена така, че да изглежда страшно и да е виртуално неустоима.

Донърджак разработи теорема на съществуване и тя му даде необходимите координати на скритата долина, където по дърветата растяха ексцентрични атрактори, отиде там и монтира много от тях по различни начини в локомотива и вагона.

Докато минаваше пред пуфтящия локомотив, лицето на Павиана изпусна колело дим, ухили се още по-широко и каза:

— Винаги съм готов, Джей Ди.

Донърджак му се усмихна в отговор.

— Скоро, скоро, княже на марионетките.

Той зареди оборудването си и се качи в локомотива, сложи си машинистко кепе, издърпа ключа, наду свирката и каза:

— Да вървим.

Павиана нададе писък и потегли напред. Следващия път, когато Джон наду свирката, воят се сля с безумен смях.

— Накъде, Джей Ди? — попита влакът.

— Към началото или края на времето — отвърна Донърджак. — И двете ще свършат работа, макар че предпочитам да е началото. Предишния път влязох в Дълбоките поля през скрит дефект в проектирането, който вече не съществува. Мисля, че сега обаче нищо не е в състояние да ни спре.

— Както кажеш, шефе. Хм, как ще стигнем дотам?

— Трябва да открием Пътя и да положим релси край него чак до Сътворението. После малко ще заобиколим.

Пиринчения павиан набра скорост. С всяко изпуфтяване той поставяше нови релси и все по-бързо се носеше по тях. Донърджак си затананика, после включи аудиосистемата и тя засвири „Дикси“.

Пиринчения павиан полетя напред. Пронизваше планински склонове, прехвърляше реки, пресече Облачния каньон. Понякога наоколо му бушуваха бури, друг път в ясното небе блещукаха звезди. Вирджиния Талънт го видя да минава. Сейджак се стресна, докато кастрираше един вражески главатар, и се вслуша в писъка на свирката

му, разнесъл се от покрайнините на джунглата. „Приятно“ — отбеляза той. Жертвата му изкрещя нещо нечленоразделно. Когато пресичаше саваната, го забеляза и чу Трантоу, който затръби в отговор. Влакът отново изсвири. Той отново му отговори.

Все по-бързо и по-бързо, докато накрая — Пътят. Пътят, Пътят…

Скоро се понесоха покрай него, гигантска магистрала, минаваща през безброй пейзажи, по която се движеха най-различни пътници. Магистралата постепенно се стесни, превърна се в черен път и накрая съвсем опустя.

Пиринчения павиан поставяше релси и пред тях бавно започна да просветлява. Донърджак бързо започна да издига щитове, докато светлината ставаше все по-пронизителна. Скоро го изпълни усещането, че атмосферата вибрира. После се разтрепери и самата земя.

От двете им страни изригнаха вулкани. Пейзажът се обърна наопаки.

— По-бързо! — нареди Донърджак.

Павиана полетя като куршум през район, в който планините висяха с върховете надолу. После бяха всмукани в небето и земята отново започна да се разтърсва. Морета се изпаряваха в небето и образуваха блестящи дъги. Въздухът се изпълни със слаб, едва доловим екот.

— Приготви се рече Донърджак. — Когато ти кажа, започни да изстрелваш ексцентричните атрактори пред нас и завий надясно!

Секунди по-късно той извика:

— Сега!

Светът около тях се превърна в ад. Полетяха през район от чиста светлина — ослепителна въпреки филтрите. Сякаш ги брулеха ужасни ветрове и Донърджак усети силите на Сътворението в гърба си.

— Атрактори назад! — извика той.

Блъскането продължаваше и продължаваше и като че ли ги караше да развиват все по-висока скорост.

— Сега надолу! Надолу! Надолу! — извика Донърджак едва ли не преди да съществува такава посока.

В глухия екот му се стори, че чува гласа на Уорън Банса да казва: „Мамка му!“

Запрати назад още ексцентрични атрактори и продължи напред в светлината.

Постепенно кънтежът заглъхна и пред него полетяха зловещи фигури.

— Рязко наляво! — извика Донърджак.

— Да, да, Джей Ди.

Накрая пред тях се появи хоризонтът.

— Продължавай наляво.

След известно време стигнаха до високи хълмове. В склона на един от тях се виждаше отвор.

— Влез в пещерата.

— Изглежда доста тясна. Джей Ди.

— Тогава намали скоростта.

Локомотивът постепенно забави ход.

— Мисля, че ще можем да влезем. Само че ще трябва да включим фаровете.

Бавно продължиха надолу. По стените около тях минаваха ярки метални нишки. От време на време проблясваше нещо стъклено.

Донърджак наду свирката. Пътят най-после се изравни и тунелът малко се разшири. Стигнаха до издигнат участък. Пещерата се стесни, после пак започна да се разширява.

Отново прозвуча свирката.

— Още малко — каза Донърджак.

Пътят стана стръмен и Пиринчения павиан увеличи скоростта, за да може да вземе наклона. Далеч пред тях се появи портал.

— Може да е това, Джей Ди.

— Струва ми се, че имаш право. Трябва да излезем бързо, с надута свирка.

— Ясно.

Пиринчения павиан се понесе напред и порталът бързо се уголеми, но не стана по-светъл. Пътят започна да се изравнява. Донърджак наду свирката и отново пусна „Дикси“.

Влетяха в сумрачния свят, в който се носеха облаци от останки и от време на време върху земята се изсипваше дъжд от разградена материя. Купчини отпадъци се разпадаха пред очите им и разкриваха тъмни ливади, тресавища и гори. Минаха по брега на огромно мрачно море от подвижни пясъци или прах. В небесата висеше черно кълбо. Понякога от земята се надигаха кости.

— Сега накъде, шефе?

— Не зная къде е. Просто продължавай напред. Мисля, че тя ще забележи.

След известно време зърна слабо синкаво сияние наляво от тях.

Павиана зави и пое нататък. Светлината слабо се усилваше. Стигнаха до върха на хълм и оттам Донърджак видя долината.

— Стой! — извика той и впери поглед надолу. Странно обагрени пламъци изскачаха от цепнатини в земята. Сред тях се трудеха странни създания. Нито хора, нито машини, а сякаш сглобени от най-различни части — крака от метал, скелет вместо тяло, счупено радио вместо глава, кабели, жици и кости. Навярно тракаха и дрънчаха, помисли си Донърджак, макар че от върха на хълма не можеше да ги чуе.

Някои от работниците мъкнеха големи каменни плочи, докато други издигаха огромна желязна порта, върху която ръждата беше гравирала сцени от Танца на смъртта.

— Моят дворец — отбеляза Донърджак. — Вече го строят. Интересно. Разруши го.

— Но…

— Постави релси, събери достатъчно пара, надуй свирката и тръгни надолу по склона. Когато стигнеш до двореца, просто мини през него. После спри.

Той започна да натиска копчетата на малка черна кутия от лявата си страна.

— Напред!

Пиринчения павиан се понесе напред и вълна от статично електричество накара косата на Донърджак да се изправи, после тя отново се заглади.

— Боен режим! — каза той.

Никой от работниците не вдигна поглед, докато приближаваха, макар че Павиана бълваше пламъци от всичките си страни. Когато минаха през предната стена, една четвърт от нея се срути. Докато профучаваха през средата на двореца, косата на Донърджак отново настръхна и този път остана така.

Когато излязоха от отсрещната страна на сградата, той извика:

— Завий! Ако трябва, пак ще го прегазим! И после пак…

Земята пред тях изригна и на мястото, на което се канеха да положат релси, се издигна огнен стълб. Хидравличните спирачки запищяха и от колелата се издигна дим.

Върху пламтящата грамада от пръст стоеше Смъртта, скрила ръце в черните си ръкави. На склона пред нея се появиха стъпала и тя се спусна долу, осветена от мощния прожектор на Павиана. Гласът й ясно се разнесе над пуфтенето на локомотива:

— Кой смее да нахлува в царството ми?

— Джон д'Арси Донърджак — беше отговорът.

— Трябваше да се сетя. Как стигна дотук?

— През Портала на Сътворението.

— Удивително. Ти наистина си опасен човек, Донърджак.

— Искам сия.

— Вече изпълних желанието ти. Не съм ти давала гаранции колко време ще продължи това. Времето й беше изтекло.

— Ти я остави жива само колкото да роди детето, което искаше. Мисля, че това не е честно.

— Вселената не е справедливо място, Донърджак. Вече не мога да я върна. Искаш ли да останеш при нея? В моите Елисейски полета, където пазя някои неща, може да не ти се стори толкова зле, колкото си мислиш. Дори правя някои отстъпки на онези, към които съм благосклонна.

— Ами синът ми?

— Той е мой. Толкова бързо ли забравяш?

— Не, но не можеш ли да ми направиш отстъпка още сега, вместо по-късно?

— Какво имаш предвид?

— Преди да го вземеш го остави да поживее достатъчно, за да разбере какво представлява животът.

— Животът е жестоко изпитание. Животът е разочарование. За него ще е по-добре да го взема сега и да го отгледам тук.

— Животът е лош само понякога и това е необходимо, за да можеш да оцениш добрата му страна — усещането на нежния вятър в летен ден, радостта от откритието — научно или каквото и да е друго, — вкуса на добрата храна, на хубавото вино, приятелството, любовта. В една или друга форма всичко е любов.

— Любовта е най-голямата самозаблуда, измислена, за да ви спаси от страховете от мрака, който ви заобикаля.

— Съжалявам те. Именно любовта е причината да посмея да се изправя пред теб.

— Не се нуждая от съжалението ти, Донърджак.

— Въпреки това, ако момчето не ти е нужно веднага, би ли могла да го оставиш да поживее преди да го вземеш?

— Ако му позволя да стигне до зрелост, може да се превърне в демоничен фактор и в двата свята.

— А ти не искаш да рискуваш, така ли?

Смъртта се подсмихна.

— Не вярвам в обещанията.

— Може би ще е достатъчна една малка гаранция.

— Никога не се отказваш, а?

— А ти никога не рискуваш. Съществуването ти трябва да е ужасно отегчително.

— Не съм казала, че никога не рискувам.

— Тогава го направи сега.

— Какво имаш предвид?

— Ще се бия с теб за живота му.

Смъртта отново се усмихна.

— Изглежда, забравяш, че не мога да бъда унищожена — след известно време отвърна тя. — Даже да успееш да ме разглобиш на части, силите на вселената някъде и някак си пак ще възкресят своята пазителка на ентропията. Без мен нещата не могат да функционират правилно. Съществуването ми не може да бъде прекратено. Ти, от друга страна, си обикновен смъртен. Борбата ти ще е обречена.

— Зная. Затова се надявах, че можеш да ми направиш отстъпка.

— А именно?

— Ако се бия добре, да обмислиш молбата ми.

— Сложен въпрос. Търсиш съчувствие от създание, за което се смята, че не съчувства на никого.

— Да.

— Значи, ако аз реша, че съм победила, но ти все още се държиш, ще се откажеш от живота си, така ли?

— Да.

— Интересно. Наистина. — Тя замълча, после каза: — Добре, съгласна съм. — И внезапно изчезна.

— Отваряй си очите на четири — каза Донърджак на Павиана.

Но той я видя пръв. Смъртта внезапно се появи до локомотива и протегна ръце към прозореца.

— Пламъците ли, шефе?

— Не. Не прави нищо. Това е проверка.

Изведнъж Смъртта отдръпна ръка и заоглежда прозореца. После отново се пресегна и се отдръпна.

— Трябва да разбера как го правиш, Донърджак — каза тя. — Това е много опасно.

— Не и за мен.

— Ако имам достатъчно време, ще успея да се вмъкна вътре.

— Но засега не можеш — отвърна той и запрати към нея два ексцентрични атрактора.

Смъртта падна и когато Донърджак надникна през прозореца, не успя да я види.

После внезапно отново се изправи пред тях и извади ръце от ръкавите си. По пръстите й затанцуваха светлини и се превърнаха в топки, които полетяха към локомотива и избухнаха.

— А сега?

— Опитва се да ни отвлече вниманието. Не прави нищо. Ще успеем. Вече го зная.

Донърджак продължително и мощно наду свирката.

Огнената канонада продължи и накрая той каза:

— Извади сабите.

От двете страни на локомотива изскочиха дълги остриета и като ножици прерязаха Смъртта.

Тя падна разполовена и огнената буря престана.

— Сега насочи пламъците си към нея и я обстрелвай с ексцентрични атрактори.

Двете половини на Смъртта започнаха да димят и да се смаляват.

— Още ексцентрични атрактори. Изглежда, действат. Смъртта окончателно се стопи.

— Сега бавно отстъпи назад, после монтирай релси отстрани и ги свържи с онези, по които дойдохме.

— Искаш да кажеш, че сме я победили ли?

— В момента я няма, за да го оспори, така че победата ще обявя аз. Да се махаме оттук.

Павиана започна да маневрира.

Когато наближаваха разклонението, ги обгърна мъгла. Донърджак включи фара и локомотивът намали скоростта. Мъглата се

вихреше и потъмняваше. После се сгъсти в огромна, мрачна, крилата фигура. Изведнъж в нея заблестяха безброй звезди и лицето й внезапно стана прекалено тъмно и в същото време ослепително ярко. Фигурата протегна ръце и въздухът помежду им се изпълни с лъчиста мъглявина.

— Не. Аз съм онази, която може да обяви изхода от битката — разнесе се гласът на Смъртта.

Тя като че ли се наведе към тях и започна да ги обгръща.

Донърджак завъртя докрай едно от копчетата на черната кутия, натисна бутона за пламъците, извади сабите, наду свирката и извика:

— Обстреляй я с всички останали атрактори и се върни на релсите!

Последва миг на абсолютен мрак и Донърджак усети, че се прехвърлят на другата линия. Локомотивът бавно продължи напред и въздухът започна да се прояснява.

Около километър и половина нататък видяха движеща се светлина и Донърджак намали скоростта. Оказа се фенер в ръцете на старец с гащеризон, машинистко кепе и червена кърпа на врата.

Джон спря, наведе се навън и попита:

— Какво има?

Старецът се усмихваше и го наблюдаваше с небрежно изражение.

— Реших да обявя резултата за равен.

— Значи ще изпълниш молбата ми?

— Уговорката ни беше само да я обмисля.

— Е?

— Вземай си пиринчената маймуна и се разкарай оттук. Казах ти, че никога не давам обещания.

Старецът и фенерът му изчезнаха.

— Направи, както каза тя — рече Донърджак. — Връщай се.

— А после? Ще имаш ли повече нужда от мен?

— Не зная.

— В такъв случай междувременно съм свободен да обикалям Вирту, нали?

— Естествено. Ти много ми помогна.

— Благодаря. Чудесно е да си част от легенда.

Донърджак предизвикателно оставяше детето да си играе на Голямата сцена — пейзажът се променяше на всеки петнайсет минути, за да задържа вниманието му — докато той укрепваше замъка си с излъчватели на полето, през което Смъртта му бе казала, че ще успее да се промъкне, стига да има време. Следващата му работа беше да дублира защитните системи и да продължава да променя и подсилва полето. После, докато Дънкан и Ангъс инсталираха новите излъчватели с помощта на роботите, Донърджак започна да доразвива личните полета в гривната на сина си, като отхвърляше идея след идея. Освен това записа на чип спомените и личността си.

Въпреки предпазните мерки реши, че е благоразумно да продължи с проектирането на двореца на Смъртта. Беше убеден, че тя няма да отмъсти за последния им сблъсък поне докато той не завърши плана. Междувременно се забавляваше като включваше в проекта най-различни скривалища, тайни входове и изходи, които странните работници щяха да построят, ако убегнеха от вниманието на господарката им.

— Когато умра — каза на Дак той, — погреби ме до Ейрадис и не съобщавайте на никого. Управлявай замъка от мое име. Поддържай връзка с хората чрез Дънкан и Ангъс и накрая ги направи надзиратели. Периодично им повишавай заплатите, за да са доволни. Грижи се за сина ми. Опитвай се да разбираш какво е най-добро за момчето. Пази здравето му и го храни добре. Погрижи се да се научи да чете, пише и смята.

— Надявам се — отвърна Дак, — че това няма да се случи толкова скоро.

— Аз също — каза Донърджак, — но рано или късно трябваше да ти дам тези инструкции и реших, че е най-добре да го направя още сега.

Същата нощ се настани на третия етаж близо до мястото, на което най-често блуждаеха призраци. Беше взел със себе си бутилка скоч и чаша.

Към полунощ му се стори, че чува слабо дрънчене на вериги. Изчака няколко секунди, за да се увери. После звукът се повтори.

— Призрак? Ти си, нали? — извика Донърджак.

— Да, господарю. Аз съм.

— Можеш ли да ми отделиш минутка преди да започнеш да блуждаеш?

— Естествено, господарю. Известно време ви нямаше, нали?

— Да.

— Преди да поговорим, може ли да попитам какво пиете?

— Хубаво шотландско уиски. Иска ми се да можех да ти предложа.

— О! Би било чудесно. Но в някои стари истории има известна доза истина.

— Какво искаш да кажеш?

— Излей малко от скоча. Изпаренията ми доставят удоволствие. Ако сипеш малко в онзи пепелник, ще мога да поемам от аурата му, докато приказваме.

— Готово, приятелю — отвърна Донърджак. — Между другото, никога няма да разбера дали всичко това не е било просто странен сън. Тази вечер ми се струпа много.

— Ще се опитам да не забравя да ти напомня — каза призракът и подуши с нос. — О! Чудесно уиски!

— Предполагам, знаеш, че наскоро загубих жена си.

— О! Моите съболезнования.

— Благодаря. Чудех се…

— Какво, господарю?

— Чудех се дали не си срещнал духа й на някое призрачно място.

Призракът поклати глава.

— Не мога да кажа. Макар че това не доказва нищо. Понякога известно време блуждаят надалеч. В други случаи получават някаква духовна награда, която е недостъпна за мен. Иска ми се да можех и аз да намеря покой. Обаче това уиски донякъде компенсира нещата.

Донърджак погледна пепелника и се зачуди как толкова бързо се е преполовил.

— Е, благодаря ти. Ще съм ти много признателен да ми съобщиш, ако я срещнеш.

— Ще направя каквото мога, господарю. — Той отново подуши пепелника и Донърджак за пръв път видя усмивката му. — Ще си поговорим ли пак някоя нощ на по чашка?

— Дадено. Имам чувството, че няма да е само веднъж.

Няколко подушвания по-късно пепелникът бе празен. Призракът задрънча с веригата си и се заклатушка по коридора.

Донърджак допи чашата си и се заклатушка в обратната посока.

На другия ден Донърджак разговаря с Рийз Джордан и му разказа за последното си посещение във Вирту. Последва продължително мълчание.

— Странно — рече Рийз накрая, — вярвам ти, но ме безпокои, че олицетворяваш Смъртта, Винаги си бил практичен човек. Мисля, че всичко, което ми описа, е в рамките на теорията. Решил съм да взема твоите записки и тези на Банса, да ги обединя със собствените си предположения и да се опитам да създам приближение на обединеното поле.

— Освен че ще е прекрасно, много бих искал да открия обяснение на нещата, които правя. Жалко, че старият Уорън го няма, за да помогне.

— Да, щеше да е като едно време.

— Я ми кажи, можеш ли да ставаш от леглото?

— О, да, всеки ден ме водят на разходка — с всеки следващ път все по-надалеч. Казвам ти, сега съм по-добре, наистина съм добре.

— Страхотно. Тогава хайде да се чуваме веднъж седмично, независимо дали сме напреднали.

— Добре. Чудесно е отново да имаш колега.

2.

Двамата работиха заедно почти три месеца, през които, колкото и да се опитваше да се бави, Донърджак завърши проекта на двореца на Смъртта. Дотогава разработването на теорията на обединеното поле беше предимно в ръцете на Джордан. Донърджак правеше всичко възможно, за да не пренебрегва проектите си, и бе прехвърлил работата по гривната на друга, по-мощна от предишната сцена. Всеки следобед той играеше със сина си във Вирту.

Накрая настъпи денят, в който видя през прозореца пърхането на лъчистата мъглявина. Провери полетата си, после ги усили. Няколко часа по-късно забеляза, че около излъчвателите се е появило лилаво сияние.

Донърджак се премести на централния си пулт и още повече усили полетата. После закрачи из стаята и хвърли поглед към компютърния екран. На него се виждаше череп.

Хм. Значи, атакуваш. Добре.

Като използва приемниците на покрива, Джон се опита да установи източника на енергията. Нищо. Просто го имаше. Той отново усили полетата, застана пред екрана и попита:

— Ти просто за красота ли си, или искаш да си поговорим?

Отговор не последва.

— Ако си успяла да минеш през защитната система, излез да се бием. С удоволствие ще се опитам да те разпарчаладосам.

Фигурата на екрана остана неподвижна.

— Добре. Твоите полета срещу моите — рече той. — Съобщи ми, когато решиш да спрем за днес.

Излъчвателите внезапно проблеснаха, сякаш сред тях танцуваше северното сияние. Донърджак увеличи енергията до максимум.

Излъчвателите започнаха да вият.

— Опитваш се да ги изгориш, а? Почакай да повикам подкрепленията.

Дуелът продължи през целия ден и голяма част от нощта. После призори атаката изведнъж прекъсна. Донърджак чу кикот и погледна

към екрана. Черепът бавно избледняваше.

— Това означава ли, че е открила слабо място? — зачуди се той. — Или просто е част от войната на нерви?

Донърджак отслаби полетата. Сега всички трябваше да си починат, разбира се. И се запита какво ли е научил врагът му по време на продължителното нападение.

Изпружи крака върху бюрото й заспа. На сутринта Дак го откри в същото положение, само че сърцето му беше спряло да бие и той вече не дишаше.

Джон д’Арси Донърджак бе погребан до любимата му Ейрадис. Този ден валеше и гайдарят свиреше някъде в планината. Банши ви цели три нощи. Когато по-късно се обади Рийз Джордан, му съобщиха, че Донърджак е заминал на пътешествие.

Дак изведнъж трябваше да се преквалифицира в специалист по отглеждане и хранене на малки деца. Той се консултираше за всичко, което трябва да се дава на детето, къпеше го и го преобличаше по няколко пъти на ден. Под неговите грижи Джон д’Арси Донърджак Младши бързо наддаде, от време на време се смееше и редовно надаваше писъци. Медботът се справяше с всичките му детски болести и имунизации и ежедневно го оставяше да си играе на Голямата сцена, където момченцето виждаше много чудеса, но за щастие беше недосегаемо за тях.

Месеците се нижеха, сезоните също. Все по-рядко търсеха Донърджак, тъй като господарят, изглежда, постоянно пътуваше. Дак всеки ден разговаряше с детето и когато то започна да му отвръща, удвои усилията си.

На няколко пъти роботът бе убеден, че го чува да бъбри с някой друг. Веднъж се оказа, че е в компанията на куче — може би, — очевидно осиновено на някое сметище. В животното имаше нещо ужасяващо, макар че Дак не можеше да каже какво точно. Друг път край него пърхаше красива черна пеперуда, каквато никога не беше виждал.

Лидия не бе възнамерявала да стане майка на осемнайсет години, но детенцето й действаше също толкова опиняващо, колкото и единственият друг човек в живота й — бащата на Алис, Улфър Мартин д’Амбри. Наречe я Алис, точно както двамата с Амбри бяха решили през дългите вечери в къщата им на скалистия бряг във Вирту. Бе се престорила на изтощена (всъщност това много се приближаваше до истината), за да не й се наложи да обяснява какво точно се е случило през десетината месеца след изгубването на сигнала й. Когато се събуди, родителите й я откараха заедно с Алис вкъщи, отказаха всички обаждания и отлично се приспособиха към факта, че дъщеря им не се е завърнала сама, а им е довела и внучка.

Официалното заключение гласеше, че Алис е заченатa партеногенетично в резултат на психосоматично преобразуване на „романтичната“ връзка на Лидия във Вирту. Самата тя знаеше истината. Бебето беше колкото нейно, толкова и на Улфър Мартин д’Амбри, въпреки че ДНК на Алис бе идентична с нейната. Но не виждаше причина да спори, тъй като се беше заклела да не казва на никого — дори на родителите си — за виртуалния си съпруг.

Състоянието и влиянието на семейство Хазърд, както и заплахата от съдебен процес срещу агенцията за виртуални ваканции, „изгубила“ Лидия, бяха запазили необичайното раждане на Алис почти в пълна тайна. Семейните приятели бяха оставени да приемат, че Лидия е забременяла по по-обикновен начин.

Само тя знаеше колко й липсва Улфър Мартин д’Амбри. Беше й казал, че не може да я посещава във Верите, но че ще я открие, когато се завърне във Вирту. Макар че вече почти два семестъра посещаваше лекции във виртуален университет и че веднъж бе ходила на виртуална почивка заедно с приятелката си Гуен и по-малката си сестра Синди, Лидия не го беше виждала и се задоволяваше да чака и да се надява.

Но една година е много време, особено когато си само на деветнайсет. Макар да полагаше всички усилия да повярва, че Амбри отново ще я открие, надеждата й започваше да гасне.

Докато малкият Донърджак растеше и ставаше все по-пъргав, единственото, което озадачаваше Дак, бе, че от време на време момчето се връща с листо или пръчка в ръка. Нямаше представа

откъде ги взима, защото знаеше, че физическата граница между световете не може да се разкъса. Отначало не се замисляше много. По-късно обаче, след като си спомни, че Донърджак бе един от най-големите авторитети в областта на Вирту и че голяма част от работата му преди да почине беше тайна, роботът се зачуди дали господарят му не е разработил някакъв ограничен пряк достъп до Вирту през Голямата сцена.

Тогава започнаха да го измъчват кошмари. Знаеше, че Донърджак бе искал синът му да си играе на Сцената. Но ако детето наистина бе в състояние да пробива интерфейса и да се скита из Вирту, Сцената можеше да претърпи промени и Донърджак Младши завинаги можеше да се изгуби в другия свят. Това беше ужасна дилема.

Дак реши известно време да го наблюдава. Още на другия ден отиде заедно с него на Сцената, като стоеше колкото може по-надалеч и по-незабележимо.

Докато се клатушкаше или пълзеше от място на място, момчето си тананикаше куплетчета от различни песни. Дак знаеше някои, други — не. След известно време скалистият пейзаж бе заменен от морава. Малкият Донърджак навлезе в нея и изчезна от Сцената.

Движейки се като сребристо-бронзов призрак, Дак го последва. Детето се разхождаше и от време на време спираше да погледа цвете, птица или някой пълзящ обитател на това място.

Дак се приближи и отново замръзна неподвижно. Момчето затананика, после запя.

— Пеперудке, пеперудке,
долети при мен,
че самотен съм без теб.

Донърджак Младши повтори песента няколко пъти и след известно Време от дупка в недалечно дърво се появи голямо черно насекомо. То се понесе към него и почти закачливо наклони глава. Накрая кацна и като че ли се загледа в него с лъскавите си очи.

— Здрасти, Ал… Али… — рече момчето.

— Алиот — поправи го тъничък гласец и Дак незабавно настрои слуха си, за да го чува.

— Алиот — повтори детето. — Сладка пеперудка!

Последва тих смях.

— Благодаря ти, Джон. Знаеш как да доставиш удоволствие на една стара пеперуда.

Момчето също се засмя. Не бе ясно защо, но Алиот сигурно му беше показал, че нещо е смешно.

— Хората невинаги са се смели на черната пеперуда — каза насекомото. — Не и в първите дни, когато крилете ми изпълваха половината небе и когато, като ги размахвах, се разнасяше грохот като от мълния.

— Защо? — попита Джон.

— Защото бях боен кон на боговете по време на великите междуособни войни.

Момчето се объркa. Колкото и да беше преждевременно развито, детският му речник не можеше да възприеме идеите, за които нямаше думи.

— Но ти си толкова мъничка! — То протегна ръчички, сякаш за да хване и смачка очевидно крехкото създание.

— Не бих ти препоръчал да правиш това. Да, войните свършиха и светът постепенно стана такъв, какъвто е сега. Аз се смалих и потърсих приятели и приятна среда. Когато ги открих, се оттеглих. Вирту вече не се нуждае от гигантската си пеперуда. Пък и е по-забавно да общуваш с цветята, отколкото да разрушаваш крепости.

— Какво е Вирту?

— Другата половина на света. В момента си в нея.

— Защо?

— Какво „защо“?

— Защо две?

— Аз съм тук още от началото на началата и въпреки това не съм сигурен. Чувал съм много версии за това какво се е случило и защо. Но не зная и мисля, че никой друг не го знае.

— Защо?

— С големите неща винаги е така. Колкото повече време минава, толкова повече истории се появяват. И после никой не е сигурен коя от тях е вярна.

— Защо?

— Защото хората винаги търсят историята зад историята. Никога не се задоволяват с онова, което вече имат.

— Защо?

— Понякога ми се струва, че обичат лъжите.

— Защо?

— Защото са забавни. Ще видиш.

— О! Колко си красива!

Алиот запърха във въздуха, после кацна на рамото на детето.

— Мисля, че е най-добре просто да се наслаждаваш на мига. Всичко друго е някъде в него.

— Защо?

— Стига! Съвсем скоро ще разбереш. Вече го правиш. Животът идва преди думите и точно това им е проблемът. Гледай цветята и дишай въздуха. Наслаждавай се на чувствата, които събуждат в теб.

Малкият Донърджак отново се засмя, неочаквано скочи и се затича из полето. Алиот го последва. Земята беше влажна, сивите облаци в небето се сгъстяваха.

— Сега си върви вкъщи — каза пеперудата. — Скоро ще завали дъжд.

— Дъжд?

— Вода от небето. Може да не се намокриш, но по време на буря се освобождава много енергия, а тази гривна на ръката ти е много странна. Върви си вкъщи. Пак ще се видим.

— Чао, Алиот.

Дак предпазливо последва детето. Пеперудата определено не възнамеряваше да го нарани — но също като странното киберкуче го караше да се чувства неспокоен и му напомняше за огромни скокове в неизвестността.

Седнала на пейка в слънчевия двор на виртуалния университет, Лидия Хазърд обсъждаше с най-добрата си приятелка Гуен курсовете за следващата есен. На зелената морава две мускулести момчета от студентското братство си подхвърляха фризби.

— Никога няма да успея да се справя с всички курсове, които искам да слушам, освен другите за специализацията — отчаяно каза Гуен.

— Ти да видиш моята програма! — отвърна Лидия. — Онзи, който я е писал, е бил садист. Те не искат да ни подготвят за студенти

по медицина, искат да ни накарат да напуснем.

— Чувала съм, че в медицинския факултет било още по-ужасно.

— Да.

— Защо не зарежеш подготвителните курсове за медицинския факултет и не следваш биология, химия или нещо подобно, Лидия? Искам да кажа, че вашите са фрашкани с мангизи. След като преди две години беше толкова… болна, те ще ти дадат каквото поискаш. Но ти зубриш като луда — наваксваш пропуснатото, грижиш се за Алис, искам да кажа, струва ли си?

— Кое дали си струва?

— Животът. Искам да кажа, че щом нямаш нужда от пари и имаш толкова готино хлапе, защо си даваш зор?

— Но аз искам да стана лекарка, Гуен. Родителите ми не могат да ми купят медицинска диплома.

— Само го кажи на Хал Гарсия. Неговите старци са направили достатъчно голямо дарение на университета и какво мислиш? Не само че го приеха, но и без проблем си взима всички изпити. А изобщо не си дава труд да учи.

— Но, Гуен, аз искам да стана лекарка, а не само да получа диплома.

— Работиш прекалено много.

— А ти си циничка.

— Благодаря! — Гуен се изправи и леко плесна приятелката си по ръката. — Искаш ли да опиташ да свалиш някой от онези пичове?

— Лесна работа, сестричке. Басирам се на каквото поискаш, че са проги — част от пейзажа.

— Значи аз съм била циничка? В реалностните университети има студентски братства. Защо и във виртуалните да няма? Това си е част от традицията.

— Тези типове просто са прекалено готини. Ти опитай, ако искаш. Аз трябва да свърша с програмата си и предпочитам да го направя тук. Вкъщи Алис няма да ме остави на мира.

Гуен се намръщи.

— Виж, Лидия… ти като че ли чезнеш по някого.

— Чезна ли?

— Ами… вехнеш, слабееш и бледнееш, преследва те спомен…

— Не трябваше да посещаваш онзи семинар по поезия.

— Говоря сериозно. В гимназията ходеше по срещи — а сега си много по-хубава, отколкото тогава. Престана да си гризеш ноктите, кожата ти е по-гладка…

— Заради бременността е. А и десет месеца във виртпространството правят чудеса с ноктите.

— Виж, не се опитвай да сменяш темата. Въпросът е, че откакто се възстанови, дори не си и поглеждала към мъж.

— Поглеждала съм.

— Не се шегувам.

— Добре. Прекарах десет месеца във вирткома. Свестих се и родих. Луда съм по дъщеря си — изобщо не се съмнявай в това, — но докато укрепвам мускулите си, наваксвам с програмата в колежа, за да не ми се налага да давам неловки обяснения в молбата си за медицинския факултет, и отглеждам дете, нямам време да мисля за мъже.

— Слушай сега. Опитай. Няма да ти навреди — наистина. Обуй си виртуалните бални пантофки и излез с мен този уикенд. Ужасно ми липсват почивките с теб.

— Алис…

— Нищо няма да й стане. Ти си добра майка, но какво ще правиш, когато Алис тръгне на училище?

— Сигурно и аз самата ще уча. Медицината иска много време.

— Лидия!

— Добре. Ще изляза с теб през уикенда, Гуен.

— Страхотно!

Някаква сянка закри слънцето. Двете млади жени автоматично вдигнаха очи. На пътеката беше застанал мъж с късо подстригана брада, навярно на около трийсет и пет години, И ги наблюдаваше със странно ироничен поглед. Носеше тъмни дънки, зелена риза и работни ботуши.

— Госпожа Лидия? — тихо попита той. — Ти ли си? След цялото това време?

— Амбри? — Тя се изправи и пусна университетския каталог на пейката. — Амбри?

Гуен я хвана за ръката.

— Лидия? Какво има? Кой е този?

— Един стар приятел, Гуен. Позволи ми да ти представя Мартин Амбри.

— Стар приятел ли? От…

Гуен внезапно млъкна, осъзнала ситуацията, хвана протегнатата длан на Амбри и силно я стисна.

— Приятно ми е да се запознаем, Гуен — любезно, но в същото време някак властно каза той. — Лидия често и с много обич ми е разказвала за вас.

— Но не е споменавала за вас — отбранително отвърна Гуен, после на лицето й разцъфна свенлива усмивка. — Освен с всичко онова, което премълчаваше. Приятно ми е най-после да ви видя.

— Бихме ли могли да ви помолим да не говорите за тази среща? — попита Амбри.

— Тя пак ли ще изчезне?

— Не. Не е възможно. Бебето не може без нея.

— Значи знаете за бебето. Но разбира се, естествено, че знаете. Ще си държа устата затворена, ако Лидия не изчезне и ако обещае по-късно да ми позвъни и да ми разкаже.

Лидия стисна ръката й.

— Обещавам.

— Добре, време е да си вървя. Вие двамата сигурно имате да си говорите за много неща. Радвам се, че се запознах с вас, Мартин Амбри.

— И аз, Гуен.

Тя взе вещите си и с последно махване на ръка се отдалечи към момчетата с фризбито. Лидия прибра каталога си и когато Амбри й подаде ръка, изведнъж се засрами.

— Ще повървиш ли с мен, Лидия?

Без да среща настойчивия му поглед, тя го хвана под ръка и двамата закрачиха по лъкатушната пътека, която водеше към езеро.

— Мина много време, Лидия.

— Алис навърши две годинки.

— И се чудиш къде съм бил.

— Ами… да.

— Исках да дойда по-рано, но след заминаването ти от дома ни във Вирту се случиха някои неща.

— Какви неща?

— Освен всичко друго, аз съм дезертьор от войската, Лидия. Малко след като си тръгна с детето ни, някой се опита да ме открие и да ме принуди да се върна в армията. Наложи се да бягам.

— Но… каква войска? Та ти живееш във Вирту.

— Вирту има своите армии, своите кървави битки и древни войни. Разказвал съм ти за това.

— Така е, но си мислех, че е било отдавна, по време на Хаоса на Сътворението.

— Наистина. От няколко години става нещо, разбуждат се стари амбиции, възраждат се забравени вражди. Може би настъпва време на промени.

— Промени ли? Във Вирту или във Верите?

— Ще започне във Вирту, но всичко показва, че ще се разпространи и във Верите.

— Къде си се крил, Амбри? Защо не ми съобщи по някакъв начин?

— Отидох в още по-диви земи, обич моя, места, които подозирам… Спомняш ли си онова странно посещение на Ейрадис и Хедър?

— Разбира се. Ейрадис каза, че е съпруга на Джон д’Арси Донърджак и че в подземието на замъка им имало портал към нашия виртрайон. Хедър не говореше много, но останах с чувството, че е изненадана да ни открие там… изненадана и малко обезпокоена.

— При това основателно, струва ми се.

Стигнаха до брега на езерото. Лидия продължаваше да не поглежда Амбри. Той нежно я хвана за раменете и я завъртя към себе си. После леко повдигна брадичката й.

— Очите ти все още са толкова прелестни — толкова чудно тъмнозелени.

— Ти ме позна! — внезапно каза тя, осъзнала, че освен очите нищо друго в нея не е същото като по време на краткия им съвместен живот във Вирту. — Как?

— Гласът ти, жестовете ти, усмивката ти. Наблюдавах те, докато разговаряхте с Гуен. Когато се приближих, вече бях сигурен. Е — почти сигурен.

Лидия се сви и лошата стойка, която съчетанието от упражнения и нарасналото й самочувствие бяха поправили, отново прегърби

раменете й.

— От красотата ми не е останало нищо.

— Сега си още по-красива.

— Ласкател.

— Не. Сега си истинска. И различни дребни неща те правят уникална. А прекрасната ти усмивка и нежният ти глас направо побъркват мъжете.

— Наистина ли?

— Повярвай ми. Ще ме погледнеш ли най-после, или съм ти станал неприятен?

— Да. Не.

— Тогава ме погледни.

Тя го направи и се изчерви. Амбри й се усмихна и Лидия му отвърна, после зарови лице в гърдите му.

— Чувствам се толкова… срамежлива. Не е ли тъпо?

— Не. Трябваше да събера цялата си смелост, за да се приближа до теб. Не бях сигурен дали ще решиш да ме познаеш. Не бях сигурен дали няма да ме зашлевиш и да ме наречеш „грубиян“.

Тя се изкиска.

— Не зная дали някой все още изобщо използва тази дума.

— Може би не, но наистина се проявих като такъв. Изоставих теб и дъщеря ни за повече от две години. Сега се връщам и се надявам да ме приемеш.

— Приемам те.

— Лидия… Преди не исках да те питам, но… две години са много време, особено когато човек е млад и красив. Намери ли си някои друг?

Тя го погледна през мигли и си спомни за разговора с Гуен. За миг се зачуди дали да не го излъже, да го накара да ревнува. Но отхвърли тази мисъл.

— Не. Изобщо не съм търсила.

— Нито пък аз.

Той Щастливо въздъхна. Дълго останаха прегърнати. Над езерото две лястовици се стрелкаха след мушиците.

— Кога трябва да се прибираш вкъщи, Лидия?

— След около час.

— Моля те, прекарай го с мен. Ще ти разкажа къде съм бил и искам да зная за всичко, с което се занимаваш.

— Всичко това само за един час? — Тя се засмя. Сърцето й преливаше от щастие.

— Сега час — отвърна Амбри и стисна ръката й така, сякаш никога нямаше да я пусне, — но навярно бихме могли да си уговорим по-дълга среща.

Седнаха прегърнати на виртуалния бряг и разговаряха за любов и други съвсем истински неща.

През следващата половин година Дак не успя да реши нито една от загадките, които го безпокояха. Момчето растеше и речникът му се обогатяваше. Когато роботът внимателно го разпитваше за пеперудата, змията, кучето и маймуната, винари получаваше един и същ отговор: „Те са ми приятели. Идват да си играем.“

Докато растеше, гривната също се уголемяваше в съответствие с китката му. Въпреки това Джон Младши често се мъчеше да я свали, както си събуваше обувките и чорапите и си събличаше дрехите за игра.

— Махни я! — нареди на Дак той.

— Не — твърдо отвърна роботът. — Направи я баща ти, но не ми е казвал защо. Мисля, че не трябва да я сваляш.

При споменаването на баща му момчето се усмихна, забравило раздразнението си.

— Разкажи ми за него — каза то. — И за майка ми.

— Ще ти покажа как изглеждаха — отвърна Дак и повика образите им на холосцената.

Малкият Донърджак дълго ги гледа.

— Ти приличаш на тях, млади господарю — каза роботът.

— Добри хора ли са били? — попита момчето.

— Да — отвърна Дак. — Бяха добри хора.

Джон започна да обикаля около фигурите и накрая каза:

— Добре. Изглеждат красиви.

— Кой знае? Когато пораснеш, можеш да станеш като тях — рече Дак.

— Добре.

— Ела. Идва време за вечеря.

Роботът го преоблече, изкъпа го и го нахрани.

— Можеш ли да се откъснеш за момент от работата си, Дейвис? — попита Рандал Келси. — Искам да разменя няколко думи с теб.

Артър Идън вдигна поглед от „Кирпичени храмове“, книгата, която четеше. Очите му бяха замъглени и малко смъдяха. Когато се завъртя, за да види часовника, осъзна, че се е задържал много след обичайното си работно време. Келси стоеше на прага на кабинета му.

— Да, господине. — Идън се изправи и разтри кръста си. — Мисля, че е по-добре да свършвам, иначе мускулите ми ще се вкаменят в това положение.

— Нещо интересно?

Архитектурен анализ на някои древни шумеро-вавилонски руини с екстраполиране на вероятния начин на строеж на сградите. Книгата е много стара — от края на двайсети век, — от човек на име Кийм, който участвал в разкопки в Югозападна Америка заедно с един археолог, Мор. Струва ми се, че ще можем да използваме някои идеи на Кийм във виртпрограмирането на Свещената цитадела.

— Чудесно. Колкото повече стават последователите ни, толкова по-голяма е нашата отговорност да посрещаме нуждите им на всякакво равнище. Одеждите за новите посветени от Третия орден бяха невероятен успех.

— Онези за поклонниците на Инана ли? Благодаря. Самият аз останах много доволен от резултата.

Двамата минаха по къс коридор и спряха пред асансьорна врата от кована мед с релефно изображение на момент от мита за сътворението. Келси натисна бутона, дискретно монтиран в окото на един от демоните.

— Припомни ми откога си при нас, Дейвис.

— За постоянно ли? От около две години. Преди това една година бях консултант. А отначало също година бях обикновен член на Църквата. Общо, струва ми се, четири години.

Асансьорът пристигна и вратата се отвори. Вътре бяха изобразени няколко от висшите божества, всяко с характерните си атрибути. Творбата беше оригинална, дело на известен творец, и бе защитена под бронирано стъкло. Църквата се стремеше да

демонстрира влиянието си дори в тривиалните си проявления, но това не означаваше, че не е предпазлива.

— Четири години? Само толкова? Доволен ли си от напредването си?

Пристигнаха и Келси му даде знак да излезе пръв в коридора. Идън любопитно се огледа. Никога преди не го бяха канили на този етаж. Когато вдигна очи, видя, че таванът представлява стъклен купол, разкриващ синьо небе. Той се намръщи. Небостъргачът завършваше с остра пирамида. Възможно ли бе това? Келси забеляза изражението му и се подсмихна.

— Никога не преставаш да анализираш, а, Дейвис! Това е илюзия. Стъкленият таван си е там, но „небето“ е прожектирано. Добра работа — може да показва истинското небе навън, както е сега, или в лошо време нещо по-приятно. Ела да пийнем по чашка в кабинета ми. Още не си отговорил на въпроса ми.

Идън го последва в просторна, добре осветена стая, обзаведена с малко, но изненадващо удобни мебели. Келси му даде знак да седне, попита го какво предпочита и го обслужи от бара. После се отпусна на стола срещу него, изпружи крака върху ниската маса помежду им, отпи глътка бира от халбата си и усмихнато въздъхна.

— Е, Дейвис, доволен ли си от напредването си?

Вълшебният въпрос. Ако отговориш отрицателно, ще излезеш прекалено амбициозен. В противен случай ще те помислят за недостатъчно мотивиран. Идън опита лекото си оризово вино и внимателно подбра думите си.

— Работата ми е приятна и смятам, че внасям значителен принос за утвърждаването на Църквата. Иска ми се обаче да се изправя пред ново предизвикателство.

— Много добре. — Келси отново отпи от бирата си. — Поставяш ме в сложно положение, Дейвис.

Идън усети, че сърцето му се разтуптява по-бързо. Дали го бяха разкрили? Предполагаше, че не е възможно. Когато прие да работи постоянно за Църквата, той окончателно беше възприел самоличността на Дейвис. Артър Идън си бе взел отпуска с половин заплата (нещо, което университетът с радост посрещна заради бюджетните съкращения) и университетското счетоводство директно изплащаше ипотеката на неизползваното му жилище, както и някои други негови

разходи. Идън живееше с доходите на Дейвис като служител на Църквата, при това доста икономично. Но Келси говореше…

— Обучението ти позволи значително да развиеш виртсилата си. Можеш да рецитираш молитвите също толкова добре, колкото много по-висши от теб жреци, и по време на всички ритуали проявяваш достатъчно ентусиазъм. И все пак… и все пак…

— Да?

— Продължавам да подозирам, че въпреки всичко това си оставаш скептик.

Идън благоразумно не отговори. Келси впери в него светлосините си очи.

— На последния съвет на старейшините на Църквата твоето име се спомена като вероятен кандидат за изключителна чест. Като твой наставник, ме попитаха дали ще подкрепя тази препоръка.

— Каква чест, господине?

— Виждаш Ли? Пак задаваш въпроси! Когато им се предостави такава възможност, повечето от нашите последователи биха се хвърлили на килима да възхваляват боговете, че изобщо са се сетили за тях. Малцина биха се запитали дали наистина са достойни. А ти — ти и малка група други — задавате въпроси. И все пак, ако те препоръчам за тази чест, ще бъдеш издигнат на пост, какъвто получават малцина други в Църквата.

— Но аз…

Келси се засмя. Изумлението на Идън/Дейвис възвърна обичайната му веселост.

— Постът е религиозен, не административен. Той изисква да се запознаеш с едно от божествата — да станеш негов личен слуга.

— Бог!

— Точно така. Не съм убеден, че скептик като теб — независимо колко е добронамерен — би трябвало да заема такъв пост. Някои божества са доста буйни. Възможно е да намерят липсата на вяра за непростима. В най-висша степен.

— Разбирам.

— Ние можем да умираме във Вирту, Дейвис. Това често се подценява, но ние можем да умираме във Вирту, особено когато се отдалечим от съвременните среди и навлезем в първични райони. Излишно е да споменавам, че нашите божества принадлежат на тази

първична сила. Според учението на Църквата те използват Вирту само като средство за разкриване на истини, датиращи отпреди човешката история.

Келси смръщи чело.

— Ето защо разговарям с теб — може би неразумно от моя страна. Не искам да предлагам кандидат, който ще опозори себе си или моя отдел. Не искам и да загинеш. Нуждаем се от способностите ти. Можеш ли да ми дадеш отговор?

— Може ли да се помоля за напътствие, господине?

— Да. Това е разумно. До утре по това време си свободен от непосредствените си задължения. Решението зависи само от мен — не от теб, — но ще приема твоето мнение.

— Много ви благодаря, господин Келси.

— Ако искаш, можеш да си вървиш.

— Благодаря. Мисля, че ще ида да довърша работата си и после ще се отправя към храма.

— Много добре. Нека боговете ти дадат откровение.

— Надявам се.

Артър Идън напусна кабинета на Келси, като усещаше критичния му поглед в гърба си. В асансьора изигра с ръце сложна молитвена мудра, която Църквата бе възприела от будизма. После се върна в кабинета си, поработи с компютрите и напусна сградата. В случай, че някой го следеше, Идън отиде в една от църковните кабини за прехвърляне и откри уединен виртпараклис, в който да се помоли — и да подреди мислите си.

Остана там няколко часа. На излизане спомена на прислужника, че отива да вечеря. След като се нахрани в любимия си афганистански ресторант, Идън се върна в дома на Дейвис и постави няколко запалителни устройства, за да изглежда, че в апартамента е избухнал пожар от повреда в електрическата инсталация. (Когато пристигнеха, следователите от пожарната служба щяха да открият, че инсталацията не е била достатъчно мощна, за да поддържа компютърното оборудване и другия електронен хардуер.) Ако всичко минеше както трябва, Църквата щеше да го помисли за загинал.

После излезе през сервизния изход и се спусна в метрото. Ползата от самоличността на Дейвис се беше изчерпала, защото измамата му нямаше да издържи на по-тесен контакт със създанията,

на които служеше Църквата. Макар че все още не бе сигурен в тяхната божественост, годините, прекарани при елишитите, го бяха убедили в тяхното могъщество и възможности.

Сега отново щеше да се превърне в Артър Идън и да работи по изграждането на трета самоличност, под която да живее след издаването на книгата. Щеше да я публикува под истинското си име, но вече знаеше, че след това никога няма да е в състояние да го използва, защото публикуването й щеше да му донесе смъртна присъда.

Изминаха няколко години. Джон д’Арси Донърджак Младши растеше здрав като камък. Дак го научи да чете и пише. Даде му и основни познания по математика. И всичко това преди да го допусне до компютрите. Искаше синът на Джон д’Арси Донърджак да притежава понякога забравяните основи на науките. Въпреки че не му бяха нареждали да го прави, той беше забелязал, че Донърджак Старши знае тези неща, а роботът го смяташе за велик човек. И се надяваше, че някой ден Донърджак Младши също ще стане велик. Дак се опитваше да повтори онова, което му бе известно за началното образование на баща му. Така че момчето учеше немски, френски, японски, картография и калиграфия, също както някога самият Донърджак.

В замъка Донърджак нямаше други деца. Понякога момчето зърваше през прозорците или от балкона Дънкан и Ангъс, но Дак успяваше да го държи далеч от тях, защото се стремеше да закриля дори самата идея за съществуването му. Единствените същества, които срещаше, освен домашните роботи, бяха обитателите на Вирту, и хора, и други.

Един ден двамата с Мизар отидоха много надалеч — толкова, че преди да успеят да се върнат, Сцената премина през една-две фази. Стигнаха до скалиста долчинка, през която течеше поток. После видяха блестящ клокочещ водопад. Обут в кафяви къси панталонки, малкият Донърджак седна на една от скалите до водата и започна да хвърля камъчета във вира. Внезапно от водопада избликна водниста хуманоидна фигура и го погледна. Момчето скочи и отстъпи назад. Мизар го скри с тялото си, отвори уста и показа острите си зъби.

— Здравей, дете — каза зеленокосата фигура, излезе на брега и придоби смътно женски очертания. — Кажи на своя пазител, че няма да ти причиня зло.

Джон постави ръка върху шията на Мизар и го погали.

— Всичко е наред — успокои го той. — Недей да я хапеш. Казвам се Джон Донърджак. А вие коя сте, госпожо?

— Имаш ли нещо общо с Джон д'Арси Донърджак, учения? — попита тя, като извади от косите си няколко охлювчета и ги пусна в потока.

— Той ми беше баща.

— „Беше" ли? Защо казваш „беше"?

— Защото е мъртъв. Случило се е, когато съм бил бебе.

— О, божичко! Ще ми липсва. Двамата с Рийз Джордан често идваха в моята долина заради успокоителната й прелест и разговаряха за математика — двама велики мъже.

— Познавали сте баща ми?

— Да, но той не ме познаваше. Задоволявах се да слушам разговорите им и да поддържам средата максимално приятна за тях.

— Коя сте вие, госпожо?

— Аз съм genius loci на това място. В училище трябва да са ви обяснили, че сме изкуствени интелекти. Аз съм онази, която поддържа този район. Хората обикновено ме нервират. Но в няколкото случая, в които съм имала тази възможност, открих, че отлично се разбирам с вас, малчуганите. Ето защо се радвам, че наминаваш насам. Ако искаш, можеш да поплуваш в потока. Ще го направя по-топъл или по-студен, както ти харесва.

Момчето се усмихна и каза:

— Добре.

После се втурна напред и нагази във водата.

Genius loci се завъртя към Мизар.

— Ти не си обикновено създание — каза тя. — Донърджак ли те създаде?

— Не. Мисля, че не — отвърна кучето. — Но… не… си спомням… как… съм се появил. Имаше ужасен… проблясък… и започнах… да падам. Скитах се… много време. Не зная… откъде съм. Но момчето е мило… към мен… и аз си играя… с него. По-добре е… да имаш приятел… отколкото да се скиташ.

— Радвам се, че двамата сте щастливи.

— Понякога… долита да си поговорим… една черна пеперуда. Чувствам… че би трябвало да я познавам. Но тя не иска… да приказва за такива… неща. Иначе… се държи приятелски.

— Как се казва?

— Алиот.

— О, божичко!

— Познаваш… ли я?

— Всъщност не. За миг ми се стори, че си казал друго име.

— Черните пеперуди… не се срещат… толкова често.

— Така е. — Genius loci се завъртя и погледна към плуващото момче. — Трябва ли да се връщате в определен час?

— Не… зная.

— Къде живееш, дете?

— В замъка Донърджак.

— Кога трябва да се връщаш?

— Не зная. Сигурно обаче съм закъснял. Благодаря, че ми напомни.

Момчето излезе навън, отърси се и застана на слънце.

— Благодаря за плуването.

— Идвай когато поискаш, Джон Донърджак. Сигурен ли си, че можеш да намериш обратния път?

Малкият Донърджак погледна Мизар и попита:

— Можеш ли да подушиш следата?

Животното наведе глава, после каза:

— Още… е тук.

— Добре. Тогава да вървим. Хайде.

— Ела пак — каза genius loci.

— Непременно. Благодаря ти.

Двамата бързаха през гората. След известно време Мизар забави ход.

— Какво има? — попита малкият Донърджак.

— Миризмата… отслабва. Не съм сигурен… какво става.

— Това място наистина изглежда малко странно.

Мизар се огледа.

— Имаш… право. Това не е… пътят, по който… дойдохме — рече той. — Аха.

— Какво?

— Машината на баща ти… постоянно… променя местностите. Трябва да… сме някъде другаде.

— Разбира се. Какво ще правим?

— Не зная. Струва ми се… че някога… можех да откривам пътищата. Но не си… спомням как. Ако имам време… ще го открия.

— Дак ще се разтревожи. Ха, сетих се! Можеш ли да намериш пътя до водопада?

— Хайде, да побързаме.

Той се затича. Донърджак го последва.

— Genius loci! Genius loci! — извика момчето. — Може ли пак да поговорим?

Сред недалечния листак изникна зелена глава.

— Да, дете? — попита тя.

— Машината на татко се е фазоизместила. Можеш ли да се свържеш с онзи негов приятел — доктор Джордан — и да го попиташ дали е в състояние да ни помогне да открием обратния път?

— Разбира се. Вече… А, ето го.

Пред тях се появи миниатюрно холоизображение на учения.

— Да, Калтрис — каза той. — Кои са тези?

— Синът на твоя приятел Донърджак и неговото куче Мизар. Изгубили са се. Можеш ли да им покажеш обратния път до замъка Донърджак?

— Лесно ще го открия. Изчакайте мъничко. Как се казваш, момче?

— Джон д’Арси Донърджак Младши.

— Забелязвам приликата.

Фигурата на Рийз придоби нормална големина и плътност.

— Спомням си фазовите периоди, които баща ти инсталира — започна той.

— Да. Предполагам, че откакто тръгнахме, може би са минали три.

— Точно това исках да зная. Колко време останахте тук при Калтрис?

— Около час. Разговаряхме. После поплувах.

— Много добре — ще проверя. Може да не сте били тук толкова дълго, колкото ви се струва. Времето тук тече странно. Благодаря ти,

че ме повика, Калтрис.

— За мен беше удоволствие, Рийз. Не се бави много.

— Няма. — Ученият се обърна към момчето и кучето. — Откъде дойдохте?

— Оттам — посочи Мизар и ставите му изскърцаха.

— Елате с мен. Ще ви заведа до замъка.

Детето и кучето последваха високата стройна фигура през гората.

— Не знаех, че Донърджак има син — каза след известно време Джордан.

— Има. Аз съм.

— Как е той напоследък?

— Починал е, когато съм бил съвсем малък.

Рийз замълча. Раменете му като че ли се прегърбиха, но той не забави крачка.

— Работех с него по един проект, после изведнъж престана да отговаря на обажданията ми. Разтревожих се… Защо не е наредил да ми съобщят?

— Мисля, че не е искал никой да знае — отвърна момчето.

— Защо?

— Не зная. Никога не съм се замислял за това. Винаги си е било така.

— Телефонната централа на замъка съобщава, че постоянно пътувал.

— Сигурно е искал всички да мислят така.

— Тогава кой се грижи за теб? Всъщност не зная нищо за майка ти.

— И тя е мъртва. Погребани са един до друг в семейното гробище. За мен се грижат роботи — Дак, Войт и Куки. И приятелите ми като Мизар.

— Звучи ужасно. Джон обаче трябва да е имал основателни причини да уреди нещата по този начин. Но оттогава е минало време. Най-вероятно властите…

От гривната внезапно се разнесе тих глас:

— Нямах намерение да активирам тази функция, докато Джон не стане пълнолетен, освен в извънредна ситуация — каквато настъпи сега. Моля те да не уведомяваш властите за този странен начин на

живот, стари приятелю. Това ще изложи сина ми на опасност. Довери ми се. Ще уредя да те приемат като желан гост в замъка Донърджак винаги, щом пожелаеш. Но не се опитвай да извеждаш сина ми от границите му.

— Джон!

Малкият Донърджак само зяпна гривната си. Очите му бяха разширени, но очевидно не изпитваше страх.

— Джон!

— Не от плът, Рийз, но зная, че изразявам волята на Джон д'Арси Донърджак — бащата на това момче. Ако го изведеш във Верите, има голяма вероятност да го изложиш на огромна опасност.

— Но сега той е във Вирту…

— С това няма проблем. Той се разхожда така още от съвсем мъничък и не му се е случило нищо.

— Ще се доверя на преценката ти, Джон. Може ли да продължим този разговор, щом и без това съм тук?

— Разбира се, стига да не се опитваш да свалиш гривната от китката на момчето.

— Даже мъртъв успяваш да ме заинтригуваш. Ще направя както казваш.

— Наистина ли си в гривната ми, татко? — най-после попита детето.

— Не — разнесе се гласът на Донърджак Старши. — Но самоличността ми обгръща ИИ, който знае също колкото мен.

— Не разбирам. Ти ли си, или не?

— Самият аз не съм сигурен, че разбирам. Чувствам се като себе си, но пък създадох устройството точно с тази цел. Да речем, че съм много интелигентно компютърно създание. Така ще се чувствам много по-добре и ще избегнем метафизиката.

— Какво е метафизика?

— Нещо, което искам да избегна.

Момчето се засмя. Два мъжки гласа се присъединиха към него.

— Не зная много за това кое е смешно и кое не — оплака се Джон Младши.

— По принцип, ако те кара да се смееш, значи е смешно — отвърна Рийз и го хвана за рамото. — И ти става приятно.

— А ако не разбереш някоя шега, кажи ни и ние ще ти я обясним — прибави гривната.

Те завиха и ученият каза:

— Това там е Сцената, нали?

— Да, тя е.

— Искам пак да си поговорим с вас двамата.

— Ще наредя на Дак да приема обажданията ти — отвърна гривната, — и както казах, винаги ще си добре дошъл в замъка. Виждам, че си здрав, нали?

— Сега съм по-добре от преди.

— Чудесно. Пак ще поприказваме. Благодаря, че доведе сина ми.

Те се разделиха и малкият Донърджак излезе на Сцената.

— Сега пак ще се изключа — каза гривната. — Иди да се нахраниш.

Мизар издаде нещо средно между ръмжене и вой на развален двигател, сви се на кълбо по средата на Сцената и затвори очи. Джон Младши тръгна да търси робота и извика:

— Върнах се, Дак.

През следващите няколко месеца малкият Донърджак успя да накара гривната да го научи как да открива пътя си до замъка през няколко фазоизмествания. По някое време през тази година той усвои номера да се промъква и да докосва нещата във Вирту. Гривната не казваше нищо по въпроса и Рийз не знаеше какво да мисли.

— Това не е възможно дори на теория — отбеляза ученият. — Баща ти наистина е правил много странни неща с пространството и времето във Вирту, но даже той не беше способен да извършва такива случайни прехвърляния. Боя се, че ще се наложи да преразгледам някои от теориите си.

— Ще ми разкажеш ли за тези теории?

— Когато пораснеш и напреднеш в математиката.

— Ще кажеш ли на Дак да започне да ме учи по-отрано?

— Естествено.

— Мога ли да ти задам един личен въпрос?

— Да. Питай.

— Имал ли си някога деца?

Рийз помълча малко по-дълго от обикновено, после каза:

— Да. — Отново спря за миг, после продължи: — Ужасно е да надживееш децата си. Имах двама сина и дъщеря. И тримата са мъртви. Двама внуци. И те. Една правнучка, Мегън. В университета е, следва математика и физика. Тя ми е голяма утеха. Идва да ме вижда и много се обичаме. Но ми липсват всички други.

— Съжалявам.

— Няма за какво. Трябва да съм благодарен за онова, което имам сега и което съм имал някога, нали? Но ми липсват усмивките и смехът на някое момченце и… О, по дяволите! Живял съм прекалено дълго, нали разбираш, и съм направил много неща. Би трябвало да съм по-щастлив от повечето хора. И навярно съм. Както и да е, защо питаш?

— Просто начинът, по който се отнесе към мен, ме накара да си помисля, че може да имаш свои деца. Това е всичко.

Рийз успя да попречи на образа си във Вирту да се изчерви, протегна ръка и разроши косата на Донърджак.

— Хайде да си поговорим за числови редове.

— Добре.

Отначало ученият често го посещаваше и малкият Донърджак се промъкваше във Вирту при него. Рийз го наблюдаваше и клатеше глава.

Именно Рийз Джордан започна да нарича момчето Джей.

— С „Джон“ просто няма да се получи — поне за мен. Това е името на баща ти и само ще объркваш бедния старец.

Той се засмя и малкият Донърджак се присъедини към него. Макар детето да знаеше, че Рийз Джордан е много, много стар човек — далеч по-стар, отколкото щеше да е баща му, ако беше жив, много, много по-стар от другите обитатели на неговия старчески дом във Верите — когато започна да обучава сина на приятеля си във Вирту, Рийз винаги се явяваше във виртобраза на трийсетинагодишен мъж.

Това обучение бе породило известна загриженост, когато Калтрис забеляза странната особеност на момчето, позволяваща му да пресича интерфейса, без да прибягва до обичайните механични и електронни устройства. Genius loci анализира ситуацията и заключи, че след като Донърджак някак си прехвърля цялото си тяло през

интерфейса, ускореният времеви поток преждевременно ще го състари. От уважение към желанието на Рийз колкото може по-рационално да използва останалите си години, детето посещаваше наставника си в обиталището на Калтрис във виртобраз. Скоро придоби познания, далеч надхвърлящи обичайното за възрастта му.

Двамата представляваха странна гледка: старецът с вид на много по-млад мъж и момчето с познанията — ако не мъдростта — на много по-възрастен човек. Приятелството им обаче беше истинско и дълбоко. В себе си малкият Донърджак започна да възприема Рийз Джордан като бащата, когото никога не бе имал. Ученият на свой ред заобича момчето и заради самото него, и от почит към паметта на баща му.

Времето минаваше. Рийз постепенно осъзна, че макар отлично да беше познавал Джон д'Арси Донърджак, никога не бе изпитвал към него нещо повече от професионално уважение и обикновени приятелски чувства. Въпреки странната си сериозност, синът му притежаваше неговия донякъде аналитичен начин на възприемане на шегите и характерното му виждане за човешките отношения. И все пак беше съвсем различен от баща си.

— Не, с „Джон“ няма да се получи — прости ми, синко — каза Рийз. — Струва ми се, че предпочитам да те наричам по друг начин. Разбира се, ако нямаш нищо против.

— Ни най-малко, Рийз — отвърна малкият Донърджак и заинтригувано го погледна. Съзнаваше тържествеността на момента, сякаш навършваше пълнолетие, и смътно усещаше, че с новото име ще се превърне в друг човек. — Как би искал да ме наричаш?

— Ами, бихме могли да използваме „Д'Арси“, но ми се струва прекалено претенциозно. Наистина, то като че ли обвързва цялото, но не… не само по себе си.

— Добре.

— „Джон“ има много умалителни — продължи старецът. — Например „Джони“ и „Джак“. Не ми приличаш на „Джони“, а „Джак Донърджак“ звучи като детска песничка.

Калтрис, която ги слушаше, едва подала глава над водата, цялата заобиколена от плаващи зелени коси като миниатюрно Саргасово море, се засмя — приятен звук, напомнящ на плискащи вълни. Малкият Донърджак сбърчи вежди в знак на съгласие и кимна на Рийз да продължи.

— Тъй като носиш името на баща си, ти си Младши. Получава се „Джон Младши“, което е малко дългичко. Може да се съкрати на „Джей Джей“[1] например.

Рийз Джордан погледна сериозното лице на седналото до него момче. Макар и босо, потопило крака във водата на вира, то приличаше на „Джей Джей“ също толкова, колкото и на „Джони“.

— Но най-добре е просто „Джей“. Това е име с огромни възможности. Много е близко до истинското ти. Какво ще кажеш?

— Харесва ми — отвърна Джон д’Арси Донърджак Младши.

— Чудесно — рече Рийз Джордан и с нужната церемониалност загреба шепа вода от вира на Калтрис, за да кръсти момчето.

Приклекнало на брега, кучето Мизар, което не си спомняше нито своето създаване, нито наименуването си, одобрително удари с опашка по земята. То не знаеше, че същата тази опашка някога е имала и друга част, дебела и тъмночервена. Нито пък искаше да научи за предишното си съществувание. Единствен от онези, които идваха от царството на Смъртта, за да наглеждат и да си играят с момчето, Мизар нямаше представа за първата си господарка и поради тази причина това не го интересуваше.

— Джей — със странно удоволствие каза детето. — Джей. После го изпълниха прекалено сложни и объркващи за него чувства. То се хвърли във вира, оплиска Рийз от главата до петите и за малко да успее да хване Калтрис за зелената й коса от водорасли.

А в дните, в които Рийз не беше свободен, Джей Донърджак се прехвърляше заедно с Фекда, Мизар, Дуби или Алиот, за да проучва многопластовия свят на Вирту. Разрушени или изоставени градове, пусти заседателни зали, спортни салони, бордеи — те безпогрешно откриваха пътя към неща, които никой не използваше. А също към джунгли, планини и брегове. Към Ешерови пейзажи, пустини и морета.

— Не трябва да забравяш — предупреди го един ден Рийз — стояха на самотен плаж, — че за теб и двата свята са действителни. Щом си проникнал във Вирту, можеш да загинеш във виртуална лавина. Когато се върнеш във Верите, можеш да си строшиш врата при падане по стълби.

— Между другото, какво означава „Вирту“? — попита Джей.

— Терминът произхожда от осемнайсети век и тогава се е използвал за произведение на изкуството. В края на краищата, това е най-великото произведение на изкуството, създавано от човешката раса.

— Щом казваш, сигурно е така. А Верите е нашата първоначална действителност.

— Точно така.

— И във Вирту физиката и химията — всички закони на движението и термодинамиката — всъщност не действат по същия начин, като във Верите, а го имитират…

— Правилно.

— … защото трябва да има достатъчно прилики и разлики, които да правят мястото полезно.

— Отлично. Особено защото се използва колкото за развлечение, толкова и за работа.

— Какъв е големият проблем, върху който работиш? Тази обединена теория?

— Когато Вирту се създала след случайната верижна реакция на Банса, довела до срив на част от полето, законите й не ни бяха известни. Трябваше да ги изучим и в процеса установихме някои наши правила. Принципите във Вирту бяха стабилни, макар че имаше нужда от програмиране и създаване на нови видове. Онова, което никога не успяхме да установим, беше дали физическите закони са локални и понякога се нарушават, дали няма особени случаи на по-общи закони — и дали в крайна сметка изобщо съществуват общи закони, или всичко е целесъобразност и конкуренция, носещи се по повърхността на море от хаос.

— Има ли някакво значение — попита момчето, — щом резултатите са едни и същи?

Рийз се засмя.

— Говориш почти като баща си, когато изпаднеше в едно от своите по-прагматични настроения. Естествено, че има значение. Всичко има значение — не мога да кажа защо, но винаги ще вярвам, че е така. Предполагам, че това е разликата между теоретика и инженера. Ние се интересуваме от началото и края, и от това кога една граница наистина е такава. Някой би могъл да каже, че ще е по-полезно да

научим повече начини да използваме тази информация в практиката, защото тя е източник на теориите и те биха намерили доказателства в нея. И това е вярно. Аз обаче предпочитам Първия подход, докато баща ти клонеше към втория.

— Но и двамата сте възприемали това място като Вирту, като произведение на изкуството?

— Да.

— Радвам се, че нещата не са толкова прости, и в живота, и в теориите — каза Джей, отлепи от ходилото си екзотична мидена черупка с цвят на праскова и я хвърли във водата.

— Това е като радостта от попълването на сложна кръстословица — отвърна Рийз.

— Какво е кръстословица?

— О, божичко! Пак забравихме за твоето образование. Следващия път ще ти донеса няколко. Мисля, че ще ти харесат.

„Произход и развитие на една популярна религия“ на Артър Идън предизвика невероятна сензация. Идън имаше блестящ стил и в същото време неговите твърдения бяха здраво свързани с академичните традиции на антропологичните проучвания и изящно документирани.

Той подхождаше към разглеждания проблем изключително етично. Както си беше обещал в началото на проекта, Идън не разкриваше никакви ритуали, не издаваше никакви тайни и не нарушаваше обетите си.

Но затова пък доказваше, че Църквата на Елиш е активно еволюираща религия, въпреки твърденията ѝ, че се основава на древни истини. Той съобщаваше, че е бил член на Църквата под името Иманюъл Дейвис и че през това време е разработвал всичко — от ритуални одежди до молитвени служби. Неговият анализ на пищния интериор на частните сгради и кабинети, на начина на живот на висшите представители на йерархията загатваше без да го заявява направо, — че събираните дарения невинаги се използват за възвеличаване на божествата.

„Произход и развитие на една популярна религия“ бе издадена в съкратен вариант (предимно чрез пропускане на бележките под линия),

илюстрирай с образи, произхождащи от различни източници — включително древната традиция на драматизиране. Поставиха я като пиеса, озаглавена „Жрец под прикритие“, филмираха я под същото име (но в триизмерния филм Идън/Дейвис разполагаше със сексапилна и в същото време яка асистентка, която прекарваше повечето време в разпити на членове на църковната йерархия по време на плътски занимания) и създадоха интерактивна виртигра. Тя проявяваше изненадваща склонност към дефекти — преди да я забранят загинаха петима души и десетки други участници бяха ранени. Това само подсили всеобщата убеденост, че елишитите крият повече тайни, отколкото беше загатнал Идън.

Последваха многобройни имитации: „Робът на Ищар“, „Проникване сред елшите“, „Крилатата лъжа“ и други с още по-сензационни заглавия. Но нито една от тях не се продаваше с такъв успех, какъвто имаше книгата на Идън, защото не притежаваха нейното уникално съчетание от антропологично проучване и лична проницателност. Бе логично да се смята, че Артър Идън е станал много, много богат човек. Агентът му отказа да коментира въпроса, но изглеждаше извънредно самодоволен. Спомена се, че си строял нова къща в Париж.

Но самият Артър Идън не можеше да бъде открит за интервюта. След тържествения галаобед, даден в чест на публикуването на книгата му — на който присъстваха невероятно много хора, въпреки (или може би тъкмо заради) заобикалящата го потайност — той се скри от очите на всички. В продължение на няколко месеца след издаването на труда му Идън се съгласяваше да дава интервюта само в писмена форма. После се извини с факта, че се налага Да се защити от многобройните заплахи (както забеляза обаче, нито една от ръководителите на Църквата, а винаги от разярени нейни последователи) и окончателно изчезна.

Книгата му остана в списъка На бестселърите в продължение на повече от година. Електронният й вариант запази първото си място още единайсет месеца. (Някои твърдяха, че това можело да продължи по-дълго, ако трудът не бил вандалски орязван в пиратските издания.)

Църквата на Елиш не даде никакви публични изявления за „Произход и развитие на една популярна религия“. Непосредствено след публикуването на книгата тя загуби част от членската си маса,

после започна да я възстановява. От време на време богомолците проявяваха виртсили, но като цяло йерархията изглеждаше безразлична към общественото мнение и се съсредоточаваше върху мисията си.

Изкатерил се високо сред клоните на едно гигантско дърво, Джей благоговейно наблюдаваше боя между Сейджак и Чъмо за водачеството на клана. Беше само въпрос на време. Двубоят назряваше от много отдавна. Чъмо се надяваше да хване Сейджак, когато е болен или ранен, и да му даде повод за сблъсък. Колкото и да се опитваше да го скрие, по време на нападението срещу лагер на екита същия следобед Сейджак си бе навехнал глезена.

— Време е пак да си премерим силите, шефе — малко след завръщането им каза Чъмо.

— Не си достатъчно добър, Чъмо.

— Дълго чаках и те наблюдавах. Всичките ти номера са ми известни. Хайде да проверим.

Сейджак се опита да го укроти с мощен удар с дясната си длан. Чъмо приклекна, блокира го, удари вожда в ребрата с лявата си ръка и викна:

— Остаряваш, слабако.

Сейджак изръмжа, ненадейно го обгърна в ръцете си и няколко пъти го блъсна с глава преди другият да успее да се отскубне и да отскочи от него.

Джей, който играеше на криеница с Дуби сред върхарите на гигантските дървета в джунглата, беше изгубил спътника си и ревовете и ръмженето го бяха привлекли към мястото на боя. Той се настани между клоните и се загледа надолу към съперниците, които се търкаляха по поляната и се опитваха да се докопат за гърлата.

— Некадърник!

— Чукач на куци кози!

— Говнолизец!

С напредването на боя речникът на Джей се обогатяваше.

Сейджак напипа някаква пръчка и удари Чъмо по слепоочието. Той пък го удари с юмруци и го стегна в мощната си прегръдка.

— Ще ти откъсна главата!

— Ще ти строша краката!

— Ще ти изям черния дроб!

— Аз ще изям твоя, подправен с люти билки!

— Ще ти отрежа хуя и ще ти го натикам в гъза!

Сейджак успя да освободи ръцете си и стисна главата на съперника си. Чъмо започна с всичка сила да го рита по навехнатия глезен. Сейджак бърчеше лице, но не отпускаше хватката си.

— Дърто копеле! Ще те утрепя!

Народът пищеше и подскачаше наоколо. „Дали Чъмо е достатъчно лош, за да е добър вожд като Сейджак?“ — чудеха се по-интелигентните.

Джей трепереше и се обливаше в пот, докато хората-зверове се търкаляха и бъхтеха. Никога не бе виждал истински бой.

— Не! — прошепна той, когато Сейджак започна да натиска с палци очите на Чъмо.

Усетил пръстите на вожда върху очите си, Чъмо се опита да го отблъсне, оголи зъби и безпомощно започна да хапе въздуха, като ръмжеше и проклинаше.

Сейджак продължаваше да натиска.

Чъмо вдигна ръце, стисна китките му и се помъчи да ги махне от очите си. В същото време продължаваше да го рита по глезена. И двамата бяха покрити с кръв.

Джей искаше да извърне поглед, но откри, че не може. В гледката имаше нещо опиняващо, събуждащо мисли за рационалността и ирационалността, които отдавна го бяха измъчвали. Като цяло обаче тя го привличаше с ужасното си насилие…

Чъмо нададе смразяващ задавен писък и Донърджак видя, че палците на Сейджак потъват дълбоко в очните му кухини. После вождът светкавично се вкопчи в гърлото на противника си. Чъмо престана да го рита и издаде още няколко приглушени хрипа. След това започна да се задушава.

— Ти каза „Хайде да проверим“ — рече Сейджак, като го стискаше все по-силно. — Добре. Вече провери.

Последва ясно доловимо изпращяване и главата на Чъмо рязко се наклони надясно.

— Ето, желанието ти е изпълнено — каза Сейджак, изправи се над трупа на Чъмо и изрева: — Кой е вождът?

— Сейджак! — изреваха зяпачите.

— Вождът на вождовете!

— Сейджак! — отново отвърнаха те.

— Не го забравяйте! — извика им той и закуцука към дървото си.

Плъзна поглед нагоре, прецени изкачването и болката в глезена си и избра по-ниските клони. После бавно и с престорено нехайни движения, като поемаше основната си тежест с ръце и рамене, се изкатери и се настани на първия здрав клон, който успя да открие.

Неколцина от клана зареваха одобрително. Той им махна с ръка и се усмихна. Животът беше чудесен.

Джей дълго чака преди да се измъкне. Никога не му се бе случвало да преживее кошмар посред бял ден.

През следващите няколко дни момчето избягваше приятелите си и четеше книги. Искаше му се да може да каже на всички, че е заминал някъде. Вместо това се упражняваше във въздушна акробатика и Калтрис усъвършенстваше стила му на плуване в потока под водопада. Постоянно сънуваше кошмарния двубой за водачеството на Народа и от време на време му се струваше, че чува изпращяването на шията на Чъмо.

Една нощ, когато се събуди от особено жив кошмар, чу стонове и дрънчене на вериги. Тръгна към източника на звука и на третия етаж зърна призрачна фигура.

— Почакай! Моля те! — извика Джей.

Фигурата забави крачка, спря, завъртя се и го погледна.

— Аз… никога не съм те виждал и чувал — каза момчето. — Кой… Какво си ти?

— Просто призрак. Изглежда, дълго време съм спал — отвърна другият. — А ти кой си?

— Джон д’Арси Донърджак Младши. Наричат ме Джей.

— Да, забелязвам приликата. Как е татко ти?

— Мъртъв е от години.

— Така ли? Не съм го виждал тук, от другата страна на живота, така че трябва да е отишъл в някакъв специален рай. Съжалявам, че си го загубил, момче. Беше добър човек.

— Значи си го познавал?

— О, да. Двамата с господаря бяхме нещо като приятели.

— Защо досега никога не сме се срещали — искам да кажа ние с теб? — попита Джей.

— Обикновено ме призовава някакво емоционално раздвижване, млади господарю — отвърна призракът. — Нещо безпокои ли те?

— Онзи ден присъствах на смъртен двубой. Да, това ме безпокои — призна момчето.

— Това е едно от онези неща, които стават въпрос на време и гледна точка — каза призракът. — Толкова често съм виждал насилствена смърт — самият аз съм резултат от такава, — че тя вече не означава за мен същото като някога, без да искам да омаловажавам ужаса от първото ти преживяване на това чувство. Смъртта обаче, трябва да го проумееш, е част от живота. Животът винаги продължава. Фактът, че не го виждаш постоянно, не означава, че не е така. Без смърт всичко ще се обърка. Помъчи се да го запомниш.

— Навярно най-много ме безпокои жестокостта.

— Това е неизбежно. Понякога и тя е част от живота.

— Благодаря, господин призрак. Даже не зная името ти.

— Това като че ли е убягнало и на самия мен. Обаче, изглежда, няма значение.

— Иска ми се да можех да направя нещо за теб.

— Всъщност…

— Да?

— Нека ти покажа къде е шкафът на татко ти с алкохол. Бих искал да ми налееш малко шотландско уиски в онзи пепелник, за да мога да вдишам хранителните му пари. Това се нарича възлияние. Сигурен начин призракът да се почувства нов човек.

— Наистина ли? Възлияние? Покажи ми.

Призракът го отведе при шкафа и Донърджак му наля уиски.

— Странно, че си способен да поемеш нещо физическо, макар и в газообразно състояние.

— Странно, наистина — подсмихна се призракът.

Джей също се усмихна.

— Ти не се смееш често, нали?

— Всъщност не.

— Така изглеждаш много по-добре.

— От тази страна почти нищо не изглежда смешно.

— Понякога си сваляй веригите.

— Опитвал съм се. Винаги се връщат.

— Пийни още едно, този път без веригите.

— Понякога хората запяват, когато пият. Бях забравил.

— Свали си веригите, аз ще пийна малко и ще се опитаме да попеем заедно.

По-късно сензорите на Дак регистрираха странен дует:

— … Ти тръгни по горния път, аз ще тръгна по долния…

Рийз, гривната и неговите приятели положиха всички усилия, за да убедят Джей Донърджак да не посещава човешките анклави във Вирту, както и особено опасните места.

— Когато пораснеш и можеш да приемаш други самоличности без никакви трудности, ще помислим по въпроса — каза Рийз, — но из Вирту бродят наистина странни създания. А онова, което баща ти е вградил в гривната, струва цяло състояние. Хората са готови на убийство, за да притежават способност за директно прехвърляне. Трябва да я пазиш в тайна. Не разказвай на никого за нея. И не позволявай никой друг да те вижда, че се прехвърляш. Междувременно се упражнявай да приемаш различни самоличности.

Джей потръпна и отново си представи боя между Сейджак и Чъмо.

— Наистина ли смяташ, че някои неща си струват да убиеш или да умреш за тях? — попита той.

— Няма значение какво смятаме ние с теб — отвърна Рийз. — Мнозина вярват в това. Нито в един от двата свята не можеш да отидеш надалеч, без да се блъскаш с някаква форма на насилие, истинска или метафорична.

— Защо?

— Насилието е присъщо на човека.

— Защо?

— Защото сме съставени както от рационални, така и от ирационални части. Повече не ме питай защо. Просто продължавай да четеш и си отваряй очите на четири, когато срещаш други хора.

— Това отнася ли се и за други същества?

— Доколкото зная, да. Защо?

Веднъж видях двама маймуночовеци да се бият, за да определят кой да е вождът.

— Какво си правил сред тях?

— Просто си почивах на едно дърво, когато се появиха.

Рийз се намръщи и каза:

— Защо ми се струва, че има още нещо?

— Защото току-що ме съветваше да избягвам хората.

— Сигурно са били много, нали?

— О, цялото племе.

— Трябваше да разбереш, че това е леговището им.

— Е, може и да съм се досетил. Но тогава още не бяхме водили този разговор. Освен това гривната работи в двете посоки, нали знаеш. Винаги мога да се върна във Верите.

— Даже и пред летящо с пълна скорост превозно средство, ако не внимаваш ли?

— Винаги внимавам.

— Онези маймуночовеци са невероятно по-силни от нас. Чувал съм, че са и доста коварни.

— Така изглеждаше.

— Е, рано или късно трябва да започнеш да се учиш да преценяваш сам. Но запомни всичко онова, което ти казах за гривната и хората.

Джей кимна.

— Ще го запомня.

— Вече съм ужасно стар — каза Рийз — и току-що осъзнах, че си спомням нещо много специално в това да си малък.

— Какво? — попита Джей.

— Каквото и да говориш на децата, те винаги правят каквото си искат.

Момчето го изгледа продължително, после се ухили и каза:

— Имаш добра памет.

Понякога Рийз не се появяваше, приятелите му също не идваха да му правят компания и Джей най-после стигна до момент, в който се осмели и сам навлезе сред дивите земи на Вирту.

Една такава сутрин през следващата пролет, докато се разхождаше между джунглата и саваната, се натъкна на гигантски вид донт — най-големият, който беше виждал.

— Извинявай, че те заговарям — каза Джей, — но ти си най-внушителното създание, което съм срещал.

Донтът също го изгледа внимателно.

— А ти ми се струваш познат — отвърна той и спря. — Как се казваш?

— Джон д'Арси Донърджак Младши — рече момчето.

— Аз съм Трантоу. Има прилика, да, има. Преди години познавах баща ти. Направихме си няколко взаимни услуги.

— Откъде го познаваш?

— Веднъж го срещнах, докато се връщаше от Дълбоките поля. Беше с майка ти.

— Такова място не съществува!

Трантоу изтръби нещо като смях:

— Не е хубаво да се присмиваш на някого, щом не си сигурен.

— Преподавали са ми различни науки.

— Които — както ги разбирам аз — би трябвало да говорят на ум, открит за новото.

Джей сведе очи, подритна пясъка и каза:

— Имаш право. Извинявай.

Донтът отново се засмя.

— Няма значение. Но ти ме наведе на една мисъл.

— Каква?

— Когато се срещнахме с баща ти, бях полудял от болка в резултат от старо увреждане на нервите в основата на един от бивните ми. Когато започне, обикновено не спира, докато не ме побърка. Трудно ми е да си спомня, но са ми казвали, че в такива случаи върша ужасни и противообществени неща.

— Съжалявам.

— Й аз. Защото отдавна вече живея щастливо със стадото си — и ето че пак започва. Опитвам се да се отдалеча колкото мога повече от тях. Оставих семейство и приятели. Аз бях техен закрилник. Не искам да им се нахвърля. Затова рано сутринта се измъкнах, за да съм сам, когато се случи. И сега да срещна тъкмо сина на мъжа, който спря едно от нападенията ми — представяш ли си?

— Баща ми ли?

— Да, и паметта ми е отлична, когато не съм полудял от болка. Той шепнеше за неща, наречени акупресура и шиатсу, докато масажираше раната. Тези термини говорят ли ти нещо?

— Малко — отвърна Джей. — Донякъде зная теорията. Но няма върху кого да я упражнявам.

— Ако ти кажа точно къде постави ръцете си и какво направи, ще се съгласиш ли да опиташ?

— Разбира се.

— Тогава ще легна, за да ти е по-лесно да стигнеш до точките.

— Давай.

Джей се отдръпна, докато огромният донт коленичи и се отпусне на една страна, после промълви:

— Внушително.

— Първо, някакъв масаж около основата на единия от горните бивни, съвсем лекичко. Така започна баща ти.

— Готов съм, Трантоу.

— Добре. Даже да не се получи, няма да забравя, че си опитал. А сега, има едно място между два от пръстите на краката от тази страна…

Десет минути по-късно огромният донт почти се унасяше.

— Още е прекалено рано да се каже — рече той, — но е приятно. Ти ме масажира по-дълго от него. Най-добре вече да си вървиш.

— Предпочитам да остана и да видя дали ще се получи.

— Нали не искаш да бъдеш стъпкан от приятел?

— Не, но мисля, че всичко ще е наред.

— Лудият Джей Донърджак — каза Трантоу. — Ти произхождаш от род на побъркани учени, знаеш ли го?

— Външният вид лъже. Заспивай сега. Аз ще пъдя дребните хищници и ще проклинам едрите. Нямам търпение да се упражнявам в ругаене.

Джей дълго остана при Трантоу и когато огромният донт се събуди, каза:

— Божичко, мисля, че успя.

— Добре е да знаеш, че все още съществува такова нещо като щастлив край.

— Да.

Трантоу бавно се изправи, протегна се и нададе тръбен рев.

— Предполагам, че сега ще се върна обратно — рече донтът. — Радвам се, че срещнах още един Донърджак точно в подходящия момент.

— На твоите услуги — отвърна момчето. — Радвам се, че толкова много различни същества харесват баща ми. Наистина ли си виждал Дълбоките поля?

— Да, но ме бе обзела лудостта и си спомням само откъслечни неща. Струва ми се, че утъпках много широки пътеки из ентропията и вбесих шефката й.

Джей потръпна.

— С ентропията наистина ли е свързан разум?

— Да — и с теб. Ти си първородното им дете, нали?

— Да.

— Всъщност не разбирам връзката между теб и господарката на ентропията, затова няма да се задълбочавам. Но трябва да знаеш, че там има нещо странно.

Изглежда обаче съм безсилен да направя каквото и да било.

— Съществува легенда, че баща ти се бил с господарката на ентропията и я накарал да сключи примирие.

— Как?

— Не зная. Единственият, който може да ти каже, също е легендарна фигура и е известен като Пиринчения павиан. Никога не съм го срещал. Чух историята от един стар бухал, който веднъж прекарал деня в локомотива му.

— В локомотива му ли?

— Да. Пиринчения павиан е влак.

— Всичко това е много объркващо. Можеш ли да ми кажеш как да открия този влак?

— Не. Чувал съм, че обикаля където си иска и има най-различни призрачни гари и депа, в които го поправят. Струва ми се, че той трябва да те открие.

— Мисля, че съм загубил научната си възприемчивост — изсумтя Джей.

— Просто ти разказвам слуховете, защото се отнасят за теб. Самият аз съм доста скептичен при тези обстоятелства.

— Разбирам. Някой път пак ще се срещнем. Ако чуеш други истории за баща ми, запомни ги.

— Непременно. Вече ще тръгвам. Благодаря.

Донтът се отдалечи с изненадващо бърза крачка. След малко момчето го чу отново да тръби — див, радостен рев.

Докато лежеше в леглото същата нощ, Джей си спомни, че гривната пази част от спомените на баща му, макар че когато я разпитваше за тях, често не получаваше никакви отговори.

Тъй като не знаеше как да осъществи контакта, той я почука няколко пъти с молив и каза:

— Информация относно Джон д'Арси Донърджак Старши, моля.

— Какво обичаш? — разнесе се гласът.

— Баща ми някога пътувал ли е до Дълбоките поля, за да се срещне с господарката на ентропията?

— Достъпът до тази информация засега ти е забранен — отвърна гривната.

— Съществува ли изобщо такова място?

— Достъп забранен.

— А господарка на ентропията?

— Достъп забранен.

— Влак, наречен Пиринчения павиан?

— Да.

— Той бил ли е в Дълбоките поля?

— Да речем, че е бил.

— Как мога да открия тази машина?

— Достъп забранен.

— Трябва да има някаква много важна причина, за да нямам достъп до тази информация.

— Има.

— Свързан ли съм по някакъв начин с Дълбоките поля?

— Достъп забранен.

— Ако беше възможно да разговаряме за Дълбоките поля, тяхната господарка и моята връзка с тях, щеше ли да си в състояние да ми кажеш нещо за тях или самия мен?

— Хм. Би ли почакал малко да анализирам структурата на това изречение?

— Разбира се.

— Мога да ти кажа, че в Дълбоките поля има огромен мрачен загадъчен дворец.

— Да?

— И че негов архитект е Джон д’Арси Донърджак Старши.

— О! Защо?

— Навярно с това е изплатил някакъв дълг.

— Аз имам ли нещо общо с това?

— Непряко.

— А сега?

— Достъп забранен.

— Мисля, че би могъл да ми дадеш повече информация.

— Достъп забранен.

— Е, писна ми. Лека нощ.

— Лека нощ.

От този ден нататък Джон д’Арси Донърджак Младши чувстваше, че има някаква особена мисия в живота — но не знаеше дали за добро, зло или нещо друго.

---

[1] Първите букви от John Junior — Джон младши (англ.). — Б.пр. ↑

3.

Джон д’Арси Донърджак Младши стоеше пред виртуалното огледало, което беше създал в малък подземен канал в околностите на замъка Донърджак във Вирту, също негово дело. Бе се превърнал в красива синеока жена с руса коса до кръста. Вдигнал ръце над главата си, той бавно се въртеше и наблюдаваше анатомичното си съвършенство. Остана доволен, отпусна ръце, усмихна се и направи реверанс на отражението си.

После за миг затвори очи и промени темата. Когато отново ги отвори, първо погледна към ръцете си, сега целите покрити с косми, сетне към отражението си, и видя същество от племето на Сейджак.

Дуби изръкопляска.

— Добра работа! Добра работа! Идеално! Обаче трябва да го правиш, без да си затваряш очите. Междувременно някой може да те нападне.

— Имаш право — съгласи се Джей.

— Опитай нещо абсолютно нечовешко — например мебел, скала или машина.

— Добре. Чакай да помисля малко.

— Няма време! Те разбиват вратата! Давай!

Джей светкавично се превърна в масичка.

— Не е зле, само че повърхността не е равна и имаш пет крака.

— Хопа!

— Неодушевените предмети понякога са много сложни. Нали тъкмо затова се упражняваш. Хората, които притежават изключителни способности, обикновено започват само с няколко, усъвършенстват ги, продължават с нови и така си отработват установен репертоар.

— Има смисъл.

— Да.

— Нещо против да ти задам един личен въпрос? — след като възвърна човешкия си образ, попита Джей.

— Питай.

— Какво правиш, когато не сме заедно?

— Обикалям. Във Вирту има ужасно много неща за гледане.

— Не работиш ли за някого?

— Работя за обогатяването на духа си. Защо питаш?

— Ами… вие с Мизар, Фекда и Алиот винаги се появявате приблизително по едно и също време и се чудя дали е случайно.

— Трябваше по-рано да ми зададеш този въпрос, защото и аз се чудех и разговарях с другите за това. Всички ние обикаляме. Всички имаме общи неща и периодично се срещаме. И всички сме заинтригувани от твоя случай.

— Наистина ли?

— Да. Бих искал да видя замъка Донърджак извън Голямата сцена. Навярно всички копнеем за неща, които са ни недостъпни.

— Ела насам — каза Джей и енергично закрачи по обратния път.

Дуби забърза по петите му.

— Отиваме на Голямата сцена — рече Джей. — Искам да видя дали не мога да те преведа заедно с мен.

— При цялото ми уважение — отбеляза Дуби, — не вярвам, че е възможно. Мисля, че ти просто си някаква аномалия, защото за теб е направено изключение, позволяващо ти да имаш родители от двете страни.

— Възможно е — отвърна Джей. — Но винаги съм искал да проверя. Нека опитаме.

— Добре. Какво да правя?

— Хвани ме за ръка.

Дуби се подчини.

— Ела насам — каза Джей, отвори вратата и бързо пое напред.

Когато стигнаха до Голямата сцена, той се усмихна.

— Готови…

— При цялото ми уважение… — започна Дуби.

Без да пуска ръката му, Джей се качи на Сцената, пресече я и се спусна в кабинета на баща си.

После отиде и докосна бюрото.

— Истинското — съобщи той.

Дуби протегна ръка и тя опря в твърда повърхност.

— Усещам го! — каза създанието.

— Чудесно! Опитай да докоснеш други неща. Но не и пултовете.

— Няма. Можем ли да отидем и другаде освен в тази стая?

— Не виждам защо не. Ела.

Двамата излязоха и се спуснаха по най-близкото стълбище, без да срещнат никого. По пътя Дуби прокарваше ръце по гобленитe, мебелите и стените.

— Навсякъде е същото! — отбеляза накрая той.

— И на мен ми се струва така.

— Но не смятам, че ще мога да проникна във фаза.

— Да, едва ли ще можеш.

— Мислиш ли, че можем да излезем навън?

— Не го правя много често, но не виждам защо не.

Джей го поведе към една врата, разположена на южната стена, свали ключа от кукичката му, отключи и двамата излязоха навън. Дуби спря и сдъвка няколко стръка трева.

— Наистина има вкус на трева — рече той. — Може би в крайна сметка няма чак толкова голяма разлика.

— Тук не мога да разперя ръце и да полетя, нито да ходя по повърхността на океана и да дишам под вода.

— Наистина ли е толкова важно?

Джей се насочи към желязната врата на оградата и влезе вътре.

— Какво е това? — попита Дуби.

— Семейното гробище — отвърна момчето. — Това е гробът на мама, а това на татко.

Другият посочи нагоре.

— Джей! Какво става?

Джей вдигна глава. Един от монтираните на стената странни уреди внезапно засия с лилава светлина.

— Не зная какво… — започна той.

— Синко! Бързо се върни в кабинета! — извика устройството. — Не се бави да заключваш вратите! Тичай!

Джей се завъртя и се затича. Дуби го последва. Във въздуха пред тях заплува лъчиста мъглявина.

— Какво става? — попита момчето.

— Нямам представа — отвърна Дуби.

— Какво е онова във въздуха?

— Лъчистата мъглявина — знакът на Смъртта — каза Дуби, когато влязоха в замъка.

Джей усети, че космите му настръхват, и видя, че козината на спътника му се е изправила. Докато тичаха нагоре по стъпалата, сияещите устройства по външните стени започнаха да вият.

— Какво става? — попита Дуби.

— Не зная. Никога не съм виждал такова нещо. Ти поне си наясно какво е лъчистата мъглявина — каза Джей, като търкаше очи.

— Колкото по-голям ставаш, толкова повече научаваш за тези неща, братко Джей — а те са доста тъжни. Обикновено ги виждаш точно преди да умреш, ако живееш във Вирту.

— Днес нямам намерение да умирам — каза Джей и се втурна към кабинета. Чу се нещо като тихо подсмихване.

Във въздуха се разнесе пращене и когато влязоха в кабинета, лъчистата мъглявина изчезна.

— Гривна! — извика той. — Сега какво?

— Черната кутия на масата до бюрото — последва отговорът. — Би трябвало да се е задействал светлинен индикатор. Третото копче отдясно. Завърти го докрай по посока на часовниковата стрелка.

Джей се метна напред и извика:

— Готово!

Иззад стените се разнесе пращене.

— На задния крак на масата има малък импровизиран ключ. Натисни го!

— Добре. За какво е той?

— Резервен генератор.

На екрана на един от главните монитори се появи глава, покрита с тъмна качулка. Бледото лице тънеше в сенки.

— Привет — каза главата.

Джей усети, че Дуби се скрива зад гърба му.

— Много си бърз, момче — продължи фигурата.

Джей се опита да срещне тъмния поглед и не успя.

— Коя си ти? — попита той.

— Стара позната на баща ти — разнесе се отговорът.

— Какво искаш?

— Теб.

— Защо?

— Ти ми беше обещан още преди да се родиш.

— Не мога да повярвам.

— Питай страхливеца, който се крие зад теб.

— Вярно ли е, Дуби?

— Ами… хм… да.

— Откъде знаеш?

— Бях там, когато сключваха сделката.

— Защо са я сключили?

— Можеш да му разкажеш за това някой друг път — прекъсна ги мрачната фигура на екрана. — Така или иначе, ти си мой още от самото си раждане. Но не те взех заедно с баща ти заради красноречивата му молба да те оставя да поживееш. Сега обаче, когато се остави незащитен, сметнах, че до голяма степен съм изпълнила обещанието си — и реших да изпитам реакцията ти. Откъде разбра какво да направиш?

Джей чу, че Дуби прошепва в ухото му:

Не казвай за гривната. — После маймуната прибави на глас: — Казват, че преди години баща му се е бил с теб.

— Кога си чул за това?

— Имам чувството, че не трябва да казвам.

— Бързо се прибирай вкъщи, Дуби. Трябва да обсъдим някои неща.

— Уви, не мога.

— Какво означава това? Защо не можеш?

— Изглежда, съм бил прехвърлен и сега съм създание на Верите. Не мога да дойда при теб. Явно съм изгубил пътя.

— И това май е дело на Донърджак, нали?

— Не зная.

— … извършено от момчето.

Дуби погледна към Джей, който кимна и се усмихна.

— Баща ти не ме победи — каза фигурата; — Завършихме наравно.

— Нима? — попита момчето.

Фигурата просто го погледна, после рече:

— Свалям обсадата. Ще ти дам още няколко години. Имам чувството, че злото вече е сторено. Не мога обаче да проумея с какво толкова ви привлича животът вас от рода Донърджак.

— Коя си ти? — повтори Джей.

— Познаваш ме. Всички ме познават — отвърна тя. — Засега довиждане.

Екранът потъмня. Джей Донърджак усети, че космите му се заглаждат, след като излъчвателите автоматично започнаха да отслабват и накрая се изключиха.

— Разкажи ми за нея — каза Джей.

— Това беше господарката на Дълбоките поля — отвърна Дуби.

Момчето се намръщи и попита:

— Каква е връзката ти с нея?

— Харесва й моята скромна компания. Аз бях един от онези, които държеше наоколо, за да има с кого да си приказва от време на време. Даже ни дава малко власт, за да сме доволни на онова странно място.

— Онова странно място ли?

— Дълбоките поля.

— Наистина ли си живял там?

— Ами… да.

— И тя те е накарала да ме държиш под око?

Дуби извърна поглед.

— Да. Като че ли спомена нещо такова.

— На чия страна си в крайна сметка? Къде ще идеш, когато си тръгнеш оттук?

— Ами, вече не мога да се върна обратно. Твоята сила ми пречи. Нямах представа, че ще успееш да ме доведеш във Верите и в резултат ще ми затвориш пътя за връщане в Дълбоките поля. Би било забавно да видим как господарката ще се опита да победи тази сила.

— Какво ще правиш сега?

— Ще поостана при теб, ако ми позволиш.

— За да можеш още повече да ме шпионираш ли?

— Нямах това предвид. Мисля, че тя току-що ме изхвърли от работа.

— Значи се нуждаеш от убежище, така ли?

— Така излиза. Обаче ако тя не ме грабне, за да ме превърне в прах, мога да те науча на много неща. Зная нещичко за нея.

— Мисля, че бих могъл да те върна там.

— Не сега! Не и докато господарката на ентропията е бясна! Моля те!

— Добре. И на мен ми се иска да има с кого да си приказвам. Ако някога поискаш да се върнеш, първо ми кажи.

— О, непременно, обещавам!

— По дяволите обещанията ти. Достатъчна ми е твоята дума.

— Имаш я.

— Добре, тогава ще се грижим един за друг.

— Става. Но имай предвид, че нито един от двама ни не може да се мери с господарката на Дълбоките поля.

Момчето се подсмихна.

— Гладен ли си?

— Да. И никога не съм опитвал храна от Верите.

— Е, за всяко нещо си има пръв път — отвърна Джей.

Джон д’Арси Донърджак Младши приклекна на парапета до един особено грозен чучур на готически водосток. В последно време бе започнал да се занимава с гимнастика. И въпреки че обичаше да се катери по скалите във Вирту, скоро се убеди във възможностите на разчупената структура на самия замък. Понякога отправяше поглед над селото към планините и морето. Друг път се наслаждаваше на прелестни съчетания от дъга, облаци и слънчеви лъчи. Когато зърваха гъвкавото му тяло, селяните все повече се убеждаваха, че замъкът е обитаван от призраци. В по-мрачни дни оставаше незабележим. И нощем рядко излизаше по стените.

Откъм морето навяваше мъгла и в далечината Джей виждаше приближаващата се буря. Някои от рибарските лодки вече бяха отнесени от ветровете и в плажа се разбиваха мощни вълни. Камъните около него станаха влажни. Красотата на гледката го поразяваше и не му се искаше да се прибира.

— Да не би да си решил да помогнеш на Дълбоките поля? — извика от отворения прозорец на замъка Дуби. — Камъните стават все по-хлъзгави.

— Зная — отвърна Джей. Но въпреки това продължаваше да стои навън. — Трябва да видиш това небе — каза той.

— Мога да го видя и оттук!

— И да почувстваш вятъра.

— Още една причина специалистите по промяна на климата да продължават опитите си! Прибирай се!

— Добре де, добре!

Джей се спусна долу, вмъкна се през прозореца и каза:

— Недей да мърмориш като някоя баба.

— Няма, но само си помисли — ти си единствената ми сигурна връзка със света. Какво ще правя, ако паднеш и се утрепеш, реклама във вестника ли да пусна? „Малка подвижна маймуна търси работа във Вирту или Верите. Има голям опит с демони, ентропия и капризни старци. Отличен барман.“

— Навярно ще е по-добре да постъпиш в туристическа агенция — отвърна Джей — и да приемеш какъвто вид искаш във Вирту.

— Малко ме е страх от това.

— Бих могъл да се опитам да те прехвърля обратно за постоянно.

— Иска ми се просто да можеше да ме научиш на този номер с придвижването назад-напред.

— Иска ми се да знаех как.

— Смъртта знае нещичко за това — рече Дуби, — но се съмнявам, че го може. Жалко, че няма начин да създадеш таен портал, известен само на двама ни.

Джей го изгледа внимателно и попита:

— Ами ако вече има такъв?

— Какво искаш да кажеш?

— Ами да предположим, че слугата на мрачен враг на баща ми е трябвало да се сприятели с мен по начин, много приятен за дете — че отначало просто са си играли заедно. А после успях да те прехвърля тук. Навярно вече съм направил половината от онова, за което говориш. Чудя се…

Момчето изглеждаше малко нервно.

— Отчасти си прав — рече накрая Дуби. — Но това беше моя идея, не нейна — и не съм имал време да й кажа какво искам да опитам.

— Значи може да се каже, че идеята ти е хрумнала просто така.

— Да. Беше изкусителна.

— Изкусителна… а може да е било проверка. След като се върнах в кабинета на татко, тя не положи много усилия.

— Какво искаш да кажеш? Та тя нападна замъка! Помислих си, че сме загубени.

— Нима? Тя е проникнала през защитата, за да вземе майка ми. Едва ли е съвпадение, че е починала само няколко дни след раждането

ми. Баща ми също е починал млад, което показва, че господарката на Дълбоките поля е успяла да го направи за втори път.

Дуби изсумтя, но си спомни какво бе чувал за предишната обсада на замъка Донърджак, потръпна и обгърна тяло с дългите си тънки ръце.

— Изглежда, господарката на Дълбоките поля е способна да прониква през защитните системи на баща ми — продължи размислите си Джей. — Може би трябва да полага известни усилия, но е в състояние да го прави.

Дуби отново потрепери.

— Вече изобщо не се чувствам в безопасност.

— Нищо не се е променило — отвърна Джей с твърдия, студен глас, с който понякога говореше.

— Може би си прав. — Дуби се огледа наоколо. — Но определено ми се струва така.

Джей се усмихна, отново превърнал се в обикновено момче, наведе се и прегърна маймунката.

— Пораснал си — отбеляза Дуби. — Спомням си времето, когато бяхме почти еднакви на ръст.

— Случва се.

— Във Вирту обаче не винаги.

— Хайде, Дуби. Да проверим дали Куки ще ни даде сладолед. Умирам от глад.

Дуби се изправи и пръстите на ръцете му увиснаха до пода.

— Добре. Знаеш ли, ако господарката на Дълбоките поля дойде, не бих могъл да й попреча, но пък винаги съм искал да опитам сладолед.

Донърджак се засмя и го поведе. Зад тях компютърният монитор в кабинета на Джон д’Арси Донърджак Старши премигна и се появи череп. Усмивката му беше вездесъща, смехът му — дрезгав и изпълнен с триумф.

4.

Навярно бе неизбежно да настъпи момент, в който Джон д’Арси Донърджак Младши да се сблъска с Църквата на Елиш. Както беше казал Рийз Джордан, не можеш да попречиш на децата да правят каквото си искат, а въпреки че в много отношения се различаваше от повечето момчета, Джей Донърджак си оставаше истинско момче. Той обаче се вслушваше в съвета на Рийз да избягва човешко общество и след битката между Сейджак и Чъмо знаеше какво е смърт, така че вътрешно склони на компромис.

Първо, щеше само да наблюдава, без да участва — поне отначало. Второ, щеше да се появи във виртобраз, а не като пресече интерфейса. Трето, щеше да посещава само сайтовете с публичен достъп, а не платените. По този начин нямаше да остави електронна следа, която да може да се проследи.

Не бе трудно да изпълни последното си решение, просто защото нямаше собствени пари. Институтът „Донърджак“ поддържаше замъка в съответствие с разпорежданията, оставени от Джон Старши преди да умре. В дома си момчето не се нуждаеше от нищо. Донърджак Старши беше инсталирал оборудване за достъп до Вирту и не се налагаше да плаща за обществени кабини. Тъй като трябваше да избягва човешко общество и да се ограничава до пътешествия из огромните диви сайтове, Джей никога не бе извършвал електронно прехвърляне на пари, нито имаше сметка, от която да тегли.

Той възприемаше парите абстрактно. Образованието му включваше примери с размяна на пари за стоки, но момчето всъщност не ги разбираше, нито имаше представа за потенциалната им сила. Ето защо не усещаше липсата им особено силно, освен като известна пречка за проучванията си, и тъй като имаше достатъчно неща, които можеше да проучва безплатно, почти не се сещаше за тях.

По ирония на съдбата първата му самостоятелна среща с човешко общество стана във виртказино. Тук се използваха същите традиционни примамки, каквито и много по-рано във Верите. В

сложни виртсгради се предлагаха най-различни хазартни игри. Пищни шоута и спектакли съблазняваха комарджиите да останат.

Отначало Джей беше омаян от тълпите, но това бързо отмина. Губенето и печеленето на електронни жетони не му направи голямо впечатление. Речникът му малко се обогати, както и познанията му за различните начини, по които хората могат да бъдат убедени да рискуват парите си в опит да спечелят повече, но това бе всичко.

Следващия път по-внимателно обмисли пътуването си и избра обществен курорт. Там се разхожда по плажовете, участва в няколко състезания (като винаги губеше, макар че в много от случаите беше очевиден победител) и наблюдаваше хората. Тук обаче те често носеха ваканционни образи. Бяха прекалено красиви, прекалено силни и прекалено безупречни, за да са действителни, затова бързо загубиха привлекателността си.

След още няколко фалстарта Джей откри, че религиозните общества му дават онова, което търси. Много от тях бяха открити за публика — поне на най-ниско равнище. Въпреки че някои участници носеха виртобрази, огромното мнозинство присъстваха под действителната си самоличност. Отначало той просто се възхищаваше на разнообразието — не само на раси или моди, но и на маниери, пози и поведение. Докато не започна да проучва поклонниците, не беше съзнавал колко много начини, за веселие или скърбене съществуват, колко се различават помежду си хората. Частица от него жадуваше да види самата Верите, но засега той се задоволяваше само с това.

Когато можеше да се откъсне от наблюденията на тълпите, Джей слушаше проповедите и молитвите. За да се опита да разбере засяганите в тях проблеми, след завръщането си в замъка Донърджак той ненаситно четеше. Различните религиозни интерпретации на метафизичните въпроси за живота, смъртта, отвъдното, наградата и наказанието донякъде засищаха ужасния глад на сгряващата му душа.

Роботите, които го бяха отгледали, или не се интересуваха от такива неща, или — в случая с по-сложните модели като Дак — даваха тълкувания, съсредоточаващи се върху конкретния им начин на живот. Виртуалните приятели на Джей упорито бяха избягвали въпросите за живота и смъртта, а Рийз Джордан бе живял толкова дълго, че просто нямаше как да обясни разбиранията си на дете, което спокойно можеше да е негов прапраправнук, независимо колко умно е то.

И така, Джей присъства на католическа меса, отслужена от папата в реално време под виртобраз. Седеше смълчан, докато електронен бодхисатва обясняваше природата на мая — тази илюзия не бе въпрос само на външен вид, но и на възприятие. Танцува по време на вудуистка церемония, но нито един лоа[1] не реши да го обладае.

Ислямът бе запазил категоричното си отношение към неверниците, но интересуващите се можеха да получат информация за учението на Мохамед. Джей посети много такива лекции. Бруталната логика на джихада притежаваше известна привлекателност, прямота, която не се срещаше често, но Джей вече беше прекалено начетен, за да повярва, че за всички хора съществува само един отговор.

И тогава почти случайно попадна на Църквата на Елиш. В продължение на няколко месеца редовно бе посещавал една юдаистка образователна програма. Наслаждаваше се на бавните, задълбочени обсъждания на Тората, на приложението на различните закони и забрани в съвременните условия. (Дали човек извършваше грях спрямо забраната за ядене на свинско, ако месото беше виртуално? Дали човек извършваше убийство, ако убийството бе в границите на виртуален декор, а жертвата — прог, специално създаден с такава цел? Дали човек извършваше прелюбодеяние, ако се съвъкупеше с прог, създаден като виртуален образ на чужда жена?) Рядко се обаждаше, внимателно слушаше и си водеше записки, за да размишлява по тези въпроси по-късно.

Когато един следобед си тръгваше от такова събиране, дочу разговора на двама от присъстващите.

— Къде е днес Рут?

— Не сили чул? Отиде при елшите.

— При елшите ли? Защо?

— Изглежда, всички наши обсъждания за прилагането на древните закони към новите условия са я накарали да реши, че единствената вяра, която днес може да й даде всички отговори, е Църквата на Елиш.

— Защото се твърди, че е основана във Вирту ли?

— Точно така.

— Мисля, че това са само рекламни приказки. Религията на древен Шумер е мъртва от хилядолетия. Защо да се преражда

виртуално?

— Не питай мен, а Рут.

Те се засмяха и си тръгнаха, но Джей се заинтригува. Тъй като познаваше повече Вирту, отколкото Верите, идеята за религия, основана в онова, което смяташе за своя родна земя, го привличаше невероятно силно. Може би елишитите имаха отговори за господарката на Дълбоките поля, за интерфейса, за природата на душата на прогите.

Той нетърпеливо отвори менюто и поиска информация за Църквата на Елиш. Откри дълъг списък със служби, кабини за прехвърляне и други подобни данни и видя, че след няколко часа има публична служба.

Добре. Имаше време да се прибере вкъщи, да обядва и да се види с Дак. Сигурно щеше да е забавно.

Елишитската служба започваше във Верите, но Джей беше убеден, че ще е в състояние да се промъкне в тълпата, щом богомолците се прехвърлят във Вирту. Така и направи, облечен в свободна роба като мъжете и жените с разширени очи, излезли от широкия коридор, за да се озоват във външния двор на храм, издигнат на върха на нисък зикурат.

Почувства се горд от лекотата, с която извърши промените в облеклото си. Присъстваше във виртсайта под образа на среден на ръст кестеняв мъж, чийто възширок нос и тънки вежди му придаваше необходимия вид, за да е съвършено анонимен. Що се отнасяше до дрехите, Джей носеше най-голямото приближение на елишитска роба, което успя да проектира след припряно проучване на рекламните им брошури. Сега той мъничко разшири подгъва, направи бродерията по-тъмно сиво-кафява и самоуверено се вмъкна в процесията. Страхуваше се само, че няма да си намери място, тъй като елишитите прехвърляха точно необходимия брой богомолци, но когато никой не вдигна врява, реши, че е в безопасност.

Жрецът, който се спусна от пирамидата, започна службата, облечен в широка роба с пищна митра и нещо, прехвърлено през раменете. Джей бе виждал различни варианти на същата тема достатъчно често, за да не обърне внимание на одеждите. Впечатли го обаче това, че мъжът има ореол — бледосиньо сияние, най-силно

около главата и едва забележимо очертание около цялото тяло. Стилно: точно колкото да изглежда докоснат от божественост. Джей го одобри и се зачуди дали жрецът го е разработил сам, или Църквата има стандартен прог — навярно последното.

С половин ухо изслуша призоваването на различни божества, като очакваше нещо необичайно, и остана смътно разочарован, че му поднасят просто разкрасена версия на материала, който слушаше навсякъде другаде — могъщи богове, които (въпреки силата си) копнеят за човешко преклонение. После службата придоби неочакван обрат — той се наведе напред, за да се убеди, че слухът не го лъже — да! Жрецът наистина заявяваше, че боговете идват при тях, присъстват на церемониите и се наслаждават на близостта на своите поклонници.

Джей се помъчи да си спомни дали някоя от познатите му религии е правила подобно нагло твърдение. Най-много се доближаваше вудуисткото обладаване от лоа — всички други се задоволяваха с вариант на християнското „Там, където неколцина се съберат в Мое име, ще бъда и Аз“ или в най-добрия случай с първосвещеник, който твърдеше, че е въплъщение на някакво божество. Това определено изглеждаше различно.

Той се поизправи на пейката. Нямаше търпение да чуе още. Жрецът обясни, че Вирту е не само художествено произведение, а че в действителност представлява колективното подсъзнание на човешката раса и че боговете са оцелели в него. След като хората били открили начин да пресичат интерфейса, боговете (по благоволение на Църквата на Елиш) щели да се смесят с тях.

Последваха разработки на същата тема и мъгляви обещания, накрая всички споделиха хляб, сол и вино. Джей слушаше с известен скептицизъм, но с изключително любопитство. След службата провери кога ще се проведе следващото събиране. Знаеше, че със сигурност ще дойде пак.

Линк Крейн разбра, че е в беда, когато чу стъпки зад вратата. Току-що беше успял да се справи с ключалката на кантонерката. Прозорецът, през който преди около пет минути проникна в офиса, бе останал отворен. След предпазлива проверка Крейн се беше убедил, че не е свързан с алармена инсталация, и системата му се бе сторила

доста примитивна. Очевидно това беше само фасада и влизането му трябваше да е задействало нещо по-сложно. Но пък можеше да са го забелязали още навън. Всичко това вече нямаше значение, след като знаеха, че е тук.

При влизането си бе заключил вратата на офиса, което му даваше малко време. Той отвори горното чекмедже на кантонерката и видя грижливо подредените и надписани папки: „Разрешителни за строителство (Вирту)“, „Разрешителни за строителство (Верите)“, „Архитектурни планове (Вирту)“, „Предприемачи (Верите)“, „Изпълнители (Вирту)“…

Затвори чекмеджето и издърпа следващото. Нямаше как да знае дали съдържанието на всички папки отговаря на етикетите, разбира се. Нито пък имаше време да проверява. Чу как някой се опитва да отвори и тихо изруга.

Сведения за заплати… Крейн затвори чекмеджето. Истински анахронизъм в тази епоха естествено. И тъкмо затова искаше да го провери. Сега обаче… Той затвори чекмеджето и погледна в следващото. Имаше вероятност онова, което търси, да не е тук. Можеше да е в бюрото. Или в таен сейф в стената.

Някой силно блъсна вратата. Тя изскърца…

В това чекмедже откри досиета на служителите. Етикетът на една от папките гласеше: „Лични“. Той я извади, прегледа я и я пъхна в джоба на якето си. Навярно нямаше да му е от полза. И все пак…

Нов удар по вратата и този път касата изпращя. Крейн прибра още една папка, носеща надпис „Организационни“. Оставаха още две кантонеркй, но нямаше време. По дяволите! Бе очаквал да разполага с часове, за да претърси офиса.

Изключи фенерчето си, пъхна го в другия си джоб и отиде до прозореца. Изскочи навън, спусна се сред шубрака и се измъкна от него, когато чу, че вратата поддава. В момента, в който в стаята светна, Крейн вече тичаше по моравата към високата метална ограда.

Скрил се в храсталаците покрай телената мрежа, той се насочи към участъка, в който няколко дни по-рано грижливо беше изрязал дупка и откъдето бе проникнал в двора. Оградата гледаше към тиха странична уличка. Крейн се запровира натам.

Внезапно зад гърба му изникна тъмна фигура.

— Не мърдай! — разнесе се зад него глас, придружен от тихо изщракване на предпазител и зареждане, познато на всеки участник във виртигри по света, само че този път в действителност.

Линк незабавно вдигна ръце.

— Завърти се!

Той се подчини въпреки гъстите клони на храстите около него.

Преди да успее да се обърне, мъжът го блъсна с тяло. Оградата се намираше извън обсега му и листата, за които се опита да се задържи, се откъснаха. Преди да падне обаче, някой го хвана над десния лакът. Той започна да се дърпа, мъчеше се да се отскубне.

— Спокойно, хлапе — разнесе се висок шепот. — Всичко е наред.

Линк се завъртя към непознатия. На земята помежду им лежеше пазачът. На слабата светлина на уличните лампи Линк успя да види груби черти и гъсти пясъчноруси вежди. Мъжът, който го бе задържал, го пусна и се усмихна.

— Аз съм Дръм — каза непознатият. — Дезмънд Дръм. А ти си Лил Крейн.

— Линкълн Крейн.

— О? Мислех, че си Лил…

— Някога бях. Промених си името.

— Е, Линкълн…

— Казвай ми Линк.

— Добре, Линк. Да се махаме оттук. — Дръм погледна към срязаната част от оградата.

— Ами този тип?

— Ще се оправи. Да вървим.

Линк се завъртя и отново се насочи към телената мрежа. Дръм прескочи проснатия на земята пазач и го последва. След миг се провряха през отвора и излязоха на тротоара.

Дръм посочи с глава надясно и каза:

— Натам.

— Хей, я чакай малко — отвърна Линк. — Къде отиваме?

— При колата ми. На две преки оттук. После ще се измъкнем от този район.

— А след това?

— Искам да разговарям с теб.

— За какво?

— Ами, можем да започнем още по пътя. Но сега да тръгваме преди да са довтасали ченгетата. Някой може да ги е повикал. А може да се появи и друг пазач…

Линк закрачи до него.

— Аз съм частен детектив — започна Дръм.

— Наистина ли? Мислех си, че вършите цялата работа във Вирту, че само ровите из архивите.

— Напоследък повечето от нас наистина го правят — отвърна Дръм. — Но много от по-важните неща са тук, във Верите — на хартия или в нечия глава — и не оставят никакви следи във Вирту. Някой трябва да работи и от тази страна на улицата.

— Зная — усмихна се момчето. — В старомодните кантонерки има адски интересни неща.

Дръм кимна.

— Добрите репортери разбират от тези работи — рече той, — макар че повечето вършат цялата си работа във Вирту, търсят в архивите и я карат на подаяния.

Линк се засмя.

— Туш. Добре. Откъде разбра, че съм репортер?

— Между другото, на колко си години?

— На двайсет и една.

— Хм. Според моята информация си на шестнайсет — при това току-що навършени.

— Каква е тази твоя информация, по дяволите, и откъде си я докопал?

Дръм пресече улицата.

— Известно ми е всичко. Проверих в обществените архиви във Вирту. Евтино и лесно.

— Тогава защо питаш, щом вече знаеш?

— Първо задаваш лесните въпроси и така правиш събеседника си по-словоохотлив.

Линк сви рамене.

— Благодаря ти за помощта, но не съм те молил за нея. Не ти дължа никакви истини.

— Истината е толкова скъпоценна, че предпочиташ да я запазиш за себе си, а?

— Ако с това искаш да кажеш, че истината струва пари, да имаш право.

— Откри ли нещо, което може да се окаже ценно — конкретно за елшите?

— Възможно е. Искаш да го купиш ли?

— Не. Но познавам един, който навярно ще иска. Ако си съгласен, ще те заведа при него. Ето я колата ми. — Той посочи малък син седан „Спинър“, паркиран оттатък улицата. — Това интересува ли те?

— Ще разговарям с него — кимна Линк.

Дръм отвори ключалката като допря дланта си до нея и двамата се качиха. Миг по-късно двигателят заработи и автомобилът с вибриране се издигна над улицата.

— Та защо си Линкълн? — попита детективът, когато се престроиха и продължиха право напред. — Да не се интересуваш от Гражданската война?

Линк поклати глава.

— Прочетох „Автобиографията на Линкълн Стефънс“[2]. Това ме накара да стана журналист. Времената се променят, но добрата история си остава.

— Той не беше ли един от първите репортери, за които са измислили израза „търсачи на кирливи ризи“?

— Да — потвърди Линк. — Но много хора го използват също като теб — така че да звучи подигравателно. Събирачи на клюки и клевети. Търсачите на кирливи ризи като Стефънс и Тарбел[3] са били истински детективи. Публикували са разкритията си за различни злоупотреби — като например в петролната промишленост — и за корумпирани политици. Били са страшно добри в откриването на сблъсъци на интерес, подкупи…

— Ами религии? Някога разкривали ли са съмнителни религии?

— Не, струва ми се — призна Линк, загледан през прозореца към елишитската офиссграда, от която току-що се бе измъкнал.

— Значи идеята е била твоя, така ли?

— Точно така. Хрумна ми, когато прочетох нещо за телевизионните проповедници от края на двайсети век. Помислих си, че и тук може да има нещо любопитно.

— И откри ли го?

— Ако съм го открил, скоро ще се появи на първа страница.

— Това означава ли, че няма да работиш за частен клиент?

— Не зная. Да не би да поставяш на изпитание журналистическата ми етика и принципите ми?

— Струва ми се, Оскар Уайлд беше казал, че най-хубавото на принципите било, че винаги могат да се пожертват заради целесъобразността.

Линк се засмя заедно с него.

— Ако съм открил нещо и ме питаш дали съм съгласен да взема пари, за да не го публикувам, не зная. Както и с всичко останало, трябва да имам твърдите факти преди да съм в състояние да реша. Когато ти казах обаче, че всичко струва пари, нямах предвид укриване на информация. Само си мислех, че бих могъл да я продам. Това не е същото като да обещая никога да не я използвам.

— Съгласен съм с теб. Просто те проверявах.

— Всъщност още не си ме питал дали изобщо имам нещо за продан.

— Е, имаш ли?

— Може и да съм се добрал до нещо интересно, ако разбира се, останем живи — все още загледан през прозореца, отвърна Линк.

— Какво искаш да кажеш?

Хлапакът посочи с палец навън и прибави:

— Материалът обаче ще стане; по-пълен, ако успея да разбера как елшите правят така, че виртсилите да действат във Верите.

Дръм завъртя глава, погледна през прозореца и възкликна:

— Мамка му! — Автомобилът подскочи напред. — Откога е там това нещо?

— Отскоро — отвърна Линк. — Намали скоростта. Не съм сигурен дали знае какво преследва, а така може само да му привлечеш вниманието.

Фигурата в небето имаше форма на крилат бик с брадата човешка глава. Описваше широк кръг, сякаш търсеше нещо долу. След известно време се понесе в тяхната посока.

Дръм бе послушал съвета на Линк, но сега бавно увеличи скоростта. В същото време набра на таблото телефонен номер. Екранът остана мътен, но секунди по-късно му отговори дрезгав мъжки глас.

— Да?

— Дръм.

— Проблем?

— В момента съм на път, но видях опашка в небето.

— От какъв вид?

— Архаичен. Ако вземе да се разбеснее, ще полетят лайна.

— О, божичко! Ако е истински, значи те е гепил някой с виртсила.

— Вече ми дойде наум. Какво да правя?

— С каква кола си?

— Син „Спинър“ двайсет и едно осемнайсет.

— Бавно мини покрай мястото на срещата и ми позвъни три минути по-късно.

— Надявам се да успея.

— И аз.

Дръм хвърли поглед през лявото си рамо към елишитското чудовище. После зави надясно по по-широка магистрала. Изпревари го червен седан. Осемстотин метра и два завоя по-нататък, когато се готвеше да въздъхне облекчено, защото създанието бе изчезнало някъде на юг, детективът зави на поредния ъгъл, видя го да връхлита от изток и незабавно увеличи скоростта. Линк говореше в микрофон, скрит в задния край на молив.

— В нарушение на всички принципи на аеродинамиката — диктуваше хлапето — то се спуска към нас като ангел на възмездието от старозаветния Вавилон.

— Ако не възразяваш — прекъсна го Дръм, като рязко завъртя волана и с писък на жиростабилизатора зави по странична уличка, — малко ме разсейваш.

— Ако ще умираме, искам поне да нахвърлям някои моменти за вестника — възрази Линк, но после сниши глас.

Детективът отвори прозореца, извади от якето си пистолет със странна форма, подаде глава и ръка навън и започна да стреля по невероятния звяр. Оръжието издаваше тихи съскащи звуци. На четвъртия изстрел бикът в небето леко отскочи и рязко зави на равнището на върхарите.

— … и в момента се готви за нова атака — продължи Линк.

— Млъкни! — нареди Дръм.

Фигурата се издигна и направи нов кръг над тях. Следващото кръстовище беше прекалено натоварено, за да ги атакува. Дръм се огледа.

Край улицата надясно пред тях стоеше едър мъж с ниско нахлупена над очите шапка. Беше се облегнал на едно дърво от лявата си страна, а в дясната ръка държеше бастунче.

Детективът намали скоростта за няколко секунди, после отново ускори. Като че ли щеше да успее да пресече кръстовището на зелено…

Над тях избухна слаба експлозия и се разнесе приглушен пукот. През колата проблесна жълто-червена светлина. Автомобилът се олюля на въздушната си възглавница. Дръм профуча през кръстовището.

— … само за да изчезне с необясним взрив от пламъци — издиктува Линк.

Дръм намали скоростта, отби от магистралата и зави през някакъв парк. Хлапакът неспокойно се въртеше.

— Хм, сигурно преследваше мен, нали? — рече той.

— Сигурно.

— Това означава, че в онази сграда има някой с виртсила, който някак си ме е видял. — Той прокара пръсти през пясъчнорусата си коса. — Отначало може да не е бил сигурен в коя кола съм.

— Звучи логично.

— Първо покръжи малко, после е решил да провери. Когато ти започна да бягаш, а после и да стреляш, вече се е убедил. И ни нападна сериозно. Чудя се колко ли е тежък и какво щеше да стане, ако се беше стоварил отгоре ни. Имам чувството, че искаше кръв.

— Наистина изглеждаше така.

— Не разбирам обаче какво се случи там. — Линк посочи назад към пътя. — Сигурен съм, че не избухна от само себе си. Вкарал си го в някакъв капан, свързан с човека, с когото разговаря по телефона, нали?

— Правилно — потвърди Дръм.

— Но не виждам как може да си очаквал нещо такова и да си взел мерки.

— Добре — отвърна детективът и набра някакъв номер.

— Не обичам всезнайковците. — Когато няколко секунди по-късно му отговориха, той каза: — Тук е Дръм. Ами сега? И между другото, благодаря.

— Онази среща се отменя — разнесе се отговорът. — Но въпреки това искам да се видим.

— Добре. Къде?

— Помниш ли как да стигнеш до мястото на първата ни среща?

— Да.

— Чакай ме там след два часа.

— Ясно.

Той пресече парка, излезе на тясна улица и бавно продължи по нея.

— Кой е човекът, с когото ще се срещнем? — попита Линк.

— Ще го наричаме „клиентът“.

— Както желае — особено ако тъкмо той е онзи, който ни избави от небесния бик.

Дръм кимна, като продължаваше да шофира бавно.

— Той го е направил, нали? — след малко се обади хлапакът.

— Възможно е.

— Как?

— Ако знаех, щях да го направя сам.

— Явно те е наел да работиш по нещо, свързано с елшите.

— Логично предположение.

— Мислиш ли, че от тази работа може да се получи голям материал?

Дръм сви рамене, после се усмихна и каза:

— Продай ми каквото имаш за продан и ще те закарам у вас.

— Не.

— Клиентът едва ли ще ти даде твоя голям материал.

— Подушвам го отдалече.

— Подушвай каквото щеш. Не съм вечерял и сега имаме малко време. Гладен съм. А ти?

— Мога да хапна нещо.

— Тогава се надявам да обичаш немска кухня, защото наближаваме любимия ми немски ресторант.

Живееше в Дълбоките поля. Седнала на своя Трон от кости в залата, която наричаше Безутешност, тя погледна счупения видеомонитор в костеливата си ръка. После използва силата си, за да повика на екрана образ. Разпокъсан и покрит с електрически снежинки, той се издигна в кухината между назъбените ръбове на строшеното стъкло. Нещо в образа се уголеми — планина, тя го знаеше, защото искаше да види именно планината. Нещо помръдваше, но тя не можеше да определи какво върви, пълзи или се движи по друг начин по планинските склонове. Затова остави образа да изчезне.

— Фекда! — с нисък, безизразен глас извика господарката на Дълбоките поля.

— Господарке? — Като мътен слънчев лъч, падащ от покритите в сенки греди на тавана, меднокожата змия се спусна от мястото, от което наблюдаваше.

— Донеси ми червения кабел.

В Дълбоките поля имаше много червени кабели, хиляди щеше да е безкрайно недостатъчно число за тях, дори може би милиони, но Фекда знаеше, че в този момент господарката на ентропията се интересува само от един. Тя пропълзя в тънката пролука, където се свързваха частите на две еднакво невероятни колони. Като се бореше с ограничеността на пространството, създанието се измъкна през приблизително триъгълна дупка в лакътя на една от многобройните кости, върху които почиваха краката на Смъртта. Червеният кабел, представляващ една от опашките на Мизар, пълзеше като змия след нея.

След като Смъртта не благоволи да се наведе и да го вземе, змията го остави да изпълзи нагоре по трона. Когато кабелът стигна до лявата й ръка, господарката на изгубените го издърпа от очната кухина, от която излизаше. Фекда тутакси отдръпна силата си и кабелът се отпусна, само пластмасова изолация, моновлакна и жица, нищо повече.

— Благодаря ти — каза Смъртта и любезността й изненада змията, която в отговор плъзна навън раздвоения си сребрист език.

Трудно можеше да се каже дали господарката на Дълбоките поля е забелязала това, защото върна вниманието си към счупения монитор. На екрана отново се появи образът — с ясни очертания, но неразличими подробности. Смъртта стисна червения кабел в ръка и

той се втвърди, превръщайки се в жезъл, малко по-къс от половин метър. Тя удари с него по останките от екрана, отчупи няколко назъбени парчета стъкло, но противно на всякаква логика, образът стана по-контрастен.

Той представяше изглед от планината Меру, първичната планина в центъра на вселената. Стръмните й склонове мрачно се извисяваха като самата идея за планина и съдържаха в себе си по нещо от очертанията на Фуджи, Матерхорн, Килиманджаро. Снегът на върха й приличаше на нарисуван с детски пастели триъгълник. И нищо чудно, защото тя представляваше всичко това и нещо повече. Някои биха заявили, че другите планини са възприели своята форма и сила от нея, за да вдъхновят у човечеството блянове за божественост, други биха отговорили, че Меру е синтез на всички мечти за планини. Това изобщо не вълнуваше Смъртта.

Тя накара образа да се завърти и разгледа първичната планина от всички страни. В подножието й видя кухина и вътре откри каквото търсеше — мрачна пещера, в която се движеха много тела.

— Това на какво ти прилича, Фекда?

С вълнообразно разлюляване на медните си люспи змията изпълзя нагоре по най-задната част на Трона от кости и се уви около покритата с черна качулка глава на Смъртта, за да застане като короната на Долен Египет върху бялото като кост чело.

— Или броят на по-нисшите богове неимоверно е нараснал, господарке, или някой събира войска. Аз бих заложила на втората възможност.

— Аз също. През последните двайсет години цикълът отново започна. Очаквах нещо такова. Има въпроси обаче, отговорите на които не са ми известни, нито пък има вероятност да ги получа, даже любезно да попитам.

Змията се подсмихна.

— Вярно е.

— Трябва ми агент. Смяташ ли, че онзи, когото подготвих, е готов за задачата си?

— Може би, ако му дадеш около година, о, велика Смърт.

Господарката на Дълбоките поля накара образа да изчезне от монитора. После захвърли устройството през рамо и то се разби на земята с почти музикален трясък.

— Тогава трябва да го доведа и без повече да губя време, да започна обучението му.

— От човешка гледна точка, господарке, боговете се движат бавно.

— Разчитам на това, Фекда. Докато те си мислят, че се недосегаеми за мен.

Двете се засмяха, дрезгав звук без никаква мелодичност, който въпреки това изпълни залата, наречена Безутешност.

Когато Дръм остави Линк на ъгъла пред жилищния блок на майка му, минаваше полунощ и валеше. Хлапакът се скри под навеса пред входа и проследи с поглед автомобила, който се издигна и изчезна по улицата.

Вечерта след немския ресторант в известен смисъл го беше разочаровала.

Срещата трябваше да се проведе в дома на някакъв познат, макар че не стана ясно дали е познат на Дръм, или неговият клиент. Двамата вечеряха и потеглиха на североизток.

Скоро навлязоха в район с пътеки вместо улици. Докато се спускаха по склонове и пресичаха полета, Линк се мъчеше да запомни абсолютно всички подробности от пътя, от време на време снимаше някоя характерна особеност с микрокамерата си и се чудеше дали в този мрак ще има някаква полза от високочувствителния й филтър. Забелязал, че детективът периодично поглежда към небето, той последва примера му. Но в този район, изглежда, нямаше месопотамски човекодобичета.

Петнайсетина минути по-късно стигнаха до заобиколено със стена имение. От няколкото поредни хълма преди него можеше да се види, че в и около голяма къща или вила светят отделни лампи. Звездите и лунният полумесец хвърляха отраженията си по малко езеро в дъното на имението. По средата на езерото имаше някаква сграда.

Когато наближиха портата, намалиха скоростта и накрая спряха. Дръм се подаде от прозореца, докосна плочката под интеркома и когато попитаха кой е, съобщи името си.

Отговор не последва, но портата се отвори. Влязоха вътре и завиха през моравата, вместо да се насочат по пътя към къщата. Портата зад тях се затвори.

Минаха сред борови дървета и накрая стигнаха до брега на езерото. Дръм се понесе над водата към светлината, излъчваща се от малката сграда на островчето. Луната се бе издигнала малко по-нависоко и Линк видя, че от острова води дървен мост, който стига до бамбукова горичка край къщата.

Детективът стигна до брега, насочи се към покрит с чакъл участък и паркира там.

— Тук е — каза той и отвори вратата си.

— Вътре ли? — попита Линк.

Дръм кимна и двамата закрачиха натам.

Заобиколиха отзад по тясна пътека, настлана с каменни плочи в участъка си пред вратата. Дръм спря и каза:

— Добър вечер.

— Добра да е — разнесе се отвътре дълбок глас. — Заповядайте, моля.

Дръм влезе и Линк го последва. Едрият мъж, който седеше по турски до ниска маса, се изправи да ги посрещне. В голите дървени стени имаше два малки срещуположни прозореца. През десния грееше луната. Лампата по средата на масата бе с оранжево-розов хартиен абажур. Тя осветяваше отсамната стена, на която висеше свитък с азиатски йероглифи, и хвърляше ъгловати сенки по стилизираната маска на демон върху лицето на мъжа пред тях. Той носеше зелено копринено кимоно с дълги ръкави и лимоненожълти ръкавици. На малък мангал зад него кипеше съд с вода. Мъжът посочи масата, върху която имаше сервиз за чай, и попита:

— Ще изпиете ли с мен по чаша чай?

Дръм си беше събул обувките на прага. Линк, който имаше навика да подражава на хора, очевидно знаещи какво правят, бе направил същото.

— Не очаквах чайна церемония — отбеляза детективът, пристъпи напред и седна срещу домакина. Хлапакът се настани от дясната му страна.

— И с основание — отвърна едрият мъж. — Заех това място за срещата, заварих всичко, както си е, и реших, че не бих се отказал от

чаша чай. Моля, заповядайте.

— С удоволствие — каза Дръм.

Линк кимна. Мъжът започна да приготвя чая.

Детективът взе чашата си и я разгледа.

— Много е стара — рече той. — През нея трябва да са минали цели езера хубав чай. Под глазурата е напукана като ренесансова картина. И удобно ляга в дланта.

— Изненадвате ме, господин Дръм — каза домакинът им.

Детективът се усмихна.

— Добре е човек да е непредсказуем. Особено в моята работа.

— Особено ли?

— Особено.

— Не съм сигурен за какво намеквате.

— Просто забележка за непредсказуемостта.

Иззад маската се разнесе тих смях. Червено-зеленото лице на демона се завъртя към Линк.

— Това ли е журналистът, за когото споменахте? Господин Крейн?

Дръм кимна, Линк също.

— Приятно ми е да се запозная с вас, господине — каза домакинът им, — макар да се боя, че не мога да си позволя по-официално представяне. Става дума за безопасност, при това не за моята.

— В такъв случай как да се обръщам към вас? — попита Линк.

— Зависи какви ще са отношенията помежду ни — отвърна другият. — Засега ще е най-подходящо да ме наричате „Даймон“, тъй като избрах тази маска за ролята си на ваш домакин.

— За какво точно става дума, Даймон?

— Господин Дръм ми съобщи, че се представяте за репортер-детектив.

— Няма нужда да се представям за нищо. Информацията ми говори сама за себе си — отвърна хлапакът. — Ако разбира се, реша да ви я предоставя.

— Много добре ми е известно — като продължаваше с приготовлението на чая, рече Даймон, — че под грижливо изграден компютърен образ вие години наред се занимавате с това, „Стефънс“.

— Извършили сте сериозно проучване. Защо?

— Научих За вас заради общия ни интерес.

— Елишитите ли?

— Точно така.

— Някаква особена причина за този интерес?

— Толкова особена, че се налага да я запазя за себе си. Ами вие?

— Аз мога да говоря за това — отвърна Линк. — Мисля, че елишитите замислят нещо. Просто са прекалено неуловими, за да не е така. Може да е като скандалите с телевизионните проповедници от края на двайсети век. Не зная точно, но съм сигурен, че има нещо. Наречете го предчувствие, ако щете.

Даймон кимна. Въпреки думите му, дори за неопитното око на Линк бе очевидно, че това си е истинска чайна церемония. Движенията на домакина им бяха прекалено изящни и в същото време добре отработени, сякаш следваше ритуал. Линк несъзнателно се поизправи и изтупа праха от ръкава и крачола си. После напъха ризата в панталона си, прокара пръсти през косата си, погледна ноктите си и скри ръце, за да се опита да ги почисти.

— Какво сте научили за тях? — попита Даймон.

— Първо проведох предварително проучване — отвърна Линк. — Прочетох всичко, от общите съчинения до „Произход и развитие на една популярна религия“ на Артър Идън, книга, която между другото е доста добра, въпреки че е публикувана отдавна. Жалко, че не може да пусне ново издание.

— И все пак очевидно това не ви е задоволило.

— Да. Продължава да ме интересува въпросът за произхода на тази религия. Но бързото й разпространение ми се изясни от прецедентите, които представя Идън…

— И не се съмнявате, че е била основана във Вирту, че откровението е било получено не от човек, а от ИИ? Или че последователите й се стремят да я разпространят във Верите? Че никой не знае точно как става прехвърлянето? Че според елишитите някой ден боговете ще се проявят тук? Че интерфейсът ще бъде унищожен и Верите ще се обедини с Вирту? Че нашият свят е част от техния, независимо от парадоксите?

— Това ми се струва малко странно. Но пък така е било с всяко откровение. А голяма част от останалото си е чиста теология. Но

иначе, да, основаването й във Вирту ми изглежда по-скоро рекламен трик, отколкото въпрос на божествен избор.

— Възможно е — отвърна Даймон и започна да сервира чая. — Както при повечето религии, началото й е обгърнато от загадъчност. Ако повярвате на тезата, че е основана във Вирту без помощ от Верите, ще се сблъскате с всевъзможни интересни епистемологични въпроси.

— Епистемологични? — повдигна вежди Линк.

— Свързани с произхода, природата и границите на познанието.

— Благодаря.

— Е, разбирате ли какво искам да кажа?

— Да, струва ми се. Но се чудя дали всичко това може да даде голям материал. Който да не е обект само на… академичен интерес.

— Какво имате предвид под „голям“?

— Ами, скандален. Престъпления. Наркотици, секс, измами, присвояване на средства. Всички обичайни неща.

— Убеден съм, че ще ги откриете. Та те са навсякъде около нас.

— Не ви разбирам — каза Линк. — Но думите ви ми звучат като: „Да, вашият материал е там, само че е много по-голям и съвсем различен от онова, което си мислите“.

Даймон долепи длани една до друга, сякаш беззвучно му ръкопляскаше. После поднесе чая. Дръм въздъхна, усмихна се, опита го и отбеляза:

— Извънредно освежително за човек, който внезапно е открил, че е полузаспал.

Домакинът взе своята чаша и се настани при тях.

— Или пък полубуден — прибави детективът.

— Прав ли съм? — попита Линк, като погледна през парата над чашата си.

— Така смятам, макар че далеч не притежавам доказателствата, които ви трябват за… нека я наречем „сензацията на века“. Надявах се, че ще успея да ви убедя периодично да споделяте откритията си с мен. Аз не съм журналист. Няма да ви откраднa материала.

— Тогава за какво ви е? — попита го Линк.

— Въпросът е на живот и смърт.

— Вашата ли?

— И моята.

Хлапакът отпи от чая си и каза:

— Превъзходен е.

— Благодаря ви.

— С други думи — продължи Линк, — искате информация, но няма да ми кажете за какво ви е. Предполагам, разбирате, че така ще ми е малко трудно да зная какво да ви съобщавам, ако внезапно получа достъп до елишитски материали.

— Разбирам го.

— И изглежда, приемате, че интересът ми към проблема ще е продължителен, а не краткотраен.

— Да.

— Защо?

— Защото ви наблюдавам и зная, че това не е мимолетно любопитство.

— Наблюдавате ме значи… — Линк погледна Дръм, който кимна и каза:

— Да не си мислиш, че случайно съм се разхождал там?

— Откога се занимаваш с моя случай?

Дръм хвърли поглед към Даймон, очевидно забеляза недоловим знак и отвърна:

— Просто от време на време те проверявах.

Хлапакът отпи от чая си и въздъхна.

— Добре. А сега какво?

— Нали не смяташ, че за една нощ ще откриеш сензационна история? — попита Дръм.

— Не.

— Може да отнеме месеци, дори години на сериозни проучвания.

— Много вероятно.

— И си готов на това?

— Да.

Дръм повдигна вежди.

— Заради вашите действия — прибави Линк. — Вдигнахте достатъчно дим, за да ме убедите, че има пожар.

— Е, ще споделиш ли резултатите от проучванията си с Даймон? — попита детективът.

— Какво точно искаш да кажеш с това да ги „споделя“? — попита Линк.

— Готов съм да ви давам заплата — поясни Даймон, — за да ми представяте периодични отчети, обобщаващи резултатите от проучванията ви върху елишитската църква.

— И да не публикувам нищо, ако ми наредите ли?

— Не. Но искам да получавам информацията преди всички други.

— Хм. Колко време преди? — попита Линк и отпи от чая си.

— Двайсет и четири часа. Макар че си запазвам правото при известни обстоятелства да се помъча да ви убедя да не публикувате нищо.

Линк сви рамене.

— Можете да опитате.

— Това е достатъчно — отвърна Даймон, приближи се първо до единия прозорец, после до другия и погледна навън.

— Да виждате летящи добичета? — попита Линк.

— Засега не. — Даймон отново се завъртя към него. — Знаете ли нещо за тях?

— Тази вечер за пръв път видях такова нещо.

— Някой, притежаващ виртсила, може да постигне такъв ефект. Не зная как правят така, че да се получава тук.

Даймон извади ръце от ръкавите си и му подаде сгънат лист хартия. Линк го погледна и попита:

— Какво е това?

— Сума — отвърна другият, — която — ако разбира се, е достатъчна — ежемесечно ще се депозира в личната ви сметка, докато спазвате сделката ни.

— Двайсет и четири часово предупреждение…

— … и правото да се опитам да ви разубедя да публикувате определен материал. Договорихме ли се?

Линк се изправи и протегна ръка. Даймон я стисна.

— Договорихме се — рече хлапакът. — И като проява на доверие, можете да прегледате нещата, които открих тази вечер. Самият аз още не съм имал възможност да ги видя.

Той му подаде папките, които бе открил в офиса.

Другият ги пое, прелисти папката с етикет „Организационни“ и му я върна.

— Общоизвестна информация. После прехвърли и другата. — За тази не съм сигурен. Но не възлагайте прекалени надежди. Възможно е да са някакви бележки за полето, които сами по себе си не позволяват проникване в системата, докато не достигнеш определена точка. И все пак… Нека я прегледам по-внимателно, после ще ви я върна.

— Добре. А вие ще ми дадете ли някаква информация?

— Уговорката ни не беше такава.

— Зная. Как да поддържам връзка с вас?

— Чрез Дръм.

— Ами ако него го няма?

— Тогава аз ще ви открия.

— Вие си знаете — сви рамене Линк.

Даймон се извърна, за да повдигне маската си и да отпие от чая.

Луна, счупена на езерно дъно, ръце от черно стъкло, държащи парчета: сън за чай.

По обратния път небето се покри с облаци и когато Дръм го остави на ъгъла, вече валеше.

— Мисля, че сключи добра сделка, хлапе — каза детективът и му подаде визитката си.

— Ще видим — отвърна Линк, като вдигна очи към небето.

Дръм незабавно погледна нагоре, но видя само облаци и няколко звезди в небесните каньони помежду им.

Когато сведе очи, Линк се усмихваше.

— Шофирай внимателно — каза той.

Секунди по-късно синият „Спинър“ завиваше зад ъгъла.

Дъждовни капки: мокри стрели: луна в Телец: черна ръка в демонска ръкавица.

Когато се прибра, Линк по стар навик отвори по случая отделна папка. Описа на ръка всичките си спомени от вечерта в бележник — един от многото по лавиците в стаята му.

В градина във Вирту, градина, създадена от ииона Маркон за удоволствие на любимата му Вирджиния Талънт, двамата седяха един до друг и разговаряха. Нямаше съмнение, че допреди малко са били още по-близо, защото Вирджиния беше гола и по кожата й все още се стичаха капки пот. Маркон, който за удобство на любимата си бе

възприел приблизително човешка форма, не можеше да се нарече точно гол, защото кожата му никога не беше познавала ласките на каквато и да било тъкан.

Той й се усмихваше с лице, чието благородно чело и брадичка с трапчинка излъчваха известна призрачност. Блестящите зеници на небесносините му очи и липсата на окосмение по гладката му кожа с цвят на слонова кост определено подсилваха странното впечатление, но Вирджиния му се наслаждаваше. Тя би намерила ииона за много по-безинтересен, ако се беше ограничил с цветовете и нюансите, естествено срещащи се сред човечеството. Всъщност имаше моменти, в които той възприемаше не съвсем човешка форма, но тогава Вирджиния смяташе втория чифт ръце или други атрибути по-скоро за преимущество, отколкото за недостатък.

Тя отвърна на усмивката му и отпусна глава на гърдите му, като междувременно разсеяно забеляза липсата на зърна. Вниманието й беше насочено към онова, което й говореше.

— Поличби и предзнаменования, Вирджиния. Отново сме във време на промени. Само преди два дни Кордалис ми каза, че границите на земята й пресякъл мъж с белег от темето до лявото ходило. Самият аз едва преди година видях човек, който силно куцаше и носеше на рамо ромбовидна кутия, цялата от кристал и платина.

— Във Вирту могат да се срещнат много странни неща — отвърна тя с надеждата да го успокои, тъй като познаваше Маркон достатъчно отблизо, за да разбира, че древният иион е загрижен.

Гласът му сякаш отекваше не толкова от гърдите му, колкото от фунийките на цветята, пълзящи по беседката им.

— Странни. Да, но за разлика от вас, малките създания от онова, което наричате Верите, ние, които сме от по-стария свят, знаем, че боговете съществуват. Съществуват и са порочни и свадливи. Нали съм ти разказвал за нашите древни войни?

— Разказвал си ми.

— Вярваш ли в истинността на тези истории?

— Да.

— В такъв случай ще ти кажа още нещо: дори навремето не се е смятало, че тези битки ще са последни. Ние знаехме, че отново ще започне промяна, независимо дали го желаем. И сред предзнаменованията за тази промяна ще е повторната поява на фигури

от онези древни времена. Ние с Кордалис не сме единствените, лично убедили се, че Тройния за пореден път се намесва в делата на Вирту.

— Тройния ли? Струва ми се, че досега не си споменавал това име.

— Гайдаря, Учителя и Онзи, който очаква. Аз и Кордалис видяхме само две от неговите страни. А през последните петнайсетина години от време на време са чували музиката на Гайдаря.

— Само музиката ли?

— Носят се и слухове, че са го виждали, но музиката на Гайдаря е легендарна. Тя носи усещане за древност и традиция, но при внимателен анализ се оказва, че е съвършено нова. Някои я смятат за метафора на връзката му с Учителя.

— Не разбирам, Маркон.

— Ще ти го обясня по-подробно и по-бавно, обич моя. Така че да проумееш страха ми от вида на влак, способен да полага релси през действителностите, и от други поличби. Досега ти говорих със заобикалки… Това са тайните на нашата религия.

Вирджиния се притисна към тялото му.

— Няма да издам или запиша онова, което ми разкриеш, Маркон.

— Такава беше уговорката ни. Какво ще се случи с теб, когато във Вирту отново избухне война?

— Какво ще се случи с мен ли?

— Когато иионите се бият, Вирджиния, действителностите се вълнуват. Твоето малко вирттяло няма да издържи на напрежението. И все пак да върнеш свободния си дух в затвора на тялото си във Верите…

— Тяло, което старее и все повече атрофира… — Вирджиния въздъхна и седна, без да забелязва, че човешката му фигура е изчезнала. — Маркон! Сигурно ли е, че ще има такава война?

Нежно пипалце на пълзяща растение се пресегна и я помилва по бузата.

— Нямам причини да вярвам в противното. Върховните на Меру събират силите си и се обединяват в съюзи. Самият аз досега не приемах предложенията да се присъединя към една или друга от великите сили, но повече не мога да лавирам. За щастие, обитателите на Меру не възприемат времето така, както го усещат хората. Ти

отдавна може да си се пренесла в Дълбоките поля преди да се наложи да се страхувам за твоята сигурност.

Вирджиния го разбра, осъзна истинността на думите му. Сакатото й тяло във Верите нямаше да живее вечно. Във Вирту оставаше неизменна, но накрая плътта й повече нямаше да може да поддържа духа й.

— Прости ми слабостта, че споделям това с теб, Вирджиния — рече Маркон с глас, сътворен от ветровете в дърветата. — Но ти си ми по-близка, по-скъпа от всеки друг. Не мога да се преструвам, че всичко е наред.

Вирджиния запремигва, за да сдържи сълзите си. Самата тя дълго бе размишлявала за тленността си. Опасността, за която говореше Маркон, беше нещо ново и ужасно.

— Няма за какво да ти прощавам, любов моя — отвърна Вирджиния и погали по козината огромна страшнокотка, появила се от гъстия листак. — Разкажи ми още. Навярно ще мога да помогна.

Маркон го направи. Тя слушаше и от време на време го прекъсваше с изясняващи въпроси. Накрая страшнокотката замърка. Свикнала с различните начини, по които нейният иион проявяваше задоволството си, Вирджиния се усмихна на слънцето.

---

[1] Мъжки или женски дух във вудуизма. — Б.пр. ↑

[2] Джоузеф Линкълн Стефънс (1866–1936) — американски писател, журналист и издател. — Б.пр. ↑

[3] Айда Минерва Тарбел (1857–1944) — американска писателка и журналистка. — Б.пр. ↑

5.

За следващия урок по математика с Рийз Джордан Джей Донърджак носеше в ръката си книга. Мизар се появи заедно с него, не точно лудувайки, защото ужасия като това създание със смътно кучешки вид просто не би могла да лудува, но все пак доволно подхвърляйки във въздуха стара кожена обувка. Рийз седеше на скалата край вира и сериозно разговаряше с Калтрис. Genius loci свенливо махна с ръка и изчезна под водата.

— Здрасти, Джей.

— Здрасти, Рийз.

Изглеждаш разтревожен. Да не си наблюдавал пак племето на Сейджак?

— Не. Аз… — Джей протегна книгата, за да покаже корицата й. Беше „Произход и развитие на една популярна религия“ на Артър Идън. — Какво знаеш за елишитите, Рийз?

— Главно каквото съм чел и слушал. Тази книга може би е най-доброто проучване по въпроса. Вече е поостаряла — не разглежда сегашното развитие на Църквата, нито някои от по-внушителните виртсили, проявени през последните няколко години, но проблемите, които разглежда, са солидно обосновани.

— Значи вярваш във виртсилите, така ли?

— Да вярвам ли? Нима е въпрос на вяра, когато нещо е истина?

— Добре. В такъв случай твърдиш, че те наистина съществуват.

— Да. Варират от съвсем случайни явления до телекинеза, левитация и… хм, неколцина от последните виртуози, изглежда, са способни да проявяват второ тяло.

— Четох за това във вестника — намръщено отбеляза Джей. — Виртформата почти винаги напомня на нещо от шумеро-вавилонския пантеон. Предполагам, че е логично, след като религията им използва тези форми, но е…

— Ужасяващо ли?

— Да, струва ми се. Не се предполага, че във Верите могат да се случват такива неща. Най-странното нещо би трябвало да са

призраците.

Рийз се подсмихна, но не отговори. Не виждаше нищо лошо в това момчето да си фантазира, че живее в замък, обитаван от призраци.

— Защо се интересуваш от Църквата на Елиш, Джей? Мислех си, че се занимаваш с кабалистична философия и четеш Левит.

— Продължавам да го правя… — Джей замълча и го погледна. — Ти откъде знаеш? Бях много предпазлив!

Той бясно се завъртя към Мизар, сякаш кучето можеше да го е издало, но то престана да ръфа старата обувка само колкото невинно да погледне към своя обвинител с кривите си очи.

— Аз му казах, синко — обади се гривната с гласа на Джон д'Арси Донърджак Старши. — Едва ли си мислиш, че не бих забелязал похожденията ти. Помолих Рийз за съвет, тъй като има опит с отглеждане на деца, а аз не. Той ми съобщи, че до този момент си се държал благоразумно, затова реших да те оставя да продължиш проучванията си.

Джей разрови пръстта с палеца на босия си крак и свъсено погледна гривната. Тя бе обгръщала китката му открай време и понякога той съвсем забравяше за съществуването й. Дори когато възприемаше виртформа като сега, тя се прехвърляше заедно с него, очевидно също толкова част от неговото тяло, колкото и сърцето му. В последно време обаче, когато насочеше очи към нея, кой знае защо, си представяше призрачния кръстоносец и неговата верига.

Джей с огромно усилие се въздържа да възрази срещу толкова педантичното наблюдение на живота му. Гривната го бе спасила при нападението на господарката на Дълбоките поля срещу замъка. Заявлението, че е в състояние сам да се грижи за себе си, му се стори дребнаво и нещо повече — детинско.

— Рийз, чудех се за онези виртсили, които Църквата на Елиш твърди, че пораждала у последователите си. Като се замислиш, това не ти ли напомни малко за моите способности? И в двата случая нещо пресича интерфейса, въпреки че не би трябвало да може да го прави.

— Вярно е — съгласи се ученият и покани момчето да седне, като потупа камъка до себе си. — Разбира се, между повечето виртсили и онова, което ти си способен да правиш, съществува огромна разлика.

— Ами онези физически проявления от последно време? — възрази Джей. — Това е почти същото.

— Така е — каза Рийз, — ако информацията е точна. Никога не съм виждал такива проявления със собствените си очи. Съществуват фини начини хората да бъдат накарани да повярват, че виждат нещо — особено ако очакванията им са предварително насочени.

— Тук си прав — призна Джей.

— А и все още не сме разбрали как постигаш виртпрехвърлянето. Дали не си наследил способността от майка си? Или се дължи на гривната? Как успя да прехвърлиш Дуби?

Момчето сви рамене, после намигна на Рийз.

— Гривна, ти ли ми позволяваш да се прехвърлям?

— Не ми е разрешено да отговарям на този въпрос.

— Не ти е разрешено — попита Джей, като повдигна китка към лицето си и погледна гривната — или не можеш?

— Не ми е разрешено да отговарям на този въпрос — повтори гласът, но този път думите бяха придружени от едва доловим звук, който можеше да е смях.

— Прекалено много променливи величини — въздъхна момчето. — Добре. Рийз, искам да излизам във Верите. Омръзна ми да съм затворен само в замъка Донърджак.

— Съгласен съм. Някаква конкретна причина?

Джей, който се бе приготвил да спори, трябваше да събере мислите си.

— Чух слухове, че Църквата на Елиш възнамерявала да проведе голям празник в чест на някаква годишнина от основаването си. Щял да започне във Верите с публична демонстрация на виртпроявления, а после да продължи във Вирту със служби само за вярващите.

— И ти искаш да видиш виртпроявленията. Добра идея.

— Аз… Съгласен ли си?

— Вече съм ти го казвал: известно ми е, че не мога да ти попреча да вършиш каквото искаш, ако вече си го решил. Доволен съм, че споделяш намерението си с мен. Така обаче ще се изложиш на значителна опасност.

Джей преглътна. Едва след като Рийз му бе дал разрешението си, осъзнаваше, че е очаквал ученият категорично да се възпротиви. Той се наведе напред, за да се съсредоточи върху думите му.

— Хората във Верите са различни от тези във Вирту, различни по всевъзможни начини, които просто не съм в състояние да ти обясня. Приликите обаче са още по-големи и би трябвало да те насочват. Къде ще се проведе този празник?

— На северноамериканския континент. Струва ми се, че искат да е в някой голям град, за да разполагат с кабини за виртпрехвърляне.

— Тогава предполагам, че ще е в Ню Йорк. Времето по това време на годината е хубаво и Сентръл Парк ще е много подходящо място за такова събиране. Съветвам те да казваш на всеки, който те попита, че си чужденец — може би шотландец. Ще успееш ли да докараш акцента?

— Да, нали постоянно слушам Ангъс и Дънкан.

Рийз погледна гривната.

— Някакви забележки, Джон?

— Макар че идеята за това пътуване не ми допада, ще се доверя на по-добрия ти поглед върху човешката психология. Предлагам да се свържем, с Парацелз в института „Донърджак“, за да уреди билети и документи за момчето. Не искам да оставя никакви следи.

— Благодаря… татко — каза Джей. Предишните му опасения бяха отстъпили мястото си на необяснимо вълнение.

Гривната само въздъхна.

След края на съвещанието Рандал Келси остана да разговаря с Бен Куинан. По стените на заседателната зала все още се виждаха холокарти на Сентръл Парк в Ню Йорк, където щеше да започне празникът — наземните пътища бяха обозначени със синьо, площадките за кацане с лилаво, търговската улица бе в зелено, постоянните кабини за прехвърляне — в червено, временните — в оранжево.

— Мислиш ли, че наистина ще успеем? — попита Келси.

— Нямам основания да вярвам в обратното. Последният проблем беше да убедим кмета, че можем да осигурим безопасно провеждане на празника. Ауд Араф направи всичко, за да успокои опасенията му.

Куинан отиде до бара, наля си чаша и с жест предложи на събеседника си. Келси поклати глава.

— Нищо, благодаря. Ще шофирам.

— Едно от преимуществата да си виртроден, струва ми се, е това, че не се налага да се тревожиш за такива неща — рече Куинан, — но аз отдавна дишам въздуха на Верите.

— Не и в Ню Йорк обаче — подсмихна се Келси. — Въпреки положителните промени през миналия век понякога става адски кофти — особено в горещи дни.

— Все още ми се струва странно, че не можем просто да помолим местния ИИ за идеално време. — Куинан учудено поклати глава. — Цял свят — цяла вселена! — без богове. Ще направим огромна услуга на Верите, когато изпълним божествения план.

— Възможно е — колебливо отвърна Келси. — Бен, някога съмнявал ли си се в онова, което правим?

— Да съм се съмнявал ли? Безпокои ме само бавното ни напредване. Да не си се разколебал, братко Келси?

— Не, но боговете… Никога не съм се запознавал с някой от Върховните, само съм ги виждал отдалече по време на церемониите. Те са ужасно надменни създания. Дали ще разберат деликатността на нашия свят?

— Те са богове — отвърна Куинан.

— Да. И митологията на района, от който твърдят, че произхождат, е пълна с истории за божествено отмъщение на катастрофално равнище — Великият потоп, чудовищни същества, епидемии. Не забравяй, че Старият Завет до голяма степен дължи жестокостта на своя бог на шумерското, вавилонското и асирийското влияние.

— Не забравям.

— Разумно ли е да допуснем такива богове да обикалят свободно в свят с атомни оръжия? Верите не може да се препрограмира. Загуби ли се шаблонът й, загубена е и тя.

— Ти си се разколебал, братко Келси.

— Щом казваш. Аз предпочитам да го наричам „интелигентен скептицизъм“.

— Същото беше и с твоя ученик Иманюъл Дейвис — а всъщност Артър Идън, авторът на онази толкова нелюбезна книга.

— Той не е излъгал за нищо.

— Не, но задаваше въпроси, за които не бяхме готови, въпроси за мотива и вярата.

Бен Куинан отпи от чашата си, загледа се в цвета на алкохола, после отново отпи.

— Рандал, през годините след откритието, че Иманюъл Дейвис и Артър Идън са един и същи човек, твоето място в Църквата се разклати. Ти си по-способен от мнозина, но никога не са те предлагали за посвещаване в най-дълбоките мистерии.

— Да, зная, но въпреки това всеотдайно служих на Църквата. Дойдох да разговарям с теб, защото бях убеден, че ще ме изслушаш.

— Слушам те, Рандал. Дори ще смятам този разговор за лична изповед. Моята звезда изгря, твоята не, но с теб сме стари приятели. Споделяй съмненията си само с мен. Аз на свой ред дискретно ще ги поставям пред първожреците.

— Някога срещал ли си Йерофанта, Бен?

— Само в голяма компания и обгърнат със слава. Нали знаеш, говори се, че Йерофантът е ИИ. Въпреки че за човек от Верите могъществото на ИИ изглежда огромно, дори най-великите са уязвими за атака. Съществуват вирусни проги, търсещи програми и преформатиращи кодове. Самоличността на Йерофанта е тайна за всички, струва ми се, освен за по-висшите богове.

Рандал Келси се изправи, отиде до бара и си наля два пръста скоч. Алкохолът опари гърлото му.

— Скапах се. Ще пия още едно и ще си повикам такси. Куинан го наблюдаваше.

— Нали ще последваш съвета ми? Ще се погрижа по никакъв начин да не пострадаш.

— Непременно — отвърна Келси и се изправи, за да повика такси по интеркома. — Прекалено съм затънал, за да отстъпвам, приятелю. Просто искам да направим най-доброто за всички.

— Ние също.

Двамата поседяха в мълчание, докато таксито на Келси кацна на покрива. Когато се сбогуваха, Куинан внимателно провери стаята за подслушващи или записващи устройства (в крайна сметка, можеха да изпитват и собствената му вяра). После отвори менюто и избра своите координати.

Бен Куинан влезе в обезопасената връзка и погълна подсладените заряди, които го изпълниха със сила, докато приемаше формата на златист младеж, носещ само бандаж и сандали. После се прехвърли на мястото, на което се съвещаваше с Моребог.

Тъй като такива обсъждания не можеха да се провеждат на Меру, където Небебог си тананикаше песнички и Земея със сигурност щеше да ги подслушва, Моребог беше създал това скривалище дълбоко в инфопотока. Видът му много напомняше на огромен наутилус[1], розов, седефен и достатъчно прозрачен, за да забележат незабавно всеки натрапник и да наредят на свирепите байтове, които пазеха тези свещени, потоци, да го погълнат.

В тази раковина Моребог се проявяваше под формата на сепия, синя като душата на джазист и с ужасен клюн. Колебливият, почти разтревожен глас, който се разнесе от това чудовище, едва не накара Скорост да се усмихне, тъй като се чувстваше опиянен от вирталкохола и божествената сила, но той успя да се овладее, като си спомни за могъществото на Моребог, равно единствено на това на Небебог и Земея.

— И какво си дошъл да ми съобщиш? — попита сепията.

— Велики господарю, през когото тече информация — отвърна Скорост, — приготовленията за празника на Църквата на Елиш са завършени. Чух някои от първожреците да си шепнат, че по време на фестивала ще се опита да се прехвърли един от по-великите богове на Шумер.

— Велик бог!

— Силата, необходима за прехвърлянето на информацията, ще е невероятна. Струва ми се, че трайността му ще е съвсем малка.

— И кой според теб ще е този бог?

— Това е строго пазена тайна, Моребог. Аз лично бих се басирал, че ще е или Мардук, или Ищар. И двамата имат склонност към пищни проявления. Възможно е също да са Еа или Шамаш.

— Не научи ли нищо конкретно?

— Несъмнено е, че са обитатели на Меру, но освен няколко по-нисши ииона, всички, свързани с Църквата на Елиш, си мълчат.

— Да, разбирам. Всеки иска да остави впечатлението, че има предостатъчно мана. — Сепията изтрака с клюн. — Скорост, стигнах

до заключението, че Небебог по някакъв начин е свързан с Църквата на Елиш.

— Същото каза и по-рано, могъщи Моребог.

— Не бъди дързък, Скорост. Отлично съзнавам, че си се уредил да си на страната на победителя независимо от развитието на войната. Ако ме предадеш, ще използвам последния си байт, за да те открия, и така ще те подредя, че даже Дълбоките поля няма да те приемат.

— Да, велики господарю. Смирено те моля за прошка. Аз съм само нисш бог и имах много тежък ден.

— Така е по-добре. А сега си повдигни брадичката от чистия ми под и слушай. Небебог пресъздава най-силната си войска от войните след Хаоса на Сътворението. Набира съмишленици и сред независимите.

— А ти?

— Аз правя същото — равновесие на силите и така нататък.

— Ами Земея?

— Кой знае каква игра играе? Понякога си мисля, че не й пука за предстоящия сблъсък. Друг път съм убеден, че се е съюзила с Небебог. После… Скорост, мога ли да споделя с теб нещо извънредно поверително?

— За мен ще е чест, господарю.

— Земея е бременна. И свенливо загатна, че детето е от мен.

— Поздравления!

— Децата на боговете невинаги са причина за радост, Скорост, особено на богове като нас. Спомни си сторъките гиганти, за които разказват древните гърци, или чудовищния бик, който Ищар роди, за да накаже Гилгамеш.

— Разбирам какво искаш да кажеш.

— Дали по този начин тя не намеква, че ще се съюзи с мен, или пък ме заплашва, че съм й дал ужасно оръжие?

— Не зная, господарю.

— Не знаеш, разбира се, но ако чуеш нещо…

— Ще слушам внимателно, господарю, и предпазливо ще поразпитам.

Двамата поговориха още известно време, после Скорост се върна в дома на Бен Куинан във Вирту. Докато се прехвърляше, той си

помисли, че не е споменал на Моребог за разколебаването на Рандал Келси, но това му се стори маловажно.

Сейджак сънуваше секс и насилие.

Барабанният ритъм на Кръга Шанибал. Със захапано в устата мачете той се прехвърляше по клоните с могъщите си ръце и бързо се отдалечаваше от преследвачите си.

Кой биеше барабана? Сейджак беше Вождът на вождовете. Народът процъфтяваше. Имаше много храна. Наемниците вече не идваха в земите им. Екитата бяха намерили за благоразумно да насочат усилията си другаде. Народът се тъпчеше, чукаше и разширяваше територията си в джунгли, в които преди не смееше да припари. Тогава кой биеше барабана?

Накрая стигна до Кръга Шанибал. Тътенът отекваше толкова силно, че го проглушаваше. Но когато погледна, за да види каква огромна тълпа издава този шум, забеляза само една фигура. Могъща, по-едра от самия него в най-добрите му години, с гръб и рамене, крака и ръце, покрити с груба кафява козина като кокосов орех. Гърдите (увиснали, големи, поклащащи се в ритъма на танца) и задникът (закръглен, подканващо тъмночервен) й бяха голи. Членът му се изправи за поздрав.

Нещо в главата обаче не бе наред. Той се спусна от дърветата, хвана мачетето в дясната си ръка и се приближи, за да разбере какво има. Женската продължаваше да танцува, макар че трябваше да е усетила присъствието му, и гледаше в срещуположната посока. Тъй като така разкриваше задника си, Сейджак не възрази. Всъщност дори усещаше, че това е покана.

Той захвърли мачетето и се втурна към Кръга, като опираше кокалчетата на пръстите си в земята. Женската не престана да танцува. С един-единствен скок Сейджак се озова при нея и проникна в тялото й, като сграбчи гърдите й и с другата си ръка я стисна за козината, за да не се опита да избяга. Тя продължаваше да бие барабана — крак, крак, ръка, ръка, крак, крак, ръка, ръка, — придавайки странен ритъм на тласъците му.

Той ускори движенията си и силно ощипа едното й зърно, за да й покаже раздразнението си от липсата на внимание от нейна страна.

Тогава женската престана да бие по земята и притисна гръб към него с възхитителен — всъщност плашещ — ентусиазъм и сила. Сейджак я дръпна за косата, за да я обуздае, и за негов ужас главата й остана в ръката му.

Той отдръпна длан, смаян от неочакваната липса на съпротива, и главата увисна пред него. Голямата Бетси му се усмихна с устни, също толкова пълни като навремето, когато й беше отсякъл главата. Сейджак изкрещя и я отблъсна. Тя отлетя, после се върна, отново се намести на шията си и го погледна през рамо, кокетно извивайки задника си.

— Хайде, сбръчкан хуй, не можеш ли си довършиш работата?

Сейджак усети, че членът му наистина увисва, но предизвикателството на Голямата Бетси бе прекалено голямо, за да го пренебрегне. С усилие на волята си, изкована в много битки на живот и смърт, той се съсредоточи единствено върху прелестите й. Зашлеви я през лицето, за да извърне ироничните си човешки очи, удари я още няколко пъти просто за всеки случай и когато я чу да пищи, отново се почувства в добра форма.

— Пак ще ти взема главата — изръмжа Сейджак, когато свърши и й навря лицето в праха, за да й напомни кой е Вождът на вождовете.

Голямата Бетси се претърколи по гръб в покорна поза. По гърдите й имаше белези от ръцете му, но оголените й в усмивка зъби и присвитите й очи излъчваха предизвикателност.

— Наричат те Вожд на вождовете, а?

— Това съм аз. Вождът на вождовете.

— Като стария Карак ли?

— Като Карак, само че по-добър, по-велик. Карак никога не е убивал толкова много наемници — само е подплашвал екитата. Единствено Сейджак е способен на това.

— Само защото откраднa моето мачете — подигра му се тя.

— Аз ти откъснах главата от шията — припомни й Сейджак.

Голямата Бетси не изглеждаше уплашена и продължително го изгледа. Очите й бяха сини.

— Ами ако ти предложа истински бой?

— А? Аз и ти ли?

— Не, ти и народът ти. Голям бой. Ще има да ядете сърца и черни дробове. Повод да танцувате, да се хвалите и да крещите колко велик е Сейджак, Вожд на вождовете още по-голям от Карак.

— Народът няма нужда от нищо. Никой не ни заплашва. Защо да се бием?

— Страх ли те е от голям бой? Уплаши ли се?

— Сейджак не се страхува! От нищо! — извика той, но това не бе цялата истина.

Страхуваше се от тази жена с нейната човешка глава и човешко тяло като на най-прекрасните женски от Народа (въпреки че циците й като че ли бяха прекалено едри), тяло, което предателският му член вече отново започваше да желае. Навярно можеше да се нахвърли отгоре й и да я изчука така, както правеха хората. Нямаше да е толкова хубаво като да усеща как се блъска в задника й, но…

Голямата Бетси му се усмихна със зъбатата си уста и се разкрачи, сякаш отгатнала мислите му.

— Страхуваш се — подразни го тя.

— Не се страхувам! — изръмжа Сейджак и скочи отгоре й, като се мъчеше да се справи с непознатата поза и усети мекотата на гърдите й преди да се опре на ръце. Голямата Бетси го прие в себе си и му заговори с дрезгав глас, богат като глина или кръв:

— Сейджак, ако не приемеш този бой, ще те смятам за страхливец. Страхът ще попари слабините ти и зъбите ти ще изпадат от венците. Някой по-млад мъжкар ще те победи и със смях ще измъкне черния ти дроб през ноздрите ти. Народът ще се разпадне на много племена, преследвани и изпълнени с ужас. Наемниците ще нанижат ушите на любимите ти женски на шиите си.

Той ускори движенията си, като се мъчеше да не я слуша. Искаше му се да й избие зъбите и да я накара да преглътне клетвите си, но не можеше да повдигне ръка и да пази равновесие между бедрата й. Похот, по-силна от всяка друга досега, го принуждаваше да тласка ли, тласка с хълбоци.

Голямата Бетси се движеше под него като земетръс, гънеше се, стискаше и дереше гърба и раменете му. После впи зъби във възглавничката на ухото му. Потече кръв и я оплиска по лицето, шията и гърдите, сплъсти козината й.

— Страхливец — прошепна тя.

И Сейджак разбра, че е победен. Странен разгром, защото, макар и примирен, той продължаваше да прониква в нея и да я обладава както никога досега.

Сейджак сънуваше секс и насилие.

Точно по пладне два дни преди елишитския празник в Сентръл Парк на покрива на замъка кацна презокеански лайнер. Пилотът, мълчалив андроид, който нямаше да проговори за задачата си пред нищо, изви устни в израз на пълна глухота, докато Дак подаваше на Джей Донърджак чантата му и кредитна плочка и го отрупваше със съвети.

— Не забравяй, господарю Джей, когато пристигнеш в Ню Йорк, ще имаш достатъчно време за почивка. Колкото и да си свикнал с виртпътуването, не пренебрегвай разликата в часовите пояси… Спазвай инструкциите на онзи, когото ти прати Парацелз.

— Разбирам, Дак.

Джей понечи да влезе в лайнера, но роботът го хвана за ръката.

— Слушай прогнозата за времето и се обличай добре, млади господарю, Нюйоркските лета са много изменчиви, затова не забравяй да си взимаш пуловер, ако решиш да останеш навън след залез-слънце. Ти…

— Да, Дак. — Джей го потупа по ръката. — Ще внимавам, наистина. Нали ще се грижиш за Дуби?

Дак погледна Дуби. Застанала на прага, черната маймуна наистина изглеждаше нещастна. Разбираше защо не може да замине заедно с Джей, но не й се искаше да се раздели със своя приятел и закрилник. Избърса от ъгълчето на окото си нещо подозрително напомнящо на сълза.

— Приятно прекарване, Джей.

— Благодаря. Ще се видим след няколко дни.

Дак най-после го остави да се качи в лайнера.

— Ще се грижа за Дуби. Пази се.

Джей измърмори още няколко уверения, после се настани на мястото си. Вратата се затвори. Момчето притисна глава към прозореца и замаха с ръка, докато замъкът, а после и целият остров, наречен Островът на Дю, не изчезна в мъгла. После се облегна назад и се помъчи да не проявява прекалено възбудата си. Беше навън — във Верите, — при това сам.

Погледна гривната. После си спомни за добрите обноски и се обърна към пилота:

— Аз съм Джей Донърджак. Благодаря, че дойдохте да ме вземете.

— Няма защо. Аз съм Милбърн. Работя в института „Донърджак“. За мен е удоволствие да се запозная с внука на нашия основател.

— Внук ли? Винаги съм си мислил, че баща ми е основал института.

— Не, дядо ви. Той натрупал доста пари от производство на медицинска апаратура и създал института, за да подпомага различни научни фондации и да се грижи за семейството си. Но баща ви значително увеличи състоянието на института.

Джей се загледа надолу към покритите с бели облаци планини, над които летяха. Изобщо не му хрумна да се възхити на гледката, защото във Вирту беше виждал далеч по-странни неща. Пък и още не се бе замислял за ролята на хаоса в оформянето на Верите.

— Чудя се дали някой ден и аз ще увелича състоянието на института — след известно време каза той.

— Защо се чудите? — попита Милбърн. — Произходът ви го гарантира.

— Но с какво мога да се занимавам? Аз съм заключен в замъка. Не правя нищо, освен да обикалям из Вирту. Каква полза от мен?

— Образован ли сте?

— Да, струва ми се. Много математика, литература, няколко езика. Каква е ползата от това?

— Огромна. Много хора нямат представа от тези неща. Вирту е отлично средство за създаване на необразован пролетариат. Много задачи, които някога са изисквали огромни умения, сега се изпълняват във виртпространството в опростен вид и подробностите допълват компютърни програми.

— Не разбирам.

— Ето ви един прост пример. Някога чиновникът е трябвало да може да пише на компютърна клавиатура и да работи с файлове. Днес писмата се диктуват на виртсекретар — компютърен прог, — който създава документа, редактира правописа и граматиката, понякога коригира неподходящите изрази и го връща за одобрение преди да го

прати. Тази работа е толкова автоматична, че дори няма име за нея. След като документът повече не е необходим, той незабавно се архивира или изтрива. Хората дори не знаят как да го отворят — с това се занимава виртсекретарят.

— И какво от това?

— Някога работата на чиновника или секретарката е изисквала умения. Сега се изпълнява във виртпространството.

— Това позволява повече хора да получават по-добро образование, не е ли така? И да се занимават с неща като колонизиране на Слънчевата система или усъвършенстване на човешкото познание.

— Само на теория. Има много хора, които поради липса на интелект или характер просто не могат да се възползват от по-доброто образование. И тъй като нямат работа, трябва да търсят нещо, което не се върши от изкуствени хора, или да се издържат със социални помощи.

— Ти си последният, от когото бих очаквал да негодува срещу безработицата, дължаща се на техническия прогрес.

— Защото съм андроид ли? Аз съм достатъчно интелигентен, за да негодувам срещу прахосването на ресурси, господарю Донърджак.

— Само Джей, моля те.

— Добре, Джей. Виждам как хората губят целите си. Никой не гладува, на никого не се отказва минимално медицинско обслужване. Тъй като не им се налага да се борят за оцеляването си, тези, общо взето, умни хора трябва да влагат енергията си някъде. Споменавам това, защото отивате на празник, организиран от Църквата на Елиш. Мнозина от нейните последователи произлизат от средите на онези, които нямат място във Верите. Те са необразовани и ги привличат обещанията на Църквата, мъглявите намеци за по-висше знание.

— Чудил съм се как толкова много от хората, които съм срещал на службите, имат време да учат всички тайни ритуали. Самият аз едва успях да вместя основните неща в образователната си програма и Дак поиска да ги включа в курса си по теология и антропология.

— Мнозина от тях нямат по-важна работа от това да почитат съвременните интерпретации на древните богове, Джей.

— Ходил ли си в Църквата?

— Само веднъж. Те не насърчават постъпването на изкуствени създания.

— Странно. Говори се, че тази религия била основана от ИИ.

— Между нашите видове съществува социално разделение. Тъй като сме по-подвижни — и в действителност живеем във Верите, — много ииони се отнасят с неприязън към нас. И все пак, въпреки по-голямата ни физическа мобилност, ние сме по-ограничени от почти всеки виртуален иион, защото системите ни не могат да носят памет като тяхната. Някои от по-висшите ииони твърдят, че дори сложният андроид не бил нещо много повече от прог.

— Това ми се струва доста снобарско.

— Така че ние сме нещо средно. Нито ИИ (макар че какво друго бихме могли да представляваме освен изкуствени интелекти?), нито хора и сме презирани от мнозинството от двете групи.

— О! Не знаех.

— Трогна ме отношението ти към Дак — загрижеността ти за безпокойството му за теб, въпреки че е такъв ужасен досадник — иначе изобщо нямаше да приказвам за тези неща. Кой знае защо, ми се струва, че не си способен да презираш никого, независимо от произхода на интелекта му.

— Благодаря ти.

— Дак обаче имаше право за разликата между часовите пояси. Това наистина може да обърка органичната материя. Навярно няма да е зле да поспиш.

— Прекалено съм възбуден, но ще опитам да затворя очи.

Джей се облегна назад и се замисли. Едва напуснал дома си, три вече беше научил нещо за Верите, което не би могъл да открие в учебниците. Неведението му по този въпрос му бе попречило да потърси информация, но пък, от друга страна, хората рядко пишеха за предразсъдъците си, докато те не започнеха да се смятат за пагубни. Зачуди се какво говорят за роботите Ангъс и Дънкан, когато се прибират в селото. Дали негодуваха, че вършат работа, която в миналото е била давана на хора? Тази мисъл го обезпокои.

Малко по-късно се унесе — възбудата, събирането на багажа в последния момент и тържественото обръщане на по чашка с призрачния кръстоносец го бяха задържали буден доста по-дълго от обикновено. Когато се събуди, Милбърн се спускаше над Ню Йорк.

— Тълпата се вълнува и покрива зелените площи на Сентръл Парк с буйните цветове на летни рокли, къси панталони и пъстри ризи. Над тях се издигат балони с формата на крилати лъвове, бикове и зикурати, дланите на хората лепнат от безплатния сладолед, осигурен от Църквата на Елиш. Над всичко се извисява огромният зикурат, който ще е средоточието на днешния празник…

Дезмънд Дръм въздъхна.

— Наистина ли трябва да го правиш? Известно ти е, че всички основни информационни агенции ще пратят репортерите и фотографите си.

Линк изсумтя.

— Искам да запиша собствените си впечатления в собствения си стил.

Усмивката, която потрепна в ъгълчето на устата на детектива, бе достатъчен коментар за претенциите на Линк за стил, но репортерът му обърна гръб и тихо продължи да говори.

— Огромният зикурат, който ще е средоточието на днешния празник, би трябвало да изглежда нищожен в сравнение с небостъргачите, които се издигат като планини над зеления оазис на парка…

— Преди малко не каза ли, че не е зелен?

— Млъкни… зеления оазис на парка, но нещо в древното величие на загиналата вавилонска култура се е запазило в тази модерна възстановка.

Линк изключи касетофона си. За днешния случай носеше тъмнозелени панталони, широка риза с къси ръкави върху тъмна тениска, кожени мокасини и весела каубойска шапка, под лентичката на която беше пъхната журналистическа карта. Като се изключеше архаичният касетофон на китката му, той представляваше олицетворение на постоянно ровещия репортер: Кларк Кент, Уудуърд и Бърнстийн, и разбира се, Линкълн Стефънс.

Дръм бе облечен по-скромно в бермуди, тениска с емблема на „Мете“ и маратонки. Бейзболната шапка на същия отбор беше нахлупена почти до веждите му и правеше излишни слънчевите очила, които висяха на шията му.

— Искаш ли балон, хлапе? — попита той и лениво посочи една улична продавачка, която си пробиваше път през тълпата.

Подобно на всички, които в този напрегнат ден работеха за Църквата на Елиш, тя носеше електриковозелен клин с огнени езици, които сякаш облизваха краката й, и яркооранжева туника, на която в зелено бяха щамповани думите „Пламтя с истината“. Не всички продавачки изглеждаха добре в клин, но тази жена (блондинка, която се кикотеше толкова високо, че човек се чудеше дали не се е надишала с хелий от балоните си) имаше невероятни бедра.

Дръм намигна на Линк.

— Басирам се, че тя не пламти само с Истината, хлапе.

Репортерът се изчерви, после бързо си възвърна самообладанието. През седмиците след срещата си с Даймон беше забелязал, че на Дръм му доставя удоволствие да се заяжда с него по някои въпроси. Можеше да разговаря съвсем спокойно за всички аспекти на нравствения упадък, но ако детективът го попиташе дали би искал проститутка (той твърдеше, че познава няколко много услужливи дами) или дори само виртизлет, Линк се изчервяваше и ставаше нервен.

Очевидно Дръм си беше поставил за цел да го дразни. Той оправдаваше шегите си като казваше, че няма да е добре Линк да го изостави в някой ключов момент и че е бил достатъчно време в бизнеса, за да знае, че работата под прикритие не се изразява само в ровене из чужди писма.

— Е, няма ли да ми купиш един балон, приятел? — попита репортерът и се изправи. — Добре де, аз ще ти купя.

И малко прекалено нехайно закрачи към продавачката, подаде й кредитната си плочка и после си я получи заедно с балон, който заблестя в сребристо и бронзово над главата му.

— Ето — каза той, когато се върна при Дръм и завърза въженцето на китката му. — Спомен от общото ни минало.

Детективът погледна нагоре и избухна в смях, видял крилатия бик.

— Добро попадение, хлапе. Като че ли край зикурата започва да става нещо. Най-добре да включим онова твое касетофонче в стил Дик Трейси.

— Разкарай се — добродушно отвърна Линк, но все пак включи касетофона.

Джон д’Арси Донърджак Младши гледаше тълпата с толкова широко отворени очи, че го боляха клепачите. Подгизнал от пот и с тениска, окапана със сладолед, той стискаше в дясната си ръка въженцето на балон с форма на зикурат. Лентата на сувенирната му козирка беше прекалено тясна и стискаше челото му, но иначе се чувстваше прекрасно.

Отначало, когато бяха започнали да му крещят, че излиза сред автомобилите на улицата (във виртуалния Ню Йорк, където бяха ходили заедно с Дуби, това бе допустимо, но явно сега беше допуснал някаква грешка), когато забрави да даде кредитната си плочка на уличен продавач на бисквити, когато настъпи кучешко лайно (във Вирту такива подробности имаше само в най-достоверните симулации), той бе съжалил, че не е приел предложението на Милбърн да му намери водач — човек или андроид. Сега обаче, свободен да зяпа като селяндур, да забрави обноските си, да подслушва чужди разговори, да се диви на глъчката и силните миризми, Джей беше доволен, че е сам.

Съжаляваше, че Дуби не е с него. Приятелят му със сигурност щеше да намери да каже нещо жестоко и смешно за дебелата жена с пъстра рокля, която се заклатушка покрай него с две фунийки сладолед в ръцете. Или за сюрията деца, които с все сила тичаха из тълпата, а техният разтревожен баща безуспешно се опитваше да ги настигне. Или…

Той доволно се настани върху бетонния постамент на някаква статуя (и без да иска, си ожули коляното). Елишитският зикурат бе далече, но Милбърн предвидливо му беше дал бинокъл. Джей завърза въженцето на балона за една от халките на шортите си, извади бинокъла от калъфа и го фокусира. Отлично.

Рандал Келси нагласи гънките на жреческата си роба и тежката изкуствена брада, която падаше на буйни къдри до гърдите му. Под нея и под дългата до раменете му тъмна перука се стичаше пот. За пръв път се радваше, че не е висш жрец, тъй като техните одежди включваха и конични тиари.

— Това представление е много по-лесно във Вирту, а? — попита Хуан, един от колегите му, като докосна тъмната линия около очите си. — Ето какво получаваме за това, че поддържаме формата си във Верите.

Келси се подсмихна. Наистина, мнозина от жреците, които провеждаха службите във Вирту, се бяха оказали неспособни да участват в днешния празник. Във виртобраз шкембето или лошата стойка нямаха никакво значение. Тук това можеше да провали въздействието и да накара участниците да се почувстват като деца на маскарад, а не като внушителни носители на Истината.

Той смяташе, че тъкмо това е причината да го включат в празника. След инцидента с Иманюъл Дейвис отношението на старейшините към него определено се беше променило, но не бяха поставили под съмнение верността му и той се поддържаше във форма.

Каква ирония, че точно в момента, в който наистина започваше да се колебае дали е разумно да остане в Църквата, му бяха поверили роля в тази най-публична церемония. Боговете — които и да бяха те — явно имаха чувство за хумор.

— Наш ред е — каза Хуан и го дръпна за ръкава. — Да тръгваме.

Молитвите, които отрупалите с пищни одежди жреци и оскъдно облечените жрици рецитираха от платформа, стигаща до средата на зикурата, бяха подобни на онези, които Джей бе чул на виртслужбата — определено не достатъчно различни, за да отклонят вниманието му от свещенослужителите и тълпата. Елишитите не изглеждаха толкова самоуверени, колкото във Вирту. Това отчасти можеше да се дължи на очевидно неудобното им облекло. Всички мъже бяха подгизнали от пот. Жените носеха прозрачни ризи и богати накити и също бяха неспокойни. Джей усещаше, че има още нещо — напрегната възбуда, която не можеше да се отдаде на физическо притеснение. Щеше да се случи нещо важно.

Той плъзна поглед по хората около себе си. Мнозина шепнеха молитвите заедно с Първожреца и високо изричаха ритуалните отговори. На този фон тихите разговори на зяпачите постепенно заглъхнаха в почтително мълчание, от време на време разкъсвано от

детски плач. Някои ровеха в джобовете или чантичките си за програмите, раздадени из целия парк, и напрежението караше повечето да се включват поне в отговорите.

Двама души рязко се отличаваха от все по-съсредоточено молещата се тълпа. Те седяха на одеяло, разпънато на тревата под възлесто дръвче. Подобно на Джей, по-възрастният наблюдаваше зикурата с бинокъл. Спътникът му, по-млад мъж — почти момче, — стискаше в едната си ръка бинокъл и държеше другата, на китката на която се виждаше касетофон, пред устата си. Докато по-възрастният през повечето време мълчеше, устните на младежа постоянно се движеха.

Джей забеляза закачената на шапката му журналистическа карта. Ако наистина беше репортер, защо не седеше на резервираните места до зикурата? Донърджак Младши сви рамене и отново насочи вниманието си към службата.

Молитвата наближаваше кулминацията си. Ако щеше да става нещо необичайно, трябваше да е сега.

Рандал Келси повдигаше и спускаше ръце по предписаните начини, разтърсваше хлопката си и надаваше силен вой. До него Хуан де Лас Вегас правеше същото. Всички се движеха като един, абсолютни копия на Първожреца. Прецизността им би накарала всеки бродуейски хореограф да се пръсне от гордост.

Но Келси не можеше да си позволи да пилее енергията си за такива мисли. Първожрецът (симпатичен човек на име Свен, избран за тази роля в днешния празник колкото заради набожността и познаването си на ритуала, толкова и заради почти двуметровия си ръст, широките си рамене и гръмовния си глас) се изкачваше по стъпалата на зикурата. Изкачваше се към светилището, от което (така твърдяха всички слухове — включително онези, изтекли от медиите) щяха да се появят богове от плът и да обсипят народа на Верите с благословиите си.

Воят на хора се усили и се изостри в постоянен, невероятно висок звук, поддържан от жриците. Келси се зачуди дали само той се чувства нервен, но не можеше да се огледа. Трябваше да изобразява

дълбока вяра, въплъщение на набожността, свят човек, призоваващ боговете да се пренесат от митологията в действителността.

И тогава чудото стана и нервността на Рандал Келси се замести с благоговение и ужас.

Първо се появиха два крилати лъва с глави на мъдри брадати мъже. Келси ги позна — две по-нисши божества на вятъра и бурята. Те бяха сред първите, опитали се да се прехвърлят чрез клиенти (или „роби“, както Келси бе чул презрително да казва един от тях) във Верите; Днес обаче не го правеха по този начин, макар че онази блажена двоица стояеше наблизо в очакване да подсили контакта, ако се наложи.

Крилатите създания се издигнаха високо във въздуха. Келси знаеше, че някои от журналистите носят устройства, позволяващи им да разкрият всяка измама, които щяха да засекат робот, холограма или балон. Но усилията им щяха да останат напразни. Боговете — Малката буря и Малкият вятър — наистина бяха сред тях и се възнасяха над опиянената, хипнотизирана и ентусиазирана тълпа.

Това щеше да е достатъчно — достатъчно, за да превърне Църквата на Елиш в основна сила сред световните религии, в носител на стара истина, възкресена по нов начин. Но ритъмът на барабаните, звънът на цимбалите и звуците на флейтите показваха на Келси, че ще се случи онова, от което се е ужасявал.

На входа на светилището се появи тъмна сянка и после под слънчевата светлина на нюйоркския летен следобед излезе Бел Мардук.

Триметрова бе снагата на господаря Мардук, Бел Мардук, Белос, Меродах, син на Еа — Морето и Дамкина — Небето. В едната си ръка стискаше лъка, с който беше убил Хаоса в лицето на дракона Тиамат. В другата държеше борова шишарка, символ на многостранната му природа, защото той също бе творец: носител на закона, създател на календара и съпруг на Зерпанитум.

Бел Мардук се изкачи на зикурата и застана на плоския му връх, така че събралите се поклонници да могат да го виждат. Беше двойно благословен във всички отношения — две глави, четири очи, две усти, четири уши. Изпъкналостта под робата му предполагаше, че тази двойственост не се ограничава само с главата. Когато дишаше, от устните му бълваше огън.

Богът отправи взор над Ню Йорк и откри свят, който не бе вярвал в него, но това скоро щеше да се промени. Той се усмихна с две усмивки и отново блъвна пламъци. После махна с ръката, в която държеше шишарката, и повика при себе си Малката буря и Малкия вятър.

— Това го няма в сценария — прошепна Хуан на Келси, когато Бел Мардук стъпи върху гърбовете на двете по-нисши божества и им заповяда да го възнесат в небето.

— Няма го в нашия сценарий — отвърна Келси. — Струва ми се, че тази маневра е добре отработена. Какво си мисли, че прави, за Бога?

— Наистина за Бога — каза Хуан. — Предполагам, че упражнява божественото си право.

— Мамка му!

Жреците и жриците на Църквата на Елиш безпомощно наблюдаваха как Великият бог и нисшите божества обикалят над тълпата. Трябваше да скрият страха и стъписването си, да вземат пример от Свен, Първожреца, който стоеше със скръстени ръце и повеждаше множеството в химн в чест на Бел Мардук (за щастие доста дълъг, тъй като подвизите на Мардук бяха по-многобройни, отколкото на което и да било друго божество от пантеона — ако не се смятаха немирствата на Ищар). Трябваше да издигнат глас в песен и да се надяват, че ще имат полза от всичко това.

И наистина, всичко може би щеше да мине добре, ако не бе инцидентът с продавачката на балони. А той се случи така.

Танди Рей Далас, последователна на Църквата, онази с дългите крака и русата коса, същата, която по-рано този ден беше продала балони на Джей Донърджак и Линк Крейн, стоеше и зяпаше към небето. Всичко вървеше чудесно. Бе успяла да продаде първата връзка с балони и почти беше преполовила втората още преди да започне службата. Останалите леко се поклащаха над главата ѝ и оставяха впечатление за божествена аура у онези, които разбираха от такива неща.

Обикновена поклонничка в Църквата, Танди Рей нямаше никаква представа, че действията на Мардук са изключителни. Тя го наблюдаваше заедно с останалите от тълпата и се възхищаваше на изяществото, с което богът пазеше равновесие върху гърбовете на

божествените си жребци. Сама бе изпълнявала този трик по време на родео и знаеше колко е труден.

Танди бе толкова погълната от гледката, че усети промъкналия се зад нея крадец (а може би просто шегаджия) прекалено късно. С едно-единствено замахване на ножа си той освободи балоните й и те се издигнаха във въздуха.

Разнесоха се стъписани и изненадани викове. Може би именно глъчката привлече вниманието на Малкия вятър и Малката буря, но каквито и да бяха причините, двете божества се понесоха право към летящите балони.

После рязко спряха. Олюлелият се Бел Мардук издиша огън и запали балоните и тяхното съдържание. Някой от тълпата изкрещя, друг си запробива път с лакти, трети размаха юмруци. Мардук светкавично опъна лъка си. Вярна на името си, Малката буря изпика мощна струя, зловонна колкото хиляда котешки кутии урина, към тълпата.

— Мамицата му, мамицата му, мамицата му! — извика Рандал Келси, като гледаше надолу от зикурата. — Повикайте Ауд Араф! Сега ще трябва да потушаваме бунт.

Отначало Джей Донърджак с интерес наблюдаваше бунта и си мислеше, че е част от спектакъла. Едва когато видя да откъсват дете от майка му, да стъпкват старец и продавачка да изоставя количката си със сладолед, осъзна, че всичко това е действително и че тук няма genius loci, за да се намеси, ако се случи нещо извън програмата.

Седнал на бетонния постамент, той беше останал извън вниманието на тълпата. Сега се изправи и започна да се оглежда, не толкова в търсене на път за бягство, колкото за да поправи предишната си глупост. Бе проявявал героизъм по време на много виртприключения, но за разлика от обитателите на Верите, които участваха в програмите, беше пресичал интерфейса не само с ума, но и с тялото си. Уменията, които бе придобил по време на проучванията си в джунглата, си оставаха също толкова истински и във Верите.

Видя, че младият мъж с касетофона се е надвесил над по-възрастния си спътник, от чиято глава се стичаше кръв. Лесно можеше

да се досети какво се е случило и се възхити на младежа за това, че не е изоставил приятеля си на милостта на тълпата.

Той се изкатери по статуята, скочи сред клоните на едно от дърветата и оттам се прехвърли на клона, надвиснал над двамата мъже. Това не бяха горските гиганти, с които беше свикнал. Клоните им зловещо пропукваха под тежестта му, но накрая Джей благополучно скочи върху вече изпотъпканото одеяло.

Въздухът ужасно смърдеше на котешка пикоч и влажността като че ли се бе повишила. Надяваше се, че местният иион ще прояви здравия разум да забави бурята, после се сети, че във Верите няма ииони. Това го порази и за миг той дори не разбра, че младият мъж говори на него.

— Назад! Имам оръжие.

Джей му се усмихна.

— Аз също, но имам само две ръце, за разлика от Бел Мардук.

Той вдигна поглед нагоре. Великият бог и неговите слуги като че ли отново се връщаха към зикурата. Младежът го наблюдаваше неуверено.

— Не се безпокой, приятел — каза той. — Искам да помогна.

— Някой хвърляше камъни и улучи Дръм.

— Лошо хващане. Трябвало е да използва бейзболни ръкавици.

— Как можеш да се шегуваш в такъв момент!

— Не виждам с какво ще помогне вайкането. Можеш ли да му окажеш първа помощ?

— Да. Майка ми е лекарка.

— Тогава се погрижи за приятелчето си. Аз ще задържам грубияните.

За да подчертае думите си, Джей се повдигна на пръсти и отчупи един от клоните на дървото. Не беше достатъчно дебел, но засега щеше да свърши работа. Младежът застана на колене до Дръм, предпазливо свали бейзболната му шапка и започна да оглежда раната му. Джей съсредоточи вниманието си върху беснеещите тълпи.

Мощната вълна, която се надигаше в такива случаи, бе отнесла центъра на действието далеч от тях. За щастие се бяха намирали в периферията на тълпата. По-близо до зикурата Джей забеляза няколко неподвижни машини. Плъзгачи с дюзи, настроени за най-високо издигане, от които изскачаха полицаи в пълно бойно снаряжение.

Веднага щом ченгетата им дадоха сигнал, в района навлязоха линейките на Червения кръст. Нямаше и следа от Бел Мардук и неговите жребци.

— Дръм идва на себе си — съобщи младежът. — Ще ми помогнеш ли да го преместим? Струва ми се, че няма нищо счупено, а и в момента не е подходящо да остане тук.

— Там долу има линейки — каза Джей.

— Мисля, че може да почака. Ако го откарам в клиниката на майка ми, там ще се погрижат за него по-добре. Намира се в срещуположната част на града. Ще ми помогнеш ли да го отнесем до колата му?

— Разбира се.

На Джей му хрумна да отидат в института „Донърджак“, но не знаеше дали там изобщо има спешно отделение. Освен това такова посещение можеше да му навлече неудобни въпроси.

— Как се казваш? — попита той, докато по-възрастният мъж (който разбираше какво се опитват да направят) прехвърляше ръка през рамото му, за да може да се изправи.

— Линк — отвърна младежът и изпъшка, докато се мъчеше да задържи Дръм. — Линк Крейн, а това е Дезмънд Дръм. А ти?

— Джейсън Макдугал — каза Джей. Това бе името, вписано във всичките му документи. Искаше му се да не е забравил да използва шотландския си акцент, но вече беше прекалено късно. — Наричай ме Джей.

— Така да бъде.

Докато извеждаха Дезмънд Дръм от парка и го замъкваха до автомобила му на няколко преки оттам, почти не разговаряха. Линк отключи вратата и с помощта на Джей го настани на предната дясна седалка.

— Благодаря ти — каза той и протегна ръка.

— Нека дойда с вас — предложи Джей. — На улиците може да стане напечено.

Линк се поколеба, но Дръм простена и това като че ли накара младежа да вземе решение.

— Ще съм ти много задължен.

Щом потеглиха, Линк се свърза с клиниката и съобщи, че е добре, но че води пострадалия Дръм.

— Ти искаш ли да позвъниш на някого? — попита младежът, като хвърли поглед към задната седалка. — Този бунт ще се появи по всички новинарски канали.

— Да, най-добре да предупредя.

Джей телефонира на Милбърн, който му бе дал домашния си номер. Андроидът обеща да предаде на Парацелз и Дак, че е добре, и го предупреди да внимава.

— С разпространението на новината за случилото се в Сентръл Парк навсякъде продължават да избухват спонтанни бунтове. Позвъни ми, когато помогнеш на този твой приятел, и ще дойда да те взема.

— Добре. Благодаря, Милбърн.

Известно време Линк шофира мълчаливо.

— Приятелите ти имат странни имена — накрая каза той.

— Не много по-странни от Линк и Дръм.

— Туш. Откъде си?

— От Шотландия.

— Наистина ли? И си изминал целия този път само заради празника?

— От известно време посещавам службите им. Тази обещаваше да е нещо специално, затова дойдох. Ти тукашен ли си?

— Точно така.

— И си репортер?

— На свободна практика.

— Ами Дръм, и той ли е репортер?

— Нещо такова. Всъщност не. Той е частен детектив. Понякога работим заедно и сега решихме да погледаме шоуто.

Джей за миг се зачуди дали двамата не са хомосексуалисти. Като че ли бяха близки, но — въпреки че познанията му за такива неща се ограничаваха до виртпространството — не му приличаха на такива. Загрижеността на Линк за Дръм изглеждаше искрена, но ни най-малко романтична.

— Защо постоянно поглеждаш към небето, Линк?

— Следя за бикове.

Джей нямаше какво да му отговори.

Известно време мълчаха. Джей изгаряше от желание да разпита младежа за бунта (но не смееше, за да не разкрие колко изолирано от света е живял), Линк се тревожеше за Дръм, съсредоточаваше се върху

пътя и се опитваше да определи последствията от бунта за Църквата на Елиш.

Само Дезмънд Дръм не се измъчваше от стотици различни въпроси, страхове и догадки. Вниманието му изцяло беше насочено към кънтежите в главата му и към неприятното усещане в корема му, което, изглежда, предвещаваше нещо ужасно. Предчувствието му се оказа вярно.

— Отбий — изпъшка той, притиснал ръка към корема си.

Линк огледа района. В бързината да откара детектива в клиниката бе избегнал главните улици (които, както основателно подозираше, щяха да са задръстени от движение заради елишитския празник) и минаваше по пряк път през центъра на града.

— Може да е опасно, Дръм.

— Отбий. Не искам да изцапам тапицерията.

— Дръм…

— Веднага!

Линк се подчини и насочи колата към един сравнително пустеещ паркинг до магазин, който — ако се съдеше по неоновите светлини и холосите по витрините — се издържаше предимно с продажба на алкохолни напитки. Детективът изскочи още преди колата да е спряла, просна се на четири крака сред изхвърлени бутилки и натрошени стъкла и обилно повърна.

Джей никога не беше виждал такова нещо. Бе боледувал няколко пъти, но живееше в изключително антисептична среда и Дак се грижеше да го ваксинират редовно. Темата за болестта не се радваше на популярност във виртпространствата, които посещаваше, а и никой от спътниците му не беше човек. Той слезе от автомобила и започна да се върти около ранения — полуужасен, полухипнотизиран — като се чудеше с какво може да му помогне.

— Остани с Дръм, Джей — каза Линк. — Ще изтичам вътре и ще донеса нещо да си изплакне устата.

Той сниши глас и се огледа. На паркинга имаше шест души в еднакви лъскави якета, които си подаваха голяма тумбеста бутилка.

— Ще побързам. Онези типове не ми харесват.

— Мога да се справя с тях — увери го Джей.

Линк изсумтя и се втурна към магазина.

Сякаш възприели отдалечаването му като сигнал, бандитите се насочиха към тях. Водачът им малко приличаше на Стагърт, още един член на племето на Сейджак, доказал, че възрастта не означава слабост, поне сред Народа във Вирту. Джей застана между синия автомобил и повръщащия Дръм.

— Готина кола — каза едрият мъж, чийто глас също напомняше на този на Стагърт.

— Благодаря.

— Чисто новичка.

Джей нямаше представа дали е така, но кимна.

— „Спинър“. Що не вземем с момчетата да направим едно кръгче?

Всички избухнаха в груб смях. Петимата останали бандити (трима мъже и две жени — очевидно всички почитатели на култа към стероидите) се бяха изправили зад тартора си. Една от жените потупваше с железен лост по дланта си. Явно не очакваха младежът да им създаде проблеми.

— Няма да стане — отвърна Джей. — Трябва да откараме моя приятел в болница.

Другият престорено се обиди.

— Хей, готин, само малко ще се повозим. Ще ти я върнем бе.

— Без майтап — изкикоти се жената с лоста.

— Няма да стане — повтори Джей.

Сред отпадъците в краката му имаше еднолитрова бутилка от вино. Стъклото в основата бе дебело и плътно, предназначено да заблуди купувачите, че получават по-голямо количество, отколкото пише на етикета. Джей подпъхна върха на обувката си под шишето, подритна го във въздуха и го хвана за гърлото. На този номер го бе научил Трантоу, който обичаше да си спомня за дните, прекарани в цирка.

Бандитите останаха впечатлени от неочакваната решителност на действията му, но реагираха само като, отстъпиха назад и застанаха в по-удобна за бой позиция.

— Желязото троши стъклото, готин — рече жената с лоста и замахна с него, за да подчертае думите си.

Джей се наведе и я изрита в коляното. Съчетанието от силата на удара му и собствената й инерция я накара да политне напред. Той

ловко се отдръпна от пътя й и я остави да се просне на чакъла. Звуците, които издаде, показваха, че падането не може да е било приятно, но тя скочи на крака още преди Джей да осъзнае, че за първи път в живота си е ударил някого — човек, незащитен от виртпространство.

Нямаше време да разсъждава за значението на тази промяна във възгледите си, защото другите бандити се приближаваха. Колкото и опитен да бе на теория, колкото и силен и пъргав да беше, нямаше да има никакъв шанс, ако в този момент откъм магазина не дотича Линк.

Макар и не особено внушителен физически (висок около метър и седемдесет и пет и малко мършав), репортерът очевидно не само владееше бойни изкуства, но и не се колебаеше да ги използва. Той изкрещя оглушителното си „ки-я!“ и изрита в слабините най-близкия до него бандит. Мъжът се строполи на земята и се присъедини към опитите на Дръм да украси настилката със съдържанието на стомаха си.

Линк остави пакета, който носеше, вдигна ръце в бойна стойка и се зае със следващия си противник. Окуражен, Джей замахна с шишето към тартора на бандата, който успя да блокира удара, но това осуети опита му да извади пистолет изпод лъскавото си яке.

Спрял, за да изрита оръжието настрани, Джей понесе удар, от който му се зави свят — и нещо повече, който ужасно го разяри. Не можеше да се мери със Сейджак, но докато беше наблюдавал кошмарния двубой, нещо от жестокостта на Вожда на вождовете се бе запечатало в него. Той присви тъмните си очи, оголи зъби и като че ли забравил за тежката бутилка в ръката си, наведе глава, изгърби рамене и се хвърли като таран към противника си.

Другият падна и момчето замахна с бутилката. Гангстерът остана на земята.

Справил се с един от бандитите, сега Линк се биеше с двама’. Джей се завъртя и успя да избегне всички останали удари освен мощно замахване с лоста. Извитият като кука край разкъса леката му лятна риза и остави дълга драскотина по гърба му. Усетил стичащата се по кожата му гореща кръв, той хвърли бутилката по жената. Не я улучи, но в мига, в който тя премигна, момчето се метна отгоре й.

Сграбчи я така, както беше видял Сейджак да сграбчва съперниците си, като я стискаше здраво и я разтърсваше с всичката

сила на мускулите си, заякнали не само от редовно вдигане на тежести, но и от катерене по дървета, плуване в дълбоки езера и борба с куче, направено от желязо и стар килим.

Жената се опита да намери опора и пусна оръжието си, за да започне да го удря по бъбреците, доколкото можеше със стегнатите си в хватката му ръце. Джей се погрижи да повдигне краката й от земята, още веднъж я стисна силно и я пусна. Тя не успя да запази равновесие и падна на колене. Докато се надигаше, мощен удар в брадичката я просна в безсъзнание.

Изпаднал в кървава ярост, Джей може би щеше да я довърши, но чу Дръм немощно да изхриптява:

— Линк!

Джей се озърна. Линк бе извадил от строя единия от противниците си, но другият беше успял да се отдръпне и благоразумно да извади пистолета си. Репортерът стоеше замръзнал на място като заек, попаднал под светлината на фарове. Джей изрева.

Звукът нямаше нищо общо с концентрираната свирепост на каратисткото „ки-я“. Бе гърлен, дрезгав, носеше в себе си нещо от воя на Мизар и когато ръката на бандита потръпна, Джей го нападна.

Пистолетът изгърмя. Линк извика. Последва червена експлозия. Убеден, че е станал причина за смъртта на новия си приятел, Джей взе разстоянието до бандита по-бързо, отколкото можеше да си представи. Оръжието отново изтрещя, този път наслуки. Трети изстрел, и куршумът издълба бразда в челото му, докато отскачаше настрани.

Почти ослепял от кръв и ярост, Джей се хвърли върху противника си, събори го на земята й се метна отгоре му. Сега вече следваше единствено тактиката на Сейджак. Ухапа мъжа по рамото, хвана дясната му ръка и я заудря в чакъла, докато не чу костта да изхрущява. После сграбчи гангстера за шията и започна да стиска с всички сили.

Противникът му имаше бичи врат, но Джей беше много силен и почти обезумял от болка и гняв. Нямаше никакво съмнение, че ще го убие, но Дезмънд Дръм го срита в ребрата и изръмжа:

— Стига, задник такъв! Всичко свърши! Победихме ги. Да се махаме оттук.

Думите едва успяха навреме да проникнат в съзнанието му. Джей удивено запремигва към загубилия съзнание мъж и тежко седна върху

гърдите му. Погледна Дръм. Детективът стискаше главата си с ръце.

— Линк?

— Нищо му няма. Този тип се целеше в гърдите му, но успя да го улучи в ръката. Хайде. Помогни ми да го отнесем в колата. Аз ще шофирам. Изглежда, току-що се прехвърлих в списъка на леко ранените.

Джей кимна, изправи се и погледна към немощно помръдващите бандити. Никой не беше излязъл да наблюдава боя, макар той да подозираше, че са ги гледали от съседните прозорци. Тези хора обаче нямаше да кажат нищо. Те не вярваха в закона и реда и в този случай нямаха причина да го правят.

Линк лежеше на земята и светлата му риза се покриваше с тъмночервени петна кръв. Дръм бе покрил раната със стара хавлиена кърпа и я беше стегнал с колана на младежа. Репортерът придържаше компреса и притискаше дясната си ръка към лявото си рамо. Лицето му бе посивяло от болка и загуба на кръв.

Когато Джей се надвеси над него, той му махна с ръка да се отдръпне.

— Мога да се изправя сам. Кажи на Дръм да пали колата. И на теб ти тече кръв.

— Лека рана — отвърна Джей. — Всъщност две. Ако помръднеш, ще припаднеш. Давай. Така няма да ми се налага да споря с теб.

Линк успя да се усмихне и се предаде, като прехапа устни от болка. Джей го повдигна колкото можа по-внимателно, и докато го прегръщаше през гърдите, за да избегне раната от куршума, пръстите му докоснаха нещо заоблено и меко.

Той премигна и погледна Линк. Репортерът кимна.

— Да. Моля те. Недей.

И припадна.

Джей го остави на задната седалка и седна отпред. Дръм се качи и веднага потегли по улицата, без да спазва ограниченията на скоростта.

По някое време кисело погледна към Джей и каза:

— Видя ли какво стана заради една тапицерия!

Клиниката „Хазърд“ се намираше в квартал, който макар и не толкова западнал, колкото онзи с магазина, определено можеше да се определи като средна ръка. Дръм предварително телефонира, за да предупреди, че пристигат двама ранени, и прекъсна разговора преди жената отсреща да успее да му зададе прекалено много въпроси.

На входа ги посрещнаха двама объркани наглед санитари с носилка и висока брюнетка, чието строго професионално лице не можеше да скрие тревогата й. Въпреки възрастта и буйната й кестенява коса, тя ужасно приличаше на Линк.

Джей си помисли за онова, което бяха научили пръстите му, и осъзна, че видът на доктор Хазърд му дава представа как ще изглежда синът й — всъщност дъщеря й, — когато стане на нейните години.

— Марко, Том — нареди лекарката, — помогнете ми да прехвърлим младежа върху носилката.

Тя хвърли поглед към Джей и Дръм и напрегнато им се усмихна.

— Можете ли да вървите сами?

— Горе-долу, госпожо — отвърна Дръм. — Линк е ранен най-тежко.

— Последвайте ни. Незабавно ще пратя да се погрижат за вас.

Влязоха през двойната стъклена врата и минаха покрай дъговидна рецепция. По-нататък имаше просторна чакалня, пълна с хора, които поне за кратко забравиха за болежките си, поразени от вида на трима окървавени и ранени мъже, припряно въведени в светая светих, където лекарите преглеждаха пациентите.

Никой не възрази, че го пререждат, което показваше, че тримата наистина изглеждат зле.

Доктор Хазърд изчезна заедно с Линк в първия кабинет, до който стигнаха, като междувременно нареждаше да й осигурят различна апаратура, да повикат някаква си Гуен и да подготвят стерилна операционна. Скоро излезе Марко, отведе Дръм и Джей в различни кабинети и решително затвори вратите им, сякаш хаосът, който бяха донесли със себе си, можеше да избяга оттам и да се разпространи из цялата сграда.

Джей се огледа. Никога не беше влизал в болница, тъй като в замъка Донърджак имаше медицински робот и Дак лично се грижеше за всички цицини и драскотини, с които роботът не можеше да се справи. Кабинетът бе малък, но удобен, с боядисани в светложълто

стени, които правеха помещението някак по-светло. Имаше легло за прегледи, стол и етажерка с медицински инструменти. Джей с любопитство започна да ги разглежда, като се движеше предпазливо, за да не раздразни някоя от раните, който бяха започнали да засъхват.

Вратата се отвори и за негова изненада на прага застана самата доктор Хазърд. Напрегнатото й изражение беше изчезнало и тя отговори на неизречения му въпрос.

— Линк е извън опасност. Куршумът е излязъл навън и е разкъсал някои мускули, но ще се оправи. В кожата са се набили няколко парчета чакъл — навярно при падането — и е загубил много кръв.

— Радвам се, че не е сериозно.

— Съблечи се да те прегледам. Ще ти помогна да си свалиш ризата.

Докато Джей си събуваше панталоните, тя натисна някакво копче и леглото се спусна надолу, така че той да може да легне удобно. Лекарката внимателно наклони главата му така, че да може да го погледне в очите. Той се изчерви, осъзнал, че след майка му това е първата истинска жена, която го докосва.

Доктор Хазърд разряза с ножица останките от ризата и изглежда, не забеляза неговото смущение или реши, че се дължи на голотата му. При вида на раната от железния лост зацъка с език.

— Прекрасна, прекрасна работа, Джей. Нали така се казваш?

— Да.

— Ударили са те по главата. Ще трябва да ти зашием раните на гърба и на челото. Освен това навсякъде имаш натъртвания и охлузвания. За всеки случай ще ти направя инжекция против тетанус. Няма да умреш, но ще те боли.

Лекарката обезболи кожата със спрейове и мехлеми и сръчно се погрижи за нараняванията му. Джей незабавно я хареса.

— Докторе, Линк син ли ви е?

— Забелязал си приликата, а? Да, Линк е мой син, само мой и на никой друг.

— Бих искал да го видя. Буден ли е?

— Буден и също настоява да те види. Когато свършим тук, ще ти покажа къде е. Но не мога да ви оставя да си приказвате дълго.

— Ами Дръм? Как е той?

— Мозъчно сътресение. Тъй като живее сам, успях да го убедя да пренощува тук, докато се убедим, че няма нищо сериозно. Съгласи се с удивителна благосклонност. Дадохме му болкоуспокоително и вече трябва да е заспал.

— Той ми харесва.

— На Линк също. А и струва ми се, на мен, макар че ми се иска да не беше насърчавал Линк да предприема такива опасни неща.

— Опасни ли? В една религиозна служба няма нищо опасно, госпожо.

Доктор Хазърд му се усмихна. Имаше прелестна усмивка и очите й бяха удивително зелени.

— Стига за това. Очакват ме цял куп пациенти. Марко ще ти донесе нова риза. След като се облечеш, движи се бавно. Ще откриеш Линк в стая А-23.

Джей изпълни нарежданията й и лесно стигна до стаята.

— Благодаря, че дойде — каза Линк и дълбоко си пое дъх. — Благодаря също, че ми спаси живота.

— Аз трябва да ти благодаря — усмихна се Джей. — Щяха да ме размажат, ако не се беше появил.

— Струва ми се, че собственикът на магазина беше в комбина с тях. Непрекъснато си намираше оправдания да ме забави. Накрая се отказах, пъхнах кредитната си плочка в един автомат и когато излязох…

— Не можех да им позволя да вземат колата — колебливо отвърна Джей, като се чудеше дали не е нарушил някакъв закон на Верите. — Или пък трябваше да ги оставя?

— Не, радвам се, че им попречи, но беше сам срещу шестима…

Двамата неловко се изгледаха. Без шапката, широката риза и слънчевите очила, седнал на леглото по болнична нощница, Линк все още приличаше на момче, но в същото време очевидно беше жена — особено ако човек знаеше къде да гледа. Имаше пълни устни, дълги мигли и фини скули. Джей се усети, че я е зяпнал, и отново се изчерви.

— Ти… разбра — каза Линк.

— Да — призна Джей и се изчерви още по-силно.

— Истинското ми име е Алис Хазърд. Семейството ми е богато и известно. Исках да се наложа като репортерка. Във Вирту няма проблем, но във Верите винаги ме смятат за разглезена богаташка.

— И затова си възприела виртобраз, само че във Верите! — Джей се усмихна, като си помисли колко е странно, че всъщност двамата правят едно и също — той като Джейсън Макдугал, Алис като Линк Крейн.

— Дръм не знае. Поне си мисля, че не знае. Познанството ни е професионално и ме е проверявал само в тази връзка. Така ми се струва. Не съм убедена.

— А майка ти?

— Тя знае. И го разбира! Тя е адски богата — от семейното ни наследство и от някакви обезщетения заради инцидент, който се е случил преди да се родя. Известно и е колко е трудно да накараш хората да те приемат сериозно.

— Ти много приличаш на нея. Това не те ли разкрива?

— Рядко идвам тук. Когато излизаме заедно, аз съм Алис. Линк е само професионалният ми образ.

Двамата побъбриха още известно време, после влезе санитарят Том и каза:

— Пациентът трябва да почива. Джей, ти можеш да останеш в клиниката или да си тръгнеш, както решиш.

— Ще се обадя да ме вземат.

Джей и Алис се спогледаха, внезапно отново шестнайсетгодишни и неловки.

— Още веднъж благодаря.

— Няма за какво. Чао.

Джей излезе и повика Милбърн. Забелязал, че е замислен, по пътя андроидът не му досажда с празни приказки.

---

[1] Главоного със спираловидна раковина. — Б.пр. ↑

6.

Джей д’Арси Донърджак чу воя на банши.

Преди няколко дни се беше върнал от Верите в шотландския си замък и всички онези, които тревожно (макар и скришом) го наблюдаваха, бяха решили, че преживяването не го е променило по никакъв отрицателен начин.

Доктор Хазърд се бе погрижила за раните му толкова умело, че когато конците и превръзката се абсорбираха, не бяха останали никакви белези. (Нещо, което самият Джей приемаше със смесени чувства.) Той разказа за приключенията си със съответната комбинация от страхопочитание и самохвалство, изброи чудесата, които е видял, и се върна към образованието и виртпроучванията си.

И все пак понякога, когато обикаляше заедно с Мизар или се занимаваше с акробатика с Алиот (след разкриването на тяхното двуличие от всичките му детски приятели единствено Фекда не го посещаваше често), тъмните му очи придобиваха странен вид: замислени, изпълнени с копнеж. В такива случаи човек би могъл да се зачуди дали приключението не го е променило по-дълбоко, отколкото признаваше — дори пред самия себе си.

И именно по време на едно от тези си настроения Джей д’Арси Донърджак чу воя на банши.

Седеше в стаята си и преговаряше латинските съюзи за урока с Дак, когато чу отекващия вой. Първо по-тихо, като едва сдържано ридание, после мъчително тъжен остър писък, изпълнен с отчаяние, безнадеждност и загуба, недостъпна за човешкия ум. Усети, че космите на ръцете му настръхват.

— Какво беше това? — попита той Дуби, който седеше върху високата облегалка на един от столовете, стиснал в дългите си пръсти списък с изпитни въпроси.

— Не зная. Може би вятърът?

— Никога не съм чувал вятъра да вие така — а живея тук, откакто съм се родил.

— И аз никога не съм чувал такова нещо, освен навярно в накъсан вид край Дълбоките поля. Къде отиваш?

— Да видя какво е.

— Но може да е опасно. Прати някой от роботите.

— Не. Искам да разбера.

— Джей…

— Ако искаш, остани тук.

— Само за да се тревожа още повече ли? — Маймуната примирено скочи на пода и тръгна до него, като се подпираше на кокалчетата на пръстите си. — Идвам с теб. Само не забравяй, приятел, ти си моят паспорт. Ако пострадаш, оставам чужденец в чужда земя.

— Роботите ще се погрижат за теб. Дак те харесва. Хайде. Стига си се влачил. Може да престане.

Воят отново прозвуча. Този път по-дълго, по-протяжно. Когато излязоха в коридора, им се стори, че идва от горните етажи на замъка. Джей решително се запъти натам. Дуби се покатери по гърба му и се настани на едното му рамо.

— Станал си по-висок.

— Случва се.

— Предполагам, че ще станеш висок колкото баща си, може би даже повече. Докога продължават да растат хората?

— Не зная. Тихо сега. Не ме разсейвай. Опитвам се да определя посоката на звука.

— Зная — прошепна маймуната и Джей се усмихна.

Той вървеше по коридорите с високо вдигната глава, за да долавя и най-слабото ехо на воя. Беше се научил на това от Мизар, който макар че не си спомняше произхода си, продължаваше да изпълнява функциите на програмата си. Джей почти несъзнателно претегляше и отхвърляше възможностите, като оставяше краката си да го водят през дългата галерия. Накрая излезе при зъберите.

Денят бе чудесен и вятърът бързо разпръскваше мъглата. По вълните подскачаха белите силуети на рибарски лодки (по някаква ирония разкошът на Вирту беше разширил пазара на риба във Верите, вместо да го унищожи). И все пак, въпреки слънцето и сравнително топлото време, сред зъберите витаеше нещо ледено, нещо мрачно и скръбно. Когато Джей излезе навън, то започна да вие.

— Кой… Какво си ти? — попита той и стъписано долови в гласа си слабо потръпване.

Виещата фигура се раздвижи и придоби малко по-голяма плътност. Сега Джей можеше да види, че това е жена, облечена в дълга риза с цвят на слонова кост, набрана под гърдите й със светла панделка. Носеше воал, който скриваше лицето й, но показващите се навън кичури коса бяха черни и лъскави.

— Коя сте вие? — вече по-уверено повтори той.

— Аз съм кониак на замъка Донърджак — отвърна тя толкова тихо, че Джей трябваше да се приближи, за да чуе думите й. — Нося ти предупреждение, Джон. Смъртта идва за теб. Бягай, докато още можеш.

— Да бягам ли? Смъртта? Искате да кажете господарката на Дълбоките поля? Защо да бягам? Тя не може да проникне в замъка.

— Нима?

Тя замълча и Джей си спомни собствените си съмнения по този въпрос. Вкопчил се в ухото му по-силно от необходимото, Дуби явно си мислеше за същото.

— Къде мога да избягам? — попита Джей. — Смъртта е навсякъде. Щом този замък не е защитен от господарката на изгубените, какво остава за други места?

— Смъртта е господарка на Вирту, Джон — отвърна кониак. — Макар Че както показаха атаките й срещу този замък, тя може да въздейства и върху събитията във Верите, там все пак навярно ще си в по-голяма безопасност. Така ще й трябва повече време да те открие сред безбройните тълпи.

— Верите — повтори Джей и образът на Алис Хазърд необяснимо проблесна в ума му. — Да.

— Не ме изоставяй, Джей! — изхленчи Дуби. — Ако тя дойде тук, проникне вътре и ме открие, а теб те няма, ще има маймунско печено!

— Ще те взема със себе си, Дуби — обеща Джей.

— Можеш ли да му се довериш? — попита виещата жена.

— Той е създание на господарката на изгубените. Може да те предаде.

— Вярвам му. — Той впери поглед в забулената фигура.

— Не зная обаче защо трябва да вярвам на вас.

— Аз съм виещата жена на замъка Донърджак — просто каза тя. — Ирландците ни наричат „банши“. Функцията на нашия вид винаги е била да предупреждаваме за нещастие.

Джей се намръщи. Искаше му се да има време да провери въпроса в база данните си, защото му се струваше, че такива създания обикновено не са толкова услужливи.

— Ще кажа на Дак, че ми трябва плъзгач — рече той, като се чудеше колко време ще трябва да спори с робота. Може би гривната щеше да му помогне. — Благодаря ви, хм, госпожице.

Той понечи да се завърти, но в този момент във въздуха се разнесе пращене, което го накара да замръзне на място. Скритите във водостоци и бойници излъчватели се включиха и засияха с лилава светлина.

— Твърде късно! Твърде късно! — въздъхна кониак. — Смъртта е започнала атаката си.

— Трябва да отида в кабинета на татко — каза Джей, като си спомни за предишния подобен случай.

— Господарката на мрака ще проникне през защитните системи и вече можеш да си убеден, че е готова да ти попречи, ако се опиташ да избягаш във Верите. Твърде късно! Освен… В коя фаза е луната?

— Пълнолуние е.

— Тогава може би все пак ще успея да те спася. Изтичай в кабинета на баща си и активирай всичко възможно, за да забавиш господарката на ентропията, после слез при вратата към избата.

— Онази, която води към тунелите ли? — в движение попита Джей.

— Същата.

— И по какъв начин ще изпреварим Смъртта?

— На небето и на земята — във Вирту и Верите — има неща, за които не знаеш, Джон д’Арси Донърджак.

— И защо да ти вярвам?

— Предупреждението ми се оказа вярно, нали?

— Може би искаш да ме пратиш в ръцете на слугите на Смъртта.

— Ти избираш, Джон. Ще те чакам.

И тя изчезна. Джей се завтече надолу по коридорите. Вкопчил се в шията му, Дуби висеше на гърба му като развяваща се смачкана

пелерина. Щом влезе в кабинета на баща си, той натисна бутоните, които си спомняше от предишния път.

— Гривна — каза. Джей, — защо не ми помагаш?

— Объркан съм — отвърна гласът. — В кониак имаше нещо, което ме смути.

— В думите й ли?

— Не. Струва ми се, че я познавам. Но нямам пълен достъп до данните. Като че ли при създаването ми Донърджак е изтрил тази информация, но тя е проникнала достатъчно в паметта ми, за да усещам нещо.

— Какво?

— Скръб. Радост. Загуба. Болка. Желание за мъст.

— Леле! Ами доверие?

— Нищо не показва, че не трябва да й вярвам, но няма данни и за обратното.

— Чудесно. А какво ще кажеш за теорията, че Смъртта е в състояние да проникне през защитните системи на замъка?

— Ако нападението е продължително, има голяма вероятност да успее.

— Значи съм загубен, ако остана, загубен съм и ако тръгна.

— Възможно е.

— Тогава тръгвам.

Гривната не отвърна нищо и единственият отговор бяха тракащите зъби на Дуби. Джей се втурна надолу по стъпалата, като взимаше по две наведнъж. После се отби в кабинета на Дак.

— Слизам в тунелите, Дак.

— Генераторите се активираха, Джей. Убеден ли си, че там ще си в безопасност?

— Също толкова, колкото и навсякъде другаде, Дак — отвърна гривната.

— Много добре, господарю — каза роботът.

Джей забеляза, че Дак дори не се и опитва да спори, и се зачуди дали това се дължи на програмирането му, или на почитта, с която роботът се отнасяше към Джон Старши, но не и към сина му.

Той се отби в кухнята и взе торбичка с три кифли, парче сирене, шепа бисквити и два банана. Не знаеше колко време ще се наложи да се крие, но нямаше намерение междувременно да умре от глад.

После се спусна по дългото стълбище, свали ключа от пирона до вратата, взе фенерчето, което държеше на лавицата за вино, и отключи тежката врата. Тя изскърца. Винаги скърцаше — даже след като смаза пантите — и той бе решил, че скърцането е вградено в програмата й.

— Хайде, Дуби — извика Джей към стълбището, където маймуната се беше свила и трепереше. — Смъртта е зад теб. Но тук няма да те потърси.

— Зная… Маймуните не са подземни създания. Боря се с основната си програма.

— Опитай се да активираш инстинкта си за самосъхранение — сухо отвърна той. — Аз влизам.

Джей насочи лъча на фенерчето към тунела. Зад себе си чу Дуби да измърморва нещо като „Уф, мои рунтави уши и бакенбарди“. Той се наведе, вдигна маймуната на рамото си и затвори вратата. После се сети и спусна резето.

— Къде е нашата загадъчна водачка? — след като изминаха няколко крачки, попита Дуби.

— Ще се появи — отвърна Джей с повече увереност, отколкото изпитваше.

Продължиха напред, като по усет следваха пътеките, които щяха да ги изведат при подземното езеро. В едно от страничните разклонения зърнаха синьо сияние. Джей зави натам с надеждата да открие кониак, но вместо нея видя призрачния кръстоносец, както винаги с верига в ръка.

— Ох, момко, здравата си се объркал. Ела с мен, ще те заведа там, накъдето си се запътил.

Джей го последва.

— Откъде знаеш накъде сме се запътили?

— Твоята… водачка ми каза да те открия. Тя освобождава пътя от стража.

— Какъв път? Какъв страж? Къде ме водиш?

— В призрачните земи, момко, в царството на ши. Банши знае пътя от някогашните дни.

— Ти бил ли си там?

— Да, много пъти. Чудесна промяна от съществуването.

— И там ще сме в безопасност, така ли?

— Не зная, момко, но къде другаде ще си в безопасност? Черната жетварка иска да уреди сключена отдавна сделка. Можеш ли да избегнеш съдбата си?

Джей се намръщи.

— Поне мога да опитай.

— Да, упорит до мозъка на костите си като стария господар и господарката. Голяма полза имаха от това.

— Аз все още съм жив — упорито му напомни Джей.

— Да.

Разговорът им ги отведе до задънен проход. Тук беше по-светло, отколкото в другите тунели, заради синьото сияние на друг призрак, този път кониак. Зад нея се виждаше кръг, по-тъмен от останалата част на стената. Отначало Джей го взе за сянка и се огледа, за да види на какво се дължи. После осъзна, че това трябва да е порталът.

— Стражът отиде ли си? — попита кръстоносецът.

— Да — уморено отвърна виещата жена. — Заклинанието подейства.

— Можеш ли да научиш момъка на него?

— Ще поговорим за това. Хайде, Джон, ела. Аз ще мина първа, за да се убедиш, че няма от какво да се боиш.

Джей се помъчи да скрие недоверието си. Дуби се бе вкопчил в ухото му, но иначе запазваше самообладание. Навеждане на глава, чувство за студ, после вече беше оттатък. Издрънчаване на верига му подсказа, че призрачният кръстоносец ги е последвал.

Бяха се озовали на скалист склон, който гледаше към далечно море. Спокойно можеше да е островът на Дю, ако не бяха изправените канари, строени в редици и неподвижни.

Кониак се облегна на една от тях, сведе глава и опря длан в камъка, сякаш изнемощяла. Джей забеляза, че, на това място и призрачният кръстоносец, и виещата жена изглеждат по-плътни. През дупките в туниката на кръстоносеца се виждаше кожа, потъмняла от слънцето на арабските пустини. Воалът на кониак обаче беше по-плътен и Джей успя да зърне само скръбните й тъмни очи.

— Къде сме? — попита той.

— Ох, момко, чак пък толкова да не познаваш собственото си наследство! Ще ти обясня, докато тя събере сили.

— Не трябва ли да се скрием?

— Вече го направихме, момко. Вече го направихме. Ако прехвърлянето през портала не ти е осигурило безопасност, няма да постигнеш нищо повече, ако се скриеш зад някоя скала или в пещера.

— Разбирам. Мисля… Къде сме? Това Вирту ли е?

Дуби изхленчи. Призрачният кръстоносец сви рамене.

— Това е въпросът, на който не мога да отговоря. Питай нея. Зная само, че това място е по-старо от Вирту, старо колкото шотландските легенди, а доколкото ми е известно, даже по-старо.

— Все още не разбирам.

И призрачният кръстоносец му обясни за земята на сенките, за Земите под хълмовете, зад мъглите, отвъд залязващото слънце. Изрецитира му баладата за Томас Поета и му разказа историята за Осиан[1]. Докато говореше, кониак събра сили и гордо вдигнала глава, дойде при тях.

— Доведох те тук, Джон, с надеждата, че също като в легендите, тази земя е извън властта на Смъртта. В приказките онези, които попадат във вълшебното царство, не остаряват и не умират, освен ако не ги убият местни създания. Ако е така, ти си в безопасност. Ако не, поне врагът ти ще трябва да те търси.

Тя замълча и вдигна глава. Сега Джей по-ясно различи белотата на кожата й, тъмните й очи. Беше красива, много по-красива от Лидия Хазърд — или от Алис, — но по-скоро от любопитство, отколкото от нещо друго му се прииска да види това забулено лице.

— Трябва да съм откровена с теб, Джон. Макар да имам всички основания да смятам, че това място съществува по-отдавна от Вирту, известно ми е също, че то е виртуанска дива земя — достъпна от картираните сайтове, колкото и трудно да е проникването.

Той се замисли.

— И все пак това не означава, че не е безопасно. Може би програмата е била написана така, че да изключва Смъртта.

— Надявам се.

— Коя сте вие, госпожо? Защо ми помагате?

— Аз съм кониак на замъка Донърджак. Ти си неговият господар. Въпреки че стария замък отдавна го няма новият, който се издига върху руините му, е обитаван от старите призраци и тези стари призраци имат своите стари задължения.

— Банши предупреждава — неочаквано се обади Дуби. — Това е всичко. Шефката държеше няколко в покрайнините на Дълбоките поля. Не си била длъжна да правиш нищо повече.

— Техните задължения не са мои.

— Защо?

— Моля те, спри.

Джей неохотно промени темата.

— Кръстоносецът каза, че си можела да ме научиш на заклинание, което да ме закриля от стража на това място.

— Зная едно. Но то си има цена, Джон. Видя колко съм изтощена, а плътта ми не е тленна плът, нито душата ми е душа на смъртен.

— И все пак каква полза да ме водиш тук, щом стражът може да ме убие? Не спомена ли, че това е единственият начин, по който Смъртта е в състояние да получи достъп до програмата?

— Казах, че се надявам да е така. Добре. Закълни ми се във всичко свято, че няма да използваш това заклинание, освен ако от това не зависи животът ти.

— Заклевам се в гроба на майка си.

Кониак потръпна.

— Добре.

И изрече думите на заклинанието:

Ангел на изгубената надежда,
владетелко на меча от вятър и обсидиан,
отсечи алгоритмите на нашия враг.
Русалке под седемте танцуващи луни,
ти, която пееш песента на сирената,
удави враговете ни в инфопотока.
Нимфо на логическото дърво,
дете на Първото слово,
накарай противника ни да съжалява.

После Джей повтори думите след нея и кимна, че ги е запомнил. Виещата жена умолително протегна ръка. Пръстите й бяха тънки и бледи, ноктите бяха с малки полумесеци, изпъкнали на фона на плътта.

— Само при смъртна опасност, Джон. Запомни го.

Той кимна и се огледа.

— Даже времето тук да тече обратно, още не съм готов да се връщам. Можем ли да поостанем?

— Докато е пълнолуние, можеш да се върнеш по същия път.

— Тогава да се поразходим наоколо.

Дуби го дръпна за ухото.

— Какво ще кажеш да похапнем по банан?

— Тя те победи, тази кучка! — с проблясващ назад-напред сребрист език каза Фекда.

— Нима? — по-спокойно, отколкото можеше да се очаква, попита Смъртта. — Чудех се къде ли е изчезнала Ейрадис, защото знаех, че не е дошла в моето царство. Сега вече ми е ясно — и съм убедена, че ще разбере още някой.

— Кой?

— Нейният създател — онзи, който сътвори Нимфата на Вирту, Ангела на изгубената надежда, Русалката под седемте танцуващи луни, за да води неговите битки в дните на Хаоса на Сътворението. Трябва да я е смятал за изчезнала, да си е мислил, че програмите й са се разпаднали сред останките в моите Поля. И сега навярно е научил истината.

— О! — доволно изсъска Фекда.

— И ще си я вземе обратно — засмя се Смъртта. — А аз ще взема сина й, както винаги съм възнамерявала.

— Значи продължава…

Смъртта докосна бутона на устройството, което й беше подарил Джон д’Арси Донърджак. Полициановият „Орфей“ се понесе над полето — единственият постоянен звук сред разложителното действие на ентропията.

Линк Крейн почука на вратата на офиса на Дезмънд Дръм и чул изсумтяването му, влезе вътре. Преди детективът да изключи инфочетящото си устройство, Линк зърна сензационен репортаж за бунта по време на елишитския празник. Макар оттогава да бяха минали дни, журналистите не се уморяваха да описват събитията и да гадаят какво биха могли да означават те за бъдещето на Църквата на

Елиш. Линк беше публикувал своя материал („Понесен от течението“), получи хонорара си и след това се дистанцира от събитията. Вълнуваха го по-важни дела.

Видял кой е посетителят му, Дръм се ухили.

— Хей, Линк! Как я караш, хлапе? Научи ли се да не спираш куршуми с ръка?

— И преди си го знаех. Жалко само, че онзи с патлака си нямаше и представа.

Детективът се подсмихна.

— Изглеждаш ми мрачен, Линк. Какво има?

Репортерът зае обичайното си място на един от удобните очукани столове пред бюрото.

— Трябва да ти призная нещо. И после може би ще те наема за една работа.

По-възрастният мъж повдигна вежди и му даде знак да продължи.

— Преди всичко, Дръм, аз не съм онзи, за когото ме смяташ.

— Забравяш, че те проучих, хлапе.

— Проучил си Лил Крейн, псевдоним на Линкълн Крейн.

— Да, и открих Алис Хазърд.

Линк едва не падна от стола.

— Значи си знаел? Откъде? Толкова внимавах!

— Внимавала си във Вирту, Линк. Но си допуснала грешката да продължиш да живееш с майка си.

— Имах отделен адрес в блока!

— Имаше, но аз проверих и забелязах, че сметките понякога плаща Лидия Хазърд, а не Лил Крейн. Тъй като двата апартамента бяха съседни, поразпитах насам-натам. Признавам, че отначало помислих Лил за любовник на Лидия. После научих, че тя има дъщеря, приблизително еднаква на ръст с Лил. Започнах да наблюдавам и след като никога не видях двамата заедно…

— Ти намекна за това, когато се срещнахме за пръв път, нали?

— Като споменах за действителната ти възраст ли? Да.

— Чувствам се адски глупаво.

— Не трябва. Справила си се чудесно. Повечето хора вече изобщо не обръщат внимание какво става във Верите. Но електронната следа от сметката на Лидия — това беше грешка, хлапе.

— Свършиха ми парите. Мама предложи да ми помогне. Предполагам, че е трябвало да я помоля да прехвърли парите на моята сметка.

— Щеше да е още по-добре, ако ти беше дала чек, парите от който да прехвърлиш в сметката си.

— Да.

Известно време Линк/Алис зяпаше обувките си.

— Е, как искаш да те наричам, хлапе?

— Как да ме наричаш ли?

— Нали още работим заедно?

— Наистина ли?

— Защо не? Даймон се нуждаеше от журналистическите ти способности, от интереса ти към елишитите, от идеалистичния ти младежки ентусиазъм. Не се е променило нито едно от тези неща.

Линк облекчено се усмихна.

— Тогава продължавай да ме наричаш Линк и аз ще използвам този образ както винаги.

Дръм кимна.

— Правилен избор. Богато хлапе със странна история като теб би срещнало много пречки в журналистическите си издирвания.

— И историята ми ли знаеш?

— Само това, че в резултат от извънсъдебно споразумение голяма вирттуристическа агенция е упълномощила застрахователната си компания да изплати голяма сума на Алис Хазърд, която да остане под попечителството на майка е Лидия до осемнайсетгодишния си рожден ден. Очевидно след две години ще разполагаш с милиони. Повече не съм ровил. Тези документи се пазят адски строго и не исках да се задълбочавам.

Алис се намръщи.

— Не мога да ти разкажа за това. Всъщност самата аз не зная всички подробности, но нещо се случило с мама, когато била бременна с мен. Тя поискала да прехвърлят по-голямата част от обезщетението на мен, защото родителите й оставили много пари.

— Да де, нали „Хазърд Иншурънс“ принадлежи на твоя род.

— Да… Добре, че мама не е снобка, иначе никога нямаше да ми позволи да върша истинска работа.

— Изглежда симпатична жена. Неомъжена ли е?

— Винаги е била. Дори не ми казва кой е баща ми. Струва ми се обаче, че още пази сърцето си само за него.

— Прекрасен старовремски израз.

— Такова е отношението й към него. Когато стане дума, очите й се насълзяват и се изчервява. Много е мило.

Дръм извади бутилка и напълни две чаши. После побутна едната към Линк.

— Подарък от благодарен клиент. Добре сега, кажи за оная работа, за която искаш да ме наемеш.

Линк неспокойно се размърда и отпи от чашата си. Беше някакъв алкохол, измамно силен, въпреки сладостта си.

— Искам да открия Джейсън Макдугал — човекът, който ни помогна по време на бунта.

— Спомням си го — само че малко мъгляво. Хубавичко момче с тъмна коса и тъмни очи, нали?

— Точно така.

— Какъв е проблемът? Имаш името и описанието. Убеден съм, че би трябвало да можеш и сама да го откриеш.

— Аз също си мислех така. Той даже спомена, че живеел в Шотландия. Очевидно обаче в цяла Шотландия няма Джейсън Макдугал, който да отговаря на това описание и да е бил в Ню Йорк в деня на елишитския бунт.

— Странно.

— Да. Явно, въпреки цялата бъркотия, е запазил достатъчно самообладание, за да ми даде фалшиво име.

— Е, ти не постъпи ли по същия начин?

— Казах му псевдонима си.

— Подробности.

— Искам да го откриеш. Той спаси живота и на двама ни и ми се струва, че му дължа нещо.

— Ами правото му на личен живот?

— Дезмънд…

Гласът на Линк прозвуча умолително, зелените й очи напрегнато го гледаха. Дезмънд Дръм не бе толкова стар, че да е забравил силата на юношеската любов, така че потисна усмивката си и извади бележник и химикалка.

— Разкажи ми всичко, което си спомняш за него, Линк. Споменавал ли е за някакви приятели или за семейството си? Къде е отседнал в Ню Йорк?

Линк бавно му изложи всичко, което си спомняше. След като Дезмънд се беше съгласил да й помогне, нервността й изчезна и тя отново възвърна професионалната си наблюдателност. Въпреки че бе прекарал повечето време от срещата почти, в безсъзнание, Дръм също прибави някои подробности.

— Ето — каза той, когато свършиха. — Сега имам откъде да започна.

— Какъв ти е хонорарът?

— Като на приятелче, няма да ти взема нищо.

— Както сам отбеляза, след две години ще стана мултимилионерка. Ако таксата ти надвишава сегашните ми възможности, можеш по-късно да получиш остатъка с лихва.

Дръм плъзна поглед до неугледния си офис. Тъй като голяма част от работата се вършеше във Вирту, наемите бяха спаднали, но и беше станало по-трудно да си намериш добро място, защото търсенето бе ограничено. Той побутна към нея стандартна бланка за договор.

— Ето.

— Това ли е всичко?

— За такава работа, да.

Линк извади от портфейла си кредитна плочка.

— Вземи парите за разходите и за тази едночасова консултация.

Докато Дръм го правеше, Линк го наблюдаваше.

— Защо се занимаваш с това, Дезмънд? Едва ли е за пари.

— Просто съм любопитен, предполагам. Обичам да ми плащат за това да си пъхам носа в работите на другите.

— Също като мен — засмя се Линк.

— Ами, да — намигна й той. — Позволи ми да поканя новата си клиентка на обед. Искам да поговорим за положението с елишитите. Този бунт може да попромени нещата.

— И аз си мислех за това. Чувал ли си се с…

— С нашия клиент ли? Не. Сигурно обаче е разтревожен. Хайде да му намерим нещо преди да ни потърси. Нещо против да отидем пеша на обед? Дадох да сменят тапицерията на колата.

— Всъщност с удоволствие бих се поразходила. На следващата пряка забелязах един китайски ресторант, от който се носеше невероятен аромат.

— Чудесно. Винаги съм си търсил повод да го посетя.

Беше прелестна като Фрага, с лъскава сива кожа с дълбоки бръчки като набраздена от вятъра повърхност на дълбоко езеро, с гладки мазоли на коленете. Трантоу я забеляза да се насочва към извора на известно разстояние от стадото и усети подканващия й мирис.

— Мъгъл — каза той, — задръж другите надалеч от извора, докато проверя тази натрапничка.

— Сигурен ли си, че не искаш да го направя аз, шефе? — попита Мъгъл, протегнал хобот и също доловил възбуждащата миризма. — Както може би си спомняш, Скаркоу винаги пращаше мен да проверявам новодошлите.

— Скаркоу вече не е самецът на стадото — отвърна Трантоу, — а аз.

Мъгъл кимна, затътри се обратно и важно заразмахва уши. Някъде дълбоко в сърцето си копнееше да е на мястото на Трантоу (или поне да разполага с неговата власт), но бе свикнал да крие негодуванието си дори от самия себе си.

Трантоу бавно се насочи към женската. Отблизо изглеждаше още по-красива, но нещо в нея смътно му напомни за лейди Мей и нейните цветни беседки. Той я поздрави по-сдържано, отколкото възнамеряваше.

— Здрасти — каза Трантоу.

— Здравей — отвърна тя. — Това там твоето стадо ли е?

— Точно така.

— Голямо е.

— Най-голямото в този район.

— Отдавна ли си главатар на стадото?

— Доста отдавна.

— Струва ми се, че съм чувала за теб. Ти си Трантоу, нали?

— Точно така.

— И си мълчалив при това.

— Мм.

— Спомних си кой ми е разказвал за теб. Един самец на име Скаркоу. Бил се отказал от стадото в твоя полза. Каза, че не само си бил по-едър, но и че си основател на първото стадо.

— Скаркоу. Как е той?

— Ами добре за самотен самец. Струва ми се, че му липсва компанията.

— Чудя се защо не е оглавил друго стадо. Беше доста внушителен.

— Може би се страхува, че ще се появи някой друг и ще направи безсмислено цялото това огромно усилие.

Трантоу зарови бивни в земята, за да излъска върховете им. Непознатата женска вече не го привличаше и определено му се струваше опасна. Усетила промяната в отношението му, тя побърза да каже:

— Пратиха ме да те открия, Трантоу.

— Кой?

— Някои могъщи същества. Търсят силни донти, които да се присъединят към тях за бъдещи действия.

— Какви действия?

— Вирту отдавна е под властта на Верите. Хората идват тук със своите нови програми, със своите ХФ-палки и изобщо не се съобразяват с нас.

— И какво от това?

— Не бъди груб, Трантоу. Самият ти носиш раните от жестоките ХФ-палки и си обречен на безумие заради тях. Единствено иионите не са подвластни на тези натрапници. Дойде време да пренапишем основната програма. Пратиха ме да те попитам дали ти и стадото ти искате да се присъедините към нас.

— И какво ще ни донесе това?

— По-добро общество, свобода от господството на Верите.

— Верите не идва в тези джунгли и равнини.

— Харесва ли ти да си ограничен в няколко диви или полудиви сайта, когато цялата Вирту е твоя по право?

— Може би е така. Тук сме доволни.

— Ти си доволен. Не дължиш ли на младите си самци нова територия?

— Нека се бият за нея. Аз съм го правил.

— Отдавна, Трантоу. — Непознатата женска размаха снопчето на края на опашката си. — Струва ми се, че са ме подвели за теб, Трантоу. Мислех си, че след всичко, което си изстрадал, вярваш в справедливостта за всички, а не само в правото на най-силния.

— Аз съм най-силният.

— Само тук. Във всеки случай, смятам, че не си подходящ. Ще съобщя за неуспеха си. Жалко. А можехме да станем… приятели.

— Може би. Предполагам, че съм прекалено стар.

Трантоу проследи отдалечаването ѝ, докато женската изчезна в гъсталака на джунглата, докато се спусна вечер и стадото му дойде при него край извора. Същата нощ той напусна обичайното си място до Фрага и нейните две малки и обходи района на стадото в търсене на опасност, която не можеше да назове.

Колкото и да внимаваше, Трантоу не забеляза, че Мъгъл се измъква и потъва в мрака на джунглата, не го видя и да се завръща няколко часа по-късно.

Съветът на старейшините на Църквата на Елиш разгледа обичайните въпроси: изказа благодарност на Ауд Араф (чиято група за бързи действия се бе справила с бунтовете по оптимален начин), отправи мъгляво порицание към онези, които бяха изпаднали в паника, занима се с бюджета, доставките и лозунгите. Атмосферата беше унила, пораженческа. Всички присъстващи съзнаваха, че събитията в Сентръл Парк са изложили на опасност набиращата им мощ религия като нищо друго до този момент — дори разкритията на Артър Идън.

И тогава стана чудото.

Всички зяпнаха към челото на масата. Столът там винаги оставаше празен, за да напомня за Йерофанта, който никога не се показваше нито във Верите (мнозина подозираха, че изобщо не е в състояние да се прояви там), нито във Вирту. Сега обаче Празният стол заискри и върху възглавницата му се появи фигура.

Беше мъж — поне приличаше на мъж. Имаше грозновато лице с римски нос, бялата му коса оредяваше и около устата имаше дълбоки бръчки. Носеше широка избеляла тениска с черен надпис: „Джинджър

Роджърс правеше точно като Фред Астер, но наопаки и на високи токчета“.

Членовете на съвета на старейшините, които произхождаха от Верите, трябваше да положат усилие, за да си спомнят, че онези от Вирту избират формата си — че този мъж с торбести шорти и озадачаваща тениска наистина може да е Йерофантът, онзи, който разговаря с Върховните богове, проводникът на Истината.

Йерофантът погледна всеки старейшина поред, и всеки от техните помощници. Светлите му очи като че ли пронизваха в сърцето седналите пред него, като че ли четяха мислите и амбициите им, сякаш те бяха написани на челата им със същите квадратни черни букви като на тениската му.

Рандал Келси, някога един от Избраните, а сега просто доверен помощник на Бен Куинан, който на свой ред беше помощник на старейшина Арлет Папастрати, потръпна под този светъл поглед, но той го подмина и продължи обиколката си около дългата заседателна маса. Когато свърши, събралите се старейшини се бяха превърнали в треперещи ученици, очакващи да ги напляскат.

— И така, предполагам, смятате, че всичко това е страхотна шега — каза Йерофантът. Гласът му бе дълбок и груб като на мечка, събудена от продължителен зимен сън.

За нейна чест, Арлет Папастрати намери смелост да отговори. Във Верите тя беше ниска тъмнокожа жена, чиято привлекателност се загрозяваше от ясно забележими мустачки. Във Вирту косата й имаше цвят на огън и красотата й прогонваше у мъжете всякакви съмнения, че във вселената съществува божественост.

— За събитията в Сентръл Парк ли говориш, велики Йерофанте?

— Знаеш, че говоря за тях, сестро.

— Разбира се, че не ги смятаме за шега. Просто подценихме… игривостта на нисшите богове.

— Беше адски смешно, нали?

Йерофантът дрезгаво се засмя. Говореше с очевидно старобруклински акцент. Никой от присъстващите старейшини не можеше да наруши достойнството си и да се засмее заедно с него, но неколцина помощници, свикнали да следват примера на началниците си, покорно се изкискаха. Когато смехът заглъхна, Йерофантът отново заговори.

— Предполагам, смятате, че след бунта, който придружаваше малкото ни представление с Бел Мардук, ще нарушим плана, определен от божествата?

— Ами, велики Йерофанте — отвърна Ауд Араф, — нашият анализ показва, че така ще е най-разумно. Църквата на Елиш ще бъде съдена от нюйоркските общински власти, както и от неколцина ранени по време на бунта. Съдебни мерки предприе и…

— Млъкни.

Ауд се подчини и изненадано запремигва. Макар че не притежаваше високия сан на мнозина от присъстващите, доказаните му способности му бяха осигурили значителна власт по въпросите на сигурността.

— Вие просто не знаете как да се справяте с тълпата — като се чешеше по корема, каза Йерофантът. — Ако сега отстъпим, ще се признаем за виновни. Напомням ви, че вината в никакъв случай не беше наша. Какво си мислят онези кретени, че ще се случи, когато се прояви божество? Ние бяхме честни за боговете на древен Вавилон. Те са боговете на Потопа и Пожара, боговете, извлекли Реда от Хаоса, макар че едва успяват да го поддържат. Ние не проповядваме на някакви си кекави естети! Когато Мардук полетя над главите им, те имаха невероятен късмет, че само малко ги опикаха.

Рандал Келси откри, че въпреки волята си кима. Йерофантът даваше израз — макар и с нов акцент — на някои от собствените му мисли. Разликата бе, че в неговите уста могъществото и потенциалната разрушителност на боговете звучаха справедливи, дори прекрасни. По размърдването на хората около себе си Келси можеше да заключи, че си мислят същото.

— Тогава как ще наредите да постъпим? — попита Арлет Папастрати.

— Излезте навън с изправена глава. Накарайте адвокатите си да отбележат, че Църквата има намерение да съди нюйоркската община и всички онези, които са присъствали в Сентръл Парк, за това, че са се държали по начин, провалил грижливо подготвения ни и много скъп празник.

Някой избухна в смях.

— Това ще ги накара да се опомнят.

— Точно така. Определете ново място — ако се наложи, купете земя — и организирайте нов празник. Кажете им, че пак ще прехвърлите Бел Мардук и може би още някоя от великите сили.

— Ами ако се опитат да ни попречат?

— Използвайте земя в Съединените щати. В тяхната конституция все още има членове за свободата на вероизповедание. Пуснете слух, че опитите за забрана на нашите празници са само началото на широка кампания за ограничаване на религиозната свобода. Много религии твърдят, че проявяват боговете си — католиците чрез причастието, вудуистите чрез лоите. Има и други. Привлечете ги за съюзници.

Когато присъстващите осъзнаха смисъла на думите на Йерофанта, около масата започнаха възбудени разговори. Бяха направени още предложения за превръщане на привидната катастрофа в успех с невъобразими мащаби.

В суматохата никой не забеляза, че Йерофантът изчезва и че от него остава само надписът от тениската му, надраскан с черен пастел за стената зад стола му.

Джей Донърджак и призрачният кръстоносец правеха жабки по повърхността на тихото заливче. Сиво-сините океански простори бяха нарушавани само тук-там от някое червено платно, извисило се над вълните. Дуби се беше вкопчил в раменете на Джей, вртеше глава и се оглеждаше за Смъртта. Кониак мълчаливо стоеше наблизо.

— Пет пъти, момко — изкикоти се призрачният кръстоносец. — Не зная дали ще успееш да ме надминеш.

Джей хвърли камъка си и той отскочи от повърхността три пъти. Кръстоносецът се подсмихна.

— Хей! — възрази Джей. — Хайде да те видим как ще хвърляш с маймуна на гръб! Слизай, Дуби. Пречиш ми да играя.

Маймуната неохотно се подчини. Джей хвърли нов камък и радостно възкликна:

— Този път четири пъти!

Бе ред на кръстоносеца.

— Шест!

Джей избра нов плосък камък.

— Искаш ли да опиташ, Дуби?

— Не съм сигурен, че ръцете ми са пригодени за това.

— Опитай.

— Предпочитам да погледам.

— Виж, Дуби, господарката на изгубените или ще дойде, или няма. В момента не можем да направим нищо. Отпусни се.

— Може би нямаше да си толкова самоуверен, ако лично се беше срещал с господарката на Дълбоките поля. Тя е… сложна личност.

— Чудил съм се за това — замислено отвърна Джей. — Хайде. Ето ти подходящ камък… Хвани го ето така. А сега го хвърли.

Камъкът полетя от ръката на Дуби и подскочи три пъти преди да потъне.

— Хей! Страхотен си!

Маймуната клекна и взе друг плосък камък. Дълго време единственият звук беше плясъкът във водата, радостните възклицания и пуфтенето на играчите.

— Госпожо — като се обърна към кониак, каза Джей, — няма ли да се присъедините към нас?

— Не, струва ми се. — Тя повдигна ръка и воалът й плавно се развя във въздуха. — Не съм облечена подходящо.

— Да, забелязах — намръщи се той. — Има ли някаква причина да не искате да видя лицето ви?

Призрачният кръстоносец пусна камъка си, явно силно обезпокоен от спокойния отговор на кониак:

— Разбира се, че не, Джон.

Джей се престори, че не забелязва тревогата му.

— Просто се чудех, госпожо. Разбирате ли, моята гривна смяташе, че открива във вас нещо познато. Имал съм проблеми с някои, които твърдяха, че са ми приятели, а всъщност бяха шпиони на господарката на Дълбоките поля.

Дуби запрати камъка си толкова силно, че той подскочи девет пъти и се приземи на отсрещния бряг. Джей отново не каза нищо, само постави ръка на рамото на маймуната.

— Да, зная.

— Тогава ще възразите ли, ако ви помоля да свалите воала си и да ми покажете лицето си? Не искам да съм груб, госпожо, не и след като, изглежда, ми помагате, но мисля, че разбирате какво имам предвид.

Кониак колебливо повдигна ръце.

— И какво ще направиш, ако откажа? Не вярвам Да можеш да ме хванеш, ако се опитам да избягам.

— Може би не, не мога да се завъртя и да се върна през лунния портал. Навярно господарката на Дълбоките поля вече е вдигнала обсадата си, но е възможно още да е там.

— О! — Отново колебливо движение с ръце. — Откъде знаеш, че лицето ми ще ти говори нещо?

— Не зная, но мисля, че ако лицето ви не беше важно в някакво отношение, нямаше да носите воал.

— Ами ако ти кажа, че воалът е част от традиционното облекло на моя вид призраци?

— Тогава щях да се зачудя защо не сте го казали още отначало.

— Разбирам. Ти си умно момче. Аналитично. Напомняш, ми за баща си.

— Познавали сте баща ми?

— Много добре. — Тя повдигна финитe си ръце и отметна воала от лицето и абаносовата си коса. — Разбираш ли, аз бях негова жена.

Джей я зяпна напълно поразен. Пред себе си виждаше лицето, което толкова често беше гледал на холоси, прожектирани му от Дак, начупените устни, изящните скули, тъмните и някак скръбни очи.

— Майко? — едва успя да промълви той.

— Да, Джон. — Тя разпери ръце да го прегърне. — Аз съм твоята майка. Аз съм Ейрадис.

После заплака и макар че Джей бе почти голям мъж, от неговите очи също потекоха сълзи. След известно време тя се отдръпна от него и се вгледа в лицето му.

— Кажи ми, Джон, какво искаше да кажеш, когато спомена, че гривната ти намирала нещо познато в мен?

— Когато съм бил бебе, баща ми програмирал иион, съдържащ голяма част от паметта и личността му, после го инсталирал в гривна и я сложил на китката ми. Оттогава винаги е с мен.

Ейрадис протегна ръка и докосна гривната — колебливо движение, почти милувка.

— Колко странно — рече тя. — И двамата сме открили начин да се грижим за теб дори след смъртта си.

— Гривна, няма ли да й кажеш нещо? — попита Джей.

Гривната проговори с гласа на Джон д’Арси Донърджак Старши:

— Не зная какво да кажа. Мога да разпозная тази жена, но не чувствам нищо друго освен вълна от общи емоции. Подозирам, че създателят ми не е можел да понесе мисълта да съхрани мъката или страстта си — които трябва да са съществували в него, за да направи опит да върне любимата си и да я защити.

— О, Джон — въздъхна Ейрадис. — Никога не си бил способен да изразяваш чувствата си.

Джей не можеше да си намери място.

— Хей, след като сега и двамата сте при мен — поне в някаква форма, — искам да ви задам някои въпроси, на които се надявам, че ще ми отговорите. И, гривна, стига с това „не ми е разрешено да отговарям на този въпрос“.

— Много добре, Джон — отвърна Ейрадис.

— Моля ви, наричайте ме Джей, госпожо. Вече се обърквам на кой Джон говорите.

— Много добре, Джей — рече тя. — Би ли могъл да ме наричаш Ейрадис, ако ти е трудно толкова късно да започнеш да ми казваш „майко“. И ми говори на „ти“.

Той се усмихна.

— Естествено, мамо.

Ейрадис се изчерви от удоволствие. Джей се намести на един камък и Дуби се покатери на коляното му.

— Първо — започна той, — имало ли е някаква сделка с господарката на Дълбоките поля, която да се отнася до мен?

— Да — отвърна гривната. — Спуснах се в Дълбоките поля, за да си върна Ейрадис. Взех със себе си музика, за да смекча сърцето на господарката на ентропията, и й обещах в замяна да й проектирам сграда. Господарката на Дълбоките поля поиска и първородното ни дете. Тъй като смятах, че това условие не е изпълнимо, аз се съгласих.

— Защо си смятал, че не е изпълнимо? Нали като се е съгласила да я върне във Верите вместо във Вирту, Смъртта вече е била извършила нещо невъзможно?

— Все още не знаех, че ще ми я върне във Верите. Освен това — колкото и да ти е трудно да го повярваш — бях в състояние на емоционален смут. Исках да си върна Ейра и бях готов да платя всякаква цена. С идването си за нея аз бях използвал легенда и

приказка. Мислех си, че господарката на Дълбоките поля само доразвива темата.

— Значи си я обичал.

— Както не съм обичал никоя друга през живота си. — Гривната замълча за миг. — Макар че не мога да изпитам тези чувства като мря създател, спомените му са записани и тези думи са истина.

Джей кимна. Ейрадис плачеше и бършеше сълзите с крайчето на воала си. Джей я погледна и осъзна, че не изглежда на повече години от него. Зачуди се каква би могла да е действителната й възраст. После събра мислите си и продължи:

— Когато сте разбради, че ще се родя, двамата сте се заели да попречите на господарката на Дълбоките поля, да ме защитите от нея.

— Точно така — отвърна Ейрадис. — За пръв път разбрах за раждането ти от воя на предишната кониак. Призрачният кръстоносец ми каза, че тя вие за мен — а също за теб и Джон.

— Не искахме да те загубим — прибави гривната. — След твоето раждане и смъртта на Ейрадис аз се спуснах в Дълбоките поля и там се бих с господарката им. Не можех да си върна Ейра, нито да убедя Смъртта да се откаже от претенциите си за теб, но я накарах да обещае, че ще ти даде няколко години сред живите.

— Тогава ли повярва, че ме иска мъртъв? — попита Джей и се изпълни с гордост от твърдостта на гласа си.

Ейрадис погледна гривната и разпери ръце.

— Всъщност, Джей — каза тя, — ние не знаехме за какво си й нужен. Беше ни достатъчно, че ще ни вземе сина.

Гривната прибави:

— Малко е вероятно да желае смъртта ти в смисъл на пълно прекратяване на съществуването. Едно от условията за свободата на Ейрадис беше да й проектирам дворец. В плановете му господарката на изгубените включи и детска стая.

— Значи е искала да ме отгледа там. Можеш ли да прибавиш нещо към това, Дуби?

Маймуната изпука с кокалчетата на пръстите си.

— Да, всъщност мога. Когато баща ти те оставяше да си играеш на Голямата сцена, Смъртта пращаше мен и някои други да се грижим за теб. Останах с впечатлението, че освен да се информира за развитието ти, тя не искаше да ти се случи нищо лошо.

— Значи непряко е била моя покровителка.

Ейрадис, на която изобщо не й харесваше посоката на мисли на Джей, го прекъсна:

— „Покровителка“ може би е прекалено мила дума, сине. Пастирите закрилят овцете си, но в същото време ядат овнешко. Господарката на ентропията може да не ти е готвила нищо хубаво.

— Вярно е, но очевидно никой не я е питал какви са плановете й за мен.

— Винаги съм имал впечатлението, че Фекда знае повече, отколкото казва — прибави Дуби. — Мозъкът на Мизар беше повреден и Алиот — хм, Алиот беше нещо друго.

— Алиот, черната пеперуда ли? — със сподавено удивление попита Ейрадис.

— Да, госпожо — потвърди Дуби.

— Алиот от време на време си играеше с мен, когато бях толкова малък, че едва можех да си казвам името — поясни Джей. — Познаваш ли го?

— Чувала съм за него — отвърна Ейрадис.

— Какво си намислил, Джей? — попита гривната. — Анализирах насоката на въпросите ти и резултатът изобщо не ме успокоява.

Джей се изправи, остави Дуби на камъка, погледна гривната, после майка си. Маймуната и кръстоносецът седяха много, много тихо, предусетили наближаващата буря.

— Мисля, че ще отида да питам Смъртта за какво съм й — каза Джей.

— Не! — извика Ейрадис.

— Забранявам ти — отсече гривната.

Дуби само изпищя.

— Ще ида — повтори Джей. — И ще го направя както аз искам. Донтът Трантоу спомена за влак, наречен Пиринчения павиан, с който баща ми отишъл в Дълбоките поля. Ако успея да го открия, мога да се изправя пред господарката на ентропията, ако не от позиция на силата, поне не като пленник.

Гривната завибрира и засия с бледолилава светлина.

— Мога да генерирам поле, което няма да ти позволи достъп до Вирту.

— За колко време? — попита Джей. — И можеш ли да ми попречиш да си, отсека ръката? Това е драстична мярка, но ако се наложи, ще я предприема.

— Джей! — смаяно ахнаха няколко гърла. Само призрачният кръстоносец се усмихваше — сардонично, горчиво изражение.

— Да, момъкът ще го направи, щом казва. Вече не е малко дете.

Джей кимна.

— Благодарен съм ви за всичко, което сте се опитали да направите за мен, не мога да изживея остатъка от живота си във вечно бягство от Смъртта. Баща ми е сключил сделка с господарката на Дълбоките поля. И аз ще я изпълня.

— Джей, ти не знаеш какво правиш! — извика Ейрадис. — Тя е ужасно създание.

— Нима? — рече той. — Може да бъде смекчена с музика, възхищава се на архитектурата и очевидно не желае гибелта ми. Всъщност, когато баща ми ме е оставил да си играя в покрайнините на Вирту, тя ми е пратила пазители.

— Не знаех, че толкова лесно ще се научиш да се прехвърляш, нито че няма да съм там, за да те пазя — тихо каза гривната.

— Възможно е, но след като те е взела, Смъртта ми е осигурила тази закрила. — Джей изправи рамене. — Ще ми помогнете ли, или ще се опитате да ми попречите?

Ейрадис докосна лицето му с пръсти.

— Нямам силата да те спра, мога само да те посъветвам. Макар че бих предпочела да не отиваш, обещавам ти, че когато се върнеш в замъка Донърджак, ще съм там, за да ти помагам.

Отговорът на гривната се забави повече. Постепенно обаче лилавата светлина угасна.

— Не мога да ти попреча, без да те принудя да предприемеш действия, които само ще те затруднят да постигнеш каквото искаш. Ето защо повече няма да се възпротивявам.

— Ще ме съветваш ли?

— Да.

— Добре; — Джей се обърна към Дуби. — Ще дойдеш ли с мен, или искаш да се опитам да те прехвърля обратно във Верите?

Дуби сви рамене и изкряка с нещо подобно на веселата лукавост, която бе загубил по време на бягството от Смъртта във Верите:

— Естествено, че ще дойда с теб, Джей. Все е по-добре, отколкото да се крия под леглото ти и да се оглеждам за лъчистата мъглявина.

— Добре. — Джей се завъртя и закрачи нагоре по склона. — Ще съобщя на Дак, че заминавам на виртпътешествие, и ще се прехвърля от Голямата сцена. Предпочитам да не привличам вниманието на Смъртта към този сайт.

Те тръгнаха заедно с него и навлязоха сред група изправени камъни. Макар че до равноденствието оставаше много време, скалите потръпваха в реакция на сила, мощна колкото тази на природата или митовете.

Високо на Меру Небебог си тананикаше. Когато се заслуша, на разтревожения Моребог му се стори, че мелодията е придобила триумфален ритъм. Той хвърли поглед към Земея, но тя беше потънала в размисъл и той нямаше желание да издава каквото и да било на другия, като моли за вниманието й.

Прехапал долната си устна от зле прикрито раздразнение, Моребог си позволи да потече към различните си аватари:

Чиновник, систематизиращ данни в клон на виртстоковата борса (където акциите и облигациите се представяха като ябълки и круши с различни цветове), премигна, когато за миг цялата информация придоби съвсем ясен смисъл. Той видя тенденциите в различни отрасли от световната икономика и ако бе в състояние да си спомни това откровение, само с няколко малки покупки можеше да направи цяло състояние. Откровението обаче изчезна и той продължи да реди невероятно пъстрите плодове в различни отделения.

Потопил крака в любимия вир на Калтрис, Рийз Джордан усети, че по пръстите го ухапва рибка. За миг отново стана момче — малко и безгрижно. После чувството изчезна и това му напомни, че тленното му тяло в Центъра за ятропатични заболявания във Верите за пореден път ще бъде подложено на някаква езотерична процедура. Въпреки че помощта на института „Донърджак“ беше прибавила почти двайсет години към вече ужасно дългия му живот, той изпитваше мъчителен

гняв, че този път може най-после да напусне тази тленна суета. И му дойде наум, че би направил всичко, абсолютно всичко, за да продължи живота си.

Облегнат на стената в раковината на огромен наутилус, Бен Куинан докладваше за положението в Църквата на Елиш. Дълбоко в ума му го човъркаше мисълта, че може би изборът му на съюзник не е бил разумен. Моребог изглеждаше нервен и раздразнителен.

На бялата ограда около къща на студен скалист бряг бе закачен надпис: „Не пречете“. Сив гълъб погледна през прозореца и видя мъж с белег от темето до лявото ходило, който внимателно настройваше машина от платина и кристал.

В архива на „Ню Йорк Таймс“ и неговите дъщерни издания повя вятър, влажен и с дъх на море, който прелетя сред папките, размърда някои материали и ги подреди в определен ред. Виртзалата се разтърси от неравномерно вибриране, много напомнящо на въздишка, после вятърът отлетя, като отнесе със себе си познание и остави само слаб мирис на сол, който да напомня за кратката му визита.

Прародителски гласове, обявяващи война.

---

[1] Легендарен ирландски бард. — Б.пр. ↑

7.

В специална горичка в земята на Маркон Вирджиния Талънт разказваше на въздуха какво е видяла по време на днешните си обиколки и въздухът й отговаряше.

— Минах през джунглата — нали знаеш онази…

— Да, сайтът на Назрат.

— И видях група от онези маймуноподобни престъпни проги, които живеят там.

— Опасни типове. Скри ли се?

— Да, и ги наблюдавах. Маркон, бих се обзаложила, че се упражняваха!

— Какво са упражнявали?

— Маршируваха и се учеха да използват оръжие — предимно мачете, но имаше и някои, въоръжени с пушки. Водачът им беше огромен самец с посивяваща козина. И на шията му висеше нещо, което адски приличаше на съсухрена човешка глава.

— Трябва да е бил Сейджак. Той е Вождът на вождовете на техния народ. Легендата за него се е разпространила извън сайта на Назрат.

— Не приличаше на вожд. Няколко пъти мина съвсем близо до мен и очите му бяха мътни и разфокусирани, и все пак племето му очевидно се ужасяваше от него. Някога чувал ли си такова нещо?

— Много отдавна.

— През онези времена, за които ми разказваше ли — времената на Учителя, Инженера и Водача? Времената, когато genius loci воювали помежду си и когато били създадени боговете?

— Точно така, Вирджиния. Очевидно Сейджак е станал слуга на някое божество, на създание, по-могъщо от genius loci. Нищо чудно, че народът му се ужасява от него.

Вирджиния плахо сведе очи към земята и разсеяно започна да чертае с пръст в праха.

— Никога преди не съм те питала, Маркон, но genius loci богове ли са?

— В нашите земи ние сме нещо такова, Вирджиния. Някои от нас са по-могъщи от други, по-добре разбират своите сайтове и техните ограничения.

— Както ти си по-могъщ от Кордалис.

— Точно така. — Маркон въздъхна и листата на дърветата прошумоляха. — Но не можем да напускаме сайтовете си, докато онези, които са наречени божества, са способни да се движат из цяла Вирту. И все пак само най-великите божества са по-могъщи от genius loci в собствената му територия. Ето защо в някогашните битки божествата се отнасяха към нас като към суверенни държави и водеха преговори, за да ги пропускаме през земите си, да им осигуряваме провизии и понякога войски.

— И понякога си воювал със съседите си.

— Така е.

— Маркон, сключил ли си договори с онези, които са се обърнали към теб с предложение за съюз?

— Още не.

— Ами ако съседите ти сключат такива договори, може ли някой от тях да те нападне?

— Да, древните граници бяха определени отчасти защото се уморихме да се бием и отчасти защото всеки от нас владееше толкова, колкото беше в състояние да контролира. Божествата обаче могат да дадат сила на онези, които им служат — да подсилват програмите им. Ако някой от съседите ми бъде подсилен така, може да се опита да ме нападне. А съюз между двама или повече — особено ако самият аз нямам съюзници — със сигурност ще ме победи.

— Значи трябва да влезеш в съюз, Маркон!

— Имам такова намерение, Вирджиния, но трябва да избирам внимателно, ако искам да не допусна войната дотук и така да защитя безопасността ти. Най-голямото ми желание е да те закрилям, моя крехка любов.

Тя се усмихна.

— Благодаря ти, но не искам да те излагам на опасност, като те принуждавам да мислиш за моята безопасност. Познавам уединените места във Вирту и ще се скрия някъде. Ще се върна при теб, когато битките свършат.

— Войната може да продължи години. Може да започне след години. Кога ще се скриеш? Даже най-дивите сайтове си имат genius loci. Къде ще се скриеш, така че да не те вземат за заложница и да те използват срещу мен? Аз те обичам, жено, и съм готов на всичко, за да те закрилям.

Вирджиния заплака. Там, където сълзите й се стичаха на земята, разцъфтяваха бели цветчета със златни сърчица и сладко ухание.

Джей Донърджак се сбогува с призрачната си майка, уведоми Дак, че има намерение да предприеме продължително пътуване във Вирту, и напусна бащиния си замък. Когато се прехвърли от Голямата сцена, взе със себе си Дуби, тъмното маймуноподобно създание, пренебрегнало заповедите на господарката на Дълбоките поля. После подсвирна, за да повика кучето на Смъртта Мизар, което не знаеше нищо за произхода си, но обичаше момчето. Почувствал се добре в тази компания, Джей разтърси черната си коса и вдиша свежия утринен въздух.

— Имаш ли представа къде да започнем да търсим онзи влак, Джей? — попита Дуби.

— Не. Първо искам да се видя с Рийз и да му кажа какво ще правим. Наскоро пак го подложиха на операция. От института ми съобщиха, че се е възстановил.

— Аз… мога да открия… пътя — изхриптя Мизар.

— Добре — отвърна Джей. — Няма да съм в състояние да остана дълго при Рийз — не и в действителния си образ, — но това все пак е някакво начало.

И после се отправиха през набраздени корита от изстинала лава, плуваха под водите на светлосин океан, спуснаха се със ски по планина от съвършен прах. Пътят съвсем не бе от най-лесните, но Мизар избираше най-прекия маршрут и Джей не се безпокоеше за собственото си удобство. Каквото и да си мислеше, Дуби го пазеше за себе си.

Когато наближиха сайта на Калтрис, Джей написа съобщение върху дървесен лист и го остави върху малък сал, направен от клонки. После го пусна в потока, който течеше към сайта. Съобщението, както

много други, които беше пращал в миналото, гласеше: „Идвам на гости и ако е възможно, бих искал да се видя с Рийз. Джей.“

Когато пристигнаха, завариха учения да седи на любимата си скала. Той развиваше поредица от формули върху инфобележник, проявен като парче необработена каменна плоча. Когато ги чу да влизат в горичката, Рийз остави тебешира и се усмихна.

— Сякаш е минала цяла вечност, Джей. Къде беше?

— Имах проблеми — отвърна момчето. — Как се чувстваш?

— Във Вирту — чудесно. Операцията във Верите мина сравнително успешно, но явно е трябвало да ми ампутират десния крак от коляното надолу. Зная, че е глупаво да скърбя за крайник, който не съм използвал от години, но настроението ми е доста унило. Опитай се да ме поразсееш. Разкажи ми за приключенията си.

Джей го направи, като започна със срещата си с кониак и свърши с решението си да отиде при Смъртта. После скръсти ръце в очакване на неизбежните възражения. Рийз само се прокашля и внимателно го погледна.

— Вече си голям.

— Да.

— И смяташ, че просто трябва да го направиш.

— Не виждам друга разумна възможност, Рийз. И майка, и татко са се опитали да се противопоставят на господарката на Дълбоките поля. И това ми даде време да порасна. Сега мога да се изправя пред нея като равен.

Рийз кимна.

— Очевидно тя все още те иска, докато образованието и зрелостта ти не са те унищожили. Хрумвало ли ти е, че е възможно да й трябваш само за резервни части? Не ми е известно да съществува друго успешно сливане на Вирту и Верите.

Джей мъчително преглътна.

— Не съм мислил за това, но ще поема риска.

— И имаш намерение да откриеш особения влак на баща си.

— Да.

— Никога не съм го виждал, но Джон ми е разказвал за него. Преди да се отправиш към Дълбоките поля, накарай го да те отнесе в горичката, в която растат ексцентрични атрактори. Можеш да ги използваш като оръжие, както е постъпил баща ти. Разбира се, след

битката с него господарката на онова място може да е научила как да се защитава.

— Знаеш ли къде мога да открия Пиринчения павиан?

Рийз въздъхна.

— Не, отдавна вече най-дългите ми пътувания са само до сайта на Калтрис. Това ми напомня нещо. Ако си от плът, повече не трябва да оставаш тук. Върви, синко. Прати ми съобщение, когато успееш.

Джей го прегърна.

— Непременно.

— Откъде ще започнеш да го търсиш?

— За пръв път чух за Пиринчения павиан от донт, който твърдеше, че познавал баща ми. От него научих и за пътуванията на татко в Дълбоките поля. Ще го потърся и ще науча каквото мога от него.

— Добра идея. Желая ти късмет.

— Благодаря.

Старецът го проследи с поглед. Кучето вървеше пред Джей, маймуната се прехвърляше от клон на клон. Рийз бе скрил от него факта, че ако не е извънредно съсредоточен, виртобразът му постепенно избледнява, като започва от ампутирания кран. Калтрис не виждаше причина за това, но ученият подозираше, че земният му път почти свършва.

И се чудеше дали ако умре във Вирту, първо ще види лъчистата мъглявина.

Когато Дезмънд Дръм пристигна в офиса си, Линк Крейн го очакваше. Детективът прие за любезност това, че момичето е останало в коридора, тъй като спокойно можеше да се справи с ключалката. Когато отвори вратата и я покани вътре, той се зачуди, че някой изобщо би могъл да я смята за момче — тя вървеше с олюляваща се походка и закръглените й бедра предизвикаха тайното му възхищение. И тези зелени очи! Такива мигли. Никога нямаше да стане красавица, но ако се съдеше по майка й, щеше да продължи да се разхубавява с годините.

Дръм напълни две чаши от любимата си бутилка, вдигна своята в наздравица и мислено се подигра сам на себе си. Подозираше, че

когато са сами, Линк не си прави труда да следи за езика на тялото си, тъй като в края на краищата той знаеше тайната й и момичето го смяташе за прекалено възрастен, за да я възприема като мъж.

— Имаш ли някакви новини за мен? — нетърпеливо попита тя, след като едва отпи от чашата си.

— Да. — Детективът замълча за миг, за да я подразни. — Може да не ти хареса, хлапе.

— Казвай!

— Добре. Първо, проверих и наистина се оказа, че в Шотландия не живее нито един Джейсън или Джей Макдугал, който би могъл да е твоят рицар. Нещо повече, поразрових актовете за раждане и не открих човек с такова име, който да е нашият приятел.

— И?

— Без фотодокументация не бях в състояние да направя нищо повече в това отношение, затова продължих с имената, които ми даде, Милбърн и Дак.

— Точно така.

— Тъй като Милбърн беше онзи, с когото Джейсън контактуваше в Ню Йорк, започнах с него. След няколко задънени улици стигнах до известна информация.

— И?

— Открих андроид на име Милбърн, който живее в Ню Йорк. Работи в института „Донърджак“ й според служебната му характеристика е шофьор и пилот.

— Звучи обещаващо.

— Още по-обещаващо е, че официален собственик на института „Донърджак“ е някой си Джон д’Арси Донърджак. Като негово местоживеене е посочен замък на остров до шотландското крайбрежие.

Природно будният ум на Линк беше изострен от избраната й професия.

— Инициалите са същите — ако се пропусне шотландското „Мак“, разбира се — й Джей наистина каза, че е от Шотландия. Но името Джон д’Арси Донърджак ми е смътно познато.

— Той е един от най-великите инженери на виртуална реалност. Сигурно си посещавала неговия „Ад“.

— Да, струва ми се. Не ми хареса особено много. Свърза ли се с института „Донърджак“?

— Нещо повече, направо се свързах със замъка. Отговори ми робот, който ми съобщи, че господарят пътувал. Поисках да се представи и той ми каза, че името му е Дак.

— Това е мястото! Но Джей не може да е този Джон д’Арси Донърджак, нали?

— Не, Донърджак трябва да е много по-възрастен — по-възрастен от майка ти, може би даже старец като мен.

Линк не обърна внимание на шегата.

— Тогава какъв е Джей?

— Мислих за това — отвърна Дръм и прелисти холоалбума на бюрото си. — Намерих някои снимки на Донърджак като по-млад. Нещо да ти прави впечатление?

— Определено има прилика, нали? Не е същият, но е ясно, че са роднини.

— Точно това си помислих и аз. Не всички бащи и синове си приличат толкова, колкото вие с майка ти, Алис. Предполагам, че ако не е син на Донърджак, Джей поне му е племенник или по-млад братовчед.

Линк кимна, без да откъсва поглед от холограмите.

— Намери ли нещо за жена му?

Дръм сви рамене.

— Не, но това си е сложна работа. Обаче не открих информация да има деца, което ме озадачава. Като се има предвид адресът и фактът, че шофьорът на Джей работи в института, бих се обзаложил, че е син на Донърджак. Не попаднах на данни Донърджак да има братя и сестри, така че вероятността да му е племенник не е голяма. И все пак ми се струва, че съм открил твоя Джей. Той е свързан със семейството на Донърджак и поне от време на време живее в шотландски замък.

— Хайде да му се обадим!

— Опитах — използвах друга виртмаска, за да не ме познае Дак. Той не само че не ме свърза с Джей, но и отказа да признае, че съществува такъв човек.

— Какво?

— И когато се свързах с Милбърн, получих същия отговор. Беше любезен, но каза, че сигурно го бъркам с някого. Проверих

разрешителните за полети на института „Донърджак“ за дните преди елишитския празник и открих документ, издаден на името на Милбърн. Местоназначението не беше посочено, но времето беше точно колкото за полет до Шотландия и обратно.

— Странно.

— Много. Ако не беше фактът, че ми окървави предната седалка на колата, щях да си помисля, че двамата с теб сме халюцинирали Джей Макдугал.

— Недей да ме дразниш!

— Не те дразня. Просто ти обяснявам, хлапе.

— Да.

Линк изглеждаше толкова унила, че Дръм се пресегна и я потупа по ръката.

— Това не е краят, хлапе, само ще ни трябва малко повече време. А сега, обади ми се знаеш кой. Иска довечера да се срещнем.

Линк се отърси от мрачното си настроение, поизправи рамене, настани се по-удобно на стола и придоби някак по-мъжки вид. Дръм остана впечатлен.

— Така ще се поразсея — каза тя. — Искаш ли преди това да вечеряме заедно?

— Пак ли в китайския ресторант?

— Да, искам да опитам техните патладжани с чесън.

— Пфу.

Джей вървеше под плътната зеленина на горските гиганти. Между клоните се виеха лиани, покрити с червени, оранжеви и жълти цветове, така че Дуби не трябваше да изразходва много енергия, за да прескача от дърво на дърво. Мизар се опита да захапе прехвърчал пред муцуната му бръмбар, чиито криле имаха цвят на лъскава мед и стар бронз. Птици пееха от невидимите си клонки или надаваха остри писъци, когато Джей минеше прекалено близо до пълните им с яйца гнезда. Отвсякъде ги заобикаляше живот във фантастични и невероятни форми и все пак джунглата изглеждаше на Джей някак странна и пуста.

— Това ли е сайтът, който търсим, Мизар?

— Така мирише… — Хрътката със скърцане надигна страшната си глава. — Да… това е… сайтът на Назрат.

Джей се огледа.

— Нещо като че ли не е наред. Не е ли прекалено тихо? Нещо определено липсва.

Дуби скочи на рамото му.

— Зърнах равнините през пролука в листака, Джей.

— Добре — разсеяно отвърна той. — Мизар, когато стигнем до равнините, ще можеш ли да откриеш пътеката на донтите?

— Кои… донти?

— Стадото на Трантоу, ако можеш. Но и всяко друго ще ни свърши работа. Те поддържат връзка помежду си. Би могъл да ни упъти даже самотен самец.

Мизар завъртя кабелната си опашка в знак на съгласие и когато напуснаха зелената прохлада, за да продължат сред изгорената от слънцето трева, наведе нос към земята и започна да души. Седнал на хълмче под сянката на дърветата, Джей го наблюдаваше и продължаваше да се опитва да установи причината за странността, която усещаше. Не бе успял да открие нищо, когато Мизар тихо излая.

— Подуших… донт. И… кръв. Внима… вай.

Момчето се изправи и бързо тръгна към него. Дуби скочи от клоните на рамото му.

— Ще внимаваме, Мизар. Миризмата на кръв прясна ли е?

— Съвсем прясна. И тази на донта.

— Може би тъкмо затова ми се струва толкова тихо — без да е убеден, каза Джей. — Ако тук има нещо, което е способно да рани донт…

— Трантоу — прекъсна го кучето.

— Трантоу ли? — Джей се затича. — Ако тук има нещо, което е способно да рани Трантоу, тогава навярно всички останали са се изпокрили.

— Надявам се това нещо вече да го няма — рече Дуби.

— Да.

След известно време видяха пред себе си няколко гъсто разположени дървета, които очевидно говореха за извор. По въздушните течения над тях се носеха птици, които биха могли да се нарекат „лешояди“, ако перата им не бяха яркожълти и сапфиреносини.

Главите и шиите им обаче бяха голи и розовата им кожа им придаваше страховита празничност, като се имаше предвид очевидната цел на могъщите им извити клюнове и остри нокти.

— Поне не е мъртъв — отбеляза Джей. — Иначе тези птици вече щяха да са долу.

— Трантоу — търпеливо повтори Мизар. — Надушвам Трантоу.

И наистина, когато се приближиха, видяха Трантоу. Старият донт лежеше по хълбок. Сивата му сбръчкана кожа бе обагрена в червено и около него се образуваше локва кръв. Единствено размахването на хобота му, когато някой от лешоядите се спускаше към него, ги уверяваше, че още е жив, но с всеки следващ път птиците все повече се приближаваха и хоботът помръдваше по-бавно.

Мизар залая — ужасяващ звук, напомнящ на пращенето на зле свързани високоговорители. Разбрали предупреждението, лешоядите се издигнаха по-нависоко, но не изпаднаха в паника. Джей не им обърна внимание и побърза да отиде при донта. Отблизо положението изглеждаше още по-тежко, но едно беше ясно — противникът на Трантоу не се бе измъкнал невредим. Дългите извити бивни на донта бяха окървавени.

— Трантоу… — с мъка изрече Джей.

Очите на гиганта бяха изцъклени от болка и замъглени от нещо като лудост, но той позна момчето и размаха ухо. Без да мисли за локвата кръв на земята, Джей коленичи и доближи глава до странно изящната уста на донта.

— Кой беше?

Трантоу се помъчи да отговори, но от устните му потече само окървавена слюнка. Джей успокоително постави длан върху крака му — може би единственото място, което не бе покрито с ужасни рани.

— Мизар?

Кучето престана да отблъсква кръжащите лешояди. От металните му зъби стърчаха няколко жълто-сини пера.

— Да?

— Мизар, искам да откриеш Назрат.

— Трудно е. Genius loci са… където си… искат.

— Трябва да разговарям с него, също като с Калтрис, Как мога да му пратя съобщение?

Дуби замери един от лешоядите с шепа фурми и се изкикоти, когато го улучи.

— Ако не иска да те изслуша, няма да се появи, но се обзалагам, че поне част от съзнанието му наблюдава този район. Трантоу не е който и да е прог.

— Значи просто да говоря на въздуха, така ли?

— Защо не?

Джей сви рамене. Идеята не му беше толкова чужда. Като продължаваше да гали Трантоу по крака и мислено изброяваше раните му, той започна:

— Назрат, срещали сме се и преди. Когато идвах да си играя в джунглите ти или да приказвам с Трантоу, аз се дивях на красотата и многостранността на твоя сайт. Сега ми се струва, че нещо тук не е наред, изобщо не е наред. Разбираш ли, не мога да си представя, че нещо е било в състояние да подреди така Трантоу и безнаказано да си иде. По бивните му виждам, че трябва сериозно да е ранил противника си, но когато се огледам наоколо, не забелязвам кървави следи. Не е ли странно?

Той замълча, но не получи отговор.

— Дойдох тук, за да потърся от Трантоу съвет. И го заварвам така… това е ужасно. Не можеш ли някак си да му помогнеш?

Локвата кръв се раздвижи, забълбукаха мехурчета, които изговориха думите:

— Трантоу е обречен на Дълбоките поля.

Джей кимна.

— Много интересно. Самият аз съм се запътил натам. Ако помогнеш на Трантоу, ще го взема със себе си.

Още мехурчета.

— Подиграваш ми се!

— Не, сериозно. Сигурно ти е известно нещо за семейството ми. Баща ми два пъти е ходил там. Наречи го носталгия, ако искаш, но и аз отивам в Дълбоките поля.

— Носталгия ли? Това е безумие!

— Назрат, предполагам, че онова нещо, което почти е убило Трантоу, не е твое създание. Ето защо можеш да му помогнеш, без да нарушиш вътрешните си закони.

— И защо да го правя?

— За да ми услужиш, за да съхраниш един фантастичен прог.

— Ще го отведеш ли в Дълбоките поля?

— Натам съм се запътил. Не мога да принудя толкова огромно създание като Трантоу да ме придружи, но съм склонен да вярвам, че той сам ще поиска да дойде с мен.

Огромното ухо се размаха в знак на съгласие.

— Ти ме развесели, млади Донърджак. Но съм разгневен заради онова, което се случи тук. Много добре, ако обещаеш да отведеш Трантоу в Дълбоките поля, ще изтрия грешките, които проникнаха в системата му.

— Какво се е случило тук?

— Питай донта. Повече не искам да разговарям.

И локвата, в която лежеше Трантоу, започна да се пени. После, противно на законите на гравитацията, кръвта се отдели от земята, потече нагоре по тялото му и се върна в раните му. Накрая кожата на донта се покри с безброй пресни белези, но не остана нито следа от кръвта.

Джей се изправи, погледна ръцете и панталоните си и се засмя. Знаеше, че genius loci ще го чуе.

— Това беше блестящо! Как се чувстваш, Трантоу?

Донтът изтощено въздъхна, претърколи се на колене, после се изправи под хора от разочаровани крясъци на лешоядите. Изтръби към тях и се заопипва с хобот.

— Много по-добре, отколкото си представях, че е възможно. Дължа на Назрат — и на теб — огромна благодарност.

— Какво се случи? Кой те подреди така?

— Ще ти разкажа, след като получа нещо за пиене и малко храна. Назрат изтри раните ми с невероятно умение, но се чувствам ужасно отпаднал.

— Разбирам. Дуби, пусни долу няколко от онези банани и кокосови орехи, моля те.

— Естествено, Джей. Беше страхотна гледка. Чудя се какво би казала Смъртта за това, че още един Донърджак я лиши от дължимото.

Джей сви рамене с безгрижие, каквото не изпитваше.

— Предполагам, че съвсем скоро ще научим.

Докато се засищаше, Трантоу им разказа за случилото се.

— Неотдавна ме посети странен женски донт. Предложи ми да участвам със стадото си в битка, която трябвало да премахне някои несправедливости в отношението на Верите към Вирту.

— Какви несправедливости?

— Признавам, че не я разбрах много добре, но изглежда, смяташе, че Верите злоупотребява с виртпространството. След като не изразих желание да участвам в кръстоносния й поход, тя се ядоса и се върна в джунглата. Без да се обезпокоявам особено, аз продължих да вардя стадото, но не очаквах, че един от онези, на които вярвах, ще се окаже предател. Призори поведох стадото, защото исках да се отдалечим от мястото, където все още можеше да обикаля страннният донт. И след известно време чух предизвикателния зов. Завъртях се…

Мъгъл се отдели от стадото, но изглеждаше коренно променен. Вече не беше дребен самец — мършав, слаб и с къси бивни. Сега бе огромен — сива планина с груба набръчкана кожа и жълтеникави бивни, толкова дълги, че не би трябвало да е в състояние да ги повдигне от земята. Излъчваше бледо златисто сияние, което ясно се виждаше, въпреки ярката слънчева светлина. Само гласът му беше останал същият и Трантоу го позна по него.

— Дойдох да те предизвикам за водачеството на стадото, Трантоу.

— Понаддал си малко, а, Мъгъл?

Гласът на Трантоу бе подигравателен, но вътрешно той преценяваше противника си. Гледката не беше обещаваща. Мъгъл не само бе натрупал маса, но и ловкост и гъвкавост. Начинът, по който използваше бивните си, говореше за огромна сила. Трантоу за пръв път от много, много време позна страха.

При първия сблъсък един от бивните на Мъгъл проряза дълга рана на хълбока на Трантоу и му отне последната надежда, че противникът му не притежава достатъчно сръчност, за да използва новите си оръжия наред с огромното количество плът и кръв. И все пак придобитите с мъка ловкост и умение даваха на Трантоу преимущество. Той нанасяше на врага си още по-тежки рани, но всеки път златистата аура около Мъгъл проблясваше и раните му заздравяваха.

Отначало Трантоу реши, че по някакъв начин е обидил Назрат и genius loci е пратил другия донт срещу него. Но в златната светлина и в странната миризма на Мъгъл имаше нещо, което му напомняше за непознатата. Преди да се строполи на земята Трантоу вече бе убеден, че го е предал не толкова Мъгъл, колкото тя.

— И все пак — с пълна с трева уста каза Трантоу, — тази мисъл не ме успокояваше много, докато гледах как Мъгъл отвежда стадото ми.

— Можем да ги открием — предложи Джей.

Мизар се почеса зад едното ухо (направено от килим с рози във викториански стил).

— Не… надушвам… донти.

— Никъде ли?

Хрътката поклати глава и продължи да се чеше. Настанил се сред клоните над тях, Дуби се оригна, пусна една бананова кора до Трантоу (който веднага я излапа) и извика:

— Оттук се разкрива гледка към цялата равнина, но не забелязвам нищо. Голямо стадо като това на Трантоу щеше да вдигне доста прах.

— Няма ги — тъжно отвърна донтът. — Мъгъл — или онова, което го е преобразило — ги е отвел да водят чужда война. Мога само да се надявам, че малките ще бъдат пощадени, макар че се съмнявам. В онази непозната имаше нещо студено.

— Студено ли? — попита Джей. — Искаш да кажеш зло?

Трантоу се замисли.

— Не, студено: изглеждаше готова да жертва живота на мнозина за някакъв идеал или победа. Не мога да го обясня по-точно. Ние не приказваме чак толкова много.

— Искаш ли да ги потърсим?

— Няма да ги открия — отвърна Трантоу. — Не тук. Когато разговаряше с Назрат, ти каза, че си дошъл да се посъветваш с мен за пътуването си до Дълбоките поля. По стъпките на баща си ли си тръгнал?

Дуби избухна в смях. Джей начерта с палеца на крака си дълга линия в праха.

— Не точно. Преди много време ти ми спомена, че влак на име Пиринчения павиан навярно ще може да ми разкаже за битката на

баща ми с господарката на ентропията.

— Да.

— Ще ми помогнеш ли да открия Пиринчения павиан?

— Може би. След нашия разговор си поставих за цел да науча къде е една от гарите му. Ще те заведа там.

— Благодаря ти.

— И ако той се съгласи да те откара в Дълбоките поля, ще дойда с теб.

— Още веднъж ти благодаря.

— Всъщност причините ми да те придружа не са изцяло алтруистични. Чух те да обещаваш на Назрат, че ще ме вземеш със себе си и че аз няма да те подведа. Нещо повече, усещам в себе си тътена на стар гняв — гняв, който често има ужасни последствия.

— Искаш да кажеш, че полудяваш ли?

— Възможно е. Спомняш ли си как ме излекува навремето?

— Отличната памет не е сред най-добрите ми качества.

— В такъв случай докато си приказваме, ще ти припомня. Искаш ли да те понося?

Момчето погледна нагоре към високите плещи на Трантоу. Макар че донтът бе доста по-нисък от върховете на дърветата, по които не би се поколебал да се покатери, Джей за миг изпита пристъп на акрофобия.

— Естествено — отвърна той. — Ако нямаш нищо против.

— За мен ще е удоволствие. Когато поискам, мога да вървя доста бързо и няма да си в състояние да ме настигаш, особено ако се опитваме да разговаряме. Ще взема на гърба си също кучето и маймуната.

Дуби се изкикоти.

— Това ми харесва. Щом и без това ни очаква гибел, защо да не отидем както подобава?

Мизар дрезгаво се засмя.

— Аз… ще повървя. Ще душа.

Трантоу качи Джей на гърба си и го настани зад главата си. Дуби зае мястото си на рамото на момчето. Водени от Мизар, те поеха през равнината. Земетръсът, който ги придружаваше, можеше да е от могъщите крака на донта, но също така би могъл да е от Назрат, засмял се на шега, която е в състояние да разбере само някой genius loci.

Дръм и Линк отново се срещнаха със своя клиент във Верите и той отново беше дегизиран. Този път Даймон носеше съвършено кимоно от бледозлатиста коприна, избродирано с тъмночервени дракони. Панталоните му също бяха тъмночервени, както и ръкавиците. Демоничната маска бе в тон с останалото му облекло.

Забелязала удоволствието му и от маскировката, и от пищните дрехи, Линк се беше зачудила защо клиентът им не се среща с тях във Вирту, където тези неща щяха да са по-лесни и по-резултатни. Тя заключи, че Даймон не смее да навлиза във виртуалното пространствен като се прибавеше интересът му към елишитите, това й даваше доста добра представа каква може да е действителната му самоличност.

Линк обаче не спомена за догадките си на Дръм, защото детективът бе достатъчно интелигентен, за да стигне до същите изводи, и очевидно имаше основания да не говори за тях. Дезмънд Дръм може би щеше да се изненада от уважението, с което се отнасяше към него момичето. Но пък, от друга страна, това все пак бе Дезмънд Дръм и може би нямаше да се изненада.

Докато Даймон приготвяше чай, детективът докладва за събитията.

— Противно на масовото мнение на медиите, елшите решиха да заемат настъпателна позиция към критиците си. Кротуваха си в продължение на няколко дни след бунта и после съвсем ненадейно положението рязко се промени. Линк?

Тя пое изящната чаша чай, сковано се поклони на Даймон и събра мислите си.

— Като се основавам на лингвистичния анализ на последните публични изявления на елшите, аз стигнах до два извода. Първо, агресивната позиция не е само поза — старейшините на Църквата искрено вярват, че могат да победят. Ако в полза на това заключение говореха само предварително подготвените изявления за медиите, щях да се изкуша да допусна, че се преструват, но успях да взема няколко „импровизирани“ интервюта и забелязах същата убеденост.

Даймон наблюдаваше хризантемата, разцъфнала в чашата му с чай. После погледна към Линк. Тъй като в отворите за очите на

маската му имаше черни мрежи, въздействието беше доста страшничко.

— Интересно. А вторият ви извод?

— Като се има предвид, че промяната в позицията им настъпи абсолютно неочаквано, предполагам, че са провели само едно общо заседание, по време на което е била възприета тази политика. Нататък ще продължи Дръм.

Той остави чашата си.

— Не беше трудно да потвърдя предположението на Линк. Елшите имат няколко заседателни зали, оборудвани с техника за смесени виртуално-реалностни срещи. Ако се съди по данните за прехвърлянията, наблюдението на съответните сайтове и сметките за изразходвана енергия, в деня на първото публично изявление за новата им позиция се е провело разширено заседание.

— В Ню Йорк ли? — попита Даймон.

— Точно така. Изявленията ми дадоха отправна точка, която ми помогна да установя мястото.

Даймон скръсти ръце на гърдите си. Макар че лицето му не се виждаше, позата му оставяше впечатление за намръщеност.

— Тази промяна на позицията, както я наричате, вече доведе до създаването на няколко странни съюза. Елишитският празник бързо се превръща в повод за сплотяване на всички групи, борещи се за запазване на свободата на вероизповеданието и словото.

Дръм кимна.

— Нищо чудно. Елшите са купили земя в Калифорния и подготвят нов празник.

— Да. — Даймон започна да си играе с чашата си. — Всичко това беше много интересно, но сега ви моля да споделите с мен по-свободните си заключения.

Линк хвърли поглед към Дръм. Детективът отново кимна.

— Ние смятаме, че някой, който има огромен авторитет, съветва елшите. Те продължават да почитат Първожреца, но се наблюдава определена промяна. Като че ли някой го е изместил.

— Мислите ли, че е някой от техните богове? Може би Бел Мардук?

Линк поклати глава.

— Не, нямаме такова впечатление. Присъствал съм на достатъчно служби, за да придобия представа за божествата им. Те са могъщи, надменни и като че ли възгледите им са някак архаични. Докато тук става дума за някой умен, образован и с отлична представа за съвременната култура.

— Значи подозирате… — подтикна я Даймон.

— Литературата за Църквата на Елиш отдавна предполага, че основателят й е бил ИИ, но досега никой не е успял да го потвърди, а Църквата, разбира се, говори само за божествено вдъхновение.

— Но…

— Да, смятам, че сега този иион активно поема управлението на църковната политика. Предполагам, че има свои собствени цели, близки, но не и идентични с онези, които Църквата публично заявява.

— И?

Линк се поколеба. Отговори му Дръм.

— Колкото и безумно да изглежда, хлапето смята, че основателят на Църквата на Елиш подготвя преврат, за завладяването на Верите. Виртсилите и прехвърлянето на боговете е само началото.

— Невероятно е, нали? — попита Линк. — Искам да кажа, как е възможно една огромна компютърна система да завладее действителността, която я е създала? Това просто не би трябвало да е осъществимо, но изглежда, че целта му е точно такава.

— Не зная как ще го постигнат — отвърна Даймон, — но подозирам, че трябва да научим, при това бързо. На мен лично не би ми било приятно да живея в свят, в който властват богове като Бел Мардук.

Той повдигна чашата си в безмълвна наздравица. Дръм и Линк повториха жеста му.

Мрак: фина коприна между кървавочервено и, златно.

Доктор Лидия Хазърд придружи пациента си до вратата на кабинета и предаде младежа на санитар, който щеше да се погрижи да изпълнят рецептата му и да вземат точния му адрес, за да му пратят сметката. После докосна бутона на интеркома върху ореховото си бюро и съобщи на рецепцията, че е готова да приеме следващия пациент.

— Не остана никой, докторе — любезно съобщи андроидът. — Роботите могат да се справят с останалите.

— Благодаря ти, Дела — отвърна Лидия. — Ще се измъкна през задния изход.

— Желая ви приятна вечер.

— До утре.

Когато се прибра в апартамента си, Лидия се зарадва (макар това да я изпълни с угризения), че Алис я няма. Не че не обичаше дъщеря си или че не й беше приятна компанията й, но момичето бе невероятно дейно, а Лидия по необходимост беше самотна майка.

Собствените й родители й бяха помагали, но бяха толкова прекалено грижовни (още повече че не можеха да забравят странния начин на зачеване на внучката си) и в същото време толкова склонни да глезят детето, че Лидия бе похарчила част от парите си за андроидна бавачка и сама беше поела пълната отговорност за това Алис да не се превърне в егоцентрична и асоциална, както често се случваше с деца, поверявани единствено на грижите на андроиди.

Струваше й се, че се е справила добре. Трябваше да признае, че Алис е странно момиче, но сама се грижеше за себе си и под самоличността на Линк вече имаше известен принос към обществото, което караше майка й да се гордее с нея. Понякога на Лидия й се искаше Алис да прекарва повече време със свои връстници, но тогава си спомняше как по време на някогашната си виртваканция най-много бе копняла за уединение.

Наслаждавайки се на спокойствието на празния апартамент, тя остави бележка на дъщеря си и си приготви лека вечеря от салата и хляб. После, като отхапваше от крайчето на франзелата, отиде в своята част от жилището и влезе в малката стая, в която се намираше един от луксовете, купени по настояване на родителите й — последен модел частна кушетка за виртпрехвърляне.

След преживяванията си с обществените кабини Лидия не беше възразила, макар да знаеше, че отговорността за „изчезването“ и за последвалата й бременност всъщност носи Амбри, а не някаква си повреда в техниката. Не я безпокоеше особено и фактът, че виртуристическата агенция е била принудена да й изплати обезщетение. По една от малките иронии на съдбата фирмата се оказа застрахована от „Хазърд Иншурънс“, така че собствената компания на

Ейбъл и Карла беше осигурила средствата, които скоро щяха да направят внучка им невероятно богата.

Лидия Хазърд напълно осъзнаваше тази ирония. Що се отнасяше до нея, това бе едно от нещата, с които истинският живот се справяше далеч по-добре от изкуството.

Тя се съблече, свърза кабелите на кушетката и отиде да потърси съпруга си. Последната й мисъл, докато приспивателните я пренасяха през бездната между вселените, беше, че всички онези, които я съжаляваха заради самотата й, биха се удивили колко пълноценен брачен живот всъщност води.

Още една ирония.

Прехвърли се в сайт зад Северния вятър, място, което не фигурираше на никакви карти на Вирту и чийто дух покровител високомерно отказваше да признае каквато и да било друга власт освен своята. Този genius loci обаче се отнасяше приятелски към тях двамата и я упъти (с помощта на търкалящо се камъче, птица, подскачаща от клон на клон, и внезапно израснала пълзяща роза) към Улфър Мартин д'Амбри.

Когато Лидия се приближи, той оправяше нещо на гайдата си, но чул стъпките й, с искрена радост остави инструмента настрани.

— Лидия!

Прегърнаха се. Тя положи глава на рамото му и си помисли колко малко се е променил от първата им среща. Брадата му винаги беше грижливо оформена, макар че никога не го бе виждала да я подстригва, и носеше дрехи в грубоват архаичен стил.

По нейно желание обаче собственият й виртобраз повтаряше действителната й външност. През изтеклите години очевидната й възраст се бе изравнила с неговата. Ако нещата продължаваха така, щеше да стане по-стара от него — макар да беше стигнала годините, в които промяната е съвсем бавна и постепенна. Тя разсеяно се зачуди дали някой ден суетата ще я накара да спре тези промени — поне във Вирту.

Накрая Амбри я пусна, въпреки че продължи да я държи за ръка, и я настани на скалата до себе си. Въпреки радостта му от присъствието й, Лидия можеше да види, че през годините от първата

им среща нещо все пак се е променило. Тогава Улфър Мартин д’Амбри беше представлявал загадъчна фигура, но иначе нямаше грижи и се задоволяваше да свири на гайдата си и да печели приятели сред genius loci на по-дивите сайтове.

Сега очите под тежките вежди бяха помрачнели от тревога. Все още свиреше на гайдата си, но предпазливо, защото, както беше споделил с Лидия, той бе изневерил на верността си към създание, притежаващо достатъчно голяма мощ, за да го върне обратно на служба, ако успее да го открие. Веднъж тя се зачуди на глас защо Амбри просто не се откаже от гайдата си, щом така може да привлече вниманието на някогашния си господар. Той смаяно я изгледа и й отговори, че е Гайдаря — ако не свирел, може би щял да престане да съществува.

Лидия не го беше разпитвала повече. Във Вирту имаше загадки, които едва започваше да разбира, въпреки че бе посветена в тайни, за които повечето обитатели на Верите само можеха да се досещат.

— Радвам се, че идваш при мен, обич моя — каза Амбри. — Повече от обикновено.

— Защо?

— Имам нужда да се посъветвам с лекар.

— Можеш ли да се разболяваш? Никога не съм се замисляла за това. Какво има?

Амбри се почеса по лявата буза точно над линията на брадата. Жестът й се стори плах и говореше за нужда от утеха, каквато по-рано никога не беше забелязвала в него. Тя го прегърна и силно го притисна към себе си, както притискаше дъщеря си като малка. Той се засмя, но Лидия усещаше, че му е станало приятно.

— Откривам празноти в паметта си — каза Амбри и побърза да поясни: — Не такива празноти, каквито биха могли да се появят в компютърна програма — или поне така ми се струва. Не съм виждал лъчистата мъглявина — мрачното изкривяване на пространството, което често предвещава фатално дефектиране на прогите.

Лидия се почувства странно, че съпругът й говори за себе си по този начин, но запази мълчание. Амбри продължи:

— Идвам на себе си на места, на които не си спомням как съм се озовал. Понякога се разхождам с бастун. Веднъж се опомних и открих, че правя нещо със странно устройство в старата ни къща.

Тя се намръщи и прокара ръце през косата си, навик, заради който във Верите косата й често беше разрошена. Тук genius loci прати зефир, който я заглади.

— Ако бях чула тези думи от пациент във Верите, първо щях да те попитам дали експериментираш с някакви нови опиати. И във Вирту има аналогични вещества — опитвал ли си ги?

Амбри поклати глава.

— Нищо друго освен черната бира, която винаги съм обичал.

— Друга възможност е психическо разстройство — вече по-колебливо продължи Лидия, като се мъчеше да запази професионалното си безпристрастие. — Има ли такива случаи в твоето… може ли да се нарече „семейство“?

Улфър Мартин д’Амбри наклони глава и я погали по ръката.

— Наистина, във Вирту има такива, които принадлежат към нещо като семейства. Възпроизвеждащите се проги са стари колкото първите записващи програми. Аз обаче никога не съм знаел произхода си. Не си спомням да не съм съществувал и все пак от определен момент назад във времето ми е трудно свързано да възстановявам събитията. Обикновено е нужно нещо като опита на някогашния ми господар да ме върне, за да ми напомни, че съм правил нещо друго, освен да свиря на гайдата си, да опъвам червените платна на лодката си и да обичам своята Лидия.

Лидия ядосано изгледа един заек, който като че ли прекалено внимателно слушаше разговора им, и животинчето избяга.

— Значи е възможно да има… дефект в основното ти програмиране. Можем ли да използваме диагностични програми?

— Никога не съм използвал такива, но би трябвало да сме в състояние да открием дискретно място със съответното оборудване.

— Тогава трябва да го направим. Щом вършиш неща, за които не си спомняш, навярно в по-старите ти спомени има нещо, стимулирано от сегашното ти бягство. Помниш ли, че преди Алис да се роди, ни посети жена, която твърдеше, че живее в замъка Донърджак?

— Разбира се. Как бих могъл да забравя? Нали тъкмо нейната поява ме ужаси толкова, че трябваше да избягам?

— Институтът „Донърджак“ е една от малкото организации, които проявяват интерес и към медицината, и към виртуалното инженерство. Какво ще кажеш да се консултираме с тях?

Улфър Мартин д’Амбри се поколеба.

— Живея в усамотение толкова отдавна, че почти се страхувам да се появя на публично място.

— По-страшно ли е от това да се озовеш на непознато място и да не си спомняш как си попаднал там?

— Не.

— Виж, Амбри, ако искаш, ще отидем в по-малък автоматичен диагностичен център, но той може да не е в състояние да се справи с твоя проблем.

Лидия замълча. Никога не се бе замисляла за финансовото положение на съпруга си. Във Вирту той като че ли винаги разполагаше с всичко, от което се нуждае, но от друга страна, Амбри живееше сравнително просто — в известен смисъл, от плодовете на земята.

— Ако се безпокоиш за парите, аз имам повече от достатъчно.

Той й се усмихна.

— Моята богата жена. Добре се уреди, а? Отмъкнах красиво момиче и открих, че е блестящо, талантливо и от богато семейство.

— Но не чак толкова красиво — закачливо възрази тя. Често бяха играли на тази игра. По усмивката му Лидия разбираше, че Амбри ще последва съвета й да отиде в института „Донърджак“ — съгласието му остана неизречено, но това в никакъв случай не го правеше по-несигурно.

— Не чак толкова красиво ли? — престори се на обиден той. — С тези зелени очи и усмивка, способна да разбие всяко мъжко сърце? „Красива“ е прекалено слаба дума за теб, Лидия.

Тя се засмя и го привлече на покритата с цветя морава. Амбри откъсна една анемона и я пъхна зад ухото й, а тя тържествено вплете в брадата му лилав стрък трева. Северният вятър задуха по-силно и ги скри от всички опасности.

8.

За огромна изненада на Джей, когато стигнаха до гарата, Пиринчения павиан ги очакваше. Лъскав, оставящ впечатление за невероятна скорост, макар и неподвижен, той стоеше на релсите и от комина му лениво се издигаха валма дим. Когато ги видя, вечната усмивка на маймунското му лице стана още по-широка. Влакът се изкиска и блъвна жълто-зелени и люляковолилави искри.

— Значи ти си синът на Инженера — вместо поздрав рече той. — Не мога да кажа, че бих те познал навсякъде, но в теб има достатъчно от стария Джей Ди, за да няма никакво съмнение, че си онзи, който твърдят, че си.

Джей, който беше разчитал да разполага с известно време на гарата, за да подготви речта си, не можеше да измисли какво да отвърне.

— Наистина ли? Кой твърди? „Джей Ди“ ли си наричал баща ми?

— Как да отговоря на всичките ти въпроси? — все още добродушно попита Пиринчения павиан. — Чакай да видим: да, ти наистина имаш известна прилика с баща си. Някои, които са познавали стария Джей Ди, говореха за теб още откакто започна да щапукаш из Вирту и отбелязваха, че си от рода Донърджак — макар мнозина да нямаха представа, че си му син. Аз обаче го знаех, защото бях с него, когато Джей Ди се би със Смъртта за твоята свобода.

— И си го наричал „Джей Ди“ — повтори Джей, очарован от това непочтително отношение към баща му, личност, представяна му като герой, като гений, дори като трагическа фигура, но никога като обикновен човек, който може да има прякор.

— Да, и той не възразяваше, въпреки че навярно даже Инженера би се поколебал да възрази на такъв като мен.

Пиринчения павиан подчерта последните си думи, като изстреля безброй фойерверки, разцъфтели в небето като огромен букет от синьо-сребристи хризантеми.

— Откъде знаеше, че ще дойда тук? — попита Джей.

— Ами къде другаде биха могли да отидат момче и маймуна, яхнали най-древния донт, водени от спомен, любопитство и куче, създадено от господарката на ентропията?

— Мизар е бил създаден от Смъртта!

— Да, и това е най-убедителното доказателство, че сътрудничеството между Ентропията и Сътворението никога не е успешно. Господарката на Дълбоките поля постигна по-добър резултат с майка ти, но пък тогава й помогнаха.

— Кой?

— Задаваш прекалено много въпроси, Джей Ди Младши. Не предпочиташ ли да ти викам само „Младши“?

— Предпочитам да ме наричаш „Джей“ като приятелите ми.

— Нахалство и скромност едновременно. Има вкус на сладко-кисела супа, нали разбираш? Странно се плъзга по езика, но те изпълва с желание за още мъничко.

Джей го зяпаше и оставяше думите да се изтърколват от вцепенения му ум. Беше си представял Пиринчения павиан като нещо мрачно и ужасно, предназначено да уплаши господарката на изгубените. Как би могло това странно и непочтително създание да го отведе до Дълбоките поля? Навярно баща му го бе направил само за еднократна употреба. Навярно трябваше да потърси помощ някъде другаде.

Пиринчения павиан, изглежда, отгатна съмненията му.

— Предполагам, искаш да те повозя и да повторя онова пътуване, което ме превърна в легенда. — Влакът замълча и зачака.

— Пътуването, при което си отвел баща ми в Дълбоките поля — каза Джей.

— И го изведох жив — прибави Пиринчения павиан. — Повечето си спомнят факта, че се завърнах, макар, честно казано, да смятам, че господарката на Дълбоките поля с радост ни остави да си идем.

— Можеш ли да ме отведеш там?

— Дали мога или дали ще те отведа?

— И двете. — Джей поизправи рамене, спомни си за целта си и си възвърна смелостта, която първите думи на влака бяха стопили. — Подозирам, че можеш. Ще ме отведеш ли?

— И какво ще спечеля?

— Разнообразие.

— Кой ти каза, че ми е скучно?

— Просто предположих. Създание с твоята мощ отдавна трябва да е обиколило туристическите обекти. Много добре, щом разнообразието не ти е достатъчно, какво ще кажеш за възможност да допълниш легендата си?

Пиринчения павиан изпърдя няколко пиратки.

— И така съм си достатъчно легендарен, но бих могъл да те отведа за развлечение. Донтът и маймуната също ли идват с теб?

— И Мизар.

— Хей! Винаги съм искал да стана цирков влак. Качвайте се!

Джей погледна назад и видя, че сред вагоните за сандъци и въглища се е появила подходяща за Трантоу открита платформа. От нея се спусна широка рампа и донтът се качи горе, следван по петите от Мизар. После се отвори вратата на локомотива. На седалката лежеше раирано машинистко кепе. Момчето го взе и го удари в коляното си, за да изтупа праха.

— Беше на баща ти — каза Пиринчения павиан. — Ако се поогледаш, би трябвало да откриеш и червена кърпа.

Джей намери кърпата и я завърза на врата си. Кепето му ставаше абсолютно точно. Той се усмихна на Дуби.

— Всички да се качват! — извика Пиринчения павиан. — Всички да се качват за Дълбоките поля.

Джей зае мястото си и Дуби се настани до него, протегна мършавата си ръка и наду свирката.

— Може ли първо да се отбием за ексцентрични атрактори? — надвика врявата Джей.

— Смятай го за уредено — отвърна влакът, докато ритмично въртеше колела и набираше скорост. — Добре че ми напомни.

Пейзажът навън започна светкавично да се променя: арктичен лед, гъста джунгла, пустинен пясък, златиста равнина, лилаво-зелена планина със снежна шапка. След профучаването им през всеки сайт ги изпращаше ядосаното мърморене на genius loci. Излишно е да се отбелязва, че никой не си направи труда да реагира с нещо повече освен с мърморене.

Линк Крейн обикаляше по главната улица във Вирту, мястото, откъдето можеше да се влезе в много по-малки сайтове — заседателни зали, игрища за боулинг, бутици, римски бани и пързалки — и търсеше подарък за рождения ден на майка си. Улицата беше приятно оживена — създадена така, че да се скиташ анонимно, без да рискуваш да изпиташ клаустрофобия.

Тя спря да разгледа стоката на уличен търговец, наредил върху одеяло разнообразни африкански гърнета и дървени фетиши. Макар да знаеше, че това са само сканираните изображения на предмети, които несъмнено бяха складирани във Верите, илюзията беше убедителна. Можеше да усети грапавата глазура на съда, който държеше в ръце, да види останалите по глината следи от пръстите на грънчаря. Комбинацията от майсторство и примитивност щеше да допадне на Лидия, която постоянно отбелязваше, че медицината е изкуство, а не наука.

Линк остави гърнето и тъкмо понечи да вземе друго, когато забеляза купчина тениски, оставени отстрани. Върху бялата материя с квадратни черни букви бе щампован надпис. Тя хвърли поглед към продавача, извади една от тениските и я разгъна. На нея пишеше: „Джинджър Роджърс правеше точно като Фред Астер, но наопаки и на високи токчета“. На гърба имаше рисунка на танцуващи мъж и жена.

— Какво е това? — попита Линк.

— Тениска — услужливо отвърна продавачът. — В момента този лозунг е много популярен.

Той посочи с ръка и Линк забеляза, че неколцина от хората на тротоара, както и другите продавачи носят подобни тениски.

— Колко струва?

— Съвсем евтина е за оригинален продукт — отвърна мъжът. — Десет кредита за Вирту, петнайсет за Верите — а е чист памук.

Репортерският й инстинкт мигновено усети потенциалния материал — статиите за модните тенденции винаги се продаваха добре, особено ако авторът можеше да ги предвиди (и по този начин в известен смисъл сам да ги създаде).

— Ще взема две — каза Линк. — Онова гърне там оригинално ли е?

— Разбира се, господине. Както пише на рекламата ми, тук всичко е изработено на ръка в една от западноафриканските държави.

— Тогава ще взема и него.

— Едно гърне и две тениски. Беше удоволствие да работя с вас, господине. Желаете ли да облечете вирттениската си още сега?

— Не, само пратете лиценза и софтуера на същия адрес, на който ще пратите и реалните продукти.

— Чудесно. Приятен ден.

— И на вас.

Линк продължи нататък и по пътя видя още от същите тениски. После импулсивно натисна бутона за отзоваване. Очевидно нямаше време за губене, ако искаше първа да публикува материала.

Със замъглен от ярост мозък Сейджак удари Свът с клона, който бе отчупил от едно дърво. Ръката му автоматично се надигна и спусна и Свът се строполи на земята. Гневът му изчезна също толкова бързо, колкото се беше появил. Сейджак разярено изгледа събралото се племе от Народа.

— Още някой да възразява срещу онова, което ви казах, че ще направим?

Те отчаяно поклатиха глави — с формата на куршум, кръгли като кокосови орехи, космати, оплешивяващи, широконоси, теснооки, с тънки или пълни устни, всички разновидности на Народа. Сейджак не помнеше какво е казал Свът, за да го ядоса, но знаеше, че е дръзнал да оспори заповедта му, заповедта на Вожда на вождовете, по-велик дори от стария Карак. И сега скимтеше на земята, целият потънал в кръв и пикоч. Двама от неговите приятели, Хога и Гонго, се бяха промъкнали напред и гледаха към Сейджак за разрешение да го отнесат настрани и навярно да се погрижат за раните му. Сейджак царствено кимна.

— Сега ще излезем от джунглата — каза той — и ще отидем в друга джунгла. Ще избием всички създания там. Ще завладеем тяхната джунгла. Ще поживеем известно време там.

(Сейджак си спомни какво бе казал Свът. Беше попитал какво й е на тяхната джунгла, след като екитата и наемниците вече не смеели да навлизат в територията на Народа.)

Войнственото племе скочи сред клоните и пое в посоката, определена от Сейджак. Мнозина носеха мачете, други бяха въоръжени с тояги. Няколко женски, които бяха прекалено дребни, за

да се бият — с кафява като мед козина, лъскава на слънчевите лъчи — носеха кухи дънери, от които ставаха чудесни барабани. Те ги удряха в стволовете на дърветата или биеха по тях с камъни или пръчки. Звукът не можеше да се нарече музика, но разбуждаше у воините бойна ярост. Понякога Сейджак се чудеше откъде им е дошла тази идея, но обикновено не му идваше наум да се чуди.

Но се задуши щом стигнаха в джунглата, която не бе тяхна джунгла. Клоните под ръцете му бяха същите, но вятърът не вееше толкова приветливо.

— Сега внимавайте. Скоро ще се появят врагове.

Предупреждението му беше посрещнато със сумтене. Народът продължи напред по-предпазливо. Сейджак нямаше представа каква е целта им, само знаеше, че ще разбере, когато стигнат до нея. Затова продължаваха напред, като убиваха всичко по пътя си. Той протегна ръка и хвана дългоопашата птица, панически излетяла от гнездото си. Костите й приятно изхрущяха и след миг: тя се превърна в освежаваща закуска.

За пръв път срещнаха организирана съпротива на откритото пространство край бреговете на малък поток. Когато Народът се спусна от клоните на дърветата, за да прецапа водата, от камъните изскочиха двуглави дълговрати гущери. Макар да бяха малки, създанията се биеха свирепо. Двама от Народа бяха убити веднага, други бяха ранени преди Сейджак да измисли как да се справят с гущерите.

— Разкъсвайте ги като ядец — извика той и даде пример, като хвана един от враговете така, че да стисне и двата му чифта челюсти. После с две ръце дръпна главите му в противоположни посоки. Гущерът се разцепи по средата и Сейджак видя, че има два гръбнака — находчиво проектантско хрумване, което Вождът на вождовете не бе в състояние да оцени.

Младите женски започнаха да бият барабаните си. В неподвижния въздух отекна вик. Битката беше спечелена. Народът продължи напред. Наблюдателното око би забелязало, че всички излъчват бледозлатисто сияние. Най-ярко сияеше Сейджак.

В своята горичка в сърцето на сайта си Маркон посрещна извънредно нежелана гостенка. Едрогърда и със закръглен корем, гола, освен водопада от тъмнозелена коса, тя се появи в покоите му неканена. Маркон неохотно остави създанията си сами да се грижат за себе си.

Вирджиния Талънт (отказала да напусне Вирту след началото на атаката) застана до него, когато иионът се прояви под формата на жив камък. В двете си ръце тя небрежно държеше ХФ-пистолет, насочила дулото му към бременния корем на натрапничката. Никой не можеше да се съмнява, че инспекторката не само знае как да използва оръжието си, но и че е готова да го направи. Макар Маркон да усещаше, че не би трябвало, присъствието й го окуражи.

— Здравей, Земея — официално каза той.

— Маркон, въпреки че мина толкова време, ти все още ме познаваш.

— Как бих могъл да те забравя? Предполагам, че ти си силата зад това нападение?

— Как се досети?

— Аурата на нападателите вони на подсладени заряди. Само някой от обитателите на най-високите склонове на Меру е способен постоянно да поддържа такава сила в земята ми. Я ми кажи нещо. Аз отхвърлих всички опити да бъда привлечен за съюзник в тази война. Защо ме нападаш? Единственото ми желание е да запазя неутралитет.

— Прекалено си могъщ, за да ти позволим да останеш неутрален, Маркон. Реших да те унищожа, ако не се съюзиш с мен, за да не вземеш страната на някой от другите.

Каменната фигура избухна в яркозелен огън, който накара косата на Земея да изглежда гъста като водорасли. Вирджиния Талънт повдигна пистолета си. Земея само отстъпи крачка назад.

— Земея, ти си прекалено самоуверена, ако си смятала, че прогите ти са в състояние да унищожат моя сайт. Мнозина от тях вече се обливат в кръв и се дезактивират.

— Пратих заряди, за да ги излекувам.

— Колкото повече навлизат в центъра на силата ми, толкова по-трудно ще ти бъде това.

— Казвам на моите слуги слабостите на всеки противник, когото пращаш срещу тях. Те вече изпиха кръвта на двуделните гущери и

избиха много от ловните ти уилчи. Твоите страшнокотки наистина са смъртоносни, но ти прекалено много се грижиш за вътрешната си екология, за да разполагаш с голям брой от тези огромни хищници.

— Ако уилчите и страшнокотките ми свършат, ще пратя стадните мишки да подкопаят дърветата, по които се прехвърлят слугите ти. И ще ги изпотъпча под копитата на моите гронхи.

— Погледни към границата си с Кордалис. Кажи ми какво виждаш там?

Последва мълчание. Вирджиния Талънт разбираше, че Маркон е отделил част от вниманието си. Тя сподави импулсивното си желание да стреля срещу бременната фигура, която с такова високомерие се отнасяше към нейния Маркон. Помогна й да се овладее единствено теологията, на която иионът я беше научил. Ако създанието пред нея наистина представляваше аспект на Земея, ХФ-пистолетът можеше да убие това проявление, но щеше да унищожи самата нея също толкова, колкото някоя страшнокотка можеше да унищожи Маркон. И все пак Вирджиния реши, че ако genius loci откаже да се предаде, ще изпразни пистолета си в този отвратителен корем.

— Виждам, Земея — каза Маркон. — Донтите са готови да открият втори фронт. Кажи ми, победи ли Кордалис, или тя доброволно се присъедини към теб?

— Кордалис не е упорита като теб, Маркон.

— Обеща ли й моята земя, ако ти помогне?

— Само ако откажеш да ми съдействаш. Предпочитам да ми станеш съюзник. Искам да скрия нещо и твоят сайт е най-подходящ за това.

— Кажи на слугите си да спрат и ще изслушам предложението ти. Ако не постигнем съгласие, ще подновим битката.

Внезапно крясъците, виковете и думкането на барабаните, които се бяха носили по време на целия разговор, стихнаха. В последвалата тишина една от дългоопашатите птици на Маркон запя.

— Нали няма да правиш нищо, за да подновиш атаката?

— Мислех да излекувам някои от създанията си. Получили са ужасни рани.

— Тогава и аз ще сторя същото.

— Както желаеш. Но можеш да използваш силите си, за да помогнеш и на моите, Земея.

— И защо?

— Ти искаш да използваш земята ми. Какво ще постигнеш, като я унищожиш или като ме принудиш да изтощя ресурсите си, за да поправя програмите си?

Земея се засмя.

— Ще изпълня молбата ти като жест на добра воля.

— Говори тогава.

— Първо кажи на приятелката си да сведе оръжието си.

— Направи го, Вирджиния.

Дулото се завъртя настрани, но Вирджиния продължи да държи пистолета си в готовност.

— Няма да й позволя да ти причини зло, без да й отвърна, Маркон.

Земея подбели очи.

— Каква вярност! Нямам желание да причиня зло на Маркон, жителко на Верите. Искам само да ми направи услуга.

Вирджиния сви рамене.

— Аз съм само наемница. Той е божеството.

— Наемница ли? Не мисля така, но нека бъде по твоему. Маркон, искам да скрия нещо в твоята земя. Ако се съгласиш да го вземеш и пазиш, докато съм готова да си го прибера, ще възстановя сайта ти, ще изтегля слугите си и дори ще разглася, че си много могъщ и че съм склонна да уважа — дори да подкрепя — неутралитета ти.

— Хитро — отвърна Маркон. — Ако всички ме смятат за неутрален, никой няма да потърси скритото от теб тук. За какво става дума? Оръжие ли?

— Възможно е, но не срещу онези на Меру.

— Ти ме заинтригува. Моля те, продължи.

— Аз нося дете — дете с най-висш произход, защото негов баща е Моребог. Когато се роди, възнамерявам да го пратя на място, отдавна неподвластно, струва ми се, на Върховните богове.

— Къде?

— В Дълбоките поля.

— Значи се готвиш да свалиш господарката им, така ли?

— Точно така.

— И искаш да скрия…

— Да, новата Смърт на Вирту. Новата Смърт — ако всичко мине според плановете ми — и на Вирту, и на Верите. Убедена съм, че рожбата ми ще е признателна на приемния си баща. — Земея саркастично погледна Вирджиния. — Или би трябвало да кажа „на приемните си родители“? Какъв е отговорът ти, Маркон?

Той махна с ръка и от най-близката до Земея скала се оформи каменна люлка.

— Ето го отговора ми. Ще смятам „детето“ за заложник срещу спазването на изложеното от теб споразумение.

— Но разбира се. С приемните родители винаги е било така.

Вирджиния Талънт остави пистолета си и пъхна ръка в зеления пламък на аурата на Маркон. Сиянието я помилва, без да я пари. Земея застена. За да се разсее, Вирджиния Талънт изрецитира:

… че двайсет века мъртъв сън са сринати
в суров кошмар от нова детска люлка —
и кой зъл звяр, дочакал своя час,
пълзи към Витлеем да се роди?[1]

Макар че обикновено пациентите й бяха обитатели на Верите, доктор Хазърд лесно успя да уреди консултация с представител на Института „Донърджак“ във връзка с медицински проблеми във Вирту.

В уреченото време двамата с Улфър Мартин д’Амбри се прехвърлиха в приятна стая, обзаведена с три удобни стола, разположени на еднакво разстояние един от друг върху ориенталски килим, в който доминираха убити ръждиви, кехлибарени и розови тонове. Когато се настаниха, към тях се присъедини трети човек.

Бялата му престилка и стетоскопът ясно говореха за професията му. На закачената над десния джоб на гърдите му табелка пишеше „СИД“. Косата и късата му брада бяха пепеляворуси, топлите му кафяви очи гледаха приветливо.

Лидия се изправи.

— Аз съм Лидия Хазърд. Благодаря ви, че отделихте от времето си, за да прегледате Амбри.

Сид протегна ръка, здраво стисна нейната, после се завъртя към Амбри и се ръкува с него.

— За мен е чест да ви услужа. Пратен съм тук временно от Центъра за ятропатични заболявания. Приятно ми е да заявя, че положението там е спокойно. А сега, Амбри, ще ми кажете ли какво ви безпокои?

Очевидно неспокоен, Амбри напрегнато му обясни състоянието си. Сид от време на време си водеше записки, но през повечето време го слушаше.

— Можете ли да опишете устройството, което сте разглеждали? — накрая попита той.

— Ами, беше красиво в Ешеровия смисъл на думата. От сребро и платина, предполагам, с дълги кристали… шестоъгълни, може би осмоъгълни. Понякога хвърляше искри или сияеше с доста бледи пастелни цветове.

Сид опря брадичка на ръката си.

— По-рано споменахте, че не си спомняте от кой сайт произхождате. Смятате ли, че е възможно да сте се появили по време на Хаоса на Сътворението?

— Възможно е.

— Кой сайт обитавате сега?

— Предпочитам да не казвам. Един от дивите сайтове.

— Уверявам ви, че всичко, което ми казвате, ще остане поверително.

Амбри се намръщи. Лидия прекъсна неловкото мълчание:

— Не че не ви вярваме, но Амбри имаше проблеми със свой стар враг.

Сид повдигна вежди.

— Възможно ли е врагът ви да е отговорен за тези празноти в паметта?

Амбри се поколеба.

— Възможно е.

— И аз така мисля. Без повече информация не мога да дам по-конкретно заключение, но предполагам, че като ви принуждава да предприемате действия срещу него, вашият враг задейства някаква периодична или основна програма. Може да е система за бягство, но има вероятност също да означава постепенно пренасочване на настоящия ви личностен прог към една от тези вторични системи.

Лидия го прекъсна:

— Искате да кажете, че всъщност Амбри може да се превърне в някой друг, така ли?

— Да.

— Ще знае ли кой е бил преди?

— Ако се съди по амнезията, от която вече страда, бих отговорил отрицателно.

Тя се обърна към Амбри.

— Не бих могла да понеса отново да те загубя. Първия път ми беше достатъчно тежко.

Амбри кимна.

— Не само на теб, обич моя. Какво предлагате, доктор Сид?

— Да ми се доверите. Разкажете ми защо бягате. Може би ще съм в състояние да ви предложа алтернативни начини да се защитите — начини, които ще съхранят основната ви цялост.

— Тази информация може да ви изложи на опасност.

— Поемам риска. Дори ще призная, че съм любопитен. Виждате ли, името Лидия Хазърд ми е познато от една от другите интересуващи ме области.

— О?

— Проучването на феномена, при който виртучастници изчезват в непознати територии. Виждал съм някои от ранните непубликувани записки на доктор Хамил по вашия случай — записки, датиращи отпреди съдебното решение да ви нарича „Пациент Ф17“.

— А…

— И мога да заключа, че господин Амбри вероятно е изиграл известна роля в това изчезване.

Лидия погледна Амбри. Той кимна.

— Вероятността е много висока.

— И интересният въпрос за дъщеря ви…

— Партеногенеза.

— Разбира се. Какво друго би могло да е?

— Какво друго?

Тримата внимателно се спогледаха. Сид със сключени в скута си ръце, Лидия малко нервно. Амбри сдържано — дори заплашително. След продължителна пауза Амбри рязко кимна.

— Добре. Ще ви се доверя. Надявам се само, че няма да съжалявате за решението си.

Сид се усмихна.

— Аз също.

— И никакво публикуване на този материал.

— Не.

— Никакво надзъртане в живота на Алис.

— Много добре.

— И ако се наложи да се консултирате с ваш колега, ще го направите с извънредна дискретност.

— Няма проблем.

Амбри се поотпусна, пресегна се и хвана ръката на Лидия.

— Аз съм Гайдаря.

Сид се сепна.

— Господине?

— Аз съм Призрачния гайдар, който някога свиреше за легионите на Небебог. Той е събудил полка ми и се опитва отново да ме върне в него.

Кафявите очи на Сид се разшириха. Изглеждаше така, сякаш щеше да коленичи, да извика и да се втурне като полудял из стаята. Вместо това се зае да прехвърля бележника си от ръка в ръка.

— Гайдаря! Призрачния гайдар! О, богове на Меру, сега е ясно! Зачудих се, когато споменахте за устройството, но…

Лидия и Амбри го зяпнаха.

— Бихте ли ни обяснили? — сухо рече Лидия. — Очевидно ви е известно нещо, което не знае нито един от нас двамата.

— Подигравате ми се!

— Не — отвърна Амбри. — Доколкото зная, аз съм Улфър Мартин д’Амбри, Призрачния гайдар на легендарния Полк на Небебог. Това е всичко — и си мислех, че е предостатъчно. Сид с видимо усилие си наложи да се успокои.

— Макар че това не е известно в по-широки кръгове, много иисони поддържат теологическа традиция.

— Чувал съм — рече Амбри, — но никога не съм се задълбочавал.

Сид поклати глава, сякаш не можеше да повярва.

— Според тази традиция Гайдаря е едно от въплъщенията на учен от Верите на име Уорън Банса.

— Банса — повтори Лидия. — Чела съм за него. Това е онзи, който изпълнил фигурен скок от самолет, изчезнал и повече никога не го видели.

— Да. Точно той. За нас обаче е по-важно, че е станал основна причина за Хаоса на Сътворението. Според традицията той е онзи, който претоварил Световната мрежа така, че да се стигне до срив.

— И после всичко се променило — тихо рече Амбри, — и се родила Вирту. Не си спомням нищо за това.

— Не мога да кажа защо — продължи Сид, — но нашите традиции твърдят, че Банса — единствен от тримата свети обитатели на Верите — притежава различни форми. Първата е Призрачния гайдар, втората е Учителя и третата е Онзи, който очаква. Спомних си за Учителя, когато споменахте, че сте се разглеждали онзи странен уред — защото легендите ни разказват, че Учителя е геометрии, изиграл важна роля в сътворението на вселената. В нашата иконография той често се изобразява със странна машина. Онзи, който очаква, има белег от темето до ходилото на левия си крак. Говори се, че той ще участва в края — или може би само в промяната — на Вирту.

— Идва ми прекалено много — каза Амбри и Лидия стисна ръката му в знак на съгласие. — Мислех си, че съм една легенда. Сега вие ми съобщавате, че съм три — или бяха четири? Съпротивлявах се на Небебог, за да не участвам отново в неговите битки, но сега вие ми казвате, че съдбата ми готви още по-големи неща.

Сид кимна.

— Това е нещо повече от пренаписан психически прог — уверявам ви. И все пак ви вярвам, когато казвате кой сте, и ако легендите ни са верни, оттук следва всичко останало.

— О!

Лидия се намръщи.

— А какво се е случило с Уорън Банса?

— Нямам представа — призна Сид. — Легендите ни никога не са споменавали за това. Изчезването му изглежда просто част от историята — както преди да го отнесат на Авалон, Артур е обещал някой ден да се завърне.

— Какво можем да направим за Амбри?

— Можете ли да останете с него?

— Ще трябва да се свържа с Алис, но мисля, че да. В клиниката ще се справят и без мен.

— Ако желаете, дори ще уредим още медицинска помощ чрез института „Донърджак“ — предложи Сид. — Мисля, че в момента най-доброто, което може да се направи за Амбри, е да не напуска дивите земи и вие да останете с него. Ако започне да се променя, ще трябва да го пазите — да не му позволявате да извърши нещо безумно — и, ако нямате нищо против, да се свържете с мен.

— С вас ли?

— С удоволствие ще съм на разположение на един от светите обитатели на Верите. И ако съм с вас, може би ще успея да открия какво предизвиква промените.

Амбри пусна ръката на Лидия и разтърка очи.

— Възможно е конкретната причина да е преследването на Небебог, но вие смятате, че има още нещо, нали?

Сид молитвено сключи ръце.

— Легендите разказват, че Онзи, който очаква, ще изиграе важна роля в края или промяната на Вирту. Вие говорите за раздвижване сред Великите богове. Мисля, че очакването е свършило — и независимо дали е край, или промяна, аз бих взел участие в него.

— Лидия?

— Той има право. Съгласна съм да работя с него.

— Тогава се уговорихме. Ако се наложи, ще ви повикаме.

— Благодаря. Ще дам на Лидия номера на пейджъра ми.

— И всичко си остава между нас.

— Разбира се. Заклевам се, освен…

— Да?

— Ще ми позволите ли да споделя с Парацелз? Той е координиращият иион на института „Донърджак“ — и мой най-добър приятел. Проявява изключителен интерес към култа на Светите трима.

— Наистина ли?

— Един от тях е Джон д’Арси Донърджак — наричаме го Инженера, колега на Учителя и Водача.

Лидия докосна Амбри по ръката.

— Имам предчувствието, че би трябвало да му позволим.

— Ейрадис?

— Изглежда, това е съдба.

— Добре — рече Амбри. — Разкажете на Парацелз, но само на него, иначе тези промени могат да настъпят по-рано и по-болезнено.

Без да се сбогуват (Сид беше прекалено потресен, Амбри и Лидия — прекалено замислени), тримата напуснаха стаята. Лидия остави на Алис съобщение, че са я повикали по спешност. После използва кабината за виртпрехвърляне в един от ски курортите на семейство Хазърд (затворен за сезона) и се присъедини към Амбри.

Завърнал се в Земята зад Северния вятър, Амбри се настани на висока канара и изсвири мелодията, която бе композирал в чест на раждането на Джон д'Арси Донърджак Младши, за да развесели genius loci. Когато по пътеката се появи Лидия и седна до него да послуша, той свърши песента и пусна мундщука.

— Чудя се какво ли се е случило с онова дете, с Ейрадис, с Джон…

— Аз също. Останах с невероятното впечатление, че дори в института „Донърджак“ не ги виждат често. Сид като че ли не реагира, когато споменах името на Ейрадис.

— Той работи там само на половин ден.

— Така е.

— Чудя се какво се е случило с Уорън Банса.

— И аз. И каква част от него си ти.

— Странна мисъл, наистина.

Амбри остави гайдата си и прегърна Лидия. Тя отпусна глава на рамото му.

— Струва ми се, че няма значение.

Вятърът виеше из цепнатините и свиреше същата мелодия, която Амбри беше изпълнил на гайдата си. Той добавяше нови стихове, които отговаряха на въпросите им без думи и затова оставаха неразбираеми.

Когато Линк Крейн се прибра от пазар и влезе в база данните си, долетя малка синя сипка, захапала в човката си бял свитък, завързан с розова панделка. Линк взе свитъка, даде на сипката слънчогледова семка и прочете писмото. Беше пратено по-рано същия ден и бе написано с любимото вечнозелено мастило на майка й:

„Алис,

Повикаха ме по работа. Ако се нуждаеш от нещо, телефонирай на Гуен в клиниката или на баба си и дядо си. Надявам се да се върна след около седмица и разбира се, ще поддържам връзка.

С обич

Мама“

Линк даде на сипката втора семка и каза:

— Няма да има отговор. — Птичето изчурулика и отлетя.

Тя се намръщи. Не че доктор Хазърд не пътуваше, но тази припряност не беше типична за нея. Линк се върна към проучването си и овладя безпокойството, което изпитваше. Скоро потъна в проследяване на патенти и в сравняване на различни производители.

Същата вечер позвъни на Дезмънд Дръм. Неговият телефонен секретар обеща да му предаде съобщението и Линк започна да нахвърля статия с работно заглавие „Да го правиш отзад напред“. Вече преработваше втори вариант и включваше откъси от стари филми и снимки на различните виртсайтове с масово разпространилите се тениски с Джинджър Роджърс, когато й телефонира Дръм.

Тя прие разговора във виртпространство и скоро детективът се прояви във виртуалната зала, която Лидия Хазърд беше обзавела като салон на викторианско имение. Сред надиплените драперии, които скриваха крачетата на мебелите, грубоватият Дръм изглеждаше абсолютно не на място.

— Аха — загадъчно каза той.

После почука с пръстите на дясната си ръка по кокалчетата на лявата. Небрежните му панталони и риза се преобразиха в облекло, подходящо за викториански джентълмен. Лицето му остана гладко обръснато, но гъстите му вежди станаха по-тънки и пясъчнорусата му коса леко се удължи. Дръм се поклони, извади от джоба на гърдите си кутийка с визитки, постави една от тях върху подноса до вратата и намигна на Линк.

Тя усети, че е зяпнала, и затвори уста. Помисли си дали да не се преоблече в един от тоалетите, които беше приготвила за този декор, но незабавно отхвърли идеята. Всички те бяха предназначени за Алис

Хазърд и макар да знаеше, че Дръм отдавна е запознат с тайната й, изпитваше необясним срам да играе пред него ролята на момиче.

Вместо това отвърна на поклона му и му даде знак да седне.

— Много мило, Дръм. И благодаря, че ми се обаждаш.

— Удоволствието е мое, Линк. Съобщението ти звучеше така, като че ли имаш нещо интересно за мен.

— Наистина имам. Чай? Сладкиш?

— Да, благодаря.

Тя дръпна лентата на звънеца и се появи прост прог прислужница с поднос.

— Аз ще налея; Маги. Свободна си.

— Да, господине.

Когато прогът излезе и тя наля чая, вече бе възвърнала самообладанието си.

— Днес излязох да потърся нещо за рождения ден на майка ми и попаднах на това. — Тя му показа вирттениската. — Продавачът спомена, че ставали адски модерни, и си помислих, че бих могла да спечеля някой кредит като напиша материал за това.

— Кредитите никога не са излишни. И аз забелязах тениските, но не им обърнах внимание. Е, хлапе, прав ли съм да предполагам, че не ме викаш само за да се похвалиш с идеята си за още една статия?

Линк се ухили.

— Да. Продавачът спомена, че били оригинални.

— Добра идея от страна на проектанта — отвърна Дръм. — Иначе ще ги изпиратстват за нула време.

— Проверих патента и открих, че принадлежи на някой си Рандал Келси.

— Рандал Келси… звучи ми познато.

— Член на Църквата на Елиш. Зарових се още по-надълбоко и открих, че парите за патента и производството на виртшаблона идват направо от Църквата.

— Обикновено подставено лице.

— И аз така реших.

Дръм взе вирттениската и я завъртя така, че да разгледа надписа и образа.

— Между другото, коя е Джинджър Роджърс?

— Американска актриса от двайсети век. Известна е най-вече с това, че танцувала с Фред Астер. Той се прочул с танцуването си — имало танцови студиа на негово име, той притежавал собствена програма. Роджърс винаги била в сянката му.

— От този надпис излиза, че тя, изглежда, е вършила по-тежката работа.

— И на мен така ми се стори. Колкото повече си мисля, толкова по-трудно ми е да го възприемам като нещо несериозно. И все повече ми прилича на организационен призив.

— Странен призив. Та за тези хора не е чувал никой друг освен маниаците на тема танци.

— И все пак за тях не е невъзможно да се научи. Има ги в основните бази данни. Всъщност, ако имаш достъп до компютър и си дори съвсем мъничко любопитен, лесно можеш да ги откриеш.

— Но към кого е насочен този призив? Към танцьорките ли?

— Престани да ме поднасяш, Дръм. Помисли за онова, което обсъждахме преди. Църквата на Елиш очевидно е основана от иион — иион, който според нас започва по-активно да се намесва в събитията.

Дръм отхапа от сладкиша си.

— Значи смяташ, че това е насочено към иионите.

— Точно така. Те правят всичко, което правим ние, но във Вирту — която мнозина наричат „огледало на Верите“.

— И в огледалото всичко е наопаки. — Дръм се огледа. — Дали изобщо трябва да разговаряме тук?

— Ако недоволството е толкова силно, че всеки виртсайт се наблюдава, вече и без това сме обречени.

— Вярно е. И все пак…

— Ти си параноик.

— Аз съм стар и съм жив. Приеми ме такъв, какъвто съм.

— Нали не искаш да кажеш, че не трябва да публикувам статията си? Вече сключих договор с „Виртополис“.

— Не споменаваш за онази работа с призива, нали?

— Не, говоря само за мода и включвам клипове на Роджърс и Астер.

— Тогава я публикувай и си вземи кредитите за нея. Какво ще кажеш да те поканя на вечеря?

— Нещо ново ли?

— Току-що се връщам от пътуване и исках да ти покажа снимките си.

— Естествено. Може ли да вечеряме във Верите? Бях толкова заета, че пропуснах обеда. Мама е категорична, че докато раста, трябва да се храня солидно поне веднъж на ден.

— Италианската кухня устройва ли те? Копнея за патладжан с пармезан. „Амичи“ е горе-долу на еднакво разстояние от теб и от мен.

— Нека се срещнем след час.

— Чудесно. — Дръм се изправи и се поклони. — Благодаря ти за чая и сладкиша. С нетърпение очаквам да се видим.

После закрачи към вратата и изчезна. Линк остана малко по-дълго. Когато зърна отражението си в едно от огледалата със златни рамки, осъзна, че се е изчервила. Вбесена от способността на детектива да я кара да губи грижливо отработената си мъжественост, Алис се върна в репортерския си кабинет, довърши статията си и я прати. Преди да пристигне таксито имаше достатъчно време да си облече чист костюм и да си сложи вратовръзка и най-хубавата си каубойска шапка.

— Здрасти, хлапе — каза Дръм, когато Линк се приближи до масата. Държеше чаша скоч със сода и дъвчеше гризина. Лъскавият викториански джентълмен беше изчезнал заедно с костюма. — Взех антипасто — италиански студени меса, маринован артишок, маслини и сирене. Прозвуча ми толкова вкусно, че си позволих да поръчам достатъчно и за двама ни.

— Чудесно.

Линк се настани срещу него и си поръча чаша от силното червено вино на заведението. После разгледа менюто и си избра спагети с миди и омари в червен сос и зелена салата с олио и оцет.

— Вземи си гризина, хлапе.

Линк си взе и я потопи в зехтин и сол.

— Ще ми е много неприятно, когато престана да раста и се наложи да пазя диета.

— Вече трябва да си пораснала — отвърна Дръм. — Ако се съди по приликата ти с майка ти.

— Зная. Жалко. Може би трябва да се заема с някакъв ужасно изтощителен спорт.

— Два пъти седмично играя тенис във Верите — предложи детективът. — Ще ми е приятно да те науча.

— Може. Знаеш ли, никога не съм си мислила, че вършиш нещо друго, освен да следиш хората и да им четеш пощата. Разкажи ми за пътуването си.

— Бях в Калифорния.

Келнерът донесе антипастото, виното на Линк и още гризини. Докато той се суетеше около масата, Дръм пресуши чашата си с уиски и прочисти гърло със сивкаво-розова маслина.

— Приятно остър вкус — каза той и остави костилката в чинията си. — Да, бях в Калифорния и посетих земята, която нашите общи познати съвсем наскоро са купили. Там кипи оживено строителство — и като си помисля, видях доста от онези тениски, за които ми разказа.

— Интересно. Нещо голямо като в Сентръл Парк ли подготвят?

— Още по-голямо. Някои от зикуратите изглеждаха така, като че ли можеха да издържат доста голяма тежест. Предполагам, че онези отстрани ще служат и като площадки за кацане.

— Наистина мислят мащабно, нали? Ако привлекат огромни тълпи като миналия път — а навярно ще успеят, — на земята наоколо няма да има никакви превозни средства.

— Сигурно е идея на Ауд Араф — каза Дръм. — След бунта позициите му са се заздравили. Не проявява никакви теологични амбиции — само проформа, — но знае как да се справя с тълпите.

Поговориха още известно време за онова, което бе видял Дръм, и за слуховете, че на празника ще пускат само с билети, но че те ще се продават по целия свят. Че големите медийни мрежи все още се борели за правата за директно излъчване. Независимо дали Църквата на Елиш щеше да възстанови репутацията си с този втори празник, беше ясно, че той ще им донесе много пари.

Антипастото отдавна бе само спомен и двамата вече преполовяваха основното си ястие, когато Дръм промени темата.

— За да не забравя, имам още малко информация за теб по твоя случай.

Линк остави вилицата си.

— Да?

— Пътьом се отбих на острова на Дю. На острова има малко рибарско село, чиито жители са невероятно неразговорчиви. Аз обаче

ги накарах да се разприказват.

— Как?

— Там има огромен замък — от черен камък, с бойници, готически водостоци, кули… а бе, както си му е редът. На картите е обозначен като „замъкът Донърджак“. На снимките отпреди двайсетина години обаче го няма — само купища живописни руини. Отидох в една от местните кръчми, започнах да дрънкам за очевидната старост на замъка и се престорих на ядосан, когато някой ми възрази. Накрая предложих да почерпя всеки, който успее да ми докаже, че не е толкова древен, колкото твърдя.

Линк се изкикоти.

— Обзалагам се, че си ги накарал да се разприказват.

— И още как! — със странен акцент отвърна Дръм. — Кръчмарят извади фотоалбум и, докато уискито се лееше, всички се надпреварваха да ми доказват колко съм глупав.

Детективът доволно отпи от виното си и лапна парче патладжан. Това подсети Линк за собствената й, внезапно забравена вечеря.

— Информацията, която получих, беше разпокъсана, но достатъчно, за да потвърди предположенията ни — продължи Дръм. — Изглежда, Джон д’Арси Донърджак е имал наследствени права върху земята, върху която сега се издига замъкът, и ги е подкрепил с доста солидна сума. Местните смятат, че е построил замъка като подарък за младата си съпруга, тъмнокоса емоционална жена, която селяните никога не били виждали освен като силует на бойниците или усамотена на скалист плаж.

— Като затворничка ли я е държал?

— Колкото може по-тактично зададох подобен въпрос, като имах предвид, че местните ужасно са привързани към „господаря“ — нещо само по себе си много странно, тъй като очевидно са виждали съвсем рядко и самия него.

— Може би тъкмо затова са толкова привързани — сухо отвърна Линк. — По-лесно е да се възхищаваш на идеализиран господар в замък, отколкото на аристократ от плът и кръв.

— Тук си напълно права — съгласи се Дръм. — Общо взето, местните смятаха, че когато пристигнала, лейди Донърджак се възстановявала от някаква болест. По-късно забременяла и тъй като била крехка, предпочитала да не се отдалечава от дома си.

— Забременяла ли? — Очите на Линк блеснаха, когато следата към неуловимия Джей Макдугал започна да се очертава по-ясно.

— Да, поне в това няма съмнение. Неколцина от местните работели в замъка наред с роботи и андроиди. И почти всеки над петнайсетгодишна възраст с носталгия разказваше за чудните събития от един пролетен ден преди години, когато откъм хълмовете се разнесли писъци на гайда и бил обявен неофициален празник с храна и пиене за всички в чест на раждането на сина на господаря.

— Значи съществува!

— Или е съществувал — предупреди я Дръм. — Няколко месеца след празника положението в замъка се променило. На работа оставили само двама от селяните — Ангъс и Дънкан, — при това почти не им позволявали да влизат в замъка. Оттогава никой не бил виждал нито господарката, нито господаря — и никой не си спомня изобщо да е зървал детето.

— Чак тръпки ме полазват!

— Разговарях с Ангъс и Дънкан. Двамата познават Дак — той им плащал заплатите и им нареждал какво да правят. Изглежда, го смятат за симпатичен, открит за разумни предложения, склонен Да им прави подаръци и периодично да повишава възнаграждението им. Останах с впечатлението, че според тях Джон д’Арси Донърджак използва робота, за да контактува с тях. Не вярвам лично да са разговаряли с господаря.

— Нещо друго?

— Цял куп приказни истории — главно за призраците, които обитавали замъка. Колкото повече уиски се лееше, толкова повече се разприказваха селяните. Почти всеки твърдеше, че е виждал водостоците да се движат или че е чувал женски вой. Обичайните глупости.

Линк избърса соса с парче хляб и остави Дръм да довърши последните хапки от вечерята си.

— Едва ли ще има някаква полза, ако почукаме на вратата на замъка, нали?

— Навярно няма да има. Ще видя какво друго ще успея да изровя. След като вече разполагам с някои сигурни факти — колкото и оскъдни да са, — че Джон д’Арси Донърджак е имал син,

предполагам, ще намеря някого в института „Донърджак“, който да разпространи съобщение за него.

— Като поясниш, че не му желаем злото, а само искаме да му благодарим за помощта по време на бунта.

— Разбира се.

Дръм премести чинията си настрани и отново взе менюто.

— Такава вечеря си заслужава десерта.

— Натъпках се до пръсване, но онези сладки там определено изглеждат великолепно.

— Да поръчам ли от различните видове и каничка еспресо?

Линк се ухили.

— Само се погрижи да има достатъчно каноли[2].

— Звучи страхотно. — Детективът вдигна наздравица с остатъка от виното си. — За разкритите загадки!

— И във Вирту, и във Верите — прибави Линк.

Двамата се чукнаха и чашите им звъннаха.

---

[1] У. Йейтс, „Второто пришествие“, пр. Вл. Трендафилов. — В.пр. ↑

[2] Вид италиански сладкиш. — Б.пр. ↑

9.

Като плюеше релси пред себе си, Пиринчения павиан напусна градината. От клоните на възлести дървета, знаещи прекалено много за вероятността, и нашепващи поличби в ушите на берачите, висяха ексцентрични атрактори.

— Накъде, Джей? — попита влакът.

— Към Дълбоките поля! — отвърна момчето, като се опитваше да говори смело и уверено.

Докато Трантоу и Дуби бяха брали ексцентрични атрактори, пръстите на маймуната и хоботът на донта се бяха удължавали и изкривявал и при доближаването си до плода, но щом го докоснеха, възвръщаха нормалния си вид. Междувременно Джей беше проучил контролното табло на бащиния си влак и смяташе, че може сравнително уверено да борави с щитовете, режещите ножици и различните метателни оръжия.

— Някакви идеи за пътя, по който да стигнем дотам? — попита Пиринчения павиан. — Или очакваш покана?

Последните думи прозвучаха извънредно саркастично, но Джей се въздържа да му отвърне, че според него има нещо като безсрочна покана. Не се съмняваше, че нищо не е в състояние да уплаши ужасния влак, но все пак не искаше да проверява, като му каже, че Смъртта очаква неговия пътник.

— Баща ми как е стигнал?

— Той, изглежда, смяташе, че началото или краят на времето са еднакво подходящ маршрут. Влязохме през началото — с безумен смях отвърна павианът.

— Може би и ние ще можем да минем оттам.

— Господарката на ентропията навярно е взела мерки срещу случайно нахлуване. — Отново безумният смях. — Разбира се, аз съм всичко друго, но не и случаен.

— Вярно е.

— Краят на времето обаче е по-близо — като хрупаше ексцентрични атрактори, отбеляза от платформата си Трантоу.

— Наистина ли? — Джей се завъртя да види дали донтът не се шегува.

— Не чу ли какво каза градината? Поличбите са ясни. Онези на Меру пак сънуват огромните си армии. Учителя е бил забелязан, а сега побърканата машина на Инженера служи на неговия син.

Очите, на донта бяха разширени и гласът му звучеше сънливо. По белезите, покриващи набръчканата му сива кожа, протичаха струи енергия, гъсти и в същото време пъстри като дъга. Джей не знаеше какво да му отговори, затова се обърна към Пиринчения павиан.

— Наистина ли краят на времето е по-близо?

— В известен смисъл. Той не е толкова ясен, колкото началото, но тъкмо поради тази причина може да се окаже по-подходящ. Онези на Меру наистина сънуват и сънищата им за началото може да са го направили по-агресивно, отколкото когато двамата с Джей Ди минахме оттам.

Джей погледна Дуби. Маймуната бе престанала да яде ексцентрични атрактори и сега дъвчеше банан.

— Какво зная ли? — рече Дуби и подхвърли кората на Трантоу. — Време е ти да решаваш.

— Тогава краят — отвърна Джей и наду свирката.

— Взел ли си някаква музика? — попита Пиринчения павиан.

— А?

— Миналия път баща ти пускаше записи. Помислих си, че и ти може да си донесъл. Господарката на изгубените обича музиката и понякога забавя ударите си, за да послуша.

Джей осъзна, че почти не е подготвен за онова, което започва.

— Не, не съм. Ти имаш ли нещо?

— Само каквото Джей Ди включи в първоначалната ми схема. Да го пусна ли?

— Естествено.

И така, Пиринчения павиан набра скорост под джаз изпълнение на „Дикси“. То ставаше все по-диво, докато напускаха познатите на Джей сайтове и навлизаха в земи, в които законите на геометрията и физиката се бяха увили на спирала в самите себе си, за да се пречупят в странни форми и да разкрият принципите си само на притежаващите интелектуалните способности да ги проумеят.

Джей почти разбираше, онова, което виждаше, и това полуразбиране притискаше гънките на мозъка му, заплашвайки да ги изглади като релсите, излизащи от засмяната уста на Пиринчения павиан.

Докато блясъкът на Вирту помръкваше, той видя числата на базовите програми, Уърлд Уайд Уеб от древните дни. Мъж, в когото разпозна баща си, седеше на работна маса, отметнал глава, така че да може да спори с изправен на облак човек, облечен в дълги тъмносини одежди, избродирани с мистични символи. Докато Пиринчения павиан го носеше напред, Джей разбра, че това е Рийз Джордан.

Между облака и работната маса имаше трети човек, който се спускаше с парашут и се смееше, докато си играеше с копчетата на нещо, опасано на кръста му. Веселото му настроение силно контрастираше със сериозността на другите двама.

Но тези гледки изчезнаха, когато започна спускането на лъчистата мъглявина. Първо полетяха тъмни снежинки като пепел от комин. Забушува виелица, после ураган от прилепи, който разкриви пейзажа наоколо. Проги се пръскаха под тяхното мрачно настъпление и лъчистата мъглявина се спускаше и ги поглъщаше.

— Включи щитовете, Джей! — изпищя в ухото му Дуби.

Откъснал се от хипнотичната гледка на това светкавично разложение, той разбра, че маймуната му вика от доста време, наведе се напред и натисна ключа. Локомотивът се обгърна с лилаво сияние, което потече назад, за да обвие платформата на Мизар и Трантоу.

— Извинявай, Дуби.

Маймуната задъвка края на опашката, си. Лъчистата мъглявина бе станала толкова гъста, че през двойното изкривяване на пространството едва виждаха основната програма.

— Трябва ни светлина! — каза Джей.

Той натисна бутона с надпис „Фарове“ и мощен лилав лъч прониза мъглата пред тях. Пиринчения павиан се носеше във все по-безформената вихрушка. Пейзажът под сиянието на щитовете беше придобил замайващия бял цвят на шарено колело, въртящо се толкова бързо, че всички багри се сливат в едно.

Безумно възбуденият Мизар зави и Трантоу се присъедини към него с тръбене. Влакът започна да бълва мощни ругатни. Джей реши, че шумът ще им осигури нещо като стабилна опора, и наду свирката.

„Дикси“ се бе заменила с „Мичигански блусове“. Увиснал на опашката си, Дуби се люлееше и дирижираше с четири лапи какофонията, която ги преведе през края на времето, за да навлязат в осеяните с останки простори на Дълбоките поля.

Едно-единствено нещо се извисяваше над начупените равнини: мрачен многовръх силует.

Постройте приказния дворец на лудия крал Лудвиг Баварски от кошмар и бежов мрамор, после го нарежете на парчета с бензинов трион и го сглобете, без да обръщате внимание на форма и ред. Това е нещо като рецепта за Двореца от кости, проектиран от Джон д’Арси Донърджак Старши.

Джей го одобри и откри известна утеха в това доказателство за бащината си гениалност.

— Джей Ди ме накара да разбия стените — изкрещя Пиринчения павиан. — Искаш ли пак да го направя?

— Не! — отвърна момчето. — Приближи се към двореца с колкото можеш по-висока скорост, отбий в последния момент и после завий, така че да се обвиеш около него. Достатъчно ли си дълъг?

— Мога да стана — каза влакът.

— Тогава го направи. Когато спреш, ще изстреляме залп от ексцентрични атрактори над двореца като приветствен салют. Ако Трантоу не е изял прекалено много, ще имаме предостатъчно.

Донтът надменно се оригна.

— Похапнах само няколко и открих, че са помогнали на раните ми окончателно да заздравеят.

Джей хвърли поглед назад. Кожата на Трантоу все още беше обгърната от странни струи енергия, но момчето трябваше да признае, че от предишната му слабост не е останала и следа. Нямаше желание да се замисля повече, защото Пиринчения павиан направи шеметен завой и започна да обгръща двореца на Смъртта.

— Уа-хуу! — извика Джей, като се наслаждаваше на скоростта и възбудата. — Да!

Все още увиснал на опашката си от тавана на локомотива, Дуби поклати глава, но явно беше заразен от радостното вълнение на приятеля си в този сблъсък с онова, което би трябвало да избягва всяко разумно същество.

— Може ли аз да изстрелям фойерверките, Джей?

— Разбира се. Само почакай докато Павиана спре. Искам да ги изстреляш над кулите — това е салют, не атака.

— Ясно!

Докато Пиринчения павиан спираше, захилен още повече от обикновено, Дуби изстреля салюта.

Навярно защото желанието на Джей беше точно такова, ексцентричните атрактори полетяха нагоре като сияещи бели жилки. Те се сляха, после избухнаха — първо златно, после зелено, после синьо, преливащо в сребристо — посипаха се сред мраморните кули и полепнаха по водостоците, барелефите на колоните и портиците.

Когато и последната искрица угасна, Смъртта излезе от главната порта на двореца си.

Конят й бе направен от неща, изровени от нейното царство, така че да впечатлява и ужасява, също както Мизар беше създаден, за да търси и унищожава. В него имаше нещо от дракон, нещо от жребец и нещо от орел. Цветовете му бяха лазур и абанос, откраднати от дневните и нощни небеса на изчезнали виртземи.

Когато конят се появи от сводестата порта и се изправи на задните си крака, Джей д’Арси Донърджак закопня да го притежава така, както никога не бе копнял за друга вещ.

Фекда се беше увила около главата на коня и когато Смъртта се приближи до локомотива на Пиринчения павиан, змията повдигна глава и изсъска:

— Значи най-после пристигна в Дълбоките поля, Джей Донърджак. Знай, че тук си добре дошъл.

— Благодаря ти, Фекда — отвърна той и се поклони на господарката на ентропията. — Благодаря и на вас.

Смъртта се усмихна и в мрака под качулката й проблесна белота.

— Идваш така, както на два пъти идва и баща ти. Какво искаш от мен?

— Нищо.

— Не можеш да ме накараш да повярвам, че си предприел това пътуване за удоволствие.

— Гледката беше чудо, каквото не бих могъл и да си представя, но не, госпожо, не съм предприел пътуването за удоволствие.

— И все пак не искаш нищо от мен. Заинтригуваш ме. Кажи ми защо си дошъл.

Джей поправи бащиното си раирано кепе на главата си. Сърцето му ускорено туптеше, той усещаше странна слабост. Устата му се напълни със слюнка, после бързо пресъхна. Той осъзна, че е ужасен, но положи всички усилия да скрие страха си.

— Научих за сделката, която сте сключили с баща ми. Колкото повече мисля за това, толкова повече се убеждавам, че сте били онеправдана.

— Имаш право. — На последната дума гласът й изневери.

— И затова дойдох да… да ви попитам с каква цел сте ме поискали от баща ми.

— Каза, че не искаш нищо от мен, но сега настояваш за обяснение.

— Навярно трябваше да кажа, че не искам нищо материално. — Джей се пресегна към бравата. — Преди да се предам ще призная, че съм любопитен какви са намеренията ви за мен.

— Преди ли? — Белият проблясък под качулката можеше да е усмивка, но също така би могъл да е постоянен отвор на гол череп. — Значи си готов да се предадеш?

— При определени обстоятелства е по-достойно да се предадеш, отколкото да се оставиш да те пленят. Смятам, че този случай е точно такъв. Щом баща ми е оставил неизплатен дълг, аз ще се опитам да го изкупя. Признавам, че условията на сделката не ми допадат особено много, но мисля, че въпреки това трябва да бъдат изпълнени.

Смъртта се засмя, звук, който накара Трантоу да размаха уши и Мизар да завие в неволен протест.

— Думите ти са верни, Джей Донърджак, макар че гласът ти потреперва. Какво ще направиш, ако ти кажа, че ми трябваш като източник на резервни части за проект, по който работя?

Джей си спомни предположението на Рийз Джордан, но запази самообладание.

— Ще ви помоля за разрешение да се сбогувам с Дак, защото нямам други родители, и после ще ви се предам. Ако не ми позволите, ще помоля поне за разрешение да му пратя писмо.

— Ами ако ти кажа, че искам и предателя, който в този момент се люлее до теб в локомотива на Пиринчения павиан?

— Няма да съм в състояние да ви помогна, госпожо. Не мога да изложа на опасност живота на приятелите си.

— Благодаря, Джей — промълви Дуби.

— Даже ако настоявам ли?

— Не, госпожо. Смятам, че сте изиграли подъл номер на Дуби и останалите, когато сте ги пратили да ме шпионират.

— Може би просто съм искала да те закрилям.

— Мислил съм за това, но не е трябвало да ги оставяте в неведение относно намеренията си.

— А, пак се върнахме на моите намерения, нали? Много добре. Нямам желание да те разглобявам за резервни части. Тук в Дълбоките поля разполагам с достатъчно джунджурии. Всъщност резервните части са единственото, което притежавам. Искам те жив и функциониращ. Ако баща ти беше изпълнил своята част от сделката, щях да ти дам образование тук. Аз се поддадох на каприза му и затова сега навярно не си толкова добре подготвен за задачата, за която ми трябваш.

— Каква задача?

— Тук не е мястото да обсъждаме такива неща. Ела с мен, ако наистина искаш да се предадеш. Ще поговорим в двореца ми.

— Ами Дуби?

— Той се е съюзил с теб. Ти реши да ми служиш. Ето защо Дуби непряко отново е на служба при мен. Ще се задоволя с това. Същото се отнася за Мизар и другите, които си довел със себе си.

Джей отвори вратата на локомотива и изскочи навън. Тишината на Дълбоките поля се стовари отгоре му и приглуши дори шума от комина на Пиринчения павиан. Мизар и Трантоу слязоха при него.

— Да те чакам ли, Джей? — попита го влакът.

— Няма нужда — намеси се Смъртта. — Когато си тръгне оттук, няма да го направи по толкова показен начин.

— Тогава ще си вървя. Само ми остави съобщение на която и да е от гарите ми, Джей, и ще дойда колкото мога по-бързо.

Момчето потупа ухиленото лице.

— Благодаря ти. Няма да го забравя.

Пиринчения павиан нададе вой, който накара счупените проги да затанцуват смъртен танц, и потегли. За онези, които го наблюдаваха, влакът просто се отдалечи и започна да се смалява, докато се превърна в точица, която окото не можеше да различи.

— Ела — каза Смъртта и завъртя коня си.

Джей остави Трантоу да го качи на гърба си. Дуби се настани на рамото му, а Мизар закрачи отстрани. Какофонична вълна раздвижи мъртвия въздух. Не можеше да се каже дали звукът е подигравателен, или възторжен.

В сайт, моделиран като нощен клуб от началото на двайсет и първи век, двама мъже седяха на маса, носеща се на два метра във въздуха и наклонена под ъгъл от трийсет градуса. За да постигне същия ефект, оригиналното заведение би изисквало сложни конструкции от плексиглас и почти невидими кабели. Във Вирту, разбира се, нямаше нужда от такива неща.

— Днес започнаха да продават билетите в цяла Вирту — отбеляза Небебог.

В това си проявление той имаше дълга коса с бледосиния оттенък на студен ден. Веждите му бяха извити нагоре купести облаци и лицето му изглеждаше строго, но великодушно. Вътрешно божеството си мислеше, че виртуалният му вид е пример за неговия колега, който бе ужасно немарлив, както винаги.

— И продажбите вървят добре — отвърна Йерофантът на Църквата на Елиш.

Днес на тениската му (с петна от пот под мишниците) имаше надпис „Мардук е пикльо“, а картинката изобразяваше великия и ужасен победител на Тиамат, уриниращ върху множество вдигнати нагоре лица. Беше му малко тясна и се надигаше над торбестите му шорти, като разкриваше косматото му бирено шкембе. Йерофантът знаеше, че небрежното му облекло вбесява Небебог, и полагаше всички усилия да продължава да го дразни.

— Би трябвало да сме в състояние да генерираме достатъчно мана, за да поддържаме прехвърлянето — каза Небебог.

— Точно това е идеята, приятел. Как са войските ти?

— Бойният дух е висок. Съюзих се с мнозина от genius loci — някои дори ми помагат в обучението и координирането. Други само ми осигуряват сигурни сайтове, в които да крия степента на могъществото си.

— Наистина ли очакваш съпротива, когато започне купонът?

— Моребог няма да го одобри, защото успехът на това предприятие може завинаги да ме утвърди като най-висш от Върховната троица. Трудно може да се предвиди как ще реагира Земея.

— Струва ми се, спомена, че ти е помагала.

— Така е. И тъкмо това ме безпокои.

Йерофантът махна с ръка и в дланта му се появи бутилка бира. Той отвори капачката с монтираната от вътрешната страна на масата отварачка.

— Искаш ли една? — попита небрежно облеченият мъж, след като отпи и одобрително се оригна. — Чудесна е.

— Не, благодаря — сковано отвърна Небебог.

— Добра е, както и всичко останало във Верите — или поне така ме уверяват.

— Ти изглеждаш доволен въпреки ограниченията на Вирту — рече Небебог. Опитваше се да говори любезно, защото знаеше, че все още се нуждае от помощта на съюзника си. — Защо се обърна към мен с идеята за Църквата на Елиш, щом не вярваш в необходимостта от утвърждаване на божествеността на подобаващото й място във Верите?

— Ти беше онзи, който видя потенциала за постоянно прехвърляне — напомни му Йерофантът. — Просто исках да създам религия и си помислих, че няма да е зле да се възползвам от помощта ти за набирането на няколко богчета.

— Да, но защо си решил да създадеш религия? Определено не може да си смятал, че хората трябва да знаят истината за Вирту.

Иионът, някога известен под името И. И. Айлс, първият иион комедиант, се подсмихна, пресуши, бирата си и издаде звук, напомнящ на мучене на крава, мъмреща качилото се на главата й теле.

— Истината ли? Е, смятам, че трябва да я знаят.

— Нима?

— Естествено. — И. И. Айлс се разсмя и шкембето му се разтресе. — Повечето от тях не вярват — поне не сериозно. Не вярват дори когато им го доказваме с чудеса и виртсили. Просто се преструват.

— Все още не разбирам какви са мотивите ти.

И. И. Айлс се изкиска.

— Можеш ли да измислиш по-добър начин да се подиграеш с човечеството? Ние ги залъгваме със стари богове и по-стари сили, очакващи ги във Вирту. Те ни помагат да подготвим сцената, за да го направим — да им върнем старите богове и всичко останало.

— И намираш това за смешно?

— Адски. — И. И. Айлс се разсмя толкова силно, че по закръглените му бузи потекоха сълзи. — От това по-смешно здраве му кажи.

Небебог любезно се усмихна. Изражението му накара комедианта да се закикоти още по-силно.

— Това е страхотно, Небебог, стари друже. Направо супер.

Лидия Хазърд се свърза с дъщеря си чрез обикновен интерфейс.

— Как си, миличка?

— Много добре. Бях на вечеря с Дръм. В италиански ресторант — ядох великолепни спагети с морски дарове. Трябва да идем заедно, когато се върнеш.

— С удоволствие.

— А ти как си, мамо?

— Заета съм. Нещата тук са… сложни.

— Не можеш да ми обясниш във виртпространството ли?

— Боя се, че не.

Алис кимна.

— Ще се прибереш ли за рождения си ден, мамо?

— Аз… той наближава, нали? Не позволяваш на старата си майка да забрави, че остарява още повече, а?

Кикот.

— Не си чак толкова стара, мамо. Само да си посмяла да се засуетиш и да откажеш да излезем, за да го отпразнуваме!

— Ако се прибера дотогава.

— Всичко наред ли е, мамо?

— С мен да, няма за какво да се тревожиш.

— Някой пациент ли?

— Казах ти, че не мога да разговарям.

— Съжалявам.

— И аз, миличка.

— Ако не се върнеш, може да дойда при теб за рождения ти ден. Току-що продадох още една статия.

— Страхотно! Къде ще я публикуват?

— Във „Виртополис“ под псевдонима Алис Огледалото. Става дума за тениски, които напоследък са много модерни.

— Това е чудесно! Миличка, хайде да поговорим за посещението ти, когато науча датата на завръщането си. Ако съм си вкъщи, ще ти позволя да ме заведеш на вечеря в онзи италиански ресторант, за който спомена.

— Добре.

— Трябва да се връщам.

— Липсваш ми, мамо. Наистина. Тук е толкова тихо без теб.

— Много си мила. Ще гледам да се върна по-бързо. Обичам те.

— И аз те обичам, мамо. Пази се.

Лидия накара genius loci да прекъсне интерфейса, направил възможен този разговор, въпреки че мястото се намираше извън обичайните свързани в мрежата сайтове, и избърса влагата в очите си.

— Добре ли е Алис? — попита Амбри, който през цялото време бе седял настрани, без да се намесва и без да се отдалечава. Лидия отиде при него и се сгуши на гърдите му.

— Добре е. Искаше да знае дали ще се прибера вкъщи за рождения си ден.

— Можеш да отидеш и после пак да се върнеш тук.

— И да рискувам през това време с теб да се случи нещо ли?

— Рискът не е прекалено голям.

— Няма да мога да се отпусна и Алис ще го забележи. Тя е ужасно чувствителна, много повече, отколкото би трябвало на тази възраст. Много повече от мен, убедена съм.

Амбри я прегърна.

— Алис има много сладка и много чувствителна майка. Въпреки професионалните си ангажименти никога не си допускала да се съмнява, че я обичаш.

— Освен това тя е и много любопитна. Ако не измисля правдоподобно оправдание, най-вероятно ще дойде да ме търси.

— Едва ли ще ни открие.

— И това само по себе си ще я накара да се усъмни. В образа си на Линк Алис е невероятно сериозна репортерка. След като се съюзи със своя приятел Дезмънд Дръм, не съм сигурна, че нещо може дълго време да остане в тайна от нея.

— Защо не я поканиш при нас за рождения ти ден?

— Амбри?!

— Отдавна копнея да се запозная с дъщеря си. Досега не ми се струваше разумно, като имах предвид особения характер на зачеването й. Но щом наистина е толкова добра репортерка, колкото казваш…

— Добра е.

— Тогава най-вероятно сама ще научи нещо за мен. Спомни си, че твоята приятелка Гуен ме е виждала и че ти доста често предприемаш самостоятелни виртпътешествия. Ако Алис започне да проверява извиненията ти, скоро ще открие истината.

— Вярно е.

— Какво ще кажеш, Лидия? Ще си организираме ли семеен празник?

— Какво ще й обясним за теб?

— В никакъв случай новата теология, моля те. Самият аз все още се мъча да свикна с тези идеи. Нека просто й кажем, че съм Улфър Мартин д’Амбри, жител на Вирту и твой отдавнашен любовник. Тя бързо ще се досети за останалото.

Лидия се замисли и лицето й грейна.

— Харесва ми!

— Ако пак имам проблеми с паметта…

— Както сам каза, това не е много вероятно. Във всеки случай, Амбри, колкото повече мисля за това, толкова повече ми се струва, че Алис трябва да се запознае с теб. — Лидия внезапно стана сериозна. — Тогава, ако се случи най-лошото…

— Да. Съгласен съм. Можем да поговорим с genius loci и да уредим пристигането на Алис.

Тя го дръпна и го изправи на крака.

— Нямам търпение!

Амбри се засмя и я хвана за ръка. Двамата отидоха да потърсят genius loci, която живееше зад Северния вятър, и да я помолят за разрешение да организират празненство за рождения ден. Genius loci с радост прие идеята и обеща да помогне на Лидия да духне всички свещички на тортата си.

На Маркон й Вирджиния не им трябва много време, за да разберат, че малкото вързопче на Земея не е точно такова, каквото им беше казала. Няколко дни след като богинята повери детето си на

техните грижи, Маркон започна да се чувства безжизнен. Отначало го отдаде на напрежението от възстановяването на всички същества, повредени при нападението на бандата на Сейджак, но скоро бе принуден да признае, че има още нещо.

Вирджиния незабавно заподозря, че за това е виновна Земея, и започна да гледа с ненавист напомнящото на саркофаг силово поле, в което лежеше бебето на богинята. Червеникавата светлина, която сияеше над него — изсветляваща от цвят на засъхнала кръв до розово и после отново потъмняваща, — като че ли не забелязваше погледа й.

— Къде те боли? — попита Маркон тя. Мъчеше се да говори нехайно, но не можеше да скрие тревогата си. — Искам да кажа, има ли някакво място или време, където най-силно чувстваш безжизнеността?

Маркон се опита да стартира диагностична програма, рутинна задача, но сега почти невъзможни заради факта, че му беше все по-трудно да намира енергия за каквото и да било, освен за да поддържа нормалните си системи.

— Не мога да кажа — накрая отвърна той, — но ми се струва, че е затруднено по-скоро стартирането на нови програми, отколкото поддържането на стандартните.

— Можеш ли да установиш източника на изтичането?

— Боя се, че нямам достатъчно енергия.

Вирджиния гризеше ноктите си, докато Маркон изпадаше в нещо като коматозно състояние, което ставаше все по-обичайно. Работата й в Научния отдел на Вирту не я бе подготвила за такова нещо. Всъщност мнозина от висшите ръководители на НОВ продължаваха да не приемат идеята, че genius loci е нещо повече от специализиран локален прог.

Животът й на инвалид обаче й беше осигурил достатъчно, опит с лекарите и техните диагностични методи. Тя взе раницата е изследователските си уреди и започна систематично да претърсва сайта. Задачата не можеше да се изпълнилите бързо, нито лесно — всъщност тя би била невъзможна за всеки друг, — но Маркон бе препрограмирал стандартните си защитни системи, така че когато Вирджиния се приближаваше до тях, страшнокотките замъркваха, вместо да й се нахвърлят, и трънливите лиани се разтваряха, за да й направят път.

Когато свърши и реши, че има достатъчно данни, за да потвърди първоначалното си предположение, тя се върна в централната горичка, нежно погали Маркон и той се събуди.

— Маркон, как можем да се свържем със Земея?

— Обикновено към Върховните на Меру се обръщат с молитва. — Гласът на genius loci звучеше неясно.

— Не, искам да кажа как можем да се свържем при извънредни обстоятелства?

— Извънредни обстоятелства ли?

— Ами, например ако бебето падне и си удари главата.

— Малко вероятно е детето на Земея да направи такова нещо. Не вярвам на този етап от развитието си да е възприело установена форма.

— Маркон! Моля те. Искам да се свържа със Земея — да разговарям с нея. Има ли възможност да го направя, без да й кадя тамян?

Той не отговори. Въпросът просто беше прекалено сложен. Не че иионът не бе в състояние да измисли начини да се свърже с богинята. Просто не можеше да разграничи по-добрите (като например да установи връзка с по-низше божество куриер) от по-лошите (да задейства унищожителна реакция в сайта си — което със сигурност щеше да я накара да се появи). Неспособен да мисли ясно, Маркон бавно анализираше вероятностите.

Раздразнена, Вирджиния разбираше, че няма за какво да се сърди на него — знаеше кой е заслужил гнева й и почти забравяше ужасяващото могъщество на Земея, докато репетираше ругатните, с които щеше да я обсипе. Яростта й се разгоря още повече, когато откри, че не може да измисли по-добър начин да повика Земея, освен с молитва, както бе предложил Маркон.

Родителите й бяха баптисти, набожни поклонници на бога на възмездието, който според тях им беше пратил дете инвалид, за да ги накаже за младежките им грехове. Тъй като тези простъпки рядко се бяха изразявали в нещо повече от случаен пропуск в добрите обноски, те може би бяха смятали, че наложеното им изкупление е несправедливо — някаква грешка от космически мащаб. Това навярно обясняваше факта, че толкова всеотдайно се молеха за дъщеря си.

Когато атрофията на Вирджиния прогресира до такава степен, че родителите й вече не можеха да се грижат за нея, те я повериха на

Националния институт по здравеопазване. Тя беше един от най-големите им успехи — като сама си изкарваше прехраната във Вирту и плащаше медицинските си разноски. И все пак, когато мислеше за гъвкавото си и здраво вирттяло като за свое истинско „аз“, Вирджиния никога не можеше да забрави добронамерените молитви на родителите си и скритото в тях обвинение, че нейната болест, нейното постоянно отслабване и упоритото й нежелание да умре по някакъв начин са по-мъчителни за тях, отколкото за нея.

Тя с болка си спомняше за всичко това, докато се чудеше как да се помоли на богинята. Земея не й бе харесала. Вирджиния не беше в състояние убедително да нарече дори Маркон „свят“, но искрено можеше да използва част от реториката за наказанието и проклятието от младостта си.

Тя коленичи и сключи ръце до една голяма скала. Знаеше, че това е позата за смирена молитва — поза, която можеше да замести истинската набожност.

— Земея — опита да произнесе името Вирджиния. Да, това щеше да свърши работа. — Земея! Земея! Велика и ужасна сило, що лежиш в основата на Вирту. Велика майко с коса от мъх и издут корем. Чуй ме!

Повтори думите. Те лесно се изтърколваха от езика й, сякаш ги бе научила много отдавна и сега само си ги припомняше. Ритъмът постепенно се превърна в напев. Викаше, но не можеше да умолява. Описваше, но не се унижаваше.

Гласът й предрезгавя и от студения камък бликна малко поточе, което целуна устните й. Вирджиния отпи, прие дара на Маркон и се зарадва, че любимият й има енергия поне за това. Прочисти гърлото си и продължи молитвата, като я изпъстряше със събитията от разказите на Маркон за битките на Хаоса на Сътворението.

Вирджиния се молеше безспирно и не си позволяваше да изпадне в отчаяние, макар че коленете я заболяха (и от влажната почва под тях израсна мъх, за да направи земята по-мека) и устните й се умориха от изричането на думите. Да се отчае означаваше да признае, че не е в състояние да направи нищо, и тя нямаше да се откаже, докато Маркон се нуждаеше от помощта й.

Вирджиния бе спряла, за да пие вода, когато забеляза, че горичката е обгърната в златиста светлина. Тя повдигна глава, без да

престава да мълви молитвата си, завъртя се и видя пратеника.

Имаше тяло на младеж, облечен само в златна поличка, която можеше да е изтъкана от светлина, а не от груба материя. Обутите му в крилати сандали крака не се докосваха до земята и около светлата му коса сияеше ореол. Вирджиния се напрегна, за да си спомни старите уроци, и името внезапно се появи в ума й.

— Меркурий?

— Е, по-добре, отколкото да те наричат „Светкавицата“, както ми казваха навремето. Да, „Меркурий“ е подходящо име за мен. Коя си ти? От Верите си, но се молиш на тайните божества на Вирту и зад молитвите ти се криеше силата на иион.

— Аз съм Вирджиния Талънт. Маркон ми разказа за онези на Меру — и се срещнах със Земея. Трябва да разговарям с нея.

Младежът избухна в смях.

— Трябвало да разговаряш със Земея ли? Кажи ми молбата си. Аз ще я насоча към някой от по-нисшите, който ще я изпълни.

— Земея. Кажи й, че трябва да разговарям с нея.

— Да не си мислиш, че ще дотича само като я повикаш с пръст? Да не си мислиш, че ще ми е приятно да ме обсипе с подигравки, когато й кажа, че я вика някаква жена от Верите?

— Предай й, че Вирджиния Талънт, приятелката на Маркон, иска да разговаря с нея.

— По каква причина?

— Не мога да ти кажа.

— Тогава няма да й предам.

— А аз ще продължа да се моля. Когато Земея най-после благоволи да ме чуе, ще й съобщя за твоя отказ да предадеш съобщението ми. Небесата ще изглеждат прекрасно, когато златото ти се превърне в блестящ прах сред звездите.

— Ти си била и арогантна. Какво ще ми попречи да те превърна в пепел заради нахалството ти?

Земята под краката им се разтърси. Гората помрачня. От ясното небе се спусна светкавица и прониза земята между краката на Меркурий.

— Разбирам. — Златистият младеж се озърна. — Това положение ми е забавно, но ще предам съобщението ти. Но изобщо недей да си мислиш, че ти или който и да е друг сте ме уплашили.

— Не, разбира се — дръзко се усмихна Вирджиния. — Благодаря ти.

Отговори й само проблясък златиста светлина. Тя се отпусна върху мекия мъх, облегна се на скалата и потупа влажната земя с ръка.

— Благодаря, Маркон.

Не мина много време и Земея я удостои с присъствието си. Дотогава Вирджиния беше стигнала до заключението, че първоначалната й импулсивност е била необмислена. Когато зеленокосата жена (този път облечена като Примавера в тънък воал от изящни листа и цветчета, който не скриваше нищо от сластното й тяло) се появи, Вирджиния направи дълбок поклон.

— Благодаря ти, че се отзова на молитвата ми, Земея.

— Здравата си уплашила Скорост. Това беше най-малкото, което можех да направя. Какво има?

Въпреки че бе решила да се държи любезно, Вирджиния й отговори направо:

— Твоето дете изсмуква енергията от земята на Маркон.

— Нима?

Без много думи, сякаш докладваше в НОВ, Вирджиния очерта откритията, които беше направила по време на обиколката си из сайта. Накрая отбеляза, че в последно време Маркон не е толкова общителен. Реакцията на genius loci към заплахата на Меркурий бе достатъчно силно доказателство, че все още е в състояние да установява връзка с други — стига тази връзка да не изисква думи. Добре че Земея не знаеше докъде е стигнал този процес.

Когато Вирджиния замълча, богинята въздъхна.

— Нали не смяташ, че приютяването на бъдещата господарка на ентропията може да се размине без странични ефекти?

— Защо не бяхме предупредени?

— Не исках да влизам в спор. Освен това Маркон знаеше, че няма друг избор.

— И все пак той може би щеше да предпочете гибелта вместо това вампирско изсмукване на силите му.

Земея внимателно я изгледа.

— Скорост е прав. Ти си нахална.

— Предпочитам да се смятам за реалистка.

— Това игра на думи ли е? Реалистка — от Верите? Много добре, кажи ми една реалистична причина да променя нещо.

Вирджиния вече беше мислила за това.

— Ти обеща на Маркон да уважаваш и подкрепяш неутралитета му…

— За свое собствено удобство.

— Да, но ако силите му прекалено отпаднат, може да го забележи друг genius loci и да разпространи вестта. А това, от своя страна, може да доведе до нападение — което ще изложи на опасност детето ти — или до клюки. Твоето желание да запазиш бебето си в тайна беше една от причините да го скриеш тук.

— Спомням си. И все пак кой би могъл да научи?

— Меркурий знае, че си се отзовала на молитвата ми. Има и други, които могат да се досетят, като се основават например на нападението на клана на Сейджак и на твоето отстъпление — отстъпление, което би било безсмислено, ако Маркон е загубил силата си.

Изражението на Земея стана замислено, а предишният й гняв се замени с уважение.

— Да, имаш право. Може би Маркон наистина се нуждае от пълните си способности, за да ми е полезен. Ще преструктурирам енергийните нужди на детето си. Страничните ефекти върху Маркон ще бъдат ограничени.

— Благодаря ти.

Земея протегна ръка и започна да прави движения във въздуха около саркофага. Сиянието му премина през различни нюанси на червено, обиколи веднъж спектъра, после повтори цикъла, докато спря на зелено. Богинята продължи с настройките, докато силовото поле придоби бледия цвят на новопоникнала трева, леко потъмня като листо и накрая се установи на тъмнозелено като стари борови иглички.

Когато свърши, тя хвана брадичката на Вирджиния, повдигна главата й и се вгледа в очите й.

— Ти можеш да станеш опасна, Вирджиния Талънт. Ще те наблюдавам. Може би Маркон би трябвало да те върне обратно във Верите.

— Ще обсъдим въпроса — обеща Вирджиния.

Земея се засмя и пусна брадичката й.

— Очаквам да го направиш. Очаквам и вече да зная резултата от това обсъждане!

— Привилегия на божествата е да се всезнаещи — С поклон отвърна Вирджиния.

— Така е — рече Земея, — и недей го забравя.

Градината на Смъртта беше пълна с беседки с мъртви цветя, потоци, в които се лееше пенлива кръв, и фонтани от огън. В гънките на увехналите венчелистчета На много от цветята все още можеха да се различат следи от някога яркожълти багри, други явно бяха рози. Уханието им бе като от остърганото дъно на старо шише от парфюм, след като течността отдавна е изветряла.

На Джей беше предложен стол — останалите от групата му трябваше сами да се погрижат за себе си. Мизар се настани в краката на момчето, по средата между старата си господарка и новия си стопанин. Трантоу застана една крачка настрани зад стола. Все още неуверен колко ще продължи добронамереното отношение на Смъртта, Дуби се намести върху широката глава на донта.

Самата господарка на Дълбоките поля седеше на плетен стол с висока облегалка, сложно произведение, някога служило за трон на владетелка на полинезийски островен сайт, проявила неблагоразумието да реши, че нейните пироги и канута могат да предизвикат британските платноходи, появили се от съседен сайт. Царуването я беше завършило с канонада, от гюлета и плетеният трон бе погълнат от пламъци наред със самата нея.

Фекда се уви около ръката й. Прислужници, направени от отпадъчен метал, поднесоха палмово вино и странни лакомства. В знак на любезност Джей прие бокал вино. Смъртта не се докосна до нищо, макар че не можеше да се каже дали заради конструкцията си, или поради липса на желание.

— И така, Джей Донърджак, готов ли си да изслушаш една история?

— Както желаете, госпожо.

— Много добре.

Тя не помръдна, но (навярно от раздвижването на въздуха в двора) момчето остана с впечатление, че е въздъхнала.

— Много преди да се родиш, Джей Донърджак, още преди баща ти да дойде във Вирту, за да направи някои проучвания и да се срещне с жената, която щеше да стане твоя майка, един мъж на име Уорън Банса заяви, че ще изпълни фокус, по-велик от всички други… И Уорън Банса… но почакай, навярно ти ще ми кажеш какво знаеш за Уорън Банса, Джей Донърджак. Искам да видя какво образование си получил в бащиния си дом.

Въпреки обидния намек за баща му, Джей се подчини и успя да отговори, без гласът му да прозвучи прекалено рязко.

— Уорън Банса е бил жител на Верите — компютърен специалист като баща ми, но интересите му не са били толкова насочени към програмиране на материал. В много отношения той попада между баща ми, който се е интересувал от начина на действие на нещата, и Рийз Джордан, който се е интересувал от причините за възприятието и структурата на човешкия ум. Общото мнение е, че Уорън Банса бил човекът, който неволно предизвикал срива на системата, довел до сътворението на Вирту.

— Последното е вярно — прекъсна го Смъртта, — макар че „сътворение“ е типично човешка арогантност. По-точният термин е „достъп“. Но продължавай, Джей.

— Рийз казва, че хобито на Банса било фокусничеството — трикове с огледала, ловкост на ръцете и прочее. Не бил толкова популярен, колкото навремето Хари Худини, но според Рийз това не означавало, че Банса не бил талантлив. По-скоро съвременната епоха толкова се наситила на трикове от виртуалната реалност (даже в сравнително примитивното си състояние отпреди Вирту), масовите комуникации и така нататък, че загубила вкуса си за — и способността си да вярва в — чудеса.

Смъртта се разсмя и във въздуха се разнесе звук като от строшено стъкло.

— Запомни последното, Джей — въпроса за вярата. Той е свързан с нещо, което искам да обсъдим по-късно’. Сега продължи с онова, което знаеш за Банса.

— Както казахте, той заявил, че ще извърши невероятен фокус и скочил от самолет във Верите, целият увит във въжета и вериги, сякаш щял да извърши номер с измъкване. Доколкото е известно на всички, изобщо не стигнал до земята. Просто изчезнал. Търсили тялото му,

били обявени награди, но Уорън Банса се бил изпарил. Хората продължават да спорят дали изчезването му е, било неговият велик фокус, или е бил замислил нещо друго. Доколкото успях да науча, никой не знае.

Джей повдигна бокала с палмово вино и отпи малко, за да покаже, че е свършил. Вътрешно се чувстваше доволен от себе си. Смъртта обаче не го похвали. Всъщност тъкмо обратното.

— Ако баща ти ме беше оставил да ти дам образование тук, както възнамерявах, сега отговорът на загадката на Уорън Банса щеше да ти е известен. Това е много важно за задачата, за която ми трябваш. Няма значение. Знаеш ли нещо за Великия потоп и боговете на Меру?

— Алиот от време на време ми е разказвал по нещо. Иначе не, госпожо, не зная.

— Поне си искрен. Добре. Аз ще продължа. Кажи на устройството, което носиш, да записва, за да не се налага да повтарям.

При това споменаване за скрития му иион Джей повдигна вежди — до този момент не беше съзнавал, че Смъртта може да знае каквото и да било за неговите способности. В момента, в който си помисли за това, той мислено се изруга. Мизар бе с него в деня на „събуждането“ на гривната. Дуби също я беше виждал да действа. Единият или другият лесно биха могли да докладват на господарката си.

— Записвай, гривна — каза той и на китката му проблесна оранжева светлина.

Никой не можеше да каже дали Смъртта се усмихна на този отказ на иона да потвърди присъствието на Джон д’Арси Донърджак в каквато и да било форма.

— Уорън Банса наистина планираше нещо по-сложно от пълното си изчезване от лицето на Верите. По този пищен начин искаше да демонстрира откритие, на което повечето хора дори днес биха се присмели като невъзможно. Готвеше се да се прехвърли от Верите във Вирту без помощта на неудобните кушетки — при това с тялото си.

Джей ахна. Изпитваше смесица от изненада и нелепа завист. Толкова дълго беше смятал способностите си за уникални, че опитът на друг човек да постигне същото, при това много преди него, за миг го накара да се почувства унижен.

— И успя ли? — попита той.

— И да, и не — загадъчно отвърна Смъртта. — Устройството му сработи и го прехвърли през интерфейса, но самото прехвърляне го уби. Докато умираше във Вирту — всъщност като създание на Вирту, — произтекоха няколко странични ефекта. Единият от тях — за който ти несъмнено вече си се досетил — е преминаването му в моя власт. Това е вярно, но само в известна степен. Онова, което Уорън Банса не разбираше — и което дори днес приемат само малцина, — е, че космологията на Вирту е много по-сложна, отколкото предполагат всички, освен може би върховните богове на Меру и самата аз. — Последните думи бяха придружени от сух смях. — Най-старите genius loci арогантно говорят за Вирту като за Първата вселена. Някои дори разглеждат Верите само като периферия на Вирту. Църквата на Елиш проповядва нещо подобно. Уорън Банса обаче не знаеше и навярно никога няма да научи, че ролята му във Вирту при проучването на Хаоса на Сътворението го е превърнала в създание от нашата митология.

— Искаш да кажеш, че е бог?

— Бог ли? Не, не точно. По-скоро една от онези не съвсем смъртни и не съвсем божествени фигури, които присъстват в индианските митологии.

— Дух ли? — попита Трантоу.

— Нещо такова, но също и божествен герой. Достатъчно е да кажем, че когато Уорън Банса умря при прехвърлянето, митологията около неговата личност запази нещо от същността му. Той умря, но възприе божествена форма и се превърна в Гайдаря, Учителя, Онзи, който очаква. А сега ще го оставим, защото по-нататък той не е от значение за мен.

Джей преглътна въпросите си, защото не се съмняваше, че отговорите ще включват още сухи забележки за липсата му на добро образование и възпитание.

— Интересуват ме събитията, които се случиха малко преди твоето зачеване, Джей. Грижех се за царството си, когато Алиот ми донесе вестта, че в Дълбоките поля са се появили двама натрапници. Трябва да подчертая, че преди Джон д’Арси Донърджак да включи Дълбоките поля в постоянните туристически маршрути, тук не идваше никой, освен по обичайния начин.

Смъртта замълча за миг. Дуби се наведе и прошепна:

— Това е шега, Джей.

Момчето се усмихна и се опита да се засмее. Смъртта направи същото — хриплив звук, донякъде напомнящ на неравно мучене.

— Баща ти също не можеше да повярва, че съм способна да се шегувам — каза тя. — Странно.

— Всъщност не — отвърна Джей. — За нас смъртта не е причина за смях, тъй като ни отнема хората и нещата, които обичаме. Трудно е да си представиш Смъртта да се смее по друг начин освен злобно.

— Това е естествено и дори е меко казано. Много добре, Джей. Ще се опитам да не се шегувам и ще продължа с историята си. И така, Алиот ме отведе на север, където видяхме две човешки фигури — мъжка и женска — да ровят из купищата разпадаща се материя. Бяха събрали нещо в чувал. Преди да успея да стигна до тях, те избягаха с онова, което бяха откраднали.

— Кои са били те? — попита Джей.

— Имам известни подозрения и част от задачата, която възнамерявам да ти възложа, е да ги потвърдиш. Навремето създадох Мизар и го пратих по следите на крадците.

Хрътката повдигна глава и слабо зави.

— Не си… спомням.

— Не, Мизар, разбира се, че не — отвърна Смъртта, наведе се от плетения си трон и погали кучето по кръпката от оранжев килим между ушите му. — Предполагам, че си постигнал в търсенето си далеч по-голям успех, отколкото съм се надявала, че си настигнал крадците и като си видял, че не можеш да ги заловиш, си започнал да виеш, както те научих, преди да те нападнат. Проследих зова ти до подножието на Меру, първичната планина, на която живеят боговете. Не успях да те открия — само парче кабел, което преди бе една от опашките ти, доказваше, че си бил там. После дълго те търсих, мое куче, и когато най-после те намерих, ти не помнеше нищо за онези събития. Поправих те, доколкото можах, и те пратих да водиш и закриляш Джей. Но аз се отклоних от разказа си.

Джей се прокашля.

— Всичко е наред, госпожо. Винаги съм се чудил какво се е случило с Мизар и откъде идва.

— Но историята на Мизар е съвсем малка част от онова, което трябва да ти разкажа, за да изпълниш задачата си.

— Да, госпожо.

— Върнах се в Дълбоките поля и проучих района, в който бях видяла натрапниците. Имах известна представа какво се намира там, още когато се приближавах към тях. После потвърдих предположенията си — и страховете си. Изненадан ли си, че мога да изпитвам страх, Джей Донърджак? Уверявам те, всички разумни създания се страхуват, когато се сблъскат с нещо, предвещаващо края на съществуването им. Когато проучих ограбения от натрапниците район от Дълбоките поля, открих, че липсва само едно, но и то обещаваше достатъчно неприятности.

Смъртта замълча за миг и Джей зърна костите на пръстите й в ръкава на черната й роба да се вкопчват в страничната облегалка на трона. Кокалчетата не можеха да побледнеят, но момчето остана с впечатление за огромна сила, впечатление, потвърдило се, когато плетената облегалка се огъна под натиска на тънките пръсти.

— Уорън Банса дойде да почива тук, Джей, Уорън Банса и неговото чудно устройство. Знаех къде е тялото му и според обичая си го оставих в мир, докато настъпи времето да имам нужда от него. Оттогава се научих да внимавам и в този дворец има предостатъчно сейфове… но аз отново се отклонявам. Когато прерових онези купчини, открих останки от дрехи, разчленен скелет и череп, всичко това на Банса. Но нямаше нито следа от устройството му. Бяха откраднати дори частите, имплантирани в живата му плът или монтирани в костите му. Тогава зачаках изгодна възможност — какво друго бих могла да сторя? Планината Меру е място, забранено за мен, защото докато са там, онези по склоновете й са неподвластни на смъртта. Дълбоките поля обаче също са забранени за тях, нещо като равновесие на правата.

Джей кимна.

— Разбирам, но това място не е забранено за мен, нали?

— Не. Ти си роден от Вирту и Верите и притежаваш способности, които липсват на клетия Мизар. Не вярвам, че който и да е от Верите е в състояние да стигне до онези високи земи, но те не са забранени за създание на Вирту (освен ако, както е в моя случай, няма ограничения, заложени в основната програма). И все пак не вярвам, че

създание от Вирту може безнаказано да иде там. Независимо дали са съзнателно почитани, онези на Меру са боговете на Вирту.

— Значи искате да ида там.

— Да. Задачата ти включва три части. Първо, да откриеш и ако е възможно, да ми върнеш частите от устройството на Уорън Банса. Второ, да ми донесеш информация за войските, които се събират на Меру и в нейните околности.

— Войски ли?

— Точно така. Трето, да откриеш доказателства кой е откраднал устройството на Уорън Банса от моето царство. Колкото по-убедителни са доказателствата, толкова по-добре.

— Какво искате да кажете с това „убедителни“? Нещо като саморъчно подписани признания ли?

— Съмнявам се, че е възможно. Но ще е достатъчен и запис, свидетел…

Дуби се разсмя.

— Това е играта, играта, за която толкова отдавна спомена, нали?

Смъртта кимна.

— Игра, която прие повече обрати, отколкото съм си представяла, Дуби. Върховните богове на Меру се готвят да изкривят тъканта на действителността и да превърнат. Верите в свое опитно поле. И онова, което откраднаха от мен, е в състояние да го направи възможно.

— И защо ви безпокои това? — попита Джей. — Ако територията на Вирту се разшири, вашето царство също ще стане по-голямо, нали така?

— Не е толкова просто, дете — отвърна Смъртта. — Ако оцелееш след изпълнението на задачата, която ти поставих, ще обсъдим метафизическите проблеми.

— Обещавате ли?

— Смееш да искаш обещание от мен?

— Искам да зная. Чувствам се като пионка на огромна шахматна дъска — Джей умолително протегна ръце. — Поне ми загатнете, че съм кон.

— Позицията ти ми харесва. Много добре, Джей Донърджак. Когато се върнеш от пътуването си, ще продължа образованието ти.

— Може ли да ви задам още един въпрос?

— Запазвам си правото да не ти отговоря.

— Винаги правите така. Ще ми кажете ли защо искате да знаете кой е проникнал тук? Щом онези на Меру са неподвластни за вас, каква полза ще имате, ако научите?

— Но те не са неподвластни, Джей Донърджак. Когато напускат закрилата на Меру, по-нисшите се страхуват от мен като всеки смъртен. Само тримата върховни са напълно недосегаеми за мен и ако един от тях е сред натрапниците, е, тогава този един (или двама) вече е в моята власт. Сянката на Дълбоките поля го е докоснала и аз мога да му въздействам.

Джей потръпна. Накъсаният глас на Смъртта прозвуча почти задавено, когато довърши отговора си.

— Виждаш ли, Джей Донърджак, безспорен факт е, че винаги съм на подходящото място в подходящото време. Искам да го докажа… дори това да означава смъртта на върховните богове.

10.

Едно време територията на Калифорния представлявала част от Лос Анджелис. После щатите на север и изток от напоявaната пустиня сложили край на експлоатирането на земята, която смятали за своя по право. Под формата на каталози, пътуване до работа и обществени прояви виртуалната реалност ограничила необходимостта хората Да живеят близо до големите градове — а виртприключенията нанесли съкрушителен удар на киноиндустрията.

Може би някой ден за вода ще се използват парчета лед от астероидите или ще се приложи нова техника за прехвърляне на вторичните продукти от влажността на изток към сухия запад. Навярно ще дойде време хората да разберат удоволствието от това да гледат драматични постановки или да посещават развлекателни паркове, в които рискът е реален (макар и минимален), а не виртуален. Засега обаче Лос Анджелис си оставаше много по-малък град, отколкото някога.

Но инфраструктурата от пътища, обществени услуги и комуникационни мрежи продължаваше да съществува. Имаше предостатъчно вторични материали, които можеха да се използват за строеж, и все още стоеше огромно пано от реклама на холивудска премиера. И така, Църквата на Елиш дойде в Калифорния, за да издигне сцената за втория си Празник.

След края на работния ден Рандал Келси се прибра вкъщи и откри на вирттерминала си съобщение от Бен Куинан. Не му отговори веднага. Първо взе душ, нахрани се и прегледа някакво списание. Не че избягваше Куинан, просто неговият виртколега понякога беше досаден събеседник.

Въпреки явното си желание да споделят свободата на двете вселени, която притежаваха жителите на Верите, малцина от обитателите на Вирту бяха в състояние да проумеят ограниченията на физическото тяло. Най-близкият аналог бяха случаите, в които те

надхвърляха рамките на личното си програмиране. И ако това програмиране бе съвършено — както трябваше да е при Куинан, — те не изпитваха никакъв еквивалент на умора.

Накрая Келси се приготви за връзка на второ равнище и сигнализира на Куинан, че могат да се свържат. Куинан се появи незабавно и Келси предположи, че може би е трябвало да му отговори веднага. Неуверен дали да е доволен, или подозрителен, той му кимна.

— Здрасти, Бен. Как върви работата?

Куинан сви рамене.

— Билетите се разпродават. Иначе е трудно да се каже. Много зависи от това дали боговете ще ни съдействат, а знаеш колко високомерно се държат понякога. Повече, ме интересува как е при теб.

— Вече разчистихме мястото и строежът на зикуратите бързо напредва. Пътищата са почти готови и Ауд прави истински чудеса, за да се подготви за контролиране на тълпите.

— Все още се удивлявам, че нещо може да се строи с физически труд, а не с разработване на програма — отбеляза Келси. В сивите му очи проблесна почти религиозна страст. — Трябва да е прекрасно!

— Ако ти харесва да имаш пясък в очите, косата и устата си… ако ти допада главата ти да се пръска от грохота на строителните машини — засмя се Келси, — ако предпочиташ да се съобразяваш с физическите закони, вместо да убедиш местния иион да ги промени в съответствие с проекта ти… Не, предпочитам да отговарям за виртуален строителен проект. Слава на боговете, че съм само заместник.

— Навярно имаш право… — Куинан не изглеждаше много убеден. — Можеш ли да дойдеш на трето равнище? Искам да поговорим за нещо… лично.

Келси се намръщи. Отначало реши да откаже, като се оправдае, че рано сутринта трябва да е на строителния обект или пък че е уморен. Но после си спомни, че Куинан все още има по-висш пост в Църквата и каза:

— Ще трябва да проверя дали някоя от кабините е свободна.

— Ще се погрижа за това — обеща Куинан. — Ела вкъщи. Нали имаш координатите?

— Да.

— Чудесно! И ти благодаря.

Докато изключваше връзката си, Келси си тананикаше. Облече си лека памучна роба и пантофи, среса се и слезе до залата за виртпрехвърляне, инсталирана в мазето на общежитието. Както му беше обещал Бен, една от кушетките бе свободна. Когато я докосна с ръка, откри, че е леко топла. Сигурно някой току-що бе прогонен от нея.

Той се съблече и свърза кабелите, като си помагаше с виртуалната си телекинеза. После даде команда. Надигна се сива мъгла. Появи се иионът на мрежата, Келси му съобщи координатите на Келси, седна в едно тъмнолилаво такси и се отпусна назад, за да се наслади на пътуването до сайта, в който живееха мнозина от виртчленовете на Църквата.

Макар че на теория пространството във Вирту бе безгранично, в действителност средно сложните проги или иони не можеха да поддържат собствените си сайтове и да им остане памет за други програми. Ето защо те „наемаха“ пространство от genius loci и го преобразуваха така, че да отговаря на личните им вкусове. Някои от тези сайтове поддържаха определена тема. Други, като таксито, с което пътуваше Келси, бяха многосъставни.

Декорите на жилището на Бен Куинан постоянно се променяха и обикновено отразяваха последното му увлечение. Днес то приличаше на индианска колиба — кръгла постройка със стени от трупи, измазани с кал, и слабо заоблен кирпичен таван. Постройката странно контрастираше със сериозния червеникав пясъчник от едната страна и миниатюрния мавритански дворец от другата не само заради примитивните строителни материали, но и защото входът й беше успореден на улицата.

Когато влезе в колибата, Келси разбра причината за това. Облечен в оръфани дънки и каубойска риза със сребърни копчета, с неизменно сивата си коса, вързана с широка лента, Куинан отметна одеялото, което покриваше вратата, и разкри приблизително кръгла стая с огнище по средата. Украсата бе проста — по стените висяха практични предмети, а подът беше покрит с черги със сложни мотиви.

— Благодаря, че намина, Рандал.

— Удоволствието е мое. Интересно място.

— Индианска колиба. Много се забавлявах, докато я строях. Предполагам, по този начин компенсирам невъзможността да съм в

Калифорния.

— Отлична работа — увери го Келси.

— Мини вляво от огъня — каза Куинан и леко го побутна с ръка. — По традиция колибата се строи с врата на изток. Южната страна на огнището е запазена за мъжете, северната — за жените.

— Ами западната? — забелязал, че колегата му го насочва натам, попита Келси.

— Тя е за почетните гости — с широка усмивка отвърна Куинан. — Седни на чергата — мисля, че ще ти е удобно. Нещо за пиене?

— Няма да е нещо странно, като козе мляко например, нали?

— Не, освен ако не искаш. Барът ми е отлично зареден.

— Тогава кафе. Днес се поуморих.

— Така да е. Имам и бисквити със семена от борови шишарки.

— Чудесно.

Когато се настаниха с кафето и бисквитите, Куинан запази мълчание толкова дълго, че Келси се зачуди дали не е насочил част от вниманието си другаде. В Началото на съвместната им работа не знаеше дали колегата му е сложен прог, или истински иион. През годините се бе убедил в последното. Но тъй като Куинан никога не говореше по този въпрос, Келси смяташе, че ще е грубо да го попита.

— Тук можем да разговаряме съвсем спокойно — след известно време каза Куинан. — Споменавам го, защото искам да си сигурен, че всичко, което ще обсъждаме, ще си остане само между нас двамата.

— Хм, благодаря.

Куинан взе кълбо прежда и съсредоточено го запрехвърля в ръце.

— Не зная с какво да започна. Повиках те да поговорим за този… проблем поради няколко причини. Първо, двамата с теб отдавна работим заедно. Ти навярно си единственият жител на Верите, с когото се чувствам спокойно — зная, че полагаш усилия, за да разбереш гледната точка на обитателите на Вирту. Освен това многократно си доказвал способността си да мислиш самостоятелно.

— Но съм допускал и някои доста сериозни грешки — сухо рече Келси. — Например не забелязах, че интересът на Артър Идън към Църквата не е само духовен.

— Как можеше да го разбереш? Идън не заблуди само теб — ти просто понесе наказанието заради нашата бавност. Мнозина от

последователите на Църквата далеч не са мотивирани от духовни причини.

— Смаян съм, просто съм смаян!

— И основателно. Доволен ли си от приходите от тениската, която продаваш?

— Знаеш, че името ми се използва само за прикритие.

— Смаян… Рандал, ти разсъждаваш самостоятелно, работиш за двама и въпреки всичко успяваш да запазиш чувството си за хумор.

— Благодаря.

Бен Куинан вдигна поглед от преждата и погледна Келси в очите.

— Рандал, преди време ти изрази известно съмнение дали е разумно да позволим на старите богове да се прехвърлят във Верите. Особено те вълнуваше въпросът как техните ценности и могъщество ще се адаптират към съвременните условия във Верите.

— СПОМНЯМ СИ.

— Навремето ти изложих официалната линия, но сега, след като самият аз вече съм работил с великите божества, започвам да се чудя дали не си бил прав. Какво знаеш за боговете на Вирту?

Келси сбърчи чело, за миг объркан от очевидната промяна на темата.

— Зная, че съществуват и че много от иионите почитат тях, а не онези, заимствани от Верите. Един-два пъти съм чувал слухове, че „боговете“, проявяващи се по време на службите в нашите храмове във Вирту, не са възкръсналите божества на древен Вавилон и Шумер, а някои от по-нисшите божества на Вирту, които се преструват и извличат някаква неизвестна облага от това, че са в центъра на вниманието.

— Имаш дарба да слушаш внимателно, но това не ме изненадва. Винаги съм разбирал, че знаеш повече, отколкото показваш.

— И?

— И? Ами ако ти кажа, че си прав? Във всичко — макар че има още много неща, които не са ти известни.

— Ако ми го кажеш, ще те попитам какво липсва в моето изложение.

— Добре, Рандал, смятай, че съм ти го казал. Когато почита боговете на Шумер и Вавилон, Църквата на Елиш почита и боговете на Вирту.

— И всичко е само игра, само сложен спектакъл?

— Не, не всичко, защото Църквата на Елиш е напълно права в едно от основните си учения. Вирту е портал към колективното подсъзнание на човешката раса — anima mundi, средоточието на архетипните митове. Вживявайки се в своите роли, боговете на Вирту придобиват и определени аспекти на създанията, чиято форма и поведение са възприели. В някои случаи, както е с по-висшите божества от пантеона, Вирту е съхранила боговете след като поклонниците им са се разсипали на прах.

— Значи в известен смисъл онзи, който се прояви в Сентръл Парк, наистина е бил Бел Мардук, така ли?

— Точно така. И колкото повече работя с тези божества, толкова повече осъзнавам, че арогантността и безразличието на древните към правата и привилегиите на човешките същества се просмукват в душите на божествата на Вирту. Не ме разбирай погрешно — боговете оценяват човечеството като цяло, като източник на почитание и обожествяване, но за тях индивидът е нищо.

— В легендите на Шумер и Вавилон за пръв път се разказва за потоп, който едва не унищожил всичко живо на земята.

— Точно така.

— Значи искаш да кажеш, че това отношение към хората отново получава форма и сила.

— Да, макар и навярно не в толкова разрушителен вид. Спомни си, че според историята за Потопа боговете съжалили за стореното и оставили човешката раса отново да се развие от неколцината оцелели.

— Но животът на отделния човек…

— Или на град, държава, или дори…

— Не струва абсолютно нищо за тях.

— Точно така.

— И ние си скъсваме задниците от работа, за да им осигурим свободен достъп до Верите.

— Боя се, че си прав.

— Иисусе Христе!

— Иисус е бил много по-милостив бог от онези, на които Църквата на Елиш иска да даде достъп до Верите.

— Бел Мардук, ревнивата Ищар, бесният Енлил…

— Изглеждаш изненадан, Рандал, дори ужасен. Защо? Да не съм ти казал нещо по-различно от онова, от което вече си се страхувал?

— Аз изобщо не съм се страхувал, Бен. Първо, защото ти ме успокои. После, след историята в Сентръл Парк Йерофантът беше съвсем спокоен и уверен, че можем да превърнем очевидната катастрофа в огромен успех.

— Йерофантът. Да, Йерофантът. Я ми кажи, Рандал, някога замислял ли си се защо Йерофантът е започнал да разпространява учението на Църквата на Елиш?

— Защото се е стремил да накара Верите да се отнася с по-голямо уважение към Вирту и нейния потенциал. Искам да кажа, наистина е глупаво, че най-великолепното произведение на човешката раса се използва едва ли не само като удобно място за работа и забавление. Църквата на Елиш проповядва почит към огромния потенциал и мощ на Вирту.

— Иска ми се да можех да повярвам в това, приятелю. Някога можех.

— Искаш да кажеш, че според теб Йерофантът има други мотиви, така ли?

— Определено. Нещо повече, убеден съм, че ти споделяш моите подозрения. И двамата сме били, така да се каже, на първия етаж на проекта за прехвърлянето.

— Така е. Спомням си, когато направихме първите подобрения на кушетките.

— И по-късно, когато търсехме доброволци за излъчвателите.

— Никога няма да го забравя. Иманюъл Дейвис — Артър Идън — беше привлечен като доброволец тъкмо тогава.

— А сега стигнахме до прехвърлянето на боговете.

— Не разбирам какво толкова те измъчва, Бен. Доколкото си спомням, ти копнееше за способността да се прехвърляш във Верите, както аз във Вирту. Щом боговете постигнат това, иионите скоро ще ги последват, нали?

На лицето на Бен Куинан плъзна лека усмивка.

— Имаш право. Не ми харесва обаче идеята да се прехвърлям във Верите, когато там ще господстват боговете и демоните на Вирту. Оценявам удобството и мощта на genius loci, но искам да живея в свят без дейни божества.

Келси свали кафеника от огъня, напълни си чашата и си взе бисквита от чинията.

— Но какво можем да направим, Бен? Даже да саботираме празника, ще организират друг.

— Това ми е ясно.

— А и нямам намерение да изложа нашата теория на медиите. Виж какво се случи с Идън. Неговите разкрития бяха много по-скромни, но той е принуден да се крие от отмъщението на Църквата. И навярно ще го прави до самия си край.

— Вярно е.

— Обзалагам се, че си намислил нещо.

— Да, но няма да ти хареса.

— Да опитаме. Не ми харесва и всичко останало.

Седналият по турски Куинан се изправи и закрачи в тясното пространство между вратата и южната страна на огнището.

— Вече ти казах, че твоята информация за боговете на Вирту е точна. Ние наричаме нашите божества „Боговете на Меру“ (тъй като обитават тази планина). Трите най-висши наричаме „Върховните“.

— Много стройна система.

— А ти какво очакваш от компютърни програми? Имам сведения, че един от Върховните богове се е съюзил с Йерофанта. Той е насърчил по-нисшите божества да участват и е много вероятно да е източник на „вдъхновението“, поставило началото на проекта за прехвърлянето.

— Дотук добре. Радикалните нови течения не се появяват от нищото и боговете на Меру трябва да са невъобразими, за да се смятат за божествени сред компютърно генерираните интелекти.

— Невъобразими ли? Може би. Несъмнено са невероятно могъщи и почти всезнаещи. Божествеността обаче не ги прави неподвластни на съперничества помежду им и Върховните трима нямат много приятели. Въпросът е, че ние се съюзяваме с един от съперниците на съюзника на Йерофанта.

— Почакай малко, Бен. Всички тези приказки за „съюзника на Йерофанта“ и за „съперника на съюзника“ окончателно ме объркаха. Нямате ли имена за тези образи?

Куинан се замисли.

— Наричаме Върховните Моребог, Небебог и Земея. Съюзникът на Йерофанта е Небебог.

— Пак тази ваша стройна система.

— Не ме иронизирай, Рандал. Повечето от имената на вашите божества не звучат по-добре, когато ги преведеш от оригиналните им езици.

— Не те иронизирам, наистина. Та с кого искаш да работиш тогава? Със Земея ли?

Куинан потръпна.

— Не! Тя е пресметлива кучка. С нея никога не се чувствам спокойно.

— Като че ли ги познаваш лично.

— О, не съвсем, но когато нещо е част от програмата ти още от първото поколение, не можеш да не изпитваш някакво предчувствие за него.

— Сигурно е така. Опасявам се, че родната ми култура е загубила този непосредствен религиозен инстинкт.

— Както и повечето научно ориентирани култури във Верите — тъкмо това отчасти е причината за привлекателността на Църквата на Елиш в тези общества. Но аз се отклонявам. Небебог и Моребог отдавна си съперничат. Съмнявам се, че Моребог би искал Небебог да получи превъзходство. Предлагам да се съюзим с Моребог и да му осигуряваме информация и прочее, така че да изравни силите си с Небебог и по този начин да го контролира.

— Интересно, но имам чувството, че не ми казваш всичко. Защо съм ти аз? Можеш да получиш информацията, която искаш, по други канали.

— Вярно е, но имам нужда от съюзник, който да е способен да се прехвърля във Верите.

— Защо? Ще ти го кажа направо, няма да саботирам Празника — освен ако не сме в състояние да го спрем завинаги, — иначе има вероятност да пострадат прекалено много невинни поклонници.

Куинан спря и го погледна. За жителя на Верите той изглеждаше обгърнат от слабо златисто сияние.

— Тогава ще бъда откровен. Искам да скриеш копие на оборудването за прехвърляне в един от периферните зикурата. По този начин, ако сме принудени да действаме бързо, Моребог може да прати

някои от слугите си, за да отблъснат онези на Небебог преди да се пръснат из Верите.

— Странно. Преди малко каза, че не искаш във Верите да има никакви богове. Сега ми заявяваш, че искаш да осигуриш достъп до прехвърляне на друга могъща фигура.

— Само за да бъдат отблъснати слугите на Небебог — и само като последно средство.

— Така твърдиш ти.

— Съмняваш ли се в мен?

— Всъщност не. Просто ми идва прекалено много да смеля всичко едновременно. Все пак до Празника остават няколко седмици. Може ли да си помисля?

— Нали няма да разговаряш с никого за това?

— Не, разбира се. Вече се разбрахме по този въпрос. Освен това ме ужасява опасността, която тези стари богове представляват за Верите. Няма да отхвърля съображенията ти с лека ръка. Обещавам.

— Тогава ще трябва да почакам. Понякога забравям, че хората не са в състояние едновременно да обработват големи количества информация.

Келси се прозя.

— Или че дробовете, мускулите и сетивата ни се уморяват след цял ден тежка работа. Би ли помолил прехвърлящия иион да ми повика такси?

— Разбира се. И ти благодаря.

— Няма защо, уверявам те.

Погледни назад през рамо.
Бягай, бягай надалеч. Надалеч, много надалеч.
Залости портата.
И с трепет погледни през оградата.

В безопасност ли си най-сетне?
Може ли да си в безопасност, докато всичко не отмине?
Призови призраците.
Призови петоръките демони.

Строй ужасите’.
Отвъд портата дебне ред.

Върни го обратно в бутилката.
Хаосът е плодотворен.
Хаосът е могъщ.
Хаосът…
(о, мили мои седморъки демони)
Хаосът
е ужасен.

Когато се прибра вкъщи след ужасно вбесяващ ден, прекаран в безплодно търсене на доказателства за история, в чиято истинност беше убедена, Алис Хазърд откри съобщение от майка си. Написано с тъмнозелено мастило върху лист хартия с цвят на слонова кост, то бе оставено в рядко използваната кошничка за писма точно зад входната врата на апартамента.

В ъглите Лидия беше нарисувала малки паунови орхидеи — нещо, което правеше, докато разговаряше по телефона или очакваше пациент. Ъгловатите им и в същото време нежни шестолистни очертания и бодливите им листа бяха нарисувани съвършено — по средата с черен молив и със сребристосив за напомнящите на антени тичинки и плодници. Майка й можеше да рисува само това цвете, но се гордееше със скромното си постижение.

Алис се усмихна и внезапно изпита носталгия (странно, защото си беше у дома и всъщност отсъстваше Лидия). Прочете писмото.

„Алис,

Защо не дойдеш при мен? Бих искала да ми погостуваш за няколко дни, да отпразнуваш рождения ми ден тук и да се запознаеш с един мой стар приятел. На частен адрес съм, но ако в седем часа тази вечер дойдеш в двора на виртуалния университет, ще те чакам до езерото на лебедите. Извини ме за тази потайност, но се налага.

С обич

Мама“

Алис бе заинтригувана и озадачена. После докосна с пръст една от орхидеите и моливът се размаза. Значи наистина бе майка й, а не някаква странна шега.

Замисли се. Разследването на елшите буксуваше. Една почивка може би щеше да й помогне да види нещата от друг ъгъл. Тъй като знаеше, че Лидия ще я пита, Алис провери учебните си задължения. Домашните й бяха готови, освен някакво съчинение. С няколко удара на клавишите тя прати на учителя си копие от статията за „Виртополис“. Публикуваният материал определено щеше да задоволи изискванията му.

През следващите няколко часа поля цветята, събра виртуалния си багаж (като не забрави и подаръка за майка си) и остави съобщения на дядо си, баба си, Гуен и Дръм, за да ги уведоми, че заминава при Лидия. В седем без петнайсет се включи в кушетката си и набра координатите на виртуалния университет.

Майка й седеше на колене до водата и хранеше лебедите. Всички бяха бели освен великолепната черна мъжка птица, благоволяваща да вземе парче хляб направо от дланта на Лидия. Алис запази тишина, защото от собствен опит знаеше, че програмираните лебеди могат да са също толкова агресивни, колкото и реалните им аналози.

Когато лебедът отплува, Лидия се изправи, изтупа трохите от дланите си и с усмивка се завъртя към дъщеря си.

— Спомняш ли си…

— Когато бях на пет години и ме ощипа лебед ли? — подсмихна се Алис. — Никога няма да го забравя.

— Аз също… тогава се страхувах, че ще развиеш страхова невроза от виртпространството. Това беше първото или второто ти пътуване.

— Де такъв късмет! Само дето и досега ме е страх от лебеди.

Засмяха се.

— Е, Алис, ако ще тръгваме…

— Къде отиваме?

— Съвсем скоро ще разбереш, любопитке.

— Мамо!

— Бъди търпелива и ме следвай.

Алис се подчини и майка й я поведе по пътеките около езерото. Те не водеха наникъде, просто лъкатушеха сред върби и тръстики. Обикновено ги използваха учебни групи, които се срещаха в приятни заслони, или влюбени двойки, които не бяха успели да открият по-уединено място.

Като мъничка беше тичала по същите тези пътеки, когато идваше в университета с майка си, събираше листа и камъчета и после ги изсипваше в скута на търпеливата Лидия — като прекъсваше сериозни медицински обсъждания. Пътеките не водеха наникъде, тя го знаеше с абсолютна сигурност. Тогава къде отиваха?

Като си пееше тихо, толкова тихо, че Алис трябваше да напрегне слух, за да я чува, Лидия Хазърд продължаваше напред и широката й пола леко се поклащаше в такт с олюляването на бедрата й. Дъщеря й я следваше и се чудеше кога са били продължени пътеките, чудеше се какво оправдание е изтъкнато пред бюджетните комисии за такова безсмислено използване на програмите, чудеше се…

Стигнаха до розова градина… Дали не бе някакъв проект на курса по градинарство? Храстите определено изглеждаха великолепно програмирани — кръглите, леко назъбени листа ясно се разграничаваха едно от друго. И цветята бяха прекрасни. Алис никога не беше обръщала особено голямо внимание на розите — смътно знаеше, че са червени, бели, жълти… може би розови.

Тук имаше разновидности, каквито никога не си бе представяла: бледозелени, бели, напръскани с кървавочервено, оранжеви като слънчев залез, изящно сребристолилави, пак оранжеви, но много по-тъмни, розови, сякаш излъчващи жълто сияние. И бяха в най-различни форми. Някои цветове напомняха на големи сърца, меки като кадифе, други имаха съвсем малки чашки, с крехки и тънки венчелистчета, трети бяха със заострен връх. Градината сладостно ухаеше на рози.

Потънала в съзерцание, Алис почти не забеляза кога е засвирила гайдата. Остър, заповеден писък, който не можеше съвсем да се нарече мелодия, но и нямаше какво друго да е. Струваше й се познат, макар да знаеше, че не го е чувала никога преди. Той я откъсна от унеса й и когато се огледа, момичето разбра, че се е прехвърлило в друг сайт.

Алис се завъртя и погледна назад към пътя, по който бяха дошли. Розовата градина се простираше сякаш в безкрайността, въпреки че се виждаше синя линия, която може би — но само може би — бе океан.

Тя осъзна, че никога не би успяла да открие обратния път. И тогава чу смеха на майка си.

— Ловък фокус, а?

— Удивена съм — увери я Алис. — Сега ще ми кажеш ли къде сме?

— Наричаме го Земята зад Северния вятър. Както може да си се досетила, това е един от дивите сайтове във ви… по-точно, една от изгубените земи.

— Знаех, че съществуват… но никога не съм имала представа къде.

— Повечето хора нямат представа. Полудивите сайтове са достатъчни, за да поглъщат вниманието на НОВ. Тези райони се смятат за митологични — или безполезни.

— Кой ти показа пътя?

— Ела оттатък хълма. Ще те запозная с приятеля, с когото съм тук.

— Той ли свири на гайда?

— Да.

Закрачиха една до друга и се заизкачваха нагоре. Отначало склонът бе полегат и зелен като пътеките през розовата градина. По-нависоко растяха изтравничета, мънички лилави цветчета с полуотворени чашки. Над тях жужаха дебели пчели, сякаш разперването на крилете им можеше да помогне на цветята да се разтворят. Тук-там над земята стърчаха сиви скали, прорязани от черни или розови жилки.

— Тук е много спокойно — отбеляза Алис.

— И на мен ми харесва. Разбира се, времето невинаги е толкова приятно. Genius loci следи за нуждите на вътрешната си екология — понякога вали дъжд и лапавица. Днес обаче в чест на пристигането ти времето е чудесно.

— В чест на моето пристигане ли?

— Genius loci е приятелка на Амбри, а той…

Гайдата внезапно замлъкна и иззад една голяма канара се изправи мъж. Косата и брадата му бяха разрошени от вятъра и в смътно средновековното си облекло (допълнено с дълъг меч и кама) той би изглеждал страшно, ако не бе срамежливият начин, по който се поклони.

— Госпожице Алис — каза той, — аз съм Улфър Мартин д'Амбри. След всички тези години за мен е удоволствие да се запозная с вас.

„Всички тези години.“ Алис осъзна смисъла на тези думи. Беше смятала, че майка й иска да я запознае с някой свой нов приятел, но сега… Тя подсъзнателно отгатна истината и топло се усмихна на Амбри.

— И на мен ми е приятно да се запознаем. Как да се обръщам към вас?

— Майка ви ме нарича „Амбри“. Ще се радвам да използвате същото име.

— А аз съм Алис — не „госпожица Алис“.

После тръгнаха заедно, Амбри на крачка пред тях, пъхнал гайдата си под мишница, Алис и Лидия зад него. Спуснаха се по склона и стигнаха до долина с овощни дръвчета. Под ширналите се ябълки, праскови и кайсии растяха високи азиатски лилии, дамски сърца, момини сълзи и любимите на майка й паунови орхидеи. През средата на градината течеше поточе, чието дъно бе покрито с лъскави камъчета. На отсрещния склон на долината се гушеше малка къща с покрив от плочи.

— Там ли живеете? — попита Алис.

— Засега да — отвърна той. — Ти също ще се настаниш при нас. Ела, ще ти дам лимонада. Genius loci внася лимоните от един съседен сайт.

— Много мило от нейна страна. Не знаех, че сайтовете търгуват помежду си.

— О, разбира се. Доколкото разбирам, сайтовете могат да се проектират така, че да нарушават законите на физиката и природата на Верите, но колкото повече се отдалечават от нормалното, толкова по-трудно се поддържат. Дамата на Северния вятър предпочита да внася лимони, вместо да поддържа тропичен климат.

Амбри отвори вратата на къщата и ги покани вътре. После влезе след тях и остави гайдата си на закачалката.

— Лимонадата е в кухнята — каза той. — Ако искате, можем да си вземем по чаша и да седнем в градината.

— С удоволствие — отвърна Алис. — В такъв случай, щом физическите закони на Верите са основни и за Вирту, Църквата на

Елиш напълно греши в твърдението си, че Вирту е първата реалност.

— О, не зная нищо за това — рече Амбри. — Предполагам, че този въпрос е много по-сложен от простото „кой е бил пръв“. Двете вселени са свързани — това е факт. Също и че до известна степен могат взаимно да си влияят. Но не бих могъл да кажа нищо повече.

Докато Лидия слушаше разговора, първоначалната й нервност започна да отстъпва мястото си на удоволствие. Достатъчно добре познаваше дъщеря си и виждаше, че Алис е харесала Амбри, че това не е само любезност към приятеля на майка й. В същото време обаче разбираше, че момичето изгаря от любопитство. Когато Алис умело промени темата, Лидия не се изненада.

— Е, мамо, къде е пациентът ти? Не знаех, че се занимаваш с виртуална медицина.

— Не се занимавам и това отлично ти е известно — отвърна Лидия, като съзнаваше, че се е хванала в капана й. — Излъгах те. Моят пациент е Амбри и аз не толкова го лекувам, колкото му помагам да изпълнява предписанията на своя лекар.

— Ако не е прекалено неучтиво да попитам — рече Алис, — Амбри от Верите ли е?

— Доколкото зная, не — отвърна той. — Аз съм сложен прог — и е възможно програмата ми да се разпада.

— Не!

— Все още не съм видял лъчистата мъглявина — успокои я Амбри, — така че повредата може да не е окончателна. Консултирах се с лекар и той заключи, че страдам от… трудно е за обяснение.

— Опитай. Не се срамувам да задавам въпроси, когато, не разбирам нещо.

— Така е, Амбри — потвърди Лидия. — Мисля, че първото й изречение беше: „Защо, мамо?“

Амбри се усмихна.

— Добре. Първо трябва да отбележа, Алис, че не си спомням произхода си. Това не е необичайно за обитателите на Вирту. Прогите често се създават с конкретна цел и когато я изпълнят или еволюират, постигат съществуване, независимо от първоначалната си функция. Докторът, а и самият аз смятаме, че много отдавна същото се е случило и с мен. За моето заболяване има две възможни причини. Или се разпадат вторичните ми програми, или създателят ми се опитва да ме

върне на своя служба. Така или иначе, резултатът е, че страдам от пристъпи на амнезия, след които идвам на себе си в непознат сайт.

— Останах при него — поясни Лидия, — защото го познавам достатъчно добре, за да забележа всякаква промяна в личността му. Ако Амбри започне да се държи странно, мога да се опитам да го накарам да се опомни или ако не успея, да повикам лекар.

— Хм! — Алис обмисли няколко въпроса и зададе онзи, който й се стори най-важен: — Амбри, откакто мама е при теб, имал ли си нов пристъп?

— Може би само един, при това слаб, но Лидия успя да ми помогне.

— Имаш ли представа каква е била целта на първоначалното ти програмиране? — Алис се усмихна. — Извинявай, ако прозвуча грубо. Не зная друг начин да задавам въпроси. Дръм казва, че съм била нетактична.

— Този Дръм гадже ли ти е?

Кой знае защо, Алис се изчерви.

— Не, просто приятел. Детектив, с когото работя по един случай.

Лидия долови смущението й и се усмихна, с което още повече засрами дъщеря си, но се въздържа от забележки.

— Въпросът ти не е груб — върна се към основната тема Амбри. — Във Вирту такива обозначения са нещо нормално — също като фамилно име. Доколкото зная, аз съм бил програмиран като воин и музикант — гайдар на елитен полк.

— Значи не си се променил много.

— Всъщност промяната, настъпила в мен, е огромна. Загубил съм жаждата си за битки. В дните, в които служех на създателя си, аз нямах друг живот. Сега не е така.

— Не ми се струва много честно създателят ти да е в състояние просто да те повика обратно на служба — каза Алис. — Би трябвало да има някаква форма на освобождаване от задължения. Андроидите във Верите могат да бъдат освободени по няколко начина…

Забелязала блесналия в очите на дъщеря си кръстоносен огън, Лидия се намеси.

— Алис, не съм сигурна, че тази тема е особено любезна.

— Стига, мамо! Разговаряме за разумно същество, което в действителност е роб на прищевките на създателя си! Мислех, че

проблемът те вълнува…

— Наистина ме вълнува, но смятам, че по този начин няма да успеем да решим как Амбри би могъл…

Обяснението й беше прекъснато от буйния, смях на Амбри. Алис изненадано се обърна към него. Лидия се разтревожи.

— Какво ти е толкова смешно, Амбри?

Призрачния гайдар на Изчезналия легион на Небебог се усмихна на жена си.

— Извинявай, скъпа, но Алис толкова прилича на теб, когато беше на нейната възраст — особено когато е възбудена, — че като наблюдавам спора ви, все едно те виждам да спориш с огледало.

Осъзнала смешната ситуация, Лидия се присъедини към смеха му. Острият ум на Алис бързо откри ново доказателство за предположението, което бе направила още в началото.

— Значи си познавал майка ми, когато е била на моя възраст, така ли?

— С разлика от около година.

— Наистина ли толкова много си приличаме?

Амбри се замисли, после каза:

— Като се пропуснат някои дребни неща — твоята коса е по-къса и струва ми се, малко по-гъста от тази на Лидия — бихте могли да сте близначки. Но има разлики, които не са свързани с физическия ви вид. Мисля, че никой, който ви познава добре, не би ви объркал, щом започнете да разговаряте.

— О?!

— Лидия беше по-сдържана. Тогава си помислих, че е прекалено затворена в себе си.

— И имах акне — прибави майка й. После се намръщи. — Амбри, когато те видях за пръв път, аз бях под виртобраз. Откъде можеш да знаеш как съм изглеждала?

— Може и да съм загубил връзка с теб, когато се завърна във Верите, обич моя, но имах възможност да отварям стари файлове. Докато двете с Алис спорехте обаче, ме порази приликата на характерите ви — силата на характерите ви, — а не толкова физическото ви сходство.

Алис дълбоко си пое дъх и зададе въпроса, който я измъчваше още от началото на запознанството и с Амбри:

— Ти ли си моят баща?

И Амбри й отговори незабавно, без никакво колебание. На устните му плъзна лека усмивка.

— Да, Алис, аз съм твоят баща. Алис Хазърд, за пръв път загубила дар слово, зяпна снажния брадат мъж, после погледна майка си. Лидия почти предизвикателно стисна ръката й.

— Алис, медиците твърдяха, че не е възможно… че Вирту и Верите не могат да дадат плод. Но сърцето ми подсказва, че дойдох във Вирту на почивка, бях отвлечена от очарователен джентълмен и се влюбих в него: Двамата създадохме дете, дете, което се роди във Верите. Ако искаш, можеш да прочетеш всичките ми медицински изследвания и дълбокомислените теории за психосоматични трансформации и партеногенеза. Но за мен твой баща и мой съпруг винаги е бил Амбри.

За да се дистанцира от смесените чувства, които бушуваха в гърдите й, Алис възприе замисленото изражение, което обикновено пазеше за Линк Крейн.

— Струва ми се — каза тя, — че осиновеното дете смята за родители онези, които са го отгледали — независимо чий е генетичният материал. И винаги съм искала баща… и Амбри ми харесва… мамо.

Без да съзнава, че по лицето й се стичат сълзи, Лидия я прегърна.

— Значи Амбри ти харесва?

— Щях ли да го кажа, ако не беше така?

Сълзите се замениха със смях.

— Не, Алис, нямаше. Тактичността никога не е била сред достойнствата ти.

— Предпочитам да се смятам за честна! — Алис се престори на обидена и леко се отдръпна, така че двете да могат да прегърнат и Амбри.

Известно време останаха притиснати един към друг, радостни, че моментът на признанието е отминал, и замислени за бъдещето. Изпълнена с възторг от развилата се в сърцето й драма, genius loci хвърли конфети от цветя във въздуха и покани птиците да съчинят арии в чест на празника.

Дните в Земята зад Северния вятър отминаваха, дни на открития, разходки, продължителни разговори и случайни спорове. По взаимно съгласие Алис продължи да нарича баща си „Амбри“, вместо „татко“.

Събирането на семейството може би най-много смущаваше Лидия. Тя отдавна бе копняла и в същото време се беше страхувала от срещата между дъщеря й и съпруга й. Утешаваше я фактът, че двамата се харесват, но трябваше да мине известно време преди да започне спокойно да приема тирадите на Алис (негодуването й срещу поробването на прогите във Вирту бе станало още по-гневно след като научи, че Амбри й е баща) или случаите, в които Амбри обясняваше на твърдоглавата им дъщеря някакъв факт или елемент от доброто възпитание.

Накрая дори Лидия престана да се тревожи и дните се занизаха, прекъсвани от кратки пътувания до Верите (след като Алис вече можеше да я замества, майка й периодично отиваше да се грижи за клиниката си). Завръщанията бяха такива, за каквито мечтаеше още от деветнайсетгодишна.

Така продължи до рождения ден на Лидия. Рано сутринта тя посети родителите си и сестра си — пътуване, насърчено от Алис и Амбри, тъй като им даваше възможност да се приготвят за тържеството. Когато се върна, тримата си устроиха пикник в овощната градина и след тортата, и сладоледа Амбри донесе гайдата си от къщата.

— Моят подарък за теб е музикална композиция, обич моя — каза той и странно, макар и весело се усмихна, — както винаги.

Лидия кимна, облегна се на ствола на една кайсия и остави чинията си с торта на тревата. (Незабавно се появи колона от мравки, които започнаха да събират трохите.) Полузадрямала на слънце, Алис лениво върна една-две извадили късмет мравки в мравуняка им.

Една от големите заблуди за гайдите е, че писъкът им е висок, изпълнен с нетърпим вой, целящ да накара воините да заскърцат със зъби и да се хвърлят в бой (някои твърдят така, за да не бъдат принудени да слушат). Всъщност в умели ръце гайдата е способна на натрапчиво изящество, на ридание и плач, на нещо като смях.

Улфър Мартин д’Амбри беше точно такъв майстор и мелодията, която бе съчинил за Лидия, разказваше не само за времената на раздяла, но и за новото събиране. Тя говореше за радостта му от

откриването на дъщеря му и толкова умело имитираше дейния й характер, че Алис се поизправи и се засмя. И когато музиката се извиси в предизвикателство към съдбата, към старите господари и новите им призиви, започна да се надига мъглата.

Отначало тримата я сметнаха за метеорологична аномалия (до този момент денят бе чудесен), за ефект, генериран от genius loci в акомпанимент на музиката. Но започнаха да се съмняват в това, когато мъглата се сгъсти във вихрена маса, насочена единствено към Улфър Мартин д'Амбри.

— Амбри! — извика Лидия.

Навярно защото познаваше баща си от толкова кратко, реакцията на Алис не беше толкова паническа. Скочила на крака, тя започна да къса твърдите зелени плодове от най-близката ябълка и със завидно умение да ги хвърля срещу чудовищната мъглявост. Противникът й разпръскваше масата си и пропускаше ябълките през себе си.

Междувременно Амбри захвърли гайдата и извади меча си. Развъртял острието в сложна поредица от удари, той бързо би оставил противника си без ръце или глава, ако в този противник имаше нещо човешко. Мъглявото създание обаче просто се сгъстяваше след преминаването на меча, явно засегнато от оръжието също толкова, колкото от ябълките.

Лидия наблюдаваше цялата сцена.

— Амбри! Просто избягай от него! Не можеш да го победиш, но навярно ще успееш да му избягаш!

Изражението, изписало се в този момент на лицето на Улфър Мартин д'Амбри, показваше, че не е от онези, които бягат от врага си — колкото и страшен или нечовешки да е той. Здравият разум обаче надделя над празния героизъм, а може би Амбри просто долови ужаса и любовта в гласа на Лидия. Така или иначе, той заряза гайдата си и предпазливо започна да отстъпва към къщата.

Алис му помогна, като ускори канонадата си, и отвратителната мъгла трябваше да се забави, за да сгъсти масата си. От кайсията, под която стоеше Лидия, започнаха да падат зелени плодове, насърчаващи я да се включи в бомбардировката. Genius loci нападна мъглата със северен вятър, който успя да разкъса краищата на мъглявото чудовище.

Атакувано от всички фронтове, то трябваше да раздели вниманието си, за да отвърне на ударите. Лидия сръчно отскочи от

пипалото, което се стрелна към нея. Алис нямаше такъв късмет.

Тънко като камшик пипало с писък разцепи въздуха, обви се около единия й крак и я събори на земята. Друго, по-дебело и с формата на чук, се издигна над нея и се опита да я смаже. Алис хвърли последната си ябълка и като й се прииска отново да е малка, се претърколи настрани.

Виртуалното преобразяване не бе сред дарбите й, но този път нещо сработи. Тя осъзна, че за миг почти се е върнала в тялото си във Вирту, после отново се озова в овощната градина. Пипалото я беше изпуснало и докато се гърчеше наоколо, Алис изпълзя надалеч.

Докато късаше още ябълки, й се стори, че почти са спечелили, че Амбри ще стигне до относителното убежище на къщата и че ветровете на genius loci ще успеят да наберат скорост, която да разкъса и отвее мъглата. Скрила се зад кайсията, Лидия вече участваше в канонадата и бомбите й превръщаха мъглата в швейцарско сирене.

После, точно когато победата вече изглеждаше сигурна, мъглата промени вида си и по средата й се оформи лице — мъжко, с небесносиня кожа и вежди от мълнии над тъмносините очи. Мъглата около него се превърна в развяваща се коса и брада. Присвитите очи се насочиха към Амбри.

— Стига, Гайдарю — изтътна дълбок и в същото време някак сприхав глас. — Не мога да се справя без целия си легион. Ела с мен.

Мъглата протегна дебело пипало, което придърпа към себе си все още отстъпващия Амбри като дете, грабнало безпомощна кукла. Потънал в мъглявата прегръдка, той се отпусна и лицето му загуби изразителността си.

Чудовището се разпръсна и отнесе със себе си плячката си. Майка и дъщеря стояха зашеметени и с ням ужас проследиха ново пипало, което се появи, за да вземе гайдата преди окончателно да изчезне.

— Мамо, истина ли е всичко това, или само така ми се струва?

— Да. — Гласът на Лидия прозвуча така, сякаш едва сдържаше риданията си.

— Тогава най-добре да ми разкажеш всичко за миналото на Амбри — всичко, което знаещ.

— Алис…

— Мамо, аз ще го открия.

— Алис!

— Не, не ми казвай, че не мога. Изобщо не си и помисляй ти да го търсиш. Признавам, че си страхотна лекарка — една от най-добрите, — но издирването на изчезнали хора, събирането на факти… това вече е моя специалност.

— Алис…

— Можем да спорим, но така няма да спасим Амбри и само ще загубим време.

Лидия въздъхна.

— Сама ли възнамеряваш да го направиш?

— Не. Ако не възразяваш, ще се свържа с Дръм и ще го помоля да ми помогне.

— Какво ще му кажеш?

— Всичко, което ми позволиш. Знаеш, че не може да си върши работата с откъслечна информация.

Лидия нервно прехапа устни.

— Не мога да те спра, нали?

— Не — и не си мисли да избягаш. В момента, в който го направиш, ще тръгна и аз.

— Предполагам, някой трябва да остане тук в случай, че Амбри успее да ни прати вест.

— Вярно е. И, мамо, ти знаещ скривалищата му. Можеш да провериш там и да предупредиш genius loci да внимава за него.

Алис пусна на земята зелената ябълка, която все още стискаше в ръка, и прегърна майка си.

— Ще го открия, мамо. Обещавам ти.

— Не се съмнявам, Алис. — Лидия още по-силно притисна дъщеря си. — Безпокои ме обаче какво ще се случи, когато го откриеш.

— Ще го върна. Не съм открила баща си току-що само за да ми го вземе някакъв… чудовищен програмист с мания за божественост!

Въоръжена с гнева си, Алис Хазърд отиде в къщата, за да се свърже с Дезмънд Дръм. Лидия вдигна от земята чинията с остатъците. От празничната си торта. Мравките продължаваха да маршируват. И тя си представи, че чува гайдата, която ги води напред.

Джей се отправи към планината Меру, а Трантоу остана, в Дълбоките поля.

— Прекалено съм забележим, приятелю — тъжно каза донтът, — даже в избрания от самия мен сайт. Мизар и Дуби притежават достатъчно способности и познания, за да ти помагат. Боя се, че само ще ти преча. Ако в това пътуване се наложи да прибегнеш до груба сила, наистина вече си загубен.

Джей шеговито го удари с юмрук над набръчканото коляно.

— Това е то — много ме окуражи! Не се безпокой, Трантоу. Ще се върнем преди на двама ви с господарката на Двореца да ви писне един от друг.

Смъртта се усмихна.

— Трантоу ми съобщи, че е готов да ми помогне в някои мои проекти. Обичайните ми работници притежават досадната склонност да се разпадат на части. С нетърпение очаквам помощта на прог с опит в строителството.

— Тогава ще тръгнем веднага щом Пиринчения павиан се върне да ни вземе — каза Джей. — Преди час пратих сигнал по линията.

— А дотогава си починете — посъветва го Смъртта. — После няма да имате тази възможност.

— Не съм сигурен, че бих могъл да заспя — призна Джей. — Прекалено съм нервен.

— О, мисля, че няма да имаш проблем — отвърна Смъртта. — Както са отбелязвали мнозина поети и философи, Смъртта и Сънят вървят ръка за ръка. Ще откриеш, че дворецът ми е много спокоен. Качи се по дясното стълбище. Там е стаята, която баща ти — макар и да не го знаеше — проектира за теб.

Доловил заповедта под любезната покана, Джей се подчини. Откри стаята, обзаведена с две легла едно над друго и декорирана в стил, популярен за момчета по времето на раждането му. Заобленият прозорец гледаше към фасадата на двореца. Уверил се, че оттам със сигурност ще чуе пристигането на Пиринчения павиан, той се съблече и се опъна на леглото.

Въпреки съмненията си скоро потъна в дълбок сън и се събуди едва когато влакът спря пред двореца, като плюеше фойерверки и надуваше „Увертюра 1812“.

Дуби се спусна от горното легло и се настани на рамото на Джей.

— Трябваше да се досетя, че това ще му хареса. Приготви се, сега ще гръмне салютът.

Джей го послуша и се зарадва, че го е направил, защото Пиринчения павиан придружи записа на топовете с мощна канонада от комина си и безумен смях. Разпадащите се форми на Дълбоките поля се раздвижиха от този необичаен шум и разчленени крака и ръце, колела и парчетии се завъртяха и заподскачаха в смъртен танц, какъвто това място не познаваше.

— Най-добре да слезем преди да е обърнал всичко с главата надолу — каза Джей и припряно започна да се облича.

Дуби се засмя.

— Дълбоките поля винаги са обърнати с главата надолу — номерът е да накараш нещо да застане на краката си.

— И все пак… — Джей пъхна ръце в ръкавите на ризата си и я закопча накриво. — Не ми се ще нещо да се случи с този дворец. Проектирал го е баща ми и… е, господарката на ентропията, изглежда, се гордее с него.

— Значи си забелязал — измърмори Дуби. — Остава да ми кажеш, че предпочиташ да си израснал тук.

— Да не стигаме чак дотам… но сигурно щеше да е интересно. Видя ли какъв кон само има Смъртта?

Маймуната скочи на рамото му и избегна отговора. Джей изтича навън и толкова бързо се спусна по спиралното стълбище, че опашката на Дуби се развяваше зад тях. Когато излязоха от двореца, завариха Смъртта да наблюдава как Пиринчения павиан пърди пиратки.

— Темпераментно, нали? — отбеляза господарката на изгубените. — Трябва да призная, че завиждам на Джон д’Арси Донърджак за таланта му. Докато аз по дефиниция трябва да съм производна.

Джей се насили да погледне право под тъмната качулка, като се престори, че среща очи, които не можеше да види.

— Госпожо, вие току-що говорихте за баща ми в сегашно време. Той… хм, жив ли е някъде?

— Поне на мен не ми е известно — безмилостно ледено отвърна Смъртта. — Не е дошъл при мен, но пък тъй като е създание на Верите, това не е задължително, макар аз да бях проводник на края му.

Джей се вцепени.

— Вие сте убили баща ми?

— Да. Това шокира ли те, Джей?

— Аз… Аз… Да.

— Фактът, че съм го убила ли те шокира, или че го признавам пред теб? Ти знаеше, че сме били врагове, че той е проектирал този шумен влак, за да ме унищожи — поне временно, — макар да подозирам, че би останал доволен да постигне по-траен ефект.

— Но той го е направил, за да ме спаси!

— От какво?

— От смърт.

— От Смъртта или от умиране?

Джей се замисли.

— От умиране, предполагам. Всъщност аз не го познавам. Вие сте се погрижили за това. Може би просто е смятал, че е сключил лоша сделка.

— И все пак аз също се погрижих да се родиш, моето момче.

— От користни цели!

— И след като вече знаеш нещо за тези цели, толкова низки ли ти се струват? Нещо повече, баща ти никога не ме е питал дали искам да умреш. Просто го прие като факт и аз го оставих да си мисли каквото иска.

Джей бе толкова разгневен, че почти плачеше. Напиращите в очите му сълзи още повече го ядосаха и той едва не изкрещя въпроса си.

— Защо?

— Защото, Джей д’Арси Донърджак, дори на Смъртта може да й писне от това хората винаги да си мислят за нея най-лошото. Аз се отнесох към Джон д’Арси Донърджак достойно — върнах му любимата, дадох му възможност да има дете. И все пак той тръгна срещу мен още преди твоето раждане. След като не поисках да се откажа от теб, баща ти въоръжи замъка си, за да ме отблъсне. Тогава отнесох Ейрадис — просто си я върнах, а не от зъл характер.

— Не мога да повярвам!

— Някога лъгала ли съм те, Джей, дори когато бих имала полза от това?

Джей погледна към обувките си, към готическите водостоци по стените на двореца, навсякъде другаде, само не към тъмната качулка с

бели проблясъци на гола кост.

— Поне на мен не ми е известно, госпожо.

— Много добре. Не искам от теб да ме харесваш, но ти ми се предаде. Аз ти възложих задачата. Влакът те очаква. Върви и направи каквото ти казах.

— Да, госпожо.

Джей се обърна, нахлупи на глава бащиното си машинистко кепе и бързо избърса с длан сълзите от очите си.

— А, Джей…

— Да, госпожо?

— Късмет.

Дезмънд Дръм се протегна и взе кимоното си. Норико, гейшата, която току-що го беше масажирала така, както никой друг през живота му, се изправи да му помогне. После официално се поклони и сгъна паравана в отсрещния край на стаята, за да разкрие вана с гореща вода, напомняща на естествен минерален извор с водопад.

— Ако Дръм-сан желае — каза тя.

— Само чай, скъпа. След малко имам среща.

— Среща тук?

— Не се засягай. Не е друга жена, просто досаден бизнес.

— Ах.

Норико се усмихна и след миг се върна с чая. Дори след като го наля в чашата му, като превръщаше и най-малкото движение в изкуство, тя, изглежда, искаше да остане с Дръм. Той не възрази, защото знаеше, че е самотна.

Виртуалните публични домове окончателно бяха разбили търговията с плът във Верите. Кварталите на червените фенери с типичната за тях престъпност и болести бяха изчезнали навсякъде, където имаше евтин виртдостъп. Японското правителство трябваше да подпомага финансово изискани места като тази чайна, за да им позволи да оцелеят.

Преживял постоянните промени в нравствените норми и модата, „Небесният свят“ бе обречен на гибел от компютърната технология. В главата на Дръм се опита да се оформи хайку, нещо за сняг и черешови

цветове. Той остави мислите си да се понесат по течението на мелодията, която Норико свиреше на шамисена[1] си.

Друга жена му донесе свитък върху порцеланов поднос. Той го прочете и я последва навън. Зад него шамисенът на Норико продължаваше да лее сълзи.

— Здравейте, Дръм — без да се изправя, каза Даймон. Днес носеше леко памучно кимоно с щамповани бели хризантеми на тъмносин фон. Както винаги, беше с ръкавици и криеше лицето си под стилизирана маска.

— Коничиуа[2], Даймон-сан — отвърна детективът. — Знаете ли, започвате да се повтаряте с тези японски декори. Което е опасно, ако се криете.

— Крия се, но мисля, че вече не ме търсят особено ентусиазирано. Ако можех да заживея нормален живот… но никой не ме смущава в уединението ми. Във всеки случай, не съм толкова глупав. Като копие на историческа сграда, това място няма никакъв компютърен достъп, дори за нуждите на обикновеното счетоводство. Съмнявам се, че съм единственият, който го намира за привлекателно поради тази причина.

Дръм кимна.

— Трябва да е подходящо за нелегални операции. Прегледахте ли онова, което ви пратих миналия път?

— Да. Признавам, че очаквах господин Крейн да е с вас.

— Линк е зает. Взе си няколко дни отпуска за рождения ден на майка си.

— Много мило — тъжно каза Даймон.

— Доволен ли сте от разследването до този момент?

— Дали съм доволен? Все още не съм открил нужното, за да унищожа Църквата на Елиш, и дотогава трябва да остана затворник.

— Може би ще е по-лесно да потърсите нещо, с което да ги шантажирате, и по този начин да извоювате безопасността си.

— Нещо от рода на „Ако умра, това ще бъде разгласено“ ли? Да, обмислял съм тази възможност. Ще призная, че съм страхливец. Никога не съм вярвал, че толкова ще упорстват и в преследването ми, и в мисията си. Бунтът в Сентръл Парк трябваше да е достатъчен, за да ги отслаби!

— А вместо това станаха още по-силни. Виртпрехвърлянето им вече не се ограничава до пси-сили и незначителни излъчвания. Боговете…

— Плашите ме. Някой друг страх ли го е от тях?

— Мен. Линк. Всеки, който се замисля за последствията. Почти всички смятат божественото проявление за поредния артистичен трик. Европейците и американците вече не вярват в богове, Даймон, не вярват още от деветнайсети век. И точно в това е силата на елшите.

— Че не вярват и въпреки това се присъединяват към Църквата.

— Може би трябва да кажа, че макар да няма универсална културна вяра, хората копнеят за нещо божествено.

— Да… Отлично го разбирам. Възнамерявам да присъствам на Празника в Калифорния. Бихте ли се погрижили да ми купите билети?

— Естествено — засмя се Дръм.

— Защо се смеете?

— Казвате, че ви е страх, но се хвърляте с главата надолу точно там, където Бел Мардук може да ви облъхне с огнения си дъх. Или наистина не вярвате, че са богове или е нещо още по-смешно.

— Какво?

— Ами, че вярвате и не можете да пропуснете възможността да видите бог на живо.

— Престанете да се смеете!

Дръм се изправи.

— Искам да хвана следващата суборбитална совалка. Пазете се, Даймон. Тук ли да ви пратя билетите?

— Да.

— На чие име да са? Те не допускат всички.

— Да, спомням си го от доклада ви. Можете ли да ми осигурите фалшива самоличност?

— Срещу заплащане.

— Смятайте, че ви е платено.

— Жалко.

— Защо?

— С нетърпение очаквах да купя билет на името на Артър Идън.

— Дръм!

— Извинете ме. Не предполагахте ли, че зная?

— Не!

— Обзалагам се, че Линк също се е досетил.

— Как?

— Ами нали това ни е работата — да научаваме онова, което хората искат да скрият. Не се безпокойте, Даймон, не сме ви издали. Нито ще го направим. Просто изпитваме вътрешно задоволство, когато разкриваме всичко.

— Проявявате неподчинение!

— Никога не съм бил покорен, Даймон. Пазете се. Ще ви пратя билетите.

— Мога ли да ви вярвам?

— Вече отдавна го правите. На първия ред ли?

— Хм… — Сухо подсмихване. — Естествено, защо не? Ще си измисля маскировка.

— Това е то бойният дух, Даймон. Идете и изиграйте ролята на змията в техния рай.

— Ооп!

— Аригато! Радвам се, че оценявате шегите ми. Тази отдавна си я бях приготвил.

— Ще изпуснете совалката си, Дръм.

— Тогава доскоро.

Когато се качи в совалката, Дръм се свърза с телефонния си секретар. Имаше десет съобщения, всичките от Линк Крейн, получени на десетминутни интервали. Съдържанието им бе приблизително еднакво: „Дръм: можеш ли да зарежеш всичко и да ми помогнеш? Положението е извънредно. Ела на следните виртkоординати. Смятай се за нает с тройно по-голям от обичайния ти хонорар, включително разноските и каквото друго искаш. Линк.“

Детективът помисли малко и й прати кратък отговор: „Пристигам след трийсетина минути. Дръм.“

Веднага щом совалката се приземи, той отиде в сигурна станция за прехвърляне, нае дългосрочна кушетка и набра координатите, които му беше дала Линк. После излезе от сивата мъгла и се озова в розова градина. Алис Хазърд — този път не в ролята си на Линк Крейн — бе приклекнала край храст с цвят на мента, държеше цвете и методично късаше листчетата му.

Когато Дръм придоби плътна форма, тя скочи и се втурна към него. Прегръдката й го стресна, тъй като Линк избягваше каквито и да било физически контакти.

— Благодаря, че дойде, Дръм! Тук не можем да разговаряме — прекалено е открито. Ела с мен.

Детективът плъзна поглед по очевидно пустата градина, повдигна рошавите си вежди и я последва. Момичето вече беше успяло да се отдалечи на значително разстояние.

— Къде отиваме? — извика той. — През огледалото ли ще минем, или ще влезем в дупката на заека? Питам само от научно любопитство.

Тя забави крачка, за да му позволи да я настигне.

— Зад Северния вятър — доближила уста към ухото му, прошепна Линк — и това е първата тайна.

Дръм запремигва, но тя тръгна отново. Той забърза след нея. Познаваше Алис — или поне Линк — достатъчно, за да е убеден, че няма да получи повече отговори, докато не стигнат там, където отиват. Това обаче не му попречи да свърже изчезването на Лидия Хазърд във Вирту преди раждането на Алис с рождения ден и настроението на момичето. Стигнаха в къщата в края на овощната градина и детективът научи за случилото се с Амбри. Почти беше очаквал подобна информация.

Когато Алис завърши разказа си, Лидия му предаде онова, което двамата с Амбри бяха разбрали в института „Донърджак“. Алис като никога запази въпросите си за накрая.

— Искаш да кажеш, че баща ми е или е бил бог, така ли?

— Казвам само, че Амбри очевидно присъства в повече легенди, отколкото е съзнавал — отвърна Лидия. — Сид не го нарече бог — по-скоро легендарно въплъщение.

Дръм се подсмихна.

— Дева ражда дете след връзката си с бог. Звучи страхотно. Разбира се, повечето от тези хлапета са били момчета, нали? Изглежда, малко сте пообъркали нещата.

Лидия го зяпна, а Алис го изрита в пищяла.

— Дръм! Държиш се гадно!

Той само се ухили и скоро Лидия се разсмя заедно с него. Алис гледаше двамата възрастни така, сякаш са се побъркали.

— Извинявай, Алис — като продължаваше да се превива от смях, успя да изрече Лидия. — Трябва да е от стреса, но Дръм е прав. Цялата ситуация е направо абсурдна.

— Докато вие се хилите — сковано отвърна дъщеря й, — Амбри все още е в беда.

— Пленник е — поправи я Дръм, — което определено е различно. Това означава, че не е заплашен от непосредствена физическа опасност.

— Докато легионите на Небебог не потеглят на бой — уточни Лидия.

— С други думи — ако предположението ми е вярно — продължи детективът, — за известно време е в безопасност. Ако престане да ми се мръщи и пак си сложи шапката на Линк, Алис ще се сети, че имаме доста добра представа кога Небебог ще се нуждае от легионите си.

— За Празника на елшите!

— Точно така. Вече стигнахме до заключението, че Йерофантът на Църквата на Елиш трябва да разполага с някаква поддръжка във Вирту. Небебог отлично се вмества в тази картина: той е могъщ, влиятелен и особено ако се смята за върховно божество, лишено от изконните си права, най-вероятно ще има полза от прехвърлянето.

— Значи имаме време. — Алис се поотпусна. — Извинявай, че те ритнах.

Дръм нави крачола си и разгледа светлия си космат прасец.

— Няма синина, хлапе. Но наистина трябва да се успокоиш. Това не ти е като да се вмъкваш в чужди офиси, за да четеш чужди документи.

— Алис! Нима си го правила!?

— Може ли да обсъдим този въпрос по-късно, мамо? — бързо отвърна Алис. — Добре, вече съм спокойна, Дръм. Някаква идея откъде да започнем търсенето? Вирту е доста голяма.

— Кой е местният еквивалент на Олимп, Валхала или там, където боговете си окачват шапките, щом се приберат вкъщи?

Алис и Лидия поклатиха глави, но мравките, които продължаваха да отмъкват останките от пикника, изписаха с телата си: „Планината Меру“.

— Планината Меру — прочете Дръм. — Чудесно! Имате ли представа как да стигнем дотам?

Мравките се пръснаха и наново се подредиха: „Съжаляваме. Не знаем.“

— Съмнявам се, че ще открием това място в някой справочник — каза Дръм, — и като че ли нямам желание да разпитвам за него.

— Бихме могли да попитаме Сид или онзи негов колега от института „Донърджак“, Парацелз — предложи Лидия.

— Добра идея — отвърна Дръм, — но се колебая. Нали споменахте, че тези иионии почитали боговете на Меру — и че уважавали Амбри в ролята му на Гайдаря. Не съм убеден как ще реагират на това, че се ровим в тяхната теология.

— Мравките пак се подреждат — посочи Алис. — Този път са много повече.

„Свържете се с Вирджиния Талънт в сайта на Маркон — написа genius loci — НОВ.“

— Не разбирам — рече Лидия.

— НОВ е Научният отдел на Вирту — поясни Алис.

— Ако щете вярвайте, но наистина съм чувал за нея — прибави Дръм. — Даймон ме накара да я проверя, когато започвахме да разследваме елшите. Известно време обмисляше дали да не опита да се свърже с Йерофанта. Талънт има репутацията на един от най-добрите инспектори в НОВ. Тя е от Верите, но прекарва почти цялото си време във Вирту.

— И знаем адреса й — каза Алис. — Чудя се какво има предвид дамата на Северния вятър, като ни насочва към нея.

Мравките отново се подредиха: „Маркон е в опасност от страна на Меру“.

— И Вирджиния Талънт ще се съгласи да ни помогне, така ли? — попита Алис.

„Талънт е приятелка на Маркон“ — отговориха мравките.

— Можеш ли да ни прехвърлиш там? — попита Дръм.

В отговор около Алис, а после и около детектива задуха силен вятър. Макар че стоеше близо до дъщеря си, въздухът около Лидия остана неподвижен.

— Предполагам, че това означава „да“ — каза Алис и бързо прегърна майка си.

— Късмет, Алис! Пази се. Нямам намерение да те разменям за Амбри.

— Ами Дръм? — изкиска се момичето.

Вятърът ги отнесе преди Лидия да успее да отговори, но когато погледна назад, Алис видя, че доктор Хазърд се усмихва.

Вятърът внимателно ги спусна по средата на малка горичка. За разлика от Земята зад Северния вятър, този сайт изглеждаше почти тропически. Това впечатление още повече се засили, когато изпод заслон от обсипани с червени цветя лиани се появи тъмнокожа жена, облечена в нещо като саронг. Дългата й кестенява коса свободно се спускаше върху раменете й и краката й бяха боси, но държеше в ръка ХФ-пистолет и заплашителността в светлите й очи ясно показваше, че не е безпомощна аборигенка.

— Вирджиния Талънт? — бързо попита Алис, като протегна ръце с дланите напред, за да увери жената, че не е въоръжена. — Дойдохме да ви помолим за помощ.

— Вие знаете коя съм — без да престава да се цели в тях, отвърна жената, — но аз не ви познавам.

— Аз съм Алис Хазърд, също известна като Линкълн Крейн. Това е партньорът ми Дезмънд Дръм.

— Линкълн Крейн… струва ми се, че съм срещала това име.

— Пиша статии във вестниците.

— В такъв случай името ви ми е известно оттам. Това е частен сайт. Откъде знаете, че може да ме откриете тук?

— Земята зад Северния вятър… прати ни нейната genius loci. Тя е приятелка на моя баща. Всичко е ужасно сложно, госпожо, и вашият пистолет много ме безпокои.

— Зад вас са застанали две страшнокотки, които може би още повече ще ви уплашат. — Вирджиния Талънт за пръв път се усмихна и пъхна ХФ-пистолета в колана си. — Значи търсите мен, не Маркон, така ли?

— Точно така. Може ли просто да ви разкажа историята си? Тя е съвсем невероятна.

Вирджиния Талънт погледна към горичката. В отсрещния й край имаше продълговата кутия, обгърната в мътнозелена светлина.

— Напоследък със самата мен се случиха някои невероятни неща, затова ще ви изслушам. Разказвай, Алис.

И така, от време на време с помощта на Дръм, Алис разказа на Вирджиния за отвличането на Улфър Мартин д’Амбри — Призрачния гайдар на Небебог. Не пропусна нищо — нито многобройните личности на Амбри, нито проявлението на Небебог, нито дори развитата от нея и детектива теория, че всичко това е свързано с предстоящия Празник на Църквата на Елиш.

Вирджиния Талънт имаше дарба да слуша, развита по време на работата й в НОВ и по-късно, когато genius loci й разказваше дългите си истории. Така че сега слушаше и случайното раздвижване на храста или клокочене на потока й подсказваше (но не и на Алис или Дръм), че Маркон също внимателно следи разказа.

Разбирам защо дамата зад Северния вятър е решила да ви помогне. Не само защото Амбри й е бил приятел — а и заради нахлуването на Небебог в сайта й. По-старите genius loci са много ревниви по отношение на правата си, а Небебог е нарушил благоприличието.

— Можеш ли да ни помогнеш да открием планината Меру, за да освободим баща ми? — попита Алис.

Вирджиния Талънт бавно, кимна.

— Да, мога, и нещо повече, ще го направя. Както е отбелязала дамата, аз съм приятелка на Маркон, а и една от Върховните на Меру го принуди да сключи договор, който ще означава смъртта му.

— Не разбирам.

Вирджиния накратко обясни за нападението на Земея, за сделката, която бе предложила на genius loci, и за страничните ефекти.

— Веднъж успях да я убедя и за известно време Маркон донякъде възвърна силите си. Напоследък отново отслабва. Мисля, че копелето на Земея го изсмуква. Вчера видях лъчистата мъглявина.

— Лъчистата мъглявина. Амбри използва същата дума. Какво означава тя?

— Това е изкривяване на пространството, замъгляване, искрене. Във Вирту това предвещава края на живота на прогите. Според мен лъчистата мъглявина е поличба, че детето на Земея ще убие Маркон. Ако го беше белязала истинската господарка на изгубените, краят вече

щеше да е дошъл. Тя не си играе с поданиците си — поне така ми каза Маркон.

— Извинете, госпожо — рече Дръм, — но изобщо не изглеждате изненадана от по-невероятните моменти в разказа на Алис.

— Защото не съм — или по-точно, за мен те не са невероятни. Маркон ми е обяснявал теологията на Вирту. Вече съм чувала за Гайдаря, Учителя и Онзи, който очаква. И изобщо не съм изненадана, че има дъщеря или че тя иска да го спаси, за да не му се наложи да играе ролята на пионка в някаква божествена игра.

— Можете ли да ни отведете до Меру?

Вирджиния се намръщи.

— И да, и не. Самата аз не зная пътя, но според Маркон имало влак…

---

[1] Японски музикален инструмент с дълъг гриф и три струни. — Б.пр. ↑

[2] Добър ден (яп.). — Б.пр. ↑

11.

Сейджак откъсна главата на дребна маймунка с големи умолителни очи и весело опръска Окро с кръвта, която шуртеше от шията й. Другият дрезгаво зави от радост, без изобщо да престава ентусиазирано да изнасилва някакво напомнящо на крава стадно създание. По-късно този спомен щеше да направи вечерята им още по-вкусна.

Завладяването на тази територия едва ли можеше да се удостои с думата „битка“. Идеята за проектирането на сайта бе заета от детски сериал и изобилстваше от припкащи агънца, игриви теленца и закръглени плюшени мечета. До появата на Народа на Сейджак ширналите се гори и покрити с пъстри цветя ливади бяха изпълнени с песните на безброй птици и бъбренето на прелестни маймунки.

По хълмчетата и в долинките тичаха дечица, които се учеха на доброта, грижовност и обич. След като макар и за кратко присъстваха на нападението на клана на Сейджак, повечето от тях седмици наред щяха да посещават психолозите си.

В един от сънищата на Сейджак Голямата Бетси му беше наредила да доведе народа си тук и му бе дала ключа за интерфейса, защитаващ сайта. При спомена за този сън Вождът на вождовете се възбуди, но реши, че би дошъл тук и без момичето на сънищата му да му се пусне — това място беше забавно!

Малките на Народа се радваха на обичливите местни обитатели също толкова, колкото и човешките деца — но по различен начин. Сейджак прекъсна една група, която теглеше на различни страни врещящо агънце.

— Ти — посочи той един от ужасените малчугани, — върви да доведеш Дортак, Билгад и другите вождове. Кажи им, че Сейджак иска да дойдат веднага.

Хлапето се втурна да изпълни заповедта и остави Сейджак по средата на кръг от изпълнени с благоговение и възхита очи. Засрамен, той хвана куцащото агънце, което се опитваше да избяга, здраво стисна предните и задните му крака, разчекна го и се засмя:

— Коледна бисквита.

После остави малките да доразкъсат играчката си и отиде при по-нисшите вождове.

— Хубаво място, Сейджак — каза един от тях.

Другите бързо замърмориха в знак на съгласие. Всички знаеха как постъпва с недоволните. Отначало това бе необходимо — например, когато за пръв път се бяха сражавали рамо до рамо с донтите на Мъгъл. Напоследък дори най-силните се надпреварваха да го славословят.

— Хубаво място. Здравословно за малките. Много храна. Мислите ли, че съм ви довел тук само заради това?

Повечето сведоха очи към краката си. Все още най-интелигентен от водачите на другите кланове, Отлаг прехапа устни и замислено се изплю.

— Великият Сейджак винаги има дълбоки мисли.

Сейджак удари с ръка по земята.

— Вярно е. Всеки от вас ще избере двамата най-силни от клана си. После се върнете при мен. Ще отидем на друго място. Ще вземем разни неща. И пак ще дойдем тук. Ясно?

Всички кимнаха. Сейджак знаеше, че повечето не са разбрали нищо. Ако трябваше да се замисли за плана си, щеше да е принуден да признае, че и самият той не го разбира изцяло. Голямата Бетси му бе наредила да дойде тук, да превземе този сайт и да го използва като база, за да нападне друг.

„Даже твоите могъщи воини ще се затруднят да проникнат през нормалните точки на достъп — беше казала тя. — Но просто ще влезете през задния вход. В това ви бива, нали?“

И толкова предизвикателно бе завъртяла задника си, че Сейджак едва не забрави да слуша, но после се насили да внимава. Голямата Бетси искаше да съберат арсенал от оръжия, по-мощни от простото мачете — оръжия като онези на екитата и наемниците: ХФ-палки, пистолети и пушки.

Идеята му се стори невероятно забавна, въпреки че подсъзнателно се зачуди каква ще е следващата им цел. Какво можеше да е толкова голямо, че грубата сила и острите режещи пръчки, служили им добре до този момент, да не са достатъчни?

Тази мисъл бързо се изпари от ума му, както и повечето други неща. Сейджак знаеше, че могъществото, славата и безсмъртието се постигат с действие, не с разсъждения. Като следваше наставленията на Голямата Бетси, той беше станал по-прочут дори от Карак. И определено щеше да продължи да я слуша.

Нито в тази реалност, нито в която и да било друга съществуваше създание като Пиринчения павиан. Понесъл в локомотива си Джей Донърджак, който бе нахлупил бащиното си машинистко кепе, и кучето и маймуната на Смъртта, приклекнали до момчето, влакът профучаваше през виртуални декори, смущаваше безброй ииони и ужасяваше онези обитатели на Верите, които продължаваха сляпо да вярват в илюзията, че Вирту съществува единствено за тяхно развлечение и удобство.

Неизвестна на пътниците на влака (както и на самия влак, който обаче нямаше да се впечатли особено, даже да знаеше), тази илюзия бързо се разсейваше. От сайтовете постоянно се получаваха съобщения за неканени проявления. Мършави вампири нахлули на заседание на борда на директорите на „Гълф енд Ийстърн“, ужасявайки трезвите бизнесмени и оставяйки по стените драсканици на език, който никой не можел да преведе. Щастливата земя на Моли Мийпър била нападната от похотливи хищни проги, които много напомняли на огромни горили.

Динозаврите в ДиноДисни внезапно се нахвърлили един срещу друг (и срещу всеки, който им се изпречил на пътя), унищожили основния сайт и изкарали от строя genius loci, което довело до загубата на милиони. Някои говореха, че поне двайсетина от по-големите чудовища били забелязани да изчезват през интерфейса. Никой не знаеше нищо за местонахождението им, така че последното се смяташе за слух. Хората масово отменяха резервациите си за виртваканции и задръстваха терминалите на туристическите агенции.

Засилваше се движението единствено към виртуалните сайтове, които бяха свързани с Църквата на Елиш. Не един посетител беше чуван да казва: „Изглежда, че те знаят повече за Вирту. Няма да е зле човек да е в техния лагер, ако започнат да се случват разни неща.“ За какви неща става дума обикновено не се уточняваше, но всички

знаеха, че се има предвид обещаното прехвърляне на боговете, чудесата и присъединяването, което щяло да последва.

Пътниците на Пиринчения павиан не знаеха нищо за това, но нямаше да се изненадат, ако научеха. Макар че цялостната картина не им бе известна, имаха достатъчно информация, за да разбират, че са надвиснали *лоши неща*. Онова, което ги изненада обаче, беше проявилият се край току-що положените релси сигнален стълб с вдигнат флаг.

— Някой чака влак, Джей — съобщи Пиринчения павиан. — Не мога да се сетя такова нещо да се е случвало през всичките години, откакто обикалям по линията. Искаш ли да спра?

Джей се замисли.

— Естествено, може господарката на изгубените в последния момент да е решила да ни съобщи още нещо. А ако някой иска да обере влака, съмнявам се, че е способен да те затрудни.

Отговорът на Павиана беше груб и смътно надменен. Той профуча през Долината на царете, похода на Александър срещу Персия, обреченото селище на Титан и пожара в Атланта и спря на гара, която приличаше на Юниън Стейшън във Вашингтон.

— По същия начин ли създаваш гарите, по който полагаш и релсите си? — попита Джей, докато влакът намаляваше скоростта.

— Не и тази. Тя е от вашингтонския сайт, превъплъщение от деветнайсети век. Изглежда гот, нали?

— Естествено. Но къде са нашите пътници?

— Щом са открили начин да пратят сигнал по моята линия, ще ни намерят. Отпусни се и се помъчи да измислиш какво да им кажеш.

— Не мога — отвърна Джей, облегна се назад и опъна крака върху контролното табло. В Пиринчения павиан имаше нещо, което караше човек да се държи арогантно. — Не зная кои са.

Дуби внимателно разглеждаше навалицата.

— Струва ми се, че повечето от тези хора не ни виждат.

— Скенерите ми показват, че това са обикновени проги — отвърна Пиринчения павиан. — Нещо като подвижен тапет. Реагират само ако се появи посетител или по-сложен прог. Странно… Не виждам туристи.

— И аз… не… надушвам — прибави Мизар.

— Може би този сайт просто не е популярен в момента — предположи Джей, като свали крака и се огледа наоколо.

— Възможно е.

В този момент от една от арките се появиха три фигури. Едната, по-слаба и гъвкава, с тъмна коса, очевидно принадлежеше на жена, въпреки архаичната й и груба тъмнозелена униформа. Втората бе на едър мъж. Третата можеше да е или на крехък младеж, или на доста мъжествена млада жена. И тримата не бяха облечени в тон с декора.

— Това трябва да са нашите хора — отбеляза Дуби.

— Да — съгласи се Джей. — Двамата ми се струват познати… Чакайте тук!

Той скочи и бързо се спусна по стълбата на перона.

— Дезмънд Дръм и Линк Крейн! — каза Джей. — Какво, по дя… Какво правите тук?

Дръм леко го дръпна за ухото.

— Чакаме влака. По-точно този влак. По дяволите, Вирджиния, ти каза, че влакът бил странен, но изобщо не очаквах такава ужасия. Страхотен е!

Вирджиния Талънт внимателно наблюдаваше Джей, доближила ръка до ХФ-пистолета си.

— Дръм, Алис, познавате ли този младеж?

— Нещо такова — отвърна Алис. — Когато го срещнахме, той се казваше Джейсън Макдугал. Според нас истинското му име е Джон д’Арси Донърджак Младши.

Джей я зяпна.

— Откъде…

— Опитах се да се свържа с теб и да ти благодаря за помощта по време на бунта. В Шотландия нямаше човек с това име и описание. Наех Дръм да открие кой си.

— Помощ по време на бунт ли? — попита Вирджиния.

— На празника в Сентръл Парк — поясни Алис. — Тогава Джей се прояви страхотно. Не очаквах да го открия в този влак, но в крайна сметка може би е логично. Според онова, което ни казаха майка ми и Маркон, баща му е бил Инженера.

Джей долови уважението в гласа й.

— И за това ли знаеш?

— Съвсем наскоро открих, че собственият ми баща е Гайдаря — и още цял куп неща — почти отбранително отвърна Алис.

— Гайдаря, Учителя, Онзи, който очаква — каза Джей, — и Уорън Банса, който е бил приятел и колега на баща ми. Започва да става странно.

Дуби подаде глава през прозореца на локомотива.

— За какво всъщност ви е влакът?

Вирджиния Талънт беше живяла прекалено дълго във Вирту, за да се изненада от говореща маймуна.

— За да отидем на планината Меру.

— Мисля, че е най-добре да се качвате — бавно каза Джей. — Не съм сигурен, че трябва да разговаряме за такива неща на открито. Павиане, ще заведа гостите ни във вагон-ресторанта. Повикай ме, ако ти трябвам за нещо.

— Ясно, Джей. — От комина се издигна пара, после се разнесе протяжен вой. — Всички да се качват!

Във вагон-ресторанта хапнаха обичайните сандвичи и разказаха за различните си задачи. Дръм и Алис изразиха известна почуда от Дуби и особено от Мизар, но във Вирту необикновеното е нещо нормално и скоро разговаряха така, сякаш цял живот са познавали кучето, направено от всевъзможни части, и маймуната, не успяла да се хване за поредния клон.

— Подозренията на Маркон определено изглеждат основателни — каза Вирджиния, след като свършиха с историите си. — Митовете и легендите започват да придобиват някаква нова форма. Може би настъпва краят на Вирту и нейните обитатели.

— Легендите разказват, че Онзи, който очаква ще участва в края или промяната на Вирту — напомни й Джей. — Мисля, че е по-голяма опасността за Верите. Поради някаква причина боговете на Меру са решили да се опитат да я присъединят. Това ще промени Вирту, но ще означава край за Верите — поне такава, каквато ни е позната.

— А нашето участие във всичко това? — попита Алис.

— Не съм сигурен — призна Джей. — Господарката на ентропията ми възложи конкретна задача. Ти искаш да откриеш баща си. Въпросът е дали искаме да се съюзим.

— Струва ми се, че би било разумно — каза Дръм. — Ние с Алис не знаем нищо за този аспект на Вирту, но сме майстори да се

озоваваме там, където не ни искат, и да откриваме чуждите тайни. Ти и спътниците ти познавате Вирту, Вирджиния също. Заедно ще се справим по-добре.

— И ако в някой момент се наложи да се разделим — прибави Вирджиния, — пак ще можем да го направим.

— А после? — попита Джей. — Детето на Земея, което изсмуква силите от сайта на Маркон, наистина ме тревожи.

— Мен също — тихо отвърна Вирджиния. — Готова съм на всичко, за да го унищожа преди то да е унищожило Маркон.

Алис кимна.

— Бройте и мен.

— И мен — присъедини се Дръм. — Може да не съм теолог, но не ми харесва идеята за Смърт, която е под чехъла на господстваща богиня. Намирисва ми на големи неприятности.

— Не се обиждайте — прекъсна ги Дуби, — но дайте да разглеждаме проблемите един по един. Някой има ли представа какво ще правим, след като слезем от влака при планината Меру? Никога не съм бил там, но всички легенди разказват, че била многопластова.

Джей сви рамене.

— Не зная какво ще правим и нямаме достатъчно информация, за да измислим план. Ще решаваме, когато стигнем. Още колко време остава, Павиане?

— Достатъчно, за да разгледате оръжейната ми — каза влакът. — Джей Ди не възнамеряваше да слиза от локомотива, но за всеки случай сме подготвени.

— Чудесно — съгласи се Джей. — Къде е тя?

— В съседния вагон. Виждаш ли колко те улеснявам?

Смехът на Пиринчения павиан ги следваше, докато влизаха в оръжейната. Вирджиния и Дръм започнаха да преглеждат съдържанието ѝ и питаха всеки от групата с какво оръжие може да борави.

— Малко е странно пак да се срещнем по този начин — срамежливо каза Джей на Алис.

— Зная — отвърна тя, забила поглед в десния си крак, — а също и да разберем, че бащите ни са се познавали. На това ли му казват „съдба“?

— Винаги съм вярвал в свободната воля, но сега наистина ми се струва така.

— Да, на мен също.

— Майка ти сигурно ужасно се страхува за Амбри, щом ти е позволила да дойдеш да го търсиш.

— Да, но знае, че не бих си останала на топло вкъщи, докато тя се опитва да му помогне сама.

— Но те е пуснала сама.

— Не съм сама. Дръм е с мен. И мама е учен — тя разбира, че е най-добре да остави работата на онези, които имат повече опит.

— Да. Чудя се какво ли щеше да се случи с мен, ако баща ми беше изпълнил обещанието си и ме беше дал на господарката на Дълбоките поля.

— Сега нямаше да си такъв, какъвто си — практично отвърна Алис. — Баща ти е имал право, когато е казал, че животът те кара да оценяваш нещата. Дълбоките поля наистина са интересно място, но ми се струва, че ако беше израснал там, нямаше да станеш истински човек.

Джей кимна.

— Наистина би било странно отвсякъде да те заобикалят резервни части. Радвам се, че татко е постъпил така. Благодарен съм му, че ми е дал възможност сам да направя избора си.

Двамата замълчаха. Чувстваха се неловко, въпреки че се харесваха. На известно разстояние от тях Вирджиния и Дръм връчваха на. Дуби ХФ-пистолет.

— Джей? — каза Алис. — Наистина ли можеш да пресичаш интерфейса между Вирту и Верите без кушетка?

— Аха. Обаче не зная как става.

— Откакто спомена за това, исках да те попитам…

Прекъсна ги острият вой на Пиринчения павиан.

— Планината Меру на хоризонта, момчета и момичета! Елате да я видите преди да съм блъвнал дим и фойерверки, за да скрия пристигането ви.

Всички побързаха да отидат до прозорците. Под неестествено яркото слънце Меру самотно се издигаше сред безкрайната равнина. Сняг покриваше най-високите й хребети, местата, където се говореше, че живеели Върховните трима. На пръв поглед планината изглеждаше

необитаема, но Когато Пиринчения павиан се приближи, можеха да зърнат движение по склоновете и в подножието й.

— Аз… си спомням… това… място — разтреперан изръмжа Мизар. — Ярка светлина и много… болка. Падах… цяла… вечност.

— Искаш ли да останеш във влака? — попита Джей й коленичи до странната хрътка.

— Искам да ги изпохапя! — отвърна Мизар.

— Много решителна позиция — отбеляза Дръм и подаде на Джей малък пакет. — Тук има някои основни неща — нож, въже, бинокъл, аптечка. Само Вирджиния може да използва по-мощни оръжия. Запомнете, тези ХФ-пистолети не са като във виртприключенията. В един момент муниците им свършват.

Джей кимна в знак на благодарност и се зае да подрежда снаряжението си. Забеляза, че Алис прави същото. Отново бе заприличала на момче. Вирджиния стискаше устни. Нищо чудно — любимият й умираше заради коварството на богинята и тя бе дошла на прага й. В много отношения младата жена — повече от всички тях — разбираше рисковете, които поемаха, защото се беше срещала и разговаряла с проявление на един от Върховните трима.

— На завоя ще намаля скоростта и ще блъвна дим и огън — съобщи Пиринчения павиан, — а после бързо ще се разкарам. Минавал съм оттук един-два пъти. Ако внимаваш и се криеш, никой не ти обръща внимание.

— Надявам се — измърмори Дуби.

— Намалявам скоростта… — каза Пиринчения павиан.

Пътниците се струпаха край вратите. Изригнаха фойерверки и димки. Очите на Джей се замъглиха, някой от другите се закашля.

— Намалявам скоростта…

Нямаше какво друго да правят, освен да чакат. Влакът сам щеше, да отвори вратите в най-подходящия момент. Последваха още фойерверки, този път от онези, които избухват във въздуха като пъстри цветя.

— Надявам се, че няма да привлече вниманието на всички от Меру — тихо каза Алис.

— Вече е прекалено късно — отвърна Дръм. — Приготви се за скок, хлапе.

— Намалявам скоростта… Ще отворя вратите на три. Едно, две, три!

Земята продължаваше да се движи, но вече не приличаше на еднообразен лилав килим. Вирджиния скочи, без да се колебае, падна и ловко се претърколи. Дръм бе почти също толкова бърз.

Алис погледна Джей. Лицето й беше бледо и момчето предположи, че неговото е същото. Пиринчения павиан бавно започна да набира скорост. Ако не скочеха незабавно, нямаше да могат да преминат през интерфейса… Двамата намериха смелост в страха на другия и едновременно се хвърлиха навън. Понесъл Дуби на гърба си, Мизар ги последва.

— За миг си помислих, че ще оставите нас с Вирджиния да се правим на герои — широко усмихнат каза Дръм. — Радвам се, че решихте да се присъедините към нас.

Все още задъхани, Алис и Джей едва успяха да се усмихнат, докато се изправяха.

— Сега накъде? — попита Дуби.

— На разузнаване — отвърна Вирджиния. — Ние с Мизар. Той ще тръгне на север, аз на юг. Вие чакайте тук и наблюдавайте склоновете на планината с бинокли. Скицирайте каквото можете.

— Ясно — съгласи се Джей, облекчен, че разполагат с ценния й опит. — Колко време ще се бавиш?

— Ще се опитам да се върна след половин час — каза Вирджиния. — Би трябвало да ми е достатъчно, за да покрия доста голям район. Същото се отнася за Мизар.

Хрътката кимна и премигна с червеното и зеленото си око.

— Ако… ме хванат… ще започна… да вия.

— Аз не мога да вия — рече Вирджиния, — но ако не се върна, ще трябва да приемете, че ми се е случило най-лошото. Твърди се, че противниците ни са всезнаещи. Не можем да сме сигурни дали е така.

— Късмет — извика им Алис.

Джей извади бинокъла и започна да наблюдава планината.

— Ако някой от вас има нещо за чертане, мога да нахвърлям доста точна карта.

Дръм му даде електронен бележник и писалка. Джей ги взе с любезно кимване. После се зае да гледа и да скицира онова, което, вижда.

— Не можеш да се появиш с това! — възрази Небебог. — Ще провалиш целия Празник!

И. И. Айлс подръпна топчестия си червен клоунски нос и се ухили на Великия бог.

— Нали каза, че ми трябва нещо по-различно от обичайните ми дрехи? Реших, че това ще е подходящо.

— Имах предвид жречески одежди, шумерска пола, дори официално кимоно или смокинг, но не и клоунски костюм.

Йерофантът на Църквата на Елиш (по последни преброявания вече една от четирите основни религиозни традиции във Верите — макар и само ако всички християнски секти се смятаха за едно) се възхищаваше на облеклото си в огромното огледало.

— Това е сатен, а мотивите са бродирани. Дантелата на шията е истинска (или поне ще е такава във Верите). А шапката е просто прелест.

— НЕ! — Думата бе придружена от тътен на гръмотевица.

— И какво ще направиш? Ще ме взривиш ли? Ако си мислиш, че тази форма ми е единствената, трябва да си по-побъркан от мен, стари приятелю.

— Ти вече не си незаменим.

— Но съм гаден, Небебог, и съм оставил някои записи на различни места. Ако се появят и Верите научи, че Църквата на Елиш е само голям фокус…

— Но ти проповядваше истината!

— Какво значение има това?

Последва продължително мълчание. Гръмотевиците стихнаха.

— Може би имаш право. Но няма да носиш клоунския костюм.

— Тогава ще поговоря с Първожреца за облекло в шумерски стил — за обективния наблюдател то изглежда почти също толкова смешно.

— Защо постоянно трябва да се подиграваш?

— Това ми е работата, част от древна и почитана традиция — също толкова древна и уважавана, колкото боговете на небето и морето, и почти толкова стара, колкото майките земи.

Небебог присви очи (днес бурно сиви).

— Намекваш, че се смяташ за бог ли, нещастен иион?

И. И. Айлс се оригна, покри шкембето си с ръце и измъкна от въздуха бутилка бира. После се обгърна със златисто сияние.

— Както добре ти е известно, Небебог, няма значение какво мисля аз. Важното е какво мислят тълпите.

Блясъкът на ореола му продължи да се усилва, докато накрая можеше да го гледат само божествени очи.

— И много от тях мислят точно така. Може би някой ден ще ти дойда на гости на Меру. Сигурно ще се изненадаш колко нависоко по склоновете мога да се изкача.

Той пресуши бирата си и остави бутилката на масата.

— Трябва да се срещна с Първожреца за онази работа с облеклото, приятел. По-късно пак ще се видим.

Йерофантът изчезна с проблясък златиста светлина и от него остана само ехото от мощното му оригване. Небебог се замисли за онова, което току-що беше научил. После оттегли присъствието си по далеч не толкова зрелищен начин.

Сладък женски глас пееше тиха приспивна песничка. Genius loci я чу и в същото време долови пращенето на лъчистата мъглявина, явление, за което не се съобщаваше често, защото повечето видели лъчистата мъглявина не оставаха живи достатъчно време, за да усетят сухото й копринено докосване.

> — Нани, нани, бебе сред върхарите, вятърът люлката люлее. Клонът ще се счупи, люлката ще падне, бебето ще падне, всичко ще пропадне.
>
> Ей го Джак Джак Джак Донърджак,
>
> люли, люли, бебе, нани, нани, бебе. Щом ми се събудиш, Маркон ще умре!

Genius loci заговори с гласа на вода, клокочеща по скали:

— Защо ми се подиграваш, Земея? Зная, че съм загубил. Сключих лоша сделка с теб и това ще означава краят ми.

Земея се засмя.

— И го направи, за да защитиш една от Верите, която в крайна сметка те изостави. Не се ли чувстваш глупак!

— Вирджиния не ме е изоставила!

— Не я усещам в сайта. Няма я, Маркон. Тя те е оставила да умреш сам — сам и без приятели.

В безсилното си състояние Маркон не реагира на подигравката.

— Няма я. Да. Аз съм сам. Ти ме изигра.

— Аз мога да се държа мило, Маркон. Искаш ли да свършиш още сега? Обикновено не нося смъртта, но когато родя детето си, ти ще умреш. Искаш ли мъките ти да свършат?

Маркон знаеше, че изборът не е негов, че Земея просто се забавлява, като му дава илюзията за свобода.

— Край — каза той и заплака за своите страшнокотки, за своите гронхи, за своите стадни мишки, за гъстите дървета, за сложната система от подземни реки, за тайните пещери, пълни с блестящи кристали, които не бе виждал никой, дори любимата му Вирджиния.

— Край ли? — повтори Земея. — Предаваш ли се?

— Нямам избор — едва успя да отвърне той. — Ти няма да се откажеш от това твое дете. Ти роди Смъртта и сега аз трябва да бъда изгубен в Дълбоките поля.

— Може би не в Дълбоките поля — замислено рече Земея, — защото рожбата ми все още не е господар там, макар че ще стане, съвсем скоро.

Маркон изключи интерфейса, който го отделяше от съседите му, и прати страшнокотките, стадните мишки и всички други с крака и криле да избягат. После призова силен вятър и се опита да пренесе семенните проги на къдравата върба, папратта, ангелските сълзи и всички други растения из просторите на Вирту. Нещо можеше да оцелее и след него.

Макар че се бе навела на саркофага с нейната зародишна Смърт, Земея усети изтичането на материал, изправи се и гневно каза:

— Няма да стане така!

Богинята отметна глава и гъстата й зелена коса се спусна до земята. После нададе ужасен вик, едновременно квинтесенция и пародия на страданието на всяка жена, изпитвала родилни мъки. Щитът на саркофага изчезна. Проблесна ярка жълта светлина.

Сайтът на Маркон засия в чисто бяло, докато Земея изтриваше безбройните програми и насочваше енергията им към фигурата, която се появяваше от ковчега. После настъпи мрак, абсолютната чернота, която не познава нито цвят, нито живот, нито потенциал. Маркон вече го нямаше.

Земея генерира зеленикаво сияние и разгледа скритото под качулка нещо, обвито в лъчиста мъглявина, което сега се издигаше над земята до нея.

— Навярно е малко преждевременно, но за тази работа е предостатъчно, струва ми се. Хайде, сине.

Нещото се понесе след нея. Земея отново надигна в песен сладкия си, прелестен глас:

Люли, люли, бебе. Събуди се, бебе. Вирджиния ще плаче!

Хаосът, Хаосът…
(О, скъпи мои седморъки ангели)
Хаосът, Хаосът е
ужасен.

12.

Мизар се върна. Опашките му потръпваха от вълнение и от тялото му се ръсеха нишки от дрипавия килим.

— Открих… го. Нещото… което проследих… след създаването си. Открих миризмата.

— Значи си успял да си спомниш, така ли? — попита Джей.

— Основния… прог. Стимулът… го активира. Убеден съм.

Алис приклекна до страшната хрътка и колебливо я почеса зад клепналото ухо. Опашките се завъртяха още по-енергично.

— По миризмата можеш ли да определиш какво е — така, както различаваш елен от кон?

— Добър въпрос, хлапе — измърмори Дръм.

— Не… мога — тъжно изхриптя Мизар. — Мога да кажа какво… не е… но… не и какво е.

— Не разбирам — призна Алис.

— Струва ми се, че аз разбирам — каза Джей. — Мизар знае какво не е — а той познава миризмите на много неща, и активни, и пасивни проги, — но никога не е срещал точно тази миризма, затова не може да каже от какво е.

Мизар дрезгаво излая в знак на съгласие, очевидно доволен, че не се налага да търси думи, за да обяснява.

— Виждам Вирджиния да се връща — съобщи Дуби. — Хич не изглежда добре.

Инспекторката от НОВ наистина беше бледа. Джей побърза да й помогне. Жената не възрази, опря се на ръката му и го остави почти да я отнесе при другите.

— Нападнаха ли те? — като се оглеждаше нервно, попита Дуби.

— Не — промълви тя.

Алис й подаде манерка. Вирджиния отпи само глътка и я остави на земята толкова разсеяно, че едва не я разля.

— Почувствах… почувствах нещо ужасно. Огромно изливане, после нищо. — По лицето й започнаха да се стичат сълзи. — Мисля, че Маркон е мъртъв. Онази кучка е родила детето си.

Тя се сви и зарида толкова силно, че дори самият звук излъчваше физическа болка. Джей коленичи до нея и я прегърна. За толкова силна жена Вирджиния се оказа изненадващо податлива.

— Земея няма да смее повече да крие детето си — каза Дуби. — Господарката на Дълбоките поля ще разбере, че й е било отнето нещо, което й принадлежи по право. Когато научи, че жертвата е един от по-старите genius loci, тя ще осъзнае, че става напечено.

— Трябва да я предупредим — отвърна Джей. — Пиринчения павиан го няма и само един от нас е способен да пресича интерфейсите, без да се налага да използва Пътя. Мизар, можеш ли да запомниш какво трябва да съобщиш на господарката на Дълбоките поля?

— Мога… но ми дайте… писмо.

Алис взе електронния бележник и започна да пише.

— Добра идея. Мизар е умен, но му трябва много време, за да обясни нещо ясно. Ще нахвърлям кратък доклад. Междувременно вие качете информацията от разузнаването му.

— Можем ли да го направим? — попита детективът кучето на Смъртта.

— Връзката е… непостоянна, но… мога… да опитам.

— Дайте ми един от бележниците — каза Дуби. — Аз присъствах на създаването на Мизар. Спомням си основното му програмиране. Ако Дръм ми помогне, мисля, че ще се справим.

Докато пишеха писмото и прехвърляха информацията, Вирджиния постепенно се успокои. Само сълзите продължаваха да се стичат по лицето й.

— Без Мизар ще имате нужда от мен, така че дори не си и помисляйте да ме отпращате.

Джей кимна.

— Както искаш.

И с тези думи Джон д’Арси Донърджак осъзна, че е застанал начело на групата. Подсъзнателно беше очаквал да го направи някой от възрастните, но макар че настояваше да тръгне с тях, Вирджиния вече не можеше да взима хладнокръвни решения. Дръм имаше известен опит, но във Верите, а не във Вирту.

А Алис — Линк? Тя бе на годините на Джей и също като детектива не се намираше в свои води. Дуби беше маймуна и можеше

да следва, но не и да води. Ако Трантоу бе с тях… но нямаше смисъл да мисли за неизпълними неща. Господарката на Дълбоките поля също не можеше да им прати помощ. Даже да проявеше такова желание, вече нямаше да е в състояние да го направи.

Джей се почувства много стар, много млад, много уплашен и много възбуден, всичко това едновременно. Бе толкова объркан, че едва не забрави на прощаване да прегърне Мизар.

— Е, какво ни е известно? — попита той и се приближи до Дръм и Вирджиния, които изучаваха информацията от кучето на Смъртта. Макар че това очевидно я интересуваше, Алис беше застанала на пост заедно с Дуби.

Дръм подаде на Джей електронния бележник със скицираната от момчето карта.

— Ти си картографът, така че можеш да я допълваш, докато ти разказваме. Джини?

Неочакваното обръщение накара Вирджиния да повдигне вежди.

— Забелязах значително раздвижване по по-ниските склонове на планината. Не посмях да се приближа, но изглежда, някой издигаше поредица от станции за прехвърляне. Ако се съди по крилатите бикове и лъвове, които ги пазеха, предполагам, че са свързани с наближаващия елишитски празник.

— Нещо друго? — след като отбеляза наблюденията й, попита Джей.

— Всъщност не зная какво е нормално и какво не — призна тя. — Доколкото мога да кажа, по по-високите склонове имаше многобройни храмове в най-различни стилове.

— Навярно са свързани с различните божества, почитани и във Вирту, и във Верите — отвърна Джей и Дуби кимна от поста си в знак на съгласие.

— От мен толкова — каза Вирджиния. — Информацията на Мизар може би ще ни е по-полезна.

— Би ли я обобщила? — попита момчето.

— Разбира се. Данните са откъслечни. Явно системата му доста е пострадала.

— Разказвай.

— Приблизително по средата на пътя от отсрещната страна на планината има добре охранявано съоръжение. За разлика от

постройките, които видях аз, то не изглежда изцяло религиозно — макар че има известни религиозни нюанси — и поне на мен ми прилича на фабрика. Точно там Мизар е подушил нещото, което търсиш.

— Казваш „добре охранявано“ — попита Джей. — Какви са шансовете ни да проникнем вътре?

— Едно от нещата, които ме карат да го смятам за фабрика — отвърна Вирджиния, — е, че от там изнасят сандъци.

— Значи има засилено движение в двете посоки, така ли?

— Точно така. Дръм и Алис може би ще са в състояние да измислят как да влезем вътре.

— Е, приятели? — обърна се към тях Джей.

Детективът кимна.

— Прегледах информацията и мисля, че ще успеем да го направим. Но до мястото има доста път и бих искал лично да видя тази „фабрика“ преди да предложа тактическо решение. Какво ще кажете да се замъкнем дотам?

— Аз съм съгласен — каза Джей. — Ще тръгнеш ли първа, Вирджиния?

— Точно на това са ме учили.

— Тогава аз ще вървя последен. Не искам да се отдалечаваме много един от друг, но в същото време трябва да сме на достатъчно разстояние, за да не се набиваме на очи. Те несъмнено имат охрана, но господарката на изгубените смята, че не очакват да се появят обитатели на Верите. Ако базовото им програмиране е некачествено, по-обикновените проги изобщо няма да ни забележат, а и вашите виртобрази са съвсем прости, така че не би трябвало да привличат внимание.

— Е, поне това е утешително — отвърна Дръм. — Да вървим.

— Фабрика, да. Самата аз не бих се сетила да я нарека така — каза Алис, — но разбирам какво имаш предвид, Вирджиния.

Джей Донърджак насочи бинокъла си към склона на Меру и разгледа продълговатата солидна сграда. Беше построена от обикновена каменна матрица, която напълно се сливаше със заобикалящите я скали и храсталаци.

— Не ми е ясно за какво точно говорите — призна той, — но пък и аз никога не съм виждал фабрика.

Алис го погледна. Дръм разбиращо кимна.

— След като ни разказа за себе си, щях да се изненадам, ако не беше така — рече детективът. — Ти си израснал предимно във Вирту, а нереалният свят не се нуждае от промишлени заводи.

Той постави длан върху ръката на Джей и жестът му внезапно напомни на момчето за Рийз Джордан.

— Погледни, Джей. Тази сграда почти няма външна украса — докато всички храмове са невероятно пищни. Така че имаме съвсем практична постройка. Второ, отбележи почти пълното отсъствие на прозорци. Даже във Вирту сградите обикновено следват обичая на Верите да пропускат „естествената светлина“.

— Дотук ми е ясно — каза Джей.

— По фасадата са разположени големи врати, пред всяка от които има широк път. Явно са предназначени за доставяне на материали и за откарване на готовите продукти.

— Добре — рече момчето, — имаме фабрика. Защо? С каква цел? Според легендите боговете на Меру могат да си представят каквото поискат — и точно така създават войските и слугите си.

С периферното си зрение той забеляза странното изражение на лицето на Алис.

— Хм, извинявай, Алис. Беше нетактично от моя страна.

— Не, няма нищо, Джей. Почти свикнах с историята на баща ми, но понякога се чувствам особено.

— По-късно, приятели — прекъсна ги Дръм. — Не мога да отговоря на въпроса ти, Джей. Не разполагам с достатъчно информация.

Дуби остави бинокъла си.

— Хрумна ми нещо. Ами ако произвеждат в големи количества онова, което Уорън Банса е прехвърлил през интерфейса? Ами ако в тази фабрика се създават материални продукти? Това би обяснило проекта на сградата.

— Искаш да кажеш истински неща ли? — попита Джей. — Тук?

— Защо не? Предполага се, че устройството на Банса позволява физическо прехвърляне. Ако са приложили подобен подход, биха

могли да произвеждат материал като във Верите или нещо, което да съществува и на двете места.

— Звучи доста страшно — призна Джей, — но е възможно.

— Възможно е също — прибави Вирджиния — тази „фабрика“ да е проявление на някое от божествата — нещо като genius loci, създаден, за да пази района и да контролира процесите вътре.

— А може да е и двете неща — каза Алис, — мисъл, която не ме изпълва с радост.

— Мен също — съгласи се Дръм, — но какъвто и план да разработим, трябва да вземем предвид и двете възможности.

— След като видяхте сградата, имате ли някакви идеи? — малко колебливо попита Джей. Бе се надявал на самия него да му хрумне нещо, но фабриката му внушаваше само страх и увереност, че никога не би могъл да успее.

— Отначало мислехме да пратим Дуби на разузнаване — отвърна Дръм, — но господарката на ентропията е решила, че за тази работа си най-подходящ ти. Нали си физически тук?

— Да — потвърди Джей.

— В същото време ти си единственият от нас, който в този момент е истински жител на Верите. Всички ние сме във виртобрази и въпреки необичайната си история, в основата си Дуби е прог.

— Вярно е — каза маймуната, — поправен и усъвършенстван от господарката на Дълбоките поля, но все пак прог.

— Значи да вляза вътре сам, така ли? — попита Джей.

— Точно така — отвърна Дръм. — На разузнаване. Опитай се да проникнеш вътре и изпълни задачата си. Ако не можеш сам, ще се върнеш за нас. В най-лошия случай поне ще имаме повече информация.

— А вие?

— Ще се крием, ще сме готови да ти се притечем на помощ и ще се мъчим да научим нещо за Улфър Мартин д’Амбри.

Джей се замисли.

— Колкото и да ме е страх да го призная, вашият план е логичен. Приемам го.

— Проучих обстановката — каза Вирджиния. Говореше безизразно, макар че явно полагаше огромни усилия да изглежда

спокойна. — Ако се спуснеш от по-високите склонове и минеш зад фабриката, ще избегнеш стражите.

— Виж, в катеренето съм много добър. — Джей е обич погледна към Дуби. — Имах чудесен учител във Вирту и съм тренирал по стените на замъка Донърджак.

— Тогава върви — отвърна Вирджиния. — По всичко личи, че отзад няма толкова много охрана. Явно разчитат на терена. Разбира се, ако сградата е genius loci, всичко това отпада.

— Ясно — рече Джей. — Няма да го забравя.

Той погледна другарите си. Чувстваше се малко неловко — нямаше търпение да тръгне и в същото време търсеше извинение да остане. Откога го измъчваха такива противоречиви чувства?

— Е, трябва да вървя.

Дръм стисна ръката му. Вирджиния кимна, вече потънала в собствената си мъка. Леко изчервена, Алис Хазърд го целуна по бузата.

— Късмет, Джей.

Дуби игриво се изкиска.

— И да не се хващаш за сухи клони, Джей.

— Няма — обеща той.

После се обърна и се скри в храсталака.

— Но, Карла, наистина смятам, че трябва да идем. Само помисли — богове на Земята! Колко често според теб се случва такова нещо?

— Постоянно, скъпи, ако се вярва на Църквата на Елиш. Този калифорнийски празник се обявява за начало на нова ера.

— И все пак, Карла, ще купя билети за двама ни и за Синди. Ако искаш, си остани вкъщи. Ще мога да продам билета ти с огромна печалба.

— Няма да го направиш, Ейбъл. Елшите знаят как да се справят с хора, които им се изпречат на пътя, и вече пределно ясно дадоха да се разбере, че спекулантите ще бъдат жестоко наказвани. Поне заплахите им приемам сериозно. Виж какво направиха с онзи беден антрополог. Казват, че още продължавал да се крие. Аз лично смятам, че са го убили.

— Значи ще дойдеш, така ли?

— Нищо не обещавам.

— Благодаря ти, скъпа. Как мислиш, дали да не купя билети и за Лидия и Алис? Мисля, че момичето проявява интерес към елишитите.

— Но не и дотолкова, че да се присъедини към тях!

— О, не. Правеше някакво проучване — съчинение за училище, струва ми се. Веднъж видях книгата на Артър Идън на четящото й устройство.

— Е, щом е с учебни цели…

— Значи наистина ще дойдеш!

— О, Ейбъл, истинско дете си! Разбира се, че ще дойда, щом означава толкова много за теб.

— Ще си направим пикник и ще си прекараме чудесно.

— По-добре вземи и чадъри. Спомняш ли си какво се случи в Сентръл Парк?

— Имаш право…

Мизар тичаше из Вирту и се спускаше надолу, винаги надолу, защото Дълбоките поля лежат под често посещаваните райони, въпреки че — колкото и да е парадоксално — се докосват до всички земи.

Пътят му минаваше през призрачен готически пейзаж, чийто genius loci се отдръпна настрани, защото знаеше коя е господарката му и почиташе тази окончателна сила.

От клоните на ударена от мълния ябълка се издигна черна пеперуда. Мълнията бе разцепила дървото на две — едната половина продължаваше да е зелена и покрита с цветове. Другата изглеждаше сребристосива и суха. Цветовете, до които се докоснеха крилете на Алиот, изсъхваха, напукваха се и се превръщаха в прах.

— Бързо тичаш, Мизар — изписука пеперудата.

— Писмо… за господарката.

— Лоша новина, обзалагам се.

Хрътката не изразходва енергия, за да отговори.

— Да, лоша новина. Много неща се променят във Вирту. За пръв път от войните на Сътворението усетих призива на Небебог.

Мизар продължаваше да тича. Излезе от готическия сайт и се озова край прекрасен морски пейзаж. Водите бяха прозрачни и тюркоазносини. Под тях се виждаха дълги ъгловати риби и големи

фантастични миди. Брегът беше обсипан с натрошен обсидиан и финият пясък пречупваше слънчевите лъчи на миниатюрни фрагменти, така че Мизар тичаше по копие на нощното небе, а сините багри на деня оставаха от дясната му страна.

— Бих могъл отново да стана велик — тъжно каза Алиот. — Велик и ужасен — кон и оръжие на боговете.

— И… роб — задъхано прибави Мизар.

— Нима всички не сме такива? Ти бързаш да предупредиш господарката си и следваш по петите момчето. Умно хлапе, талантливо и с огромни възможности, но все пак хлапе. С лекота можеш да го разкъсаш и въпреки това го оставяш да се разпорежда с теб.

— Лесно е… да убиваш.

Пейзажът се покри с нежнозлатисти дюни. Под краката на Мизар захрущяха бодили и тръни. И най-острият от тях не можеше да пробие стоманата и пластмасата на възглавничките му. Извити кактуси припряно се отдръпваха от пътя му. Потта му оставяше по пясъка петна като от зелено мастило.

— Лесно е да убиваш, казваш? Ти не си участвал в битките на първите дни, когато Върховните на Меру само с едва доловимо потрепване на мисълта възкресяваха загиналите си слуги. В такива случаи да убиеш означава да изтриеш паметта или тъкмо, обратното, да дадеш нова памет на нещо — памет, толкова яростна, че да унищожи първоначалната идея.

Мизар не обърна внимание на думите на перерудата. Пътят му започваше да се спуска към външните граници на Дълбоките поля. Той прескачаше срутени небостъргачи и прегазваше разкъсани тръбопроводи.

— Отивам, Мизар — извика Алиот. — Предай поздравите ми на господарката на изгубените.

Мизар не се обърна, а продължи да тича.

Джей д’Арси Донърджак остави спътниците си и безшумно навлезе в гъсталаците. Макар че от разстояние листата изглеждаха меки, когато се запромъква покрай дългите борови игли и провлачващите се реси на върбите, момчето де убеди, че външният вид е измамен. Шипкови тръни, чиито тъмнозелени стъбла приличаха на

копринени, но бяха покрити с извити лилави бодли, засенчваха слънчевата светлина. Огромни кактуси с буйни кървавочервени цветове препречваха пътя му. Навсякъде пълзяха диви рози, зад чиито изящни петолистни бели или розови цветове се криеха остри бодли.

Като заобикаляше по-непроходимите препятствия и внимателно разгръщаше с ръце зеленината пред себе си, Джей продължаваше напред към целта си. Честите му игри на криеница с Дуби и Фекда го бяха подготвили добре. Въпреки че напредваше бавно, накрая той стигна над котловината, в която се издигаше фабриката, целият изподран, но без сериозни наранявания.

Спускането по стръмната скала изглеждаше лесно и сравнително безболезнено. По едно време му се стори, че нещо го наблюдава от прозорците до сградата, но нищо не помръдна, нищо не го нападна, така че момчето успокои разтуптяното си сърце и продължи надолу.

Той стигна до фабриката, промъкна се покрай задната й стена и откри, че усилията му навярно са били напразни. Всички прозорци бяха направени така, че да пропускат светлина, но да не могат да се отварят. Единствените врати се намираха отпред и опитът да се прокрадне до тях преди залез-слънце щеше да е безразсъден.

По време на наблюдението си не бяха забелязали движение, но докладът на Вирджиния показваше, че такова има. Джей вече се бе примирил, че ще се наложи да се скрие до вечерта (дали слънцето на първичната планина изобщо залязваше?), когато внезапно му хрумна безумна и в същото време блестяща идея.

Той си спомни за някогашните си разговори с Рийз Джордан относно способността му да се прехвърля и предупреждението на учения, че не трябва да го прави лекомислено, за да не излезе от Вирту и да се озове в някой далечен и опасен район на Верите. Ами ако се прехвърлеше, направеше няколко крачки до мястото, където трябваше да е вътрешността на фабриката и после отново пресечеше интерфейса?

Имаше огромен риск, Джей го разбираше. Преди години беше правил някои много предпазливи експерименти и знаеше, че пътуването във Вирту означава и движение във Верите. Съответствието не бе нито точно, нито логично.

Ако извършеше прехвърлянето тук, можеше да се озове насред океана, в твърда скала или — както някога го беше предупредил Рийз

— сред оживено улично движение. И все пак идеята не му даваше мира. Решението зависеше от него и макар да изпитваше ужас, Джей знаеше, че ще го направи.

Той се успокои, дълбоко си пое дъх и леко прекрачи от Вирту във Верите.

Първото нещо, което усети, бе топлина и вятър, после зърна Тъмносиньо море. Изпълни го невероятно облекчение, че не е попаднал в твърда материя или във вода. И тогава чу тътена на машини, огледа се и облекчението му се замени с паника.

Боядисан в яркожълто и с оранжеви предупредителни ленти, право към него се носеше гигантски булдозер.

— Джей много се забави — разтревожено каза Алис. — Трябва да го потърсим.

— Лоша идея, хлапе — отвърна Дръм. — Не сме забелязали никаква суматоха и можем да се надяваме, че не са го видели. Сигурно не бърза и изчаква някой страж да го подмине или нещо подобно. Да не искаш да го прецакаш?

— Не, но не ме свърта на едно място.

От известно време Вирджиния наблюдаваше по-високите склонове и очевидно не слушаше разговора им. Сега свали бинокъла и каза:

— Искам да видите нещо. Ако фабриката се намира приблизително там, където на циферблата е девет часът, насочете поглед към един часа.

Алис и Дръм вдигнаха биноклите си. Дуби, който криеше собствената си тревога като гризеше долните клони на една ниска дюля, бързо се присъедини към тях.

— Модернистичната сграда — онази, която е цялата в овали и заоблени линии ли? — попита той.

— Точно така — потвърди Вирджиния. — Покрай прозореца в онзи голям цилиндър мина някакъв мъж. Видях го само за миг, но изглеждаше точно така, както Алис ни описа баща си.

— Всъщност няма причина архитектурните стилове и тенденции да са същите — рече Дръм, — но ако онази сграда беше във Верите, щях да предположа, че цилиндърът е стълбище.

— Възможно е — съгласи се Вирджиния. — Това, че физическите закони в сайтовете във Вирту могат да се различават от Верите, не означава, че винаги е така. Повечето проектанти предпочитат да използват стандартен шаблон и после да правят изменения.

— Но какво може да прави там? — попита Алис. — Нали се предполага, че е във войската.

Дръм я потупа по ръката.

— Може да не е там, хлапе. От друга страна, ако правилно съм разбрал обясненията ти, Гайдаря е само една от личностите на баща ти. Може би им е необходим тук, за да е близо до устройството на Банса — тъй като той също е единственото, останало от лудия учен. А може да не се е съгласил да служи като Гайдаря и да го държат в плен. Възможно е също Вирджиния да е видяла някой друг.

— Да, прав си.

— Притеснена ли си?

— Малко. Вирту е толкова голяма. Амбри може да е навсякъде.

— Е, първоначалната ти цел не беше само да го откриеш, нали?

Алис го погледна сепнато. Дръм й се ухили.

— Струва ми се, си спомням как едно разярено хлапе твърдеше, че щяло да иде право при Небебог и да поиска да му върне баща му. Даже да не успеем да открием Амбри, Небебог очевидно живее някъде тук.

Макар че това напомняне като че ли не успокои особено много Алис, Вирджиния се изправи и присви очи.

— Да, точно така, и ако ще се качваш там горе, аз също ще дойда да обясня на, оная кучка Земея кое как е.

Дуби се прокашля. Той продължаваше да наблюдава фабриката с бинокъла си, но ушите му мърдаха, за да следи разговора.

— Съмнявам се, че по този начин ще постигнеш нещо повече от това да разсмееш Земея, Вирджиния. Колкото и да я мразиш, тя е една от Върховните трима.

Вирджиния извади ХФ-пистолет от кобура си и ледено се усмихна на маймуната.

— Ти откъде знаеш какво възнамерявам да направя?

Дуби потръпна, Дръм мрачно се усмихна.

— Да се надяваме, че няма да се стигне дотам, Джини. Да се надяваме, че ще открием друг начин.

Вирджиния Талънт прибра оръжието си, но сините й очи блестяха като зениците на Марконовите страшнокотки — съсредоточени и безмилостни.

Рандал Келси стоеше на върха на един недовършен зикурат и надзираваше възстановяването на околността. И изведнъж видя от нищото да се появява човек — точно на мястото, което предстоеше да се терасира и да се монтират седалки.

За миг Келси забрави, че не е във Вирту, където такива неща не бяха необикновени. Докато се опомняше, шофьорката на булдозера се опитваше да натисне спирачка. Той разбираше, че машината няма да успее да спре навреме — заради инерцията, масата и още няколко неизменни физически закона. Младежът — освен ако не бе отличен спринтьор — също нямаше надежда да избяга.

Келси насочи бинокъла си към него. Беше млад, тъмнокос, мускулест, но не прекалено. Докато огромният жълто-оранжев булдозер се носеше към него, изражението му представляваше смесица от ужас и пресметливост със следа от онова примирение, което Келси знаеше, че също би изпитал в такъв момент.

Младежът започна да отстъпва назад, завъртя се, пробяга няколко крачки и изчезна.

В следващия момент булдозерът мина през мястото, на което бе стоял младежът. Застанал на върха на зикурата, предназначен да доведе боговете в истинския свят, Рандал Келси за миг остана като хипнотизиран от чудото. Сигнализирането на радиостанцията на колана му го накара да се опомни.

— Хм, шефе — Келси позна гласа на Марта: яка невъзмутима последователка на Църквата, — видяхте ли онова, което ми се стори, че виждам?

— Тъмнокос младеж — появи се и изчезна. Това ли имаш предвид?

— Точно това. Реших, че полудявам.

— Не, освен ако и аз не съм се побъркал.

Келси се замисли. Нямаше представа какво е било това проявление — дали някой, притежаващ виртсила, се забавляваше, или пък имаше повреда в прехвърлящото оборудване, което инсталираха. А може би дори някой от слугите на боговете — на Моребог или Небебог — проверяваше, положението. Трябваше да измисли някакво обяснение.

— Боговете сигурно изгарят от нетърпение да дойдат при нас — каза той с глас, обучен да изразява благоговение и едва доловим сарказъм. — Най-добре да се залавяме за работа.

— Да, господине!

Марта прекъсна връзката и булдозерът й отново затътна. Нямаше съмнение, че вечерта ще разкаже за случилото се в кафенето и общежитието. „Какво от това? — помисли си Келси. — Нека се хвали как едва не е прегазила полубожество,“ Значението на това чудо щеше да е проблем на общите им началници.

Тази мисъл до известна степен го утеши.

Джей д’Арси Донърджак искаше спокойно да обмисли видяното във Верите, но се беше прехвърлил обратно и сега се намираше в беда. Когато се озова в огромно помещение във фабриката, първоначалното му облекчение мигновено се стопи, защото осъзна, че двете статуи пред него, всъщност са живи и дишащи същества.

Те стояха твърдо на четирите си крака — крилати лъвове с глави на брадати мъже, леко завъртени към него. Създанията го гледаха със смесица от презрение и любопитство. В добре осветената зала Джей ясно виждаше израженията им и яките извити нокти, които стърчаха от лапите им.

— Нарушител — без да откъсва поглед от него, каза единият. — Навярно в крайна сметка това дежурство ще се окаже забавно.

— Достатъчно млад е, за да е крехък й вкусен — съгласи се другият.

Джей отстъпи няколко крачки, като анализираше мястото, на което бе попаднал. Ако се съдеше по онова, което беше видял отвън, помещението минаваше по цялата дължина на сградата, макар че изглеждаше малко по-тясно. По задната стена имаше няколко врати, които навярно водеха към складове или офиси.

Дългата зала бе заета от огромно Рюб-Голдбъргово устройство, състоящо се от извити медни и стъклени тръби, златни жици с различна дебелина, големи дискове, изсечени от малахит или яспис и покрити с тайнствени символи, зъбни колела от бавно топящ се лед. Всичко това беше заобиколено от конвейерни ленти, които докарваха различни материали през плоскости в задната стена, и други, които отнасяха квадратни запечатани кутии, големи десетина сантиметра.

Тези кутии се насочваха към дясната врата и се изсипваха в сандъци, които автоматичен електрокар редеше край изхода.

Не се виждаха работници, но Джей подозираше, че невероятната машина представлява прост иион, навярно обладан от някое по-механично настроено божество — Хефест или Гойбнуи.

Двата крилати лъва стояха край вратите и безгрижно разговаряха, сякаш Джей не представляваше действителна заплаха за тях. Той не знаеше дали да се чувства облекчен, или обиден.

— Не ни ли наредиха да докладваме за всеки нарушител, за да могат да го разпитат? — попита първият.

— Наистина — съгласи се вторият, — но съм гладен и ми е скучно. И без това не очакваха да се появят нарушители. Просто ни наказаха заради игричката, която изиграхме с Бел Мардук на Празника.

— Зная. — Въпреки че нямаше лъвска глава, създанието убедително изръмжа.

— Бел Мардук също ли е наказан?

— Нямам представа.

— Е, накараха ли го да виси тук с нас часове наред, за да зяпа как машината прави кутии?

— Не.

— Значи не са го наказали.

Джей реши, че това е моментът да се намеси.

— Чух, че се очаквало Бел Мардук да се появи на следващия Празник в Калифорния. Вие ли сте двамата, които бяхте с него в Сентръл Парк?

— Ние сме — потвърди първият, който всъщност бе Малката буря.

— Останах извънредно впечатлен от могъществото ви — рече Джей.

— Наистина ли? — попита Малкия вятър. — Ти беше ли там?

Джей разбираше, че трябва да е предпазлив. Ако признаеше, че е присъствал, щеше да признае и че е от Верите.

— Гледах празника — като внимаваше да говори истината, отвърна той. Не искаше да задейства програма детектор на лъжата, с каквато сигурно бяха снабдени стражите. — И се убедих в силата и величието на божествеността.

Малката буря и Малкия вятър гордо заподскачаха и размахаха криле.

— Значи вие ще се проявите и в Калифорния, така ли? — попита Джей.

— Не знаем — нацупи се Малкия вятър. — Никой не ни казва нищо. Освен когато водят тук мъжа, сме си все сами с машината.

— Сега е тук и нарушителят — Напомни му Малката буря и злобно погледна момчето.

— Какъв мъж? — припряно попита Джей.

— Онзи, за когото казват, че бил създал първото от устройствата — отвърна Малкия вятър.

Джей изпита странно вълнение. Сигурно имаха предвид Улфър Мартин д'Амбри, също известен като Гайдаря, а преди това и като Уорън Банса.

— Често ли идва?

— Веднъж дневно — каза Малкият вятър. — Той твърди, че нямал представа какво искат от него, но никой не му вярва. Небебог е бесен, но не смее да го накаже, защото бил ценен дори само като Гайдаря на Призрачния легион.

— Днес водили ли са го? — попита Джей.

— Не, струва ми се — каза Малката буря. — Което повдига въпроса какво да правим с теб.

— Защо?

— Не можем да те оставим да се мотаеш наоколо, когато пристигнат — това ще провали последния ни шанс да се избавим от дежурството тук. Така че въпросът е дали да те изядем, или да те заловим. По-забавно ще е да те изядем.

— Но са ви наредили да ме заловите — бързо им напомни Джей. — Така няма ли да ви опростят наказанието?

— Възможно е. Ти как мислиш, Малък ветре? Нали ти предложи да го изядем?

— Младежът има право — неохотно призна Малкия вятър. — Ако го заловим, ще откажем да им го предадем, докато не ни обещаят да ни пуснат на Празника.

Джей се прокашля.

— А как възнамерявате да ме заловите?

— Ние сме много опасни и можем да летим — отвърна Малката буря. Той се пресегна зад гърба си и извади дълго копие. — И можем да те изтикаме от ъгъла ето с това.

— Докато ме гоните, може да повредите машината — каза Джей.

— Не. Едва ли — възрази Малкия вятър. — Тя си има защитна система, иначе отдавна щяхме да я строшим и да излъжем, че се е случило по време на ужасна битка с вражески сили. Когато ни пратиха тук, сериозно обсъдихме тази възможност.

— Ами ако избягам?

— Тогава няма да представляваш проблем.

— Но ако преди това оставя някакъв знак за присъствието си? Например като надраскам инициалите си на стената или строша някоя врата.

— Наистина изглеждаш способен на това и се появи тук, без да влезеш през прозорците или вратите. Да, би могъл да ни докараш неприятности. Какво точно се опитваш да постигнеш?

— Ами ако се предам? — попита Джей.

— Защо? — изненада се Малката буря.

— Искам да видя мъжа. Призрачния гайдар на Призрачния легион на Небебог е легендарна личност. Ако ми е писано да се проваля, поне искам да го видя.

— Писано ти е да се провалиш — отвърна Малкия вятър. — Ако си дошъл тук да откраднеш устройството, знай, че не е възможно. А ако си дошъл да го снимаш, няма да имаш никаква полза, защото не може да се възпроизведе по друг начин освен при извънредно специални условия и е необходима уникална част.

„Устройството на Банса — помисли си Джей. — Тук е.“

Той се насочи към една от вратите по задната стена. Беше направена от лек материал и момчето започна да я разглежда.

— Мога да я ритна преди да ме спрете.

— Но това няма да ни попречи да те убием.

— Така ще загубите доказателството за надеждността ви като стражи, а и убедени ли сте, че можете да ме убиете? Няма ли да се опозорите, ако избягам?

Крилатите лъвове се спогледаха и бавно кимнаха с човешките си глави.

— Тогава ме оставете да се предам. Обещайте ми, че няма да ме убиете.

— Небебог или неговите слуги могат да те унищожат — отвърна Малкия вятър.

— Готов съм да поема този риск.

— Съгласни сме — каза Малката буря.

Джей приведе рамене и закрачи към тях. Макар че външно изглеждаше спокоен, той бе сигурен, че създанията могат да чуят ускорените удари на сърцето му. Предаването му в никакъв случай не означаваше примирение, както може би смятаха стражите. ХФ-пистолетът продължаваше да е скрит на пояса му и въпреки че идеята не му допадаше, винаги можеше да се прехвърли във Верите.

Но нито една от тези възможности нямаше да му донесе устройството на Банса. Джей вярваше на Малката буря и Малкия вятър, че машината има защитна система, но когато дойдеше Амбри/Банса, щяха да я изключат. Щеше да му се наложи да приеме, че бащата на Алис ще му помогне, че другите ще открият начин да се справят със стражите, които пазеха Гайдаря, и че крилатите лъвове наистина няма да го изядат.

Всички тези условия не му харесваха, но Дълбоките поля не бяха рай и ако елишитите постигнеха своето, скоро в цяла Верите нямаше да има безопасно място от игрите на боговете.

Алис Хазърд, известна също като Линкълн Крейн, която нетърпеливо наблюдаваше овалния храм и фабриката, забеляза от храма да се появява група хора.

— Това е баща ми! — каза тя. — Онези около него ескорт ли са, или пазачи?

Или едното, или другото — отвърна Дръм, след като ги разгледа. — Никой не е насочил оръжие към гърба му, но внимателно го

наблюдават — а и са го заобиколили така, че случайно да не му хрумне да се поразходи.

— Идват насам — отбеляза Вирджиния. — Към фабриката, искам да кажа.

— Логично е — рече детективът. — Мизар подуши устройството на Банса във фабриката, а Амбри е единственото, останало от Банса.

— Какво може да искат? — попита Алис. — Ако предположенията ни са верни, те вече произвеждат устройството.

— При прехвърлянето устройството е убило Банса — каза Дуби. — Поне така смята старата ми шефка. Предполагам, че искат да го усъвършенства.

— А той отказва — гордо рече Алис. — Как ще го освободим?

— И къде? — прибави Дръм. — Все още не сме видели Джей. Ако е изпаднал в беда, ще е най-добре да координираме усилията си, за да му помогнем.

Никой не спомена възможността Джей да е мъртъв, но внезапно настъпилата тревожна тишина показваше, че всички са наясно с нищожната вероятност момчето още да е живо.

— Може просто да не е успял да влезе — измърмори Дуби. — Така че трябва да вземем Банса, устройството му и Джей и да си плюем на петите. Някой от вас усвоил ли е преобразяването на виртобраза си?

Дръм и Алис се намръщиха.

— Аз мога да съм самата себе си и Линк — каза момичето.

— А аз разчитам на шаблоните — призна детективът. — Обикновено са най-незабележими.

— Аз се научих заради Маркон — тихо и тъжно рече Вирджиния, — макар че винаги най-много ме харесваше в този образ.

— Иион с добър вкус — отбеляза Дръм. — Много добре. Струва ми се, че се досещам какво е намислил Дуби.

— Ако можеш да промениш образа си така, че да заприличаш на страж и да се присъединиш към групата — каза Алис, — ще успееш да ги последваш вътре. Те са седем, но ако вървиш отзад, няма да те забележат, защото са много заети да „ескортират“ баща ми.

Вирджиния вдигна бинокъла си и започна да разглежда подробностите от облеклото на стражите. Носеха спретнати псевдовоенни униформи, състоящи се от пристегнати в глезените и

китките сини гащеризони, бели патрондаши и ръкавици, черни кубинки и синьо-бели заострени шапки, украсени със златни ширити. Изглежда, всички бяха въоръжени с ХФ-пушки и дълги мечове.

— А после?

— Ние ще се приближим, а ти ще задържиш вратата отворена, за да се вмъкнем. Ако влезем в битка тук, със сигурност ще привлечем вниманието.

— Досега не ни забелязаха и можем да сме спокойни, че всезнаещи или не, напоследък божествата са много заети и нямат време да зяпат надолу по склоновете — прибави Дръм.

Вирджиния кимна.

— Ако имах повече време, щях да ви науча да променяте образа си, но са необходими упражнения. Дуби, ти си по-бърз от нас. Изкатери си дотам, където на циферблата е дванайсет часът.

— Искаш да съм по средата на циферблата, така ли? — уточни маймуната.

— Точно така. Давай ми знаци какво правят онези. Имаме късмет, че вървят пеш.

— Тръгвам — каза Дуби.

Вирджиния малко рязко кимна на Алис и Дръм.

— Ще се преобразя, когато стигна по-близо. Сегашните ми дрехи ме прикриват по-добре. Вие двамата не трябва да сте далеч от групата, но не ме следвайте съвсем по петите. Нещо може да се обърка.

— Ясно — от името на двамата отговори детективът.

— Успех — прибави Алис.

— Не е в много добро настроение — каза Дезмънд Дръм, когато Вирджиния се отдалечи. — Трябва да внимаваме с нея.

— Да — съгласи се Алис. — Бедната, наистина е обичала Маркон.

— И единственото, което я сдържа, е желанието да отмъсти на убиеца му. Ако загуби надежда, може да загуби и малкото самообладание, което й е останало.

— Някога влюбвал ли си се, Дръм?

Той я погледна.

— Няколко пъти, но все нещастно. Да тръгваме.

Предаването на Джей означаваше да седи по турски на тъмночервения под, докато крилатите лъвове стояха с насочени към него копия и спореха кой от двамата да иде и да съобщи на началниците. Очевидно във фабриката нямаше нито интерком, нито радиостанция — бяха ги свалили още през първата седмица от дежурството на полубожествата, когато на всички им бе писнало да слушат оплакванията им.

Спорът още не бе свършил (и Джей правеше всичко възможно, за да не допусне такава възможност). По едно време Малкия вятър се усмихна и поглади с лапа дългата си коса и брада.

— Идват! Видях ги да завиват на пътя!

— Джей, би ли се опитал да изглеждаш по-опасен? — след като потвърди съобщението на партньора си, попита Малката буря.

Момчето изпъчи гърди и се намръщи.

— Така добре ли е?

— Страхотно! Ако можеш, гледай гневно — току-що сме те заловили да… Всъщност за какво си дошъл тук?

Дясната врата се отвори и спаси Джей от необходимостта да отговори. Двамата пазачи насочиха вниманието си към униформените фигури, които влязоха в залата. По средата на образувания от стражите квадрат застана мъж, чието отегчено безразличие рязко се смени с изненада, щом забеляза момчето.

Само Джей забеляза, че един от униформените спира за миг на прага. Във фабриката се вмъкнаха още три фигури, които побързаха да се скрият сред подредените край вратата сандъци. Секунди по-късно той зърна с периферното си зрение Дуби, който изтича навътре в помещението, като се криеше зад машините.

За щастие ескортът на Амбри не видя нищо. Стражите бяха поразени от вида на намръщения Джей, седнал под заплахата на двете копия.

— Нарушител! — каза Малката буря. — Току-що го заловихме.

Водачът на стражите, мускулест мъж със златни ширити на китките и яката, понечи да отговори нещо, но Амбри го бутна настрани и коленичи до Джей.

Смутени, Малкия вятър и Малката буря сведоха копията си и погледнаха към командира, който сви рамене. Действията на Амбри не противоречаха на програмите им, а младежът може би щеше да се

окаже средството, което им трябваше, за да принудят Гайдаря да им съдейства.

— Ти приличаш на Джон Донърджак, момче — каза Амбри. — Направиха ли ти нещо?

— Не, и съм негов син.

— Значи си детето, което носеше Ейра.

— Познавали сте майка ми, така ли?

— Двамата с жена ми се запознахме с нея малко преди да се родиш. Тогава Лидия носеше нашата дъщеря. За съжаление повече не сме се срещали. Често съм се чудил какво е станало с теб.

— Аз познавам дъщеря ви — каза Джей, внезапно забелязал скритите знаци, които му правеше униформената Вирджиния, застанала зад удивените стражи. — Всъщност тя ви търси.

Устните на Амбри се извиха в мрачна усмивка.

— Трябваше да се досетя. Знаеш ли къде е?

С едно-единствено плавно движение, усвоено по време на виртприключенията, Джей извади ХФ-пистолета си и го насочи към командира на ескорта. Вирджиния заговори иззад групата с толкова леден глас, че никой не се усъмни в думите й:

— Държа ви на мушка. Първият, който помръдне, ще получи двоен ХФ-заряд между плешките.

Дръм, Алис и Дуби се появиха с насочени оръжия.

— Тук съм, Амбри — каза Алис. — И ужасно се радвам, че си добре.

Амбри се усмихна, удивено поклати глава и се изправи, за да разоръжи охраната. Джей взе копията на Малкия вятър и Малката буря.

— Съжалявам, момчета. Няма начин.

— Но сега няма да можем да идем на Празника! — възрази Малката буря.

„Ако стане както възнамерявам, няма да има никакъв Празник“ — помисли си Джей, но разбира се, не го каза пред враговете си. Такива драматични жестове изглеждаха чудесно на кино, но нямаха място в истинския живот — а въпреки декора това виртприключение бе съвсем истинско.

Като си свиркаше през зъби, Дръм накара стражите да се проснат по очи на пода. После с бързи, пестеливи движения завърза китките и

глезените им. Изпълнил тази задача, той погледна крилатите лъвове, явно неуверен какво да прави.

— Мисля, че няма да имаме проблеми с тях — каза Джей. — Те бяха тук против волята си. Нали, момчета?

— Точно така.

— Абсолютно.

— Направо е удивително как в ръцете на нашата Джини един ХФ-пистолет може да направи дори полубожествата благоразумни — отбеляза Дръм. — А сега какво?

— Е, намерихме Амбри — отвърна Джей. — Сега навярно той ще ни помогне да извадим устройството на Банса от машината.

— Няма проблем — каза Амбри. — Защитната система е проектирана така, че да ми позволява да работя с машината. Какво ще правите с него, ако ви го дам?

— Ще го върнем на онази, от която е било откраднато — каза Джей.

— На господарката на ентропията ли?

— Да.

— Ентропията като че ли е точно каквото му трябва на това мое устройство — поклати глава Амбри. — Навремето прехвърлянето трябва да ми се е струвало идеалната концепция. Сега обаче не съм толкова сигурен. Вирту може да е пълна с красоти и чудеса, но изобщо не съм убеден, че Верите е готова за двустранен обмен.

— Има си и добрите страни — възрази Алис. — Като вас с майка ми. Като родителите на Джей. Като Вирджиния и Маркон. Защо да са ограничени само в една вселена — при това в онази, която не е съвсем истинска?

— Кое не е съвсем истинско, скъпа моя? Помисли малко върху този въпрос. Ти си ми дъщеря, въпреки прищевките на биологията. Тук обаче не е мястото за такива дискусии.

Той отиде до странната машина. Усетила приближаването му, тя проблесна, заискри и замърка като огромна котка. Амбри погали лъскава медна тръба и после бръкна в сърцето на машината. Около него се появи сияние, премигващо в кървавочервено и бледосиньо. Мускулите на плещите му се напрегнаха, докато вадеше нещо отвътре.

— Взех го — измърмори той. — Заповядай, Джей. Върни то на онази, от която са го откраднали.

Джей пое предмета, който Амбри му подаде. Представляваше кръг с големината на тока за колан, защитен с изподраскано прозрачно покритие.

После Амбри отстъпи назад и отново поглади тръбите. Мъркането започна да се усилва, докато костите на всички в залата не завибрираха. Пред очите им огромната машина се смали в нещо, голямо колкото виолончело. Цветът й започна да се променя и накрая тя се превърна в приблизително квадратна маса от кристал и платина.

— Алис? — със странен глас я повика Амбри. — Предай на Лидия, че я обичам.

— Няма ли да дойдеш с нас? — попита тя. — Преодоляхме толкова много препятствия, за да те открием!

— Бих искал — отвърна той. Гласът му очевидно се беше променил: бе станал по-лек, по-ритмичен — но трябва да изиграя ролята си в приближаващите събития.

И започна да се преобразява пред очите им. Раменете му леко се прегърбиха, косата му посивя, бръчките на лицето му подсказваха мъдрост, постигната с мъчителна цена. От темето му започваше белег, който се спускаше през лицето и гърлото му и изчезваше под яката на ризата му (която сега му бе по-широка). Никой не се съмняваше, че продължава до лявото му ходило.

Когато се наведе, за да вземе кристално-платиненото устройство, видяха, че куца.

— Засега довиждане. Ще застана на пътя на Сътворението — каза Учителя/Онзи, който очаква. — С нетърпение очаквам да видя всички ви там.

13.

— Рийз Джордан?

— Да?

— Как се чувстваш днес?

— Както би могъл да очаква човек на моята възраст. Боли ме навсякъде — даже болките ме болят. Вие да не сте нова лекарка? Не ви познавам.

— Не съм точно лекарка, но мисля, че имам лекарство за теб.

— Няма лекарство за старостта, госпожо. Сид и неговите приятелчета полагат усилия, но това е неизбежно. Накрая тялото просто се изхабява.

— За някои хора това не е непременно краят.

— За някои хора ли? Какво искате да кажете?

— Някои имат повече от едно съществувание — и ти си един от тях. В религията на Вирту си известен като Водача. Аз мога да направя така, че съзнанието ти да бъде прехвърлено в това от митологията.

— Разбирам как ще стане — поне на теория. Коя сте вие?

— Да речем, че самата аз съм стар мит и съм дошла да помогна на колега.

— Много добър начин да не отговорите на въпроса ми.

— Достатъчно е да кажем, че имам силата да направя каквото ти обещах. Щом тялото ти умре, твоите спомени, познания и способности могат да бъдат прехвърлени, за да се слеят с мита, който с действията си създаде във Вирту.

— Звучи много мило — обаче не знаех, че съм създал мит.

— Трима обитатели на Верите поставиха началото на митове по време на Хаоса на Сътворението: ти, Уорън Банса и Джон д’Арси Донърджак.

— Джон е мъртъв. Някой сетил ли се е да му направи същото предложение?

— Може и да сме се сетили. Инженера щеше да е безценен за нас, но той се изолира от Вирту и старата му съперничка, господарката на Дълбоките поля, го уби.

— Не знаех, че властта й се простира и над Верите.

— Не и поне в обичайния смисъл, но Смъртта може да манипулира с електронните сили, а Донърджак допусна грешката да се обгради с такива… но защо ти разказвам всичко това?

— Защото искате нещо от мен.

— Мислех си, че аз ти предлагам нещо — нов живот и възможност да се въплътиш в своя мит.

— Искате нещо. Иначе защо идвате сега? Аз следя новините. Из цяла Вирту се носи тътенът на промяната. Убиват genius loci. Събират се войски и се придвижват могъщи сили.

— За човек, който рядко напуска сайта на Калтрис, ти си много добре информиран.

— Аз съм като омагьосания от Нимю Мерлин — но все още чувам какво става. Да оставим лиричните отклонения, какво искате, о, госпожо с дълга зелена коса? Каква е цената на моето безсмъртие?

— Искам главата на Джей Донърджак. Той ме измами — открадна ми нещо, което ми принадлежи.

Рийз се подсмихна.

— Искате главата на моя ученик, на сина на стария ми приятел? Защо не я вземете сама? Вие сте могъща, легендарна моя гостенко.

— Така е, но трябва да спазвам определен етикет.

— Да, предполагам, че великата майка Земя би се затруднила да убие младеж, който е протеже на Смъртта. Господарката на изгубените не би ви помогнала. И вашата сила е съзиданието — а не унищожението.

— Подиграваш ли се с мен, Рийз Джордан?

— Не, но докато си приказвахме, ми хрумна нещо. Силата на Джон винаги е била в практиката, а моята в теорията. През годините съм чувал много странни истории и Сид проявяваше към мен изненадващо уважение.

— Ти наистина се подиграваш с мен!

— Както кажете, госпожо майко. Колкото и съблазнително да е предложението ви, няма да ви предам Джей. Той е мой ученик, нещо повече, той е мой приятел.

— Предупреждавам те, Рийз Джордан. Предприела съм стъпки, за да разширя могъществото си над живота и смъртта. Не би могъл да си създадеш по-страшен враг от мен.

— Навярно не, но смъртта — предизвестена от лъчистата мъглявина или нещо по-тривиално, — е нещо, с което съм се примирил. Не мога да кажа, че ще ми е приятно, но приемам нейната неизбежност.

— Ти си арогантно копеле, Рийз Джордан.

— Арогантно копеле, казвате? Горд съм, да, но познавам родителите си. Вие можете ли да се похвалите със същото?

Проблясък на прекалено ярка зелена светлина, яростен крясък, подсмихване на старец.

Пиринчения павиан дойде да ги вземе с канонада от ексцентрични атрактори. Без много приказки се бяха разбрали Алис, Дръм и Вирджиния да продължат да помагат на Джей. Веднага щом фантастичният влак подаде захиленото си лице през интерфейса, охраняващ по-висшите равнища от непочтителни натрапници, те побързаха да се качат във вагон-ресторанта.

— Накъде, Джей? — извика Пиринчения павиан. Той вече набираше скорост и напускаше равнините край Меру, за да навлезе в съседния сайт. — Към Дълбоките поля ли?

— Не — отвърна момчето и изненада всички. — Към замъка Донърджак. Можеш ли да ни откараш на Голямата сцена?

— Естествено.

Последва силен шум, много напомнящ на спукването на надута с въздух голяма хартиена торба. Навън заваля град от червени и розови камъчета. Ножицата на влака защрака.

— Трябва ли ти помощ, Павиане?

— Има някакво съпротивление, но засега се справям. Ако се наложи, ще те повикам.

Лепкава мъгла обгърна влака и скри градушката.

— Сигурен ли си?

— О, да, даже ми е забавно! Хапнете нещо, обмислете плановете си и поспете, ако можете. Щом пристигнем, ще ви събудя.

— Има право — каза Алис. — Джей, нещо против да обясниш защо отиваме в замъка Донърджак? Според думите на Вирджиния господарката на Дълбоките поля е под атака. Няма ли да й помогнеш?

— Ще й помогна — отвърна той. — Докато ви обяснявам, дайте поръчките си в кухнята.

— Откакто Вирджиния ни разказа за странното дете на Земея и нейните намерения за него, обмислям как да помогнем — продължи Джей. — По този начин се замесваме в битка между силите на ентропията, разпадането, разложението, наречете го както щете. Така или иначе, всички ние сме много уязвими.

— Най-вече вие с Дуби — замислено отбеляза Дръм, — защото и двамата сте в собствените си тела.

— Така е, но не съм сигурен каква защита осигуряват виртобразите. Спомнете си, господарката на Дълбоките поля е убила баща ми, въпреки че тогава е бил във Верите. Същото се отнася за майка ми.

Дуби си обели банан.

— Този разговор ме плаши, Джей. Хайде, кажи ни добрата новина.

— Няма нужда, да идваш, Дуби. Смъртта вече достатъчно те е използвала.

— Не се безпокой, ще дойда. Ако тя победи, не искам да ми се разсърди. Ако загуби… е, не съм убеден, че искам да продължа да съществувам във вселена, в която Земея владее силите на съзиданието и унищожението.

— Вселени — напомни му Вирджиния. — Казвай какво си намислил, Джей.

— В замъка Донърджак има призраци.

Думите му бяха посрещнати с всеобщо ахване.

— Не, не виртуални, а истински шотландски призраци — и всички те датират от ранната история на замъка.

— Вярно е — потвърди Дуби и се пресегна за нов банан. — Срещал съм ги.

— Продължавай — каза Алис. — Сигурна съм, че след малко ще разберем всичко.

Джей й се усмихна.

— Естествено. Колкото повече мисля за това, толкова повече ми се струва, че в сблъсъка между Смъртите ще са най-силни онези войски, които вече са мъртви.

— Това не означава ли, че сегашната господарка на Дълбоките поля има преимущество? — попита Дръм. — Тя разполага с огромни ресурси. Претендентът на Земея няма голяма възможност за избор.

— Старата ми шефка има нещо като каталог — поясни Дуби. — Нейните Елисейски полета… Някога тя предложи да прати там баща ти и майка ти. Баща ти отказа.

— Не съм сигурен, че ще са много подходящи — отвърна Джей, като се мъчеше да не издава вълнението си от последното споменаване за бащината му упоритост. — Всички те са от Вирту и ще са уязвими за онова, с което ги атакува детето на Земея.

— Но призраците от Верите — прекъсна го Дръм — могат да играят играта при други правила.

— Тъкмо това си мислех и аз — потвърди Джей.

— Имаме само един проблем — каза Алис. — Едва ли ще можем да свържем призраците с кушетките за прехвърляне. Как ще ги доведем във Вирту?

— Нямам намерение да използвам обичайната техника — отвърна Джей. — Даже да се получеше, призраците щяха да се прехвърлят във виртобрази. А те ни трябват такива, каквито са.

— Нали не възнамеряваш да използваш устройството на Банса? — попита Вирджиния.

— Не — каза Джей. — В тунелите под замъка Донърджак има вход към място, наречено Призрачните земи. Според онова, което са ми разказвали, те са просмукани с келтски легенди.

— Легенди — с блеснали очи повтори Алис. — Свързани ли са с Вирту?

— Бинго! — отвърна Джей.

— Порталът не се ли отваря само при пълнолуние? — тревожно попита Дуби. — Като че ли е малко прекалено да се надяваме, че ще е отворен сега.

— И аз знам така — съгласи се Джей. — Ще трябва да решим проблема, когато пристигнем.

Дак едновременно бършеше праха на цветята по таблата на леглото в спалнята, водеше домашното счетоводство и се чудеше дали да каже на Джей за телефонните обаждания, когато аудиорецепторите

му доловиха шум от района на Голямата сцена. През последните няколко дни постоянно имаше смущения. Излъчвателите на два пъти се бяха включвали, сякаш отблъскваха някаква атака. Над бойниците бяха прелетели крилати бикове, но изчезнаха при докосването си до лилавото статично поле.

Затова щом чу шума, той побърза да отиде в кабинета на Донърджак и влезе точно навреме, за да види Джей, който пресичаше интерфейса, прегърнал Дуби. В далечината зърна ужасен влак, който смътно разпозна от някакви бележки на Донърджак Старши.

— Дак! — извика Джей и го прегърна по същия начин, както го беше прегръщал като малък. — След два часа ще пристигне едно момиче — Алис Хазърд. Пусни я.

— Това противоречи на инструкциите на баща ви — отвърна роботът.

— Повечето от нещата, които върши Джей — обади се гривната, — противоречат на инструкциите и желанията ми. Но той ми изложи убедителен аргумент, за да му го позволя.

— И какъв е той, ако смея да попитам?

— Самоосакатяване.

— Джей!

— Иначе нямаше да ме послуша — каза момчето, — пък и до този момент не съм си навличал сериозни неприятности.

Откъм гривната се разнесе дрезгав звук. Джей предпочете да не му обърне внимание.

— Дак, случайно да си спомняш в коя фаза е луната?

— Намалява. Спомням си, че когато се отправи на последната си екскурзия, беше пълнолуние.

Джей се замисли за всичко, което бе преживял по време на тази „екскурзия“: посещението при Рийз, търсенето на Трантоу, първата му среща с Пиринчения павиан и първото му пътуване през реалностите, срещата му с господарката на Дълбоките поля, пътуването до Меру и случилите се там събития.

— Минали са само няколко дни, нали? Е, това е добре.

— Искаш ли да ти донеса нещо за ядене?

— Нахраних се във влака.

— Но виртуалната храна може ли да засити тяло от Верите?

— Преди винаги ме е засищала. — Джей видя, че Дак е обезпокоен, и се смили над него. — Добре, ще дойда да хапна нещо. Знаеш ли къде е бутилката със скоч?

— В шкафа в салона. Доста ти е рано да пиеш, Джей.

— Не е за мен. Трябва ми за един приятел.

Дак въздъхна. Хората толкова често бяха неразбираеми.

— Здрасти, Гуен. Тук е Алис. Майка ми там ли е?

— Тъкмо свършва с един пациент. Ще я повикам.

Алис изчака, като барабанеше с пръсти по бюрото, докато на екрана се появи Лидия Хазърд. Изглеждаше ужасно уморена.

— Здрасти, мамо.

— Здрасти, скъпа. Вкъщи ли си? Откри ли Амбри?

— Вкъщи съм, но не задълго. След малко заминавам за Шотландия.

— За Шотландия ли? Защо?

— Първо на другия ти въпрос. Да, открих Амбри. Той е… хм, спомняш ли си за Учителя?

— Да.

— Той се превърна в Учителя.

— Мили Боже!

— И в Онзи, който очаква — нещо като смесица от двете.

— Бедният ми Гайдар…

— Започва нещо странно, мамо. Затова заминавам за Шотландия. Спомняш ли си Джей Макдугал?

— Момчето, което дойде, в клиниката с теб и Дръм в деня на бунта.

— Точно така. Всъщност той е Джей Донърджак, синът на Джон и…

— Ейрадис!

— Значи си спомняш! Добре. Двамата с Дръм ще му помогнем да направи нещо. Свързано е със завещанието, което са му оставили родителите му.

— Завещание ли? Те мъртви ли са?

— Да, и двамата са починали преди да навърши годинка.

— Бедното дете!

— И е израснал съвсем сам в замъка в Шотландия с няколко робота и ииона за компания. — Алис предпочете засега да не споменава за призраците.

Лидия вдигна вежди.

— Така ли? Джей ми се стори съвсем нормален. Какво е това завещание?

— Сега не мога да разговарям за това, но мисля, че ако — му помогна, ще успея да направя нещо и за Амбри.

— Значи е във Вирту, така ли?

— Да.

— Е, там би трябвало да си в безопасност.

Лидия реши да не споменава за собственото си изчезване по време на ваканцията си в този предполагаемо „безопасен“ свят на изкуството. Алис реши да не споменава за лунния портал и факта, че отиват в Дълбоките поля. Докато двете мислеха за неизказаното, настъпи неловко мълчание.

— Е, вече сигурно няма много смисъл да чакам Амбри в Земята зад Северния вятър.

— Не, мисля, че не.

— Обаждаха се дядо ти и баба ти. Купили са на всички ни билети за елишитския празник в Калифорния. Сестра ми също ще дойде. Какво да им кажа за теб?

— Ти ще ходиш ли?

— Сигурно. Напоследък почти не се виждам с тях — прекарвам прекалено много време във Вирту.

— Мамо, струва ми се, че е най-добре да не ходиш.

— Защо?

— Спомняш ли си как последният им празник завърши с бунт? Имам предчувствието, че този път ще завърши с нещо още по-ужасно.

Лидия Хазърд внимателно се вгледа в лицето на дъщеря си.

— Това просто неясно предчувствие ли е, или ти е известна някаква секретна информация?

— Секретна информация.

— Свързана с пътуването ти до Шотландия, така ли?

— Не мога да ти кажа, мамо.

— Разбирам. — Лидия се замисли. — Добре. Ще направя всичко възможно, за да разубедя родителите си и Синди. Ако те не заминат, аз

също ще остана, но няма да ги пусна без мен.

— Ясно. Мамо, положи всички усилия да ги убедиш.

— Обещавам, миличка. Кога тръгваш за Шотландия?

— Джей урежда да ме вземе един от частните лайнери на института „Донърджак“. Очаквам да ме повикат всеки момент.

— Пази се, скъпа.

— И ти. Ще ти позвъня при първа възможност, мамо.

— Обичам те.

— И аз те обичам.

Двете версии на едно и също лице продължиха да гледат към помътнелите екрани и два съвсем различни мозъка се замислиха за неизречени неща. Понякога обичта е безмълвна.

Бен Куинан чакаше във виртзаседателната зала, докато старейшините на Църквата се изключваха един след ДРУГ.

— Джинджър Роджърс правеше точно като Фред Астер, но наопаки и на високи токчета — каза на той на останалите двама. — А сега очевидно ще трябва да го направим и за два пъти по-малко време.

— Да ускорим провеждането на Празника, така ли? — едва се сдържа да не извика Рандал Келси. — А аз дойдох на това заседание готов да изложа причините, поради които няма можем да го направим навреме — не и толкова пищно, колкото планирахме!

Ауд Араф отиде при барчето.

— Трябва ми нещо безалкохолно. За вас, приятели?

— Нещо по-силничко — отвърна Келси. — На кого му пука дали е виртуално!

— Джин и тоник?

— Без второто — каза Келси и се върна към първоначалната тема. — Наистина ли искаш да ускорим провеждането на Празника?

— Твоят отдел поне може да си спести някои неща — успокои го Бен Куинан. — Благодари се, че не си в продажбата на билети. Помисли за обезщетенията, за пренасрочването на датата, за подкупите, които трябва да се дадат на шефовете от транспорта. За пръв път съжалявам, че не ми се налага да спя. Изобщо няма да мога да си почина, докато не свърши всичко това.

— Аз също! — каза Ауд Араф. — Мерките за безопасност трябва да са също толкова безупречни, колкото и според първоначалните ни планове. Няма да има прошка, ако и този празник завърши с бунт.

— Ще наредя да ви пратят промените — вече по-спокойно обеща Келси. — По време на заседанието чухте какво ще трябва да направим, но винаги има разлика между идея и изпълнение.

Араф остави празната си чаша.

— Най-добре да тръгвам. Пак ще се чуем.

Когато останаха сами, Куинан погледна Келси.

— И?

— И какво? — не особено войнствено попита Келси.

— Ще успееш ли да изпълниш своята част?

— Мога само да опитам. Не давам никакви обещания.

— Предполагам, разбираш, че за ускоряването на нещата може да има само една причина.

— Каква?

— Боговете стават неспокойни.

— Мислех си, че е защото вече сме продали всички билети и ако действаме бързо, ще имаме възможност за нов празник, докато популярността ни е в апогея си.

— Това е официалната причина. И на двамата ни е известно, че големите неща…

— Не тук.

— Добре. Искаш ли да дойдеш в колибата ми?

— Не. За разлика от теб, аз наистина се нуждая от сън. След няколко часа ще трябва да се ровя из калта и да събирам информация, така че шефовете ми да са в състояние да потвърдят кои от сградите могат да се завършат, кои цветни лехи могат да се пропуснат и цял куп други подробности, за които е нужен опитен човек.

Куинан иронично се усмихна.

— И недей да забравяш, че трябва да ти вземат мярка за новите жречески одежди.

— Нека използват за модел старите. Имам си достатъчно работа.

Келси отиде на бара, наля си чаша уиски, бързо я пресуши, върна се при Куинан и го потупа по рамото.

— Ще видя какво мога да направя, Бен.

— Пригответе Божия път! — напевно изрече Куинан.

Келси се намръщи на несериозността на ииона.

— И да се надяваме, че когато всичко е готово, няма да останем глас в пустиня.

— Амин, приятелю. Амин.

Тя живееше в Дълбоките поля и се чудеше още колко време ще продължи това.

Нападенията бяха започнали малко след като усети края на ииона Маркон. Когато оставената от genius loci празнота избухна в тишината на царството й, господарката на изгубените и донтът Трантоу издигаха постова къщичка пред рова около двореца.

Тъй като това означаваше разрушаването на много от по-старите й опити — Смъртта постоянно се опитваше да усъвършенства проекта на Джон д'Арси Донърджак, но нямаше дарба за съзидание — строежът изискваше и безброй комбинации. Сияещ от енергията на ексцентричните атрактори, които беше погълнал, Трантоу ентусиазирано разчистваше камарите натрошени строителни материали, трупаше мрамор върху тухли и мазилка върху преобразувана пластмаса.

Господарката на изгубените с огромни усилия успя да убеди опиянения донт да се присъедини към нея в относителната безопасност зад стените на двореца. Фекда се уви около главата на господарката си. Мизар, който си бе пробил път през редиците на нападателите с цената на още една опашка и няколко парчета от гоблена на левия си хълбок, седеше в краката на Смъртта.

— Ще се изненадаш ли, Трантоу, ако научиш, че навремето съм взела някои глупави решения?

Донтът забави отговора си. Един дракон от лъчиста мъглявина (малко по-зелена от обикновено) превръщаше постовата къщичка в прах.

— В известен смисъл ти съществуваш. Движиш се през времето и пространството. Дори Върховните на Меру не твърдят, че са непогрешими — това е приоритет на по-нисшите божества и първосвещениците. Не, господарке, не бих се изненадал.

— Много любезно от твоя страна, Трантоу. Добре, ще ти разкажа. Моята сила е в разрушението, разложението, ентропията. От

време на време успявам да създам нещо, но то е или като Мизар, мрачна пародия на живото създание, което имитира…

Кучето на Смъртта удари с останалите си опашки по пода, за да покаже, че не се обижда от тези думи. Мизар беше виждал други кучета и ги смяташе за нещастни, слаби същества. Предпочиташе да си остане такъв, какъвто е, но разбираше какво иска да каже създателката му.

— … или като Дуби и Фекда, създания, спасени точно преди ентропията да довърши работата си — странен нов живот в замяна на служба. Веднъж, не толкова отдавна, се изкуших от възможността да стана създателка.

Трантоу изсумтя. От покритото с останки поле навън се бе надигнал легион от манекени, сражаващи се с киселинен облак, който ги унищожаваше с милувката си.

— Земея успя да се срещне с мен, като възприе образа на дефектирал прог. И ме попита какво желая повече от всичко друго във Вирту. Когато видят лъчистата мъглявина, много същества — и проги, и ииони — се опитват да сключат, сделка с мен. Въпросът й не ме обезпокои. Може би беше направила някакъв номер, но аз й отговорих честно.

Трантоу отново изсумтя, взе един ексцентричен атрактор с края на хобота си и спря точно преди да го пъхне в устата си.

— Казала си й за желанието си да твориш.

— И тогава тя ми се разкри като Върховна богиня. Сключихме сделка. Земея щеше да ми даде три семена на сътворение, ако аз й дам едно на разрушение. Добре обмислих условията и реших, че е замислила някаква игра със свой съперник сред обитателите на Меру — навярно с Моребог или Небебог. Използвах едно от семената на Земея, за да върна на Джон д’Арси Донърджак любимата му. Второто ми послужи, за да поддържам формата на Двореца от кости, който ми проектира той. Мисля, че Земея е използвала своето семе, за да всели смъртната сила в нещото, което сега вилнее в моите поля и се опитва да ме свали от трона.

Фекда погледна надолу към мрачната очна кухина на Смъртта.

— И все пак то не е просто твое копие, нали, господарке? Долавям присъствието на други сили.

— Не, не е само мое. Нейно е — навярно и един или и двамата други Върховни неволно също са дали приноса си. Това обяснява мощта му и причината, поради която нито един от двамата не се е изправил срещу него.

Киселинният облак бе разтворил последните манекени и се вихреше към рова. Трантоу отиде до поставения на бойниците топ, прицели се и доближи кибритена клечка към отвора. Оръдието изстреля гюле, направено от пресовани донтски изпражнения — които в този момент представляваха преобразувани ексцентрични атрактори.

Облакът пое гюлето в себе си и отстъпи малко назад.

— Добро попадение — отбеляза господарката на Дълбоките поля.

— Още колко време можем да издържим? — попита Трантоу.

— Достатъчно, надявам се. Не съм изчерпала ресурсите си, но ако копелето на Земея е способно да изсмуква сила от майка си и може би от баща си, страхувам се, че ще ме победи. Този дворец обаче е по-добре защитен, отколкото другите части на Дълбоките поля, тъй като в основите му лежи силата на самата Земея. Така или иначе, не може да става и дума да се предам.

— Не.

Мизар повдигна глава.

— Джей ще дойде.

Смъртта го потупа с ръка.

— Не се съмнявам, че ще се опита. Макар и по свой начин, той е също толкова упорит, колкото беше баща му. Но не зная с какво ще помогне.

— Ще помогне — отвърна Мизар.

Отвъд рова зелената лъчиста мъглявина придобиваше формата на таран. Смъртта протегна ръка към устройството, което й бе подарил Джон д’Арси Донърджак.

— А междувременно, „Eine kleine Nacht Musik“. Струва ми се подходяща, докато чакаме да видим дали няма да настъпи собствената ни малка нощ.

Джей д’Арси Донърджак призоваваше банши и се надяваше, че ще го чуе.

— Мамо! — викаше той, докато бродеше из горните етажи на замъка Донърджак. — Ейрадис! Кони… и така нататък! Мамо!

Започваше да прегракваа и чул виковете му от кухнята на замъка, Дак вече се безпокоеше за състоянието на разсъдъка му, когато се появи кониак. Както обикновено, тя носеше светла ефирна рокля, но този път воалът й бе отметнат назад и падаше на широки гънки върху раменете й.

— Да, Джей?

— Трябват ми призраците, мамо.

— Призраците ли? За какво са ти, сине?

— За да дойдат с мен в Дълбоките поля и да защитят господарката.

— Шегуваш се!

— Не, мамо, съвсем сериозен съм.

Той коленичи, изля съдържанието на бутилката уиски в няколко плитки чинийки и ги нареди на известно разстояние една от друга по коридора. После — с много по-голямо спокойствие, отколкото изпитваше — обясни на призрачната си майка положението във Вирту.

От време на време Ейрадис го прекъсваше, за да прескочи момент, който й беше известен, например природата на Тройния, също известен като Уорън Банса. Друг път му задаваше доизясняващи въпроси, например за Вирджиния Талънт. Но иначе го слушаше и докато разказваше, с периферното си зрение Джей Донърджак виждаше, че призраците на замъка Донърджак се събират около тях.

Сред тях имаше стари приятели като кръстоносеца и свещеника със завързани очи. Други, като Малчо и дамата от галерията, познаваше главно по по-зрелищните им ефекти. Някои никога не бе виждал — създания с шотландски полички, мечове и рошави бради, същества, облечени според модата на няколко епохи или в дрипи. Сакати или в цялото си призрачно тяло, те блуждаеха из галерията. Някои неспокойно шаваха, сякаш дори тази материализация им струваше ужасни усилия, но всички бяха насочили цялото си внимание към разказа му.

Защото ги бе привлякла неустоима сила — гласът на последния господар на замъка Донърджак, синът на Вирту и Верите, и той им обясняваше защо се нуждае от помощта им, за да защити онази, която повечето представители на човечеството смятаха за най-страшен враг

на всичко, по-страшен даже от дяволите и демоните, защото делата на тези създания обикновено бяха незабележими, но всяко живо същество изпитва мъка, щом Смъртта отнеме любимите му и му остави само пустота и горчивата утеха на надеждата за нова среща в отвъдното.

— Ето защо са ми нужни те… вие — каза Джей и за пръв път се обърна към цялата си публика.

— Призоваваш ни да се включим в могъщ кръстоносен поход — отвърна онзи, който знаеше много за тези неща, и издрънча с веригата на глезена си. — И за такава благородна цел не мога да не дам всичко от себе си.

Разнесе се одобрително шумолене. Джей се окуражи, но трябваше да преодолее още едно препятствие. Той отново насочи вниманието си към тъмнокосата тъмноока жена, която го беше родила и която после бе отнесена преди да познае радостта, изтриваща спомена за родилните мъки.

— Пълнолунието току-що е отминало — каза момчето. — Можем ли да проникнем в Призрачните земи? Това е единственият начин да прехвърлим призраците в район, който граничи с Вирту. В момента Пиринчения павиан търси път, който ще му позволи да ни вземе оттам.

— Можем да опитаме — с все още малко неодобрителен глас отвърна Ейрадис. — Понякога винаги е пълнолуние. Тук всички са от толкова много различни минали епохи, че може би ще успеем да се прехвърлим.

— Тогава да се срещнем в тунелите, става ли? — предложи Джей. — Ще се спусна там веднага щом пристигне Алис. Тя можеше да тръгне с Пиринчения павиан, но настоя да се опита да мине през лунния портал.

— Добре, сине. Ще те чакаме там.

Призраците започнаха да изчезват, оставяйки след себе си едва доловим мирис на уиски и празни чинийки.

Дуби се обади от мястото, от което мълчаливо бе проследил срещата:

— Чудя се защо Алис реши да се прехвърли през портала.

— Чу я какво каза. Тя смята, че тялото й може да я защити.

— Но така рискува да бъде изцяло унищожена — отвърна Дуби.

— Вече обсъждахме тази възможност във влака — рязко му напомни Джей, — и щом е решила така, трябва да го приемем.

— Все пак ми се струва глупаво. Аз определено не бих рискувал кожата си, ако имах избор.

— Винаги можеш да останеш тук.

— Вече ти обясних. Това просто не ме устройва.

— Така твърдиш ти.

— Все още се чудя дали Алис няма и друг мотив.

— Какво искаш да кажеш?

— Ами… произходът й е също толкова странен, колкото е и твоят. Глупаво е да я подценяваш.

Джей изпита смътно безпокойство. Наистина я беше подценявал. Дотолкова бе свикнал да е единственият с особени способности и необикновено образование, че обикновено мислеше за нея като за обитателка на Верите, натъкнала се на нещо прекалено непреодолимо. Той ядосано изглади с крак набраната пътека, покриваща пода на коридора.

— Благодаря, Дуби. Ще го запомня. А сега ми помогни да съберем тези чинийки.

Пляскането на маймунските лапи кухо отекна в покритите с гоблени стени.

Милбърн докара Алис със същия лайнер с който Джей бе отишъл на елишитския празник в Ню Йорк. Дак активира етикетни програми, които не му бяха трябвали, откакто беше придружавал Ейрадис и Джон на медения им месец, и изненада Джей с репертоара си от любезни комплименти. Роботът му напомняше на чичо, който посреща любимата си племенница.

Войт отнесе в избата фенери и някои провизии. Дуби и Алис го последваха. Когато Джей понечи да тръгне с тях, Дак го спря.

— Джей, чух речта ти в горната галерия. — Той леко поклати глава, за да не позволила момчето да го прекъсне. — Аз не мога да виждам призраците, но живея в този замък още от построяването му. Лейди Ейрадис вярваше, че тук има призраци, и когато бременността й напредна, някой идваше да й прави компания. Зная какво замисляш и колкото и да ми се иска да можех да те изпратя с някакво поучение,

мога само най-искрено да ти пожелая успех и благополучно завръщане.

Роботите не плачат, но Джей остана с впечатлението, че Дак едва сдържа сълзите си. Той разпери ръце и прегърна лъскавото тяло.

— Ще внимавам, Дак.

— И късмет, Джей. Струва ми се, че това е нещо, което е по-могъщо от предпазливостта.

— Ще опитам.

Джей се спусна по стълбището преди да успее да се разплаче. Войт беше отключил вратата и останалите го очакваха.

— Да вървим — каза момчето и дори да бяха доловили някои трепереща нотки в гласа му, другите предпочетоха да го запазят за себе си.

Когато стигнаха до края на тунела, почти не им трябваше изкуствена светлина, защото призраците излъчваха силно сияние. Тъмната сянка на лунния портал бе малко по-тясна от обикновено и под мрака на стената оставаха едва забележими следи от каменната стена.

— Има една добра и една лоша новина — без предисловия съобщи Ейрадис. — Обединените ни усилия са достатъчни, за да принудят портала да се прояви, но пълното му материализиране ще продължи съвсем за кратко. Вие с Дуби и Алис ще минете първи. Останалите ще ви последваме докъдето успеем.

— Ами стражът? — попита Джей, като качи маймуната на гръб.

— Не усещаме присъствието му, но това не означава, че не е тук.

— Ще влезем, когато ни дадеш знак — рече Джей. Алис кимна.

Призрачното сияние се съсредоточи върху кръглото петно, сякаш по този начин можеха да накарат далечната луна да хвърли по-тъмна сянка.

— Сега — каза Ейрадис.

Понесъл Дуби, Джей мина пръв. Алис го следваше толкова плътно, че той усещаше топлината й, когато излязоха от тунела сред студените океански скали. Призраците започнаха да се появяват от портала зад тях. Щом краката им докоснеха земята, телата им придобиваха по-голяма плътност.

— Готово каза Джей на момичето, доволен, че дотук планът му е успял.

— Да — отвърна Алис и се огледа.

— Не е съвсем като виртпрехвърлянето, нали?

— Не.

Унинието й накара Джей да се намръщи. Алис забеляза изражението му преди той да успее да го скрие.

— Извинявай, ако съм наранила чувствата ти, Джей. Просто през последните няколко дни се случиха толкова много неща, че… — Тя се помъчи да му обясни. — Открих, че баща ми е компютърна програма — или може би бог, — или пък човек, умрял още преди да се роди майка ми. Тъкмо започнах да го харесвам и пред очите ми беше отнесен от облак. Бях на място, което може да се нарече „рай“, а сега се готвя да сляза в ада. Лунният портал е чудесен, призраците са мили, но ми се струва, че вече не са ми останали сили да изпитвам почуда.

Джей мислено се изруга, осъзнал, че въпреки предупреждението на Дуби е очаквал Алис да се държи като прог-героиня от виртприключение.

— Да — отвърна той. — Преживяла си много неща. Всъщност повече от мен.

Чула неловкото му извинение, кониак долетя, за да се присъедини към тях.

— Съмнявам се, Джей — усмихна се Ейрадис и на двамата. — Ти научи, че майка ти е банши, отиде при Смъртта и пое огромна отговорност. Какво ще кажеш да поуспокоиш малко топката?

Тя протегна на Алис фината си ръка, вече също толкова материална, колкото и в живота.

— Аз съм Ейрадис д’Арси Донърджак. Запознах се с родителите ти преди да се родиш. Дойдохме им на гости на същото това място. Как е Лидия?

Алис пое дланта й.

— Добре е, благодаря. Безпокоеше се за Амбри, но иначе е добре. В момента е във Верите.

— Искаш ли да видиш къщата? — попита Ейрадис. — Навярно ще е по-лесно, ако влакът на Джей мине по брега, отколкото през клисурите. Можем да го почакаме там.

— С удоволствие.

Тримата поеха към, океана, следвани от множество повече или по-малко материални призраци. Обратно на очакванията, те не се движеха безшумно, а пееха, смееха се и си разменяха шеги. Изглежда, бяха приели призрачния кръстоносец за свой неофициален водач и той подемаше песните, а после им акомпанираше с веригата си.

Къщата не се бе променила. Докато надзъртаха през прозорците и Ейрадис разказваше на Алис как са изглеждали навремето родителите й, за уравненията на Лидия и за натрапчивия вой на гайдата на Амбри в мъглата, изпод стрехата долетя дебел гълъб и кацна на ръката на момичето.

— О!

— Лидия използваше такава птица за куриер — спомни си Ейрадис. — Носи ли нещо?

— Под лентичката на крачето му е пъхнато парче хартия.

Алис внимателно го издърпа. Гълъбът отлетя на покрива и с наклонена настрани глава и доволно гукане се загледа в шумната тълпа, нахлула в уединения му дом.

— Какво пише? — попита Джей, когато Алис разви свитъка.

— Това е влаково разписание — момичето завъртя листа така, че да могат да го видят — и тази къща е обозначена като гара. Предполагам, че Пиринчения павиан е открил пътя дотук.

— Чудесно — с известно облекчение отвърна Джей. — Осигурихме войската и транспорта. Сега остава само да спечелим войната.

— Само ли? — сухо се подсмихна Дуби.

— Е, по един или друг начин, това е последното, което ни остана.

Надигна се вятър и почти преди да успеят да видят облака, предизвестяващ пристигането на Пиринчения павиан, влакът спря пред къщата и ги поздрави с кикот и залп от фойерверки. Дръм им махаше от локомотива и Вирджиния тъжно им се усмихваше.

— Готов ли си, Джей? — извика подигравателното маймунско лице.

— Готов съм! — отвърна момчето и се завъртя към шумната тълпа. — Всички да се качват! Всички да се качват за Дълбоките поля!

Песните на призраците, които изобщо не се оказаха призрачни песни, се носеха от Пиринчения павиан, докато влакът отново се спускаше към Дълбоките поля.

— „Този влак е обречен на слава…“

— „Ти тръгни по долния път, аз ще тръгна по горния…“

— „Когато очите на ирландката се усмихват…“

— „Бригадуун…“

Когато потеглиха, Пиринчения павиан запя с тях също толкова високо и фалшиво, колкото и всеки от шотландските духове, но щом релсите започнаха да се спускат към все по-ниски земи (много от тях имитации на адове, теологично обосновани или чисто фантастични), гласът на влака утихна и накрая замлъкна.

Седнал в локомотива и замислен за варианта на Дантевия „Ад“, през който току-що бяха минали, както и за бащиното му участие в програмирането на сайта, Джей д’Арси Донърджак забеляза промяната и щом Пиринчения павиан стана необичайно тих, го попита:

— Какво има, Павиане?

— По линията се усещат лоши вибрации, Джей. Мисля, че няма да успеем да стигнем до Дълбоките поля. Някой е препречил пътя.

— Господарката на изгубените или някой друг?

— Имам предчувствие, че е друг. Програмирането не е като онова, което съм срещал при предишните си идвания тук.

— Ще пострадаш ли, ако се блъснеш в него?

— Да.

— Тогава спри преди да стигнеш до препятствието. Ако се наложи, ще излезем с кирки и чукове и ще го разбием.

— Ясно, Джей. Може да не е аналог на физическа преграда, нали разбираш?

— Зная. Говорех образно — и може би оптимистично. Как е запасът ни от ексцентрични атрактори?

— Пълен догоре. Договорих се да отнеса няколко осиротели гронхи и стадни мишки в сайт приемник и в замяна те напълниха товарните ми вагони.

— Благодаря.

— De nada. Не ми харесва идеята да остана само с елементите от основното си проектиране. Ако мога да го предотвратя с малко самоинициативност…

— Въпреки това ти благодаря.

— Баща ти ме нарече „княз на марионетките“, но ми преряза конците и ме пусна на свобода, щом изпълних задачата, за която ме създаде. Винаги съм му бил признателен за това.

— Ще се върна при другите и ще им обясня положението — каза Джей. — Не се безпокой. Ще измислим нещо.

Единственото, което успяха да измислят, бе неколцина от тях да отидат в локомотива и да чакат първата визуална информация за преградата. След излизането си през лунния портал призраците бяха също толкова материални, колкото и всеки обитател на Верите, и въпреки че Пиринчения павиан двойно разшири пространството, вътре стана доста претъпкано.

— Приближаваме се до бариерата — съобщи влакът. — Намалявам скоростта.

— Аз не… — започна Алис, като гледаше през бинокъла си. — Почакайте, взимам си думите назад. Виждам нещо. Тъмно е и има странна материя. Като че ли трепти, нещо като плътен мираж.

— Лъчистата мъглявина — безизразно отвърна Джей.

— Но не тази на шефката — прибави Дуби, като повиши глас, за да надвика писъка на спирачките. — Цветът й е различен. Освен в някои съвсем редки случаи, лъчистата мъглявина отначало изглежда черна, но колкото повече се вглеждаш (не че мнозина имат тази възможност), цветът толкова повече се губи под повърхността:

— Виждам само нещо зелено — каза Вирджиния. — А аз познавам лъчистата мъглявина. Това е излъчването на детето на Земея.

— Това ли е детето? — сякаш не вярваше на ушите си, попита Алис.

— Не — отвърна Вирджиния, — но бариерата е негово дело.

Когато Пиринчения павиан спря, бяха достатъчно близо, за да виждат преградата с просто око. Тя оставяше впечатление за плътност, покриваща релсите, но всеки път, щом Джей се опиташе да погледне отстрани, най-гъстата й част се премества.

— Павиане — каза той, — можеш ли да анализираш това нещо?

— Естествено. Започвам сканиране. — Кратка пауза, после: — Както самият ти отбеляза, материята е като на лъчистата мъглявина. Всеки прог, който влезе в контакт с нея, ще бъде унищожен.

Спомнил си как бяха увяхвали и изсъхвали цветята при допира на късчетата от лъчистата мъглявина на Алиот, Джей кимна.

— Повечето от нас не са проги — отвърна той. — Двамата с Алис сме тук в собствените си тела. Това означава, че вие с Дуби сте единствените, които това нещо е в състояние да спре.

— Иска ми се да беше толкова просто, Джей — каза Пиринчения павиан и за пръв път, откакто момчето го познаваше, гласът му прозвуча тъжно. — Анализът също показва, че създателят му го е програмирал да унищожи теб и всеки от твоите спътници. Подозирам, че самата ти самоличност ще е достатъчна, за да задейства програмата.

— Ами ако се прехвърля във виртобраз? — попита Джей.

Вирджиния Талънт поклати глава.

— Променя се образът, не самоличността. Даже да се превърнеш в синеока курва, пак ще си останеш Джей Донърджак.

Сякаш не вярваше, че прозорците разкриват истинската гледка навън, призрачния кръстоносец се бе надвесил през вратата на локомотива и проучваше преградата.

— Струва ми се — каза той, — че оная мъгла ми напомня за нещо, което съм виждал. Сега си го спомням. Това е точно като стража на лунния портал.

Джей внезапно се изпълни с надежда.

— Никога не съм го виждал — отвърна момчето, — но зная как да победя този страж. Спокойно може да се полуди и тук…

Без да си дава труд да обясни, той напевно започна да рецитира:

— Ангел на изгубената надежда:
владетелка на меча от вятър и обсидиан,
отсечи алгоритмите на нашия враг.

В този момент Ейрадис изпищя:

— О, Джей! Не! — Момчето се опита да се подчини, но думите като че ли бяха набрали инерция и се изплъзваха сами от съпротивляващия му се език.

— Русалке под седемте танцуващи луни,

ти, която пееш песента на сирената,
удави враговете ни в инфопотока.
Нимфо на логическото дърво,
дете на Първото слово,
накарай противника ни да съжалява.

Когато прозвучаха и последните думи, Ейрадис излетя от локомотива, вече напълно преобразена. Бялата одежда на кониак се издигна нагоре и се превърна в сребърните драконови криле на ангела на изгубената надежда. Останалите й за миг голи крака се сляха в стройната опашка на русалката под седемте танцуващи луни. Косата й остана тъмна, но очите й изглеждаха безумни и нечовешки. Прелестните й устни изгубиха мекотата си и яростно се извиха. Тя размаха криле и се понесе към лъчистата мъглявина.

Под одобрителните викове на шотландските призраци, които се наведоха от пътническите вагони на Пиринчения павиан, за да проследят битката, Ейрадис размаха меча от вятър и обсидиан, за да редуцира преградата в код и отвратителна мъгла, която избледня, разпръсна се и изчезна.

— Майко… — изпълнен с благоговение, дрезгаво промълви Джей. — Изобщо не съм…

Но нимфата на логическото дърво не можеше да обърне внимание на младежа, който скочи от локомотива, за да се приближи към нея. Тя се извиваше във въздуха, въртеше се й описваше спирали нагоре, сякаш се опитваше да се ориентира по звуци, които никой от останалите не бе в състояние да чуе.

— Майко? — извика Джей. — Ейрадис?

Яростните очи го изгледаха неразбиращо. Прозрачните криле се размахаха във въздуха, рибята опашка заплува срещу течения, които онези долу не можеха да видят. Тя продължаваше да се издига все по-нависоко.

— Мамо! Ейрадис? Мамо! — Гласът на Джей секна, защото създанието във въздуха явно отлиташе (или може би плуваше?) надалеч от тях. — Върни се! Мамо!

Тъмните очи отново погледнаха надолу към него. Този път те излъчваха едва забележим укор — или навярно съжаление, — а може

би в тях нямаше нищо друго освен безразличие. С последно мощно размахване на криле и опашка детето на Първото слово се извиси толкова нависоко в небесата, че въздушното течение се превърна в река.

Тя се хвърли в тези морскозелени води и изчезна.

Джей се взираше след нея, сякаш силата на вниманието му можеше да я върне и той щеше да види до себе си тъмнокосата млада жена в ефирните одежди на кониак, която доскоро толкова спокойно приемаше за своята идеализирана майка. Но не се случи нищо подобно и онзи, когото видя до себе си, беше призрачният кръстоносец.

— Какво се случи, призрако?

— Ти призова онова, което някога е била, и тя се превърна в него. После я повика създателят й и Ейрадис нямаше друг избор, освен да му се покори.

— Какво е била някога?

— Всичко онова, за което се говори в заклинанието, момко. Връщай се във влака. Трябва да тръгваме, иначе ще ни пратят някое чудовище като онова преди малко. Не се съмнявам, че неговият създател е усетил изчезването му.

Джей със залитане го последва. Започваше да разбира.

— Майка ми е била като бащата на Алис, нещо, създадено от боговете на Вирту, така ли?

— Да. Не бих я нарекъл „нещо“, но според онова, което съм я слушал да разказва на кониак, наистина е било така.

— На кониак ли? Но нали тя беше кониак?

— Тя замени предишната, момко.

— Тогава кой е бил създател на майка ми? Небебог ли?

— Не. Струва ми се, онзи, когото наричат Моребог.

Без да чака инструкции, Пиринчения павиан потегли и започна да набира скорост. Покрай тях полетяха различни реалности: хиндуистки духове очакваха прераждане според житейските си дела, под лунния полумесец се отваряха ковчези и от тях изскачаха танцуващи скелети, пламтяха клади, излъчващи ужасна топлина, но без да изгарят гърчещите се тела, с които се хранеха. Алис леко докосна Джей по ръката.

— Тя не е мъртва, Джей. Небебог трябва да я е призовал поради същата причина, поради която му трябваше и Амбри.

— Но изобщо не ми е споменавала… — Джей замълча, повдигна ръка и повика гривната: — Ти знаеше ли нещо за това? Защо не ми попречи?

— Не знаех — отвърна гривната. — Както си спомняш, баща ти не включи в програмата ми цялата информация за Ейрадис.

Призрачният кръстоносец издрънча с веригата си, за да привлече вниманието на Джей.

— Мисля, че старият господар нямаше представа за произхода на Ейрадис.

— Невъзможно! Та те са били женени!

— Да, но това беше в много по-късен период от живота й. За него тя бе нимфата, която е срещал на романтични места във Вирту, а не жена, чието минало се е опитвал да научи.

— Мога да потвърдя последното — обади се гривната. — Във файловете ми е записан шокът му, когато разбрал, че любимата му е просто виртуално създание, обречено да бъде докоснато от лъчистата мъглявина.

— Как може да е знаел толкова малко? — попита Джей. — Той я е обичал!

— Така е — за пръв път проговори Дезмънд Дръм, — но любовта не гарантира точна информация. Всъщност тя почти винаги включва известна степен на сляпо доверие.

Джей може би щеше да се разплаче от разочарование и угризение, но локомотивът и вагоните на влака бяха пълни със създанията, които щяха да му помогнат да защити господарката на ентропията. Пък и не бе единственият, претърпял загуба в тази битка — а и тя изглеждаше далеч по-незначителна от загубата на Вирджиния или дори на Алис, която страдаше и заради мъката на майка си.

Алис имаше право. Не можеше да помогне на Ейрадис — поне засега. Ако я беше изложил на опасност, трябваше да положи още по-големи усилия, за да спаси господарката на Дълбоките поля. Смъртта бе загатнала, че проникването на онези от Меру в царството й ще й даде известна реципрочна власт над тях. Нейните действия със сигурност щяха да отвлекат вниманието на боговете от техните пионки.

Джей се помъчи да се избави от други, далеч не толкова утешителни мисли. Не искаше да се безпокои за това, че

унищожаването или отслабването на Върховните би могло да означава и края на техните създания. Не искаше да се безпокои за това, че игрите, които Смъртта играеше с боговете, може да не съответстват на собствените му желания. Сега нямаше нужда от такива мисли, независимо колко основателни са те.

Той вдигна ръка, наду свирката и радостно оголи зъби от дивия й, гневен писък. Неговите спътници усетиха настроението му и го оставиха на мира, макар че Алис стисна ръката му преди да се премести до Дръм.

Увиснал на опашката си, Дуби се завъртя към Джей.

— Почти стигнахме. Познах киселинната река. Готов ли си да даваш заповеди?

Момчето кимна.

— Повече от всякога. Предай на другите да се оглеждат за признаци на битка. Може да научим нещо от онова, което вече се е случило. Павиане, откарай ни до двореца.

— Ясно!

— Кръстоносец, кажи на призраците да наточат мечовете си. Почти стигнахме.

— Слушам!

Напяващи релси, удари на стомана в стомана, весели песни за смелост.

— Скоро ще настъпи краят — каза Смъртта, като гледаше надолу от прозореца на двореца си. — Стана точно така, както се страхувах. Детето на Земея може да привлича сили, далеч надхвърлящи моите и неговите.

— „Дете“ ми се струва възможно най-неподходящото име за такова създание — отбеляза Трантоу, — защото в него няма нищо детско.

— Освен навярно дарбата му да унищожава — сухо възрази Смъртта.

— И все пак предлагам да го наричаме Антей — друго войнствено дете на Земята.

— Доста точно.

Немощен и самотен вой сякаш изрази отчаянието на господарката на изгубените, което тя не би си позволила да изрече. Змията и донтът почти не го чуха, толкова се вписваше в момента. Мизар повдигна глава и провесил език между острите си зъби, се заслуша да чуе дали ще се повтори.

— Навярно копелето ще ми стане подходящ заместник — продължи Смъртта. — В известен смисъл то е и мое дете. Според обичаите на много земи и времена майцеубийството е почитан и одобрен начин за завземане на престола.

— Джон д’Арси Донърджак беше отличен проектант — изсъска Фекда. — Досега този дворец издържа на всички нападения.

— Но краят трябва да дойде, Фекда — отвърна господарката на ентропията. — Вече не можем да атакуваме отдалеч. Слугите ми са в такова състояние, че не съм способна да ги приведа в движение, или са унищожени от аурата му. В момента детето разбива вратата и прониква в голямата зала. Оттам ще се издигне по стълбището и…

Остър вой, безумен смях, пъстроцветни светлини, разкъсващи мрака и за миг осейващи чернотата със звезди. Глухият екот от блъскането на детето във вратата утихна.

Мизар радостно излая и размаха опашки. После се изправи на задните си крака до прозореца и зави в отговор на свирката на Пиринчения павиан.

— Джей идва!

— Наистина идва — потвърди господарката на ентропията, — при това в единайсетия час. Боя се, че така само ще се присъедини към нас в гибелта ни. Уви, неговите сили все още не са разбудени.

— Какви сили? — попита Трантоу.

— Син на два свята, роден от мит, възприел женска форма, и мъж, който не знае, че също е мит, създаден от съзидателния принцип на един от най-висшите в ръцете на Смъртта. — В усмивката й нямаше нищо весело. — Силите му не са вълшебните способности, открити в момент на нужда от герой в легенда, нито са онзи deus ex machina, толкова почитан в първите драми, но въпреки това си остават сили. Имах намерение да разбудя пълния му потенциал, докато израства в двореца ми, но от глупост отстъпих пред думите на баща му, че трябва да поживее като смъртен. Сега вече е прекалено късно и той ще бъде унищожен наред с всички нас.

Фекда бе застанала до Мизар на прозореца и сега заговори, като съскаше още по-силно от възбуда:

— Джей не е сссам. Води сссъс ссссебе сссси цяла армия.

— Странно облечена и още по-странно предвождана армия — отбеляза Трантоу. — Мнозина от онези, които се изсипват от влака, приличат на шотландци — и мъже, и жени.

— И носят мечове — прибави Фекда, — и ексцентрични атрактори. Откъде е намерил тези хора? Да не е откраднал Призрачния легион на Небебог?

— Не — отвърна Смъртта, — защото в миналото съм виждала много от тях, макар и за кратко. Тези не приличат на обитатели на Вирту. И все пак бих заложила собствената си глава, че не са обикновени виртприключенци от Верите.

На огромното неравно поле започваше битка. От едната страна бяха зелените, докоснати от лъчистата мъглявина войски, които Антей бе съживил от останките в Дълбоките поля. От другата бяха шотландските призраци. Предвождаха ги Джей и призрачният кръстоносец. Дуби притичваше между отделните групи и предаваше заповеди. Алис, Дръм и Вирджиния бяха заобиколили Джей като телохранители. Прекалено голям, за да участва в сражението, тъй като можеше да смачка собствените си приятели, Пиринчения павиан се отдалечи и зае позиция, за да обстрелва врага с ексцентрични атрактори и да покрива евентуално отстъпление.

Острият слух на Мизар долови последните нареждания на Джей.

— Няма план, който да остане неизменен след първия сблъсък с противника. Затова няма да се опитвам да координирам нещата повече от непосредствената ни цел. Трябва да обезвредим детето на Земея — без неговата аура войската му ще се разпадне от само себе си.

— Да, момко, и онези, които водиш, ще се опитат да ти пробият път, за да го направиш.

— Добре — усмихна се Джей. — Не позволявай на никого да забрави, че тази чест се пада на мен.

— Ясно.

Малчо високо повдигна главата си в ръце. Вледеняващият му кръвта предсмъртен вой даде сигнал за атака. Надигнаха се викове „За Донърджак!“, разнесоха се вдъхновяващите думи на „Храбрата Шотландия“ и армията на Джей се хвърли напред.

Застанали на прозореца, от който се разкриваше най-добър изглед към полето, четири обсадени създания си позволиха да изпитат нещо като надежда.

— Нападат — отбеляза Трантоу, въпреки че това бе ясно на всички. — Силите на Антей изглеждат объркани, сякаш им е трудно да ги различат.

— Започвам да разбирам откъде може да е взел армията си — рече Смъртта. — Хитър план, но не могат за дълго да задържат полето. Едно изменение на параметрите на силите на Антей и те също ще бъдат отблъснати.

— Ние те подкрепяхме и се бихме за теб — каза Трантоу. — Имаш ли нещо против поне този път да не говориш със загадки?

Господарката на Дълбоките поля дрезгаво се засмя.

— Добре. Джей неволно е постъпил също като боговете, когато влизат в бой. В известен смисъл той си е измислил войска — но в този случай въображението не е само негово — то принадлежи на родовата памет на онова парче земя на острова на Дю, върху което Джон д'Арси Донърджак издигна замъка си. Казано просто, Джей е събрал армия от призраци.

— Призраци ли? — попита Фекда. — Как може да бъде победена войска от създания, които вече са мъртви?

— Като бъдат изхвърлени от това място, Фекда. Те не принадлежат на Вирту, всъщност не принадлежат и на Верите. Когато Земея осъзнае онова, което току-що разбрах аз…

Тя не каза нищо повече, защото не можеше да се каже нищо градивно. Междувременно на полето Джей наблюдаваше войските си и стигна до ужасно заключение.

— Алис — каза той, — би ли дошла за момент?

Повика нея не само защото се намираше най-близо, а защото знаеше, че момичето е опитен наблюдател. За разлика от Дръм, който търсеше само важните неща, тя притежаваше журналистическия талант да обхваща цялата картина и да я запомня, за да може да я анализира.

— Да, Джей? — Алис застана до него.

— Кажи ми какво виждаш.

Без да задава въпроси, тя превключи на репортерския си глас и започна да описва:

— В обширния участък между извитото тяло на Пиринчения павиан и огромния мрачен дворец на господарката на Дълбоките поля се води странна битка. Сглобени по-несръчно дори от хрътката Мизар, от останките се надигат човешки и механични фигури. Те не могат да устоят на острите мечове, които въртят призраците от замъка Донърджак, нито на ексцентричните атрактори. И все пак от всички, които падат, само малцина не се изправят отново. Война на безсмъртни срещу безсмъртни — или по-точно на неживи срещу неумиращи.

— Точно така! — каза Джей. — Трябва да разберем какао задържа падналите на земята.

— И — малко по-колебливо прибави Алис — защо внезапно собствените ни воини започват да изчезват. Току-що загубихме Малчо, а дамата от галерията избледня точно когато се канеше да хвърли ексцентричен атрактор. Ако продължава така, скоро ще останем без армия.

Джей наблюдаваше бойното поле и отчаяно се мъчеше да открие разликата между онези, чиито противници оставаха неподвижни, и другите, които само ги забавяха.

Призрачният кръстоносец бе сред първите редици. Той издигаше глас в песен, в едната си ръка стискаше меча, а в другата — веригата, и без да спира, сечеше враговете пред себе си. Дали кръстът му можеше да му осигурява някаква защита? Не. Имаше и други в подобни одежди, други, които носеха същото оръжие, други, които… В този момент му хрумна нещо и Джей се огледа, за да открие потвърждение на предположението си.

— Не мечовете — с невероятна почуда каза той, — а песните им повалят враговете!

— Песните ли? — повтори Алис и за миг се озадачи, но наблюдателната й природа не остана заблудена още дълго. — Имаш право, Джей!

— В Дълбоките поля няма музика — рече той, спомнил си онова, което му бяха разказвали Дуби и Мизар. — Затова господарката на изгубените толкова я цени и затова баща ми се е опитал да я умилостиви с песен!

И Джей прати заповед всички воини да пеят, докато се сражават — дори с цената на известно забавяне. Макар и не чудотворен, резултатът беше категоричен.

— Унищожението не може да отговори на унищожение — отговорът е съзидание — убеден в правотата си каза той. — Аз съм син на Инженера — създател на Пиринчения павиан, програмист на сайтове, проектант на двореца пред нас. Бях само наполовина прав, като казах, че не бихме могли да използваме живи същества, за да защитим Смъртта. Но трябваше да осъзная, че макар нашите мъртви призраци да не могат да бъдат убити, същото се отнася и за враговете ни, тъй като са създадени от изхвърлените материали на това място и са докоснати от лъчистата мъглявина. Нужна ни е съзидателната сила на музиката, за да ги върнем отново там, откъдето идват.

Алис прекъсна дуета си с Дръм. Детективът продължи да пее с дрезгав, но изненадващо приятен глас.

— Нещо продължава да изсмуква силите ни, Джей.

— Тогава трябва да освободим двореца преди да сме останали сами и съвсем да сме прегракнали. Иска ми се по-добре да познавах вътрешния му план. Струва ми се глупаво да влезем през главната порта. Може би Дуби…

Мършавата маймуна не можеше да пее, но затова пък висеше на опашката си и хвърляше ексцентрични атрактори с четирите си крайника. От време на време похапваше от арсенала си и в резултат иначе тъмната й козина бе обсипана с помръдващи светлинки, напомнящи на блестящи бълхи.

— Съжалявам, Джей. Никога не съм прекарвал много време там. Идвах да докладвам, но обикновено стоях при теб.

От китката на Джей се обади гласът на Джон д’Арси Донърджак:

— Аз мога да ти помогна, Джей. В паметта ми са записани пълните планове на двореца, включително всички тайни проходи, скрити врати и прочее, които Джон проектира, защото се страхуваше, че ще бъдеш затворен вътре. Създаде ги, за да ти помогне да избягаш.

— Чудесно — със смях изпя момчето. — Надявам се, че няма да има нищо против да ги използваме, за да проникнем вътре, а не да избягаме. Да чуем какво можеш да ни кажеш.

Ударите по портата на голямата зала се бяха възобновили малко след началото на битката, но сега на онези, които ги слушаха, им се струваше, че свирят друга мелодия.

— Звучат отчаяно — отбеляза Трантоу. — Силите на, Джей изтласкват Антей от полето. Ако не успее да завладее двореца, всичките му огромни усилия ще отидат на вятъра.

Отговорът на Смъртта накара тъканта на качулката й да прошумоли, сякаш раздвижена от вятър.

— Каква ирония, че вратите и стените, които спират нашествието, в известен смисъл могат да се определят като братя на нашия враг. Но претенциите на Антей изхождат от мен, докато дворецът дължи стабилността си на Земея. Отхвърленият син отхвърля любимеца.

— Битките между братя — замислено рече Фекда — често са най-жестоки.

Силно изпращяване предшестваше шляпане на мокри крака по стъпалата.

— Идва — каза Смъртта, — а за разлика от силите на Джей, аз не мога да пея.

— Уви — изсъска Фекда, — аз сссъщо.

— Нито пък аз — присъедини се Трантоу. — Обаче мога да тръбя.

Мизар само нададе вой. Той внимателно захапа музикалната кутия със зъби и я остави в краката на Смъртта. Мършавата, скрита под качулка фигура я взе с бялата си ръка.

— Съмнявам се, че песните в това нещо са способни да омагьосат свирепия син на Земея, вярна моя хрътко, но ти поднасям своите благодарности.

Вътрешната врата не забави врага повече от няколко секунди. Тя се разцепи и пантите негодуващо изскърцаха. Иззад дъжда от трески се появи Антей и сякаш ескортирана от него, в стаята влезе Земея.

Антей продължаваше да е само неприятно за очите безформено петно лъчиста мъглявина. Сега той се преобрази от нещо четирикрако и бичеглаво в смътно хуманоидна фигура. Главата и шията му представляваха компактна заобленост, която се разделяше на две кръгли рамене, мускулести ръце, квадратно тяло и едва загатнати крака. Нямаше лице и коса, нито никакви други особености и повече от всичко друго приличаше на оцветено със зелено тебеширено очертание на труп на шофьор на камион.

Земея се беше проявила като едрогърда жена със закръглен задник, покрита само от водопад лъскава смарагдовозелена коса. Кожата й имаше цвят на какао, тук-там подчертана със зелено и розово. Обективно погледнато, тя бе прекрасна, но никой от онези, които я наблюдаваха, не изпитваше нещо друго освен страх и омраза.

— И така — каза тя, когато стана ясно, че никой друг няма да проговори, — най-после стигнахме до това. Не се ли чувстваш глупаво, че се съпротивляваше, стара Смърт? Всички тези усилия и хитрости, за да те постигне неизбежното.

— Неизбежното ли? — дрезгаво повтори Смъртта.

— Смъртта идва за всички ни. — Смехът на Земея бе сочен и богат. — Освен за безсмъртните богове.

— Аз се наредих сред тях — отвърна господарката на Дълбоките поля.

— И си сгрешила. Настъпи време за промяна във Вирту и Верите. Й едно от нещата, които няма да останат същите, е независимостта на господарката на ентропията. И сега, според извечната мечта, смъртта ще бъде поставена под властта на силите на живота и съзиданието.

— Прости ми, че не се радвам.

— Разбира се. Ти винаги си била кисела дъртофелница.

— Добре, Земея. Как възнамеряваш да приведеш в изпълнение тази смяна на караула?

— Твоята качулата роба ще облече моят син.

— Аз все още я нося.

— И аз така забелязах. Ще я предадеш ли доброволно?

— Мисля, че не.

— Жалко.

— За теб.

Мизар изръмжа — тракане на ръждиви консервени кутии, завързани за накъсана бодлива тел. Трантоу пристъпи от крак на крак, сякаш се разтърсваше планина. От оголените зъби на появилата се от деколтето на робата на Смъртта Фекда капеше отрова.

Антей заплашително пристъпи напред и замахна с ръце. От силата на унищожението се стичаха гъсти валма лъчиста мъглявина.

— До, ре, ми, фа, сол, ла, си, до! — Леки и сладостни, по-дълбоки и малко не в тон, чудотворни гласове се издигнаха в песен,

музика в смълчания Дворец от кости на Смъртта.

Пиринчения павиан ги чу от бойното поле, разбра, че е негов ред, и активира записаната в паметта си музика.

— Кофата пробита е, скъпа Лайза, скъпа Лайза. Кофата пробита е, скъпа Лайза, пробита е.

Отвори се полирана плоскост от тъмен орех и отвътре се появиха Джей, Алис и Дръм — всички въоръжени, всички пеещи за пробити кофи и за тяхното запушване. Мъжете подеха парчето за нещастния Хенри, Алис изпя отговора на Лайза.

Онези призраци на бойното поле, които не бяха изчезнали, чуха песента (или безсмислицата) и с радост се присъединиха към нея. Силата на веселия ясен звук спря лъчистата мъглявина, която синът на Земея насочи към тях. Тя затрептя, но без да пречупва пространството, и започна да отслабва с всяка безплодна атака на Антей.

Господарката на ентропията остана невредима, Земея също, но богинята бе толкова смаяна от обрата на събитията, че забрави за сина си и той видимо се смали.

— Сине! — изпищя тя, но онова, което се канеше да каже, беше прекъснато от изпукването на ХФ-пушка.

Вирджиния Талънт изскочи от една ниша в отсрещния край на стаята, скрита зад тайна врата. Първите й няколко изстрела бяха насочени срещу проявлението на Земея, но останалите поразиха тялото на Антей. Жената зареди нов пълнител и продължи да стреля срещу него.

— Брусът сух е, скъпа Лайза, скъпа Лайза. Брусът сух е, скъпа Лайза, сух е.

Антей видимо отслабна, но не падна. Земея също.

— Съзиданието и хаосът не са достатъчни — промълви господарката на изгубените, — но мисля, че ми показаха какво ще се случи.

Тя се наведе и докосна пода под краката си. Ръката й потъна в него. Земея може и да беше отгатнала намеренията й, може и да възнамеряваше да й попречи, но хаотичните фактори, които Вирджиния изстрелваше срещу проявлението й, съчетани с постоянното разпадане на Антей, й дойдоха прекалено много. Богинята безсилно беснееше, докато господарката на ентропията се изправяше.

Върху дланта й лежеше изподраскана кутия от бял мрамор, прошарен с черни жилки. Тя я отвори и извади отвътре сияещ зелен предмет с големината и формата на костилка от праскова.

— Сине! — извика Смъртта и за миг придоби лицето и фигурата на Земея. — Дръж, сине!

Антей се пресегна и го хвана. Лъчистата му мъглявина обгърна сияещото семе на съзиданието и се разпръсна. В този момент дворецът се раздвижи, сякаш ставите му бяха започнали да пукат. Сепната, Вирджиния Талънт престана да презарежда ХФ-пушката си. Винтовете на пантите на тайната врата зад нея се развиха и тя падна.

— С вода, скъпи Хенри, скъпи Хенри, скъпи Хенри, с вода, скъпи Хенри, навлажни го с вода!

Антей замръзна. Макар че нямаше лице, нито изчистена форма, слепите му движения издаваха изненада. Край него падаха парчета мазилка и се разсипваха на прах. Тялото му се размърда като растение, търсещо светлина.

— На твоя Антей не му остана земя, върху която да стъпи, скъпа — любезно каза на Земея господарката на изгубените.

Едната стена хлътна навътре и щеше да падне, но Трантоу я подпря с чело. Без да престават да пеят, тримата човеци, се скриха под огромното му тяло. Смъртта продължаваше да говори и да се приближава към богинята.

— Нито на моя прекрасен дворец, уви, но краят е сигурен. — После се усмихна и засия с бяла светлина. — Смъртта идва за всички, даже за дръзките божества, които са нахлули в царството ми.

— Аз…

— И са нарушили правата ми.

Смъртта замахна към Антей и от топящата се лъчиста мъглявина слабо се чу гласът на Маркон, който приемаше предложената му смърт.

— Не можеш да отречеш това.

— Аз…

— Кучка такава! — изкрещя Вирджиния Талънт с глас, загубил всякаква женственост, и се хвърли напред, като ловко избягваше падащите греди и мазилка.

Джей престана да пее, за да извика: „Вирджиния, не!“, но гласът му не успя да проникне през яростта, която я носеше към богинята.

— Ти го уби, за да нахраниш това изчадие! — Вирджиния бясно замахна към Антей, който се бе превърнал в малка локва на пода.

— Убих го прекалено рано — отвърна Земея, като отбиваше ударите й. — Ако бях изчакала повече, Антей щеше да стане много по-силен.

Тя небрежно просна Вирджиния на пода. Плочките се пропукаха от силата на удара. Вирджиния се приповдигна на лакът и с треперещи ръце презареди и натисна спусъка, без да знае, че господарката на ентропията е вляла силите си в атаката й. Умирайки, тя видя как проявлението на Земея потръпва, започва да се разтваря и да се разпада на нелинеен код.

— Но кофата е пробита…

— Маркон — промълви Вирджиния и умря.

Ако не бяха Трантоу и Мизар, нито Джей, нито Алис щяха да успеят да се измъкнат от разпадащия се Дворец от кости. Донтът ги покриваше с тялото си и следваше Мизар, докато хрътката откриваше отвор след отвор сред развалините.

Едва избегнал срутилата се носеща греда, Дезмънд Дръм отзова виртобраза си обратно във Верите, като преди това извика, че ще ги чака в сайта на Юниън Стейшън. Смъртта, разбира се, не бе заплашена от унищожение, а Фекда се скри под качулката й.

Когато излязоха на бойното поле, разплаканата Алис се отдалечи — като едва успя да изрече, че отива да разкаже за случилото се на Пиринчения павиан и останалите призраци — и остави Джей сам със Смъртта. Макар че пред господарката на изгубените се опитваше да се държи с подобаващ кураж, той повече не можеше да сдържа сълзите си.

— Не скърби прекалено много за Вирджиния, Джей — с изненадваща нежност каза господарката на ентропията. — Тя беше виждала лъчистата мъглявина и повече не искаше да живее, саката във Верите, ограбена във Вирту. Запомни я с обич и не мисли, че решението й да сложи край на страданията си е признак на малодушие.

Джей с мъка овладя хлипането си.

— Значи вече я няма, нито тук, нито във Верите?

— Да. Тялото й във Верите беше разядено от болест. Когато умря Маркон, я поддържаше единствено желанието за мъст. Донякъде постигнала тази цел, тя си позволи да повярва, че нанесените й от Земея рани са фатални.

— Но това не е честно! Земея всъщност изобщо не пострада.

— Може да е пострадала повече, отколкото си мислим — почти човешки въздъхна господарката на изгубените. — Антей изчерпа огромна част от енергията й. ХФ-зарядите фрагментираха програмирането му и вашата песен не му позволи да използва лъчистата си мъглявина, за да изсмуче сила от собственото си унищожение, както правеше на бойното поле.

— Чудех се как го постига — рече Джей. — Разбирах, че е нещо свързано със съзиданието и унищожението, но…

— Песните — организираните звуци — не са естествени за Дълбоките поля, където всичко губи структурата си. За разлика от записите, вашата жива песен създаде структури и така възпря лъчистата мъглявина, чиято функция е тъкмо обратната.

— Радвам се, че сме помогнали.

Бял проблясък под качулката.

— Иска ми се да бяхте избрали по-хубава музика. Баща ти поне имаше вкус за такива неща.

— Следващия път.

— Следващата битка няма да е тук, Джей. Нито пък ще мога да я насочвам, макар че непряко ще помагам.

— Каква следваща битка?

— Нали възнамеряваш да попречиш на прехвърлянето? — сухо каза Смъртта. — Или искаш онези като Земея и самата мен да се възцарят във Верите?

— Имате право.

— Но първо, Джей д’Арси Донърджак, ти и твоите другари се нуждаете от почивка. Дълбоките поля са подходящо място за това, но уви, този път не мога да ти предложа легло. Най-добре се върнете в замъка Донърджак. Можем да поговорим друг път.

— Не зная дали ще мога да заспя — отвърна Джей.

— Чувала съм това и преди. Върви. Пак ще си поговорим.

Джей несръчно се поклони и закрачи към Пиринчения павиан. Докато вървеше, го следваше висок, пресеклив звук.

Смъртта разглеждаше развалините на извоюваното си обратно царство и си подсвиркваше.

14.

— Четири дни! Можем ли да ги спрем само за четири дни?

Маймуната висеше на опашката си от един черешов клон, който едва я удържаше. Калтрис разработи програма, за да подсили дънера, и Дуби необезпокоявано продължи да се люлее.

— Имаме ли друг избор, Дуби? — попита Рийз Джордан.

— Според юдейско-християнската традиция цялата земя е създадена за седем дни — прибави Дезмънд Дръм. — Повечето хора вярват, че Вирту се е появила само за няколко часа. Благодарение на забавения времеви поток на Калтрис разполагаме с повече време, за да обмислим плановете си.

— Това означава да престанем да хленчим и да се захванем за работа. Джей протегна ръка и потупа маймуната!

— Ясно. Ще ми дадеш ли банан?

Облечена в нови черни джинси, бяла тениска с надпис „Джинджър Роджърс правеше точно като Фред Астер, но наопаки и на високи токчета“ и сандали, господарката на Дълбоките поля седеше на скалата край потока. От любезност към Калтрис това й проявление не излъчваше лъчистата мъглявина. Всъщност спокойно можеха да я вземат за бледа жена с доста обикновени кавказки черти, ако не бе властността й и боязливата почит, с която се отнасяха към нея всички.

— Всъщност, Дуби, имаме всички основания да смятаме, че ще успеем да спрем прехвърлянето — въпросът е как да сведем до минимум жертвите от наша страна. Разполагаме с изключителни ресурси и като се замислите, опитът за прехвърляне изглежда направо невероятен. Във Вирту такива неща могат да променят резултата. Нещо повече, мислих за въздействието на нашата победа в Дълбоките поля върху техните планове и съм убедена, че загубата на Антей ще им нанесе тежък удар.

— Бихте ли обяснили защо, госпожо? — попита Алис. — Той беше могъщ, но ми се стори доста глупав.

— Така е, но ако ме беше победил и вземеше царството ми, щеше да получи всичките ми познания и възможности. А за да ви обясня

защо е важно това, позволете ми да се отклоня към неща, които някои, но не всички от събралите се тук знаете.

— Естествено — продължи тя — опитът за прехвърляне е най-важният елемент от поредица действия, които ще бъдат координирани с него. Войските, които събират Небебог, Моребог и в по-малка степен Земея, няма да бъдат прехвърлени във Верите. Те ще се сблъскат във Вирту. Нещо повече, Небебог е божествената сила зад Църквата на Елиш.

— Йерофантът ли? — попита Алис.

— Не. — На устните на господарката на ентропията плъзна едва забележима усмивка. — Това е друго създание. Небебог обаче осигури на Йерофанта силата и съюзниците. Целта му е да, си осигури плацдарм във Верите, докато във Вирту силите му се сражават с тези на Моребог. Ако всичко мине според плана му, вече няма да има Върховна троица, а Върховна двоица.

Джей се намръщи.

— Щом е толкова могъщ, защо му е да дели властта си със Земея?

— Заради Антей. Според плана Земея трябваше да контролира сина си и по този начин да владее силите на Дълбоките поля. Както двамата с Алис със сигурност знаете, Великите създават повечето от войските си в собственото си въображение. След като Антей властва над Дълбоките Поля, тези войски могат да останат недосегаеми за лъчистата мъглявина. По този начин на създателя им няма да му се налага да ги възкресява и ще може да насочи вниманието си другаде.

— Но като дойдохме да ви спасим — с видимо задоволство каза Джей, — ние просто не го допуснахме.

— Точно така.

Дезмънд Дръм енергично потърка ръце.

— Това отлично се вписва във всичко останало, което научихме. Предполагам, че Небебог вече не вярва както по-рано на Земея…

— Да й вярва ли! — измърмори Дуби и още по-силно се залюля.

— … и че тя е заела второстепенна позиция.

— Още е прекалено рано да сме сигурни — отвърна Смъртта, — а и аз не познавам Върховните на Меру толкова добре, колкото ми се иска… макар че бързо наваксвам.

Усмивката й напомняше на череп.

— Казахте, че според вас ще победим — напомни й Алис. — Как? Макар и сам, Небебог продължава да е ужасно могъщ.

— А и защо се безпокоите за жертвите? — попита Рийз Джордан. Ученият продължаваше да се чувства малко нервен в присъствието на принцип, който толкова време се бе опитвал да избягва. — Те няма ли само да обогатят вашите Поля?

— В някои случаи, да — Смъртта плъзна поглед по Трантоу, Дуби и Мизар, — макар че съдбата на онези от Верите е по-проблематична. От чисто практична гледна точка всеки план, който изразходва ограничените, но ценни ресурси, е глупав. Не мога да възкреся онези, които загинат, и нямам желание да оставя Небебог да спечели играта. Това обаче са по-простите причини. Благодарност. Приятелство. Когато се нуждаех от помощ, събралите се тук ми помогнаха. Не бих ги пожертвала с лека ръка.

Рийз кимна.

— Моите извинения, но трябваше да зная.

— Вече знаеш. Да продължим с въпроса за тактиката. Даже без Антей Небебог и Земея разполагат с ужасяващи ресурси. Ще ни трябва съюзник от тяхната величина.

— Има само един — каза Джей, — и едва ли имате предвид Моребог! Та той отвлече майка ми!

— Така е. И все пак имам предвид тъкмо него.

— Не!

— Джей — рече Трантоу, — тя има право. Видя какво ми причини един от по-нисшите слуги на Земея. Ако нямаме равностойни съюзници, всичките ни усилия във Вирту предварително ще са обречени.

Макар да продължаваше вътрешно да кипи, Джей се овладя и остави господарката на Дълбоките поля да продължи.

— Можем да се свържем с Моребог чрез Скорост, куриера на боговете. Имам основания да смятам, че той ще убеди Моребог да координира действията си с нашите. Тъй като Скорост е едно от по-висшите божества, аз не мога лично да се срещна с него — за разлика от Земея, той не е нарушил правата ми. Ето защо ще се наложи да го направи някой от вас — най-добре обитател на Верите, защото ако ви нападне, виртобразът ви може да се програмира така, че да преведе раната като отзоваване от сайта.

Настъпи мълчание, после заговори Дръм:

— Хайде да решим този въпрос след като уточним кой какво ще прави. Двамата с Линк сериозно проучихме елишитите. В съчетание с информацията за устройството на Банса това ми дава всички основания да смятам, че прехвърлянето съдържа хардуерен елемент. Ако го саботираме, можем да спрем и самото прехвърляне.

— Или да го забавим — отвърна господарката на Дълбоките поля. — Някои от божествата са придобили симбионти, чиито виртспособности им позволяват да излъчат самото божество.

Дръм хвърли поглед към Алис. И двамата си спомняха деня, в който ги беше нападнал крилатият бик.

— Устройствата могат да са на две места — каза Джей. — На Меру и в Калифорния, където ще се проведе Празникът. И в цялата суматоха едва не забравих, че те са свързани помежду си.

Той бързо им разказа за влизането си във фабриката и как при прехвърлянето се е озовал на строителната площадка в Калифорния. Накрая заключи:

— Най-добре е да се върна на Меру — Пиринчения павиан ще ме откара дотам — и да проверя на място. Ако оборудването е във Вирту, ще се справя с него там. Ако е във Верите, мога да се прехвърля и да види какво ще успея да направя.

Дуби въздъхна.

— След като знаем, че можеш да ме прехвърляш през интерфейса, Джей, аз ще дойда с теб.

— А аз — изръмжа Мизар — мога да проследявам и да се бия… заедно… с теб. Мога… да преминавам през… сайтовете.

— И аз ще дойда, Джей.

Всички се завъртяха към Алис Хазърд.

— Трогнат съм, Алис — като се опитваше да се държи любезно, каза момчето, — но в случая важното е да можеш да пресичаш интерфейса в двете посоки. Мизар поема огромен риск. Определено не можем да помолим Пиринчения павиан постоянно да е около нас, за да те прехвърля.

— И отзоваването — прибави Рийз — може да не действа от Меру. Там е доста високо и не попада в обсега на прехвърлящите бази данни.

— Вярно е — потвърди господарката на ентропията. — Дръм едва успя да се отзове от Дълбоките поля, при това само защото аз подсилих сигнала му. Както са се убедили много наемници и екита, навлизането в некартираните пространства на Вирту може да завърши със смърт или осакатяване.

Алис самодоволно се усмихна.

— Но аз мога да правя същото като Джей. Мога да пресичам интерфейса.

— Какво! — възкликна той.

Отгоре се разнесе смехът на Дуби.

— Нали ти казах да не я подценяваш, Джей!

— След като се запознах с Амбри, на няколко пъти усещах, че мога да се прехвърля — поясни Алис. — Сигурно са ми направили нещо, за да съм в състояние да стигна до Земята зад Северния вятър — беше много странно пътуване.

— Активиране на летаргична програма — измърмори Рийз. — Напомня ми за онова, което Джон ми разказа за първото им пътуване с Ейрадис от Дълбоките поля.

Всички погледнаха към него. Смъртта мълчаливо кимна в знак на съгласие.

— Не обръщай внимание на стареца и продължавай, мила — каза ученият.

— Е, аз никога не се бях прехвърляла във Вирту с истинското си тяло и не бях убедена, че мога да го направя без чужда помощ. Когато Джей спомена за лунния портал, разбрах, че това е съвършената възможност. Тогава опитах и разбрах, че го мога, Джей.

— Можеше да се озовеш насред уличното движение!

— Спомни си, че това изобщо не ти попречи да изпитваш възможностите си, Джей — засмя се Рийз. — Предполагам, че няма да успееш да вразумиш момичето повече, отколкото навремето аз теб.

— Така че мога да отида с Джей — заключи Алис. — Мога да шпионирам и ако той ми помогне, както на Дуби, ще съм при него, ако се наложи да продължи проучването във Верите.

— Не трябва да се излагаш на такава опасност!

Алис му отвърна само с леден поглед. Дръм се изкиска, а Джей се изчерви, защото осъзна, че отново се държи с момичето като с прог-героиня.

Дуби го сръга с лакът.

— И тя идва с нас, нали, Джей?

— Хм, да.

Алис се усмихна. Смъртта се обърна към Дръм.

— Това означава, че ти ще трябва да се срещнеш със Скорост. Съгласен ли си?

— Естествено. — Детективът постави ръка на сърцето си. — И тъй, макар че вървя през мрачната долина, аз не се боя от злото, защото Смъртта е на моя страна.

— Не мога да съм до теб, но ще ти дам известна информация, която да използваш в подходящ момент.

— Чудесно. Но искам да кажа нещо: според мен на Джей, Дуби и Алис ще им е по-лесно, ако всичко в Калифорния не върви според плановете на елшите.

— Само не нов бунт! — отвърна Джей. — Предишният може и донякъде да компрометира елшите, но пострадаха невинни хора.

— Онова, което имам предвид, няма да предизвика бунт… поне не мисля — каза Дръм, погледна Алис и поясни: — Имам предвид нашия клиент.

На лицето на момичето плъзна дяволита усмивка.

— О, да! Страхотно!

Детективът се обърна към обърканите си приятели.

— Какво ще кажете, ако се появи Артър Идън?

— Авторът на „Произход и развитие на една популярна религия“, онзи, който от толкова много години е в черния списък на елшите ли? — ухили се Джей. — О, чудесно!

— Когато си свърша работата във Вирту — продължи Дръм, — ще отида на Празника и ще направя каквото мога, за да поразмърдам тълпата.

— Ще трябва да координираме действията си — отвърна Джей, — но смятам, че идеята е отлична.

— Моята роля — каза господарката на Дълбоките поля — ще е тук във Вирту — налага се да се справя с някои натрапници. Ако Трантоу и Фекда се присъединят към силите на Моребог, когато Дръм го убеди, че е в негов интерес да се съюзи с нас, ще имаме и генерали.

Отново мълчание.

— Няма смисъл да мислим за по-нататък — отвърна Дръм. — Когато господарката на ентропията ми определи среща със Скорост, ще разбера дали ще успеем Да си осигурим съюзник. После ще разговарям с Идън.

— Може би — рече Джей — ще е най-добре двамата с Алис да се поупражняваме в пресичането на интерфейса. Не ми се ще в последния момент да открием, че не можем да се прехвърляме.

Извинението бе сшито с бели конци и момчето го съзнаваше, но Алис се усмихна и леко го плесна по ръката.

— Направо горя от нетърпение!

Смъртта ги огледа един по един и каза:

— И не забравяйте да си починете и да се нахраните. Вие не сте ииони, няма да получите и от подсладените заряди, с които Върховните дават сили на слугите си.

Те благодариха на Калтрис и си тръгнаха. Смъртта също стана. Рийз Джордан я спря.

— Напоследък не съм особено силен, госпожо, но всеки получи своята роля. Мога ли и аз да помогна с нещо? Силите ме напускат, но може би вие ще сте в състояние да…

Господарката на Дълбоките поля бавно поклати глава. Рийз пребледня. Калтрис се издигна от водата.

— Господарке?

— Смъртта идва за всички — каза й господарката на ентропията. — Рийз Джордан е живял повече от другите и триковете, които правиш тук с времето, още повече го приближават към края му.

— Ще видя ли лъчистата мъглявина? — с пресеклив глас попита Рийз.

— Само онези от Вирту виждат лъчистата мъглявина — отвърна Смъртта. — Банса я видя, Донърджак не. Не зная как ще е при теб.

— Не казвайте на Джей — рече ученият. — И без това съвсем скоро ще научи.

— Добре.

— Тогава доскоро.

— Искрено се надявам, Рийз Джордан.

С тези думи Смъртта си тръгна. Старецът стисна ръката на Калтрис.

— Ще почакаш ли заедно с мен?

Тя му отговори с водни капки, които може би бяха сълзи, а може би просто дъжд.

— Здрасти, мамо.

— Алис, колко се радвам, че си жива и здрава! Кога ще се прибереш?

— Още не съм свършила. Моля те, предай извиненията ми на баба и дядо, но няма да успея да дойда на Празника.

— Ако е заради онзи младеж, можеш да доведеш и него.

— Не, няма такова нещо.

— Тогава защо се изчерви?

— Мамо! Говоря сериозно. Искам да те помоля за една услуга, която навярно ще помогне и на Амбри.

— Слушам те.

Джей д’Арси Донърджак обикаляше по коридорите на замъка Донърджак. Искаше му се да чуе воя на банши. Знаеше, че не е възможно, разбира се, но си позволяваше да помечтае. Отвори полупразната бутилка скоч, наля малко в една чинийка и я остави на перваза на прозореца.

Разнесе се дрънчене на вериги, призрачният кръстоносец се появи и с наслада вдиша аромата на уискито.

— Значи си успял да се върнеш невредим.

— Да, момко, всички успяхме, освен твоята госпожа майка.

— В такъв случай онези, които изчезваха от бойното поле…

— Бяха прогонени, но не и унищожени. Ти имаше право, че мъртвите не могат лесно да бъдат убити. Обаче успяхме да ти помогнем малко, нали, млади господарю?

— Да.

— Тогава вземи да похапнеш и да поспиш, момко. Тази битка е спечелена, но следващата още не е започнала.

Бен Куинан с изненада чу, че на вратата на колибата му се чука. За миг си помисли дали да не остави чукането без отговор, но появата на гости беше толкова неочаквана, че отиде да отвори.

Грубото лице на русия мъж, който стоеше навън, бе любезно, но иначе безизразно. Той протегна ръка и му подаде визитната си картичка.

— Господин Куинан, аз съм Дезмънд Дръм. Дали бихме могли да поговорим?

Куинан запремигва, после погледна визитката. На нея пишеше: „Дезмънд Дръм, частен детектив“. Отдолу беше надраскано на ръка: „Наистина бихте желали да разговаряме“.

— Заповядайте, господин Дръм.

— Благодаря. — Детективът го последва вътре и застана вляво от огнището. — Чудесно място. Могат ли да ни подслушват?

— Не.

— Даже вашият genius loci ли?

— Да.

— Добре. Не бих искал да ви изгонят.

За какво става дума, господин Дръм?

— Дойдох да ви помоля да ми уредите среща с Моребог.

— Какво? Защо смятате, че мога да ви помогна?

— Защото всъщност сте Скорост — куриерът на Върховните на Меру.

— Знаете много за жител на Верите.

— Държа си ушите отворени.

— Даже да съм онзи, който казвате, защо да ви уреждам такава среща?

— Поради няколко причини. Първо, това ви е работата. Второ, Моребог ще иска да ме изслуша. И трето, Небебог би се заинтересувал от вашата колебливост. Разбрах, че напоследък бил доста докачлив.

— Наистина си държиш ушите отворени, Дезмънд Дръм. Кажи ми, как ще съобщиш на Небебог за поведението ми, щом имаш нужда от мен, за да се свържеш с Моребог?

— Имам приятелка на някои по-ниски места… много ниски места. Тя би могла да предаде съобщението.

— Аха.

Бен Куинан се замисли за нещата, които беше чул напоследък: за битката в Дълбоките поля, за нападението на Меру, за изчезването или преобразяването на Банса.

— Моребог ще иска да знае за какво се отнася срещата.

— За съюз между него и онези, които представлявам, с цел противопоставяне на амбициите на Небебог.

— Доста си откровен. Откъде знаеш, че няма да те издам на Небебог?

— Имам приятели, нали ви казах. Разбрах, че божествата, които нарушат принципните си роли в космическия порядък, бързо могат да се окажат развенчани — и уязвими.

— Аха.

Кратка пауза за размисъл. (Само в това проявление. Другите аспекти продължиха да разнасят съобщения, да координират продажбата на билети за Празника и да инструктират подчинените. Почти пълното вездесъщие беше нещо наистина сложно.)

— Дезмънд Дръм, предай на онези, които представляваш, че ще отнеса посланието. Ще изчакаш ли отговора?

— Да, естествено. Разбрах, че божествата могат да действат доста бързо.

— И защо мислиш, че Моребог ще се съгласи?

— Защото Празникът е след три реални дни и според букмейкърите тогава Небебог има адски големи шансове да стане най-висш.

— Аха. Почакай, ще се върна.

Проблясък златиста светлина. Куриерът изчезна и остави пред очите на Дръм танцуващи точици. Детективът се облегна на стената и стисна клепачи. Нямаше нужда пак да бъде заслепен, когато богът се върнеше, а и беше много уморен.

— Моребог ще те приеме. — Завръщането на Куинан бе абсолютно безшумно. — Ако ме хванеш за ръка, ще те заведа при него.

— Благодаря.

Проблясък златиста светлина. Озоваха се в нещо, което приличаше на гигантска раковина на морското дъно. Във водата плуваха риби с огромни усти и фосфоресциращи тела. Моребог се надигна от единия край на раковината, проявен като сепия с очи, големи колкото юмруците на Дръм. Преобразил се в риба с дълго тяло, Куинан се плъзна сред многобройните пипала на Върховния бог.

— Господарю — поклони се детективът.

— Носиш ми предложение от господарката на Дълбоките ПОЛЯ.

— Не съм казвал такова нещо, но да, господарката на Дълбоките поля е една от онези, които представлявам.

— Една ли? Та тя винаги е била самотница.

— И все още е такава, но докато настоящата криза продължава, тя се съюзи с онези, които се противопоставят на опита за прехвърляне.

— Тогава защо идваш при мен? Аз не се противопоставям на идеята за прехвърлянето. Придвижването между Вирту и Верите би трябвало да е двупосочно.

— Но е почти сигурно, че така Небебог ще получи превес.

— Ти обиждаш моята находчивост.

— Значи не се интересувате от този съюз, така ли?

— Имам свои планове.

Дръм беше информиран, че Моребог може да не съзнава в каква опасност се намира. Онези, които са били първи, често изобщо не се замислят, че е възможно да бъде другояче. В този случай убеждението нямаше да помогне, но Смъртта му бе дала друго оръжие.

— Господарката на Дълбоките поля ми нареди да ви предам следното: „Ако не се съгласиш на този съюз, Моребог, няма да имам основание да ти простя за нахлуването в моето царство. Вече зная кои двама ми откраднаха устройството на Банса. Фактът, че впоследствие си бил измамен, ме кара да се отнасям към теб с известно съчувствие. Предлагам ти по-добра възможност за отмъщение. Ако откажеш, знай, че мястото ти на Меру вече не е недостъпно за мен. И аз ще дойда.“

Дръм зачака реакцията на Моребог, но никога не го бяха учили да разчита израженията на сепии. Посланието на Смъртта беше предизвикателство, а не обещание за незабавна гибел. Моребог все още се намираше под закрилата на своята божественост — думите на господарката на ентропията само му напомняха, че вече не е в пълна безопасност.

За Дръм, човек, който постоянно се сблъскваше със смъртни опасности и който някой ден със сигурност щеше да умре, тази заплаха бе зловеща. За Моребог, безсмъртен, който никога не се беше замислял за собствения си край, тя очевидно бе ужасяваща.

— Навярно ще успеем да се разберем. Кажи ми какво искат Смъртта и нейните съюзници.

Детективът му изложи плана и очерта ролята на Моребог в него. Докато говореше, пипалата на сепията възбудено помръдваха. Превърналият се в риба Куинан доплува по-близо до него.

„Успях — помисли си Дръм. — Само се надявам да не са толкова тежки, че да преобърнат лодката.“

Рандал Келси гледаше към развълнувания човешки поток, изсипващ се на онова, което допреди по-малко от седмица представляваше гола строителна площадка. Само два от зикуратите бяха истински сгради. Другите два бяха кухи макети. Единият от тях обаче имаше по-здрава носеща конструкция и на върха му Келси бе скрил даденото му от Бен Куинан прехвърлящо устройство.

Макети или не, зикуратите изглеждаха чудесно. Пълзящият жасмин, тропическите храсти и рози напомняха за вавилонските висящи градини. Бяха изкупили целия запас от хибискуси на фирмата, която им достави цветята, и сега червените, жълти, розови и бели фунийки пълзяха от саксии, наредени по стъпалата на псевдозикуратите. Колибрите вече ги бяха открили и прибавяха ярките си багри към декора.

Зрителите се настаниха на седалките пред двата макета. Между двете завършени сгради минаваше широк път — по него щеше да мине процесията към откритата храмова платформа, от която щеше да се ръководи церемонията.

Келси се радваше, че не е достатъчно високо в йерархията, за да му бъде отредено място на платформата. За да позволят на публиката да следи церемонията, там не бяха поставили дори навес. За сметка на това неговият пост на върха на зикурата предвидливо беше снабден (по негово нареждане) с двуметров хибискус, който все пак хвърляше някаква сянка. Не бе много, но Келси се благодареше и на това. Празникът в Калифорния обещаваше да е още по-горещ, отколкото онзи в Ню Йорк.

Копнееше за чаша от ледените плодови напитки, които продавачите предлагаха на публиката (по предложение на Ауд Араф — спокойната тълпа се контролира по-лесно), но такива неща се смятаха за недостойни. Онези от Вирту забравяха, че издръжливостта на хората не е безгранична (докато в същото време настояваха да бъдат

задоволени собствените им нужди). Накрая стигнаха до компромис в скиптъра на всеки от жреците да бъде скрита малка бутилка с вода.

Келси отпи. Водата вече беше топла и имаше вкус на пластмаса. Той въздъхна. Този път поне нямаше глупави балони. Ако боговете повеляха, всичко щеше да е мирно, организирано и внушително.

Ако боговете повеляха.

Богове!

Нито в тази реалност, нито никоя друга съществуваше създание като Пиринчения павиан и след като накара влака да обещае, че този път ще се приближат до Меру без много шум, Джей изпитваше известно облекчение. Под трезвата си, рационална външност, която бе показвал пред света, баща му, реши той, трябва да си беше падал малко лекомислен. Иначе защо би дал на Пиринчения павиан такъв ексхибиционистки характер?

Но влакът бе интелигентен и (обикновено) благоразумен. Той се беше съгласил, че един и същ номер едва ли ще успее повторно и че боговете най-малкото ще пратят някого да провери района на преминаването му. Ако наистина бяха започнали да изпадат в параноя, те можеха просто да се опитат да го унищожат. Това навярно щеше да се окаже трудно, но щеше да доведе до тежки последствия за Джей, Алис, Дуби и Мизар.

И така, Пиринчения павиан избра път, който му позволи съвсем малко да проникне през интерфейса, и групата се изсипа в ярко огрените тревисти равнини в подножието на първичната планина. Както предварително се бяха уговорили, Мизар незабавно се отправи на разузнаване, като пълзеше ниско сред високата трева.

— Получавам клаустрофобия — измърмори Дуби. — Маймуните не са програмирани да се мъкнат по земята. Всичките ми инстинкти пищят, че някой ягуар само чака да ме схруска.

— Тихо — рече Джей. — Качи се на раменете ми, ако това ще ти помогне, но пази тишина.

Минутите изтичаха. Алис си погледна часовника.

— Ако това нещо все още показва реално време, празникът на елшите би трябвало вече да започне.

— Спокойно — с повече увереност, отколкото изпитваше, отвърна Джей. — Според сценария, който откраднa Дръм, преди истинското начало ще има много молитви и химни.

Зачакаха. Нервите им бавно се обтягаха, докато си представяха какво може да се е случило с Мизар. Във въображението си Джей вече виждаше как разглобяват на съставни части приятеля му от детинство и се възхищаваше на хладнокръвието, с което Алис проверяваше снаряжението си. Тя, от своя страна, се чудеше какво би могла да постигне с ХФ-пистолет срещу някое божество и се удивляваше на спокойната бдителност на Джей. Дуби дъвчеше опашката си и си мислеше за ягуари и лъвове.

Съвсем тихо прошумоляване на трева предизвести завръщането на Мизар’. Той приклекна пред момчето и Джей включи в инфосистемата му електронен бележник. Като чешеше хрътката между клепналите уши, той обърна бележника така, че Алис и Дуби също да могат да четат.

— Изглежда, че изходният пункт е на източния склон — каза Джей. — Трябваше да се досетим, че няма да използват фабриката. Надявам се, че поне прехвърлящите координати не са много по-различни.

— Така или иначе — отвърна Алис, — трябва да се приближим и да поогледаме. Навярно бихме могли да се скрием зад ей онази червеникава скала.

— Мога… да ви преведа… по таен път — изхриптя Мизар.

— Добре — рече Джей. — Да вървим.

Иззад скалата спокойно можеха да наблюдават оживената дейност. Четири големи зикурата бяха разположени приблизително под формата на ромб. По средата имаше малка кръгла платформа.

— Нещо в разположението ми се струва познато — прошепна Алис. — Сетих се! Това е умален макет на декора за празника в Калифорния.

Джей отвори файла в електронния си бележник и го сравни.

— Имаш право. Основното движение тук е между сградите по ръбовете на ромба — онези, които съответстват на двата зикурата в краищата на пътя в Калифорния.

— Засилена… охрана — отбеляза Мизар. — И на земята… и отгоре.

Над главите им прелетя крилат лъв и сянката му за миг се плъзна по тях. Те се притиснаха към скалата.

— Как мислите, дали има нещо вярно в теорията, че обитателите на Вирту се затрудняват да възприемат образи от Верите — замислено рече Алис.

— Надявам се, че просто не са внимателни — отвърна Дуби. — Аз не съм от Верите — поне така ми се струва.

— Мизар определено не е — прибави Джей, — макар че има дарба да се прикрива.

Известно време продължиха да наблюдават в мълчание. Край квадратните сгради обикаляха фигури, облечени във вавилонски роби и поли. Понякога се разнасяха остри заповеди, които не можеха да разберат. В сградите влизаха и излизаха хора — особено в една.

— Напомня ми за сцена преди представление — отбеляза Алис. — Готови са, но не правят почти нищо, просто чакат.

Джей, който никога не бе гледал представление, само изсумтя.

— Ама защо всички са облечени еднакво! — оплака се Дуби. — Не мога да разбера дали онези, които излизат, са същите, които влизат — но пък, от друга страна, за мен всички хора изглеждат еднакво.

И се изкиска. Джей леко го плесна.

— И аз не мога да ги различавам — каза момчето. — А ти, Мизар?

— Миришат еднакво… но… прекалено са далеч… за да съм убеден.

— Едно е сигурно — рече Алис. — Няма да можем да се промъкнем там. Не само заради всички тези хора, но и заради лъвовете, биковете и всичките странни чудовища.

— Няма спор — съгласи се Джей. — Ще се наложи да чакаме Артър Идън да разкрие самоличността си. Ако това предизвика достатъчно смут, ще направим нещо тук. В противен случай ще се прехвърлим и ще се надяваме.

Дезмънд Дръм отпиваше от ледената си лимонада и изпитваше съчувствие към елишитите под жаркото слънце. Носеше широка памучна риза, широкопола сламена шапка и сандали. Местата, за които

бе купил билети, се намираха под мрежест навес и въпреки това му беше горещо. Жреците сигурно направо се пържеха.

Той разгледа с бинокъла си публиката и откри Артър Идън. Ако не знаеше къде е мястото му, нямаше да го познае под сложната маскировка.

Когато остави бинокъла, по средата на платформата се беше изправил висок внушителен мъж с коремни мускули, излезли направо от някой комикс (но съвсем истински) и с костюм, блестящ под безмилостните слънчеви лъчи. Тълпата реагира на вдигнатите му ръце и утихна. От зикуратите се надигна натрапчив напев.

Дръм усети, че костите му започват да вибрират, и се зачуди дали тук не използват свръхзвукови честоти. Съмняваше се, че човешки глас е в състояние да издаде такова внушително трептене. Хитър номер. Определено не вярваше в догмите на Църквата на Елиш, но въпреки това изпита страхопочитание.

Средата на платформата, където стоеше Първожрецът, започна да се издига. Детективът одобрително кимна на находчивото техническо изпълнение. Скоро издигащият се подиум се превърна в коничен пиедестал, около който се бяха подредили другите жреци.

Когато напевът заглъхна, Първожрецът бавно спусна ръце. Дръм усети, че сърцето му засяда в гърлото. Това бе моментът, който трябваше да използва Идън. Дали щеше да се престраши?

След края на песента настана тишина — онова напрегнато мълчание, когато публиката очаква да й покажат дали е подходящо да започне да ръкопляска. И точно тогава прозвуча самотен, дълбок мъжки глас, който ясно се чуваше навсякъде.

— Глупости! — каза Артър Идън. — Идиотии! О, представлението е чудесно, признавам го, но ако половината от онези дами и господа там горе вярват в онова, което пеят, да не се казвам Артър Идън!

За миг настана смаяно мълчание, после се разнесе шепот:

— Идън? Идън?

— Посмял е!

— Той написа онази книга… нали знаеш, книгата, която толкова ги разяри. Защо е тук?

— Сега ще става каквото ще става!

Дръм положи всички усилия да допринесе за хаоса, като знаеше, че наетите от него хора правят същото по всички трибуни. С това целяха да принудят елишите да обърнат внимание на суматохата, вместо да продължат с церемонията (докато междувременно тихо придружаваха Идън навън към кой знае каква съдба).

Получи се. Жреците се събраха, за да се посъветват. Церемонията беше отложена.

— Успяха! — триумфално прошепна Алис и стисна ръката на Джей.

— Да, струва ми се — отвърна той.

През последните няколко минути бяха наблюдавали как спокойно организираното очакване се бе превърнало в хаоса на разрушен мравуняк. Групи облечени в тържествени роби фигури заобикаляха и разпитваха всеки човек (или създание), появил се от миниатюрните зикурати.

— За съжаление суматохата вместо да ни помогне, ще ни попречи да се приближим — каза Алис. — Мисля, че нямаме никакъв шанс.

— Остава да се прехвърлим — съгласи се Джей’. — И да се надяваме, че няма да се озовем на прекалено открито място. Дай ми ръка, Алис Дуби, качи се на гърба ми. Мизар…

— Аз… тръгвам — тъжно изхриптя хрътката. — Пазете се.

— Естествено — обеща Джей. — Доскоро.

Стиснал тънките, леко влажни пръсти на Алис, той се съсредоточи върху прехвърлянето от Вирту във Верите. Тъй като всъщност никога не беше знаел как го прави, нямаше представа откъде е разбрал, че процесът е по-различен от предишния път на Меру и от многобройните упражнения с Алис.

Усети хлад, не неприятен, но определено това не бе слънчевият калифорнийски ден, който очакваше. Заобикаляше го мрак, толкова пълен, че не можеше да види момичето, макар да усещаше дланта му в ръката си. И в този мрак проблесна светлина.

Отначало си помисли, че източникът й е един, после видя, че идва от многобройни осветени точки, разположени в рамка. Те леко се издигаха и спускаха, докато се приближаваха към тях, което го накара

да ги вземе за фенери на носа на кораб. И тогава разбра, че светлината се излъчва от кристално-платинено устройство, поставено на рамото на мъж, който куцаше с левия си крак. Белег разполовяваше лицето му, но не изкривяваше приветливата усмивка, с която се обърна към тях.

— Добре дошли пред портите на Сътворението — поздрави ги Учителя. — Предупредих ви, че ще се срещнем тук.

— Можете ли да предсказвате бъдещето? — попита Джей.

— Не, но мога да отклонявам пътниците, които се нуждаят от помощта ми — или онези, от чиято помощ се нуждая аз. Малко съм объркан кое от двете е по-точно.

— Ти Амбри ли си? — попита Алис.

Учителя поклати глава.

— Не, скъпа, макар че пазя някои от спомените му и познавам теб и спътниците ти.

— Значи той си е отишъл завинаги, така ли?

— Това все още предстои да се разбере. Много зависи от събитията през следващите няколко часа.

Той остави устройството на земята и започна да свързва една от жиците. Когато свърши, около една трета от кристалите сияеха в рубиненочервено. Останалите бяха прозрачнобели.

— Ето, готово е. Ако натиснете този лост… — Учителя показа орнаментиран бронзов ключ, — полето ще се включи.

— Какво поле? — попита Джей. — Не разбирам, господине.

— Поле, което ще заглуши прехвърлящите излъчватели, предназначени да поддържат целостта на онези на Меру по време на прехвърлянето.

— О!

— Не се безпокой за детайлите, Джей Донърджак. Както обичаше да казва баща ти, „Има ли значение защо работи, щом работи?“

— За мен има.

— Съжалявам, но не мога да ти го обясня по-подробно. Просто не ти е известна терминологията. Е, ще отнесете ли това на Празника в Калифорния? За да действа ефикасно, машината трябва да бъде поставена приблизително на равнището на прехвърлящите излъчватели.

— А къде са те? — попита Алис.

— Доколкото разбрах, са монтирани на най-горния етаж на зикуратите в двата края на пътя.

— Щом знаеш толкова много — грубо каза Дуби, — защо сам не си го занесеш?

Учителя повдигна вежди и изгледа мършавата черна маймуна.

— Защото не мога да пресичам интерфейса между Вирту и Верите. А устройството не може да се постави на Меру. Боговете или техните слуги ще го открият, а в собственото си царство те са прекалено могъщи.

Джей погледна Алис. Тя кимна.

— Добре, ще го вземем, при това, честно казано, с удоволствие. Изобщо не ми допадаше идеята да се опитваме да влезем в някой от зикуратите и да вършеем с лостове.

— Благодаря ти, Джей Донърджак.

Алис се прокашля.

— Може ли да ви задам един въпрос, господине?

— Да.

— Какво щяхте да направите, ако двамата с Джей не бяхме дошли? Каква полза щеше да има от това устройство, ако нямаше кой да го пренесе през интерфейса?

— Това са два въпроса — отново се усмихна Учителя. Изглеждаше в чудесно настроение. — Но доколкото мога, ще отговоря и на двата. Не вярвам, че щях да създам тази машина, ако не знаех за вашите способности. Едно от имената ми е Онзи, който очаква. В известен смисъл аз очаквах вас.

— Това ли е причината да се родим? — попита Джей.

— Не, ни най-малко. В твоя случай много по-голяма отговорност за това носи Смъртта — ако изобщо трябва да се търси друг отговорен освен родителите ти. Алис е изцяло дело на майка си и на баща си.

Джей изглеждаше така, като че ли искаше да зададе още много въпроси, на Алис поклати глава и леко го докосна по ръката.

— Не сега, Джей. Въпреки че това място изглежда безвременно, часовникът ми настоява, че минутите текат. Във Верите елшите вече сигурно са овладели тълпите. Не бива да закъсняваме.

— Да. Джей прехапа устни, сякаш по този начин можеше да сдържи въпросите си. — Благодаря ви, господине.

— Няма защо, младежо. И тъй като ви отклоних от пътя ви, ще направя всичко възможно, за да ви насоча обратно.

Джей се наведе и взе странното устройство на Учителя. Алис вдигна ръка, сякаш за да го спре.

— Не, аз ще го нося. То е удивително леко.

— Така и трябва — отвърна Учителя, — за да стигне там, закъдето се е запътило. Желая ви късмет.

Йерофантът подаде на Бел Мардук бутилка бира. Богът поправи митрата си, вдигна бутилката и я пресуши на една глътка.

— Още колко трябва да чакаме? — изръмжа той.

Докато Църквата на Елиш започваше ритуалите си, Бел Мардук беше насочен към по-нисш район на Вирту със суверенни права над някои от средните склонове на Меру. Придобил сили от маната, извлечена от съвременните му поклонници, сега той се държеше също толкова арогантно, колкото и в най-великите дни от древната си еволюция. Като бог на закона, Мардук си спомняше задълженията си и рядко се отнасяше прекалено надменно с ииона, който му бе разкрил този път към могъществото. Днес обаче беше отегчен и сприхав. Величествената му поява и маната, която очакваше от нея, се бавеха.

И. И. Айлс знаеше, че не трябва да дразни сприхавия огнедишащ бог, затова запази за себе си първите три-четири резки отговора, които му дойдоха наум. Вместо това подаде на Бел Мардук нова бира.

— Би трябвало да е съвсем скоро. Ще ни дадат знак, когато тълпата е готова и реколтата си струва да се пожъне.

— Най-добре да не пускат първо Ищар.

— Няма, разбира се. Тя ще се появи след теб.

И. И. Айлс лично се беше погрижил за това. Мардук вече бе банален — сексапилната богиня щеше да се появи на кориците на всички вестници по света, особено пък с костюма, който й бяха приготвили.

Той се ухили в похотливо очакване. Богът взе изражението му за убеденост, че всичко е под контрол, и се успокои.

Вратата на помещението, в което Айлс беше устроил гримьорната, се отвори. Появи се облеченият като храмов прислужник Бен Куинан и се поклони.

— Започнаха с по-нисшите божества, о, велики Мардук. Моля двамата с Йерофанта да заемете местата си, както репетирахме.

— Убих Тиамат без тренировки, дребно създание — отвърна Бел Мардук и блъвна мъничко огън. — Няма нужда да ми напомняш.

Куинан побърза да се отдръпне, за да направи път на бога. Йерофантът го последва, намигна на Бен и му подхвърли нещо. Куинан го хвана.

— Не приемай фалшиви монети, хлапе.

После отмина, оставяйки след себе си бирени изпарения. Куинан погледна шепата си. Там лежеше фалшива монета.

След разговора с Учителя Джей, Алис и Дуби се озоваха в основата на зикурат, обвит в хибискус и пълзящи растения. Макар че бяха на известно разстояние от публиката, спокойно можеха да видят докъде е стигнал Празникът.

— Това е началото на втория химн в чест на Мардук — каза Джей. — По дяволите! Приказвах прекалено много.

— Мисля, че би трябвало да се тревожим за по-важни неща, Джей — обади се Алис. Гледаше в небето.

Той проследи погледа й и мъчително преглътна, когато видя кръжащите над главите им два крилати бика. В момента, в който го забелязаха, те свиха криле й се понесоха като соколи надолу към тях — нещо, което не би трябвало да е възможно за същества с техните размери.

— Мамка му! — извика Джей.

Дуби вече пъргаво се беше покатерил на първото стъпало на зикурата. Алис притисна гръб към камъка и се прицели с ХФ-пистолета си.

— Джей, подай ми ръка и ще ти помогна! — каза маймуната.

— И тази проклета машина… Вземи я, Дуби. Занеси я на върха и натисни ключа. Двамата е Алис ще задържим биковете.

— Аз ли?

Момчето пъхна устройството в ръцете на маймуната.

— Тръгвай. Съвсем лека е, само е обемиста.

— Аз ли? — изписка Дуби, но машината започна да се издига.

Джей откачи от колана си въже с кука накрая, вдигна глава и видя, че маймуната мъкне устройството нагоре.

— Надявам се, че това нещо ще издържи тежестта ми — измърмори той, докато закрепваше куката за едно от по-високите стъпала и се издърпваше нагоре.

Ако някой си бе направил труда да погледне към задната стена на западния зикурат, щеше да види удивителна битка. Младо момиче стреляше с ХФ-пистолет срещу два крилати бика. Те бяха принудени да кацнат на земята, където големината им ги поставяше в неизгодно положение, тъй като любимата им атака очевидно се състоеше от приземяване върху жертвата с намерението да я смачкат. Сега обаче биковете отстъпиха с прибрани към хълбоците си криле и наведоха глави, готови да нападнат.

— Алис! — извика Джей. — Хвани се.

Той й хвърли края на здраво закрепеното въже. Момичето пъхна пистолета в пояса си и го остави да я изтегли при себе си. Обелената кожа и одраният лакът не бяха нищо в сравнение с алтернативата да посрещне атаката на биковете. Двамата чуха пропукването на стената на псевдозикурата.

— Точна стрелба — задъхано я похвали Джей. — Мисля, че барабаните са заглушили шума ни.

— Къде е Дуби?

— Горе с устройството. Казах му, че ще го прикриваме.

— Добре.

Алис посочи с ръка. От изкуствената гора от хибискус, която скриваше основата на трибуната, излизаха лъвове. Но не ленивите, сънливи същества, които можеха да се видят в зоопарковете или на сафари, а хищните лъвове, които вавилонските царе бяха ловували с такава наслада, че бяха заповядали да увековечат подвизите им на камък.

— Тези зверове могат да се катерят — каза Джей и се заизкачва нагоре.

Алис обаче не успя да му отговори. Разнесе се мощен гръмотевичен тътен, последван от камбани, звънци, хлопки, гонгове, барабани и пискливи флейти. Огромна сянка скри слънцето?

— Мамка му — отново измърмори Джей. — Бел Мардук.

Първата гръмотевица накара лъвовете да се присвият, но те бързо се окопитиха и откриха най-лесния път към Джей и Алис.

— Давай, Дуби! — извика момчето. — Няма време!

Отговорът на маймуната почти не се чу, но по откъслечните думи двамата можеха да заключат, че е нещо нецензурно.

— ХФ-пистолетът ще подейства ли на лъв? — попита Алис, докато се катереха след Дуби.

— Нямам представа. Зависи дали са от Вирту, или от Верите.

Джей хвърли една от саксиите с хибискус по първата лъвица. Беше се прицелил добре, но огромната котка отърси пръстта и цветчетата от главата си и продължи да се изкачва след тях. Алис последва примера му и улучи по плещите един черногрив лъв.

— Надявам се, че никой не ни забелязва — каза тя.

— Съмнявам се, че биха ни обърнали внимание — отвърна Джей. — Само погледни нагоре.

Алис вдигна очи. Небесата бяха изпълнени с богове и чудовища.

На върха на северния зикурат стоеше Бел Мардук. Невероятно красива тъмнокоса жена приемаше почитта на тълпата от юг. И двете фигури бяха огромни, но във въздуха летяха създания с по-реалистични размери, някои яхнали крилати коне, други разперили ангелски криле.

Повечето бяха поразително красиви и облечени в одежди, напомнящи тези на елишитските жреци. Сред тях изпъкваше фигурата на човек с голямо шкембе, бутилка бира в едната ръка и пура в другата. На пъстро шнурче на шията му висяха яркооранжеви слънчеви очила. Той очевидно се смееше, макар че виковете на тълпата и гръмката музика го заглушаваха.

— Джей — каза Алис, — на източния зикурат става нещо.

— Страхотно! — Той ритна един от лъвовете по носа. — Ами Дуби?

— Почти е стигнал.

Алис запрати поредната саксия срещу лъвовете. Чудеше се защо двамата с Джей не са взели повече оръжия, но си напомни, че бяха решили да не го правят, за да не излагат на опасност невинни хора. И все пак й се искаше да има поне флакон сълзотворен газ.

— Къде ли е охраната на елшите? — извика Джей.

— Мисля, че тези лъвове са точно това — отвърна Алис.

— Мамка му!

Прехвърлянето завърши. След хилядолетия боговете и богините на Шумер, Вавилон и Асирия отново дишаха въздуха на света, над който някога бяха властвали. Дори някои от тях да останаха разочаровани от замърсяването или от факта, че поклонниците им излъчват весела възбуда, вместо благоговение, те запазиха мислите си за себе си.

После от изток засия ярка светлина, светлина, която засенчи дори слънцето. И от сърцето на този блясък се появи могъща фигура. Този път тълпата закрещя от страх (особено онези на източните трибуни), защото онова, което се извиси над тях, бе огромен многоглав дракон.

— Тиамат! — изрева Бел Мардук и от устните му блъвна огън.

Драконът нададе предизвикателен вик, остър писък като от десетки нахвърлящи се върху жертвата си птеродактили.

По-нисшите богове се отдръпнаха от пътя му и се насочиха на север или юг. Неколцина от тях забравиха предупрежденията, че западният зикурат не може да издържи на значителна тежест, и кацнаха върху стъпалата му, което накара сградата да се разтърси и от нея се посипаха парчета мазилка.

От сиянието на многоглавия дракон се появяваха по-дребни създания: малки дракони с големината на лимузини, безформени манти, които се носеха във въздуха, сепии, които изстрелваха от телата си реактивни струи.

Божествата на Шумер и Вавилон чуха, че Ищар надава боен вик, и отново се издигнаха в небето, забравили за Празника и виждащи в ужасените хора само подходяща публика за първата им епична битка на епохата след прехвърлянето.

Бел Мардук замахна с ръка, за да удари Тиамат. Драконът предизвикателно изпищя.

Сгушена под особено добре подредени саксии с орлови нокти и хибискус, една мършава черна маймуна натисна бронзов ключ. В първия ужасен миг не се случи нищо. После рубинените кристали засияха като въглени, а белите като звезди. Разнесе се вибриращо бръмчене и всички, които го чуха, божествени или смъртни, хора или животни, бяха принудени да запушат уши.

На кристалния екран се изписа: „ПРЕХВЪРЛЯНЕТО ОТМЕНЕНО“. Когато посмя да погледне, Дуби видя, че това е самата истина.

Донтът Трантоу стоеше до Смъртта в равнината под Меру и гледаше как боговете се изсипват обратно от мястото на прехвърлянето. Облечена в броня от кости и ръжда, господарката на ентропията беше яхнала коня, на който толкова бе завидял Джей Донърджак. Хрътката Мизар клечеше в краката му и душеше ветровете.

След като вече нямаше нужда да поддържат вавилонската и шумерската фасада, много от божествата захвърляха костюмите си и се преобразяваха във фантастични образи от всички митове и легенди във Верите. Някои като Бел Мардук и Ищар останаха такива, каквито бяха, защото това беше действителната им същност.

— Джей и Алис са успели. — Никой не би могъл да си представи господарката на Дълбоките поля радостна, но нещо в дълбокия й глас оставяше такова впечатление. — И обитателите на Вирту се връщат на своята планина, за да се борят за преимущество като в някогашните дни. Сега събраните войски ще се срещнат, както през хилядолетията след Великия потоп.

— Ами ти? — попита Трантоу.

— Както винаги, моите Поля ще се обогатят. Аз съм тук, за да уредя някои сметки.

Пред очите им огромни птици се биеха с дракони, китове поглъщаха танкове, дървета бомбардираха елфи с жълъди.

С помътнели от видения и умора очи Сейджак поведе Народа срещу орда ледени плужеци. Някакъв донт, който можеше да е Мъгъл, изкореняваше дънери и ги мяташе срещу глутница страшновълци. Парацелз и Сид обикаляха с линейка на Червения кръст и помагаха на онези проги, които божествените им генерали бяха сметнали за прекалено незначителни, за да ги поправят.

— Къде ще търсиш жертвата си? — попита Трантоу.

— Няма нужда да я търся — отвърна господарката на ентропията. — Накрая винаги съм на подходящото място. Мизар, отстъпи около метър наляво.

Хрътката се подчини и се отдръпна точно в момента, в който Джей Донърджак, Алис Хазърд и Дуби се появиха на предишното й място. Господарката на изгубените си позволи лека усмивка.

— Добре се справи, Джей — каза тя. — Защо се връщаш тук?

— Двамата с Алис — отвърна той — търсим изчезналите си родители.

— Ти ми помогна, Алис, и аз съм ти длъжница — рече Смъртта. — Предпочитам веднага да изплатя дълга си, за да не ми бъде поискан по-късно. След като изпълни ролите си на Учителя и Онзи, който очаква, твоят баща отново стана Гайдаря и като такъв, се сражава със своя легион.

И господарката на Дълбоките поля с едно-единствено светкавично движение скочи, от коня.

— Двамата с Джей можете да вземете жребеца ми и да потърсите Гайдаря. Той ще ви пази с моята аура, докато не решите да вземете участие в битката.

— Ами майка ми… Ейрадис? — попита Джей.

— Наблюдавай небето — загадъчно отвърна Смъртта. — Нека Дуби остане с мен и Трантоу. Обещавам да не му причиня зло.

Двете деца на Вирту и Верите яхнаха коня и се понесоха към вихъра на боя.

— Не мога да разбера кой побеждава — рече Алис и в гласа й прозвуча нещо от Линк Крейн. — Дори не мога да кажа кой е на наша страна! Радвам се, че не се налага да отразявам тази война.

Жребецът на Смъртта ги отнесе до мястото, където писъкът на гайдата се издигаше над рева на сражението. Откриха Амбри да стои над свой паднал другар. Със зачервени бузи, той мощно надуваше гайдата. Когато се приближиха, падналият воин изчезна и мигове по-късно се появи невредим и отново готов за бой.

— Нямам друг избор — каза Алис. — Нека се приближим до него.

— Какво ще правиш?

— Ще го прехвърля със себе си във Верите. Това е единственото място, на което Небебог не може да го използва за пионка.

— Ще успееш ли?

— Поне ще опитам.

Преди Джей да има възможност да възрази тя скочи на земята.

— Алис!

Момичето се затича и когато стигна до Улфър Мартин д’Амбри, той като че ли предусети намерението й, спря да свири и й подаде ръка. Обгърна ги сияние, но преди Алис да успее да извърши прехвърлянето, нещо засенчи слънцето.

Джей погледна нагоре и видя Алиот, черната пеперуда, отново възвърнала гигантските си размери. На гърба й седеше Небебог с разкривено от ярост лице. В дланта му трептеше кълбовидна мълния.

Богът вдигна ръка, за да запрати мълнията срещу бягащия Гайдар, но изведнъж от бойното поле се издигна стройна, изящна фигура с драконови криле и по-скоро заплува, отколкото полетя във въздуха. Ейрадис замахна с меча от вятър и обсидиан към корема на Алиот.

— Не! — извика Джей.

От блясъка на кълбовидната мълния в очите му бликнаха сълзи, сълзи, които замъглиха зрението му, докато траеше двубоят между ангела на изгубената надежда и Алиот, могъщата пеперуда, божественият жребец. Когато Джей разтърка очи, крилатата русалка вече я нямаше — от нея бе останала само огромна пустота в сърцето му. По земята се посипаха късчета лъчиста мъглявина, прашец от крилете на пеперудата. Небебог, Алис и Улфър Мартин д’Амбри не се виждаха никъде.

— Какво се случи? — изхълца Джей.

— Те се унищожиха един друг — разнесе се бащиният му глас от гривната. — Не успях да разбера какво се е случило с Алис и Гайдаря. Може да са били убити от Небебог или да са успели да избягат.

— Толкова си безстрастен…

— Аз съм просто иион.

Момчето се наведе над шията на коня. Жребецът се понесе по утихващото бойно поле и късчетата лъчиста мъглявина се отдръпнаха пред него. Щом се върнаха при Смъртта, все още ридаещият Джей промълви стихчето, което беше научил като съвсем малък:

— Пеперудке, пеперудке,
долети при мен,
че самотен съм без теб.

Този път нищо не отговори на зова му.

15.

Рандал Келси стоеше на върха на западния зикурат и разглеждаше пораженията долу. Не беше забелязал устройството от кристал и платина, скрито в храстите до десния му крак. Не забеляза и когато от нищото се появи малка черна маймуна, грабна машината и отново изчезна.

Затова пък чу стъпки, които се изкачваха отдолу.

— Здравей, Рандал.

— Здравей, Иманюъл.

— Артър.

— Зная. Просто никога не съм преставал да мисля за теб като за Иманюъл Дейвис. Артър Идън беше страшилище за елшите. А аз винаги съм харесвал Дейвис.

— Благодаря. Е, какво ще правим сега, когато Църквата на Елиш се сгромоляса?

— Така е, нали? След като Йерофантът обясни, че цялата идея била най-голямата шега, правена някога, този път няма да ни се размине.

— Боя се, че наистина няма.

— Може би ще напиша книга и ще я нарека „Краят на една шега“. Известни са ми много неща, които Йерофантът — Айлс — няма да признае.

— Чудесна идея. Трябва ли ти сътрудник? Имам много опит и страхотни връзки в издателствата.

Келси се усмихна.

— Това ми харесва. Какво ще кажеш да те почерпя едно питие? Изгарям от любопитство къде си бил през всички тези години?

— Звучи страхотно.

Те се отдалечиха от останките на мястото, където за кратко боговете отново се бяха върнали на земята.

Сейджак отведе Народа обратно в джунглата, но вече не излъчваше златисто сияние, нито пък в сънищата му го спохождаше тактически гений. Опустошени от битките, които бяха водили, разрушили семействата си, другите вождове се нахвърлиха срещу онзи, когото преди бяха величали като Вожда на вождовете.

И в този момент от джунглата се появи най-големият донт, който някога бяха виждали, и мощно затръби. Сейджак изпусна главата на Голямата Бетси и избяга.

Всъщност изпитваше облекчение. Да е Вожд на вождовете просто не беше за него.

— Ще измислим някаква история, за да обясним присъствието на Амбри — обеща Алис. — Дръм е магьосник на фалшивите самоличности.

Здраво сплел пръсти с тези на Лидия Хазърд, Улфър Мартин д'Амбри се усмихна на дъщеря си.

— Мисля, че мога да помогна. Защо да не кажем, че съм Уорън Банса, завърнал се от заточението си във Вирту?

Алис зяпна. Лидия се разкикоти като момиченце.

— Снощи си поговорихме за това. Заведох Амбри в моята лаборатория и направихме някои предварителни тестове. Пълният ДНК-анализ ще изисква повече време, но струва ми се, ще успеем категорично да докажем, че Амбри е Банса.

— Може да се получи страхотна история… — замислено рече Алис. — Моля ви, нека аз се заема с информацията в пресата! Ще я разпространя навсякъде и ви гарантирам честно отразяване. Ще има всевъзможни протести…

Тя се засмя, представила си как публикува най-невероятните репортажи на годината. В мислите й затанцуваха „Пулицъри".

— Ще ти съобщим, когато получим резултатите от изследванията.

— Чудесно!

На вратата се позвъни. Радостта на Алис се стопи.

— Това е Милбърн от института „Донърджак". Трябва да тръгвам.

— Късмет с Джей, скъпа — каза Лидия.

— Според Дак не бил в настроение — отвърна Алис. — Последната капка, преляла чашата, била новината за смъртта на Рийз

Джордан. Ще направя каквото мога, но той е единственият, който не спечели нищо добро от цялата тази каша.

Улфър Мартин д’Амбри кимна.

— Аз разбирам отчаянието, Алис. Ако мога да помогна с нещо…

— Ще поддържам връзка.

Когато Алис пристигна, Джей Донърджак се напиваше с призрачния кръстоносец в горната галерия на замъка. Той повдигна чашата си към нея в наздравица, но като че ли не можеше да пази равновесие. Призракът беше в малко по-добра форма.

— Здрасти, Алис. Имам материал за теб — изломоти Джей. — Знаеш ли, че за пръв път от векове насам замъкът Донърджак няма виеща жена?

— Няма ли? — Тя седна на пода до него.

— Не. Майка ми поела работата, после Моребог я отвлече и тя загина в битката с Алиот. Обичах го Алиот, знаеш ли. Тази пеперудка ми беше дружка, когато бях съвсем мъничък и си нямах ни родители, нито никой. Странно, че майка ми уби приятелчето ми или пък приятелчето ми уби майка ми.

— Да.

— Чух, че си се справила с прехвърлянето професионално. Дуби ми каза. Сега си имаш и майка, и татко. Пък аз пак си нямам никого.

— Клетият Джей.

— Да — подсмръкна той. — Клетият аз.

— Клетият Джей. Той има милиони, шотландски замък с призраци, цял институт на свое разположение и свободата на Вирту и Верите. Клетият Джей Донърджак.

— Клетият… — Джей млъкна и яростно я изгледа с помътнелите си очи. — Присмиваш ли ми се, Алис Хазърд? Как смееш?

— Когато ми се обади Дак, аз наистина ти съчувствах, Джей. После, когато Милбърн ме взе, за да ме докара тук, мислих по време на целия полет. Ти загуби много, но много от онова, което загуби, всъщност никога не си имал.

— А?

— Родителите ти. И двамата са починали, когато си бил съвсем малък. Повечето сираци нямат втората възможност, която получи ти.

— Да — съгласи се призрачният кръстоносец. — Туй сладко девойче има право.

— Млъквай!

— И Рийз. Да, тежко е, сигурна съм, но повечето хора нямат почти безсмъртни учители. Рийз е умирал още преди да се родим двамата с теб. Вече го няма — или не е така? Не успях да получа директен отговор от Трантоу.

— Питала си Трантоу!

— Естествено. Не знаеше ли, че двамата със Смъртта се разбират отлично? Сега той редовно посещава Дълбоките поля, за да могат да строят разни неща от отпадъци.

— Не знаех.

— Не, разбира се, през това време ти се цупеше.

Джей запремигва.

— Така е.

— И си имал основателни причини. Но вече готов ли си да престанеш? Дак е отчаян.

— Бедният Дак.

— И Мизар — за разлика от Дуби, той не може да идва при теб.

— О!

Джей сведе очи към ноктите си.

— Чувствам се адски глупаво.

— Полезно е — освен ако сега пък не започнеш да се измъчваш заради това.

Той я сръга с лакът. Тя се усмихна.

— Казват, че истината била във виното, Алис, затова ще те питам нещо.

— Какво?

— Имаш ли чувството, че трябваше да се влюбим?

Тя се изчерви.

— Ами, да.

— Но и това не стана.

— Сигурно така е по-добре. Нямаше да ми е приятно да подозирам, че любовта ми ме е превърнала в пионка в нечия игра. — Алис се наведе и го целуна по бузата. — Така или иначе, кой знае какво ще се случи? Все още сме само хлапета.

Джей се изчерви. Призрачният кръстоносец се засмя.

Боговете седяха неподвижно на каменните си тронове на върха на планината Меру в центъра На вселената и съзерцаваха ширналата се наоколо им Вирту. В миналото те бяха пожертвали до голяма степен подвижността си за всезнание. Сега отделяха точно толкова подвижност, колкото да пазят гърбовете си.

Скорост, който някога бе Бен Куинан, им беше донесъл послание. Написано с кървавочервено върху кокаленобял пергамент, то бе кратко и делово: „Меру вече не е недостъпна за мен. Не го забравяйте.“

Нямаше нужда да четат подписа — пищна заврънкулка, напомняща череп — за да разберат кой го праща.

— Арогантно — каза Моребог.

— Отвратително — съгласи се Небебог.

— Но колкото и да е тъжно, е истина — въздъхна Земея. — Беше чудесна игра, докато продължаваше. Ще си дам дълга почивка преди пак да започна.

Тя замълча, затвори очи и тихо си затананика.

Моребог сниши глас:

— Вярваш ли й, Небебог?

Другият се намръщи и небесният свод помръкна.

— На нея?

Високо на върха на Меру двама богове мислеха за трети.

Живееше в Дълбоките поля, господарка на всичко, макар че каквото и да направеше, се разпадаше на части. Абсолютната тишина на Дълбоките поля бе нарушавана само от Симфония №2, Опус 43 на Сибелиус, носеща се от устройството, окачено на брулено от вятъра логическо дърво, на което се облягаше тя, както и от сумтенето на Трантоу, който трупаше отпадъци на огромна камара.

— Добре изглежда, господарке — извика донтът. — Ще ни трябват малко ексцентрични атрактори, за да залепим частите.

— Можем да ги осигурим, Трантоу.

— Какво ще е това, господарке? — увила се около тънката й бяла китка, попита Фекда. — Кога ще бъде готово?

— Ами нищо, защото каквото и да направя, не може да остане цяло.

Но докато говореше, тя разглеждаше едно смарагдовозелено семе с големината и формата на костилка от праскова. В гънките на повърхността му сияеше златиста енергия.

— Няма да е абсолютно нищо, Фекда.

И Смъртта се засмя и отиде при Трантоу.

Хаосът, Хаосът…

(о, мой мили младежо, мило момиче, ангел на отчаянието, любовници, приятели и други играчки)…

Хаосът, Хаосът

е доволен.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

http://chitanka.info

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.